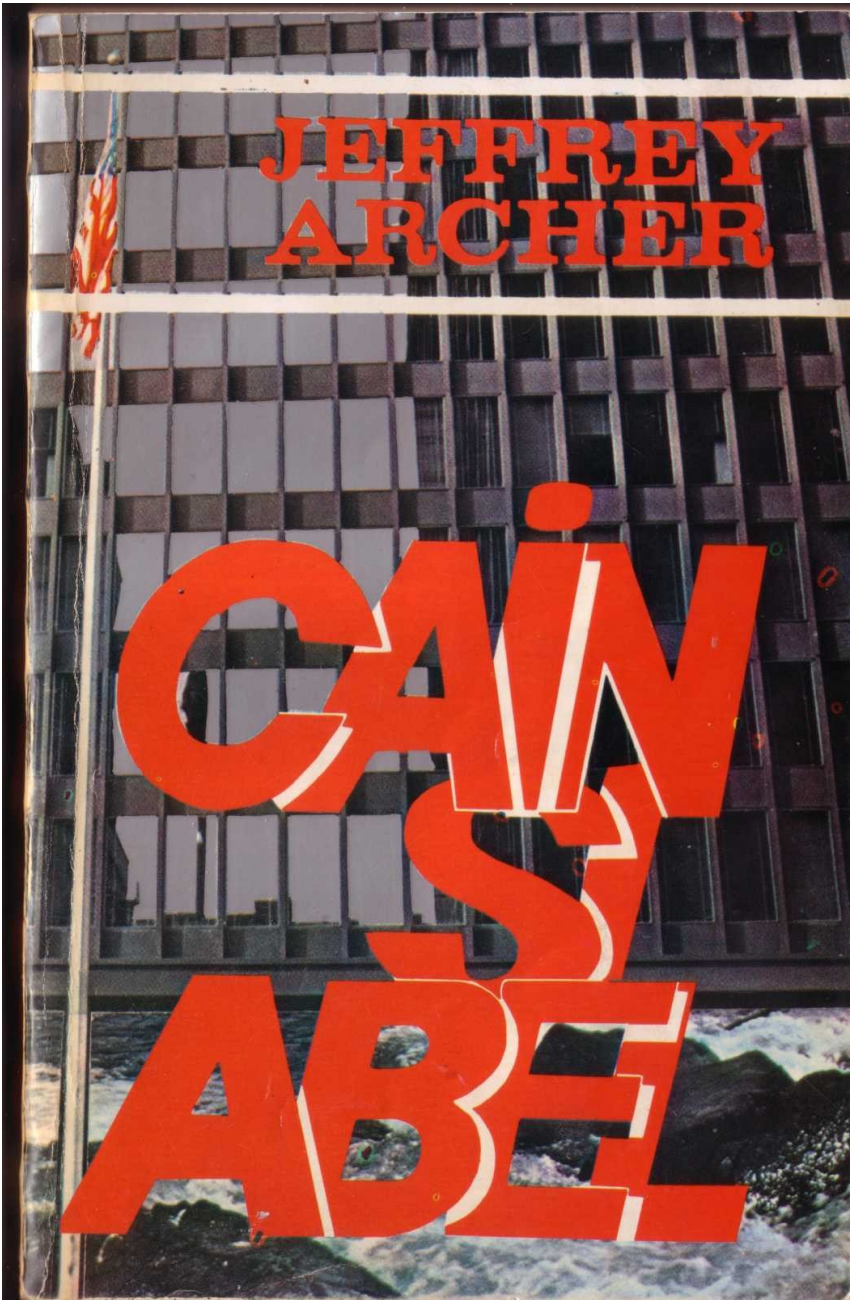
JEFFREY
ARCHER
CAIN
SI
ABEL

JEFFREY ARCHER

CAIN şi ABEL

Traducerea de DOINA CERĂCEANU
Titlul original:KANE AND ABEL, 1979

Prefaţă

Jeffrey Archer este unul dintre cei mai citiţi scriitori britanici contemporani. Deşi nu a beneficiat în mod deosebit de adaptări cinematografice sau TV, cărţile sale se vând chiar mai repede decât cele ale lui John le Carre, Frederick Forsyth şi Stephen King. A fost publicat în 60 de ţări şi tradus în 25 limbi iar numărul cărţilor vândute a depăşit demult o sută cincizeci milioane exemplare.

Secretul acestui succes trebuie căutat în talentul său de povestitor. Pete Murray îl numeşte pe Jeffrey Archer cel mai mare narator britanic contemporan, Los Angeles Times *îl plasează printre primii zece povestitori din lume, iar* Newcastle Evening Chronicle *declară: „Dacă Premiul Nobel s-ar acorda pentru arta povestirii, Jeffrey Archer l-ar primi cu certitudine” Unii critici literari îl pun alături de Galsworthy sau Somerset Maugham. Pe ultimul, Jeffrey Archer îl apreciază în mod deosebit: „Cred că Graham Greene este cel mai bun scriitor de limbă engleză, dar Maugham este un povestitor mai bun”.*

Alţi critici literari, mai cu seamă aşa numiţii „high-brow” îl tratează pe Jeffrey Archer ca pe un scriitor minor ale cărui cărţi se vând bine dar nu sunt sortite a intra în istoria literaturii. Acestor critici Jeffrey Archer le-a răspuns în 1989, cu prilejul lansării cărţii sale A Twist in the Tale *astfel: „Trebuie să fii un bun povestitor ca să supravieţuieşti ca scriitor... Dacă eşti doar un scriitor şi nu un bun povestitor oamenii nu te citesc... Patrick White a câştigat Premiul Nobel pentru literatură, dar nimeni nu-şi mai aminteşte de el pentru că nimeni nu-l citeşte. De ce? Pentru că nu este un bun povestitor. Frazele lui sunt frumos construite, mai frumoase decât ale multora dintre noi, dar el nu ştie să povestească”.*

Jeffrey Archer s-a născut la 15 aprilie 1940 în Somerset, tatăl său a fost consul în Singapore, iar mama ziaristă. Şi-a făcut educaţia la Wellington şi Oxford. Ca student a reprezentat culorile Marii Britanii la alergări, la Jocurile Olimpice din 1964. La vârsta de 29 ani este ales în camera Comunelor (din partea Partidului Conservator) fiind cel mai tânăr membru al Parlamentului Britanic. La 34 ani demisionează în urma falimentului unei firme canadiene frauduloase în care investise foarte mulţi bani, faliment ce-l lasă cu o datorie de 620 000 $. Şi-a vândut casa din Kensington, maşina, a încercat să-şi găsească o slujbă, dar n-a reuşit. Fiind un tip pragmatic, a hotărât ca

evenimentele ce l-au determinat să părăsească viaţa politică să le transpună într-o carte. Aşa că s-a aşezat la masa de lucru şi a scris „Nici un bănuţ mai mult, nici un bănuţ mai puţin*”, roman care a apărut în 1976 şi s-a bucurat de un succes neaşteptat. A urmat în 1977* „Să-i spunem Preşedintelui?*” un policier imaginând un complot pentru asasinarea lui Teddy Kennedy. Cele două cărţi l-au scăpat aproape complet de datorii.*

În 1979 a apărut Kane şi Abel *care a făcut imediat înconjurul lumii plasându-l pe Jeffrey Archer în eşalonul de vârf al romancierilor contemporani şi l-a transformat peste noapte în milionar. Au urmat apoi:* O tolbă cu săgeţi *(1980),* Fiica rătăcitoare *(1982),* Primul între egali *(1984),* O problemă de onoare *(1986)* Poveşti cu întorsături neaşteptate *(1989), toate best-seller-uri.*

Prima sa piesă de teatru Dincolo de orice îndoială*, s-a jucat doi ani în şir cu casa închisă, iar piesa* „Exclusiv*” a avut în distribuţie nume de prestigiu ca: Paul Scofield, Alec McGowan, Eileen Atkins.*

În anul 1985 Jeffrey Archer revine în politică, fiind unul din colaboratorii apropiaţi ai doamnei Thatcher şi este ales vicepreşedinte al Partidului Conservator. Rămâne în această funcţie doar un an pentru că două ziare londoneze de scandal îl calomniază că ar fi avut relaţii cu o prostituată. Din nou este nevoit să demisioneze. Dă în judecată cele două ziare şi câştigă procesul în 1987. I se plătesc daune în valoare de un milion pe care le donează aproape în totalitate catedralei Ely.

Politica şi scrisul sunt dominantele majore ale lui Jeffrey Archer. Viitorul va decide care dintre ele va atârna mai mult în balanţă, deşi opţiunile declarate nu o singură dată de scriitor par a înclina talerul spre politică. „Politica rămâne prima mea iubire”, este fraza care revine ca un leit-motiv în interviurile acordate de Jeffrey Archer presei.

Milioanele sale de cititori îl preferă pe scriitorul Jeffrey Archer şi sperăm că printre ei se vor număra şi cititorii români cărora le oferim această traducere – Cain şi Abel – *din opera sa ce va fi urmată nu peste multă vreme de* Fiica rătăcitoare*, cele două cărţi cuprinzând povestea a două familii, pe parcursul a două generaţii, având ca fundal zbuciumatul secol al XX-lea.*

Doina Cerăceanu

Autorul ţine să mulţumească celor doi bărbaţi care au făcut posibilă această carte. Amândoi doresc ca numele lor să fie trecut sub tăcere, unul dintre ei pentru că lucrează la propria sa carte autobiografică, celălalt pentru că încă ocupă funcţii importante în viaţa publică a Statelor Unite ale Americii.

Pentru Michael şi Jane

Partea I

1

18 aprilie 1906 Slonim, Polonia.

Urletele ei de durere au încetat doar în clipa în care a murit. Abia atunci a început fătul să ţipe.

Băiatul care vâna iepuri în pădure nu era sigur dacă ultimul ţipăt al femeii sau primul al copilului fusese cel care-l alarmase. S-a răsucit brusc pe călcâie, simţind în preajmă pericolul şi a căutat stăruitor cu privirea să descopere animalul care se afla în chinuri atât de cumplite. Până acum nu auzise niciodată vreo vietate care să scoată ţipete atât de sfâşietoare. S-a îndreptat prudent spre locul de unde venea zgomotul; ţipătul se transformase acum în scâncet, dar tot nu semăna cu vaietul vreunui animal cunoscut. Spera ca vietatea să fie destul de mică, s-o poată omorî; aşa, cel puţin, vor avea la masă altceva, nu tot iepure.

Băieţelul înainta tiptil spre râu, spre locul de unde se auzise zgomotul ciudat, alerga din copac în copac, lipindu-şi umerii de scoarţa lor, ca de un scut protector, simţind nevoia să atingă ceva. „Niciodată să nu stai în plină vedere”, îl învăţase tatăl lui. Când a ajuns la marginea pădurii, în faţa ochilor i-a apărut netedă ca palma valea care cobora la râu, dar tot i-a mai trebuit ceva timp până a descoperit că sunetele ciudate nu veneau de la un animal. A continuat să se târască spre locul de unde se auzea scâncetul, dar acum era la câmp deschis, lipsit de orice apărare. Apoi, dintr-o dată, a zărit femeia cu rochia ridicată deasupra mijlocului şi cu picioarele goale, larg răsfirate. Până atunci nu văzuse niciodată o femeie într-o stare ca aceasta. A alergat repede spre ea şi a rămas cu privirile pironite asupra pântecului, fiind destul de speriat ca să atingă ceva. Între picioarele femeii zăcea trupul unui animal mic, roz şi jilav, legat de ea prin ceva ce semăna cu o sfoară. Micul vânător a lăsat jos iepurii abia jupuiţi şi a îngenuncheat lângă firava creatură.

A rămas uitându-se la ea năuc o bună bucată de vreme şi apoi şi-a întors privirile spre femeie, ca imediat să-şi regrete hotărârea. Ea deja se învineţise de frig. Chipul obosit, de numai douăzeci şi trei de ani i s-a părut băiatului ca de femeie trecută

de mijlocul vieţii. Că era moartă, nu trebuia să-i spună cineva, vedea şi el prea bine. A ridicat trupul micuţ şi alunecos. Dacă l-ai fi întrebat de ce, ţi-ar fi răspuns că s-a temut că unghiile micuţe au să zgârie faţa boţită, dar nu l-a întrebat nimeni. Apoi şi-a dat seama că mama şi pruncul nu puteau fi separaţi din cauza unei sfori subţiri.

Cu câteva zile în urmă fusese martor la naşterea unui miel şi acum încerca să-şi aducă aminte ce făcuse păstorul. Da, îşi amintea, dar cum să-şi ia el inima în dinţi şi să procedeze la fel cu un copil? Scâncetul a încetat şi şi-a dat seama că hotărârea trebuie luată imediat. Şi-a scos cuţitul din teacă, cel pe care-l folosise ca să jupoaie iepurii, l-a şters de mânecă şi, şovăind doar o clipă, a tăiat sfoara foarte aproape de trupul copilului. Sângele a început să curgă şuvoi din ambele capete. Ce făcuse păstorul atunci când se născuse mielul? Un nod ca să oprească sângele. Da, era sigur, absolut sigur. A smuls câteva fire de iarbă de lângă el şi a legat în grabă cordonul ombilical. A luat copilul în braţe. S-a ridicat cu mare băgare de seamă în picioare lăsând pe pământ trei iepuri jupuiţi şi femeia moartă care dăduse naştere acestui prunc. Înainte de a porni la drum, a adus picioarele mamei unul lângă celălalt şi i-a tras rochia peste genunchi. I s-a părut că acesta era lucrul potrivit ce se cerea făcut.

— Doamne Dumnezeule, a rostit el cu voce tare, aşa cum se întâmpla întotdeauna când făcea ceva din cale afară de bun sau din cale afară de rău.

Acum încă nu era sigur care dintre cele două alternative o alesese.

Apoi micul vânător s-a pus pe fugă spre cătunul unde ştia că mama lui pregăteşte cina, aşteptând doar să frigă iepurii, toate celelalte fiind deja gata. Pesemne că ea se întreba câţi iepuri vor fi de data asta; cu o familie cu opt guri de hrănit, avea nevoie de cel puţin trei iepuri. Uneori el reuşea să vină cu o raţă, o gâscă sau chiar un fazan rătăcit de pe moşia baronului, unde lucra şi tatăl lui. În seara asta el prinsese un animal cu totul diferit şi, când a ajuns acasă, micul vânător n-a îndrăznit să-şi dezlipească nici măcar o mână de pe trofeul lui, aşa că a bătut cu piciorul gol în uşă până ce mama l-a auzit şi i-a deschis. În tăcere, i-a întins ofranda. Pentru moment, ea n-a făcut nici o mişcare ca să-i ia creatura din braţe, ci a rămas în picioare, cu o mână lipită de piept şi cu ochii pironit asupra jalnicei privelişti.

— Sfinte Dumnezeule, a spus ea în cele din urmă şi şi-a făcut cruce.

Băiatul şi-a înălţat privirile spre chipul mamei încercând să citească pe el: semnele erau oare de bucurie sau de mânie? A desluşit în ochii ei o duioşie pe care nu i-o văzuse niciodată până acum. Atunci a ştiut că ceea ce făcuse trebuie să fie un lucru bun.

— Este un copil, mămico?

— Da, un băieţel, a răspuns mama dând din cap cu tristeţe. Unde l-ai găsit?

— Jos, la râu.

— Şi mama?

— E moartă.

Ea şi-a făcut din nou semnul crucii.

— Repede, aleargă şi spune-i tatălui tău ce s-a întâmplat. El o s-o găsească pe Urszula Wojnak la conac şi să-i duci pe amândoi la mamă, apoi vă întoarceţi cu toţii aici.

Micul vânător i-a dat băieţelul mamei sale, fiind destul de fericit că nu i-a alunecat din mâini ciudata creatură. Scăpat de griji acum, şi-a şters palmele de pantaloni şi a plecat în goană să-şi caute tatăl.

Mama a împins uşa cu umărul şi a strigat-o pe fata care era cea mai mare dintre copii ca să pună o oală cu apă pe sobă. S-a aşezat pe un scaun, s-a descheiat la piept şi şi-a dus sfârcul veştejit spre gura mică, zbârcită. Sophia, fiica ei cea mai mică, de numai şase luni, avea să rămână fără cină în seara asta; deci, mai gândeşte-te; pesemne întreaga familie va spune acelaşi lucru.

— Are atunci vreun rost? a întrebat femeia cu voce tare, acoperind copilul cu un şal. Biet prunc, până mâine dimineaţă o să fii deja mort.

Dar gândurile astea nu le-a repetat în faţa Urszulei Wojnak noaptea târziu, când moaşa a spălat fătul şi i-a netezit buricul răsucit. Bărbatul ei stătea în picioare tăcut, urmărind scena.

— Când îţi trece pragul un oaspete, intră Dumnezeu în casa ta, a spus femeia citând un vechi proverb polonez.

Soţul a scuipat.

— La naiba! Şi aşa avem destui copii.

Femeia s-a făcut că nu l-a auzit şi a mângâiat părul negru şi moale de pe capul copilului.

— Cum o să-i spunem? şi-a întrebat femeia bărbatul.

El a ridicat din umeri.
— Cui îi pasă? Lasă-l să meargă la groapă şi fără nume.

2

18 aprilie 1906 Boston, Massachusetts.

Doctorul l-a prins pe noul născut de glezne şi l-a bătut cu palma peste fund. Copilul a început să ţipe.

În Boston, statul Massachusetts există un spital care tratează cu precădere bolile celor bogaţi şi, în anume ocazii, îşi permite să aducă pe lume noua generaţie a celor răsfăţaţi de soartă. În Spitalul General din Massachusetts mamele nu ţipă şi, cu siguranţă, nu nasc cu rochia pe ele. Aşa ceva nu se cade.

Un tânăr măsura în sus şi în jos coridorul din faţa camerei de naşteri; înăuntru, doi obstetricieni şi medicul casei erau la datorie. Acest tată respingea asumarea oricărui risc pentru primul său născut. Cei doi mamoşi aveau să fie plătiţi cu sume mari de bani, pur şi simplu, numai pentru că au asistat la naştere. Unul dintre ei, care sub halatul alb purta haine de seară, trebuia să meargă mai târziu la un dineu, dar nu-şi putea permite să nu fie prezent la această naştere cu totul specială. Cei trei trăseseră mai devreme la sorţi spre a se alege cel care se va ocupa de naşterea copilului şi doctorul MacKenzie, medicul familiei, câştigase: „Este un doctor cu o reputaţie solidă, certă”, îşi spunea în sinea lui tatăl în timp ce se plimba fără astâmpăr pe coridor. Nu că ar fi avut vreun motiv ca să fie neliniştit. Richard îşi dusese soţia la spital cu trăsura în această dimineaţă, când, după calculele ei, era cea de a douăzeci şi opta zi din luna a noua. Chinurile facerii începuseră curând după micul dejun şi lui Richard i se dăduseră asigurări că naşterea nu va avea loc înainte ca banca să-şi închidă porţile pentru acea zi. Tatăl era un om disciplinat şi nu vedea nici un motiv pentru care naşterea trebuia să întrerupă viaţa sa bine organizată. Aşa că a venit după închiderea băncii şi acum continua să măsoare în lung şi în lat coridorul. Asistentele şi doctorii tineri treceau în grabă pe lângă el, conştienţi de prezenţa lui, coborându-şi vocile când se aflau aproape şi ridicându-le din nou doar atunci când nu mai puteau fi auziţi. El nici n-a băgat de seamă pentru că era obişnuit ca toată lumea să-l trateze în acest mod. Mai toţi dintre ei nu-l văzuseră niciodată în carne şi oase, dar toţi ştiau cine este.

Dacă va avea un băiat, un fiu, probabil că va construi o nouă aripă pentru copii, de care spitalul are atâta nevoie. El deja

finanţase ridicarea unei biblioteci şi a unei şcoli. În aşteptarea evenimentului, tatăl încerca să citească ziarul de seară, parcurgând cuvintele cu privirea, dar fără a le percepe înţelesul. Era nervos, chiar îngrijorat. Acestor medici n-o să le treacă niciodată prin cap că trebuie să fie neapărat băiat, băiat, care într-o bună zi, avea să-i ia locul ca preşedinte al băncii. A răsfoit paginile ziarului *The Evening Transcript*. Echipa Red Sox din Boston o învinsese pe Highlanders din New-York – unii aveau ce să sărbătorească! Apoi şi-a amintit titlul de pe prima pagină şi a revenit la ea. „Cel mai cumplit cutremur de pământ care a fost vreodată în America. Dezastru în San Francisco, cel puţin patru sute de morţi” – alţii îşi vor plânge morţii. Ştirea îi displăcea pentru că abătea atenţia de la naşterea fiului său. Oamenii îşi vor aminti despre cu totul altceva în legătură cu această zi. Nu-i trecuse niciodată prin minte, nici măcar pentru o clipă, că s-ar putea să fie fată. A revenit la paginile financiare şi a verificat bursa valorilor care scăzuse foarte brusc; acel cutremur blestemat îi adusese o pierdere de o sută de mii de dolari din cauza căderii valorii acţiunilor, dar, cum averea sa personală depăşea şaisprezece milioane de dolari, trebuia să fie ceva mai mult decât un cutremur în California ca să-l afecteze. Acum putea trăi din dobânda dobânzilor, aşa că întotdeauna va rămâne intact capitalul de şaisprezece milioane, aşteptându-l pe fiul său care încă nu se născuse. A continuat să măsoare coridorul cu pasul şi să citească *The Transcript*.

Obstetricianul în haine de seară a împins uşa batantă de la sala de naşteri ca să aducă veştile. A simţit că trebuie să facă ceva pentru suma mare de bani, nemeritată, şi era cel mai potrivit îmbrăcat ca să facă anunţul. Pentru o clipă cei doi bărbaţi s-au privit lung în ochi. Şi doctorul se simţea puţin nervos, dar nu avea de gând să lase ca tatăl să citească ceva pe chipul lui.

— Felicitări, domnule, aveţi un băiat, un băiat micuţ care arată grozav.

Ce remarci stupide fac oamenii când se naşte un copil, a reflectat tatăl; cum ar putea fi altfel decât mic? Vestea încă nu-i penetrase creierul – un fiu. Aproape că i-a mulţumit lui Dumnezeu. Obstetricianul a îndrăznit să pună o întrebare ca să rupă tăcerea.

— V-aţi hotărât ce nume o să-i daţi?

Tatăl a răspuns fără nici o şovăială:
— William Lowell Kane.

3

Târziu, după ce agitaţia provocată de apariţia copilului a trecut şi restul familiei s-a dus la culcare, mama a rămas trează, cu pruncul în braţe. Helena Koskiewicz credea în viaţă şi ea născuse nouă copii ca s-o dovedească. Deşi pierduse trei de mici, nu fusese din vina ei, ea luptase pentru fiecare în parte.

Acum, la treizeci şi cinci de ani ştia că Jasio al ei, care cândva fusese plin de vigoare, n-are să-i mai facă nici fete, nici băieţi. Dumnezeu îi trimisese pruncul ăsta; cu siguranţă îi era dat să trăiască. Credinţa Helenei era simplă, ceea ce fusese spre binele ei, pentru că soarta nu i-a hărăzit să ducă vreodată o altfel de viaţă decât foarte simplă. Părul îi era cărunt şi trupul subţire, nu pentru că aşa i-ar fi fost voia, ci din lipsă de hrană, muncă multă şi bani deloc. Niciodată nu i-a trecut prin minte să se plângă, dar ridurile de pe chipul ei o făceau să pară mai degrabă bunică decât mamă. Toată viaţa nu purtase nici măcar o dată haine noi.

Helena şi-a stors atât de tare pieptul vlăguit încât în jurul sfârcurilor au apărut pete roşii-vineţii. Au picurat câţiva stropi de lapte. La treizeci şi cinci de ani, când jumătate din drumul vieţii este parcurs, toţi avem o oarecare experienţă pe care s-o dăm mai departe, iar cea a Helenei Koskiewicz era destul de bogată.

— Micuţul mamii, micuţ, a murmurat ea cu tandreţe către copil şi i-a trecut sfârcul moale peste gura făcută pungă. Ochii albaştri s-au deschis şi picături minuscule de transpiraţie au apărut pe nasul copilului în timp ce încerca să sugă. În cele din urmă, fără voia ei, mama a căzut într-un somn adânc.

Jasio Koskiewicz, un bărbat solid, nu prea dezgheţat la minte, dar cu o mustaţă bogată, singura ce-l scotea din anonimatul unei existenţe, de altfel, umile, când s-a sculat la cinci dimineaţa, a găsit soţia şi copilul adormiţi în balansoar. El nu observase absenţa ei din pat peste noapte. A rămas cu ochii pironiţi asupra bastardului, care, slavă lui Dumnezeu, măcar nu mai plângea. Să fie oare mort? Jasio a găsit de cuviinţă că cel mai simplu mod de a rezolva dilema era să se ducă la lucru şi să nu mai dea nici o atenţie intrusului; să rămână femeia să-şi facă griji legate de viaţă şi moarte; datoria lui era să fie pe moşia baronului la prima geană de lumină. A înghiţit câteva guri

zdravene de lapte de capră şi şi-a şters mustaţa bogată cu mâneca de la cămaşă. Apoi a înhăţat un codru de pâine cu o mână şi capcanele cu cealaltă şi s-a strecurat fără zgomot din casă de teamă să nu-şi trezească soţia şi, în acest fel, să se implice cu ceva. A pornit cu paşi mari spre pădure fără a se mai gândi la micul intrus, presupunând doar că-l văzuse pentru ultima oară.

Florentyna, fiica cea mai mare, a fost următoarea persoană care a intrat în bucătărie chiar cu puţin înainte ca vechea pendulă, care de atâţia ani îşi avea propria ei măsură a timpului, să bată de ora şase. Ceasul nu era de mare ajutor acelora care doreau să ştie doar dacă este timpul să se scoale sau să meargă la culcare. Printre îndatoririle zilnice ale Florentynei era şi aceea de a pregăti micul dejun, ceea ce, în sine, ar fi fost o bagatelă dacă n-ar fi implicat împărţirea unui ceaun cu lapte de capră şi a unui codru de pâine din secară la o familie cu opt guri. Îţi trebuia înţelepciunea lui Solomon ca să duci la îndeplinire o asemenea sarcină încât nimeni să nu se plângă că a primit mai puţin decât celălalt.

Florentyna îi uimea pe acei care o vedeau prima oară prin frumuseţea, fragilitatea şi straiele ei ponosite. În ultimii trei ani nu avusese decât o singură rochie în care să se îmbrace, dar, dacă puteai face abstracţie de tot ce o înconjura, înţelegeai de ce Jasio se îndrăgostise de mama ei. Părul lung şi blond al Florentynei avea reflexe metalice, iar luminiţele ce-i străluceau în ochi puneau în umbră consecinţele sărăciei şi malnutriţiei.

S-a dus în vârful picioarelor până la balansoar şi a rămas cu privirea coborâtă asupra mamei sale şi a copilului pe care ea îl iubea din clipa în care l-a văzut. Până la cei opt ani ai săi, nu avusese niciodată o păpuşă. De fapt, zărise odată una, când ai ei fuseseră invitaţi la castelul baronului de Sfântul Nicolae. Dar chiar şi atunci, ea nu atinsese minunatul obiect, dar acum simţea o pornire pe care nu şi-o explica de a ţine acest bebeluş în braţe. S-a aplecat şi a luat copilul de la pieptul mamei, rămânând cu privirea pironită în ochii mici, albaştri – atât de albaştri – şi a început să fredoneze. Schimbarea de temperatură de la căldura de la sânul mamei la răceala mâinilor fetiţei l-a făcut pe micuţ să se înfurie. A început imediat să plângă şi a trezit-o pe mamă a cărei singură reacţie a fost de vinovăţie că a adormit.

— Doamne Dumnezeule, încă trăieşte, i-a spus Florentynei. Tu pregăteşte micul dejun pentru băieţi şi eu o să

încerc să-i dau iar să sugă.

Ascultătoare, Florentyna i-a dat mamei înapoi copilul şi a urmărit-o cum se străduia să-şi pompeze sânii care o dureau. Fetiţa o privea hipnotizată.

— Grăbeşte-te Florcia, a dojenit-o mama. Şi ceilalţi trebuie să mănânce.

Florentyna i-a dat ascultare şi, când fraţii ei au coborât de la mansardă unde dormeau de obicei, au sărutat mâinile mamei în semn de bună dimineaţa şi au rămas cu ochii pironiţi asupra noului venit, plini de sfială. Tot ceea ce ştiau era că acesta nu apăruse din pântecele mamei lor. Florentyna era prea emoţionată în dimineaţa asta ca să-şi mai mănânce micul dejun, aşa că băieţii şi-au împărţit porţia ei fără a mai sta pe gânduri, iar partea mamei au lăsat-o pe masă şi au plecat la treburile lor. Nimeni n-a băgat de seamă că mama nu mâncase nimic de la sosirea copilului.

*
* *

Helena Koskiewicz era mulţumită că toţi copiii ei învăţaseră de mici să-şi poarte singuri de grijă. Ştiau să hrănească animalele, să mulgă caprele şi vacile, să se ocupe de zarzavaturile din grădină şi să-şi vadă de treburile lor zilnice fără ajutorul ei sau fără să-i împingă ea de la spate. Seara, când s-a întors Jasio acasă, brusc, ea şi-a dat seama că nu-i pregătise cina, dar Florentyna luase iepurii de la Franck, fratele ei, vânătorul, şi deja îi pusese la prăjit. Florentynei îi plăcea să se ocupe de masa de seară, responsabilitate ce i se încredinţa doar atunci când mama ei nu se simţea bine, iar Helena Koskiewicz rareori îşi permitea un asemenea lux. Tânărul vânător adusese acasă patru iepuri iar tatăl şase ciuperci şi trei cartofi: în seara asta avea să fie un adevărat festin.

După cină, Jasio Koskiewicz s-a aşezat pe scaunul său, lângă foc şi a cercetat copilul cu atenţie pentru prima oară. Ţinând pruncul de subţiori şi sprijinindu-i gâtul neajutorat cu două degete, l-a examinat atent, cu ochii vânătorului care pune capcane. Chipul zbârcit şi fără dinţi era salvat doar de ochii frumoşi, albaştri. Îndreptându-şi privirea spre trupul firav, ceva i-a sărit imediat în ochi. S-a încruntat şi a frecat pieptul delicat, cu

degetul mare.

— Helena, ai văzut asta? a întrebat vânătorul apăsând coastele copilului. Micul şi urâtul bastard nu are decât un sfârc de sân.

Soţia lui s-a încruntat şi-a frecat şi ea, la rândul ei, pielea cu degetul mare, de parcă acest gest ar fi făcut să apară organul care lipsea. Soţul ei avea dreptate: micul şi palidul sfârc de la sânul stâng se afla la locul lui, dar acolo unde ar fi trebuit să apară perechea lui, în partea dreaptă, pieptul era complet neted şi roz ca tot trupul.

Înclinarea spre superstiţie a femeii şi-a găsit imediat surse de alimentare.

— Dumnezeu ni l-a trimis, a exclamat ea. Acela este semnul Lui.

Bărbatul i-a dat înapoi copilul furios.

— Helena, eşti nebună. Copilul este rodul lăsat mamei lui de către un bărbat cu sânge stricat în vine. A scuipat în foc spre a-şi exprima mai limpede părerea despre părinţii copilului. Oricum, eu n-aş pune pariu nici pe o ceapa degerată că micul bastard o să apuce ziua de mâine.

Lui Jasio Koskiewicz nu-i păsa nici măcar cât o ceapă degerată dacă pruncul o să trăiască sau nu. Nu era un om rău din fire, dar băiatul nu era al lui şi încă o gură de hrănit nu făcea altceva decât să-i dea şi mai multă bătaie de cap. Dar dacă aşa a fost să fie, nu era treaba lui să-l ia pe Dumnezeu la întrebări şi, fără a se mai gândi câtuşi de puţin la prunc, a căzut într-un somn adânc lângă foc.

*
* *

O dată cu trecerea zilelor, chiar şi Jasio Koskiewicz a început să creadă că s-ar putea ca băieţelul să supravieţuiască şi, dacă ar fi pus pariul, ar fi pierdut. Fiul cel mai mare, vânătorul, cu ajutorul fraţilor săi mai mici, i-a făcut copilului un leagăn din lemnele pe care le-au adus de pe moşia baronului. Florentyna a tăiat mici fâşii din propriile ei haine, le-a cusut laolaltă şi i-a făcut scutece. L-ar fi putut numi Arlechin, dacă ar fi cunoscut cuvântul. De fapt, ca să-i găsească copilului un nume s-au iscat atâtea neînţelegeri în casă cum nu se mai întâmplase de luni de zile; numai tatăl nu avea nici o părere de spus. În cele din

urmă, au căzut cu toţii de acord asupra numelui de Wladek; în capela de pe marea moşie a baronului, copilul a fost botezat cu numele de Wladek Koskiewicz, mama mulţumindu-i lui Dumnezeu pentru că i-a salvat viaţa, tatăl resemnându-se în faţa sorţii. În seara aceea, pentru a celebra botezul, au făcut o masă mai bogată ca de obicei, prin gâscă primită în dar de pe moşia baronului. Au mâncat cu toţii pe săturate.

Din aceeaşi seară, Florentyna a învăţat să împartă mâncarea la nouă guri.

4

Anne Kane a dormit liniştită toată noaptea. Când după micul dejun, fiul ei, William, a fost adus de una din surori, ea de-abia aştepta să-l ia din nou în braţe.

— Doamnă Kane, a spus brusc asistenta în uniformă albă, să-i dăm şi bebeluşului micul dejun, nu?

Abia acum Anne a simţit că sânii îi erau umflaţi. Asistenta a ajutat-o să se ridice în capul oaselor în pat şi i-a învăţat pe cei doi novici, mamă şi prunc, cum să procedeze. Anne, conştientă de faptul că, dacă ar părea încurcată, acest lucru ar fi considerat ca lipsă de afecţiune maternă, a rămas cu ochii pironiţi în ochii albaştri ai lui William, mai albaştri chiar decât cei ai tatălui, şi s-a acomodat cu noua ei situaţie care n-avea cum să nu-i facă plăcere. La cei douăzeci şi unu de ani, probabil că nu-i lipsea nimic. Fusese născută Cabot, se căsătorise cu un vlăstar al familiei Lowell şi acum venise pe lume primul ei născut care avea să ducă mai departe tradiţia neamului. Totul fusese rezumat atât de succint în felicitarea pe care i-o trimisese o veche prietenă din şcoală:

Acesta este oraşul Boston,
Patrie a batogului şi fasolei,
În care cei din neamul Cabot
vorbesc doar cu cei din neamul Lowell,
Iar cei din neamul Lowell
stau de vorbă doar cu Dumnezeu.

Anne a petrecut o jumătate de oră conversându-se cu William, dar n-a prea avut parte de răspunsuri. Apoi el a fost luat şi dus la culcare în acelaşi mod în care fusese adus. Anne a rezistat eroic la fructele şi bomboanele ce se găseau în jurul ei din abundenţă. Era hotărâtă ca până la vară să încapă iar în vechile rochii şi să-şi reia locul ce şi-l merita din plin în toate revistele de modă. Nu spusese prinţul de Garonne că ea era singurul lucru frumos din Boston? Părul ei lung, auriu, trăsăturile delicate, silueta zveltă erau admirate cu fervoare în oraşe pe care ea nu le vizitase niciodată. A verificat în oglindă: nu-i apăruse nici o cută pe chip; oamenii cu greu aveau să creadă că

este mama acestui băiat voinic. Mulţumesc lui Dumnezeu că este un copil robust, şi-a zis în sinea ei Anne.

A servit un prânz uşor şi s-a pregătit pentru vizitatorii de după-amiază care deja fuseseră riguros selectaţi de secretara ei particulară. Cei cărora li se permitea s-o vadă în primele zile trebuiau să fie rudele apropiate sau cei din familiile cu adevărat cele mai de vază; celorlalţi li se va spune că încă nu poate primi vizite. Dar cum Bostonul rămăsese singurul oraş din America în care fiecare îşi cunoştea exact locul în ierarhia socială, era foarte puţin probabil că va apărea vreun nedorit.

În salonul pe care-l ocupa singură puteau să încapă cu uşurinţă încă alte cinci paturi, dacă n-ar fi fost deja plin cu flori. Un trecător întâmplător l-ar fi luat drept o miniexpoziţie floral㠄 (greşeală explicabilă, de altfel), dacă n-ar fi fost prezenţa tinerei mame aşezată în capul oaselor în pat. Anne a aprins lumina electrică, ceea ce era o noutate pentru ea; ea şi Richard aşteptaseră ca mai întâi familia Cabot să-şi instaleze lumină electrică, lucru ce fusese interpretat de toţi locuitorii Bostonului ca un semn că din acel moment inducţia electromagnetică va fi acceptată la scară naţională.

Primul vizitator al lui Anne a fost soacra sa, doamna Thomas Lowell Kane, care devenise capul familiei de când soţul ei murise cu un an în urmă. Elegantă, trecută de mijlocul vieţii, stăpânea o tehnică perfectă de a inspecta dintr-o privire o încăpere, spre deplina ei satisfacţie şi stânjeneala certă a celor ce se aflau înăuntru. Purta o rochie dreaptă, lungă, care nu lăsa să i se zărească gleznele; singurul bărbat care i le văzuse era mort. Întotdeauna fusese slabă. După părerea ei, femeile grase însemnau hrană proastă şi educaţie şi mai proastă. Acum rămăsese cea mai în vârstă din familia Lowell; la fel şi din familia Kane. De aceea a considerat de la sine înţeles, după cum şi era de aşteptat, ca ea să fie prima care să-şi vadă nepoţelul. La urma urmelor, nu fusese ea cea care pusese la cale întâlnirea dintre Richard şi Anne? Iubirea nu prea avusese importanţă pentru doamna Kane. Bogăţia, poziţia socială şi prestigiul au fost întotdeauna cele care au contat pentru ea. Iubirea era foarte bună, dar rareori s-a dovedit a fi ceva de durată, pe când celelalte trei erau. Şi-a sărutat nora pe frunte în semn de aprobare. Anne a apăsat soneria de pe perete şi s-a auzit un uşor bâzâit. Zgomotul a luat-o prin surprindere pe doamna Kane; ea

n-a crezut niciodată că electricitatea va fi bună la ceva. Sora a reapărut cu moştenitorul. Doamna Kane l-a cercetat cu atenţie, şi-a exprimat satisfacţia pufnind pe nas, după care i-a făcut semn asistentei să-l ia.

— Bravo, Anne, a spus bătrâna doamnă ca şi cum nora ei ar fi câştigat un premiu la o întrecere sportivă. Suntem cu toţii mândri de tine.

Mama lui Anne, doamna Edward Cabot, a sosit câteva minute mai târziu. Şi ea, la fel ca doamna Kane, era văduvă de câţiva ani, iar cele două se deosebeau atât de puţin ca înfăţişare încât privite de la distanţă puteau fi uşor confundate. Totuşi, ca să fim drepţi, ea a manifestat un interes cu mult mai mare faţă de nepot şi fiica ei. Inspecţia s-a deplasat apoi spre flori.

— Ce drăguţ din partea Jacksonilor să-şi amintească, a murmurat doamna Cabot.

Doamna Kane a adoptat o atitudine mai superficială. Ochii ei au trecut în grabă peste florile delicate, ca apoi să poposească asupra cărţilor de vizită. A şoptit pentru sine numele familiilor care le trimiseseră, nume care o flatau: Adams, Lawrence, Lodge, Higginson.

Nici una dintre bunici n-a cerut explicaţii despre numele pe care nu le ştiau; amândouă trecuseră de vârsta când ar fi dorit să mai afle câte ceva nou despre cineva sau ceva. Au plecat amândouă foarte mulţumite: se născuse un moştenitor şi, la prima vedere, părea să corespundă aşteptărilor. Amândouă considerau că ultima lor obligaţie de familie fusese îndeplinită cu succes, deşi prin intermediul altora, şi că acum nu le revenea decât rolul corului.

Amândouă se înşelau.

*

* *

Prietenii cei mai apropiaţi ai lui Anne şi Richard s-au perindat toată după-amiaza cu cadouri şi urări de fericire, primele din aur sau argint, ultimele având un pronunţat accent, tipic vechilor familii americane de vază din Boston.

Când a sosit soţul ei după închiderea băncii, Anne era oarecum epuizată. Richard băuse şampanie la prânz, pentru prima oară în viaţa sa – bătrânul Amos Kerbes insistase şi, de faţă cu tot clubul Somerset, Richard cu greu ar fi putut să refuze.

Soţia sa îl găsea ceva mai puţin rigid decât de obicei. Era robust, măsura şase picioare[1] şi un ţol, purta o redingotă lungă şi neagră şi pantaloni în dungi subţiri; păru-i negru avea cărare pe mijloc şi strălucea în lumina becului electric. Puţini i-ar fi ghicit corect vârsta: de numai treizeci şi trei de ani; tinereţea nu fusese niciodată importantă pentru el; fondul unei persoane era singurul lucru care conta. Din nou a fost adus William Lowell Kane şi tatăl l-a cercetat cu atenţie de parcă ar fi verificat balanţa de plăţi la sfârşitul unei zile la bancă. Totul părea în ordine. Băiatul avea două picioare, două braţe, zece degete la mâini, zece la picioare şi Richard n-a descoperit nimic care mai târziu ar fi putut să constituie un defect, aşa că William a fost expediat.

— Seara trecută am trimis o telegramă directorului de la St. Paul. William a fost înscris pentru septembrie 1918.

Anne n-a spus nimic. Pentru ea era limpede că Richard începuse să jaloneze viitoarea carieră a lui William.

— Ei bine, draga mea, astăzi te simţi complet restabilită? şi-a continuat Richard cercetările.

În cei treizeci şi trei de ani ai săi nu stătuse nici o zi în spital.

— Da... nu... cred că da, a răspuns soţia sa timid, înăbuşindu-şi lacrimile pe care le simţea pe punctul de a se revărsa, pentru că ştia că soţului ei nu-i fac plăcere.

Răspunsul ei ambiguu nu era genul care să poată fi înţeles de Richard. Şi-a sărutat soţia pe obraz şi s-a întors cu trăsura la locuinţa lor, Casa Roşie din Louisburg Square. A făcut în minte un calcul rapid: cu personalul de serviciu, servitorii, noul născut şi doica lui aveau să fie nouă guri de hrănit. A doua oară, Richard n-a mai revenit asupra acestui calcul.

William Lowell Kane a primit binecuvântarea bisericii şi numele ales de tatăl lui la episcopia protestantă St. Paul, în prezenţa tuturor persoanelor de vază din Boston şi a câtorva de o importanţă neglijabilă. A oficiat bătrânul episcop Lawrence, iar J.P. Morgan şi Alan Lloyd, bancheri de o ţinută morală impecabilă, laolaltă cu Milly Preston, cea mai bună prietenă a lui Anne, au fost aleşi ca naşi. Eminenţa sa a stropit cu apă sfinţită capul lui William; băiatul n-a scos nici un scâncet. Deja învăţase să abordeze viaţa în stilul vechilor familii americane de vază din Boston. Anne i-a mulţumit lui Dumnezeu pentru naşterea fără

1 1 picior = 30,479 cm.

complicaţii a fiului său, iar Richard, care-l privea pe Dumnezeu ca pe un contabil a cărui menire era să înregistreze de la distanţă faptele familiei Kane, din generaţie în generaţie, i-a mulţumit pentru că îi dăruise un fiu căruia îi putea lăsa averea. Totuşi, s-a gândit el, poate că ar fi mai bine să se asigure şi să mai facă un băiat. Aşa cum era în genunchi, a tras cu coada ochiului spre soţia sa şi a găsit-o încântătoare.

Partea a II-a

5

Wladek Koskiewicz creştea încet. Pentru mama lui vitregă a devenit limpede că sănătatea băiatului va fi întotdeauna şubredă. A făcut toate bolile pe care le fac de obicei copiii, dar şi pe cele care nu le fac şi le transmitea fără discriminare tuturor din familia Koskiewicz. Helena îl trata ca pe ceilalţi copii ai săi şi-l apăra întotdeauna cu înverşunare când Jasio începea să-l blesteme pe diavol, mai degrabă decât pe Dumnezeu, pentru prezenţa lui Wladek în casa lor neîncăpătoare. Pe de altă parte, Florentyna se ocupa de copil de parcă ar fi fost al ei. Din prima clipă când ochii i se opriseră asupra lui, ea îl iubise cu o intensitate ce izvora din teama că nimeni n-o să vrea să se mărite cu ea, fiica fără nici o leţcaie a unui vânător ce prinde vânatul folosind capcane. Deci, ea n-o să aibă copii, aşa că Wladek era copilul ei.

Fratele cel mai mare, vânătorul, cel care-l găsise pe Wladek, îl trata ca pe o jucărie, dar îi era prea teamă de tatăl său ca să arate deschis că-i plăcea pruncul fragil care începuse să meargă vitejeşte de-a buşilea. În orice caz, în ianuarie, micul vânător trebuia să părăsească şcoala şi să înceapă să muncească pe moşia baronului, iar tatăl lui îi spusese că de copii se ocupă femeia, nu bărbatul. Cei trei fraţi mai mici, Ştefan, Josef şi Jan nu-i arătau un interes prea mare lui Wladek, iar celălalt membru al familiei care mai rămânea, Sophia, era destul de fericită doar să-l strângă la piept.

Nici unul dintre părinţi nu se aşteptase ca mintea şi firea lui Wladek să fie atât de diferite faţă de ceilalţi copii. Nu se putea să nu bage de seamă deosebirile fizice sau intelectuale. Cei din neamul Koskiewicz erau toţi înalţi, cu oase mari, păr blond şi ochi cenuşii, Wladek era scund şi rotofei, cu părul negru şi ochi de un albastru intens. Koskiewicz-ii nu se omorau cu cartea şi părăseau şcoala din sat imediat ce vârsta le-o permitea. În schimb, Wladek, deşi a început să meargă în picioare târziu, şi-a dat drumul la vorbă la un an şi jumătate. A învăţat să citească la trei, dar nu era în stare să se îmbrace singur. A început disperarea tatălui şi mândria mamei. Primii săi patru ani de viaţă s-au făcut

remarcaţi doar printr-o permanentă luptă cu boala pe care n-o putea depăşi în ciuda eforturilor făcute de Helena şi Florentyna. Desculţ, în hainele-i din petece, ca de arlechin, alerga încoace şi încolo, prin preajma colibei de lemn, la câţiva paşi în urma mamei sale. Când Florentyna se întorcea de la şcoală toată afecţiunea şi-o muta asupra ei şi, până mergea la culcare, nu se mai dezlipea de ea. Când drămuia hrana la nouă guri, Florentyna adeseori sacrifica jumătate din porţia sa ca să i-o dea lui Wladek sau, dacă era bolnav, i-o dădea pe toată. Wladek purta hainele pe care ea i le făcea, cânta cântecele pe care ea îl învăţa şi împărţea cu ea cele câteva jucării sau daruri primite când şi când.

Pentru că o bună parte din zi Florentyna era la şcoală, Wladek a vrut de mic să meargă cu ea. Când, în sfârşit, i s-a dat voie, au pornit-o amândoi spre şcoala din sat, el ţinând-o strâns de mână tot drumul de optsprezece verste (cam nouă mile), străbătând pădurea de chiparoşi şi mesteceni acoperiţi cu muşchi şi livezile de cireşi şi tei care se întindeau până la Slonim, unde avea să-şi înceapă educaţia.

Lui Wladek i-a plăcut şcoala din prima clipă; era o evadare din coliba care până atunci pentru el însemnase întreaga lume. În acelaşi timp, şcoala l-a pus faţă în faţă pentru întâia oară în viaţă cu implicaţiile crude ale ocupării Poloniei de răsărit de către Rusia. A aflat că limba sa maternă, poloneza, n-o putea folosi decât acasă şi că la şcoală nu se învăţa decât în rusă. A simţit la ceilalţi copii din preajmă o mândrie neţărmurită pentru limba şi cultura lor care fuseseră puse sub obroc. Şi el trăia acelaşi sentiment. Spre marea lui surprindere, Wladek şi-a dat seama că domnul Kotowski, învăţătorul său, nu-l subaprecia aşa cum făcea acasă tatăl său. Deşi era cel mai mic dintre toţi, ca şi acasă, nu după multă vreme şi-a depăşit colegii în toate, în afară de înălţime. Statura sa micuţă îi făcea pe toţi să-i subestimeze adevăratele capacităţi: copiii întotdeauna cred că ceea ce este mare este şi cel mai bun. La vârsta de cinci ani Wladek era primul din clasă la orice materie în afară de lucrările practice.

Seara, când se întorcea acasă în căsuţa de bârne şi când ceilalţi copii trebăluiau prin grădină unde toporaşii şi viorelele înfloreau atât de frumos primăvara, ori culegeau fructe de pădure, tăiau lemne, prindeau iepuri sau făceau rochii, Wladek citea într-una până a reuşit să termine toate cărţile nedeschise de fratele său cel mai mare sau acelea ale sorei sale. Încet-încet

în mintea Helenei Koskiewicz se înfiripa gândul că ea primise mai mult decât ceruse atunci când băieţelul cel mai mare, vânătorul, îi adusese acasă mica creatură în locul celor trei iepuri; deja Wladek punea întrebări cărora ea nu le mai putea da răspunsul. Şi-a dat seama că în curând va fi total depăşită şi nu ştia ce o să facă. Ea avea o credinţă nestrămutată în destin, aşa că nu a fost deloc surprinsă când decizia i-a fost luată din mâini.

Într-o seară din toamna anului 1911 a venit prima răscruce din viaţa lui Wladek. Abia terminaseră cina modestă din ciorbă de sfeclă şi chiftele, Jasio Koskiewicz stătea lângă foc sforăind, Helena cosea şi ceilalţi copii se jucau. Wladek se aciuiase la picioarele mamei şi citea, când, peste zgomotul făcut de Ştefan şi Josef care se certau pentru nişte conuri de pin, s-a auzit un ciocănit puternic la uşă. Au tăcut cu toţii. Se întâmpla destul de rar să bată cineva la uşa familiei Koskiewicz, deoarece coliba lor se afla la optsprezece verste de Slonim şi la peste şase de moşia baronului. De cele mai multe ori vizitatorii erau necunoscuţi cărora ei nu le puteau oferi decât un suc de fructe de pădure şi zarva copiilor. Toţi ochii s-au îndreptat spre uşă neliniştiţi. Ca şi cum n-ar fi bătut nimeni, au aşteptat ca ciocănitul să se repete. S-a repetat puţin mai tare. Jasio s-a ridicat din scaun buimac de somn, s-a dus spre uşă şi a deschis-o cu grijă. Când l-au văzut pe cel care se afla în prag, toţi şi-au aplecat capetele cu excepţia lui Wladek, care şi-a înălţat privirile spre bărbatul chipeş, cu umeri largi, cu figură aristocrată, îmbrăcat într-o haină din blană de urs, cu o statură ce domina micuţa încăpere şi care a adus teamă în ochii tatălui. Un zâmbet prietenos a alungat spaima şi vânătorul l-a invitat pe baronul Rosnovski în casă. Toţi amuţiseră. Baronul nu fusese niciodată la ei şi nimeni nu ştia ce să spună.

Wladek şi-a pus cartea jos, s-a ridicat în picioare, s-a îndreptat spre străin şi, pe neaşteptate, i-a întins mâna, înainte ca tatăl să-l poată opri.

— Bună seara, domnule, a spus Wladek.

Baronul i-a luat mâna şi s-au uitat unul în ochii celuilalt. Când baronul i-a eliberat mâna, privirea lui Wladek a căzut pe o superbă brăţară de argint cu o inscripţie pe care el n-a prea putut-o descifra.

— Tu trebuie să fii Wladek.

— Da, domnule, a răspuns băiatul fără a se arăta surprins

că baronul îi ştia numele.

— În legătură cu tine am venit să-l văd pe tatăl tău, a spus baronul.

Wladek a rămas lângă baron cu privirile înălţate spre el. Tatăl a făcut semn copiilor să-l lase singur cu stăpânul său, aşa că doi dintre ei s-au plecat adânc, patru au înclinat din cap şi toţi şase s-au retras în linişte la mansardă. Wladek a rămas şi nimeni n-a sugerat ca să procedeze altfel.

— Koskiewicz, a spus baronul rămas tot în picioare pentru că nimeni nu-l poftise să ia loc. Vânătorul nu-l invitase din două motive: primul, pentru că era prea timid, al doilea pentru că bănuia că baronul se afla acolo pentru a-i face o mustrare. Am venit să-ţi cer o favoare.

— Orice, domnule baron, orice, a spus tatăl întrebându-se ce ar putea el să-i ofere baronului fără ca acesta să nu aibă deja de o sută de ori mai mult decât el.

Baronul a continuat.

— Fiul meu, Leon, are acum şase ani şi învaţă în particular cu doi profesori la castel, unul din Polonia noastră şi altul din Germania. Ei mi-au spus că este un băiat deştept, dar îi lipseşte spiritul competitiv pentru că nu are pe cine depăşi, decât pe sine însuşi. Domnul Kotowski, învăţătorul de la şcoala din sat, din Slonim, crede că Wladek este singurul copil capabil să-i asigure competiţia de care are atâta nevoie Leon. De aceea vă întreb dacă sunteţi de acord ca fiul vostru să părăsească şcoala din sat şi să vină să înveţe la castel, cu Leon şi profesorii săi.

Wladek rămăsese în picioare în faţa baronului, cu ochii pironiţi asupra lui, întrezărind perspectivele minunate ce l-ar putea aştepta: mâncare şi băutură, cărţi şi profesori cu mult mai deştepţi decât domnul Kotowski. Şi-a îndreptat privirile spre mama sa. Şi ea rămăsese zgâindu-se la baron, iar pe faţă i se citea durere şi uimire. Tatăl s-a întors spre ea şi clipele de comunicare mută între cei doi au părut o eternitate pentru copil.

Cu o voce răguşită şi cu privirile în pământ vânătorul i s-a adresat baronului:

— Am fi onoraţi, domnule baron.

Baronul a privit întrebător spre Helena Koskiewicz.

— Binecuvântata Fecioară mă opreşte să stau în calea copilului meu, deşi numai Ea ştie cât mă va costa, a spus ea cu o voce slabă.

— Dar, doamnă Koskiewicz, fiul vostru poate veni regulat

acasă să vă vadă.

— Da, domnule baron. La început cred că aşa va face.

Ea era pe punctul să adauge o justificare, dar a renunţat.

Baronul a zâmbit.

— Bun. Deci ne-am înţeles. Vă rog să aduceţi băiatul la castel mâine dimineaţă în jurul orei şapte. În timpul trimestrului şcolar Wladek va locui la noi şi când vine Crăciunul se poate reîntoarce la voi.

Wladek a izbucnit în plâns.

— Linişte, băiete, a spus vânătorul.

— N-o să merg, a rostit cu fermitate Wladek, deşi voia s-o facă.

— Linişte, băiete, a repetat vânătorul, de data asta ridicând glasul.

— De ce nu vrei? l-a întrebat baronul prietenos.

— N-am s-o părăsesc niciodată pe Florcia, niciodată.

— Florcia? a întrebat baronul.

— Fiica mea mai mare, a intervenit vânătorul. Nu vă faceţi griji în privinţa lui, domnule baron. Băiatul are să facă ce-i spun eu.

A urmat un moment de tăcere. Baronul a reflectat câteva clipe. Wladek a continuat să plângă stăpânindu-şi cu greu lacrimile.

— Câţi ani are fata? a întrebat baronul.

— Paisprezece, a răspuns vânătorul.

— Ar putea să lucreze la bucătărie? a întrebat baronul uşurat să vadă că Helena Koskiewicz n-avea de gând să izbucnească şi ea în lacrimi.

— O da, domnule baron, a răspuns ea. Florcia ştie să gătească, să coasă şi...

— Bun, bun, atunci poate veni şi ea. Îi aştept pe amândoi mâine dimineaţă, la şapte.

Baronul s-a îndreptat spre uşă, a privit înapoi şi i-a zâmbit lui Wladek, care i-a surâs şi el la rândul lui. Wladek câştigase prima lui tranzacţie şi, în timp ce a rămas cu privirea pironită pe uşa care s-a închis, s-a lăsat îmbrăţişat strâns de mama sa, pe care a auzit-o spunând:

— O, puişorul mamii, pui, ce-o să se aleagă acum de tine?

Wladek n-a avut cum să aştepte ca să afle.

Helena Koskiewicz a strâns lucrurile lui Wladek şi

Florentynei în cursul nopţii, nu pentru că i-ar fi trebuit mult timp ca să împacheteze avutul întregii familii. Dimineaţa, toţi ai casei au ieşit în faţa uşii şi i-au petrecut pe cei doi care au plecat la castel, fiecare ţinând sub braţ un pachet învelit în ziar.

Florentyna, înaltă şi suplă, s-a tot uitat în urmă, plângând şi făcând semne cu mâna; dar Wladek, scund şi bolovănos, n-a aruncat nici o privire înapoi. Tot drumul până la castelul baronului, Florentyna s-a ţinut strâns de mâna lui Wladek. Rolurile se inversaseră. De acum înainte ea va fi cea care va depinde de el.

Când au bătut timid în uşa mare, de stejar, le-a deschis un bărbat impozant, într-o livrea verde, cu fireturi, care se vedea că ştia de sosirea lor. Amândoi copiii căscaseră gura plini de admiraţie la uniformele gri ale soldaţilor din oraş, care păzeau graniţa ruso-poloneză din apropiere, dar ei nu văzuseră niciodată ceva care să-i impresioneze atât de mult ca acest servitor în livrea, care îi reducea la tăcere de la înălţimea lui şi a cărui importanţă, fără nici o îndoială, era foarte mare. În hol se afla un covor gros şi Wladek a rămas cu privirea pironită pe desenul în verde şi roşu, uluit de frumuseţea lui, întrebându-se dacă trebuie să-şi scoată pantofii din picioare. Când a păşit peste el a constatat cu surprindere că paşii lui nu făceau nici un zgomot. Bărbatul impozant i-a condus în dormitoarele lor din aripa de vest a castelului. Fiecare avea dormitorul lui – aşa vor dormi mereu de acum înainte? Bine cel puţin că exista o uşă între ele, aşa că nu vor fi niciodată prea departe unul de celălalt, şi, de fapt, în multe nopţi vor dormi împreună în acelaşi pat.

După ce şi-au despachetat lucrurile, Florentyna a fost dusă la bucătărie şi Wladek în camera copiilor din aripa de sud a castelului unde l-a întâlnit pe Leon, fiul baronului. Era un băiat înalt, chipeş, şi l-a întâmpinat pe Wladek imediat cu atâta bucurie încât acesta a renunţat surprins şi uşurat la ţinuta bătăioasă pe care şi-o pregătise. Leon fusese un copil singuratic, care nu avusese cu cine să se joace în afară de dădaca lui, blânda femeie lituaniană care îi dăduse să sugă şi avusese grijă de el după moartea prematură a mamei sale. Băiatul scund şi îndesat, care apăruse din pădure, părea să fie un bun camarad.

Leon s-a oferit imediat să-i arate lui Wladek castelul şi vizita le-a luat restul dimineţii. Wladek a fost uluit de mărimea lui, de bogăţia mobilierului şi de covoarele din fiecare cameră. Faţă de Leon a recunoscut doar că a fost plăcut impresionat: la

urma urmelor el îşi câştigase pe merit locul la castel. Fiul baronului i-a explicat că, corpul principal al clădirii era în stil gotic timpuriu, de parcă Wladek, fără doar şi poate, ar fi ştiut ce însemna goticul. Wladek încuviinţă din cap. În continuare, Leon şi-a dus noul său prieten jos, în pivniţele vaste unde erau nenumărate şiruri de sticle cu vin, acoperite de praf şi pânze de păianjen. Camera care i-a plăcut cel mai mult lui Wladek a fost sufrageria imensă, cu tavanul boltit, susţinut de coloane şi cu duşumeaua din dale de piatră. De jur împrejur, pe pereţi se aflau trofee de vânătoare. Leon i-a spus că erau capete de bizon, urs, cerb şi porc mistreţ. În capătul camerei strălucea blazonul baronului sub o coroană de cerb. Se putea citi şi moto-ul familiei Rosnovski care spunea: „Soarta favorizează pe cei viteji”. După masa de prânz, la care Wladek a mâncat foarte puţin pentru că nu ştia cum să folosească cuţitul şi furculiţa, i-a întâlnit pe cei doi profesori care nu l-au întâmpinat cu aceeaşi căldură ca Leon. Seara s-a urcat în cel mai lung pat pe care l-a văzut vreodată şi i-a povestit Florentynei cu lux de amănunte tot ce făcuse. Ochii ei uimiţi nu se mai dezlipeau de pe chipul lui şi nici gura nu şi-a mai închis-o de atâta mirare, mai ales atunci când a auzit despre cuţit şi furculiţă. Wladek, ca să i le poată înfăţişa mai bine, şi-a ţinut degetele de la mâna dreaptă întinse şi strâns lipite unul de celălalt, iar cele de la mâna stângă răsfirate.

Programul de instruire începea fix la ora şapte, înainte de micul dejun şi continua pe tot parcursul zilei, doar cu scurte pauze pentru masă. La început Leon era cu mult mai pregătit decât Wladek, dar Wladek s-a luptat plin de îndârjire cu cărţile sale, aşa că, o dată cu trecerea săptămânilor, diferenţa dintre ei s-a micşorat, în schimb prietenia şi competiţia au crescut. Profesorul polonez şi cel german găseau foarte dificil de a-i trata pe cei doi elevi, fiul baronului şi al vânătorului, ca egali, deşi recunoscuseră fără tragere de inimă în faţa baronului, când fuseseră întrebaţi, că domnul Kotowski făcuse cea mai bună alegere. Pe Wladek nu-l speria atitudinea profesorilor faţă de el pentru că Leon întotdeauna l-a tratat ca pe egalul său.

Baronul a lăsat să se înţeleagă faptul că era încântat de progresele pe care le făceau cei doi băieţi şi din când în când îl răsplătea pe Wladek cu haine şi jucării. La început Wladek a avut faţă de baron o admiraţie detaşată, care s-a transformat treptat în respect, iar atunci când a venit timpul ca de Crăciun să se

întoarcă în coliba de bârne din pădure, la tatăl şi la mama lui, s-a întristat la gândul că îl părăsea pe Leon.

Tristeţea lui nu era fără temei. În ciuda fericirii pe care a simţit-o la început când şi-a revăzut mama, scurtul interval de trei luni, petrecut în castelul baronului l-a făcut să bage de seamă mizeria din casa lor pe care înainte nici n-o observase. Vacanţa se scurgea greu. Wladek se simţea sufocat de casa mică, cu o singură cameră şi o mansardă; hrana era puţină şi se mânca cu mâna, la castel nimeni n-o împărţea la nouă guri. După două săptămâni Wladek ardea de nerăbdare să se reîntoarcă la Leon şi la baron. În fiecare după-amiază mergea şase verste până la castel, se aşeza jos şi rămânea cu privirea pironită pe zidurile înalte care-l împrejmuiau. Pentru Florentyna, care trăise doar printre servitorii de la bucătărie, reîntoarcerea acasă a fost firească şi nu şi-a dat seama că pentru Wladek coliba lor nu va mai fi niciodată adevărata lui casă. Tatăl nu mai ştia cum să se poarte cu băiatul care acum era bine îmbrăcat, grăia altfel decât ei şi la vârsta de şase ani vorbea despre lucruri pe care el, ca bărbat în toată firea, nu le înţelegea şi nici nu voia să le înţeleagă. Băiatul părea că nu face nimic decât să-şi piardă toată ziua citind. Ce se va alege oare de el? se întreba vânătorul. Dacă nu ştia să mânuiască un topor sau să prindă un iepure cu o capcană, ce nădejdi să mai aibă că va putea să-şi câştige vreodată un trai pe căi cinstite? Aşa că şi tatăl se ruga ca vacanţa să treacă mai repede.

Helena era mândră de Wladek şi la început n-a vrut să recunoască în sinea ei că se formase o prăpastie între el şi ceilalţi copii. Dar până la urmă n-a avut încotro. Într-o seară, pe când se jucau de-a soldaţii, nici Ştefan nici Franck, care erau generalii celor două armate rivale, n-au vrut să-l ia pe Wladek în batalioanele lor.

— De ce întotdeauna pe mine mă daţi de o parte? s-a plâns Wladek. Şi eu vreau să învăţ să lupt.

— Pentru că tu nu eşti de-al nostru, i-a răspuns Ştefan. Tu nu eşti frate cu noi de-adevărat.

A urmat o lungă tăcere înainte ca Franck să continue:

— La început tata nu te-a vrut deloc; numai mama a fost de partea ta.

Wladek stătea în picioare nemişcat şi şi-a plimbat privirea peste grupul de copii căutând-o pe Florentyna.

— Ce vrea să spună Franck, eu nu sunt fratele vostru? a

întrebat el.

Aşa a ajuns Wladek să afle cum s-a născut şi să înţeleagă de ce întotdeauna fraţii şi surorile lui nu-l primeau cu plăcere în jocurile lor. Deşi tristeţea mamei provocată de totala sa independenţă de acum îl îndurera, în taină, Wladek a fost bucuros să afle că provenea dintr-un neam necunoscut, că în venele lui nu curgea sângele bicisnic al vânătorului, ci poate un sânge mai bun, care ar fi putut face orice speranţă posibilă.

Când, în cele din urmă, nefericita vacanţă s-a terminat, Wladek s-a reîntors bucuros la castel. Leon l-a întâmpinat cu braţele deschise; şi pentru el, care era la fel de izolat din cauza bogăţiei tatălui său, după cum era şi Wladek din pricina sărăciei vânătorului, Crăciunul fusese cu puţine bucurii. De acum înainte cei doi băieţi au devenit şi mai apropiaţi, ca foarte curând să fie nedespărţiţi. Când a venit vacanţa de vară, Leon l-a rugat pe tatăl său să-l lase pe Wladek să rămână la castel. Baronul a fost de acord pentru că şi el ajunsese să-l iubească pe Wladek. Wladek a fost bucuros din cale afară şi, în casa vânătorului, nu a mai intrat decât o singură dată în viaţa lui.

*
* *

După ce Wladek şi Leon terminau orele de clasă restul timpului şi-l petreceau jucându-se. Jocul lor favorit era un fel de-a v-aţi ascunselea; cum castelul avea şaptezeci şi două de camere, şansa de a folosi aceeaşi ascunzătoare era mică. Lui Wladek cel mai mult îi plăcea să se furişeze în temniţa de sub castel, unde singura lumină care putea pătrunde, şi astfel să fii descoperit, venea prin nişte gratii înguste, tăiate în piatră, în partea de sus a zidului, dar chiar şi atunci aveai nevoie de o lumânare ca să-ţi găseşti drumul. Wladek nu ştia la ce servea temniţa şi nici servitorii habar nu aveau pentru că nici unul nu-şi amintea să fi fost folosită vreodată.

Wladek era conştient că-l egala pe Leon doar la orele de clasă, dar când jucau orice joc, în afară de şah, Leon era, de departe, cel mai bun. Cu timpul terenul lor de joacă s-a extins ajungând până la râul Strchara, la hotarul moşiei. Primăvara pescuiau, vara înotau şi iarna, când râul îngheţa la suprafaţă, îşi puneau patinele de lemn şi se fugăreau unul pe celălalt pe

gheaţă, în vreme ce Florentyna stătea neliniştită pe mal avertizându-i unde era gheaţa subţire. Dar Wladek niciodată n-o lua în seamă şi întotdeauna cădea în râu. Leon a crescut repede şi era puternic; alerga bine, înota bine şi niciodată nu părea să fie obosit sau bolnav. Pentru prima dată Wladek şi-a dat seama ce înseamnă să fii armonios construit şi să arăţi bine. Când înota, alerga sau patina, ştia că n-o să poată niciodată să ţină pasul cu Leon. Dar ceea ce îl necăjea cel mai tare era buricul, care la Leon aproape că nu se vedea, în vreme ce al lui Wladek era urât, cioturos, o protuberanţă grosolană în mijlocul pântecului rotofei. Wladek deseori stătea ore în şir în liniştea camerei sale cercetându-şi trupul în oglindă şi se întreba întotdeauna de ce nu era şi el mai arătos şi, mai cu seamă, de ce avea doar un singur mamelon în timp ce toţi băieţii pe care-i văzuse goi până la brâu, aveau două, aşa cum părea să ceară simetria corpului uman. Uneori, când zăcea în pat fără să-l cuprindă somnul, îşi pipăia pieptul gol şi lacrimi de autocompătimire se revărsau pe pernă. În cele din urmă, adormea rugându-se ca atunci când se va trezi dimineaţa lucrurile să fie diferite. Dar rugăciunile lui n-au fost ascultate.

În fiecare seară Wladek îşi rezerva timp pentru exerciţii fizice, dar nu voia să fie văzut de nimeni, nici chiar de Florentyna. Printr-o voinţă de fier a învăţat cum să-şi ţină trupul ca să pară mai înalt. Îşi exersa muşchii de la braţe şi de la picioare şi stătea agăţat de o bară montată în dormitor, sperând că aşa se va mai lungi, dar Leon se făcea din ce în ce mai înalt, de parcă creştea chiar şi în somn. Wladek a fost nevoit să se împace cu gândul că avea să rămână pentru totdeauna cu un cap mai scund decât fiul baronului şi că nimic, dar absolut nimic, nu-l va ajuta să-i apară celălalt mamelon. Dispreţul lui Wladek faţă de propriul trup nu era câtuşi de puţin împărtăşit de Leon, care n-a făcut niciodată vreo aluzie ca să-l jignească pe prietenul său. Leon nu cunoştea alţi copii, decât pe Wladek pe care-l adora.

Baronului Rosnovski îi era din ce în ce mai drag băiatul tenace, cu părul negru, care luase locul fratelui mai mic al lui Leon, mort atât de tragic la naştere, odată cu mama.

Cei doi băieţi serveau cina cu el în fiecare seară în vasta sală de ospeţe, cu ziduri de piatră, cu lumânări ce pâlpâiau aruncând umbre ameninţătoare din capetele înţepenite de animale de pe pereţi şi cu servitorii care intrau şi ieşeau fără

zgomot cu tăvi mari de argint şi platouri de aur încărcate cu gâşte, şuncă, languste, vinuri bune, fructe şi uneori piroşti, care deveniseră favoritele lui Wladek. După aceea, când întunericul se făcea şi mai dens în jurul mesei, baronul le spunea servitorilor să plece şi le povestea băieţilor din istoria Poloniei, lăsându-i să ia şi ei câte o înghiţitură de vodcă de Danzig, în care, la lumina lumânărilor, străluceau mici frunzuliţe aurii, Wladek îl ruga ori de câte ori avea prilejul să-i spună povestea lui Tadeus Kosciuszko.

— A fost un erou şi un mare patriot, începea baronul. Va rămâne pentru totdeauna adevăratul simbol al luptei poporului nostru pentru independenţă. A fost educat în Franţa...

— Acest popor noi îl iubim şi-l admirăm, aşa după cum îi urâm pe toţi ruşii şi austriecii, adăuga Wladek, a cărui bucurie de a asculta povestea era sporită de faptul că o ştia pe de rost.

— Cine spune povestea, Wladek? îl întreba baronul râzând... Şi, după aceea, a luptat alături de George Washington în America pentru libertate şi democraţie. În 1792 i-a condus pe polonezi în lupta de la Dubienka. Când ticălosul nostru rege, Stanislas Augustus, ne-a trădat şi a trecut de partea ruşilor, Kosciuszko s-a întors în patria sa pe care o iubea pentru a înlătura jugul ţarist. A câştigat, care bătălie, Leon?

— De la Raclawice, tată, şi apoi a eliberat Varşovia.

— Foarte bine, copile. Mai târziu, din nefericire, ruşii au adunat o mare armată la Maciejowice şi el, în cele din urmă, a fost înfrânt şi luat prizonier. Stră-străbunicul meu a luptat alături de Kosciuszko în acel război şi mai târziu în oastea lui Dabrowski pentru puternicul împărat Napoleon Bonaparte.

— Şi pentru serviciile ce le-a adus Poloniei a fost numit baronul Rosnovski, titlu pe care familia dumneavoastră îl va purta totdeauna în amintirea acelor zile măreţe, a spus Wladek cu atâta ardoare de parcă titlul îi va servi şi lui într-o bună zi.

— Acele zile de glorie se vor întoarce iar, a spus baronul cu un glas domol. Numai să-mi ajute Dumnezeu să trăiesc ca să le apuc şi eu.

*
* *

De Crăciun ţăranii de pe moşia baronului îşi aduceau familiile la castel ca să sărbătorească naşterea Domnului. În

toată ziua de ajun posteau, iar copiii se uitau pe fereastră ca să vadă prima stea, care era semnul de începere a ospăţului. Cu vocea lui plăcută şi gravă baronul rostea rugăciunea: „*Benedicte nobis, Domine Deus, et his donis quae ex liberalitate tua sumpturi sum us*” după care se aşezau cu toţii la masă. Lui Wladek îi era ruşine de cât putea să înfulece Jasio Roskiewicz care nu lăsa să-i scape nimic din cele treisprezece feluri de mâncare, începând cu supa de gulii până la prăjituri şi prune, ca apoi să-i fie rău, ca în fiecare an, în pădure, când se întorcea acasă.

După ce se termina masa, lui Wladek îi plăcea să împartă copiilor din sat, sfioşi şi timizi, darurile din pomul de Crăciun încărcat cu lumânări şi fructe: Sophiei i-a dat o păpuşă, lui Josef un cuţit pe care să-l folosească în pădure, iar Florentynei o rochie nouă, primul dar pe care l-a cerut vreodată Wladek de la baron.

— Este adevărat, a întrebat-o Josef pe mama sa când şi-a primit darul de la Wladek, că el nu este fratele nostru?

— Aşa este, a răspuns mama, dar el va rămâne întotdeauna pentru mine fiul meu.

*
* *

În timpul iernii şi primăverii lui 1914, Wladek a avut o perioadă de creştere mai intensă şi ca forţă, şi ca intelect. Apoi, brusc, în iulie, profesorul neamţ a părăsit castelul fără ca măcar să-şi ia ziua bună; nici unul din băieţi n-a ştiut de ce. Nu s-au gândit câtuşi de puţin să facă vreo legătură între plecarea lui şi asasinarea arhiducelui la Sarajevo, Franz Ferdinand, de către un student anarhist, asasinare descrisă de celălalt profesor în termeni de o gravitate inexplicabilă. Baronul a devenit foarte abătut; nici unul din băieţi nu-şi putea explica de ce. Servitorii tineri, cei mai iubiţi de Leon şi Wladek, au început să dispară unul câte unul; nici unul din băieţi nu înţelegea de ce. Când anul era pe sfârşite, Leon ajunsese mai înalt, Wladek mai puternic şi amândoi băieţii deveniseră mai înţelepţi.

Într-o dimineaţă din vara anului 1915, pe o vreme frumoasă ce te îndemna la lene, baronul a plecat într-o lungă călătorie la Varşovia ca să-şi pună afacerile la punct, aşa cum spunea el. A lipsit trei săptămâni şi jumătate, douăzeci şi cinci de

zile pe care Wladek le-a însemnat în fiecare dimineaţă în calendarul din camera lui; lui i s-au părut o veşnicie. În ziua când trebuia să se întoarcă, cei doi băieţi s-au dus la gara din Slonim ca să aştepte trenul cu un singur vagon care venea o dată pe săptămână şi să-l întâmpine pe baron. Toţi trei au făcut drumul spre casă în tăcere.

Wladek îl găsea pe baron schimbat, părea mai bătrân şi mai obosit, ceea ce era iarăşi un alt lucru de neînţeles. În timpul săptămânii care a urmat, baronul a purtat multe discuţii rapide şi neliniştite cu şeful servitorilor, pe care le întrerupea brusc ori de câte ori Leon şi Wladek intrau în încăpere, ceea ce altădată nu se mai întâmplase şi de aceea se simţeau stânjeniţi şi se temeau că, fără să vrea, ei erau de vină. Wladek se gândea cu disperare că s-ar putea ca baronul să-l trimită înapoi, în coliba vânătorului, şi tot mai des îl încerca sentimentul că este un străin în casă străină.

Într-o seară, la câteva zile după ce se întorsese din Varşovia, baronul i-a chemat pe cei doi băieţi în marea sală de oaspeţi. Au intrat tiptil, fiindu-le teamă de el. Fără alte explicaţii, le-a spus că foarte curând va pleca într-o lungă călătorie. Conversaţia sumară, lipsită de substanţă, cum i s-a părut atunci lui Wladek, i-a rămas întipărită în minte pentru tot restul vieţii.

— Dragii mei copii, a început baronul pe o voce joasă, tremurată, aţâţătorii la război din Germania şi Imperiul Austro-ungar sugrumă Varşovia şi în scurt timp se vor abate asupra noastră.

Wladek şi-a reamintit insultele inexplicabile cu care îl împroşcase profesorul polonez pe cel neamţ în ultimele zile pline de încordare petrecute împreună.

— Asta înseamnă că ne-a bătut şi nouă ceasul ca să fim printre cele mai sărace şi amărâte popoare ale Europei? a întrebat el.

Baronul a privit chipul inocent al lui Wladek cu blândeţe.

— Spiritul nostru naţional n-a pierit în o sută cincizeci de ani de umilinţă şi represiune, a răspuns el. S-ar putea ca soarta Poloniei să fie în joc, la fel cum este şi a Serbiei, dar noi nu avem nici o putere ca să schimbăm cursul istoriei. Suntem la cheremul celor trei mari imperii care ne înconjoară.

— Noi suntem puternici, putem să luptăm, a spus Leon. Avem săbii de lemn şi scuturi. Nu ne este teamă de nemţi sau de

ruşi.

— Fiul meu, voi v-aţi jucat doar de-a războiul. Această bătălie nu va fi o joacă de copii. Acum noi trebuie să găsim un loc liniştit în care să trăim până istoria ne va hotărî soarta, aşa că vom pleca cât de curând posibil. Nu pot decât să mă rog ca acesta să nu fie sfârşitul copilăriei voastre.

Leon şi Wladek erau nedumeriţi şi necăjiţi de cuvintele baronului. Războiul li se părea o aventură palpitantă pe care ei o vor pierde cu siguranţă dacă aveau să plece de la castel. Servitorilor le-au trebuit câteva zile ca să împacheteze, iar Wladek şi Leon au aflat că lunea următoare vor porni spre o mică reşedinţă de vară pe care baronul o avea la nord de Grodno. Cei doi băieţi şi-au continuat lecţiile şi joaca, negăsind pe nimeni dispus sau care să aibă vreme să răspundă la milioanele lor de întrebări.

În zilele de sâmbătă, lecţiile se ţineau dimineaţa. Ei tocmai traduceau în latină din *Pan Tadeusz* de Adam Mickiewicz când s-au auzit puştile. La început, Wladek a crezut că nu erau decât obişnuitele împuşcături ale vreunui vânător pe moşie; băieţii şi-au reluat lucrul. A doua rafală care a răsunat mult mai de-aproape i-a făcut să-şi înalţe privirile şi atunci au auzit ţipetele ce veneau de jos. S-au uitat unul la celălalt nedumeriţi; nu le era teamă de nimic, pentru că, în scurta lor viaţă, nu trecuseră niciodată prin ceva care să-i înspăimânte. Profesorul a plecat în goană din încăpere, lăsându-i singuri. Apoi s-a auzit o nouă rafală, de data asta de pe coridorul din faţa camerei lor. Cei doi băieţi au rămas nemişcaţi, cuprinşi de frică şi cu respiraţia tăiată.

Brusc, uşa s-a izbit cu putere de perete şi în prag a apărut un bărbat nu mai în vârstă decât profesorul lor, în uniformă militară gri şi cu cască de oţel pe cap. Leon s-a agăţat de Wladek, iar Wladek rămăsese cu privirea pironită asupra intrusului. Soldatul a strigat la ei în nemţeşte, întrebându-i cine sunt, dar nici unul n-a răspuns, deşi stăpâneau germana şi o vorbeau la fel de bine ca limba lor maternă. Din spatele lui a apărut un alt soldat care a înaintat spre cei doi băieţi, i-a înşfăcat de gât, ca pe puii de găină, i-a scos pe coridor, apoi au coborât în hol şi au ieşit în grădină, unde au găsit-o pe Florentyna; s-a auzit o nouă rafală, de data asta de pe coridorul din faţa ei. Leon n-a suportat priveliştea şi şi-a îngropat capul pe umărul lui Wladek. Wladek se uita năuc şi îngrozit la şirul de trupuri neînsufleţite,

majoritatea servitori, care fuseseră aşezate cu faţa în jos. Privea ca hipnotizat spre mustaţa de pe chipul văzut din profil care zăcea într-o baltă de sânge. Era vânătorul. Wladek n-a avut nici o tresărire de inimă, iar Florentyna continua să urle.

— Tata este acolo? a întrebat Leon. Tata este acolo?

Wladek a parcurs încă o dată cu privirea şirul de cadavre. I-a mulţumit lui Dumnezeu pentru că, printre ele, nu l-a zărit pe al baronului Rosnovski. Era pe punctul să-i spună lui Leon vestea bună când a venit un soldat la el.

— *Wer hat gesprochen?*[2] a întrebat el cu asprime.

— *Ich*,[3] a spus Wladek sfidător.

Soldatul şi-a ridicat puşca şi cu patul armei l-a izbit cu putere pe Wladek în cap. Wladek a căzut la pământ, cu faţa plină de sânge. Unde era baronul, ce se întâmpla, de ce erau trataţi astfel în propria lor casă? În secunda următoare, Leon s-a aruncat deasupra lui Wladek încercând să îl apere de a doua lovitură pe care soldatul intenţiona să i-o aplice în stomac, dar arma a coborât cu putere şi s-a oprit în ceafa lui Leon.

Amândoi băieţii zăceau nemişcaţi, Wladek din cauza greutăţii trupului lui Leon, care se aruncase deasupra lui şi pentru că lovitura îl năucise, iar Leon pentru că era mort.

Wladek a auzit un alt soldat mustrându-l pe cel care-i lovise. L-au ridicat pe Leon, dar Wladek s-a agăţat de el. A fost nevoie de încă doi soldaţi ca să-i smulgă trupul prietenului său pe care l-au aruncat pe iarbă, alături de ceilalţi, cu faţa în jos. Ochii lui Wladek nu s-au mai desprins de pe trupul fără viaţă al celui mai bun prieten al său până ce, într-un târziu, împreună cu o mână de supravieţuitori buimaci, au fost duşi înapoi în castel şi băgaţi în temniţă. De teamă să nu se alăture cadavrelor de pe iarbă, nimeni n-a scos o vorbă până ce uşile de la temniţă n-au fost zăvorâte şi glasurile soldaţilor s-au topit în depărtare. Apoi Wladek a exclamat: „Doamne Dumnezeule!” Pentru că acolo, într-un colţ, prăbuşit lângă perete, stătea baronul, fără să fie rănit, dar ca o stană de piatră, cu privirea pierdută în gol. Fusese lăsat în viaţă doar pentru că învingătorii aveau nevoie de cineva care să răspundă de prizonieri. Wladek s-a aplecat asupra lui, dar ceilalţi n-au îndrăznit să vină mai aproape de stăpânul lor. Cei doi au rămas cu privirea pironită unul asupra celuilalt, aşa

2 Cine a vorbit? (germ.)

3 Eu (germ.)

cum se întâmplase în prima zi când s-au întâlnit. Wladek şi-a întins mâna, exact ca atunci, iar baronul i-a strâns-o într-a lui. Wladek a privit lacrimile care se scurgeau pe chipul falnic al baronului. Nici unul n-a vorbit. Amândoi pierduseră fiinţa pe care au iubit-o cel mai adânc pe lume.

6

William Kane creştea foarte repede şi toţi care-l vedeau îl considerau un copil adorabil; aceştia, în general, în primii lui ani, erau rudele, care nu mai ştiau de dragul lui, şi servitorii.

Ultimul etaj al casei din secolul al XVIII-lea a familiei Kane din Louisburg Square[4] de pe Beacon Hill[5] fusese transformat în locuinţă pentru copii, drept pentru care era ticsit cu jucării. Un dormitor şi o cameră de zi fuseseră amenajate pentru doica nou angajată, camerele de la parter se aflau destul de departe, aşa că Richard Kane a rămas străin de probleme ca: apariţia dinţilor, scutece de spălat, planşete când pe William îl apuca foamea la intervale lipsite de orice periodicitate. Primul sunet, primul dinte, primul pas şi primul cuvânt, toate erau înregistrate cu meticulozitate în agenda familiei de către mama lui William, laolaltă cu creşterea în înălţime şi în greutate. Anne a constatat cu surprindere că aceste statistici difereau foarte puţin de ale altor copii cu ale căror mame se întâlnea pe Beacon Hill.

Guvernanta adusă din Anglia a crescut copilul după norme care ar fi încântat un ofiţer de cavalerie prusac. Tatăl lui William îl vizita în fiecare seară, la ora şase. Cum n-a vrut să se adreseze fiului său în limbajul specific copiilor, a sfârşit prin a nu mai vorbi cu el deloc; cei doi, pur şi simplu, se uitau unul la celălalt. William îl prindea pe tatăl său de degetul arătător, cel cu care erau verificate bilanţurile, şi se ţinea de el strâns. Richard îşi permitea în sinea sa un zâmbet. După ce William a împlinit un an, acest program a fost uşor modificat şi băiatul a fost lăsat să vină jos ca să-şi vadă tatăl. Richard stătea în scaunul său cu spătar înalt, din piele vişinie, şi-şi urmărea progenitura cum îşi croia drum de-a buşilea printre picioarele mobilierului, făcându-şi apariţia atunci când te aşteptai cel mai puţin, ceea ce i-a format convingerea că, fără doar şi poate, copilul va ajunge senator. William a făcut primii paşi la un an şi o lună, agăţându-se de pulpanele pardesiului tatălui său. Primul cuvânt a fost „tata”, ceea ce a încântat pe toată lumea, inclusiv pe bunica Kane şi bunica Cabot, care erau oaspeţii de fiecare zi ai casei. Ele, de fapt, nu împingeau căruciorul lui William când plecau cu el la

4 Piaţă (engl.)

5 Deal (engl.)

plimbare prin Boston, dar acceptau să meargă la un pas în urma guvernantei prin parc, în după-amiezile de joi, aruncând câte o privire spre copiii cu o escortă mai puţin disciplinată. În vreme ce alţi ţânci dădeau să mănânce raţelor din grădinile publice, William reuşea să încânte lebedele de pe lacul extravagantului palat Veneţian al domnului Jack Gardner.

După ce s-au scurs doi ani, bunicile, prin aluzii şi insinuări, au dat de înţeles că era timpul să-şi facă apariţia o nouă progenitură, ca William să aibă un frate sau o soră. Anne le-a ascultat şi a rămas gravidă, dar a fost mâhnită când a văzut că prin luna a treia a început să se simtă şi să arate prost.

În timp ce examina mama plină de speranţe şi pântecul uşor rotunjit, doctorul MacKenzie a încetat să mai zâmbească, iar atunci când Anne a pierdut sarcina la patru luni, el n-a fost surprins, dar n-a lăsat-o să fie copleşită de propria-i mâhnire. În notele lui a scris „pre-eclampsie?”, iar ei i-a spus:

— Anne, draga mea, principalul motiv pentru care tu nu te-ai simţit aşa de bine este tensiunea crescută, care, probabil, ar fi devenit şi mai mare pe măsură ce sarcina înainta. Din păcate, doctorii încă n-au descoperit leacul pentru tensiune, de fapt, nu ştim mare lucru despre ea, decât că este o stare periculoasă pentru oricine şi mai ales pentru o femeie gravidă.

Anne şi-a stăpânit lacrimile în vreme ce reflecta la implicaţiile unui viitor fără alţi copii.

— Cu siguranţă că n-o să mi se mai întâmple la următoarea sarcină nu-i aşa? a întrebat ea, formulându-şi astfel fraza încât să-l determine pe doctor la un răspuns favorabil.

— Aş fi foarte surprins dacă n-ar fi la fel, draga mea. Îmi pare rău că trebuie să ţi-o spun, dar sunt nevoit să te avertizez categoric împotriva unei noi sarcini.

— Dar nu contează dacă timp de câteva luni nu mă voi simţi bine, dacă asta...

— Eu nu vorbesc despre a nu te simţi bine, Anne. Eu îţi spun că nu trebuie să-ţi asumi riscuri care să-ţi pună în primejdie viaţa.

A fost o lovitură teribilă pentru Richard şi Anne, mai cu seamă că amândoi fuseseră copii singuri la părinţi din cauza morţii premature a taţilor. Ei îşi făcuseră planuri că vor avea o familie pe măsura casei lor şi a responsabilităţilor asumate pentru generaţia următoare.

— Care altul este rostul unei femei? a întrebat-o bunica

Cabot pe bunica Kane.

Ulterior nimeni nu a mai deschis acest subiect şi William a devenit centrul atenţiei generale.

Richard, care a ajuns preşedintele societăţii Kane şi Cabot în 1904, la moartea tatălui său, întotdeauna s-a cufundat până la uitarea de sine în munca de la bancă. Banca, un bastion solid din punct de vedere arhitectural şi fiscal, se afla pe State Street şi avea sucursale în New York şi Londra şi San Francisco. Ultima i-a creat probleme lui Richard curând după naşterea lui William când, laolaltă cu băncile Crocker National, Wells Fargo şi California s-a prăbuşit, nu financiar, ci în sensul primar al cuvântului, în marele cutremur din 1906. Richard, care prin firea sa era un om precaut, avea o asigurare solidă la societatea Lloyd din Londra. Aceasta l-a despăgubit până la ultima centimă, dându-i astfel posibilitatea să reconstruiască. În orice caz, Richard a avut un an obositor călătorind câte patru zile cu trenul între Boston şi San Francisco spre a supraveghea lucrările de reconstrucţie. A deschis noua sucursală în Union Square în octombrie 1907, aproape la ţanc spre a-şi putea concentra atenţia asupra altor probleme ce se ridicau pe coasta de est. Au început să se facă retrageri masive de capital din băncile din New York şi multe din băncile mici nu au putut face faţă şi au dat faliment. J.P. Morgan, faimosul preşedinte al puternicei bănci ce-i poartă numele, l-a invitat pe Richard să formeze un consorţiu spre a rezista în timpul crizei. Richard a fost de acord, stratagema curajoasă a dat rezultate şi pericolul a început să se reducă, dar nu înainte ca Richard să fi avut câteva nopţi de nesomn.

În schimb, William dormea zdravăn, fără să ştie nimic despre cutremure şi bănci ce dădeau faliment. La urma urmelor, erau lebedele care trebuiau hrănite şi nesfârşitele excursii de la şi către Milton, Brookline şi Beverly ca să fie arătat distinselor sale rude.

*

* *

În anul următor, pe la începutul primăverii, Richard a făcut o nouă achiziţie în schimbul investirii de capital într-un bărbat numit Henry Ford, care susţinea că ar putea fabrica o maşină la

preţuri accesibile oamenilor de rând. Banca l-a invitat pe domnul Ford la prânz şi Richard a fost convins să cumpere un model T la suma de opt sute cincizeci de dolari. Henry Ford l-a asigurat pe Richard că, dacă banca îl va susţine, costul ar putea coborî eventual până la trei sute cincizeci de dolari în câţiva ani, ceea ce ar permite aproape fiecăruia să-şi cumpere o maşină, şi aceasta ar aduce un profit mare sponsorilor săi. Richard l-a finanţat şi a fost pentru prima oară când şi-a plasat banii în cineva care dorea ca produsul său să-şi înjumătăţească preţul.

La început Richard a fost neliniştit că maşina sa, deşi avea o culoare sobră, neagră, ar fi putut fi privită ca un mijloc de transport nu suficient de serios pentru preşedintele unei bănci, dar privirile admirative ale trecătorilor i-au spulberat temerile. La viteza de zece mile pe oră era mult mai zgomotoasă decât un cal, dar avea marele avantaj de a nu face murdărie în mijlocul străzii Mount Vernon. Singura neînţelegere cu domnul Ford a fost că acesta n-a vrut să asculte sugestiile sale ca să fabrice modelul T în diferite culori. Domnul Ford a insistat ca fiecare maşină să fie neagră pentru a menţine preţul scăzut. Anne, care era mai sensibilă decât soţul ei la opinia societăţii selecte din oraş, n-a vrut să meargă într-o maşină până ce familia Cabot n-a cumpărat una.

William, în schimb, adora „automobilul”, aşa cum l-a numit presa, şi imediat a presupus că vehiculul fusese cumpărat pentru el spre a înlocui căruciorul care nu-şi mai avea rostul şi nu era mecanizat. De asemenea, lui îi plăcea mai mult şoferul cu ochelarii lui mari şi cu pălăria turtită decât guvernanta. Bunica Kane şi bunica Cabot au declarat ritos că ele n-au să călătorească niciodată cu un mijloc de locomoţie atât de îngrozitor şi n-au făcut-o, deşi, ar trebui amintit că bunica Kane a fost dusă la groapă cu o maşină, dar acest lucru nimeni nu i l-a mai adus la cunoştinţă.

În timpul următorilor ani, banca a crescut ca mărime şi soliditate, la fel şi William. Americanii făceau investiţii, se extindeau şi mari sume de bani îşi găseau cale spre banca Kane şi Cabot ca apoi să fie reinvestiţi în alte proiecte ca extinderea fabricii de piele Lowell din Massachusetts. Richard urmărea dezvoltarea băncii şi a fiului său cu o satisfacţie îndreptăţită. Când William a împlinit cinci ani, a luat copilul din grija femeilor şi a angajat, cu un salariu de patru sute cincizeci de dolari pe an, un profesor particular, un domn Munro, ales personal de Richard

dintr-o listă de opt persoane selectate în prealabil de secretara sa. D-l Munro a primit sarcina de a-l pregăti pe William astfel ca la vârsta de doisprezece ani să intre la colegiul St. Paul. Copilul a fost încredinţat imediat domnului Munro care i s-a părut lui William foarte deştept şi foarte bătrân. De fapt, el avea douăzeci şi trei de ani şi o diplomă în engleză, de la Universitatea din Edinburgh, cu un calificativ destul de bun.

William a învăţat repede să scrie şi să citească, dar adevărata lui pasiune s-au dovedit a fi cifrele. Singura lui nemulţumire era aceea că, din cele opt lecţii zilnice, numai una era de aritmetică. William i-a atras imediat atenţia tatălui său că a opta parte dintr-o zi de muncă reprezenta o investiţie mică de timp pentru cineva care avea să devină preşedinte de bancă.

Pentru a compensa lipsa de previziune a profesorului său, William se ţinea scai de rudele ce-i erau accesibile şi le ruga să-i dea calcule pe care să le facă în minte. Bunica Cabot, care niciodată nu putuse fi convinsă că împărţirea unui întreg la patru dă acelaşi rezultat cu înmulţirea lui cu o pătrime, dat fiind că la ea cele două operaţii deseori ajungeau la cifre diferite, s-a trezit foarte curând că este depăşită de nepotul ei, dar bunica Kane, care avea o oarecare înclinare spre deşteptăciune, s-a luat vitejeşte la trântă cu fracţiile ordinare, cu dobânda compusă şi cu împărţirea a opt prăjituri la nouă copii.

— Bunico, i-a spus William politicos, dar ferm când ea n-a mai reuşit să găsească răspunsul la ultima lui întrebare foarte dificilă, ai putea să-mi cumperi o riglă de calcul şi atunci n-o să te mai bat la cap.

Ea a fost uluită de precocitatea nepotului, dar i-a cumpărat rigla, întrebându-se dacă el ştia s-o folosească. A fost pentru prima oară în viaţa ei când bunica Kane a ştiut să aleagă modul simplu de rezolvare a unei probleme.

Afacerile lui Richard au început să graviteze spre est. Preşedintele sucursalei londoneze a murit şi Richard a considerat că prezenţa sa este necesară în Lombard Street, i-a sugerat lui Anne să-l însoţească împreună cu William în Europa pentru că şi-a dat seama că puţină instruire nu i-ar strica băiatului, dat fiind că putea să viziteze toate acele locuri despre care domnul Munro îi vorbise atât de des. Anne, care nu fusese niciodată în Europa, era încântată de perspectivă şi a umplut trei cufere de voiaj cu haine noi, elegante şi scumpe în care să se confrunte cu Vechea

Anglie. William a considerat inechitabil din partea mamei sale să nu-i permită să-şi ia ceea ce, în egală măsură, îi era indispensabil în călătorie – bicicleta.

Familia Kane a mers până la New York cu trenul ca de acolo să ia vaporul *Aquitania* către Southampton. Anne a fost uluită de mulţimea negustorilor ambulanţi, emigranţi mai toţi, care te asaltau cu mărfurile lor pe stradă şi a fost bucuroasă când a ajuns pe navă, unde era în siguranţă şi se putea odihni în cabina ei. În schimb, William a fost uimit de mărimea New York-ului; până atunci el întotdeauna crezuse că banca tatălui său era cea mai mare clădire din America, dacă nu din lume. El a vrut să cumpere o îngheţată de culoare roz şi galben de la un bărbat îmbrăcat complet în alb, dar tatăl lui nici n-a vrut să audă; în orice caz, Richard niciodată nu avea la el mărunţiş.

Lui William i-a plăcut la nebunie vaporul de cum l-a văzut şi s-a împrietenit cu căpitanul care i-a arătat toate secretele navei. Richard şi Anne, care, bineînţeles, stăteau la masa căpitanului au simţit că este de datoria lor, nu mult după ce vaporul a părăsit America, să-şi ceară scuze pentru timpul pe care fiul lor îl răpea echipajului.

— Nu vă faceţi griji, a spus căpitanul cu barbă albă. Eu şi William deja suntem buni prieteni. Nu-mi doresc decât să pot răspunde la toate întrebările lui despre timp, viteză şi distanţă. În fiecare noapte trebuie să iau lecţii de la inginerul nostru, sperând să pot anticipa întrebările şi apoi să fac faţă ziua următoare.

După şase zile de călătorie *Aquitania* a intrat în golful Solent şi a acostat la Southampton. Lui William îi părea rău s-o părăsească şi ar fi izbucnit în plâns dacă n-ar fi văzut superbul Rolls-Royce Silver Ghost care-i aştepta la debarcader, complet echipat cu şofer, gata să-i ducă la Londra. Richard a hotărât pe loc că la sfârşitul călătoriei va transporta maşina la New York, ceea ce a constituit una din cele mai neobişnuite hotărâri pe care a luat-o în viaţa sa. A informat-o pe Anne pe un ton destul de neconvingător că voia să-i arate vehiculul lui Henry Ford.

Familia Kane, întotdeauna când venea la Londra, stătea la Ritz, în Piccadilly, fiind foarte aproape de biroul lui Richard din City. Când Richard era ocupat la bancă, Anne îşi folosea timpul ducându-l pe William la Turnul Londrei, la Palatul Buckingham şi la schimbarea gărzii. William a găsit totul extraordinar, exceptând accentul englez care-i provoca greutăţi în înţelegerea

limbii.

— De ce nu vorbesc şi ei ca noi, mami? a întrebat-o el şi a fost surprins să afle că aceeaşi nedumerire era exprimată şi mai des de cealaltă parte.

Distracţia preferată a lui William era să privească soldaţii, în uniformele lor de un roşu aprins cu nasturi mari, strălucitori, de alamă, care făceau de pază în faţa palatului Buckingham. El a încercat să-i antreneze în conversaţie, dar ei priveau în spaţiu, peste capul lui, fără ca măcar să clipească.

— Putem să luăm unul acasă? a întrebat-o pe mama lui.

— Nu, dragul meu, ei trebuie să stea aici şi să-l păzească pe rege.

— Dar el are aşa de mulţi, n-aş putea să am şi eu doar unul?

Ca un dar foarte special – sunt cuvintele lui Anne – Richard şi-a permis să-şi ia o după-amiază liberă şi să-şi ducă soţia şi copilul la un spectacol tradiţional englezesc de pantomimă. Se numea *Jack şi bobul de fasole* şi se juca pe hipodromul din Londra. William l-a îndrăgit pe Jack şi imediat i-a venit ideea să doboare orice copac pe care-i cădeau ochii, gândindu-se că în fiecare sălăşluia un monstru. După spectacol au servit ceaiul la Fortnum şi Mason în Piccadilly şi Anne i-a permis lui William să mănânce două prăjituri cu frişcă şi o alta necunoscută lor, care se chema papanaş. Ziua următoare William a trebuit să fie dus din nou la Fortnum ca să mănânce iar o „prăjitură papanaş” cum o numea el.

Vacanţa s-a scurs prea repede pentru William şi mama sa, în vreme ce Richard, mulţumit de progresele din Lombard Street şi încântat de noul director pe care l-a ales, a început să se gândească cu nerăbdare la ziua plecării. În fiecare zi soseau telegrame din Boston care-l făceau să-şi dorească tot mai mult să fie înapoi, în propria sa sală de consiliu. În cele din urmă, când o astfel de misivă l-a informat că au intrat în grevă douăzeci şi cinci de mii de muncitori de la o fabrică de bumbac din Lawrence, Massachusetts, în care banca sa făcuse mari investiţii, a fost bucuros că nu mai erau decât trei zile până la data stabilită pentru întoarcere.

William aştepta cu nerăbdare să ajungă acasă să-i povestească domnului Munro despre toate lucrurile minunate pe care le făcuse în Anglia şi să-şi revadă cele două bunici. Era sigur

că ele nu văzuseră ceva atât de emoţionant, precum un teatru adevărat, cu public spectator. Şi Anne era fericită să se întoarcă acasă, cu toate că şi ei îi plăcuse călătoria la fel de mult ca lui William, dar mai cu seamă pentru că hainele şi frumuseţea îi fuseseră admirate de insularii din Marea Nordului care, de obicei, sunt destul de reţinuţi. Ca un hatâr special pentru William, cu o zi înainte de data îmbarcării, Anne l-a luat în Eaton Square, la o petrecere de după-amiază, dată de soţia noului director al sucursalei londoneze, a băncii lui Richard. Şi ea avea un fiu, Stuart, de opt ani, iar William, în cele două săptămâni cât se jucaseră împreună, ajunsese să-l considere prietenul său mai mare, de care nu se putea despărţi. Totuşi, petrecerea a fost destul de monotonă pentru că Stuart nu s-a simţit bine iar William, din compasiune faţă de noul său tovarăş de joacă, a anunţat-o pe mama lui că avea de gând să se îmbolnăvească şi el. Anne şi William s-au întors la hotel mai devreme decât plănuiseră. Pentru Anne chiar a picat bine pentru că avea mai mult timp să supravegheze împachetatul lucrurilor în cuferele mari pentru vapor şi era convinsă că William juca teatru doar ca să-i facă plăcere lui Stuart. Seara, când l-a învelit înainte de culcare, a observat că avea o uşoară febră şi i-a spus lui Richard în timpul cinei.

— Pesemne că din cauza emoţiei la gândul că plecăm acasă, a sugerat el fără a părea îngrijorat.

— Sper să ai dreptate, a răspuns Anne. N-aş vrea să fie bolnav în cele şase zile de călătorie pe mare.

— Mâine o să fie bine, a asigurat-o Richard cu nonşalanţă, dar dimineaţa următoare, când Anne s-a dus să-l trezească pe William, l-a găsit acoperit cu mici pete roşii şi temperatură de 103° F. Medicul hotelului a pus diagnosticul de rujeolă şi a insistat politicos ca William sub nici o formă să nu plece într-o călătorie de şase zile cu vaporul, nu numai pentru că nu i-ar face bine, dar i-ar molipsi şi pe ceilalţi pasageri. Nu era altă soluţie pentru el decât să rămână în pat cu sticla de apă fierbinte şi să aştepte următorul vapor. Richard nu-şi putea permite o întârziere de trei săptămâni şi a hotărât să plece aşa cum fusese stabilit. Cu părere de rău, Anne a trebuit să accepte să se facă în grabă noi rezervări de locuri. William l-a implorat pe tatăl său să-l ia cu el. Cele douăzeci şi unu de zile până ce vasul *Aquitania* avea să plece din Southampton i se păreau copilului o eternitate. Richard a fost foarte ferm, a angajat o asistentă medicală care

să se ocupe de William şi l-a convins de starea sa proastă de sănătate.

Anne l-a însoţit pe Richard până la Southampton în noul Rolls-Royce.

— O să mă simt singură în Londra fără tine, Richard, a îndrăznit ea să-i spună în momentul despărţirii, riscând să-şi atragă dezaprobarea lui în faţa unor efuziuni sentimentale feminine.

— Ei bine, draga mea, aş putea spune că, oarecum, şi eu voi fi singur în Boston fără tine, i-a răspuns el cu gândul la greva muncitorilor de la fabrica de bumbac.

Anne s-a întors la Londra cu trenul întrebându-se cu ce-şi va ocupa timpul în următoarele trei săptămâni. William a avut o noapte mai bună şi dimineaţa petele nu mai arătau aşa de rău. Totuşi, doctorul şi sora au insistat la unison ca el să nu părăsească patul. Cât William a fost nevoit să rămână în pat, Anne şi-a folosit timpul ce-i mai rămânea scriind scrisori lungi familiei. În dimineaţa zilei de joi, el s-a trezit devreme şi, simţindu-se bine, s-a dus în camera mamei sale. S-a urcat în pat lângă ea şi mânuţele lui reci au trezit-o imediat. Anne era încântată să-l vadă aproape restabilit. A sunat comandând să li se aducă micul dejun în cameră, lucru cu care tatăl lui William n-ar fi fost niciodată de acord.

S-a auzit un uşor ciocănit la uşă şi a intrat un bărbat într-o livrea roşie cu fireturi aurii, aducând o tavă mare de argint, cu micul dejun: ouă, şuncă, roşii, pâine prăjită şi gem, un adevărat festin. William s-a uitat la hrană cu o foame de lup de parcă n-ar mai fi mâncat de nu se ştie când. Anne şi-a aruncat ochii în treacăt peste ziarul de dimineaţă. Richard întotdeauna citea *The Times* când stătea la Londra, aşa că cei de la hotel şi-au imaginat că şi ea va cere ziarul.

— O, priveşte, i-a spus William rămânând cu ochii asupra unei fotografii de pe pagina interioară. Este poza vaporului lui tăticu. Ce înseamnă CA-LA-MITATE, mămică?

Pe toată lăţimea paginii era o fotografie a *Titanicului*.

Anne, fără a ţine seamă de cum ar fi trebuit să se comporte un Lowell sau un Cabot, a izbucnit amarnic în plâns, strângându-şi cu putere la piept fiul. Au rămas în pat câteva minute strâns îmbrăţişaţi, William ne prea ştiind sigur de ce. Anne şi-a dat seama că amândoi pierduseră singura persoană pe

care o iubeau cel mai mult pe lume.

Sir Piers Campbell, tatăl tânărului Stuart, a sosit aproape imediat la apartamentul 107 de la hotelul Ritz. A aşteptat în hol până ce văduva şi-a pus unica rochie neagră pe care o avea. William s-a îmbrăcat singur, încă nedumerit asupra cuvântului „calamitate”. Anne l-a rugat pe Sir Piers să-i explice fiului ei toate implicaţiile ştirii din gazetă. După ce l-a ascultat, William n-a spus decât atât: „Eu am vrut să fiu cu el pe vapor, dar nu m-au lăsat”. N-a plâns pentru că refuza să creadă că ceva l-ar fi putut omorî pe tatăl său. În mod sigur va fi printre supravieţuitori.

În toată cariera sa de politician, diplomat şi acum director al sucursalei Kane şi Cabot din Londra, Sir Piers nu întâlnise atâta stăpânire de sine la cineva aşa de tânăr. Prestanţa este dată la foarte puţini, avea să remarce el câţiva ani mai târziu. Richard Kane fusese dăruit cu ea şi unicul său fiu o moştenise.

Listele cu supravieţuitori ce soseau cu intermitenţe din America erau verificate şi reverificate de Anne. Fiecare confirma că Richard Lowell Kane era încă dispărut, probabil se înecase. După încă o săptămână până şi pe William l-a părăsit speranţa că tatăl lui a supravieţuit.

Lui Anne i-a venit greu să se îmbarce pe *Aquitania*, dar William era ciudat de nerăbdător să se vadă pe mare. Ore în şir el a stat pe puntea de observaţie scrutând întinderea nesfârşită de apă.

— Mâine o să-l găsim, îi promitea el mamei sale, la început plin de speranţă şi apoi pe o voce care cu greu putea masca propria-i neîncredere.

— William, nimeni nu poate supravieţui timp de trei săptămâni în Atlantic.

— Nici chiar tatăl meu?

— Nici chiar tatăl tău.

Când Anne s-a întors la Boston, amândouă bunicile o aşteptau la Casa Roşie, foarte preocupate de îndatoririle ce urmau să şi le asume.

Şi bunicile şi-au luat asupra lor întreaga responsabilitate. Anne a acceptat cu pasivitate rolul lor tutelar. Viaţa pentru ea nu mai avea aproape nici un sens, cu excepţia lui William, al cărui destin bunicile păreau a-l fi luat sub control. William era politicos, dar părea că nu-l mai interesează nimic. În timpul zilei îşi făcea în tăcere lecţiile cu domnul Munro, iar seara plângea în poala mamei sale.

— Are nevoie de tovărăşia altor copii, au declarat ritos bunicile şi l-au concediat pe domnul Munro, precum şi pe asistenta medicală, iar pe William l-au trimis la pensionul Sayre, cu speranţa că viaţa de zi cu zi şi un contact permanent cu ceilalţi copii aveau să-l readucă la vechiul său eu.

Richard îi lăsase lui William întreaga avere ce rămânea în custodia familiei până împlinea vârsta de douăzeci şi unu de ani. La testament mai era adăugat un codicil. Richard dorea ca William să devină preşedintele băncii Kane şi Cabot pe baza propriilor sale merite. Era singura parte din testamentul tatălui său ce-l impulsiona pe William, pentru că toate celelalte îi reveneau de la sine. Anne primea o sumă de cinci sute de mii de dolari şi o rentă anuală pe viaţă de o sută de mii de dolari care înceta dacă se recăsătorea. Tot ea mai primea casa de pe Beacon Hill, reşedinţa de vară de la North Shore, casa din Maine şi o mică insulă lângă Cape Cod, toate acestea urmând să-i revină lui William la moartea mamei sale. Amândouă bunicile primeau două sute cincizeci de mii de dolari şi, prin acte în regulă, li se lăsa întreaga responsabilitate dacă se întâmpla ca Richard să moară înaintea lor. Averea familiei urma să fie administrată de bancă, cu naşii lui William acţionând drept cotutori. Veniturile vor fi reinvestite în fiecare an în întreprinderi modeste.

Bunicile n-au ieşit din doliu timp de un an întreg şi Anne, deşi avea douăzeci şi opt de ani, era pentru prima oară când îşi arăta vârsta.

Bunicile, spre deosebire de Anne, îşi ascundeau durerea în faţa lui William până ce într-o bună zi el le-a reproşat:

— Nu-ţi este dor de tata? a întrebat-o pe bunica Kane privind-o lung cu ochii săi albaştri ce-i aminteau de propriul ei fiu.

— Ba da, copilul meu, dar lui nu i-ar fi plăcut să ne vadă stând şi jelindu-ne tot timpul.

— Dar eu vreau să ne aducem aminte de el mereu... mereu, a spus el cu o voce sugrumată.

— William, am de gând să-ţi vorbesc pentru prima oară ca unui om mare. Noi, întotdeauna, vom venera memoria tatălui tău în sufletul nostru şi tu însuţi îţi ai rolul tău trăind aşa cum el s-ar fi aşteptat de la tine. Acum tu eşti capul familiei şi moştenitorul unei averi foarte mari. De aceea tu trebuie să te pregăteşti cu

străduinţă să fii potrivit pentru moştenirea ce ţi-a fost lăsată, la fel cum tatăl tău a muncit ca să mărească averea pentru tine.

William nu i-a răspuns nimic. I se dăduse astfel motivaţia pentru viaţă, ceea ce până atunci îi lipsise şi a început să se comporte aşa cum îl sfătuise bunica. A învăţat să trăiască cu durerea sa fără a se lamenta şi din acel moment s-a pus serios pe carte fiind mulţumit doar dacă bunica Kane părea satisfăcută. Nu exista materie la care să nu exceleze, iar la matematici nu numai că era cel mai bun din clasă, dar depăşea cu mult nivelul anilor săi. Era hotărât nu numai să-l ajungă pe tatăl său, dar să-l şi întreacă. S-a apropiat şi mai mult de mama lui şi devenea suspicios faţă de oricine care nu făcea parte din familie, aşa că adeseori era considerat un copil retras, singuratic şi, pe nedrept, un snob.

Când a împlinit şapte ani, bunicile au hotărât că venise timpul să-l iniţieze pe William asupra valorii banilor. Ca atare, i-au dat un dolar pe săptămână drept bani de buzunar, dar au insistat să ţină o evidenţă exactă pentru fiecare cent cheltuit. Pentru aceasta i-au dăruit un registru de contabilitate cu coperţi verzi, de piele, care a costat nouăzeci şi cinci de cenţi pe care i-au scăzut din prima sa raţie săptămânală de un dolar. Din a doua săptămână bunicile împărţeau dolarul în fiecare sâmbătă dimineaţa. William investea cincizeci de cenţi, cheltuia douăzeci, dădea zece cenţi pentru o operă de caritate la propria sa alegere şi păstra o rezervă de douăzeci de cenţi. La sfârşitul fiecărui trimestru bunicile inspectau registrul de contabilitate şi raportul său scris asupra oricărei tranzacţii făcute. După primele trei luni William putea să prezinte o balanţă foarte exactă a conturilor sale. Dăduse un dolar şi douăzeci de cenţi pentru recent înfiinţata societate de cercetaşi din America şi economisise patru dolari pe care o rugase pe bunica Kane să-i depună într-un cont la banca naşului său, J.P. Morgan. Mai cheltuise trei dolari şi opt cenţi pentru care nu trebuia să dea nici o socoteală şi-şi păstrase o rezervă de un dolar. Registrul de contabilitate era o sursă de mari satisfacţii pentru bunici: dovedea fără nici un dubiu că William era fiul lui Richard Kane.

La şcoală, William şi-a făcut puţini prieteni, în parte pentru că era timid şi nu îndrăznea să se amestece cu alţi copii care nu erau din familiile Cabot şi Lowell sau proveneau din familii mai bogate decât a sa. Aceasta îi restrângea mult posibilităţile de alegere, aşa că a devenit oarecum un copil veşnic căzut pe

gânduri, ceea ce o înspăimânta pe mama sa, care dorea ca William să ducă o viaţă normală de copil şi, în inima ei, nu aproba nici registrele de contabilitate, nici programul de investiţii. Anne ar fi vrut ca William să aibă mai degrabă o mulţime de prieteni decât sfătuitori în vârstă, să se joace în praf şi să se murdărească, să se aleagă mai degrabă cu vânătăi decât să rămână curat, să adune broaşte râioase şi broaşte ţestoase, nu acţiuni şi nici să se preocupe de dări de seamă asupra cheltuielilor făcute; pe scurt, să fie ca orice copil de vârsta lui. Dar ea n-a avut niciodată curajul să le vorbească bunicilor despre neliniştile ei şi, în orice caz, pe ele nu le interesau alţi copii.

Când a împlinit nouă ani, William le-a prezentat bunicilor registrul de contabilitate pentru cea de a doua inspecţie anuală. Caietul cu coperţi verzi, de piele, arăta o economie de mai bine de cincizeci de dolari în doi ani de zile. El era foarte mândru şi a dorit să le atragă atenţia bunicilor, în mod special, asupra unei intrări marcate cu B6, arătându-le că-şi retrăsese banii de la banca J.P. Morgan, imediat ce aflase despre moartea marelui om de finanţe, pentru că observase că acţiunile de la banca propriului său tată scăzuseră în valoare după ce fusese anunţată moartea acestuia. Aceeaşi sumă de bani a reinvestit-o trei luni mai târziu, în aceeaşi bancă, înainte ca publicul să-şi dea seama că societatea rămăsese la fel de puternică, chiar şi fără omul ei de primă mărime.

Bunicile au fost impresionate pe măsura faptei şi i-au permis lui William să-şi negocieze vechea bicicletă şi să-şi cumpere una nouă, după care el încă mai avea un capital de peste o sută de dolari pe care bunicile l-au investit, în numele lui, la societatea Standard Oil din New Jersey. Petrolul, a spus William cunoscător, poate să ajungă şi mai scump. El a continuat să-şi ţină registrul de contabilitate la zi până la cea de a douăzeci şi una aniversare. Dacă bunicile ar mai fi apucat acea zi, ar fi fost mândre de ultima intrare de pe coloana din dreapta, deasupra căreia scria „active”.

7

Wladek era singurul dintre cei rămaşi în viaţă care cunoştea bine temniţa castelului. Pe vremea când se juca de-a v-aţi ascunselea cu Leon petrecuse multe ceasuri fericite în libertatea oferită de micile camere de piatră, lipsit de orice griji, ştiind că se putea întoarce în castel oricând dorea.

Erau în total patru temniţe, pe două nivele. Două din camere, una mai mare şi alta mai mică erau la parter. Cea mai mică era lipită de peretele castelului ceea ce permitea ca prin zăbrelele plasate sus în zid să se strecoare o lumină firavă. Dacă coborai încă cinci trepte dădeai în alte două camere cu pereţii de piatră, în care era întuneric tot timpul şi foarte puţin aer. Wladek l-a condus pe baron în camera mică de sus, unde s-a aşezat într-un colţ, rămânând tăcut şi nemişcat, cu privirile aţintite în gol; apoi a făcut semn spre Florentyna ca să fie slujnica sa personală.

Cum Wladek era singura persoană care îndrăznea să stea în aceeaşi cameră cu baronul, servitorii nu i-au pus niciodată la îndoială autoritatea. În acest fel, la vârsta de nouă ani, el şi-a asumat responsabilitatea asupra vieţii de zi cu zi a camarazilor săi prizonieri. Şi, în camerele fostei închisori, el a devenit stăpânul lor. A împărţit cei douăzeci şi patru de servitori care mai rămăseseră în trei grupe de câte opt, încercând pe cât posibil ca familiile să rămână împreună. Îi rotea cu regularitate pe schimburi, primele opt ore, un schimb, şi le petrecea în încăperile de sus ale închisorii beneficiind de lumină, aer, hrană şi mişcare; schimbul al doilea şi cel mai râvnit de toţi erau cele opt ore de lucru în castel pentru cei care îi ţineau în captivitate; ultimele opt ore erau pentru somn în încăperile de jos ale închisorii. Nimeni, cu excepţia baronului şi a Florentynei, nu ştia cu siguranţă când dormea Wladek, pentru că el se afla la post la sfârşitul fiecărui schimb ca să supravegheze rotirea servitorilor. Li se dădea să mănânce din douăsprezece în douăsprezece ore. Gardienii le aduceau un burduf cu lapte de capră, pâine neagră, mei şi uneori nuci pe care Wladek le împărţea în douăzeci şi opt de porţii, dând întotdeauna baronului două, fără ca el să ştie. Noii ocupanţi ai închisorii, a căror placiditate, din cauza carcerei, se transformase într-o totală buimăceală, nu au găsit nimic ciudat ca un băiat de nouă ani să-şi asume răspunderea asupra

vieţii lor.

După ce Wladek organiza fiecare schimb, se întorcea la baron, în încăperea cea mică. La început se aşteptase să primească unele îndrumări din partea lui, dar privirea fixă a stăpânului său era, în felul ei, tot pe atât de goală ca a gardienilor nemţi ce se perindau încontinuu. Baronul n-a mai scos nici o vorbă din clipa în care a ajuns prizonier în propriul său castel. Barba îi crescuse mult şi i se încâlcise pe piept, iar trupu-i viguros începuse să se împuţineze. Privirea, care cândva îi fusese semeaţă, acum era plină de resemnare. Wladek cu greu îşi mai putea aminti vocea atât de mult iubită a stăpânului său şi se obişnuise cu gândul că n-avea s-o mai audă niciodată. După o vreme s-a supus dorinţei nerostite a baronului de a rămâne tăcut în prezenţa sa.

Pe vremea când trăia în siguranţă la castel, Wladek nu s-a gândit niciodată la ziua anterioară, toate ceasurile fiindu-i ocupate. Acum nu-şi putea aminti nici măcar ce făcuse cu puţin timp mai înainte, pentru că nimic nu se schimba niciodată. Minute fără speranţă se transformau în ore, orele în zile şi apoi în luni a căror scurgere în curând a pierdut-o. Numai sosirea hranei, întunericul sau lumina arătau că mai trecuseră încă douăsprezece ore, iar intensitatea acelei lumini şi eventuala ei transformare în viforniţă şi apoi gheaţa ce acoperea pereţii închisorii şi care se topea doar când apărea din nou soarele anunţau fiecare anotimp într-un mod în care Wladek nu l-ar fi putut niciodată învăţa dintr-o carte despre ştiinţele naturii. În timpul nopţilor lungi, Wladek devenea şi mai conştient de duhoarea morţii ce se infiltrase până în cele mai îndepărtate colţuri ale celor patru temniţe, atenuată din când în când de soarele dimineţii, de o briză răcoroasă sau de cea mai binecuvântată dintre toate, întoarcerea ploii.

La sfârşitul unei zile de necontenită furtună, Wladek şi Florentyna au profitat de ploaie, spălându-se în balta ce s-a format pe acoperişul de piatră al temniţei de sus. Nici unul dintre ei n-au observat că ochii baronului au început să-l urmărească cu interes din clipa când şi-a scos cămaşa zdrenţăroasă şi s-a tăvălit în apa relativ curată, ca un câine, continuând să se frece până i-au apărut pe corp fâşii albe. Pe neaşteptate, baronul a vorbit:

— Wladek – cuvântul abia s-a auzit – nu pot să te văd destul de bine, a zis el cu un glas topit. Vino aici.

După o tăcere atât de îndelungată, Wladek a fost uluit de sunetul vocii stăpânului său şi nici măcar n-a întors privirea în acea direcţie. Imediat a fost sigur că aceasta anunţa începutul nebuniei care deja pusese stăpânire pe doi dintre servitorii mai bătrâni.

— Vino aici, băiete.

Wladek s-a supus cu teamă şi s-a apropiat de baron care şi-a îngustat ochii slăbiţi într-un gest de concentrare intensă şi a început să-l cerceteze pe bâjbâite pe băiat. Şi-a plimbat degetele peste pieptul lui Wladek şi apoi l-a privit lung, cu neîncredere.

— Wladek, ştii ce este cu mica diformitate de pe trupul tău?

— Nu, domnule, a răspuns Wladek încurcat. Este din naştere. Mama mea vitregă obişnuia să spună că este un semn cu care m-a înzestrat Dumnezeu.

— Femeie neştiutoare. Este semnul propriului tău tată, a spus baronul blând şi a fost cuprins iar de tăcere pentru câteva minute.

Wladek a rămas în picioare în faţa lui, fără a i se mişca nici măcar un muşchi.

Când, în sfârşit, baronul a vorbit din nou, vocea îi era însufleţită.

— Stai jos, băiete.

Wladek s-a supus imediat. Când s-a aşezat, a văzut din nou brăţara masivă de argint care acum ajunsese foarte largă pe încheietura mâinii baronului. O rază de lumină care a pătruns printr-o crăpătură în perete a făcut să strălucească în întunericul temniţei superbul blazon al familiei Rosnovski gravat pe ea.

— Nu ştiu cât ne vor ţine nemţii închişi aici. La început am crezut că acest război se va termina în câteva săptămâni. M-am înşelat şi acum trebuie să luăm în consideraţie posibilitatea că o să dureze foarte mult. Având în vedere toate acestea trebuie să ne folosim timpul în mod mai constructiv, mai cu seamă că ştiu că viaţa mea se apropie de sfârşit.

— Nu, nu, a început să protesteze Wladek, dar baronul a continuat ca şi când nu l-ar fi auzit.

— A ta, copilul meu, trebuie totuşi să înceapă. De aceea am să mă ocup mai departe de educaţia ta.

În ziua aceea baronul n-a mai vorbit, de parcă ar fi reflectat la implicaţiile afirmaţiilor sale. În acest fel, Wladek s-a ales cu un nou profesor şi, cum nu aveau nici pe ce să scrie, nici

pe ce să citească, el trebuia să repete tot ceea ce spunea baronul. A învăţat fragmente mari din poemele lui Adam Mickiewicz şi Jan Kochanowski şi pasaje lungi din *Eneida*. În acea sală austeră de clasă, Wladek a învăţat geografie, matematici şi patru limbi: rusă, germană, franceză şi engleză. Dar momentele cele mai fericite erau din nou lecţiile de istorie. Istoria naţiei sale de-a lungul a o sută de ani de dezmembrare, speranţe deşarte pentru o Polonie unită, neliniştile ulterioare ale polonezilor în faţa înfrângerii lui Napoleon din Rusia în 1812. A ascultat poveştile de vitejie ale unor vremuri demult apuse şi mai fericite când regele Jan Casimir a închinat Polonia Sfintei Fecioare, după ce i-a respins pe suedezi la Czestochowa şi cum puternicul prinţ Radziwill, mare latifundiar şi mare iubitor de vânătoare, dădea petreceri în imensul castel de lângă Varşovia. În fiecare zi ultima lecţie a lui Wladek era despre trecutul familiei Rosnovski. Iar şi iar i s-a spus povestea – fără ca el să se fi plictisit vreodată – despre ilustrul strămoş al baronului care a slujit în 1794 sub generalul Dabrowski şi mai apoi, în 1809, sub însuşi Napoleon, a fost răsplătit de împărat cu pământuri şi cu rangul de baron. De asemenea, a aflat cum bunicul baronului făcuse parte din consiliul din Varşovia, iar tatăl lui îşi avusese propriul său rol în construirea noii Polonii. Wladek era atât de fericit când baronul transforma mica temniţă în sală de clasă.

*
* *

Santinelele de la uşa temniţei se schimbau din patru în patru ore şi conversaţia lor cu prizonierii se rezuma la „*strengst verboten*”[6]. Din cuvinte şi fraze izolate, Wladek a aflat despre mersul frontului, despre acţiunile din Hindenburg şi Ludendorff, despre izbucnirea revoluţiei în Rusia şi retragerea ei din război prin tratatul de la Brest-Litovsk.

Pe măsură ce se scurgea timpul, Wladek ajungea tot mai mult la convingerea că singura scăpare din temniţă era moartea. Pentru cei morţi uşile s-au deschis de nouă ori în următorii doi ani şi Wladek a început să se întrebe dacă destinul lui era să-şi petreacă restul zilelor în iadul ăsta mizerabil, să lupte în van împotriva disperării, să-şi înzestreze mintea cu cunoştinţe pe

6 Strict interzis (germ.).

care nu le va folosi niciodată.

Baronul a continuat să-l înveţe în ciuda faptului că-i slăbeau tot mai mult auzul şi vederea. Cu fiecare zi ce trecea, Wladek trebuia să stea din ce în ce mai aproape de el.

Florentyna – sora, mama şi prietenul lui cel mai apropiat – trebuia să se lupte la modul concret cu duhoarea din închisoarea lor. Când şi când paznicii îi dădeau câte o găleată cu nisip sau paie ca să acopere duşumeaua murdară şi pentru următoarele câteva zile mirosul era ceva mai suportabil. Gândacii mişunau pretutindeni în întuneric în căutarea firimiturilor de pâine şi cartofi şi aduceau cu ei boli şi mizerie în plus. Mirosul acru de urină şi fecale descompuse le asalta nările şi-l aducea pe Wladek într-o stare permanentă de boală şi vomă. Mai mult decât toate îşi dorea să fie din nou curat şi stătea ore în şir cu ochii pironiţi în tavan amintindu-şi robinetele aburinde cu apă fierbinte şi săpunul cu care dădaca, nu demult, dar acum părându-i-se cu secole în urmă, îi spăla, pe el şi pe Leon, bombănind şi scoţând tot felul de onomatopee când descoperea vagi urme de murdărie pe genunchi şi sub unghii după o zi de joacă.

În primăvara lui 1918 numai cincisprezece din cei douăzeci şi şase de prizonieri ce fuseseră întemniţaţi odată cu Wladek mai trăiau. Baronul era întotdeauna tratat de toţi ca stăpânul lor, iar Wladek fusese recunoscut drept administratorul lui. Wladek era foarte mâhnit pentru mult îndrăgita lui Florentyna, care acum avea douăzeci de ani. Ea îşi pierduse demult orice speranţă în viaţă şi era convinsă că îşi va petrece toate zilele care i-au mai rămas în temniţă. În faţa ei, Wladek nu recunoştea niciodată că-şi pierduse speranţa, dar, deşi avea doar doisprezece ani, şi el începuse să se întrebe dacă mai credea în vreun viitor.

Într-o seară, pe la începutul toamnei, Florentyna a venit la Wladek care se afla în camera mare a temniţei.

— Te cheamă baronul.

Wladek s-a ridicat brusc în picioare lăsând pe un servitor mai în vârstă să împartă hrana şi s-a dus la bătrân. Baronul era în chinuri cumplite şi Wladek a văzut cu o claritate teribilă – parcă pentru prima oară – cum boala îi topise toată carnea de pe oase, lăsând doar o piele lividă, zbârcită ce-i acoperea chipul acum scheletic. Baronul a cerut apă şi Florentyna i-a adus dintr-o ploscă ce atârna pe un băţ în afara zăbrelelor din zid. Când marele bărbat care a fost cândva a terminat de băut, a vorbit

încet şi cu greutate:

— Ai văzut atâta moarte, Wladek, că încă unul în plus nu mai contează pentru tine. Îţi mărturisesc că mă tem că nu mai am mult de trăit.

— Nu, nu, nu se poate, a izbucnit în plâns Wladek agăţându-se de bătrân pentru prima oară în viaţă. Suntem aproape de victorie. Să nu vă daţi bătut, domnule baron. Santinelele mi-au spus că războiul se apropie de sfârşit şi că vom fi eliberaţi în curând.

— Ei ne promit asta de luni de zile, Wladek. Nu-i mai putem crede şi, în orice caz, mă tem că nu-mi doresc câtuşi de puţin să trăiesc în noua lume care se naşte acum.

A făcut o pauză de parcă ar fi ascultat plânsul băiatului. Singurul gând al baronului era să adune lacrimile pentru apă de băut, dar apoi şi-a reamintit că erau sărate şi a râs de el însuşi în sinea lui.

— Wladek, trimite după majordom şi după valet.

Wladek i-a dat ascultare imediat, fără să ştie de ce trebuiau chemaţi.

Cei doi servitori, treziţi din somn adânc, au venit şi stăteau în picioare în faţa baronului. După trei ani de captivitate, somnul era bunul pe care îl obţineau cel mai uşor. Ei încă mai purtau uniformele cu fireturi, dar nimeni n-ar mai fi putut distinge superbul verde şi auriu din blazonul familiei Rosnovski. Stăteau tăcuţi, aşteptând ca stăpânul lor să vorbească.

— Au venit, Wladek? a întrebat baronul.

— Da, domnule baron. Nu-i vedeţi?

— Adu-i până la mine ca să-i pot atinge.

Wladek a făcut cum i se ceruse şi baronul le-a pipăit feţele.

— Şedeţi, a poruncit el. Mă auziţi amândoi, Ludwik şi Alfons?

— Da, stăpâne.

— Numele meu este baronul Rosnovski.

— Ştim, stăpâne, a răspuns valetul inocent.

— Nu mă întrerupe, a spus baronul. Nu mai am mult de trăit.

Moartea ajunsese ceva atât de obişnuit că cei doi bărbaţi n-au mai scos nici un sunet de protest.

— Nu pot să scriu un nou testament, pentru că nu am nici

hârtie, nici pană, nici cerneală. De aceea îmi fac testamentul în prezenţa voastră şi voi puteţi să fiţi martorii mei după vechea lege a pământului. Mă înţelegeţi ce spun?

— Da, stăpâne, au răspuns cei doi bărbaţi la unison.

— Primul meu născut, Leon, este mort. Baronul a făcut o pauză. Aşa că las toată averea şi bunurile pe care le posed băiatului cunoscut sub numele de Wladek Koskiewicz.

Wladek nu-şi mai auzise numele de familie de atâţia ani încât n-a înţeles de la început semnificaţia cuvintelor baronului.

— Şi, ca o dovadă a hotărârii mele, a continuat baronul, îi dau brăţara de familie.

Bătrânul şi-a ridicat anevoie braţul drept, a scos brăţara de argint de la încheietura mâinii şi i-a întins-o lui Wladek care amuţise, după care l-a îmbrăţişat strâns, plimbându-şi degetele peste pieptul lui de parcă ar fi vrut să se asigure că este el.

— Fiule, a spus el pe când punea brăţara de argint la mâna băiatului.

Wladek a plâns şi a rămas toată noaptea în braţele baronului până ce nu i-a mai auzit inima bătând şi i-a simţit degetele cum i se înţepenesc. Dimineaţa, santinelele au scos trupul neînsufleţit al baronului şi l-au lăsat pe Wladek să-l înmormânteze alături de fiul său, Leon, în cimitirul familiei, lângă capelă. Când trupul era coborât în groapa îngustă, săpată de Wladek, cămaşa zdrenţuită a baronului s-a descheiat. Wladek a rămas cu privirea pironită pe pieptul omului mort.

Nu avea decât un singur mamelon.

*
* *

Şi astfel Wladek Koskiewicz, în vârstă de doisprezece ani, a ajuns moştenitorul a şaizeci de mii de acri de pământ, un castel, două conace, douăzeci şi şapte de sate şi o foarte preţioasă colecţie de tablouri, mobilă şi bijuterii, în vreme ce el trăia într-o mică încăpere de piatră sub pământ. Din acea zi prizonierii l-au considerat drept stăpânul lor de drept, iar domeniul său consta din patru temniţe, suita din treisprezece servitori care abia îşi mai trăgeau zilele şi singura fiinţă pe care o iubea era Florentyna.

S-a reîntors la ceea ce simţea că de acum încolo va fi o rutină fără de sfârşit şi a dus-o aşa până în iarna lui 1918, când

într-o zi blândă, senină, a ajuns la urechile prizonierilor o rafală de împuşcături şi zgomotul unei lupte scurte. Wladek era sigur că armata poloneză venise să-l salveze şi că acum va putea să-şi ceară drepturile ce le moştenise. Când santinelele germane au părăsit uşa de fier a temniţei, prizonierii au rămas strânşi grămadă, într-o tăcere plină de spaime în camerele de jos. Wladek stătea singur la intrare răsucindu-şi brăţara de argint pe mână, aşteptându-şi triumfător eliberatorii. În cele din urmă, cei care i-au alungat pe nemţi au sosit şi au vorbit într-o limbă slavică guturală, ce-i era familiară din timpul cât mersese la şcoala din sat şi de care învăţase să se teamă mai mult chiar decât de germană. Wladek a fost târât fără nici o ceremonie pe coridor, urmat de suita sa. Prizonierii au aşteptat, apoi au fost inspectaţi superficial şi aruncaţi înapoi în temniţe. Noii cuceritori habar nu aveau că acest băiat de doisprezece ani era stăpânul a tot ceea ce puteau cuprinde cu ochii. Ei nu vorbeau limba lui. Ordinele lor erau clare şi n-aveai voie să le comentezi: omoară duşmanul dacă se opune înţelegerii de la Brest-Litovks care prevedea ca această parte a Poloniei să fie a lor, cei care se opuneau erau trimişi în lagărul 201 pentru tot restul vieţii. Nemţii dăduseră bir cu fugiţii, retrăgându-se dincolo de noul lor hotar în vreme ce Wladek şi camarazii săi aşteptaseră plini de speranţă într-o nouă viaţă, fără să bănuie nenorocirea care-i ameninţa.

După ce au petrecut alte două nopţi în temniţă, Wladek s-a resemnat cu gândul că aveau să rămână iarăşi închişi o lungă perioadă de timp. Noii paznici nu vorbeau cu el deloc, ceea ce îi amintea cum fusese în urmă cu trei ani; Wladek a început să-şi dea seama că, dacă nemţii o mai slăbiseră cu disciplina în ultimul timp, acum se strângea din nou şurubul.

În dimineaţa celei de a treia zi, spre marea surprindere a lui Wladek, au fost târâţi afară pe iarbă, în faţa castelului, cincisprezece trupuri slăbănoage şi murdare. Doi dintre servitori au leşinat când au dat de lumina soarelui cu care nu mai erau obişnuiţi. Chiar şi Wladek a găsit foarte greu de suportat intensitatea luminii şi-şi ţinea ochii acoperiţi cu palma. Prizonierii stăteau tăcuţi pe iarbă şi aşteptau următoarea decizie a soldaţilor. Santinelele i-au pus să se dezbrace şi le-au comandat să intre în râu să se spele. Wladek şi-a ascuns brăţara de argint în haine şi a alergat spre malul apei simţind cum i se înmoaie picioarele chiar înainte de a intra în apă. A sărit în râu şi apa rece

i-a tăiat respiraţia. Ceilalţi prizonieri l-au urmat şi au încercat în van să dea jos trei ani de murdărie.

Când Wladek a ieşit pe mal epuizat, a observat câteva santinele uitându-se ciudat la Florentyna care se spăla în râu. Râdeau şi arătau cu mâna spre ea. Celelalte femei nu păreau să stârnească acelaşi interes. O santinelă, un bărbat urât, mătăhălos, care n-o slăbise deloc din ochi pe Florentyna, a prins-o de braţ când a ieşit din apă, a trecut pe lângă Wladek şi a trântit-o la pământ. Apoi a început să-şi scoată grăbit hainele, înfometat, având grijă să le împăturească în ordine şi să le pună pe iarbă. Wladek rămăsese cu ochii holbaţi, fără să-i vină a crede, spre penisul îngroşat, în plină erecţie al bărbatului. S-a aruncat apoi asupra soldatului care acum o ţinea pe Florentyna la pământ şi a început să-l lovească cu capul în stomac cu toată forţa pe care o mai avea. Omul s-a retras înapoi şi a sărit un al doilea soldat care l-a imobilizat pe Wladek ţintuindu-i mâinile la spate. Încăierarea a atras atenţia altor soldaţi care au venit cu paşi mari să privească. Cel care-l imobilizase pe Wladek acum râdea, un râs puternic, ce venea din burtă, fără nici un umor în el. Vorbele celorlalţi soldaţi n-au făcut decât să sporească suferinţa lui Wladek.

— Ca să vezi unde era vajnicul apărător, a spus primul.

— A venit să apere onoarea naţiei sale, a adăugat al doilea.

— Măcar să-i permitem să aibă o privire de ansamblu, a spus cel care-l ţinea.

Râsetele acopereau remarcile pe care Wladek nu le înţelegea întotdeauna. L-a privit pe bărbatul gol, cu trupu-i mătăhălos, bine hrănit cum înainta spre Florentyna care a început să ţipe. Din nou Wladek a încercat cu disperare să scape din strânsoarea de menghină, dar a rămas neajutorat în mâinile păzitorului său. Bărbatul gol a tăbărât peste Florentyna şi a început s-o sărute, apoi să-i tragă palme când ea încerca să se lupte sau să fugă; în cele din urmă falusul şi-a croit drum. Ea a scos un ţipăt cum Wladek nu mai auzise niciodată până atunci. Soldaţii continuau să sporovăiască şi să râdă, unii nici măcar nu priveau.

— Fir-ar să fie de virgină, a spus primul soldat când s-a ridicat de pe ea.

Au râs cu toţii.

— Mi-ai uşurat cât de cât misia, a spus al doilea soldat.

S-au auzit şi mai multe râsete. Florentyna a rămas cu ochii ţintă în ochii lui Wladek şi el a început să vomite. Soldatul care-l ţinea a avut grijă doar ca băiatul să nu-i murdărească uniforma sau cizmele. Primul soldat a alergat spre râu cu penisul plin de sânge şi a scos un ţipăt când a intrat în apă. S-a dezbrăcat al doilea soldat în timp ce altul o ţinea pe Florentyna la pământ. Cel de al doilea soldat şi-a savurat ceva mai îndelung plăcerea şi părea să găsească o deosebită satisfacţie în a lovi pe Florentyna; când, în cele din urmă, a intrat în ea, ea a ţipat, dar nu la fel de tare.

— Haide, Valdi, ţi-ajunge.

După asta bărbatul s-a ridicat brusc şi s-a alăturat tovarăşului său de arme din râu. Wladek s-a forţat să se uite la Florentyna. Era numai vânătăi şi sângele i se prelingea printre picioare. Soldatul care-l ţinea a vorbit din nou.

— Boris, vino şi ţine-l pe micul ticălos, acum e rândul meu.

Primul soldat a ieşit din râu şi l-a înşfăcat zdravăn pe Wladek. Din nou Wladek încercat să-l lovească şi să scape, dar asta i-a făcut să râdă şi mai tare.

— Acum ştim de ce este în stare armata poloneză.

Râsul de nesuportat a continuat în timp ce încă un alt soldat a început să se dezbrace ca să-şi facă numărul cu Florentyna, care acum zăcea indiferentă la mângâierile lui. După ce a terminat şi s-a dus la râu, cel de al doilea soldat s-a întors şi a început să se îmbrace.

— Cred că a început să-i placă, a spus el în timp ce stătea la soare şi se uita la camaradul lui.

Cel de al patrulea soldat a început să înainteze spre Florentyna. Când a ajuns lângă ea, a întors-o cu faţa în jos şi i-a desfăcut picioarele cât a putut, mâinile lui mari mişcându-se cu rapiditate peste trupul fragil. Când falusul i-a intrat în ea, ţipătul ei s-a transformat în geamăt. Wladek a numărat şaisprezece soldaţi care i-au violat sora. Când ultimul soldat a terminat, a înjurat, după care a adăugat:

— Cred că am regulat o femeie moartă.

A plecat şi a lăsat-o nemişcată pe iarbă.

Toţi au râs şi mai tare când bărbatul nemulţumit a intrat în râu. În cele din urmă, soldatul care-l ţinea pe Wladek i-a dat drumul. Wladek a alergat lângă Florentyna. Soldaţii zăceau pe iarbă şi beau vin şi vodcă din pivniţele baronului şi mâncau pâine

de la bucătărie.

Cu ajutorul a doi servitori, Wladek a dus trupul uşor al Florentynei la marginea râului. Plângea în timp ce încerca să-i spele sângele şi vânătăile, dar fără folos, pentru că ea era vânătă şi plină de sânge peste tot, nu mai simţea nimic şi nu mai putea să vorbească. După ce a făcut tot ce-a putut, Wladek i-a acoperit trupul cu jacheta lui şi a ridicat-o în braţe. A sărutat-o blând pe gură, fiind prima femeie pe care o sărutase vreodată. Ea zăcea în braţele lui, dar el ştia că nu l-a recunoscut. Lacrimile i se prelingeau peste trupul ei învineţit, care brusc a devenit inert. A continuat să plângă în timp ce-i purta trupul fără viaţă pe malul râului. Soldaţii au tăcut, urmărindu-l cu privirea cum o duce la capelă. A lăsat-o pe iarbă, lângă mormântul baronului şi a început să sape pământul cu mâinile goale. Când soarele la asfinţit proiecta umbrele lungi ale castelului peste cimitir, el a terminat de săpat groapa. A înmormântat-o pe Florentyna lângă Leon şi din două beţe a făcut o mică cruce pe care i-a pus-o la cap. Wladek a rămas fără vlagă pe pământ, între mormântul Florentynei şi al lui Leon, apoi a adormit fără să-i mai pese dacă se va mai trezi vreodată sau nu.

8

William s-a reîntors la pensionul Sayre în septembrie şi a început imediat să-şi caute competitori printre băieţii mai mari decât el. De orice se apuca, niciodată nu era mulţumit dacă nu excela în acel lucru, iar colegii lui aproape întotdeauna se dovedeau a fi adversari prea slabi. William a început să-şi dea seama că mai tuturor acelora provenind din medii tot pe atât de privilegiate ca ale lui le lipsea motivaţia pentru a concura şi ca atare n-avea să-şi găsească un competitor pe măsură decât printre băieţii care, în comparaţie cu el, veneau din familii mai modeste.

În 1915 nebunia de a colecţiona etichete de cutii de chibrituri a cuprins pensionul Sayre. William a cercetat cu mare interes această frenezie timp de o săptămână, dar a stat deoparte. În decurs de câteva zile, etichetele obişnuite au ajuns să se vândă la zece centi, în vreme ce raritătile au atins cincizeci de centi. William a analizat situaţia şi a hotărât să se facă nu colecţionar, ci mijlocitor.

În sâmbăta următoare s-a dus la Leavitt şi Pearce, una din cele mai mari tutungerii din Boston şi şi-a petrecut toată după-amiaza scoţându-şi numele şi adresele la majoritatea fabricanţilor de cutii de chibrituri din lume, făcând un semn special în dreptul celor ale căror ţări nu erau în război. A cheltuit cinci dolari pe un bloc notes, plicuri şi timbre şi a scris preşedintelui sau directorului fiecărei societăţi pe care o avea pe listă. Scrisoarea lui era simplă, cu toate că fusese scrisă şi rescrisă de vreo şapte ori.

Dragă domnule Director sau Preşedinte,

Sunt un colecţionar pasionat de etichete de cutii de chibrituri, dar nu-mi pot permite să cumpăr atâtea cutii. Banii mei de buzunar se reduc la un dolar pe săptămână, dar vă trimit un timbru de trei centi ca să-mi răspundeţi şi să vă dovedesc că hobby-ul meu este serios. Îmi cer scuze că vă deranjez, dar numele dumneavoastră a fost singurul pe care l-am putut afla pentru a vă scrie.

Prietenul dumneavoastră,
William Kane (9 ani)

P.S. Etichetele dumneavoastră sunt cele care-mi plac cel mai mult.

În trei săptămâni William a primit răspuns la cincizeci şi cinci la sută din scrisori, ceea ce a însemnat o sută şaptezeci şi opt de etichete diferite. Aproape toţi au trimis înapoi timbrul de trei cenţi, ceea ce, de altfel, William anticipase că aşa se va întâmpla.

În timpul următoarelor şapte zile William a organizat o piaţă de etichete în şcoală, verificând totdeauna înainte de o nouă cumpărare ce putea să vândă fără a ieşi în pierdere. A observat că pe unii băieţi nu-i interesa raritatea unei etichete ci doar cum arăta. Cu aceştia făcea schimburi rapide ca să obţină trofee rare pentru colecţionarii mai pretenţioşi. După încă două săptămâni de vânzări şi cumpărări şi-a dat seama că piaţa îşi atinsese apogeul şi, dacă nu era atent, cu vacanţa care se apropia, cu paşi repezi, s-ar fi putut ca interesul să înceapă să dispară. Cu o publicitate făcută cu surle şi fanfare sub forma unor anunţuri tipărite, plasate pe banca fiecărui elev, care l-au costat câte o jumătate de cent fiecare, William făcea cunoscut că va organiza o licitaţie cu toate etichetele sale de cutii de chibrituri, care se ridicau la două sute unsprezece. Licitaţia a avut loc în baia şcolii, în timpul prânzului, şi la ea au fost mai mulţi participanţi decât la jocurile de baschet.

Rezultatul a fost că William a încasat cincizeci şi şapte de dolari şi treizeci şi doi de cenţi, obţinând un profit de cincizeci şi doi de dolari şi treizeci şi doi de cenţi faţă de investiţia sa iniţială. William a depus douăzeci şi cinci de dolari la bancă cu o dobândă de 2,5% şi a cumpărat un aparat de fotografiat cu unsprezece dolari, a dat cinci dolari Asociaţiei Tinerilor Creştini, care-şi lărgise activitatea pentru a ajuta noul val de emigranţi, i-a cumpărat mamei sale flori şi cei câţiva dolari care i-au mai rămas i-a pus în buzunar. Negoţul cu etichete de cutii de chibrituri s-a terminat chiar înainte de sfârşitul trimestrului şcolar. Aceasta a fost una din multele ocazii în care William a ştiut să se retragă de pe piaţă la momentul potrivit. Bunicile lui aveau să fie mândre de el; William nu procedase foarte diferit de modul în care soţii lor îşi făcuseră averi în panica din anul 1873.

Când a venit vacanţa, William n-a rezistat tentaţiei de a afla dacă nu putea obţine un câştig mai mare decât cei 2,5% de la banca unde îşi depusese capitalul. Următoarele trei luni – din

nou prin intermediul bunicii Kane – a investit în acţiuni recomandate cu fervoare de *The Wall Street Journal*. În timpul trimestrului următor a pierdut mai mult de jumătate din banii pe care-i câştigase din etichetele de pe cutiile de chibrituri. A fost prima şi ultima oară în viaţă când s-a bazat pe analizele de la *The Wall Street Journal* sau pe vreo informaţie obţinută din zvonuri.

Furios pentru pierderea de mai bine de douăzeci de dolari, William a hotărât s-o recupereze în timpul vacanţei de Paşte. Când a ajuns acasă, a iscodit-o pe mama sa să vadă la ce petreceri urma să participe sau ce alt program mai avea şi a aflat că-i rămâneau doar patrusprezece zile libere, ceea ce însemna exact atât cât îi trebuia pentru noua sa aventură. A vândut tot ce-i mai rămăsese din acţiunile cumpărate, ghidându-se după *The Wall Street Journal* şi s-a ales cu un câştig doar de doisprezece dolari. Din aceşti bani a cumpărat o scândură, două perechi de roţi, osii şi sfoară la un preţ de cinci dolari, după o oarecare târguire. S-a îmbrăcat apoi într-un costum vechi care-i rămăsese mic, şi-a pus pe cap o şapcă de doc şi a plecat la staţia locală de cale ferată. S-a postat la ieşire, arborând un chip flămând şi obosit, şi-i informa pe călătorii cu bagaje că principalele hoteluri din Boston se aflau lângă gară, aşa că nu era nevoie să ia un taxi sau vreo caleaşca arătoasă, care nu se ştie prin ce întâmplare mai supravieţuise, pentru că el, William, putea să le ducă bagajele cu căruţul lui la un sfert de preţ faţă de cel al unui taxi; avea grijă să mai adauge că o scurtă plimbare chiar le făcea bine. Lucrând şase ore pe zi, abia putea scoate patru dolari.

Cu cinci zile înainte de începerea noului trimestru şcolar el îşi recuperase tot ce pierduse, rămânându-i un profit de zece dolari. S-a ivit însă o problemă. Şoferii de taxi începuseră să se înfurie pe el. William i-a asigurat că se va retrage, deşi avea doar nouă ani, dacă fiecare dintre ei îi va da câte cincizeci de cenţi ca să-şi acopere preţul căruciorului, lucru cu care ei au fost de acord şi el s-a mai ales cu alţi opt dolari şi cincizeci de cenţi. În drum spre casă, spre Beacon Hill, William a vândut căruciorul cu cinci dolari unui prieten de şcoală cu doi ani mai mare decât el, care curând avea să afle că slujba lui nu mai avea căutare pe piaţă; ba mai mult, toată săptămâna următoare a plouat în fiecare zi.

În ultima zi de vacanţă, William şi-a depus iar banii la bancă cu o dobândă de 2,5%. În timpul trimestrului următor această decizie nu i-a provocat nici o nelinişte pentru că vedea că economiile sale sunt în continuă creştere. Scufundarea vasului Lusitania şi declaraţia de război contra Germaniei făcută de Wilson, în aprilie 1917, nu l-au îngrijorat pe William. Nimic şi nimeni nu va putea să înfrângă America, o asigura el pe mama sa. William chiar a investit zece dolari în acţiunile Liberty spre a dovedi că afirmaţiile sale nu sunt vorbe în vânt.

La cea de a unsprezecea aniversare a lui William coloana din registrul său de contabilitate arăta un profit de patru sute doisprezece dolari. I-a făcut cadou mamei sale un stilou şi celor două bunici câte o broşă cumpărată de la o bijuterie de cartier. Stiloul era un Parker, iar broşele au sosit la destinaţie în cutii de la Shreve, Crump & Low, pe care el le găsise după multe căutări în lăzile de gunoi din spatele marelui magazin. Ca să-i facem dreptate băiatului, trebuie spus că nu fusese în intenţiile lui să-şi înşele bunicile, dar el deja ştia din experienţa cu etichetele de pe cutiile de chibrituri că ambalajul vinde marfa. Bunicile care observaseră că pe broşe nu apărea marca Shreve, Crump & Low, le-au purtat, totuşi, cu o deosebită mândrie.

Cele două bătrâne doamne au continuat să-l supravegheze pe William şi au hotărât că atunci când va împlini doisprezece ani va trebui să meargă la Colegiul St. Paul din Concord, în New Hampshire, aşa cum fusese demult stabilit. Luându-şi măsuri de precauţie, băiatul le-a răsplătit obţinând o bursă pentru rezultate deosebite la matematici, scutind familia, fără a fi necesar, de trei sute de dolari pe an. William a acceptat bursa, dar bunicile au cedat banii pentru „un copil mai puţin norocos” aşa cum s-au exprimat ele. Pe Anne o înnebunea gândul că se va despărţi de William care va pleca la internat, dar bunicile au insistat şi cel mai important era că aceasta fusese dorinţa lui Richard. Anne a cusut numele lui William pe lucrurile pe care le va lua la el, i-a însemnat ghetele, i-a verificat hainele şi, în final, i-a făcut bagajul refuzând să fie ajutată de vreo slujnică. Când a venit ora plecării, l-a întrebat câţi bani să-i dea de cheltuială pentru primul trimestru.

— Nici unul, a răspuns el fără alt comentariu.

William şi-a sărutat mama pe obraz; nu avea nici cea mai vagă idee de cât de mult o să-i simtă ea lipsa. A înaintat de-a lungul aleii, în prima sa pereche de pantaloni lungi, cu părul tuns

foarte scurt şi cu o mică servietă în mână, îndreptându-se spre Robert, şoferul. S-a urcat în Rolls-Royce, pe bancheta din spate şi maşina a plecat. William nu şi-a mai întors privirea înapoi. Mama lui a făcut semn cu mâna de câteva ori şi apoi a plâns. Şi William ar fi vrut să plângă, dar ştia că tatăl său nu l-ar fi aprobat.

*
* *

Primul lucru care l-a şocat pe William Kane la noua lui şcoală a fost că băieţii nici nu s-au sinchisit de cine era el. Privirile admirative, recunoaşterea tacită a prezenţei sale lipseau cu desăvârşire. Un băiat mai mare chiar l-a întrebat cum îl cheamă, dar partea cea mai proastă a fost aceea că atunci când i-a spus, acesta n-a părut câtuşi de puţin impresionat. Unii chiar l-au numit Bill, dar i-a pus la punct imediat explicându-le că nimeni nu i se adresase vreodată tatălui său cu Dick.

Noul regat al lui William îl forma o cameră mică, cu rafturi pentru cărţi, două paturi, două mese, două scaune şi o canapea de piele ponosită, dar confortabilă. Celălalt pat, precum scaunul şi masa erau ocupate de un băiat din New York cu numele de Matthew Lester al cărui tată lucra tot în domeniul bancar.

William s-a obişnuit curând cu programul şcolii: scularea la şapte şi jumătate, spălatul, micul dejun în sala principală de mese, cu întreaga şcoală – două sute douăzeci şi doi de băieţi care-şi croiau drum vitejeşte prin omleta cu şuncă ori porridge. După micul dejun mergeau la capelă, apoi făceau trei ore a câte cincizeci de minute înainte de prânz şi alte două după, urmate de lecţia de muzică pe care William o detesta pentru că nu putea solfegia corect nici o notă şi nu avea nici cea mai mică dorinţă de a cânta la vreun instrument. Toamna jucau fotbal, iarna hochei şi squash[7], primăvara tenis şi făceau canotaj, aşa că le rămânea foarte puţin timp liber. Pentru că obţinuse bursa de matematică, William se pregătea la acest obiect de trei ori pe săptămână cu directorul internatului, domnul G. Raglan, căruia băieţii îi spuneau Grumpy[8].

În primul an, William a dovedit că şi-a meritat din plin

7 Joc asemănător tenisului.

8 Ţâfnosul (engl.).

bursa fiind printre cei dintâi la aproape fiecare materie, iar la matematică era primul din clasă. Numai noul său prieten şi coleg de cameră, Matthew Lester, însemna, într-adevăr, un concurent pentru el.

Treptat, treptat, William şi-a câştigat şi reputaţia de foarte priceput în finanţe. Deşi prima investiţie pe care o făcuse se dovedise a fi un dezastru, el n-a renunţat la convingerea că pentru a obţine o sumă importantă de bani erau esenţiale câştigurile de proporţii din speculaţiile de bursă. A continuat să cerceteze cu atenţie *The Wall Street Journal* şi rapoartele societăţii, iar la vârsta de doisprezece ani a început să facă propria sa prognoză pentru lista de investiţii. Înregistra fiecare din cumpărările şi vânzările sale ipotetice, bune şi mai puţin bune, într-un caiet de contabilitate recent cumpărat, şi, la sfârşitul fiecărei luni, compara cifrele sale cu cifrele pieţei. Nu se preocupa de nici una din societăţile care se plasau în fruntea listelor, dar se concentra, în schimb, asupra societăţilor mai obscure, dintre care unele vindeau doar la tejghea, aşa că la ele nu puteai să cumperi decât câteva acţiuni de fiecare dată. William aştepta patru lucruri de la investiţiile sale: o sporire moderată a veniturilor, o rată înaltă de creştere, susţinere puternică cu capital şi o viziune comercială favorabilă. A găsit foarte puţine acţiuni care să îndeplinească aceste criterii riguroase, dar când le-a descoperit, ele aproape invariabil au arătat un profit.

În momentul în care a constatat că în mod regulat programul său ipotetic se dovedea mai bun decât indicele Dow-Jones, William a ştiut că era pregătit să-şi investească din nou propriii săi bani. A început cu o sută de dolari şi n-a încetat niciodată de a-şi perfecţiona metoda. Urmărea întotdeauna profiturile şi reducea pierderile. O dată ce un stoc se dubla, de obicei, vindea jumătate din acţiuni, dar păstra cealaltă jumătate intactă, negrevând stocul pe care încă îl deţinea ca beneficiu suplimentar. Unele din societăţile pe care le descoperise mai demult, precum Eastman Kodak şi IBM au progresat devenind lideri naţionali. De asemenea, a sprijinit prima societate de comenzi prin poştă, fiind convins că va fi de viitor.

La sfârşitul primului său an de colegiu consilia jumătate din personalul şcolii şi pe câţiva dintre părinţi. William Kane era fericit la şcoală.

*
* *

După ce William plecase la colegiul St. Paul, Anne Kane se simţea singură şi nefericită acasă, iar cercul familial se reducea la cele două bunici care înaintaseră mult în vârstă. Era teribil de conştientă că trecuse de treizeci de ani şi că drăgălăşenia şi prospeţimea ei din tinereţe dispăruseră fără a lăsa prea multe în loc. S-a hotărât să reia unele legături, întrerupte de moartea lui Richard, cu vechii ei prieteni. John şi Milly Preston, naşa lui William, pe care ea o cunoştea de o viaţă, au început s-o invite la masă şi la teatru, fiind întotdeauna însoţiţi de un bărbat pentru a i-l prezenta lui Anne. Alegerile familiei Preston erau aproape întotdeauna neinspirate, iar Anne obişnuia să râdă, când rămânea singură, de încercările lui Milly de a face pe peţitoarea, până ce într-o zi din ianuarie 1919, chiar după ce William venise în vacanţa de iarnă, Anne a fost iarăşi invitată la o cină în patru. Milly i-a mărturisit că nu-l văzuse niciodată pe celălalt invitat, Henry Osborne, dar se pare că acesta fusese la Harvard în aceeaşi perioadă cu John.

— De fapt, a recunoscut Milly la telefon, John nu ştie prea multe despre el, dragă, în afară doar că arată bine.

Sub acest aspect, John nu se înşelase, după cum aveau să constate ulterior Anne şi Milly. Când a sosit Anne, Henry Osborne se încălzea lângă foc şi s-a ridicat imediat pentru ca Milly să facă prezentările. Era puţin mai înalt de şase picioare, avea ochi de culoare închisă, aproape negri, păr negru, drept, era suplu şi cu o înfăţişare atletică. Anne a simţit imediat că se îmbujorează de plăcere că i s-a adus ca partener acest tânăr, plin de energie, în vreme ce Milly trebuia să se mulţumească cu un soţ ce părea trecut de mijlocul vieţii, în comparaţie cu chipeşul său coleg de generaţie. Braţul lui Henry Osborne atârna într-o eşarfă, care aproape că îi acoperea complet cravata Harvard.

— Aţi fost rănit în război? a întrebat Anne cu compătimire.

— Nu, am căzut pe scări la o săptămână după ce m-am întors de pe Frontul de Vest, a spus el râzând.

A fost una din acele mese atât de rare în ultima vreme pentru Anne, la care timpul zboară pe neobservate. Henry Osborne a răspuns la toate întrebările curioase ale lui Anne. După ce a terminat Universitatea Harvard a lucrat la o societate

imobiliară din Chicago, oraşul său natal, dar când a izbucnit războiul n-a rezistat să nu plece să lupte cu nemţii. Avea o grămadă de poveşti splendide despre Europa şi viaţa pe care a dus-o acolo ca tânăr locotenent, apărând onoarea Americii pe Marne. De la moartea lui Richard, Milly şi John n-o mai văzuseră niciodată pe Anne râzând atât de mult şi-au zâmbit unul la celălalt cu subînţeles când Henry a întrebat dacă o putea conduce pe Anne acasă.

— Ce ai de gând să faci acum că te-ai întors, într-o ţară demnă de eroii ei? l-a întrebat Anne când Henry Osborne a încetinit maşina pe Charles Street.

— Încă nu m-am hotărât, a răspuns el. Din fericire mai am ceva bani, aşa că nu trebuie să mă grăbesc să iau o slujbă. Aş putea pune bazele propriei mele societăţi imobiliare, aici, în Boston. Întotdeauna, de pe când eram la Harvard, m-am simţit în acest oraş ca acasă.

— Deci, nu te mai întorci la Chicago?

— Nu, nu este nimic care să mă mai atragă acolo. Părinţii mei, amândoi, sunt morţi şi fraţi nu mai am, aşa că pot să mă stabilesc oriunde îmi aleg. Unde să dau colţul?

— O, prima la dreapta, a spus Anne.

— Locuieşti pe Beacon Hill?

— Da. Pe dreapta, cam la o sută cincizeci de iarzi[9], mai sus de Chestnut şi este casa roşie de pe colţ, din Louisburg Square.

Henry Osborne a parcat maşina şi a însoţit-o pe Anne până în faţa uşii. După ce i-a spus noapte bună, a plecat aproape înainte ca ea să aibă vreme să-i mulţumească.

Anne i-a urmărit cu privirea maşina cum cobora lin dealul Beacon şi ştia că voia să-l revadă. Dimineaţa următoare, când a sunat telefonul a fost încântată, deşi nu întru totul surprinsă.

— Orchestra simfonică din Boston, Mozart şi tipul acela extraordinar, recent lansat, Mahler, lunea viitoare, crezi că te convinge?

Anne a fost puţin surprinsă de nerăbdarea cu care a aşteptat ziua de luni. Trecuse atâta vreme de când un bărbat pe care-l găsea atractiv să-i facă curte. Henry Osborne a sosit punctual, şi-au strâns mâna cu destulă stângăcie, iar el a acceptat un pahar de scotch.

— Cred că este foarte plăcut să locuieşti în Louisburg

9 1 iard = 0,9144 m

Square. Eşti o fată norocoasă.

— Da, pesemne că da, de fapt, niciodată nu m-am gândit prea mult la asta. M-am născut şi am crescut pe Commonwealth Avenue. Ca să fim drepţi, găsesc că aici spaţiul este puţin cam strâmt.

— Cred că şi eu aş putea să-mi cumpăr o casă pe colină dacă mă hotărăsc să mă stabilesc în Boston.

— Nu prea sunt case de vânzare, dar s-ar putea să fii norocos. N-ar fi mai bine să plecăm? Nu-mi place să întârzii la concert şi să fiu nevoită să calc pe picioarele celorlalţi ca să ajung la locul meu.

Henry şi-a aruncat privirea spre ceas.

— Da, aşa-i, n-aş vrea să pierdem intrarea dirijorului, dar nu trebuie să-ţi faci griji pentru picioarele nimănui. Locurile sunt în lojă.

Muzica în care fuseseră învăluiţi a făcut să pară firesc ca Henry s-o ia pe Anne de braţ în timp ce se îndreptau spre Ritz. Singura persoană care o mai ţinuse de braţ după moartea lui Richard fusese William, dar numai după un îndelung proces de convingere, pentru că el considera gestul ca o dovadă de slăbiciune. Din nou ceasurile s-au scurs foarte repede pentru Anne: era mâncarea excelentă sau compania lui Henry? De data aceasta a făcut-o să râdă cu poveştile din timpul studenţiei de la Harvard şi a impresionat-o până la lacrimi cu amintirile din război. Deşi era conştientă că Henry arăta mai tânăr decât ea, viaţa lui fusese atât de plină, încât Anne se simţea teribil de naivă şi fără experienţă în comparaţie cu el. I-a povestit despre moartea soţului ei şi a mai plâns puţin. El i-a luat mâna într-a lui şi ea i-a vorbit despre William radiind de mândrie şi afecţiune, iar el i-a spus că întotdeauna şi-a dorit un fiu. Henry abia dacă a amintit despre Chicago sau despre viaţa sa de acasă, dar Anne şi-a dat seama că familia îi lipsea, probabil, foarte mult. Când a condus-o acasă în acea noapte, el a rămas pentru un pahar de băutură şi la plecare a sărutat-o tandru pe obraz. Până să adoarmă, Anne şi-a rememorat seara minut cu minut.

Marţi s-au dus la teatru, miercuri au vizitat vila lui Anne de la Cape Cod, joi s-au plimbat prin parcul de distracţii, vineri au fost prin magazinele de antichităţi, iar sâmbătă au făcut dragoste. Începând de duminică, rareori s-a întâmplat să nu fie împreună. Milly şi John Preston erau „absolut încântaţi” că peţitul

lor se dovedise în cele din urmă o reuşită deplină. Milly a bătut toba în tot Bostonul că ea îi făcuse fericiţi pe cei doi.

Anunţul despre logodna lor din acea vară n-a surprins pe nimeni, cu excepţia lui William. Acestuia i-a displăcut profund Henry chiar din ziua în care Anne, cu nelinişte în suflet, le-a făcut cunoştinţă. Prima lor conversaţie s-a desfăşurat sub forma unui şir nesfârşit de întrebări din partea lui Henry, care încerca să demonstreze că dorea să-i fie prieten şi răspunsuri monosilabice din partea lui William care voia să-i arate că el nu are asemenea intenţii. În ceea ce-l priveşte, William nu şi-a schimbat niciodată această hotărâre. Anne a atribuit răceala fiului ei unui firesc sentiment de gelozie. De la moartea lui Richard, William fusese punctul în jurul căruia gravitase întreaga ei existenţă. În plus, era clar pentru toată lumea că, în estimările lui William, nimeni nu putea să ia locul tatălui său. Anne l-a convins pe Henry că o dată cu trecerea timpului, mânia lui William se va potoli.

Anne Kane a devenit doamna Henry Osborne în luna octombrie a aceluiaşi an, la biserica Old North, chiar când frunzele galbene şi ruginii începuseră să cadă, cam la vreo zece luni şi ceva după ce se cunoscuseră. William a pretextat că este bolnav, ca să nu participe la cununie şi a rămas la şcoală. Bunicile au luat parte, dar n-au putut să-şi ascundă dezacordul în privinţa recăsătoririi lui Anne, mai cu seamă că noul soţ părea mult mai tânăr decât ea.

— Nu poate duce decât la dezastru, a spus bunica Kane.

În ziua următoare, proaspeţii căsătoriţi au plecat cu vaporul spre Grecia şi nu s-au întors în Casa Roşie de pe colină decât în a doua săptămână din decembrie, chiar la timp ca să-l întâmpine pe William pentru vacanţa de Crăciun. William a fost şocat când a văzut casa redecorată, fără a mai păstra aproape nimic ce amintea de tatăl său. În timpul sărbătorilor de Crăciun, atitudinea lui William faţă de tatăl său vitreg nu s-a schimbat cu nimic în ciuda noii biciclete pe care Henry i-a dăruit-o, pe care însă William a considerat-o drept mită. Henry Osborne a acceptat acest refuz cu o resemnare sumbră. Pe Anne a întristat-o faptul că Henry făcea un efort atât de mic pentru a câştiga afecţiunea fiului ei.

William nu se mai simţea la largul lui acasă şi deseori în timpul zilei dispărea ore în şir. Ori de câte ori Anne îl întreba unde se duce, primea un răspuns evaziv sau nici unul. În mod cert nu mergea la bunici. Când vacanţa de Crăciun s-a sfârşit,

William a fost fericit că se reîntoarce la şcoală, iar Henry nu s-a întristat că-l vedea plecând. Numai Anne nu se mai simţea la largul ei cu nici unul din cei doi bărbaţi existenţi în viaţa sa.

9

— Scoală-te, băiete. Haide, sus, băiete.

Unul din soldaţi îl împungea pe Wladek cu vârful baionetei în coaste. A sărit în picioare speriat şi s-a uitat la mormântul surorii sale, la cel al lui Leon şi al baronului şi nu şi-a ascuns lacrima ce i s-a prelins pe obraz când s-a întors spre soldat.

— Am să trăiesc, n-o să mă omorâţi voi, a spus el în poloneză. Aceasta este casa mea şi voi sunteţi pe pământul meu.

Soldatul a scuipat spre Wladek şi l-a împins spre pajişte unde aşteptau ceilalţi servitori, care erau îmbrăcaţi într-un fel de pijamale gri, fiecare cu câte un număr pe spate. Când i-a văzut, Wladek a fost îngrozit dându-şi seama ce urma să i se întâmple. Soldatul l-a dus în partea de nord a castelului şi i-a făcut semn să stea în genunchi. Wladek a simţit maşina de tuns pe cap şi şuviţe lungi de păr negru au început să cadă pe iarbă. Din zece curse de maşină, ca la tunsul oilor, treaba a fost terminată. Odată rămas chilug, i s-a poruncit să-şi pună noua uniformă, o cămaşă gri, gen rubaşcă, şi pantaloni. Wladek a reuşit să ascundă brăţara de argint şi s-a alăturat servitorilor ce se aflau în faţa castelului.

Pe când stăteau pe iarbă şi aşteptau – acum fiind nişte numere, fără nici un nume – Wladek a auzit din depărtare un zgomot ciudat, complet necunoscut. Şi-a întors privirea în direcţia de unde venea uruitul ameninţător. Prin porţile mari de fier a intrat un vehicul ce se mişca pe patru roţi, dar nu era tras nici de cai, nici de boi. Toţi prizonierii se holbau la obiectul mişcător fără să-şi creadă ochilor. Când s-a oprit, soldaţii i-au pus pe prizonieri, ce n-au opus nici o împotrivire, să se urce în el. Nimeni n-a îndrăznit să scoată o vorbă. Wladek s-a aşezat în partea din spate a camionului şi a rămas cu privirea pironită asupra castelului său până nu s-au mai văzut turnurile gotice.

Vehiculul fără cai părea să se îndrepte spre Slonim. În alte împrejurări Wladek ar fi fost preocupat să afle cum de merge singur acest mijloc de locomoţie, dar acum îl îngrijora mult mai mult faptul că nu ştia unde-i duce. A început să recunoască unele drumuri pe care le bătuse pe când mergea la şcoală, dar în timpul celor trei ani petrecuţi în temniţă, memoria i se

estompase şi nu şi-a putut aminti încotro ducea drumul. După numai câteva mile camionul s-a oprit şi ei au fost împinşi afară. Era gara goală. Wladek nu o văzuse decât o singură dată, când fusese împreună cu Leon să-l întâmpine pe baron care se întorcea din Varşovia. Şi-a amintit cum soldatul de pază i-a salutat când au venit pe peron; de data asta nu i-a salutat nimeni. Prizonierilor li s-a dat lapte de capră, ciorbă de varză şi pâine neagră. Lui Wladek iar i-a revenit sarcina de a împărţi porţiile cu grijă între cei patrusprezece supravieţuitori. S-a aşezat pe o bancă de lemn gândind că, probabil, aşteptau un tren. În noaptea aceea au dormit pe pământ, sub cerul plin de stele, ceea ce a fost un paradis în comparaţie cu închisoarea. I-a mulţumit lui Dumnezeu pentru iarna blândă.

A venit dimineaţa şi ei tot mai aşteptau. Wladek i-a pus pe servitori să facă câteva exerciţii, ca să se încălzească, dar mai toţi n-au mai putut să se mişte după câteva minute. A început să-şi noteze în gând numele celor care supravieţuiseră. Unsprezece bărbaţi şi două femei mai rămăseseră din cei douăzeci şi şapte care fuseseră iniţial în temniţă. Mai supravieţuiseră pentru ce? s-a întrebat el. Restul zilei şi l-au petrecut aşteptând trenul care n-a venit. A sosit apoi un tren din care au coborât mai mulţi soldaţi care vorbeau limba aceea îngrozitoare, dar au plecat fără armata jalnică a lui Wladek. Au mai dormit încă o noapte pe peron.

Wladek zăcea lungit sub cerul spuzit de stele gândind cum ar putea să fugă, dar în timpul nopţii unul din cei treisprezece oameni ai săi încercase să se furişeze peste şinele de cale ferată, însă fusese împuşcat de un soldat chiar înainte de a trece de cealaltă parte a căii ferate. Wladek a rămas cu ochii pironiţi spre cel căzut, fiindu-i teamă să-l ajute pentru că l-ar fi aşteptat şi pe el aceeaşi soartă. Soldaţii au lăsat cadavrul pe şine ca un avertisment pentru cei care ar fi avut în minte o acţiune similară.

Nimeni n-a vorbit despre incident ziua următoare, deşi Wladek aproape că nu şi-a desprins ochii de pe bărbatul mort. Era majordomul de la castel, Ludwik – unul din martorii la testamentul baronului – aşa că moştenirea lui se ducea pe apa sâmbetei.

În cea de a treia zi, pe seară, un alt tren a intrat pufăind în gară, un mărfar şi o locomotivă mare şi cu vagoane descoperite, pe pereţii cărora scria, „vite”, iar pe duşumele erau aşternute

paie. Foarte multe din ele erau deja pline, pline cu oameni, despre care Wladek n-ar fi putut spune de unde veneau, dar toţi arătau la fel de jigăriţi ca el. Wladek şi grupul lui au fost băgaţi laolaltă într-unul din vagoane. După o aşteptare de mai multe ore, trenul s-a pus în mişcare către răsărit, aşa cum a judecat Wladek după locul unde a apus soarele.

La fiecare grup de trei vagoane era câte o santinelă care stătea cu picioarele încrucişate pe acoperişul unuia din ele. Pe parcursul călătoriei ce părea să nu aibă nici un sfârşit, din când în când, se auzea de sus o împuşcătură care l-a convins pe Wladek că este inutil să se mai gândească la evadare.

Când trenul s-a oprit la Minsk li s-a dat prima masă adevărată: pâine neagră, apă, nuci şi mei, apoi călătoria a continuat. Uneori mergeau câte trei zile fără să vadă nici o altă gară. Mulţi dintre ocupanţii vagoanelor mureau de foame şi erau aruncaţi pe câmp din mersul trenului. Şi când trenul ajungea să mai oprească în vreo staţie, adeseori, rămâneau acolo câte două zile spre a lăsa să treacă un alt tren care se îndrepta spre vest. Aceste trenuri, din cauza cărora ei trebuiau să aştepte, erau întotdeauna pline de soldaţi, aşa că pentru Wladek a fost clar că trenurile cu trupe aveau prioritate. Evadarea era singurul gând care-l preocupa pe Wladek, dar trei lucruri l-au oprit ca să o pună în aplicare. În primul rând, până acum nimeni nu izbutise; în al doilea, de o parte şi de alta a căii ferate nu era altceva decât o întindere nesfârşită de câmpuri pustiite şi în al treilea, acei care supravieţuiseră în temniţa castelului depindeau acum de el întru totul, fiind singurul care-i apăra. Wladek le împărţea mâncarea şi apa, şi era cel care încerca să le insufle tuturor voinţa de a trăi. El era cel mai tânăr şi ultimul care încă mai credea în viaţă.

Noaptea se făcea cumplit de frig, deseori erau treizeci de grade sub zero şi toţi se culcau pe duşumeaua vagonului într-un singur rând, pe aceeaşi parte, ca să se poată încălzi unul pe celălalt. Înainte de a aţipi, Wladek recita în gând pasaje din *Eneida*. Nu te puteai întoarce de pe o parte pe cealaltă decât o dată cu toţi, aşa că Wladek dormea la capătul şirului şi la fiecare oră, apreciind în funcţie de schimbarea santinelelor, lovea cu palma în peretele vagonului şi se întorcea tot rândul. Unul după altul, trupurile se răsuceau ca nişte piese de domino în picaj. Uneori un trup nu se mai mişca – pentru că nu mai avea cum – şi Wladek era anunţat. La rândul lui, informa santinela şi patru dintre ei ridicau cadavrul şi-l aruncau peste parapetul vagonului,

din goana trenului. Ca să fie siguri că nu era cineva care vroia să scape, santinelele îi mai trimiteau şi nişte gloanţe în cap.

După două mii de mile de la Minsk, au ajuns în micul orăşel Smolensk unde li s-a dat o supă caldă de varză şi pâine neagră. În vagonul lui Wladek au mai fost aduşi câţiva prizonieri noi care vorbeau aceeaşi limbă ca santinelele. Conducătorul lor părea de aceeaşi vârstă cu Wladek. Wladek şi cei zece de la castel care mai rămăseseră – nouă băieţi şi o femeie – au fost imediat suspicioşi în privinţa noilor veniţi şi au împărţit vagonul în două, fiecărui grup revenindu-i câte o parte.

Într-o noapte, pe când Wladek zăcea cu ochii pironiţi la stele, încercând să se încălzească, l-a văzut pe conducătorul celor urcaţi la Smolensk cum se târa cu o mică funie în mână spre omul din capătul şirului său. L-a văzut cum a trecut funia pe după gâtul lui Alfons, valetul baronului, care dormea. Wladek ştia că, dacă se va mişca prea repede, băiatul îl va auzi şi va fugi în cealaltă jumătate a vagonului, căutând protecţia camarazilor săi, aşa că s-a târât încet de-a buşilea de-a lungul şirului de polonezi. Ochii acestora se holbau spre el când trecea pe lângă ei, dar nimeni n-a scos o vorbă. Când a ajuns la capătul rândului s-a aruncat asupra agresorului, trezindu-i pe toţi din vagon, cu excepţia lui Alfons care a rămas nemişcat pe locul unde se afla.

Conducătorul celor din Smolensk era mai înalt şi mai agil decât Wladek, dar asta n-a cântărit prea mult când cei doi s-au luat la trântă pe duşumea. Lupta dura de câteva minute, santinelele se amuzau şi puneau pariuri pe cei doi gladiatori. Una din santinele care se plictisise să tot privească fără să vadă nici o vărsare de sânge, şi-a azvârlit baioneta în mijlocul vagonului. Amândoi băieţii s-au aruncat spre lama strălucitoare, dar conducătorul celor din Smolensk a înhăţat-o primul. Aceştia au izbucnit într-un ropot de aplauze când şeful lor a vârât baioneta în piciorul lui Wladek, a tras-o afară plină de sânge şi s-a năpustit iar asupra lui. În cel de al doilea atac lama a trecut pe lângă urechea lui Wladek şi s-a înfipt în peretele de scândură al vagonului. Pe când conducătorul celor din Smolensk se căznea să-şi recupereze baioneta, Wladek l-a lovit în vintre cu ultima picătură de energie ce-i mai rămăsese, împingându-l spre spate şi baioneta s-a desprins din perete. Dintr-o săritură Wladek a înhăţat-o şi s-a aruncat asupra celui din Smolensk vârându-i lama chiar în gură. Omul a scos un ţipăt care a trezit tot trenul.

Wladek a tras baioneta afară răsucind-o încă o dată, după care a mai înfipt-o de câteva ori în trupul celui din Smolensk, deşi acesta încetase de mult să se mai mişte. Apoi, abia respirând, s-a aplecat asupra cadavrului şi l-a aruncat din tren. A auzit bufnitura când acesta a atins pământul, urmată de împuşcăturile santinelelor care nu-şi mai aveau nici un rost.

Wladek s-a îndreptat şchiopătând spre Alfons care încă zăcea nemişcat pe duşumea, s-a aplecat asupra lui şi a început să zgâlţâie trupul lipsit de viaţă. Cel de-al doilea martor la testamentul baronului era mort. Cine-l va crede acum pe el, pe Wladek, că fusese ales ca moştenitor al averii baronului? Mai avea viaţa sa vreun rost? A căzut în genunchi. A ridicat baioneta cu ambele mâini, îndreptând-o spre stomac. Imediat a sărit o santinelă şi i-a smuls-o.

— O, nu, n-ai să faci asta, a mormăit el. Avem nevoie în lagăr de oameni ca tine. N-o să facem noi toată munca.

Wladek şi-a îngropat în mâini capul şi a simţit pentru prima oară durerea din piciorul străpuns de baionetă. Îşi pierduse moştenirea alegându-se, în schimb, cu şefia grupului din Smolensk care n-avea nici măcar o leţcaie.

Din nou întregul vagon a devenit domeniul său. Acum avea douăzeci de prizonieri cărora să le poarte de grijă. Imediat a schimbat organizarea punând să doarmă un polonez lângă unul din Smolensk ca să nu se mai poată isca o nouă încăierare între cele două grupuri.

Wladek îşi petrecea o bună parte din vreme învăţând limba lor ciudată, fără să-şi dea seama după câteva zile că, de fapt, era rusa, atât de mult diferea de limba literară pe care o învăţase de la baron şi, când a înţeles adevărata semnificaţie a descoperirii sale, a ştiut şi încotro se îndrepta trenul.

În timpul zilei, Wladek alegea doi din grupul Smolensk ca să-l înveţe, şi, când aceştia oboseau, lua alţi doi şi tot aşa până îi epuiza pe toţi.

Treptat a început să converseze cu uşurinţă cu noii veniţi în grupul său. Unii dintre ei erau soldaţi ruşi deportaţi, după ce se întorseseră în ţară, pentru crima de a se fi lăsat capturaţi de nemţi. Ceilalţi erau ruşi albi, ţărani, mineri, muncitori, toţi foarte ostili Revoluţiei.

Trenul hurducăia prin ţinuturi atât de pustii cum Wladek nu mai văzuse niciodată şi prin oraşe despre care nu auzise nicicând – Omsk, Novo Sibirsk, Krasnoiarsk – nume care sunau cu

o ameninţare în urechile lui. În cele din urmă, după trei luni şi mai mult de trei mii de mile, au ajuns la Irkuţsk unde linia ferată se termina brusc.

Au fost împinşi afară din tren, li s-a dat să mănânce, precum şi cizme de pâslă şi haine groase. Deşi au izbucnit unele încăierări, fiecare vrând să apuce o şubă groasă, totuşi li s-a asigurat o oarecare protecţie în faţa gerului care creştea tot mai mult.

Au apărut vehicule fără cai, destul de asemănătoare cu cele care-l luaseră pe Wladek de la castel şi din ele au fost aruncate lanţuri lungi. Apoi, fără ca Wladek să-şi poată crede ochilor şi spre groaza lui, prizonierilor li s-au pus cătuşe la câte o mână şi au fost legaţi doi câte doi de lanţ, douăzeci şi cinci de perechi la fiecare lanţ. Camioanele trăgeau după ele lanţurile cu prizonieri, iar santinelele călătoreau pe platforme. Au mărşăluit astfel douăsprezece ore după care li s-au dat două ore de odihnă şi apoi au pornit-o iar. După trei zile, Wladek credea că va muri de frig şi oboseală, însă când au depăşit zonele populate, mergeau numai ziua, şi noaptea se odihneau. O bucătărie mobilă de campanie, la care lucrau prizonieri din lagăr, le dădea supă de napi şi pâine, la prima geană de lumină şi la lăsarea nopţii. Wladek a aflat de la aceşti prizonieri că în lagăr condiţiile erau şi mai grele.

În prima săptămână nu li s-au scos deloc lanţurile de la mâini, dar mai apoi, când nu i-ar mai fi trecut nimănui prin minte să evadeze, nemaiavând unde, au fost lăsaţi noaptea fără cătuşe, pentru că trebuiau să-şi sape gropi în zăpadă ca să se adăpostească. Uneori, când le surâdea norocul, dădeau peste câte o pădure în care puteau să se culce: luxul începea să capete forme ciudate. Au continuat să mărşăluiască trecând peste lacuri şi râuri îngheţate, îndreptându-se mereu spre nord, fiind biciuiţi din faţă de vânturi sălbatice şi afundându-se în troiene din ce în ce mai mari de zăpadă. Rana de la picior îi provoca lui Wladek o durere continuă, care curând a fost depăşită de cea pricinuită de degerăturile de la degete şi urechi. Pe toată întinderea de zăpadă, care nu putea fi cuprinsă cu ochii, nu se vedea nici o urmă de vietate sau hrană şi Wladek ştia că o încercare de evadare n-ar duce decât la moarte prin inaniţie. Cei bătrâni şi bolnavi au început să moară pe tăcute noaptea, dacă erau norocoşi. Cei nenorocoşi, dacă nu puteau să mai ţină pasul

cu ceilalţi, li se scoteau cătuşele de pe lanţ şi erau lăsaţi singuri în zăpada fără de sfârşit. Cei care au supravieţuit, au continuat să meargă zile în şir, mereu către nord, până ce Wladek a pierdut complet noţiunea de timp, fiind conştient doar de cătuşele ce-l legau inexorabil de lanţ, iar unde îşi făcea groapă în zăpadă ca să doarmă peste noapte nu ştia dacă se va mai trezi a doua zi dimineaţă sau dacă nu cumva îşi săpa propria groapă. După un drum de nouă sute de mile au fost întâmpinaţi de nomazi din stepele Rusiei, din tribul Ostyak, cu săniile lor trase de reni. Camioanele s-au descotorosit de încărcătura lor şi au făcut cale întoarsă. Prizonierii au fost legaţi acum de sănii şi şi-au continuat drumul. Un viscol cumplit i-a ţinut pe loc aproape două zile şi Wladek a profitat de ocazie ca să stea de vorbă cu tânărul din tribul Ostyak de a cărui sanie era legat lanţul său. Folosind rusa literară care avea şi un pronunţat accent polonez s-a făcut înţeles cu mare greutate, dar a descoperit că cei din triburile Ostyak îi urau pe ruşii din sud pentru că îi tratau şi pe ei aproape tot atât de rău ca pe prizonieri, în schimb, pe bieţii prizonieri care nu mai aveau nici un viitor îi compătimeau şi îi numeau „cei bătuţi de soartă”.

*
* *

Nouă zile mai târziu, în lumina difuză a nopţii de început de iarnă polară, au ajuns la lagărul 201. Wladek n-ar fi crezut niciodată că se va putea bucura la vederea unui asemenea loc: şiruri întregi de colibe de lemn într-un spaţiu deschis. Colibele, la fel ca şi prizonierii, îşi aveau fiecare câte un număr. Coliba lui Wladek purta numărul 33. În mijlocul încăperii era câte o mică sobă neagră, iar, de o parte şi de alta, priciuri cu saltele tari şi câte o pătură subţire. Puţini dintre ei au reuşit să doarmă în acea noapte, iar gemetele şi strigătele de la coliba 33 au fost uneori chiar mai puternice decât urletele lupilor de afară.

Dimineaţa următoare au fost treziţi înainte de răsăritul soarelui de zgomotele unui ciocan ce lovea într-un triunghi de fier. Pe ambele părţi ale geamului se formase un strat gros de gheaţă şi Wladek era sigur că va muri de frig. Micul dejun care li s-a dat într-o sală comună pentru toţi şi fără nici o sobă a durat zece minute şi a constat dintr-o gamelă cu o fiertură de orez călâie, în care plutea câte o foaie de varză şi ici-colo se mai

rătăcea câte o bucată de peşte. Cei nou sosiţi scuipau oasele de peşte pe masă, în vreme ce prizonierii mai vechi mâncau şi oasele, ba chiar şi ochii.

După micul dejun li s-au împărţit sarcinile. Wladek a ajuns tăietor de lemne. Au fost duşi la şapte mile într-o pădure, în care nu se vedea nici urmă de paşi şi li s-a fixat un anume număr de butuci pe care să-i taie în fiecare zi. El şi micul său grup de şase oameni au fost lăsaţi singuri în pădure cu raţia de hrană: pâine şi un terci gălbui, fără nici un gust. Santinelele nu se temeau că prizonierii vor încerca să fugă pentru că până la cel mai apropiat oraş erau peste o mie de mile, în cazul în care ar fi ştiut în ce direcţie s-o apuce.

La sfârşitul fiecărei zile santinela se întorcea şi număra lemnele tăiate: prizonierilor li s-a spus că, dacă nu-şi vor îndeplini norma cerută, ziua următoare tot grupul nu va primi mâncare. De obicei, santinela venea să-i ia pe tăietorii de lemne la ora şapte seara când deja era întuneric şi nu putea să vadă întotdeauna câţi butuci fuseseră tăiaţi. Wladek i-a învăţat pe cei din echipa sa să-şi petreacă ultima parte a după-amiezii curăţând zăpada de pe lemnele tăiate cu o zi mai înainte şi să le stivuiască lângă cele din ziua respectivă. Acesta a fost un plan care n-a dat greş niciodată şi grupul lui Wladek n-a rămas nici o zi fără mâncare. Uneori reuşea să se întoarcă în lagăr cu câte o bucată de lemn pe care o ascundeau în încălţări ca s-o pună în soba de cărbuni peste noapte. Trebuiau să fie cu mare băgare de seamă pentru că cel puţin unul dintre ei era percheziţionat când se întorceau în lagăr, uneori trebuind să-şi scoată o cizmă sau amândouă şi să stea cu picioarele în zăpadă până le îngheţau. Dacă erau prinşi cu ceva asupra lor li se tăia raţia de mâncare pe trei zile.

După mai multe săptămâni piciorul lui Wladek a început să se înţepenească şi să-l doară din ce în ce mai rău. Zilele foarte geroase, când temperatura cobora cu patruzeci de grade sub zero şi nu-i mai scotea afară la muncă, ajunseseră o adevărată fericire pentru el, chiar dacă aceste zile aveau să fie recuperate prin duminicile în care, de obicei, erau liberi şi puteau să zacă toată ziua în pat.

Într-o seară, când Wladek ascunsese nişte lemne la brâu, piciorul a început să-i zvâcnească fără milă. Când şi-a cercetat rana pe care i-o făcuse cel din Smolensk a văzut că se inflamase.

Seara i-a arătat-o santinelei care i-a spus să se ducă la doctorul lagărului a doua zi, înainte de a se lumina. Wladek a stat toată noaptea cu piciorul aproape lipit de sobă, printre cizmele ude, dar căldura era aşa de anemică încât n-a ajutat cu nimic ca să-i mai cedeze durerea. În dimineaţa următoare Wladek s-a sculat cu un ceas mai devreme decât de obicei. Dacă nu ajungea la doctor înainte de ora când începea lucrul, risca să nu-l mai prindă decât a doua zi. Wladek nu mai putea să reziste la asemenea dureri încă o zi. S-a dus la doctor şi şi-a spus numele şi numărul. Pierre Dubien era un bătrânel plin de înţelegere, cu chelie şi destul de gârbovit, iar lui Wladek i s-a părut că arăta chiar mai în vârstă decât baronul. Doctorul i-a examinat piciorul fără să scoată nici o vorbă.

— O să se vindece rana, domnule doctor? l-a întrebat Wladek.

— Da.

— Vorbeşti ruseşte?

— Tinere, deşi o să rămâi şchiop pentru totdeauna, piciorul o să se vindece. Dar la ce bun? Pentru o viaţă aici, în care să tot tai la lemne?

— Nu, domnule doctor. Am de gând să fug şi să mă întorc în Polonia, a spus Wladek.

Doctorul l-a privit cu asprime.

— Vorbeşte încet, băiat prost ce eşti. Până acum cred că ţi-ai dat seama că este imposibil să evadezi. Sunt prizonier de cincisprezece ani şi n-a fost o zi în care să nu mă gândesc cum să fug. Dar nu există nici o cale; nimeni n-a scăpat viu de aici. Numai dacă vorbeşti despre aşa ceva înseamnă zece zile de carceră, unde nu primeşti mâncare decât din trei în trei zile, iar în sobă nu se face foc decât atât cât să topească gheaţa de pe pereţi. Dacă ieşi viu din acel loc, te poţi considera un om norocos.

— Am să fug de aici, am să fug, am să fug, a spus Wladek uitându-se ţintă la bătrân.

Doctorul l-a privit pe Wladek drept în ochi şi a zâmbit.

— Prietene, niciodată să nu mai pomeneşti cuvântul fugă, pentru că poţi să fii omorât. Întoarce-te la lucru, mişcă-ţi cât poţi piciorul şi vino să te văd în fiecare dimineaţă.

Wladek s-a reîntors în pădure la tăiatul de lemne, dar şi-a dat seama că nu mai poate căra buştenii mai mult de câţiva paşi, iar durerea era atât de puternică încât avea impresia că o

să rămână fără picior. Când s-a prezentat la doctor în dimineaţa următoare, acesta i-a examinat rana mai atent.

— Este cât se poate de rău, a spus el. Câţi ani ai băiete?

— Cred că treisprezece, a răspuns Wladek. În ce an suntem?

— O mie nouă sute nouăsprezece; a răspuns doctorul.

— Da, treisprezece. Dumneavoastră ce vârstă aveţi? l-a întrebat Wladek.

Bătrânul a privit ţintă în ochii albaştri ai tânărului, surprins de întrebare.

— Treizeci şi opt, a spus el încet.

— Dumnezeu să-mi ajute, a zis Wladek.

— Şi tu băiete, o să arăţi la fel după cincisprezece ani de prizonierat, a spus doctorul sec.

— De ce vă aflaţi aici? l-a întrebat Wladek. De ce nu v-au dat drumul după atâta timp?

— Am fost închis la Moscova curând după ce mi-am luat diploma de medic şi pe când lucram la ambasada franceză. M-au învinuit că sunt spion şi m-au băgat într-o închisoare din Moscova. Am considerat că acolo era destul de greu, dar după Revoluţie m-au trimis în iadul de aici. Acum chiar şi francezii au uitat că mai exist. Despre cei care îşi ispăşesc pedeapsa în lagărul 201 se ştie foarte puţin aşa că va trebui să mor aici ca oricare altul şi asta nu poate fi prea departe.

— Nu, nu trebuie să vă pierdeţi speranţa, domnule doctor.

— Speranţa? Am renunţat la ea, în ceea ce mă priveşte, cu mulţi ani în urmă, poate n-am s-o pierd pentru tine, dar ia aminte, niciodată să nu mai pomeneşti despre această speranţă nimănui; sunt prizonieri care speculează cuvintele necontrolate ce-ţi ies din gură, ca să capete în schimb nimic altceva decât o bucată de pâine în plus sau poate o pătură. Ascultă, Wladek, am de gând să te trimit la bucătărie pentru o lună şi trebuie să te prezinţi la mine la control în fiecare dimineaţă. Este singura şansă pe care o ai ca să nu-ţi pierzi piciorul, iar eu nu vreau să fiu cel care va trebui să ţi-l taie. Aici nu prea există instrumente chirurgicale adecvate, a adăugat el uitându-se la cuţitul mare, de bucătărie.

Pe Wladek l-au trecut fiorii.

Doctorul Dubien a scris numele lui Wladek pe o bucată de hârtie. Dimineaţa următoare Wladek s-a prezentat la bucătărie,

unde a spălat vasele în apa rece ce-i îngheţa mâinile şi a ajutat la prepararea hranei. După munca din pădure, aceasta era o schimbare în bine; era ceva mai multă ciorbă de peşte, o bucată mai mare de pâine neagră şi urzici tocate. Dar, mai presus de toate putea să stea înăuntru, la căldură. O dată chiar a împărţit o jumătate de ou cu bucătarul, deşi nici unul din ei n-ar fi putut spune ce pasăre îl făcuse. Piciorul lui Wladek se vindeca încet şi era cert că va rămâne cu un uşor şchiopătat. În absenţa medicamentelor, doctorul Dubien nu prea putea face mare lucru decât să-l ţină sub observaţie. Odată cu trecerea zilelor, doctorul s-a împrietenit cu Wladek şi chiar a început să aibă încredere în speranţele tinereşti ale acestuia. Îşi făcuseră obiceiul ca în fiecare dimineaţă să vorbească în diverse limbi, dar bătrânului îi plăcea cel mai mult în franceză, limba sa natală.

— Wladek, peste şapte zile va trebui să te întorci la munca ta din pădure; santinelele îţi vor controla piciorul, iar eu n-o să te mai pot ţine la bucătărie. Aşa că ascultă-mă cu atenţie, pentru că am făcut un plan pentru fuga ta.

— Fugim împreună, domnule doctor, a spus Wladek. Numai împreună.

— Nu, doar tu. Eu sunt prea bătrân pentru o călătorie atât de lungă şi, deşi visez la această evadare de cincisprezece ani, am să te ajut pe tine s-o faci. Va fi suficient pentru mine să ştiu că cineva a reuşit, iar tu eşti prima persoană care m-a convins că ar putea să izbutească.

Wladek s-a aşezat pe duşumea şi a ascultat în tăcere planul doctorului.

— În cei cincisprezece ani am putut să economisesc două sute de ruble – la ruşi orele suplimentare ca prizonier nu se plătesc. Wladek a schiţat un zâmbet auzind vechea glumă din lagăr. Am ascuns banii într-o sticlă de medicamente, patru bancnote de câte cincizeci de ruble. Când va veni timpul să pleci, banii trebuie cusuţi în haine. Am să fac eu asta pentru tine.

— Ce haine? l-a întrebat Wladek.

— Am un costum şi o cămaşă pe care le-am căpătat, mituind o santinelă acum doisprezece ani, când încă mai credeam în posibilitatea unei evadări. Nu sunt ele după ultima croială a modei, dar or să-ţi fie de folos.

I-au trebuit cincisprezece ani să adune două sute de ruble, un costum şi o cămaşă, iar doctorul voia să le sacrifice pentru Wladek. Un act de un asemenea altruism Wladek nu va mai

întâlni niciodată în viaţa sa.

— Joia viitoare va fi ultima ta şansă, a continuat doctorul. La Irkuţsk sosesc alţi prizonieri cu trenul şi santinelele întotdeauna iau patru oameni de la bucătărie ca să pregătească hrana pentru noii sosiţi. Deja am aranjat cu bucătarul şef ca, în schimbul unor medicamente, să te afli în echipa de la bucătărie. N-a fost foarte greu. De fapt, nimeni nu vrea să facă acel drum dus-întors, dar tu nu te vei mai întoarce.

Wladek l-a ascultat în continuare cu mare atenţie.

— Când ajungi în gară aştepţi până soseşte trenul cu prizonieri. Odată ce ei sunt pe peron, tu treci linia ferată şi te urci în trenul de Moscova, care nu poate pleca până nu vine cel cu prizonieri, pentru că dincolo de gară nu există decât o singură linie. Tu roagă-te lui Dumnezeu ca santinelele, cu sutele de prizonieri ce vor forfoti în preajmă, să nu observe dispariţia ta. În continuare rămâne să te descurci singur. Ia aminte că, dacă te descoperă, vei fi împuşcat pe loc. Mai este un ultim lucru pe care îl pot face pentru tine. În urmă cu cincisprezece ani, când am fost adus aici, am desenat din memorie o hartă cu drumul de la Moscova spre Turcia. S-ar putea să nu mai fie bună întru totul, dar cât de cât o să-ţi fie folositoare. Verifică mai întâi dacă ruşii n-au ocupat şi Turcia. Dumnezeu ştie până unde se întind acum. Din câte am auzit, s-ar putea să controleze chiar şi Franţa.

Doctorul s-a dus la dulapul cu medicamente şi a luat din el sticla mare ce părea a fi plină cu o substanţă maro. I-a deşurubat dopul şi a scos din ea un pergament îngălbenit de vreme. Cerneala neagră se decolorase o dată cu trecerea anilor, dar tot se mai vedea clar: octombrie, 1904. Pe el era desenat drumul de la Moscova la Odesa şi de la Odesa spre Turcia, ceea ce însemna o mie şapte sute de mile până la libertate.

— În săptămâna asta treci pe la mine în fiecare dimineaţă şi o să recapitulăm planul iar şi iar. Dacă n-ai să izbuteşti, nu trebuie să fie din cauza lipsei de pregătire.

Wladek rămânea treaz în fiecare noapte cu ochii pironiţi pe fereastră şi repeta în gând ce ar face în orice situaţie care s-ar ivi. Dimineaţa examina iarăşi planul sub toate aspectele cu doctorul. Miercuri seara, înaintea plecării lui Wladek, doctorul a împăturit harta în opt şi a înfăşurat-o laolaltă cu cele patru bancnote de câte cincizeci de ruble într-o hârtie pe care a cusut-o în manşeta costumului. Wladek şi-a luat hainele, le-a îmbrăcat

şi peste ele a pus uniforma lagărului. Când îşi îmbrăca uniforma, doctorul a observat brăţara de argint pe care Wladek, de când fusese închis, o purta mereu deasupra cotului pentru ca santinelele să n-o vadă şi să-i fure singura lui comoară.

— Ce este aceea? l-a întrebat doctorul. Este de-a dreptul magnifică.

— Un dar de la tatăl meu, a răspuns Wladek. Pot să v-o ofer în semn de recunoştinţă?

Şi-a scos brăţara de pe mână şi i-a întins-o doctorului.

Doctorul s-a uitat la ea câteva clipe şi apoi şi-a înclinat capul.

— Niciodată, a spus el. Această brăţară nu poate aparţine decât unei singure persoane. L-a privit fix pe băiat. Tatăl tău trebuie să fi fost un om de viţă nobilă.

Doctorul i-a înapoiat brăţara lui Wladek şi i-a strâns mâna cu căldură.

— Să ai noroc, Wladek. Sper să nu ne mai întâlnim niciodată.

S-au îmbrăţişat şi Wladek a plecat spre coliba lui rugându-se să fie ultima noapte petrecută în lagăr. N-a putut să doarmă deloc toată noaptea de teamă ca vreuna din santinele să nu descopere costumul ce-l avea sub uniforma închisorii. Când s-a dat deşteptarea el era deja îmbrăcat şi a avut grijă să nu întârzie la bucătărie. Bucătarul şef l-a împins în faţă când au venit santinelele să verifice ultimele detalii legate de plecare. Echipa aleasă era formată din patru oameni şi se vedea clar că Wladek este cel mai tânăr.

— De ce să-l luăm pe ăsta? a întrebat santinela arătând spre Wladek. El este în lagăr de mai puţin de un an.

Inima lui Wladek s-a oprit şi a simţit cum îi îngheaţă tot corpul. Planul doctorului avea să eşueze; şi nu va mai veni un alt lot de prizonieri în lagăr decât peste cel puţin trei luni. Atunci el nu va mai putea lucra la bucătărie.

— Este un bucătar excelent, a spus prizonierul în vârstă. A fost pregătit la castelul unui baron. Este cel mai bun pentru santinele.

— A, a spus santinela, dispărându-i orice urmă de suspiciune. Atunci grăbiţi-vă.

Cei patru au alergat spre camion şi convoiul a pornit.

Călătoria din nou a fost lungă şi obositoare, dar, cel puţin de data asta, n-a făcut-o pe jos şi, fiind vară, n-a fost nici

insuportabil de frig. Wladek muncea din răsputeri pentru pregătirea mâncării şi n-avea chef să se facă remarcat, aşa că, tot drumul, aproape că n-a vorbit cu nimeni decât cu Stanislaw, bucătarul şef.

În cele din urmă, după şaisprezece zile au ajuns la Irkutsk. Trenul pentru Moscova deja se afla în gară de câteva ore, dar nu putea să plece până nu sosea cel cu noii prizonieri. Wladek stătea într-un capăt al peronului cu ceilalţi de la bucătăria de campanie. Trei dintre ei priveau în jur plictisiţi şi fără nici un interes, dar unul era atent la fiecare mişcare, cercetând trenul de pe celălalt peron cu foarte mare atenţie. Se vedeau foarte multe uşi deschise şi Wladek a ales imediat una pe care o va folosi când va sosi momentul.

— Ai de gând să încerci să fugi? l-a întrebat pe neaşteptate Stanislaw.

Pe Wladek l-au trecut toate transpiraţiile, dar n-a răspuns. Stanislaw îl pironea cu privirea.

— Aşa-i?

Wladek tot nu i-a spus nimic.

Bătrânul bucătar l-a măsurat cu privirea pe băiatul de treisprezece ani. Şi-a clătinat capul în semn de aprobare. Dacă ar fi avut o coadă s-ar fi mişcat şi ea.

— Baftă. O să am grijă ca ei să nu bage de seamă că lipseşti cel puţin două zile.

Stanislaw i-a atins braţul şi Wladek a văzut la distanţă trenul cu prizonieri cum înainta încet, spre ei. Era încordat de emoţie, inima îi bătea cu putere, dar cu ochii supraveghea mişcările fiecărui soldat. A aşteptat ca trenul care intra în staţie să se oprească şi a urmărit cu privirea cum prizonierii obosiţi erau îngrămădiţi pe peron. Fuseseră aduşi sute, bărbaţi anonimi, cărora nu le mai aparţinea decât trecutul. Când gara a ajuns o mare de oameni şi santinelele nu-şi mai vedeau capul de treabă, Wladek s-a furişat sub un vagon şi a sărit în celălalt tren. Nimeni nu i-a dat nici o atenţie când a intrat în W.C.-ul de la capătul culoarului. S-a închis înăuntru, a aşteptat şi s-a rugat, temându-se clipă de clipă că o să bată cineva la uşă. Lui Wladek i s-a părut că s-a scurs o veşnicie până ce trenul s-a pus în mişcare. De fapt, nu trecuseră decât şaptesprezece minute.

— În sfârşit, în sfârşit, a spus el cu voce tare.

S-a uitat prin fereastra minusculă şi a văzut cum gara se

făcea din ce în ce mai mică, noii prizonieri probabil că erau puşi în lanţuri, fiind pregătiţi de plecare spre lagărul 201, iar santinelele se amuzau în timp ce le puneau cătuşele. Câţi dintre ei vor ajunge vii în lagăr? Câţi vor servi drept hrană lupilor? Cât va trece până vor observa lipsa lui?

Wladek stătea în W.C. de mai multe minute neîndrăznind să se mişte, neştiind ce trebuie să facă în continuare. Deodată s-a auzit un ciocănit la uşă. Lui Wladek i s-a perindat rapid prin minte o succesiune de imagini, una mai îngrozitoare decât cealaltă: putea fi santinela, controlorul de bilete, vreun soldat. A trebuit să folosească toaleta pentru prima oară. Ciocănitul a persistat.

— Haide, haide, ieşi odată, a spus un bărbat într-o rusă guturală.

Wladek nu prea mai avea de ales. Dacă era un soldat, n-avea cum să scape de el; chiar dacă ar fi avut statura unui pitic n-ar fi putut ieşi prin fereastră. Şi-a dezbrăcat hainele de prizonier, le-a strâns într-o legătură pe cât posibil de mică şi le-a aruncat pe fereastră. Apoi a scos o şapcă din buzunarul costumului, a pus-o pe capul ce-i era tuns chilug şi a deschis uşa. Un bărbat agitat a dat buzna înăuntru şi şi-a lăsat pantalonii în vine chiar înainte ca Wladek să fi apucat să iasă.

Odată ajuns pe coridor, Wladek şi-a dat seama că atrăgea atenţia tuturor prin costumul său demodat, parcă ar fi fost un măr pus în vârful unei grămezi de portocale. A plecat imediat în căutarea altui W.C. Când a găsit unul care nu era ocupat, s-a închis înăuntru, şi-a descusut tighelul de la costum şi a scos una dintre cele patru bancnote de cincizeci de ruble. Pe celelalte le-a pus la loc şi s-a întors pe coridor. A căutat cel mai aglomerat vagon posibil şi s-a ascuns într-un colţ. Câţiva bărbaţi jucau rişca în mijlocul vagonului ca să le treacă timpul. Wladek întotdeauna îl bătuse pe Leon când jucaseră şi ei la castel. Ar fi vrut să intre şi el în competiţie dar se temea că va câştiga şi va atrage atenţia asupra sa. Jocul a continuat multă vreme şi Wladek a început să-şi amintească stratagemele. Tentaţia de a-şi risca cele două sute de ruble era aproape irezistibilă.

Unul dintre jucători, care pierduse o mulţime de bani, s-a retras dezgustat şi s-a aşezat lângă Wladek înjurând.

— Norocul n-a prea fost de partea dumneavoastră, a spus Wladek, dorind să audă sunetul propriei sale voci.

— A, nu este chestie de noroc, a răspuns jucătorul. Eu mai

mereu bat gloata asta de ţărani, dar acum am rămas fără ruble.

— Nu vreţi să vindeţi haina? l-a întrebat Wladek.

Jucătorul era unul din puţinii călători din vagon care purta o haină bună, groasă, din blană de urs. Şi-a pironit privirea asupra tânărului.

— Uitându-mă la costumul tău, băiete, n-aş crede că ţi-o poţi permite. Wladek şi-a dat seama din vocea lui că spera ca el s-o poată cumpăra. Vreau şaizeci de ruble pe ea.

— Vă dau patruzeci, a spus Wladek.

— Şaizeci, a zis jucătorul.

— Cincizeci, a spus Wladek.

— Nu. Şaizeci este ultimul preţ; ea costă peste o sută, a spus jucătorul.

— A costat în urmă cu multă vreme, a spus Wladek reflectând la consecinţele care ar fi decurs din încercarea de a scoate din cusătura hainei întreaga suma de care avea nevoie. A hotărât să renunţe pentru că ar fi însemnat să atragă şi mai mult atenţia asupra sa; avea să aştepte o altă ocazie. Wladek nu voia să arate că nu-şi poate permite să cumpere haina, aşa că i-a atins gulerul jucătorului şi a spus cu un dispreţ evident: Prietene, ai plătit prea mult pentru ea; cincizeci de ruble, nici o copeică în plus.

Wladek s-a ridicat în picioare ca şi când ar fi vrut să plece.

— Aşteaptă, aşteaptă, a spus jucătorul. Ţi-o dau cu cincizeci.

Wladek şi-a scos cele cincizeci de ruble din buzunar, iar jucătorul i-a dat haina în schimbul bancnotei soioase. Haina era mult prea mare pentru Wladek, aproape că atingea pământul, dar era ceea ce îi trebuia spre a ascunde costumul care sărea în ochi. Câteva momente l-a mai urmărit pe jucătorul care reintrase în joc şi care pierdea din nou. De la noul său profesor, Wladek învăţase două lucruri: niciodată să nu intri într-un joc de noroc dacă şansele nu sunt de partea ta prin cunoştinţele şi priceperea mai mare pe care le ai şi întotdeauna să ieşi din el la timp.

Wladek a plecat din vagon simţindu-se ceva mai în siguranţă în noua lui haină. A început să cerceteze trenul cu puţin mai mult curaj. Trenul părea format din două clase; cele obişnuite, în care călătorii stăteau în picioare sau pe bănci de lemn şi cele speciale, în care băncile erau capitonate. Wladek a văzut că toate vagoanele erau aglomerate, cu o singură

excepţie, un compartiment în care se afla o singură femeie. Părea de vârstă mijlocie, din câte îşi putea da seama Wladek, era îmbrăcată ceva mai elegant şi avea cât de cât carne pe oase în comparaţie cu majoritatea pasagerilor din tren. Purta o bluză de culoare închisă şi o eşarfă pe cap. Când i-a întâlnit privirea lui Wladek, care se holba la ea, i-a zâmbit şi acest gest i-a inspirat încredere ca să intre în compartiment.

— Pot să iau şi eu loc?

— Da, te rog, i-a răspuns femeia uitându-se la el cu atenţie.

Wladek n-a mai vorbit, dar a cercetat cu privirea femeia şi vagonul. Ea avea un ten palid, cu riduri ce trădau oboseala şi trupul îi era uşor plinuţ – atât cât putea fi cineva cu hrana din Rusia. Păru-i negru tuns scurt şi ochii-i căprui, sugerau că, probabil, cândva, fusese destul de atractivă. În plasa pentru bagaje avea două sacoşe mari, de pânză şi lângă ea, pe banchetă, o valiză mică. În ciuda pericolului în care se afla, Wladek s-a simţit brusc teribil de obosit. Se întreba dacă să îndrăznească să doarmă, când femeia a vorbit.

— Unde mergi?

Întrebarea l-a luat pe Wladek prin surprindere şi a încercat să gândească rapid.

— La Moscova, a răspuns el cu respiraţia tăiată.

— Şi eu tot acolo, a spus ea.

Wladek deja regreta singurătatea din compartiment şi informaţia pe care o dăduse. „Să nu vorbeşti cu nimeni”, îl prevenise doctorul. „Ţine minte, să nu ai încredere în nimeni”.

Spre uşurarea lui, femeia n-a mai pus alte întrebări. Pe când se ruga să-şi recapete încrederea pierdută, a intrat controlorul. Pe Wladek au început să-l treacă transpiraţiile în ciuda temperaturii de minus douăzeci de grade. Controlorul a luat biletul femeii, l-a perforat şi i l-a dat înapoi, după care s-a întors spre Wladek:

— Biletul, tovarăşe, a fost tot ce a spus, cu un glas încet, monoton.

Lui Wladek îi pierise graiul şi începuse să se caute în buzunar.

— Este fiul meu, a spus femeia cu o voce sigură.

Controlorul şi-a întors privirea spre ea, s-a mai uitat apoi încă o dată la Wladek, după care s-a înclinat spre femeie şi a plecat fără să mai spună nici un cuvânt.

Wladek a rămas cu privirile pironite asupra ei.

— Mulţumesc, spuse el, revenindu-i respiraţia, fără a fi prea sigur ce altceva ar fi, putut spune.

— Te-am văzut când ai ieşit de sub trenul prizonierilor, a spus femeia încet. Wladek a simţit că i se face rău. Dar n-am să te trădez. Am şi eu un văr tânăr într-unul din acele lagăre îngrozitoare şi tuturor ne este teamă că într-o bună zi am putea să sfârşim şi noi acolo. Ce ai sub haina asta?

Wladek a cumpănit ce era mai bine să facă: să fugă din compartiment sau să-şi descheie haina. Dacă fugea nu era nici o scăpare pentru el. Aşa că şi-a desfăcut şuba.

— Nu este chiar atât de rău pe cât m-am temut, a spus ea. Ce-ai făcut cu uniforma din închisoare?

— Am aruncat-o pe fereastră.

— Să sperăm că n-au s-o găsească înainte ca tu să ajungi la Moscova.

Wladek n-a spus nimic.

— Ai pe cineva la care să stai la Moscova?

El s-a gândit iar la sfatul doctorului ca să nu se încreadă în nimeni, dar în ea trebuia să aibă încredere.

— N-am.

— Atunci poţi să rămâi la mine până îţi găseşti un loc undeva. Soţul meu este şef de gară la Moscova, i-a explicat ea, şi acest compartiment este doar pentru oficialităţi. Dacă mai faci vreodată o astfel de greşeală, vei fi trimis înapoi la Irkuţsk.

Wladek a înghiţit în sec.

— Acum trebuie să plec?

— Nu, mai cu seamă că te-a văzut conducătorul. Deocamdată eşti în siguranţă cu mine. Ai vreun document de identitate?

— Nu. Ce sunt acelea?

— După Revoluţie orice cetăţean rus trebuie să aibă acte de identitate din care să se vadă cine este, unde locuieşte şi unde lucrează, altfel ajunge la închisoare unde va sta până le va aduce şi, dacă nu le poate aduce, va rămâne închis pentru totdeauna, a adăugat ea pe un ton plat. Când ajungem la Moscova să nu te dezlipeşti de lângă mine şi să nu scoţi o vorbă.

— Sunteţi foarte bună cu mine, a spus Wladek suspicios.

— Acum că ţarul a murit, nimeni nu mai este în siguranţă, a adăugat ea. Nu mai există nici un om în Rusia, chiar şi

oficialităţile guvernamentale, care să nu trăiască într-o permanentă teamă de a nu fi arestat şi trimis în lagăr. Cum te cheamă?

— Wladek.

— Bun, acum dormi, Wladek, pentru că pari foarte obosit, drumul este lung şi tu nu eşti încă în siguranţă.

Wladek s-a culcat.

Când s-a trezit după multe ceasuri, afară era întuneric. S-a uitat lung la protectoarea lui şi ea i-a zâmbit. I-a zâmbit şi Wladek la rândul lui rugându-se în gând ca ea să fie o persoană de încredere, să nu spună oficialităţilor cine era el – sau poate că deja le spusese? Ea a scos nişte mâncare dintr-una din sacoşe şi Wladek a mâncat în tăcere ce i s-a dat. Când au ajuns în gara următoare, aproape toţi pasagerii au coborât, unii definitiv, dar majoritatea doar să mai cumpere câte ceva de mâncare sau de băut, iar alţii ca să-şi dezmorţească picioarele.

Femeia s-a sculat de pe banchetă, s-a uitat lung la Wladek şi i-a spus:

— Urmează-mă.

El s-a ridicat şi a urmat-o pe peron. Va fi dat oare poliţiei? Ea i-a întins mâna şi el i-a luat-o aşa cum ar fi făcut orice copil de treisprezece ani care-şi însoţeşte mama. Ea s-a îndreptat spre toaleta pe care scria clar că este folosită doar de doamne. Wladek a şovăit. Ea a insistat şi, odată ajunşi înăuntru, i-a spus lui Wladek să-şi scoată hainele. El i-a dat ascultare fără să pună nici o întrebare. În timp ce el se dezbrăca, ea a deschis singurul robinet existent din care a început să se prelingă un fir de apă maronie, rece. Femeia părea dezgustată, dar pentru Wladek apa nici nu putea fi comparată cu cea din lagăr. Ea început să-i spele rănile cu o cârpă udă. A trecut-o un fior când i-a văzut rana de la picior. Wladek n-a scos nici un vaiet, oricât de mult îl durea orice atingere, deşi ea s-a străduit ca gesturile să-i fie cât mai blânde.

— Când o să ajungem acasă, o să-ţi îngrijesc mai bine rănile acelea, a spus ea, dar pentru moment ajunge.

Atunci ea i-a văzut brăţara de argint, i-a cercetat inscripţia şi l-a privit atent.

— Este a ta? l-a întrebat. De unde ai furat-o?

Wladek a părut ofensat.

— N-am furat-o. Tatăl meu mi-a dat-o înainte de a muri.

Ea s-a uitat din nou la el, cu o altă privire. Era teamă sau respect? Şi-a înclinat capul.

— Să fii atent, Wladek. Ai putea fi omorât pentru o asemenea valoare.

El a dat din cap în semn de încuviinţare şi a început să se îmbrace repede. S-au întors în vagon. O întârziere de o oră într-o gară era ceva obişnuit şi când trenul s-a pus din nou, încet, în mişcare, Wladek era bucuros să audă zgomotul roţilor sub el. Până la Moscova au mai făcut douăsprezece zile şi jumătate. Ori de câte ori venea un nou controlor, scena se repeta, Wladek încerca zadarnic să pară un tânăr inocent, în schimb femeia era o mamă convingătoare. Conductorii se înclinau plini de respect în faţa femeii de vârstă mijlocie şi Wladek a început să creadă că şefii de gară trebuie să fie foarte importanţi în Rusia.

Până la sfârşitul călătoriei de o mie de mile până la Moscova, Wladek ajunsese să aibă deplină încredere în femeia de vârstă mijlocie şi aştepta cu nerăbdare să-i vadă casa. Era după-amiaza devreme când trenul s-a oprit la destinaţia finală, şi, în ciuda tuturor prin câte trecuse Wladek, totuşi, el nu fusese niciodată într-un oraş mare, ce să mai vorbim de capitala întregii Rusii. Era îngrozit şi din nou l-a încolţit teama de necunoscut. Atâta puzderie de oameni, toţi dând buzna în atâtea direcţii. Femeia de vârstă mijlocie i-a simţit neliniştea.

— Urmează-mă. Să nu-ţi iasă nici o vorbă din gură şi sub nici o formă să nu-ţi scoţi şapca de pe cap.

Wladek i-a dat bagajele jos din plasă, şi-a îndesat şapca pe cap, care acum era acoperit cu un păr scurt, negru şi a urmat-o pe peron. O mulţime de oameni aşteptau la coadă, se făcuse îmbulzeală la ieşirea îngustă unde trebuiau arătate actele de identitate. Pe când se apropiau de barieră, Wladek îşi auzea inima bătându-i ca toba regimentului, iar când le-a venit rândul teama s-a risipit într-o clipă. Santinela doar şi-a aruncat o privire spre documentele femeii.

— Tovarăşă, a spus soldatul şi a salutat.

A privit apoi spre Wladek.

— Este fiul meu, i-a explicat ea.

— Bineînţeles, tovarăşă.

A salutat iar.

Wladek era în Moscova.

În ciuda încrederii pe care şi-o pusese în noua lui cunoştinţă prima reacţie a lui Wladek a fost să fugă, dar, cum din o sută cincizeci de ruble cu greu se putea trăi, a hotărât ca

pentru moment să rămână. Mai târziu oricând putea să fugă. În faţa gării aştepta o trăsură cu un cal care i-a dus pe femeie şi fiul recent dobândit acasă. Când au sosit, şeful de gară nu era acolo, aşa că femeia a pregătit imediat patul pentru Wladek. Apoi a încălzit apă, a turnat-o într-un hârdău mare şi i-a spus să intre înăuntru. Era prima baie pe care o făcea după mai mult de patru ani de zile, dacă nu punea la socoteală scăldatul în râu. Ea a mai încălzit apă, l-a săpunit şi l-a frecat pe spate, singura porţiune de pe trupul lui care nu avea nici o rană. Apa a început să-şi schimbe culoarea şi după douăzeci de minute era neagră. După ce Wladek s-a şters, femeia i-a uns cu nişte alifii braţele şi picioarele şi i-a bandajat rănile. S-a uitat lung la unicul său mamelon. El s-a îmbrăcat repede şi apoi a venit după ea în bucătărie. Ea deja îi pregătise un castron cu supă fierbinte şi nişte fasole. Wladek a mâncat cu foame de lup adevăratul festin. Nici unul din ei n-a vorbit. După ce el a terminat de mâncat, ea i-a sugerat că ar fi mai înţelept să meargă să se odihnească.

— N-aş vrea ca soţul meu să te vadă înainte de a fi apucat eu să-i spun că eşti aici, i-a explicat ea. Wladek, ai vrea să rămâi la noi, dacă soţul meu este de acord?

Wladek a dat din cap recunoscător.

— Atunci du-te în pat, i-a spus ea.

Wladek i-a dat ascultare şi s-a rugat în gând ca soţul ei să-l lase să stea la ei. S-a dezbrăcat încet şi s-a urcat în pat. Trupul îi era din cale afară de curat, cearşafurile la fel, salteaua mult prea moale şi el a aruncat perna pe duşumea, dar era atât de obosit încât a adormit imediat în ciuda patului atât de confortabil. Câteva ore mai târziu a fost trezit dintr-un somn adânc de zgomotul unei voci ridicate ce venea din bucătărie. N-ar fi putut spune cât dormise. Afară era deja întuneric. A coborât din pat, a mers în vârful picioarelor spre uşă, a ascultat conversaţia din bucătăria de dedesubt.

— Femeie proastă ce eşti, a auzit Wladek o voce piţigăiată. Nu înţelegi ce ţi s-ar fi întâmplat dacă ai fi fost prinsă? Te-ar fi trimis şi pe tine în lagăr.

— Dar, Piotr, dacă l-ai fi văzut, era ca un animal hăituit.

— Aşa că ai hotărât să devenim şi noi animale hăituite, a spus vocea de bărbat. L-a mai văzut cineva?

— Nu, nu cred, a răspuns femeia.

— Slavă Domnului! Trebuie să plece imediat înainte ca să afle cineva că este aici. Asta este unica noastră speranţă.

— Dar unde să se ducă, Piotr? Este singur, nu are pe nimeni, a pledat protectoarea lui Wladek. Iar eu întotdeauna mi-am dorit un fiu.

— Nu-mi pasă ce-ţi doreşti tu sau unde se duce el, asta nu este treaba noastră. Trebuie să scăpăm cât mai repede de el.

— Dar, Piotr, cred că este de familie regală, cred că tatăl lui a fost baron. Are la mână o brăţară de argint pe care sunt înscrise cuvintele...

— Asta nu face decât să înrăutăţească şi mai mult lucrurile. Ştii ce-au decretat noii noştri conducători. Gata cu ţarii, gata cu regii, gata cu privilegiile. Nici măcar n-o să apucăm să ajungem în lagăr, autorităţile au să ne împuşte pe loc.

— Piotr, noi întotdeauna ne-am dorit un fiu. Nu putem să ne asumăm acest unic risc în viaţa noastră?

— N-ai decât să-ţi rişti viaţa ta, poate, dar nu pe a mea. Îţi spun că trebuie să plece şi chiar acum.

Wladek n-a mai avut nevoie să asculte mai mult din conversaţia lor. Hotărând că singurul mod de a-şi ajuta binefăcătoarea era să dispară în noapte, s-a îmbrăcat repede şi s-a uitat lung la patul în care dormise, dorindu-şi în inima lui să nu mai treacă alţi patru ani până să aibă parte de altul la fel. Tocmai deschidea fereastra când uşa a fost dată de perete şi în prag a apărut şeful de gară, un bărbat micuţ, nu mai înalt decât Wladek, burtos, aproape chel, doar cu câteva şuviţe lungi de păr, cărunte. Purta ochelari fără rame care-i făcuseră două mici semicercuri roşii sub ochi. În mână avea o lampă. Rămăsese în prag, holbându-se la Wladek. Wladek se uita la el bănuitor.

— Vino jos, a poruncit şeful de gară.

Wladek l-a urmat în bucătărie fără să crâcnească. Femeia stătea la masă, plângând.

— Ascultă, băiete, ascultă, a spus el.

— Îl cheamă Wladek, a intervenit femeia.

— Acum, băiete, ascultă, a repetat el. Tu eşti pentru noi o mare pacoste şi vreau să pleci de aici cât se poate de repede. Am să-ţi spun ce am de gând să fac ca să-ţi vin în ajutor.

Ajutor? Wladek rămăsese ca o stană de piatră, zgâindu-se la el.

— Am să-ţi dau un bilet de tren. Unde vrei să mergi?

— Odesa, a spus Wladek fără să aibă habar nici unde este, nici cât costă până acolo, ştiind doar că era următorul oraş de pe

harta doctorului, care-l ducea spre libertate.

— Odesa, patria crimei – o destinaţie potrivită, a pufnit pe nas şeful de gară. Nu poţi să fii decât printre cei de teapa ta şi o să dai de bucluc acolo.

— Atunci lasă-l să stea la noi, Piotr. O să am eu grijă de el, o să...

— Nu, niciodată. Mai degrabă îi plătesc ticălosului.

— Dar cum crezi că o să treacă de autorităţi? a pledat femeia.

— O să-i scot un permis de muncă pentru Odesa. Şi-a întors capul spre Wladek. Odată ce te afli în tren, băiete, dacă te mai văd sau mai aud de tine prin Moscova, am să pun să fii arestat pe loc şi aruncat în cea mai apropiată închisoare. După aceea ai să ajungi în lagăr cu primul tren, dacă nu cumva n-or să te împuşte de la început.

S-au uitat la ceasul de pe cămin: unsprezece şi cinci. S-a întors spre soţie:

— La miezul nopţii este un tren care pleacă spre Odesa. O să-l duc eu însumi la gară. Vreau să fiu sigur că pleacă din Moscova. Băiete, ai vreun bagaj?

Wladek era pe punctul să spună nu, când a intervenit femeia.

— Da, mă duc să i-l aduc.

Wladek şi şeful de gară stăteau amândoi în picioare, uitându-se unul la celălalt, dispreţuindu-se reciproc. S-a scurs ceva timp de la plecarea femeii. Ceasul de pe vremea bunicilor a bătut o dată în lipsa ei. Totuşi nici unul din ei nu şi-au vorbit, iar ochii şefului de gară nu-l slăbeau pe Wladek nici o clipă. Când soţia lui s-a întors, purta în braţe un pachet mare, învelit în hârtie maro şi legat cu sfoară. Wladek s-a uitat la el şi a dat să protesteze când ochii li s-au întâlnit şi a văzut atâta teamă într-ai ei încât nu i-au ieşit din gură decât cuvintele: „Vă mulţumesc”.

— Mănâncă puţin, i-a spus ea împingând spre el castronul cu supa rece.

El a ascultat-o, deşi stomacul îi era plin, şi a dat pe gât supa cât a putut de repede, pentru că nu voia să-i mai aducă şi alte necazuri.

— Animal, a spus bărbatul.

Wladek şi-a înălţat ochii spre el, privindu-l cu ură. A simţit milă pentru femeia care era legată de un astfel de bărbat pentru toată viaţa.

— Haide, băiete, este timpul să plecăm, a spus şeful de gară. Nu vrem ca să pierzi trenul.

Wladek l-a urmat şi a ieşit din bucătărie. Când a trecut pe lângă femeie a şovăit şi i-a întins mâna simţind cum ea îi răspunde. Nu şi-au spus nimic, nici un cuvânt, n-ar fi fost potrivit. Şeful de gară şi fugarul s-au furişat pe străzile Moscovei căutând locurile cele mai întunecate până au ajuns la gară. Şeful de gară a luat un bilet pentru Odesa şi i-a dat bucata roşie de hârtie lui Wladek.

— Paşaportul meu? a spus Wladek neîncrezător.

Din buzunarul interior de la haină omul a scos un formular ce părea oficial, l-a semnat grăbit şi i l-a dat pe furiş lui Wladek. Tot timpul ochii lui au fost în alertă ca să depisteze un eventual pericol. În ultimii patru ani Wladek văzuse de atâtea ori asemenea ochi: nu se citea decât laşitate în ei.

— Să nu te mai văd şi nici să nu mai aud de tine vreodată, a spus el cu voce ameninţătoare.

Şi o asemenea voce Wladek o auzise de atâtea ori în ultimii patru ani. Şi-a ridicat privirile voind să spună ceva, dar şeful de gară deja dispăruse în tenebrele nopţii cărora le aparţinea. S-a uitat la ochii oamenilor care treceau pe lângă el. Aceiaşi ochi, aceeaşi teamă; era cineva liber în această lume? Wladek şi-a strâns pachetul maroniu sub braţ, şi-a îndesat şapca pe cap şi s-a îndreptat spre barieră. De data aceasta, când i-a arătat paşaportul santinelei se simţea mult mai sigur pe el; a fost lăsat să treacă fără nici un comentariu. S-a urcat în tren. Fusese o vizită scurtă la Moscova şi n-avea să mai vadă niciodată în viaţa sa acest oraş, deşi întotdeauna îşi va aminti de bunătatea unei femei, soţia şefului de gară. Tovarăşa... Nici măcar nu îi ştia numele.

*
* *

Wladek a făcut această călătorie în vagoane comune de clasa treia. Odesa, pe harta doctorului, părea mult mai aproape de Moscova decât Irkuţsk-ul, era la o distanţă cam cât degetul mare de la mână, în realitate fiind opt sute cincizeci de mile. Pe când Wladek studia harta rudimentară, atenţia i-a fost atrasă de un alt joc de rişcă din vagon. A împăturit pergamentul, l-a pus la

loc sigur în căptuşeala hainei şi a început să cerceteze mai atent jocul. A observat că unul dintre jucători câştiga în mod constant, chiar şi atunci când şansele îi erau potrivnice. Wladek l-a urmărit mult mai îndeaproape şi în curând şi-a dat seama că trişa.

S-a deplasat în celălalt capăt al vagonului ca să-l poată prinde trişând când va fi cu faţa spre el, dar n-a reuşit. Şi-a făcut loc printre jucători. De fiecare dată când trişorul pierdea de două ori la rând, Wladek dubla miza până a câştigat. Escrocul fie că era flatat, fie că a considerat că este mai înţelept să nu dea nici o atenţie norocului lui Wladek, pentru că nu şi-a îndreptat privirile în direcţia lui nici măcar o singură dată. Când au ajuns în gara următoare, Wladek se alesese deja cu paisprezece ruble, din care a folosit două ca să-şi cumpere un măr şi o supă fierbinte. Câştigase destul încât să-i ajungă pentru tot drumul până la Odesa şi, încântat că ar putea obţine şi mai multe ruble cu noul său sistem ce prezenta suficientă siguranţă, a mulţumit în gând jucătorului necunoscut şi s-a urcat iar în tren gata să-şi reia strategia. Când a pus piciorul pe ultima treaptă s-a trezit cu un pumn care l-a trimis în capătul coridorului. Braţul i-a fost răsucit la spate şi a început să fie izbit cu faţa de peretele vagonului. L-a podidit sângele pe nas şi a simţit vârful unui cuţit atingându-i lobul urechii.

— Mă auzi, băiete?

— Da, a răspuns Wladek pietrificat.

— Dacă te mai întorci în vagonul meu, te las fără ureche şi atunci n-o să mai auzi deloc.

— Nu mă mai întorc, domnule, a spus Wladek.

Wladek a simţit vârful cuţitului tăindu-i piele din dosul urechii şi sângele a început să i se prelingă pe gât.

— Ia-o ca avertizare, băiete.

Brusc s-a trezit cu un genunchi în rinichi, aplicat cu toată forţa de care dispunea jucătorul. Wladek a rămas lat pe duşumea. O mână i-a cotrobăit prin buzunar şi rublele recent câştigate au dispărut.

— Cred că îmi aparţin, a spus vocea.

Acum lui Wladek îi curgea sânge şi din nas şi de după ureche. Când şi-a adunat curajul şi şi-a înălţat privirile din colţul în care zăcea, coridorul era gol şi jucătorul dispăruse. Wladek a încercat să se ridice de jos, dar trupul a refuzat să se supună comenzii cerebrale, aşa că a rămas prăbuşit timp de mai multe minute. În cele din urmă, când a reuşit să se scoale, a pornit

agale spre celălalt capăt al trenului, cât mai departe de vagonul jucătorului, şchiopătând în chip grotesc. S-a ascuns într-un vagon ocupat mai mult de femei şi copii şi s-a cufundat într-un somn adânc.

La staţia următoare Wladek nu s-a mai dat jos din tren. A desfăcut micul pachet şi a început să-l cerceteze. Mere, brânză, nuci, două cămăşi, o pereche de pantaloni, chiar şi o pereche de pantofi se aflau în acea comoară învelită în hârtie maro. Ce femeie şi ce bărbat!

A mâncat, a dormit şi a visat. În cele din urmă, după şapte nopţi şi cinci zile, trenul s-a oprit în gara terminus – Odesa. A urmat aceeaşi verificare a documentelor, dar santinela abia dacă s-a uitat la Wladek. De data aceasta toate actele sale erau în regulă, numai că trebuia să se descurce singur. Cele o sută cincizeci de ruble încă se mai aflau în căptuşeala hainei, dar n-avea nici o intenţie să le risipească.

Wladek şi-a petrecut restul zilei hoinărind prin oraş, dar atenţia mereu îi era distrasă de lucruri pe care nu le mai văzuse niciodată până atunci: case mari, prăvălii cu vitrine, negustori ambulanţi care vindeau pe stradă mărunţişuri viu colorate, felinare cu gaz, chiar şi o maimuţă pe sârmă.

Wladek a colindat până a ajuns în port şi s-a oprit ca să se uite la marea cea fără de sfârşit. Da, asta pesemne era ceea ce baronul îi spusese cândva că se cheamă ocean. A rămas cu privirea pironită pe întinderea albastră de apă, cuprins de neastâmpăr. Acesta va fi drumul spre libertate şi fuga din Rusia. Din câte îşi putea da seama Wladek, oraşul îşi avusese partea lui de suferinţă în timpul războiului: case arse, dărâmate şi mizerie, totul era emoţionant şi grotesc în peisajul marin blând şi înmiresmat. Wladek s-a întrebat dacă oraşul încă se mai afla în stare de război. Nu avea de la cine să afle. Când soarele a dispărut în spatele clădirilor înalte a început să-şi caute un loc unde să rămână peste noapte. A apucat-o pe un drum lateral şi a tot mers. Trebuie să fi părut o arătare ciudată în haina de blană, măturând pământul şi cu pachetul maroniu sub braţ. Pe unde a trecut nimic nu prezenta suficientă siguranţă, până ce a dat de un vagon vechi ce se afla într-o singurătate solitară, pe o linie moartă. L-a cercetat cu prudenţă; peste tot întuneric şi linişte: nu era nimeni în el. Şi-a aruncat pachetul învelit în hârtie în vagon, după care a urcat şi el săltându-şi cu greu trupul obosit, apoi s-a

târât către un colţ şi s-a lungit ca să doarmă. Când capul i-a atins duşumeaua s-a trezit cu un trup prăvălit peste el şi cu două mâini în jurul gâtului. Abia dacă mai putea respira.

— Cine eşti? a şuierat băiatul, care în întuneric părea cam de vârstă cu Wladek.

— Wladek Koskiewicz.

— De unde eşti?

— Din Moscova.

Wladek fusese gata-gata să spună Slonim.

— Ei bine, moscovitule, n-ai să dormi în vagonul meu, a spus vocea.

— Iartă-mă, a spus Wladek. N-am ştiut.

— Ai ceva bani? l-a întrebat strângându-i mai tare gâtul.

— Câţiva, a răspuns Wladek.

— Câţi?

— Şapte ruble.

— Dă-mi-le.

Wladek a început să cotrobăie în buzunarul hainei, dar şi-a băgat şi băiatul o mână înăuntru slăbind strânsoarea gâtului.

Într-o secundă, Wladek l-a lovit între picioare cu ultima picătură de forţă pe care o mai avea. Băiatul s-a prăbuşit gemând, prinzându-şi cu mâinile testiculele. Wladek s-a aruncat deasupra lui lovindu-l în locuri care niciodată nu i-ar fi trecut băiatului prin minte. Regulile se schimbaseră brusc. Wladek nu mai avea adversar. Să doarmă într-un vagon tras pe linia moartă însemna un hotel de cinci stele în comparaţie cu temniţa şi cu lagărul din Rusia.

Wladek s-a oprit numai când rivalul său a rămas răstignit pe duşumea, fără să mai mişte. Băiatul a început să se roage de Wladek.

— Du-te în celălalt capăt al vagonului şi stai acolo, i-a spus Wladek. Dacă mai îndrăzneşti să te mişti, te omor.

— Bine, bine, a spus băiatul îndreptându-se anevoie.

Wladek l-a auzit când a ajuns la capătul vagonului. A stat liniştit şi a ascultat câteva clipe, dar orice mişcare a încetat. Atunci Wladek şi-a pus iar capul pe duşumea şi a adormit imediat.

Când s-a trezit, soarele deja îşi trimitea razele printre scândurile vagonului. S-a răsucit încet şi şi-a cercetat pentru prima oară inamicul din noaptea trecută. Dormea făcut covrig, în cealaltă extremitate.

— Vino aici, a poruncit Wladek.

Băiatul s-a trezit cu greu.

— Vino aici, a repetat Wladek ceva mai tare.

Băiatul s-a supus imediat. Pentru prima oară Wladek putea să-l vadă bine. Amândoi aveau aceeaşi vârstă, dar băiatul era mai înalt decât el cu un lat de palmă bun, părea mai tânăr la faţă şi părul blond îi era ciufulit şi murdar. Înfăţişarea lui generală sugera că săpunul şi apa nu intrau în obişnuinţele lui.

— Să abordăm lucrurile în ordinea priorităţilor, a spus Wladek. Cum se găseşte ceva de mâncare pe aici?

— Vino după mine, a spus băiatul sărind din vagon.

Wladek l-a urmat şchiopătând, au urcat dealul şi s-au oprit în oraş, în piaţă. Wladek nu mai văzuse atâta belşug de mâncare de pe vremea acelor mese superbe de la castel. Şiruri nesfârşite de tarabe cu fructe, legume, verdeţuri, chiar şi favoritele lui: nucile. Băiatul îşi dădea seama că Wladek era copleşit de cele ce vedea.

— Acum o să-ţi spun ce avem de făcut, a zis băiatul părând pentru prima oară mai sigur pe sine. Eu o să merg la taraba din colţ şi o să fur o portocală şi o să fug. Tu să strigi cât poţi de tare „Hoţul, opriţi-l!” Stăpânul tarabei o să fugă după mine şi atunci tu îţi umpli buzunarele; nu te lacomi; iei cât să ne ajungă pentru o masă. Apoi te întorci aici. Ai priceput?

— Da, cred că da, a răspuns Wladek.

— Să te vedem, moscovitule.

Băiatul l-a privit, a rânjind şi dus a fost. Wladek l-a urmărit plin de admiraţie cum se plimba fălos prin faţa tarabei din colţ, după care a luat o portocală din vârful grămezii, făcând nu se ştie ce remarci în faţa proprietarului şi apoi a şters-o. A aruncat o privire peste umăr către Wladek, care uitase să strige „Opriţi hoţul”, dar proprietarul observase şi a început să alerge imediat după băiat. Pe când toţi ochii îl urmăreau pe complicele său, Wladek s-a furişat rapid şi a reuşit să şterpelească trei portocale, un măr şi un cartof şi le-a pus în buzunarele mari de la haină. Când proprietarul era gata-gata să-l prindă pe băiat, acesta i-a aruncat înapoi portocala. Omul s-a oprit ca s-o ridice de jos şi l-a înjurat, fluturând spre el pumnul şi plângându-se cu voce tare către ceilalţi negustori pe când se întorcea spre taraba sa.

Wladek radia de bucurie urmărind scena când s-a trezit cu o mână ce i s-a lăsat pe umăr cu greutate. S-a întors îngrozit

crezând că a fost prins.

— Ai luat ceva, moscovitule, sau te afli aici doar ca spectator?

Wladek a izbucnit în râs de uşurare şi i-a arătat cele trei portocale, mărul şi cartoful. A început şi băiatul să râdă.

— Cum te cheamă? l-a întrebat Wladek.

— Ştefan.

— Hai să mai încercăm o dată, Ştefan.

— Ia-o uşurel, moscovitule, nu te face prea deştept. Dacă repetăm schema mea va trebui să mergem în celălalt capăt al pieţei şi să aşteptăm cel puţin o oră. Acum lucrezi ca un profesionist, dar să nu crezi că n-ai să fii prins din când în când.

Cei doi băieţi au pornit tăcuţi spre celălalt capăt al pieţei, Ştefan arborând un aer plin de măreţie pentru care Wladek ar fi sacrificat cele trei portocale, mărul şi cartoful, până şi cele o sută cincizeci de ruble ale sale numai ca să-l aibă şi el. S-au amestecat printre cumpărătorii de dimineaţă şi când Ştefan a hotărât că era momentul potrivit, au repetat şmecheria de două ori. Mulţumiţi de rezultate s-au întors la vagonul de cale ferată ca să se înfrupte din captură: şase portocale, cinci mere, trei cartofi, o pară, mai multe varietăţi de nuci şi trofeul cel mai de preţ – un pepene. Până acum Ştefan nu furase nici unul pentru că nu avusese unde-l ascunde. Haina lui Wladek, cu buzunarele ei mari, s-a dovedit a fi la înălţime.

— Nu e rău, a spus Wladek în timp ce îşi înfigea dinţii în cartof.

— Mănânci şi coaja? l-a întrebat Ştefan îngrozit.

— În locurile pe unde am fost eu coaja era un lux, i-a răspuns Wladek.

Ştefan l-a privit cu admiraţie!

— Problema următoare este cum facem rost de bani? l-a întrebat Wladek.

— Vrei totul într-o singură zi, nu-i aşa, stăpâne? a spus Ştefan. Muncă de ocnaş pe chei, dacă crezi că eşti în stare de aşa ceva, moscovitule.

— Arată-mi şi voi vedea, a spus Wladek.

După ce au mâncat jumătate din fructe şi restul l-au ascuns sub paie, într-un colţ al vagonului, Ştefan l-a dus pe Wladek în port şi i-a arătat toate navele. Wladek nu-şi putea crede ochilor. Baronul îi vorbise despre vapoarele care străbat oceanele ducându-şi încărcătura în ţări străine, dar acestea erau

mult mai mari decât îşi putuse el imagina vreodată şi stăteau unul lângă altul pe o suprafaţă pe care de abia o cuprindeai cu ochii.

Ştefan i-a întrerupt gândurile.

— Îl vezi pe acela de acolo, cel mare şi verde? Ei bine, ceea ce trebuie să faci este să iei un coş la capătul schelei, să-l umpli cu grâne, să urci scara şi să-l răstorni în cală. Primeşti o rublă la patru curse. Dar fii atent la numărătoare, moscovitule, pentru că ticălosul care supraveghează echipa te înşeală cât ai clipi din ochi şi-şi bagă banii tăi în buzunar.

Ştefan şi Wladek şi-au petrecut restul după-amiezii cărând cereale. Au câştigat amândoi douăzeci şi şase de ruble. După o cină din nuci furate, pâine şi o ceapă pe care n-avuseseră intenţia s-o ia, au adormit fericiţi în vagonul lor.

Wladek a fost primul care s-a trezit a doua zi dimineaţa şi, când s-a sculat şi Ştefan, l-a găsit studiind harta.

— Ce este aceea? l-a întrebat Ştefan.

— Este o hartă care-mi arată cum să plec din Rusia.

— De ce vrei să pleci din Rusia când poţi să stai aici şi să facem împreună o echipă? l-a întrebat Ştefan. Am putea fi parteneri.

— Nu, trebuie să mă duc în Turcia; acolo am să fiu un om liber. De ce nu vii şi tu cu mine, Ştefan?

— N-aş putea niciodată să plec din Odesa. Aceasta este ţara mea, gara este locul în care trăiesc, aceştia sunt oamenii pe care-i ştiu de când m-am născut. Nu este bine, dar s-ar putea să fie şi mai rău în locul acela pe care tu îl numeşti Turcia. Dar, dacă asta vrei, am să te ajut să fugi pentru că ştiu cum să afli de unde vine fiecare vapor.

— Cum o să ştiu care vapor pleacă în Turcia? l-a întrebat Wladek.

— Uşor. Obţinem informaţia de la Joe, cel cu un singur dinte, de la capătul debarcaderului. Va trebui să-i dai o rublă.

— Pun pariu că împarte banii cu tine.

— Juma-juma, a spus Ştefan. Înveţi repede, moscovitule.

Şi cu aceste cuvinte a sărit în vagon.

Wladek a ţinut greu pasul cu Ştefan care aluneca printre vagoane şi din nou a fost conştient de uşurinţa cu care se mişcau ceilalţi băieţi şi cât de mult şchiopăta el. Când au ajuns la capătul debarcaderului Ştefan l-a dus într-o cămăruţă plină cu

dosare prăfuite şi cu orare vechi. Wladek n-a văzut pe nimeni înăuntru, dar apoi a auzit o voce din spatele unei stive mari de registre:

— Ce doreşti, puştiule? N-am timp de pierdut cu tine.

— Nişte informaţii pentru tovarăşul meu de drum. Când pleacă următorul vapor de lux spre Turcia?

— Mai întâi să văd banii, a spus bătrânul, al cărui cap a apărut de după registre, un chip zbârcit, bătut de vreme, cu o beretă de marinar.

Ochii negri îl cercetau pe Wladek.

— Cândva a fost un faimos lup de mare, a spus Ştefan într-o şoaptă destul de puternică încât Joe s-o audă.

— Lasă şmecheriile, băiete. Unde naiba este rubla?

— Portofelul este la prietenul meu, a spus Ştefan. Arată-i rubla Wladek.

Wladek a scos din buzunar o monedă. Joe şi-a înfipt în ea unicul dinte pe care-l mai avea în gură, a căutat într-un dulap şi a scos un orar mare, verde. În jur s-au împrăştiat nori de praf. A început să tuşească în timp ce răsfoia paginile soioase, plimbându-şi degetul scurt, cioturos peste coloanele de nume.

— Joia viitoare vine *Renaska* să ia cărbune, probabil că va pleca sâmbătă. Dacă încarcă destul de repede, ar putea să plece vineri noaptea ca să nu mai plătească taxele portuare. O să tragă la debarcaderul şaptesprezece.

— Mulţumesc, Dinţosule, a spus Ştefan. O să am grijă să-ţi mai aduc din bogaţii mei parteneri pe viitor.

Joe, cel cu un singur dinte, şi-a ridicat palma în semn de ameninţare şi a tras o înjurătură în vreme ce Ştefan şi Wladek o luaseră la fugă pe debarcader.

În următoarele trei zile băieţii au furat hrană, au descărcat cereale şi au dormit. Până joia următoare, când a sosit vaporul turcesc, Ştefan aproape că îl convinsese pe Wladek să rămână la Odesa. Dar teama lui Wladek de ruşi a fost mai puternică decât atracţiile pe care le prezenta noua viaţă alături de Ştefan.

Stăteau amândoi pe chei cu ochii pironiţi spre vaporul care acosta la dana şaptesprezece.

— Cum o să pot ajunge pe vapor? l-a întrebat Wladek.

— Simplu, a spus Ştefan. Mâine dimineaţă intrăm în echipa care face încărcarea. Eu o să vin în urma ta şi, când cala este aproape plină cu cărbune, tu sari înăuntru şi te ascunzi, iar eu îţi iau coşul şi cobor pe cealaltă parte.

— Şi încasezi şi partea mea de bani, fără nici o îndoială, a spus Wladek.

— Bineînţeles, a răspuns Ştefan. O recompensă băneasc pentru deşteptăciunea mea este necesară, altfel cum mi-aş menţine încrederea în spiritul meu întreprinzător?

Dimineaţa următoare au intrat în echipa de încărcare şi au cărat toată ziua la cărbune până erau gata să pice de oboseală, dar la lăsarea serii cala nu se umpluse decât pe jumătate. Cei doi băieţi, negri din cap până în picioare, au dormit în noaptea aceea ca bolovanii. Dimineaţa au luat-o de la capăt şi pe la mijlocul după-amiezii, când cala era aproape plină, Ştefan i-a tras lui Wladek un picior în gleznă.

— Rândul următor, moscovitule, a spus el.

Când au ajuns la capătul pasarelei, Wladek şi-a răsturnat coşul şi l-a lăsat pe punte, iar el a intrat în cală şi s-a lungit pe cărbune. Ştefan i-a luat coşul şi şi-a continuat drumul fluierând.

— La revedere, prietene şi să ai noroc la necredincioşii turci, a spus el.

Wladek s-a tras într-un colţ şi a privit cărbunele care cădea lângă el. Praful de cărbune îi intrase peste tot, în nas, în gură, în plămâni şi în ochi. Cu greu a reuşit să nu tuşească de teamă să nu fie auzit de cineva din echipaj. Chiar atunci când credea că n-o să mai poată suporta aerul din cală şi că o să se întoarcă la Ştefan urmând să se gândească la un alt mod de evadare, a văzut cum se închid obloanele deasupra lui. A tuşit din adâncul plămânilor până n-a mai putut.

După câteva clipe a simţit o muşcătură la gleznă, l-a îngheţat sângele în vene, înţelegând ce putea fi. Şi-a coborât privirile încercând să vadă de unde venise. Abia a apucat să arunce o bucată de cărbune în şobolan şi să-l pună pe fugă când încă unul l-a luat cu asalt, apoi altul şi altul. Cei mai curajoşi îl atacau la picioare. Păreau să vină din toate părţile. Negri, mari şi flămânzi. Pentru prima oară în viaţă, Wladek şi-a dat seama că şobolanii au ochii roşii. A urcat în vârful grămezii de cărbune şi a ridicat oblonul. Soarele a inundat cala şi şobolanii s-au retras în tunelele pe care şi le făcuseră în cărbune. A dat să iasă afară, dar a văzut că vaporul deja se îndepărta de chei. S-a prăbuşit înapoi în cală, îngrozit. Dacă vaporul era forţat să se oprească ca să-l predea autorităţilor, Wladek ştia că aceasta însemna întoarcerea în lagărul 201 şi la ruşii albi. A ales să rămână printre

şobolanii negri. Imediat ce a lăsat chepengul s-au năpustit iar asupra lui. De îndată ce izbutea să lovească dezgustătoarea creatură cu o bucată de cărbune, apărea un altul din altă direcţie. La fiecare câteva minute Wladek trebuia să ridice oblonul ca să lase lumina să pătrundă înăuntru, pentru că ea părea să fie singurul lui aliat care speria negrele rozătoare.

Timp de două zile şi trei nopţi Wladek s-a luptat cu şobolanii fără să poată închide vreun ochi. Când, în sfârşit, vaporul a ajuns în portul Constantinopol şi au deschis cala, Wladek era negru din cap până la genunchi din cauza cărbunelui şi roşu de la genunchi până în vârful degetelor de la picioare din cauza sângelui. Mâna care a deschis oblonul l-a tras afară. Wladek a încercat să rămână în picioare, dar a leşinat şi a căzut grămadă pe punte.

*
* *

Când Wladek şi-a recăpătat cunoştinţa – nu ştia nici unde se afla şi nici cât timp se scursese – a văzut că era lungit pe un pat, într-o cameră mică, cu trei bărbaţi în halate albe în jurul lui, care-l cercetau cu atenţie, vorbind o limbă pe care n-o înţelegea. Oare câte limbi existau pe lume? Şi-a coborât privirile spre trupul său, care rămăsese tot bicolor, negru şi roşu, dar, când a încercat să se ridice în capul oaselor, unul din bărbaţii în halate albe, cel mai în vârstă dintre cei trei, care avea o faţă uscăţivă, ridată şi barbişon, i-a făcut semn să rămână lungit. I s-a adresat lui Wladek într-o limbă necunoscută. Wladek şi-a clătinat capul. Apoi a vorbit în rusă. Din nou Wladek a dat din cap pentru că aceasta ar fi însemnat să-l trimită imediat înapoi de unde venise. Limba următoare pe care a încercat-o doctorul a fost germana şi Wladek şi-a dat seama că el ştia mai bine această limbă decât cel care-l chestiona.

— Vorbeşti nemţeşte?

— Da.

— O, deci, nu eşti rus?

— Nu.

— Ce făceai în Rusia?

— Am încercat să fug de acolo.

— Aha.

S-a întors spre cei care-l însoţeau şi a părut să le relateze

conversaţia în propria lor limbă. Apoi au plecat toţi trei.

A venit o soră care l-a spălat fără a da prea mare atenţie vaietelor sale. I-a acoperit picioarele cu o alifie vâscoasă, maronie şi l-a lăsat să doarmă iar. Când Wladek s-a trezit pentru a doua oară era complet singur. Zăcea pe spate, cu ochii în tavan, reflectând la următoarea sa mişcare.

Încă nu era sigur în ce ţară se află. S-a urcat pe pervazul ferestrei şi a cercetat împrejurimile. A văzut o piaţă, destul de asemănătoare cu cea din Odesa, în afară doar de faptul că bărbaţii aveau tenul mai închis la culoare şi purtau haine lungi, albe. Pe cap aveau pălării viu colorate care arătau ca mici vase de flori răsturnate, iar în picioare, sandale. Femeile erau toate îmbrăcate în negru şi aveau chiar feţele acoperite, rămânând liberi doar ochii negri. Wladek a urmărit ciudatul furnicar de oameni care se târguiau în piaţă pentru hrana cea de toate zilele; acesta, cel puţin, părea să fie un lucru pe care-l întâlneai în toată lumea.

A urmărit scena mai multe minute şi abia după aceea a observat scara roşie de metal care cobora pe peretele clădirii şi care semăna destul de mult cu scara de incendiu de la castelul din Slonim. Castelul său. Cine l-ar crede acum? S-a dat jos de pe pervazul ferestrei, a păşit încet până la uşă, a deschis-o şi a aruncat privirea pe coridor. Bărbaţi şi femei mergeau încoace şi încolo, dar nici unul din ei nu păreau să-i dea vreo atenţie. A închis uşor uşa, şi-a găsit hainele într-un dulap din colţul camerei şi s-a îmbrăcat repede. Hainele lui încă erau înnegrite din cauza cărbunelui şi le-a simţit scorţoase pe pielea curată. Fereastra s-a deschis uşor. S-a urcat pe pervaz, s-a prins de scara de incendiu şi a început să coboare spre libertate. Primul lucru care l-a şocat a fost căldura. Îşi dorea să nu aibă pe el haina lungă şi grea.

Odată ce a atins pământul, Wladek a încercat să fugă, dar picioarele parcă îi erau de cârpă şi îl dureau, aşa că a mers încet. Ce n-ar fi dat să nu mai şchiopăteze! Nu şi-a întors privirile spre spital până nu s-a pierdut în mulţimea din piaţă.

Wladek a rămas cu ochii pironiţi pe tarabele pline cu tot felul de bunătăţi care-l ademeneau şi a hotărât să cumpere o portocală şi nişte nuci. A cotrobăit în căptuşeala hainei; sigur banii fuseseră sub braţul drept? Da, dar nu mai erau acolo şi cel mai grav era că dispăruse şi brăţara. Bărbaţii în halate albe îi furaseră tot avutul. S-a gândit să se întoarcă la spital să-şi

recupereze moştenirile de familie, dar a hotărât s-o facă după ce îşi astâmpăra foamea. Poate că mai erau ceva bani prin buzunare. A căutat în buzunarul mare de la haină şi a găsit imediat trei bancnote şi câteva monezi. Se aflau laolaltă cu harta doctorului şi cu brăţara de argint. Descoperirea l-a bucurat pe Wladek peste măsură. Şi-a pus brăţara pe mână şi a ridicat-o deasupra cotului.

Wladek a ales cea mai mare portocală de pe taraba din faţa lui şi câteva nuci. Negustorul i-a spus ceva ce n-a înţeles. Wladek a considerat că cel mai uşor mod de a depăşi barierele lingvistice este să-i întindă bancnota de cincizeci de ruble. Neguţătorul s-a uitat la ea, a râs şi şi-a înălţat braţele spre cer.

— Allah! a strigat el înşfăcându-i lui Wladek portocala şi nucile şi făcându-i vânt cu mâna.

Wladek a şters-o plin de disperare; o limbă diferită însemna şi bani diferiţi, a conchis el. În Rusia el fusese un om sărac; aici era fără nici o leţcaie. Va trebui să fure o portocală; dacă va fi prins i-o va arunca înapoi negustorului. Wladek s-a îndreptat spre celălalt capăt al pieţei, aşa cum făcuse Ştefan, dar n-a putut să se plimbe cu acelaşi aer impozant şi nici siguranţa de sine a lui Ştefan n-o avea. A ales o tarabă din margine şi, atunci când a fost sigur că nu-l vede nimeni, a şterpelit o portocală şi a început să fugă. Dintr-o dată s-a auzit o larmă formidabilă. Parcă jumătate de oraş pornise în urmărirea lui.

O namilă de bărbat s-a aruncat asupra lui Wladek şi l-a trântit la pământ. Alţi şase l-au prins de unde au nimerit şi, în timp ce era dus înapoi spre tarabă, în jurul lui se formase un grup mult mai numeros. Acolo îi aştepta un poliţist. A urmat un schimb de cuvinte pe ton ridicat între negustor şi poliţist, cei doi adăugând câte un semiton la fiecare nouă replică. Apoi poliţistul s-a întors spre Wladek, a ţipat şi la el, dar Wladek n-a înţeles o iotă. Poliţistul a înălţat din umeri şi l-a făcut pe Wladek să-l urmeze trăgându-l de ureche. Oamenii continuau să urle la el. Unii l-au scuipat. Când a ajuns la secţia de poliţie a fost dus la subsol şi aruncat într-o celulă mică în care deja mai erau douăzeci şi trei de criminali: hoţi, bandiţi, sau cine ştie ce altceva. Wladek nu le-a adresat nici un cuvânt, nici ei nu şi-au manifestat nici o dorinţă de a sta de vorbă cu el. A rămas ghemuit lângă perete, tăcut şi înspăimântat. A fost lăsat aici în întuneric şi fără hrană cel puţin o zi şi o noapte. Mirosul de excremente l-a făcut să vomite într-una până n-a mai avut ce

vomita. Nu s-a gândit niciodată că va veni o zi când temniţa de la Slonim avea să-i pară liniştită şi aproape goală.

În dimineaţa următoare Wladek a fost scos din subsol de doi gardieni şi dus într-o sală unde l-au pus în rând lângă alţi prizonieri. Au fost legaţi toţi cu o funie în jurul mijlocului şi au ieşit din închisoare unul în urma celuilalt, formând un lung şir. Afară i-a întâmpinat o altă mulţime de oameni, ale căror urlete de bucurie l-au făcut pe Wladek să-şi dea seama că aşteptau cam demult prizonierii. Mulţimea i-a însoţit tot drumul până în piaţă – ţipând, bătând din palme, urlând – pentru ce motiv, lui Wladek îi era teamă chiar şi să se gândească. Şirul s-a oprit când a ajuns în piaţă. A fost dezlegat primul prizonier şi dus în mijlocul pieţei, care deja era ticsită cu sute de oameni ce ţipau cât îi ţineau puterile.

Wladek a urmărit scena fără să-i vină să-şi creadă ochilor. Când prizonierul a ajuns în mijlocul pieţei, gardianul l-a pus să îngenuncheze şi o namilă de bărbat i-a legat mâna dreaptă de un butuc, apoi a ridicat o sabie mare deasupra capului şi a coborât-o cu toată forţa spre încheietura mâinii prizonierului. N-a reuşit decât să-i taie vârfurile degetelor. Prizonierul a urlat de durere în timp ce sabia se ridica din nou. De data aceasta, ea s-a oprit pe încheietura mâinii, dar tot n-a izbutit să ducă treaba la bun sfârşit, palma încă atârnând şi bălăngănindu-se de braţul prizonierului, iar sângele curgea şuvoi pe nisip. Sabia s-a ridicat şi a coborât pentru a treia oară. În sfârşit, palma prizonierului a căzut pe pământ. Mulţimea a urlat satisfăcută. Prizonierul a fost dezlegat şi a căzut grămadă; inconştient. Un gardian l-a târât impasibil, lăsându-l la marginea cercului format de cei veniţi să asiste. O femeie cu lacrimile şiroind, soţia lui, a presupus Wladek, a venit grăbită şi i-a legat braţul ciuntit, plin de sânge, cu o bucată de pânză soioasă. Cel de al doilea prizonier a murit din cauza şocului înainte de cea de a patra lovitură. Namila de călău n-a dat nici o atenţie celui mort şi şi-a continuat misiunea. El era plătit ca să taie mâini.

Wladek privea cu groază în jur şi ar fi vomitat dacă ar mai fi avut ceva în stomac. Se uita în toate părţile după ajutor sau să găsească un mijloc de a fugi; nu-i spusese nimeni, că, după legea islamică, încercarea de fugă era pedepsită cu tăierea unui picior. Ochii lui au cercetat mulţimea de chipuri până s-au oprit asupra unui bărbat îmbrăcat europeneşte, cu un costum de

culoare închisă. Omul se afla cam la douăzeci de yarzi de Wladek şi privea spectacolul cu un dezgust vizibil. Dar nu s-a uitat nici măcar o singură dată în direcţia lui Wladek şi nici nu i-a auzit strigătele de ajutor din cauza urletelor mulţimii ce se înălţau odată cu fiecare coborâre de sabie. Era francez, neamţ, englez sau chiar polonez? Wladek n-ar fi putut spune, dar, din anume motive, se afla aici ca să fie martor la acest spectacol macabru. Wladek îşi pironise privirea asupra lui dorindu-şi din tot sufletul ca acesta să se uite spre el. Dar n-a făcut-o. Wladek şi-a fluturat braţul liber, dar tot nu a putut atrage atenţia europeanului. A fost dezlegat prizonierul ce se afla cu două locuri înaintea lui Wladek şi l-au târât până la butuc. Când sabia s-a ridicat din nou, mulţimea a aplaudat şi bărbatul în costum de culoare închisă şi-a întors dezgustat ochii, iar Wladek i-a făcut din nou semn disperat cu mâna.

Bărbatul a rămas cu privirea aţintită spre Wladek, apoi s-a întors să-i spună ceva companionului său pe care Wladek nu-l văzuse. Gardianul se lupta acum cu prizonierul care se afla imediat înaintea lui Wladek. I-a legat mâna de butuc; sabia s-a ridicat şi, dintr-o lovitură, palma a căzut. Mulţimea părea dezamăgită. Wladek îşi pironise ochii asupra europeanului. Cei doi vorbeau uitându-se la el. Ar fi vrut ca ei să se mişte, dar continuau să-l privească doar.

Gardianul a venit, a aruncat haina de cincizeci de ruble a lui Wladek la pământ, i-a descheiat cămaşa şi i-a suflecat mâneca. Wladek se lupta în zadar, în timp ce era târât spre mijlocul pieţei. Părea ca un pui de găină pe lângă gardian.

Când a ajuns lângă butuc, o lovitură peste picioare l-a trimis grămadă la pământ. I-au strâns cureaua pe încheietura mâinii drepte şi nu i-a mai rămas altceva de făcut decât să închidă ochii când călăul a ridicat sabia deasupra capului. A aşteptat în agonie lovitura teribilă şi apoi s-a auzit brusc o exclamaţie ce a ieşit din pieptul mulţimii când brăţara de argint a baronului a alunecat de pe cotul lui Wladek şi s-a oprit pe încheietura mâinii, pe butuc. S-a lăsat o tăcere ciudată peste piaţă când brăţara a început să strălucească în lumina soarelui. Călăul s-a oprit, a pus de o parte sabia şi a cercetat brăţara de argint. Wladek şi-a deschis ochii. Călăul a încercat să scoată brăţara de pe mâna lui Wladek, dar nu putea din cauza curelei. Un bărbat în uniformă a venit în fugă lângă călău. A cercetat şi el brăţara şi inscripţia de pe ea, după care a alergat la un alt bărbat

care trebuia să fi fost de un rang superior pentru că acesta s-a îndreptat spre Wladek mergând mult mai încet. Sabia zăcea pe pământ şi mulţimea începuse să huiduie şi să urle. A încercat şi cel de al doilea ofiţer să scoată brăţara dar n-a izbutit şi, se pare, că nici nu voia să dezlege cureaua. A strigat ceva spre Wladek care n-a înţeles ce i s-a spus şi i-a răspuns în poloneză: „Nu vorbesc limba dumneavoastră”.

Ofiţerul a părut surprins şi şi-a înălţat mâinile în aer exclamând: „Allah”. Aceasta pesemne că înseamnă „Doamne, Dumnezeule”, a gândit Wladek. Ofiţerul s-a îndreptat spre cei doi bărbaţi din mulţime care purtau costume europene, mişcându-şi braţele în toate direcţiile ca o moară de vânt în derivă. Wladek s-a rugat lui Dumnezeu; în asemenea situaţii orice om se roagă lui Dumnezeu, fie că este el Allah sau Sfânta Fecioară. Europenii încă se mai uitau la Wladek, iar Wladek le făcea semn din cap cu disperare. Unul din bărbaţii cu costume de culoare închisă l-a însoţit pe ofiţerul turc spre butuc. A îngenuncheat lângă Wladek, a cercetat brăţara de argint şi apoi l-a privit cu atenţie. Wladek aştepta. El putea conversa în cinci limbi şi se ruga ca acest domn să vorbească una din ele. Inima i-a tresărit când europeanul s-a întors spre ofiţer şi i s-a adresat în limba acestuia. Mulţimea fluiera şi arunca cu fructe stricate spre butuc. Ofiţerul dădea din cap în semn de încuviinţare, în vreme ce domnul în costum european nu-l slăbea pe Wladek din ochi.

— Vorbeşti engleza?

Wladek a dat drumul unui suspin de uşurare.

— Da, domnule. Nu prea bine. Sunt cetăţean polonez.

— Cum ai ajuns în posesia acestei brăţări de argint?

— A fost a tatălui meu, domnule. A murit în închisoare, în Polonia, din cauza nemţilor, iar eu am fost făcut prizonier şi trimis într-un lagăr în Rusia, de unde am fugit şi am venit aici cu vaporul. Nu mâncasem de foarte multe zile. Când negustorul n-a vrut să-mi ia rublele pentru portocală, eu am şterpelit una, pentru că la mine era multă, foarte multă foame.

Englezul s-a ridicat încet în picioare, s-a întors spre ofiţer şi i-a vorbit cu fermitate. Acesta, la rândul lui, i s-a adresat călăului care părea cuprins de îndoială, dar când ofiţerul a repetat ordinul ceva mai tare, s-a aplecat şi ascultător a dezlegat cureaua. De data asta Wladek a vomitat.

— Vino cu mine, i-a spus englezul. Şi rapid, înainte ca ei să

se răzgândească.

Încă năuc, Wladek şi-a înşfăcat haina şi l-a urmat. Mulţimea huiduia şi arunca în el cu ce-i cădea la îndemână, iar călăul a pus mâna următorului prizonier pe butuc şi din prima lovitură n-a reuşit să-i zboare decât degetul mare. Aceasta a părut să mai liniştească gloata.

Englezul îşi croia drum cu repeziciune prin puzderia de oameni şi a ieşit din piaţă, unde a fost întâmpinat de tovarăşul său.

— Ce se întâmplă, Edward?

— Băiatul zice că este polonez şi că a fugit din Rusia. I-am spus ofiţerului că este englez, aşa că intră sub jurisdicţia noastră. Să-l ducem la ambasadă şi să aflăm dacă povestea băiatului este adevărată.

Wladek mergea în fugă între cei doi bărbaţi care au trecut în grabă prin bazar şi au ieşit în strada Seven Kings. Încă mai auzea în depărtare urletele pe care le scotea mulţimea de fiecare dată când călăul îşi cobora sabia.

Cei doi englezi au străbătut o curte pietruită, îndreptându-se spre o clădire mare, gri şi i-au făcut semn lui Wladek să-i urmeze. Pe uşă te întâmpinau cuvintele „Ambasada Britanică”. Odată intraţi înăuntru, Wladek a început să se simtă în siguranţă pentru prima oară. Mergea la un pas în urma celor doi, de-a lungul unui coridor ce nu se mai termina şi ai cărui pereţi erau plini cu tablouri cu soldaţi îmbrăcaţi ciudat şi cu marinari. În capăt era un portret superb al unui bătrân într-o uniformă albastră de ofiţer de marină, împodobită din abundenţă cu medalii. Barba-i frumoasă i-a amintit lui Wladek de baron. Nu se ştie de unde a apărut un soldat şi a salutat.

— Caporal Smithers, ia acest băiat şi ai grijă să facă o baie. Apoi du-l la bucătărie şi dă-i să mănânce. După ce a mâncat şi nu mai miroase ca o cocină ambulantă, adu-l în biroul meu.

— Da, domnule, a spus caporalul şi a salutat. Vino cu mine, băiete.

Soldatul a luat-o înainte şi Wladek l-a urmat ascultător, trebuind să alerge ca să poată ţine pasul cu el. Au ajuns în subsolul ambasadei şi s-au oprit într-o cameră micuţă; de data aceasta avea o fereastră. Caporalul i-a spus să se dezbrace şi a ieşit. Când s-a întors peste câteva minute l-a găsit pe Wladek tot pe marginea patului complet îmbrăcat, răsucindu-şi năuc brăţara

de argint pe mână.

— Grăbeşte-te, băiete, aici nu eşti la cură de odihnă.

— Iertaţi-mă, domnule, a spus Wladek.

— Nu mă lua pe mine cu domnule, băiete. Eu sunt caporalul Smithers. Mie îmi spui caporal.

— Pe mine mă cheamă Wladek Koskiewicz. Îmi spuneţi Wladek.

— Cu mine să nu te ţii de glume, băiete. Armata britanică nu duce lipsă de mucaliţi ca să le mai îngroşi şi tu rândurile.

Wladek n-a înţeles ce a vrut să spună soldatul. S-a dezbrăcat rapid.

— Vino după mine în pas forţat.

A urmat o altă baie minunată, cu apă fierbinte şi săpun. Wladek s-a gândit la protectoarea lui din Rusia şi la fiul care ar fi putut să-i devină dacă nu s-ar fi împotrivit soţul ei. I s-au dat alte haine, ciudate, dar curate şi mirosind frumos. Cărui fiu aparţinuseră? S-a auzit caporalul la uşă.

Caporalul Smithers l-a dus pe Wladek la bucătărie şi l-a dat în primire unei bucătărese durdulii, cu obraji rumeni şi cu cea mai caldă privire pe care o văzuse de când plecase din Polonia. Îi amintea de dădaca de la castel. Wladek nu s-a putut abţine să nu se întrebe ce s-ar fi ales de talia ei după câteva săptămâni în lagărul 201.

— Bună, a spus ea cu un zâmbet ce-i lumina faţa. Cum te cheamă?

Wladek i-a spus.

— Ei bine, băiete, se pare că ţi-ar pica bine o masă englezească – din porcăria asta de mâncare turcească n-ai ce alege. O să începem cu supă şi carne de vacă. Ai nevoie de mâncare ca lumea dacă trebuie să te prezinţi în faţa domnului Prendergast. A râs. Numai că, ia aminte, mai mult latră decât muşcă. Cu toate că este englez, are inimă bună.

— Dumneavoastră nu sunteţi englezoaică, doamnă bucătăreasă? a întrebat-o Wladek surprins.

— Ferească-mă Dumnezeu, nu, băiete. Eu sunt scoţiană. Este o diferenţă de la cer la pământ. Noi îi urâm pe englezi mai abitir decât nemţii, a spus ea râzând.

A pus în faţa lui Wladek o farfurie cu supă aburindă, cu carne şi legume din belşug. El aproape că uitase cu totul cum poate să miroase mâncarea şi ce gust apetisant are. A mâncat

încet, savurând fiecare înghiţitură de teamă că s-ar putea să treacă iar foarte multă vreme până la următoarea masă.

Caporalul a reapărut.

— Te-ai săturat, băiete?

— Da, mulţumesc, domnule caporal.

Caporalul i-a aruncat lui Wladek o privire suspicioasă, dar n-a văzut nici o urmă de obrăznicie pe chipul lui.

— Bine, atunci să mergem. Nu trebuie să-l facem pe domul Prendergast să aştepte.

Caporalul a ieşit pe uşă, iar Wladek a rămas uitându-se la bucătăreasă. Întotdeauna i-a displăcut să-şi ia rămas bun de la cineva pe care abia l-a cunoscut, mai cu seamă dacă s-a purtat atât de drăguţ cu el.

— Fuga, băiete, dacă-ţi ştii cât de cât interesele.

— Mulţumesc, doamnă bucătăreasă, a spus Wladek. Mâncarea dumneavoastră a fost cea mai bună pe care am mâncat-o vreodată.

Bucătăreasa i-a zâmbit. A plecat şontâcăind ca să-l prindă din urmă pe caporal şi a trebuit să tot alerge ca să poată ţine pasul cu el. Soldatul s-a oprit brusc în faţa unei uşi şi Wladek aproape că a intrat în el.

— Uită-te pe unde mergi, băiete, uită-te pe unde mergi.

Caporalul a bătut scurt.

— Intră, a spus o voce.

Caporalul a deschis uşa şi a salutat.

— Am adus băiatul polonez, domnule consul, spălat şi hrănit, aşa cum mi-aţi cerut.

— Mulţumesc, caporale. Eşti drăguţ să-i spui domnului Grant să vină şi el?

Edward Prendergast şi-a ridicat privirile şi, fără să scoată un cuvânt, i-a făcut semn lui Wladek să ia loc, continuându-şi lucrul la hârtiile de pe birou. Wladek s-a aşezat pe un scaun şi a început să-i cerceteze chipul, apoi portretele de pe pereţi. După câteva minute a intrat în birou şi celălalt englez pe care Wladek şi-l amintea din piaţă.

— Mulţumesc pentru că ai venit, Harry. Ia loc, bătrâne.

Domnul Prendergast s-a întors spre Wladek.

— Acum, băiete, hai să-ţi auzim povestea de la începutul începuturilor, fără nici o exagerare, numai adevărul. Înţelegi?

— Da, domnule.

Wladek şi-a început povestea cu zilele din Polonia. I-a

trebuit ceva timp ca să găsească cuvintele engleze potrivite. La început de pe chipurile celor doi englezi se vedea că parcă n-ar fi dat crezare spuselor lui. Din când în când îl întrerupeau şi-i puneau întrebări, dând din cap la răspunsurile lui. După o oră, Wladek a ajuns cu istorisirea vieţii la momentul prezent, când se afla în biroul consulului Majestăţii sale, regele George V, în Turcia.

— Harry, a spus consulul, eu cred că datoria noastră este să informăm Consulatul Polonez imediat şi apoi să-l trimitem la ei pe tânărul Koskiewicz, pentru că, în împrejurările de faţă, cred că responsabilitatea le revine lor în mod indiscutabil.

— Sunt de acord, a spus bărbatul care se numea Harry. Copile, ştii, astăzi în piaţă ai scăpat ca prin urechile acului. *Sher*-ul, vechiul cod islamic bazat pe religie, care prevedea tăierea unei mâini pentru cel care fură, oficial şi teoretic, a fost abrogat în urmă cu câţiva ani. De fapt, după noul cod penal otoman, o astfel de pedeapsă este considerată crimă. Totuşi, în practică, barbarii recurg şi astăzi la vechea lege.

A înălţat din umeri.

— Dar mâna mea de ce n-au tăiat-o? a întrebat Wladek.

— Le-am spus că n-au decât să taie câte mâini vor de-ale musulmanilor, dar nu pe a unui englez, a răspuns Edward Prendergast.

— Mulţumesc lui Dumnezeu, a spus Wladek abia auzit.

— De fapt, trebuie să-i mulţumeşti lui Edward Prendergast, a spus acesta zâmbind pentru prima oară. Consulul a continuat: Poţi să-ţi petreci noaptea aici şi mâine o să te ducem la ai tăi. De fapt, polonezii n-au o ambasadă în Constantinopol, a spus el cu o uşoară aroganţă, dar omologul meu este un om de treabă, mai ales dacă ţii cont că este străin.

A apăsat pe un buton şi caporalul a apărut imediat.

— Da, domnule consul.

— Caporale, du-l pe tânărul Koskiewicz în camera sa şi ai grijă ca mâine dimineaţă să i se dea micul dejun şi la nouă fix să-l aduci la mine.

— Da, domnule consul. Pe aici, băiete, în marş forţat.

Wladek a fost luat pe sus de caporal. Nici măcar nu a avut timp să le mulţumească celor doi englezi care-i salvaseră mâna – şi probabil viaţa. S-a reîntors în camera micuţă, cu patul ei curat şi frumos aranjat, pregătit de culcare, ca pentru un oaspete de

onoare. Wladek s-a dezbrăcat, a aruncat perna pe duşumea şi a dormit zdravăn până ce lumina dimineţii a pătruns prin fereastra minusculă.

— Jos din pat, băiete, rapid.

Era caporalul, într-o uniformă impecabilă, elegantă şi cu pantaloni călcaţi la dungă, mai să te tai în ea. Pentru o clipă, încă năuc de somn, Wladek a crezut că se află iar în lagărul 201, pentru că bătăile caporalului în tăblia patului semănau cu semnalul de deşteptare din lagăr, cu care ajunsese să se obişnuiască atât de mult. S-a rostogolit din pat şi a început să se îmbrace.

— Spală-te, băiete, spală-te mai întâi. Nu vreau ca mirosul tău oribil să-l bage în sperieţi pe domnul Prendergast dis-de-dimineaţă, n-am dreptate?

Wladek nu ştia ce parte a trupului să şi-o mai spele, aşa de neobişnuit de curat se simţea. Caporalul se uita la el cu atenţie.

— Ce este cu piciorul tău, băiete?

— Nimic, nimic, a răspuns Wladek îndepărtându-se ca să scape de privirea cercetătoare.

— Bun. Mă întorc în trei minute. Trei minute, mă auzi, băiete, fă tot ce poţi şi să fii gata.

Wladek şi-a spălat faţa şi mâinile, apoi s-a îmbrăcat. Când s-a întors caporalul ca să-l ducă la consul, l-a găsit pe marginea patului, în haina sa lungă, din blană de urs. Domnul Prendergast l-a întâmpinat cu mai multă blândeţe în comparaţie cu ziua precedentă.

— Bună dimineaţa, Koskiewicz.

— Bună dimineaţa, domnule.

— Ţi-a plăcut micul dejun?

— N-am mâncat, domnule.

— De ce? a întrebat consulul uitându-se spre caporal.

— Mă tem că a dormit prea mult, domnule consul... Ar fi însemnat să întârzie la dumneavoastră.

— Bun, o să vedem ce-o să putem face. Caporale, roag-o pe doamna Henderson să găsească la repezeală vreun măr sau altceva.

— Da, domnule consul.

Wladek şi consulul au pornit-o încet pe coridor spre ieşirea din ambasadă, au traversat curtea pietruită îndreptându-se spre maşina care-i aştepta, un Austin, una din puţinele maşini din

Turcia, iar pentru Wladek era prima în care se urca. Îi părea rău că pleacă de la Ambasada Britanică. Era primul loc în care se simţea în siguranţă după atâţia ani de zile. Se întreba dacă va mai ajunge vreodată să doarmă mai mult de o singură noapte în acelaşi pat. Caporalul a coborât în fugă scările şi a luat loc în maşină lângă şofer. I-a pasat lui Wladek un măr şi o bucată de pâine caldă.

— Ai grijă să nu faci firimituri în maşină, băiete. Bucătăreasa îţi transmite complimente.

Maşina înainta încet pe străzile foarte aglomerate, mai cu seamă că turcii nu-şi imaginau că există ceva care să meargă mai repede decât o cămilă, aşa că nu se grăbeau să facă loc micului Austin. Deşi toate geamurile fuseseră coborâte, Wladek era lac de transpiraţie din cauza căldurii înăbuşitoare, în schimb, domnul Prendergast arăta calm şi imperturbabil. Wladek s-a făcut cât a putut de mic pe bancheta din spate de teamă să nu fie recunoscut de cineva care fusese martor la evenimentele din ziua precedentă şi să stârnească iar mulţimea asupra lui. Când micul Austin negru s-a oprit în faţa unei clădiri modeste şi cam şubrede pe care era scris „Consulatul Polonez”, Wladek a simţit o undă de emoţie amestecată cu dezamăgire.

Cei trei au ieşit din maşină.

— Unde este cotorul mărului, băiete? l-a întrebat caporalul.

— L-am mâncat.

Caporalul a râs şi a ciocănit la uşă. Le-a deschis un bărbat micuţ, cu păr negru, maxilare puternice şi privire prietenoasă. Era în cămaşă, fără haină şi foarte bronzat, ceea ce nu surprindea, pentru soarele din Turcia. Li s-a adresat în poloneză. Erau primele cuvinte în limba sa natală pe care Wladek le auzea după fuga sa din lagăr. Wladek a răspuns rapid, explicând motivul prezenţei sale. Conaţionalul său s-a întors spre consulul britanic.

— Poftiţi, domnule Prendergast, a spus el într-o engleză perfectă. Aţi fost foarte amabil că l-aţi adus dumneavoastră, personal pe copil.

A urmat un schimb de amabilităţi diplomatice, după care Prendergast şi caporalul şi-au luat rămas bun. Wladek se zgâia la ei scormonindu-şi mintea pentru o expresie englezească mai adecvată decât „mulţumesc”.

Prendergast l-a mângâiat pe Wladek pe cap de parcă ar fi fost un cocker spaniol. Caporalul, pe când închidea uşa, i-a făcut semn cu ochiul lui Wladek şi i-a spus:

— Să ai noroc, băiete. Dumnezeu ştie că îl meriţi.

Consulul polonez s-a prezentat singur lui Wladek spunând că se numeşte Pawel Zaleski. Din nou i s-a cerut lui Wladek să-şi povestească viaţa, ceea ce pentru el a fost mult mai uşor în poloneză decât în engleză.

Pawel Zaleski l-a ascultat în tăcere, clătinându-şi capul mâhnit.

— Bietul meu copil, a spus el cu durere. Ai suportat mai mult decât i-a fost dat oricui din ţara noastră să sufere şi la o vârstă atât de fragedă. Şi acum ce doreşti să facem ca să te putem ajuta?

— Trebuie să mă întorc în Polonia şi să-mi cer castelul, a răspuns Wladek.

— Polonia, a spus Pawel Zaleski. Care-i mai sunt hotarele? Locurile în care ai trăit nu se ştie ale cui vor fi, încă se dau lupte grele între polonezi şi ruşi pentru ele. Generalul Piludski face tot ce poate ca să păstreze integritatea patriei noastre. Dar ar fi o nebunie ca oricare din noi să ignorăm realitatea şi să ne păstrăm optimismul. Nu prea mai ai pentru ce să te întorci în Polonia. Nu, cel mai bun plan ar fi să începi o viaţă nouă în Anglia sau America.

— Dar nu vreau să merg în Anglia, nici în America. Sunt polonez.

— Întotdeauna vei fi polonez, Wladek, acest lucru nimeni nu ţi-l poate lua, indiferent unde ai să te stabileşti. Dar tu trebuie să fii realist în ceea ce priveşte viaţa ta, care nici măcar n-a început.

Wladek şi-a coborât capul disperat. Trecuse prin tot acest infern, numai ca să i se spună că nu va putea niciodată să se mai întoarcă în patria natală? A luptat din răsputeri să-şi ţină lacrimile.

Pawel Zaleski şi-a pus braţul pe umerii lui Wladek.

— Să nu uiţi niciodată că eşti unul dintre cei norocoşi care au izbutit să scape cu viaţă din acel holocaust. Să-ţi aminteşti de prietenul tău, doctorul Dubien şi să fii conştient ce s-ar fi ales de viaţa ta dacă rămâneai acolo.

Wladek n-a scos o vorbă.

— Acum toate gândurile despre trecut trebuie să le dai

deoparte şi să nu te preocupe decât viitorul, Wladek. Poate că o să apuci vremea când Polonia o să se ridice iar, ceea ce este mai mult decât îndrăznesc eu să sper.

Wladek a rămas în continuare tăcut.

— Ei bine, nu este nevoie să te hotărăşti imediat, a spus consulul cu blândeţe. Poţi să stai aici atâta vreme cât îţi trebuie ca să iei o decizie în privinţa viitorului tău.

10

Viitorul era ceva ce o îngrijora pe Anne. Primele luni de mariaj au fost fericite, umbrite doar de neliniştea ei în legătură cu creşterea tot mai pronunţată a antipatiei lui William faţă de Henry şi de incapacitatea noului ei soţ de a se apuca de lucru. Henry devenea uşor irascibil când se aducea în discuţie acest subiect, explicându-i lui Anne că încă era dezorientat din pricina războiului şi că nu voia să se arunce cu ochii legaţi într-o afacere în care s-ar putea să rămână vârât pentru tot restul vieţii. Ea a găsit cam greu de digerat această minciună şi, în cele din urmă, a izbucnit prima lor ceartă.

— Nu înţeleg de ce nu te lansezi iar în acele afaceri imobiliare care cândva te pasionau, Henry.

— Nu pot. Timpul nu este destul de propice pentru ele. În momentul de faţă afacerile imobiliare nu par prea promiţătoare.

— Asta o tot spui de aproape un an; mă întreb dacă vor ajunge vreodată destul de promiţătoare pentru tine.

— Bineînţeles că da; adevărul este că mai am nevoie de puţin capital ca să mă pun pe picioare. Dacă mi-ai împrumuta nişte bani, aş putea porni chiar mâine.

— Asta-i cu neputinţă, Henry. Cunoşti condiţiile testamentului lui Richard: renta mea a încetat în momentul în care m-am recăsătorit şi acum nu mi-a mai rămas decât capitalul.

— Puţin din ceea ce ai m-ar ajuta ca să pornesc la drum şi nu uita că băiatul ăla al tău atât de preţios are peste douăzeci de milioane ca drept succesoral.

— Se pare că ştii o mulţime despre moştenirea lui William, a spus Anne suspicioasă.

— O, haide, Anne, dă-i o şansă soţului tău. Nu mă face să mă simt ca un musafir în propria mea casă.

— Ce s-a întâmplat cu banii tăi, Henry? Totdeauna mi-ai dat de înţeles că ai destui ca să te lansezi în afaceri.

— Totdeauna ai ştiut că, din punct de vedere financiar, nu sunt de talia lui Richard şi era o vreme, Anne, când spuneai că asta nu contează „M-aş mărita cu tine, Henry, chiar dacă n-ai avea nici o leţcaie”, a imitat-o el.

Anne a izbucnit în lacrimi şi Henry a încercat s-o

consoleze. Ea şi-a petrecut restul serii în braţele lui şi problema a fost rediscutată. Anne a ajuns să se autoconvingă că nu este o soţie bună şi că nu este generoasă. Ea avea mai mulţi bani decât îi făceau trebuinţă: nu putea încredinţa o mică parte din ei bărbatului căruia îi dăruise cu atâta bucurie restul vieţii sale?

Acţionând sub imperativul acestor gânduri, Anne a fost de acord ca Henry să ia din banii ei o sută de mii de dolari ca să-şi finanţeze propria lui societate imobiliară în Boston. În decurs de o lună Henry şi-a găsit un birou elegant în zona mondenă a oraşului, şi-a selecţionat personalul şi a pornit la treabă. Curând a intrat în legătură cu toţi politicienii oraşului şi cu bărbaţii care se ocupau cu afaceri imobiliare în Boston. Discutau despre avântul fermelor şi îl flatau pe Henry. Anne nu dădea prea mulţi bani pe ei, dar Henry era fericit şi se părea că avea succese profesionale.

*
* *

William, care împlinise paisprezece ani, era în anul al III-lea la Sf. Paul şi era al şaselea din clasă ca medie generală şi primul la matematici. De asemenea, devenise un nume din ce în ce mai cunoscut în cercul de dezbateri socio-politice. Îi scria mamei sale săptămânal, relatându-i progresele sale şi adresa întotdeauna scrisorile doamnei Richard Kane, refuzând să recunoască existenţa lui Henry Osborne. Anne nu ştia dacă să discute această problemă cu el şi în fiecare luni avea grijă să ia scrisoarea lui William din cutia poştală ca Henry să nu vadă plicul. Ea continua să spere că, cu timpul, William avea să ajungă la sentimente mai bune faţă de Henry, dar, a devenit limpede că speranţele ei erau lipsite de temei, când, într-una din scrisori i-a cerut permisiunea să-şi petreacă vacanţa de vară cu prietenul său Matthew Lester. Cererea a fost o lovitură dureroasă pentru Anne, dar a căutat să nu ia lucrurile în tragic şi a fost de acord cu planurile lui William, pe care şi Henry părea să le aprobe.

William îl ura pe Henry Osborne şi-şi alimenta ura cu fervoare fără a fi, de fapt, sigur unde va ajunge cu ea. Era bucuros că Henry nu-l vizita niciodată la şcoală; n-ar fi putut suporta ca băieţii să-i vadă mama cu acest bărbat. Cel mai rău era că trebuia să locuiască cu el în Boston.

*
* *

Pentru prima oară de la recăsătoria mamei sale, William era nerăbdător să plece în vacanţă.

Maşina familiei Lester i-a dus pe William şi Matthew în tabăra de vară din Vermont. În timpul călătoriei, Matthew l-a întrebat pe William ce intenţiona să facă după ce va absolvi colegiul Sf. Paul.

— Când voi termina voi fi primul din clasă, voi fi preşedintele clasei şi voi câştiga bursa de matematici Hamilton Memorial la Harvard, a răspuns William fără şovăire.

— De ce toate astea sunt atât de importante pentru tine? a întrebat Matthew inocent.

— Pentru că tatăl meu le-a avut pe toate trei.

— După ce vei izbuti să-l depăşeşti pe tatăl tău am să ţi-l prezint pe al meu.

William a zâmbit.

Cei doi băieţi au petrecut patru săptămâni în Vermont în chip agreabil şi într-o perpetuă mişcare, practicând orice joc, începând cu şahul şi terminând cu fotbalul. După o lună, când tabăra s-a terminat, au plecat la New York să-şi petreacă ultima parte a vacanţei la familia Lester. Au fost întâmpinaţi la uşă de un valet care i se adresa lui Matthew cu „sir” şi de o fată de doisprezece ani cu faţa plină de pistrui, care-i spunea lui Matthew „Grasul”. Asta l-a făcut pe William să râdă pentru că prietenul său era foarte subţire şi ea era cea dolofană. Fetiţa a zâmbit dezvelindu-şi dinţii care-i erau aproape complet ascunşi sub aparatul ortodontic.

— N-ai să crezi că Susan este sora mea, nu-i aşa? l-a întrebat Matthew

— Nu, cred că nu, a răspuns William zâmbind către Susan. Ea este mult mai drăguţă decât tine.

Din acel moment ea l-a adorat pe William pentru totdeauna.

William l-a plăcut pe tatăl lui Matthew din clipa în care s-au cunoscut: îi amintea în atâtea privinţe de tatăl său. L-a rugat pe Charles Lester să-l lase să vadă marea bancă al cărei preşedinte era. Charles Lester a cântărit atent cererea lui. Până atunci nici unui copil nu-i fusese permis să intre în clădirea de pe

Broad Street Nr. 17, nici chiar propriului său fiu. A făcut un compromis, aşa cum fac adeseori bancherii şi într-o duminică după-amiază l-a dus pe băiat în Wall Street.

William a fost fascinat să vadă birourile, subsolurile unde se păstrează tezaurul, camera în care se face schimbul valutar, sala de consiliu şi biroul preşedintelui. În comparaţie cu banca Kane şi Cabot, banca Lester era cu mult mai mare, iar William ştia din copia raportului general anual ce se găsea în micul său registru de investiţii că ei aveau o bază de capital mult mai mare decât Kane şi Cabot. În drumul care l-au făcut spre casă cu maşina, William a rămas tăcut şi gânditor.

— Ei bine, William, ţi-a plăcut vizita la banca mea? l-a întrebat Charles Lester jovial.

— O, da, domnule, a răspuns William. Categoric mi-a plăcut. William a făcut o pauză, după care a adăugat: Am de gând ca într-o zi să fiu preşedintele băncii dumneavoastră, domnule Lester.

Charles Lester a râs şi a povestit tuturor despre felul cum a reacţionat tânărul William Kane când a vizitat Lester & Co., ceea ce i-a făcut şi pe ceilalţi să se amuze.

Numai pentru William remarca respectivă nu fusese o glumă.

Anne a fost uluită când Henry a venit iar la ea să-i ceară bani.

— Este o investiţie la fel de sigură ca o casă, a asigurat-o el. Întreabă-l pe Alan Lloyd. Ca preşedinte al băncii el nu poate decât să aibă interesele tale la inimă.

— Dar două sute cincizeci de mii? a întrebat Anne.

— Este o şansă nemaipomenită, draga mea. Consideră aceşti bani ca o investiţie care se va dubla în decurs de doi ani.

După o discuţie şi mai prelungită, Anne a cedat din nou, iar viaţa a reintrat pe vechile ei făgaşe. Când şi-a verificat conturile din bancă Anne a aflat că mai avea o sută cincizeci de mii de dolari, dar Henry părea că se întâlneşte cu cei mai potriviţi oameni şi încheie cele mai bune tranzacţii. S-a gândit să-i ceară părerea lui Alan Lloyd de la Kane şi Cabot, dar, în cele din urmă, a renunţat; ar fi însemnat că-şi manifestă neîncrederea în soţul ei pe care dorea ca lumea să-l respecte şi, în mod cert, Henry n-ar fi avansat propunerea dacă ar fi considerat că Alan n-ar fi fost de acord cu împrumutul.

De asemenea, Anne s-a dus la doctorul MacKenzie să vadă dacă ar putea să mai aibă un copil, dar el a sfătuit-o şi acum să renunţe la idee. Dată fiind tensiunea mare care i-a provocat pierderea sarcinii anterioare, Andrew MacKenzie a considerat că, la cei treizeci şi cinci de ani ai săi, Anne nu este bine să devină din nou mamă. Anne a discutat problema şi cu bunicile, dar ele au încuviinţat din toată inima punctul de vedere al doctorului. Nici uneia din ele nu-i plăcea Henry foarte mult, iar ideea ca o progenitură de-a lui Osborne să ridice pretenţii asupra averii familiei Kane după moartea lor le surâdea şi mai puţin. Anne a început să se împace cu gândul că William avea să fie singurul ei copil. Henry s-a făcut foc şi pară considerând decizia ei ca o neloialitate faţă de el şi i-a reproşat că, dacă ar mai fi trăit Richard, fără doar şi poate, ea ar mai fi încercat să aibă un copil. Cât de diferiţi erau cei doi bărbaţi, şi-a spus în sinea ei Anne, şi nu-şi putea explica de ce îi iubea pe amândoi. A încercat să-l îmbuneze pe Henry şi s-a rugat cerului ca afacerile să-i meargă bine şi să-l ţină cât mai mult ocupat. El începuse deja să lucreze până la ore foarte târzii la birou.

Era într-o luni, în octombrie, după weekend-ul în care sărbătoriseră împlinirea a doi ani de la căsătorie, când Anne a început să primească scrisori de la un „prieten” anonim care o informa că soţul ei poate fi văzut în compania a diverse femei prin Boston, dar, în mod frecvent, cu o anume femeie al cărei nume nu i-l dezvăluia. La început Anne a ars scrisorile imediat şi, deşi era îngrijorată, nu i-a pomenit nimic despre ele lui Henry, rugându-se de fiecare dată ca scrisoarea pe care o primea să fie ultima. N-a avut nici măcar curajul să discute problema cu Henry când acesta i-a cerut o sută cincizeci de mii de dolari.

— Anne, pierd toată afacerea dacă nu am aceşti bani chiar acum.

— Dar asta-i tot ce mai am, Henry. Dacă îţi dau suma asta eu rămân fără absolut nimic.

— Numai casa asta valorează mai mult de două sute de mii de dolari. Ai putea s-o ipotechezi chiar mâine.

— Casa este a lui William.

— William, William, William! Totdeauna William stă în calea succesului meu, a strigat Henry şi a ieşit trântind uşa.

S-a întors acasă după miezul nopţii plin de remuşcări şi i-a spus lui Anne că preferă să piardă afacerea şi ea să-şi păstreze banii, decât să-şi distrugă mariajul. Cuvintele lui au măgulit-o pe

Anne şi mai târziu au făcut dragoste. În dimineaţa următoare ea a semnat un cec de o sută cincizeci de mii de dolari încercând să uite că va rămâne fără nici un ban până ce Henry va culege roade din afacerea pe care a început-o. N-a putut să nu se întrebe dacă nu era mai mult decât o pură coincidenţă faptul că Henry i-a cerut exact suma de bani care îi mai rămăsese din moştenire.

În luna următoare lui Anne nu i-a mai venit ciclul.

Doctorul MacKenzie a fost alarmat, dar a încercat să n-o arate; bunicile au fost îngrozite şi s-au manifestat ca atare; Henry, în schimb, a fost încântat şi a asigurat-o pe Anne că acesta era cel mai minunat lucru ce i s-a întâmplat în întreaga lui viaţă şi a fost chiar de acord să mai clădească o aripă pentru copii la spitalul pe care-l începuse Richard înainte de a muri.

Când William a aflat vestea din scrisoarea mamei sale, a rămas adânc căzut pe gânduri toată seara, fără să-i poată spune nici măcar lui Matthew ce îl frământa. În dimineaţa din sâmbăta următoare, după ce a primit o învoire specială din partea directorului colegiului, Grumpy Raglan, a luat trenul spre Boston şi la sosire a scos o sută de dolari din contul său de economii. S-a îndreptat apoi spre birourile de avocatură Cohen, Cohen şi Yablons din Jefferson Street. Domnul Thomas Cohen, asociatul principal, un bărbat înalt, cu chip colţuros şi tuciuriu a fost surprins într-o oarecare măsură când William a intrat în biroul lui.

— Până acum n-am fost niciodată solicitaţi de un băiat de şaisprezece ani, a început domnul Cohen. Va fi o noutate pentru mine, domnule Kane, a spus el făcând o pauză, dar a constatat că domnul Kane nu-şi dădea cu uşurinţă drumul la gură, mai cu seamă că tatăl dumitale nu a fost cunoscut – cum s-o spun mai exact? – ca nutrind sentimente de simpatie pentru cei de o religie cu mine.

— Tatăl meu, a răspuns William, a fost un mare admirator al realizărilor naţiei evreieşti şi, în mod special, a avut un deosebit respect pentru firma dumneavoastră când aţi pledat cauza rivalilor săi. L-am auzit adeseori menţionând numele dumneavoastră. Din această cauză v-am ales, domnule Cohen, eu am venit la dumneavoastră şi nu dumneavoastră la mine. Aceasta ar trebui să constituie o asigurare suficientă pentru dumneavoastră.

Imediat domnul Cohen n-a mai ţinut cont de faptul că

William avea doar şaisprezece ani.

— Într-adevăr, într-adevăr. Îmi dau seama că pot să fac o excepţie pentru fiul lui Richard Kane. Acum spune-mi cu ce îţi pot fi de folos?

— Aş dori să găsiţi răspuns la trei întrebări pentru mine, domnule Cohen. Prima: Aş vrea să ştiu dacă, în cazul în care mama mea, doamna Henry Osborne, ar naşte un copil, fiul sau fiica ei ar avea vreun drept legal asupra averii Kane? A doua: Am eu vreo obligaţie legală faţă de Henry Osborne din cauza faptului că s-a căsătorit cu mama mea? Şi a treia: La ce vârstă pot să cer ca domnul Henry Osborne să plece din casa mea din Louisburg Square, din Boston?

Pana de scris a domnului Thomas Cohen alerga nervos pe hârtia din faţa lui, împrăştiind mici pete albastre pe biroul deja pătat de cernealã.

William a pus cei o sută de dolari pe masă. Avocatul a părut surprins, dar a ridicat bancnotele şi le-a numărat.

— Folosiţi banii cu chibzuinţă, domnule Cohen. Când am să termin Harvard-ul voi avea nevoie de un avocat bun.

— Deja ai fost primit la Harvard, domnule Kane? Felicitările mele. Sper ca fiul meu să meargă şi el tot acolo.

— Nu, nu sunt încă student, dar peste doi ani voi fi. Mă voi întoarce la Boston peste o săptămână, domnule Cohen şi voi trece pe la dumneavoastră. Discutând ceva despre ceea ce v-am cerut, puteţi să consideraţi relaţia noastră terminată. Bună ziua, domnule.

Thomas Cohen ar fi răspuns şi el bună ziua dacă ar fi avut vreme să rostească aceste două cuvinte înainte ca William să închidă uşa ieşind din birou.

*
* *

William a revenit la birourile Cohen, Cohen şi Yablons şapte zile mai târziu.

— O, domnule Kane, a spus Thomas Cohen, ce plăcere să vă văd iar. Doriţi puţină cafea?

— Nu, mulţumesc.

— Să trimit pe cineva să aducă nişte coca-cola?

Chipul lui William era impenetrabil.

— Bun, să trecem la afaceri, a spus domnul Cohen uşor

încurcat. Am făcut unele cercetări pentru dumneata, domnule Kane, cu ajutorul unei firme respectabile de detectivi, ca să-ţi putem furniza răspunsuri la întrebările câtuşi de puţin teoretice pe care ni le-ai cerut. M-ai întrebat dacă copiii domnului Osborne cu mama dumitale, în cazul în care ar exista, ar putea să emită pretenţii asupra averii Kane sau, în mod deosebit, asupra averii pe care ţi-a lăsat-o tatăl dumitale. Răspunsul este simplu, nu, dar, bineînţeles, doamna Osborne are dreptul să dea oricui şi oricât vrea din cei cinci sute de mii de dolari lăsaţi moştenire de tatăl dumitale.

Domnul Cohen şi-a ridicat privirile.

— Totuşi, domnule Kane, s-ar putea să te intereseze faptul că mama dumitale şi-a retras toţi cei cinci sute de mii de dolari din contul personal de la Kane şi Cabot în ultimele optsprezece luni, dar noi n-am putut să depistăm cum au fost folosiţi banii. Este posibil ca ea să se fi hotărât să depună banii la altă bancă.

William a părut şocat. Era primul semn de lipsă de autocontrol pe care îl observa Thomas Cohen.

— N-ar exista pentru ea nici un motiv ca să facă asta, a spus William. Banii n-au putut ajunge decât la o singură persoană.

Avocatul a rămas tăcut aşteptând ca William să mai spună ceva, dar William s-a stăpânit şi n-a mai adăugat nimic, aşa că domnul Cohen a continuat:

— Răspunsul la cea de a doua întrebare este că dumneata nu ai absolut nici o obligaţie personală sau legală faţă de domnul Osborne. În conformitate cu testamentul tatălui dumitale, cei care se ocupă de administrarea averii până când împlineşti vârsta de douăzeci şi unu de ani sunt mama dumitale împreună cu un domn Alan Lloyd şi o doamnă, John Preston, naşii dumitale.

Thomas Cohen şi-a înălţat din nou privirile. Pe chipul lui William nu se putea citi absolut nimic. Cohen deja învăţase că asta însemna că trebuie să continue.

— Şi răspunsul la cea de a treia întrebare, domnule Kane, este că dumneata n-o să poţi niciodată să-l scoţi pe domnul Osborne din casa de pe Beacon Hill atâta vreme cât este căsătorit cu mama dumitale. Casa îţi revine numai la moartea ei. Dacă atunci el încă mai este în viaţă, dumneata îi poţi cere să plece. Cred că ţi-am răspuns la toate întrebările, domnule Kane.

— Mulţumesc, domnule Cohen, a spus William. Vă rămân

obligat pentru eficienţa şi discreţia cu care aţi rezolvat aceste probleme. Acum vă rog să-mi spuneţi cât vă datorez.

— Cei o sută de dolari nu acoperă întru totul munca, domnule Kane, dar noi avem încredere în viitorul dumitale şi...

— Nu vreau să rămân dator nimănui, domnule Cohen. Trebuie să mă trataţi ca pe un client cu care s-ar putea să nu vă mai întâlniţi niciodată. Plecând de la această premisă, cât vă datorez?

Domnul Cohen a reflectat o clipă.

— În aceste condiţii, v-am cere două sute douăzeci de dolari, domnule Kane.

William a scos şase bancnote de douăzeci de dolari din buzunarul interior de la haină şi le-a înmânat lui Cohen. De data asta, avocatul nu le-a mai numărat.

— Vă sunt recunoscător pentru ajutor, domnule Cohen şi sunt sigur că ne vom mai întâlni. Bună ziua.

— Bună ziua, domnule Kane. Dacă-mi permiteţi, aş vrea să-ţi spun că nu am avut privilegiul de a lucra pentru distinsul dumitale tată, dar acum, după ce te-am cunoscut, doresc să ştii că regret.

William a zâmbit şi s-a simţit înduioşat.

— Vă mulţumesc, domnule.

*
* *

Pregătirile legate de sosirea copilului îi ocupau aproape tot timpul lui Anne; obosea foarte uşor şi trebuia să se odihnească o bună bucată de vreme. Ori de câte ori îl întreba pe Henry cum merg afacerile, el întotdeauna avea la îndemână un răspuns plauzibil, suficient ca s-o asigure că totul este bine, fără să-i furnizeze, de fapt, nici un detaliu.

Apoi, într-o dimineaţă scrisorile anonime au început să sosească din nou. De data aceasta conţineau mai multe detalii, numele femeilor implicate şi locurile în care ar fi putut fi văzute cu Henry. Anne le ardea înainte de a-şi fi întipărit în minte numele sau locurile. Nu voia să creadă că soţul ei putea să-i fie necredincios în timp ce ea îi purta în pântece copilul. Cineva era ros de invidie şi acea persoană, fie că era el sau ea, probabil că spunea minciuni în privinţa lui Henry.

Scrisorile au continuat să vină, uneori furnizând nume noi. Anne le distrugea cu încăpăţânare, dar acum ele începuseră să-i chinuie mintea. Voia să discute întreaga problemă cu cineva, dar nu vedea pe nimeni în faţa căruia să se poată destăinui. Bunicile ar fi fost uluite şi ele, oricum, deja erau pornite împotriva lui Henry. Alan Lloyd, de la bancă, n-avea cum să înţeleagă, pentru că niciodată nu fusese căsătorit, iar William era mult prea tânăr. Nimeni nu părea potrivit. După ce a ascultat o conferinţă ţinută de Sigmund Freud, Anne s-a gândit să consulte un psihiatru, dar un Lowell nu putea să discute o problemă de familie cu cineva care îi era complet străin.

În cele din urmă, soluţia a venit într-un mod la care nici chiar Anne nu s-ar fi aşteptat. Într-o dimineaţă ea a primit trei scrisori. Cea obişnuită de la William, adresată doamnei Richard Kane, prin care o întreba dacă îşi poate petrece iar vacanţa de vară cu prietenul său Matthew Lester în New York. Alta, anonimă, care susţinea că Henry era combinat cu... Milly Preston. Şi a treia de la Alain Lloyd, preşedintele băncii, care o ruga să-i telefoneze şi să-i comunice dacă o poate vedea. Anne s-a aşezat anevoie pe un scaun simţind cum i se taie respiraţia, fiind aproape gata să leşine, dar a făcut un efort şi a început să recitească cele trei scrisori. Scrisoarea lui William i-a frânt inima prin detaşarea cu care era scrisă. Nu putea să suporte gândul că el prefera să-şi petreacă vacanţele cu Matthew Lester. Ei se înstrăinaseră din ce în ce mai mult după căsătoria sa cu Henry. Scrisoarea anonimă care sugera că Henry se combinase cu prietena ei cea mai bună nu putea fi ignorată. Anne n-a avut cum să nu-şi amintească faptul că Milly îi făcuse cunoştinţă cu Henry şi că ea era naşa lui William. Cea de a treia epistolă, de la Alan Lloyd, a umplut-o şi mai mult de nelinişte. Singura scrisoare pe care o mai primise vreodată de la Alan era cea de condoleanţe pentru moartea lui Richard. Avea sentimentul că următoarea nu putea decât să aducă veşti şi mai rele.

A sunat la bancă. Centralista i-a făcut imediat legătura.

— Alan, ai vrut să mă vezi?

— Da, draga mea, aş dori să stăm puţin de vorbă. Când ţi-ar conveni mai mult?

— Ai veşti proaste? l-a întrebat Anne.

— Nu, dar n-aş vrea să discutăm la telefon. Nu este nimic care să te îngrijoreze. Din întâmplare, eşti liberă cumva la prânz?

— Da, sunt Alan.

— Bun, atunci ne întâlnim la Ritz la ora unu. Aştept cu nerăbdare să te văd, Anne.

Ora unu, până atunci nu mai erau decât trei ore. De la Alan, mintea i-a zburat spre William şi Henry, dar s-a oprit la Milly Preston. S-ar putea, oare, să fie adevărat? Anne a făcut o baie caldă, mai îndelungată şi şi-a pus o rochie nouă. N-a ajutat cine ştie ce. Deja începuse să pară buhăită. Gleznele şi gambele, care întotdeauna îi fuseseră atât de elegante şi suple, se îngroşaseră şi se acoperiseră cu pete. Se gândea cu groază la cât de rău ar putea evolua lucrurile înainte de naşterea copilului. A oftat plângându-şi de milă în faţa oglinzii şi a făcut tot ce se putea ca înfăţişarea sa exterioară să fie cât de cât la înălţime.

*
* *

— Arăţi foarte bine, Anne. Dacă n-aş fi un celibatar convins, ţi-aş face curte fără jenă, a spus bancherul cu păr argintiu, întâmpinând-o cu câte un sărut pe amândoi obrajii, de parcă ar fi fost un general francez.

A condus-o la masa lui. Era o veche tradiţie, neconsemnată în scris, ca masa din colţ să fie ocupată întotdeauna de preşedintele băncii Kane şi Cabot în cazul în care nu lua prânzul la bancă. Aşa procedase Richard şi acum era rândul lui Alan Lloyd. Era prima oară când Anne stătea cu cineva la această masă. Ospătarii roiau în jurul lor precum albinele părând să ştie exact când să apară şi să dispară fără a întrerupe o conversaţie.

— Când trebuie să se nască copilul, Anne?

— O, nu înainte de trei luni.

— Sper că nu sunt complicaţii. Parcă îmi amintesc...

— Ei bine, a remarcat Anne, doctorul mă vede o dată pe săptămână şi este foarte nemulţumit de tensiunea mea, dar eu nu sunt îngrijorată.

— Mă bucur atât de mult, draga mea, a spus el şi i-a atins uşor mâna în chip patern. Tu, într-adevăr, pari destul de obosită. Sper să ai grijă de tine şi să te menajezi.

Alan Lloyd a schiţat un gest vag cu mâna. Un ospătar a apărut lângă el şi le-a luat comanda.

— Anne, vreau să-ţi cer un sfat.

Anne era dureros de conştientă de manevrele diplomatice ale lui Alan Lloyd. N-o invitase el la dejun ca să-i ceară sfaturi. Nu se îndoia câtuşi de puţin că el va fi cel care le va da – în mod foarte politicos.

— Ai vreo idee cât de bine merg proiectele imobiliare ale lui Henry?

— Nu, n-am, a spus Anne. Nu m-am amestecat niciodată în afacerile lui Henry. Îţi aminteşti că nici în ale lui Richard nu m-am băgat. De ce mă întrebi? Este vreun motiv de îngrijorare?

— Nu, nu, nimic care să ne pună pe gânduri pe noi, cei de la bancă. Dimpotrivă, ştim că Henry licitează pentru un contract de proporţii la primăria oraşului ca să construiască noul complex spitalicesc. Eu nu fac decât unele investigaţii pentru că el a venit la bancă să ceară un împrumut de cinci sute de mii de dolari.

Anne a încremenit.

— Văd că asta te surprinde, a continuat el. Noi ştim din contul tău de capital că ai în stoc ceva mai puţin de douăzeci de mii de dolari şi un mic sold debitor de şaisprezece mii de dolari.

Anne a pus lingura de supă lângă farfurie, îngrozită. Ea nu-şi dăduse seama că era atât de rău descoperită. Alan îi citea pe chip disperarea.

— Anne, nu pentru asta te-am invitat la masă, a adăugat el repede. Banca este destul de fericită să piardă bani făcând depuneri în contul tău personal pentru tot restul vieţii tale. William are un venit anual de peste un milion de dolari din dobânzile la capital, aşa că soldul tău debitor este insignifiant şi nici cei cinci sute de mii pe care îi cere Henry nu contează, în cazul în care tu eşti de acord să-l susţii ca tutore legal al lui William.

— N-am ştiut că eu am vreo autoritate asupra banilor lăsaţi ca moştenire lui William, a spus Anne.

— Nu ai asupra capitalului dar, din punct de vedere legal, dobânda poate fi investită în orice proiect ce este considerat a fi în beneficiul lui William şi de aceasta sunt răspunzători tutorii lui, tu, eu şi Milly Preston, ca naşi, până când William împlineşte douăzeci şi unu de ani. Acum, eu, în calitate de coordonator al succesiunii lui William, te întreb dacă eşti de acord cu împrumutul de cinci sute de mii. Milly deja mi-a spus că ar fi foarte fericită să-şi dea aprobarea, aşa că asta îţi va oferi oricum două voturi şi, ca atare, părerea mea nu mai contează.

— Milly Preston deja şi-a dat acordul, Alan?

— Da. Nu ţi-a pomenit nimic despre asta?

Anne n-a răspuns imediat.

— Care este părerea ta? a întrebat ea în cele din urmă.

— Ei bine, eu nu cunosc conturile lui Henry pentru că el şi-a înfiinţat societatea abia cu optsprezece luni în urmă şi depunerile nu le are la banca noastră, aşa că n-am nici o idee cu cât sunt mai mari cheltuielile decât venitul pe anul în curs şi ce bilanţ este prevăzut pentru anul 1923.

— Tu ai ştiut că în ultimele optsprezece luni eu i-am dat lui Henry cei cinci sute de mii din proprii mei bani?

— Contabilul meu şef mă informează de fiecare dată când se scoate o sumă mare de bani gheaţă din orice cont. N-am ştiut la ce-ţi foloseau banii şi aceasta nu era treaba mea, Anne. Banii aceia Richard ţi i-a lăsat ţie şi tu poţi să-i cheltuieşti aşa cum doreşti. Dar în cazul dobânzii la succesiunea de familie, lucrurile stau altfel. Dacă tu hotărăşti să scoţi cinci sute de mii de dolari şi să-i investeşti în societatea lui Henry atunci banca va trebui să inspecteze registrele lui Henry pentru că banii ar fi consideraţi o altă investiţie în favoarea lui William. Richard nu le-a acordat tutorilor autoritatea de a face împrumuturi, ci doar investiţii în favoarea lui William. Eu deja i-am explicat această situaţie lui Henry şi, în cazul în care noi am fi de acord să facem această investiţie, tutorii vor trebui să hotărască ce procent este cel mai potrivit spre a fi plătit de societatea lui Henry pentru cei cinci sute de mii de dolari. William, bineînţeles, întotdeauna ştie ce facem cu venitul obţinut din capitalul său pentru că noi n-am văzut nici un motiv spre a ne împotrivi cererii lui de a i se trimite trimestrial programul de investiţii de la bancă, aşa cum primesc toţi membrii consiliului de administraţie. Nu mă îndoiesc câtuşi de puţin că el va avea propriile sale opinii asupra acestei chestiuni cu care va fi pe deplin la curent după ce-şi va primi următorul raport trimestrial.

După o scurtă pauză, Alan a continuat:

— S-ar putea să te amuze dacă-ţi spun că de când a împlinit şaisprezece ani, William îmi transmite propriile sale păreri asupra fiecărei investiţii pe care o facem. La început le-am privit cu un interes superficial, ce venea din partea unui tutore binevoitor. Apoi am început să le studiez cu un respect considerabil. Când William îşi va ocupa locul în consiliul de conducere la Kane şi Cabot s-ar putea ca această bancă să se

dovedească prea mică pentru el.

— Până acum nu mi s-a cerut niciodată părerea în privinţa succesiunii lui William, a spus Anne mâhnită.

— Ei bine, draga mea, tu vezi rapoartele pe care banca ţi le trimite în prima zi a fiecărui trimestru şi întotdeauna a fost în puterea ta, ca tutore, să te interesezi de orice investiţie am făcut-o în folosul lui William.

Alan Lloyd a scos o bucată de hârtie din buzunar şi a rămas tăcut până ce ospătarul a terminat de turnat vinul. După ce acesta s-a îndepărtat, Alan a continuat:

— William are peste douăzeci şi unu de milioane investiţi la bancă cu o rată a dobânzii de 4,5% până când împlineşte douăzeci şi unu de ani. În fiecare trimestru noi reinvestim dobânda în stocuri şi acţiuni. Niciodată n-am investit într-o societate particulară. S-ar putea să te surprindă, Anne, când ai să afli că acum facem noile investiţii pornind de la o bază împărţită pe jumătate: cincizeci la sută în conformitate cu opiniile băncii şi cincizeci la sută după sugestiile lui William. În momentul de faţă noi avem un mic avans, spre satisfacţia lui Tony Simmons, directorul nostru care se ocupă de investiţii, căruia William i-a promis un Rolls-Royce în fiecare an în care reuşeşte să-l depăşească cu un procent de zece la sută.

— Dar de unde o să aibă William zece mii de dolari pentru un Rolls-Royce dacă pierde pariul – de vreme ce nu i se permite să se atingă de banii ce i-au fost lăsaţi moştenire până nu împlineşte douăzeci şi unu de ani?

— La asta nu pot să-ţi răspund, Anne. Ceea ce ştiu este că el are prea multă mândrie ca să vină direct la noi să ne ceară şi eu sunt sigur că el n-ar fi făcut pariul dacă nu şi l-ar fi putut onora. Ai văzut cumva mai de curând faimosul lui registru de contabilitate?

— Acela pe care i l-au dăruit bunicile?

Alan Lloyd a încuviinţat din cap.

— Nu, nu l-am văzut de când a plecat la şcoală. Nici nu ştiam că mai există.

— Încă există, a spus bancherul, şi mi-aş da salariul pe o lună să aflu la ce cifră se ridică coloana de credit din acel registru. Cred că ştii că îşi ţine banii la banca lui Lester din New York şi nu la noi. Ei nu deschid conturi personale sub suma de zece mii de dolari. Şi sunt absolut sigur că n-ar face nici o

excepţie, nici măcar pentru fiul lui Richard Kane.

— Fiul lui Richard Kane, a repetat Anne.

— Iartă-mă, n-am vrut să fiu nepoliticos.

— Nu, nu, nu este nici un dubiu că el nu este fiul lui Richard Kane. Ştii că mie nu mi-a mai cerut nici un cent din ziua în care a împlinit doisprezece ani? A făcut o pauză. Alan, cred că ar trebui să te previn că nu va fi încântat când i se va spune că vor fi investiţi cinci sute de mii de dolari din banii săi în societatea lui Henry.

— Ei nu se împacă bine? a întrebat Alan înălţându-şi sprâncenele.

— Mă tem că nu, a răspuns Anne.

— Îmi pare rău să aud asta. În mod cert, tranzacţia ar deveni mult mai dificilă dacă William, într-adevăr, este împotrivă. Deşi nu are nici o autoritate asupra capitalului până la vârsta de douăzeci şi unu de ani, noi deja am descoperit prin sursele noastre că el s-a dus la un avocat independent ca să afle care sunt drepturile sale legale.

— Doamne, Dumnezeule, a şoptit Anne, nu se poate!

— O, ba da, aşa este, dar nu ai de ce să te îngrijorezi. Ca să fiu cinstit, noi la bancă am fost destul de şocaţi, dar din momentul în care am aflat de unde a pornit investigaţia, am lăsat să se scurgă şi informaţiile pe care, în mod normal, le-am fi păstrat numai pentru noi. Este evident că el şi-a avut motivele sale să nu ne abordeze direct.

— Doamne, Dumnezeule, cum o să fie băiatul ăsta când o să aibă treizeci de ani?

— Asta va depinde de faptul dacă va avea norocul să se îndrăgostească de o fată tot aşa de drăguţă ca tine, a răspuns Alan. Acesta a fost întotdeauna suportul moral pentru Richard.

— Alan, niciodată nu te zgârceşti cu complimentele. Putem lăsa problema celor cinci sute de mii de dolari până o discut eu mai întâi cu Henry?

— Bineînţeles, draga mea. Ţi-am spus doar că am vrut să-ţi cer părerea.

Alan a comandat cafea şi i-a luat blând mâna lui Anne într-a sa.

— Şi nu uita să ai grijă de tine Anne. Tu eşti cu mult mai importantă decât soarta a câtorva mii de dolari.

*

* *

Când Anne s-a întors acasă de la restaurant, a început să se îngrijoreze din pricina celorlalte două scrisori pe care le primise în acea dimineaţă. De un singur lucru era acum sigură: în sfârşit, reuşise să afle mai multe despre propriul ei fiu de la Alan Lloyd; ar fi înţelept din partea ei să dea dovadă de tact şi să-l lase pe William să-şi petreacă vacanţa viitoare cu prietenul său Matthew Lester.

Relaţia lui Henry cu Milly ridica o problemă a cărei soluţie nu era atât de simplă. Anne s-a aşezat în fotoliul din piele vişinie, fotoliul preferat al lui Richard şi a rămas cu privirea pironită pe fereastră asupra straturilor de trandafiri albi şi roşii, atât de frumoşi, fără însă să-i vadă, cufundată în propriile gânduri. Lui Anne întotdeauna i-a trebuit un timp îndelungat ca să ia o hotărâre, dar odată luată, rareori revenea asupra ei.

În acea seară Henry a venit acasă mai devreme ca de obicei şi ea n-a putut să nu se întrebe de ce. În curând a aflat.

— Am auzit că astăzi ai luat prânzul cu Alan Lloyd, a spus el cum a intrat în cameră.

— Cine ţi-a spus, Henry?

— Am spioni pretutindeni, a răspuns el râzând.

— Da, Alan m-a invitat. Voia să ştie ce părere am despre investirea a cinci sute de mii de dolari din moştenirea lui William în societatea ta.

— Ce i-ai răspuns? a întrebat-o Henry, încercând să nu pară neliniştit.

— I-am spus că vreau să discut problema mai întâi cu tine. Dar de ce, pentru numele lui Dumnezeu, înainte de a te duce la bancă nu m-ai întrebat şi pe mine, Henry? M-am simţit atât de prost când am aflat vestea de la Alan.

— Draga mea, n-am crezut că te interesează câtuşi de puţin afacerile, iar eu am aflat dintr-o pură întâmplare că tu, Alan şi Milly Preston sunteţi cu toţii tutori şi fiecare aveţi un vot în privinţa investiţiilor care se fac din venitul lui William.

— Cum ai aflat când nici eu n-o ştiam prea bine? l-a întrebat Anne.

— Draga mea, tu nu citeşti decât ceea ce este scris cu litere mari. De fapt, nici eu n-am ştiut până de curând. Absolut din întâmplare Milly Preston mi-a dat mai multe detalii despre

moştenire şi, ca naşă a lui William, se pare că şi ea face parte din consiliul de administraţie. A fost chiar o surpriză pentru mine. Acum să vedem dacă putem folosi situaţia în avantajul nostru. Milly spune că ea mă susţine dacă tu eşti de acord.

Numai pronunţarea numelui lui Milly a făcut-o pe Anne să nu se simtă în apele ei.

— Nu cred că trebuie să ne atingem de banii lui William, a spus ea. Niciodată n-am privit acest capital ca având vreo legătură cu mine. Aş fi mult mai fericită să nu mă amestec şi să las banca să reinvestească banii aşa cum a făcut până acum.

— De ce să te mulţumeşti cu programul de investiţii al băncii când eu sunt pe punctul de a mă lansa într-o afacere foarte bună cu acest contract pentru spitalul oraşului? William va câştiga o mulţime de bani investind în societatea mea. Crezi că Alan este de acord?

— Nu sunt sigură care este părerea lui. El a fost discret, ca de obicei, deşi, în mod cert, a spus că este un contract excelent, care merită să fie câştigat şi că tu ai şanse să-l obţii.

— Exact.

— Dar el vrea să-ţi vadă registrele înainte de a lua o hotărâre finală şi, de asemenea, se întreba ce s-a întâmplat cu cei cinci sute de mii de dolari.

— Cei cinci sute de mii de dolari ai noştri, draga mea, sunt foarte bine plasaţi aşa cum ai să afli în curând. Mâine dimineaţă am să-i trimit lui Alan registrele ca să le poată inspecta el însuşi. Te pot asigura că va fi foarte impresionat.

— Sper că da, Henry, pentru binele nostru al amândurora, a spus Anne. Acum să aşteptăm să vedem ce părere îşi face; tu ştii cât de multă încredere am avut întotdeauna în Alan.

— Dar nu şi în mine, a spus Henry.

— O, nu, Henry, n-am vrut să zic...

— Te tachinam doar. Presupun că ai încredere în soţul tău.

Anne a simţit cum ochii i se umplu de lacrimi, lacrimi pe care întotdeauna le oprea în faţa lui Richard, dar pentru Henry nici măcar nu se mai obosea să încerce.

— Sper că pot să am încredere. Înainte niciodată n-a trebuit să mă îngrijorez în privinţa banilor şi acum deja sunt prea multe cărora trebuie să le fac faţă. Din cauza copilului mă simt atât de obosită şi deprimată.

Imediat atitudinea lui Henry s-a schimbat, devenind plin de solicitudine.

— Ştiu, draga mea. Nu vreau ca tu să-ţi baţi capul cu chestiuni de afaceri, lasă-le în seama mea, eu întotdeauna m-am descurcat cu ele. Ascultă, de ce nu te urci tu în pat mai devreme şi eu am să-ţi aduc pe tavă ceva să mănânci. Aşa o să pot şi eu să mă întorc la birou să adun toate acele hârtii ca să i le arăt lui Alan mâine dimineaţă.

Anne s-a învoit, dar imediat ce Henry a plecat, ea n-a încercat câtuşi de puţin să doarmă, deşi era obosită şi, aşezată în capul oaselor, în pat, a început să citească din Sinclair Lewis. Ştia că lui Henry îi trebuie cincisprezece minute ca să ajungă la birou, aşa că a aşteptat să treacă douăzeci şi apoi l-a sunat. A lăsat telefonul să sune aproape un minut.

Anne a încercat din nou după alte douăzeci de minute; tot n-a răspuns nimeni. A continuat să sune la fiecare douăzeci de minute, cu acelaşi rezultat. Remarca lui Henry despre încredere a început să i se învârtă ca un sfredel în cap.

În cele din urmă, Henry s-a întors acasă după miezul nopţii şi a părut neliniştit când a văzut-o pe Anne stând în capul oaselor în pat şi citindu-l încă pe Sinclair Lewis.

— Nu trebuia să mă aştepţi.

A sărutat-o. Anne a avut impresia că simte o undă de parfum – sau devenise, oare, din cale afară de suspicioasă?

— A trebuit să stau ceva mai mult la birou decât m-am aşteptat pentru că n-am găsit toate hârtiile pe care mi le cere Alan. S-o ia naiba de secretară tâmpită, a îndosariat o parte din ele sub titulaturi greşite.

— Pesemne că te-ai simţit teribil de părăsit ca să stai de unul singur în birou, în miez de noapte, a spus Anne.

— O, nu este chiar aşa de rău dacă ai o treabă care merită să fie făcută, a spus Henry urcându-se în pat şi culcându-se cu spatele spre Anne. Cel puţin un lucru este cert, ai mult mai mult spor când telefonul nu sună într-una şi te întrerupe.

A adormit în câteva clipe. Anne a rămas trează şi a hotărât să-şi ducă până la capăt planul pe care îl făcuse în acea după-amiază.

*
* *

În dimineaţa următoare, după ce Henry a plecat la birou,

imediat după micul dejun, Anne a răsfoit *The Boston Globe*, cercetând cu de-amănuntul rubricile de mică publicitate. Apoi a ridicat receptorul, a format un număr şi a fixat o întâlnire care a avut loc în partea de sud a Boston-ului, cu câteva minute înainte de ora prânzului. Anne a fost şocată de aspectul mizer al clădirilor. Până atunci nu vizitase niciodată districtul de sud al oraşului şi, în condiţii normale, ar fi putut să ajungă până la sfârşitul vieţii fără ca măcar să ştie că asemenea locuri există.

O mică scară de lemn, plină de gunoaie, chibrituri arse şi mucuri de ţigări ducea spre o uşă cu geam mat pe care era scris cu litere mari, negre „Glen Ricardo”, iar dedesubt „Detectiv particular” (înregistrat în statul Massachusetts). Anne a bătut încet la uşă.

— Intră, uşa este deschisă, a strigat o voce joasă, răguşită.

Anne a păşit înăuntru. Bărbatul care stătea în spatele biroului, cu picioarele cocoţate pe masă, şi-a ridicat privirile de pe ceea ce părea a fi o revistă cu femei mai mult sau mai puţin goale. Trabucul aproape că i-a căzut din gură când a văzut-o pe Anne. Era pentru prima oară când o haină de vizon trecea pragul biroului său.

— Bună dimineaţa, a spus el ridicându-se în picioare. Numele meu este Glen Ricardo. S-a aplecat peste birou şi i-a întins lui Anne o mână păroasă, cu pete de nicotină pe degete. Ea i-a luat-o, bucuroasă că purta mănuşi. Aveţi fixată o oră? a întrebat Ricardo nu pentru că ar fi contat dacă avea sau nu. Pentru o haină de vizon niciodată nu s-ar fi pus problema timpului disponibil pentru o consultaţie.

— Da, am.

— A, deci trebuie să fiţi doamna Osborne. Doriţi să vă scoateţi haina?

— Prefer s-o ţin pe mine, a spus Anne fiindu-i imposibil să vadă unde ar fi putut s-o pună Ricardo decât pe duşumea.

— Bineînţeles, bineînţeles.

Anne l-a privit pe Ricardo cu coada ochiului în timp ce acesta şi-a reluat locul pe scaun şi şi-a aprins un nou trabuc. N-a deranjat-o costumul lui din stofă subţire, verde, nici cravata pestriţă, nici părul dat din belşug cu briantină. Singurul lucru care o preocupa era dacă n-ar fi fost mai bine să se afle în orice altă parte decât aici.

— Deci, care-i problema? a întrebat-o Ricardo începând

să-şi ascută un creion deja foarte scurt, cu un cuţit bont. Aşchiile cădeau pretutindeni, numai în coşul de gunoi nu. V-aţi pierdut câinele, bijuteriile sau soţul?

— În primul rând, domnule Ricardo, aş vrea să mă asigur de totala dumneavoastră discreţie, i-a replicat Anne.

— Bineînţeles, bineînţeles, asta se înţelege de la sine, i-a răspuns Ricardo, fără a-şi ridica ochii de pe creionul din care aproape nu mai rămăsese nimic.

— În orice caz, am ţinut s-o mai spun o dată, a răspuns Anne.

— Bineînţeles, bineînţeles.

Anne şi-a zis în gând că, dacă bărbatul va mai spune o singură dată „bineînţeles”, va începe să urle. A tras adânc aer în piept.

— Am primit nişte scrisori anonime care spun că soţul meu ar avea legături cu o prietenă apropiată. Aş vrea să ştiu cine trimite scrisorile şi dacă există o brumă de adevăr în aceste acuzaţii.

Anne a simţit o mare uşurare când şi-a auzit temerile rostite cu voce tare pentru prima oară. Ricardo a privit-o indiferent ca şi cum n-ar fi fost pentru prima oară când auzea asemenea expresii. Şi-a trecut mâna prin părul negru şi lung care, aşa cum a observat Anne pentru prima oară, se potrivea cu unghiile.

— E-n ordine, a început el. Cu soţul va fi uşor. Cât priveşte persoana care trimite scrisorile va fi mult mai greu. Aţi păstrat scrisorile, bineînţeles?

— Numai ultima, a spus Anne.

Glen Ricardo a oftat şi a întins mâna nemulţumit. Anne a scos scrisoarea din geantă şi apoi a ezitat o clipă.

— Ştiu ceea ce simţiţi, doamna Osborne, dar nu-mi pot face meseria legat la ochi.

— O, bineînţeles, domnule Ricardo. Iertaţi-mă.

Lui Anne nu-i venea să creadă că spusese „bineînţeles”.

Ricardo a citit scrisoarea de două sau de trei ori înainte de a vorbi:

— Toate au fost bătute la maşină pe acelaşi tip de hârtie şi au fost trimise în acelaşi gen de plicuri?

— Da, cred că da, a spus Anne. Din câte îmi amintesc.

— Ei bine, când soseşte următoarea aveţi grijă...

— Sunteţi atât de sigur că vor mai urma şi altele? l-a întrerupt Anne.

— Bineînţeles. Deci aveţi grijă s-o păstraţi. Acum daţi-mi toate detaliile despre soţul dumneavoastră. Aveţi vreo fotografie?

— Da.

Din nou a şovăit.

— Nu vreau decât să-i văd chipul. N-are rost să-mi pierd timpul urmărind pe altcineva, nu? a spus Ricardo.

Anne a deschis din nou poşeta şi i-a dat o fotografie de-a lui Henry în uniformă de locotenent.

— Chipeş bărbat, domnul Osborne, a spus detectivul. Când a fost făcută această poză?

— Cam acum cinci ani, cred, a spus Anne. Nu-l cunoşteam când era în armată.

Câteva minute Ricardo i-a pus lui Anne tot felul de întrebări privind deplasările zilnice ale lui Henry. Ea şi-a dat seama cu surprindere că ştie foarte puţine despre obiceiurile lui Henry sau despre trecutul lui.

— Nu sunt prea multe date, doamnă Osborne, dar am să fac tot ceea ce pot. Deci, taxa mea este de zece dolari pe zi, plus cheltuielile. Am să vă dau săptămânal un raport scris. Vă rog, îmi achitaţi plata pe două săptămâni cu anticipaţie.

Din nou şi-a întins mâna pe birou, de data asta cu mai multă viaţă.

Anne şi-a deschis iarăşi poşeta şi a scos două bancnote noi-nouţe de câte o sută de dolari şi i le-a înmânat lui Ricardo. El le-a studiat atent de parcă n-ar fi fost sigur care dintre distinşii americani îşi avea chipul imprimat pe ele. Benjamin Franklin îl privea imperturbabil pe Ricardo, care mai mult decât sigur nu-l mai văzuse de o bună bucată de vreme, Ricardo i-a înapoiat lui Anne şaizeci de dolari în bancnote mototolite, de câte cinci.

— Văd că lucraţi şi duminicile, domnule Ricardo, a spus Anne încântată de operaţiile matematice făcute în gând.

— Bineînţeles, a spus el. Săptămâna viitoare, la aceeaşi oră, vă convine, doamna Osborne?

— Bineînţeles, a spus Anne şi a plecat rapid spre a evita o strângere de mână din partea bărbatului ce se afla de cealaltă parte a mesei.

*

* *

Când William a citit în raportul pe care-l primea trimestrial de la Kane şi Cabot că Henry Osborne – Henry Osborne, a repetat el cu voce tare ca să fie sigur că citise bine – cerea cinci sute de mii de dolari pentru o investiţie personală, toată ziua i-a fost dată peste cap. Pentru prima oară, în cei patru ani de când era la colegiul St. Paul, a ieşit al doilea la testul de matematică. Matthew Lester, care l-a întrecut, l-a întrebat dacă se simţea bine.

În seara aceea, William l-a sunat pe Alan acasă. Preşedintele băncii Kane şi Cabot nu a fost chiar surprins de telefon după ce Anne îi dezvăluise relaţiile deloc cordiale dintre fiul ei şi Henry.

— William, dragă băiete, ce faci şi cum merg lucrurile la St. Paul?

— Aici totul este bine, dar nu pentru aceasta v-am telefonat.

Dă buzna fără nici un pic de tact, şi-a zis în sinea lui Alan.

— Nici nu mi-am imaginat că n-ar fi, a spus el sec. Cu ce îţi pot fi de folos?

— Aş vrea să vă văd mâine după-amiază.

— Mâine, duminică, William?

— Da, pentru că este singura zi când pot pleca de la şcoală. Voi veni la dumneavoastră oricând şi oriunde doriţi. William a spus-o pe un ton de parcă el era cel care făcea concesii. Şi, sub nici o formă mama nu trebuie să ştie despre întâlnirea noastră.

— Ei bine, William... a început Alan Lloyd.

Vocea lui William a devenit mai fermă.

— Nu trebuie să vă reamintesc, domnule, că, dacă investiţi din banii pe care îi administraţi prin procură în aventura tatălui meu vitreg, chiar dacă nu faceţi de fapt un act ilegal, este, fără nici un dubiu, lipsit de etică.

Alan Lloyd a rămas tăcut câteva clipe întrebându-se dacă să încerce să domolească băiatul la telefon. Băiatul! De asemenea s-a gândit ca să-l dojenească, dar timpul dojenilor trecuse.

— Bine, William. De ce n-ai veni să iei prânzul cu mine, la Clubul Vânătorilor, să zicem la ora unu?

— Voi fi nerăbdător să vă văd, domnule.

Telefonul a făcut un clic.

Cel puţin confruntarea va fi pe terenul meu, şi-a zis Alan Lloyd cu o oarecare uşurare în timp ce închidea telefonul, blestemându-l pe domnul Bell pentru inventarea afurisitului de aparat.

Alan alesese Clubul Vânătorilor pentru că nu voia ca întâlnirea să aibă un caracter prea intim. Primul lucru pe care l-a întrebat William când a sosit la club a fost dacă i se permite o partidă de golf după prânz.

— Sunt încântat, băiete, a spus Alan şi a făcut o rezervare pentru ora trei.

Alan a fost surprins când a văzut că William nu aminteşte nimic despre propunerea lui Henry Osborne în timpul mesei. Departe de asta, băiatul a discutat, foarte în cunoştinţă de cauză, despre opiniile preşedintelui Harding în privinţa reformei taxelor şi despre incompetenţa lui Charles G. Dawes, în calitatea sa de consilier fiscal al preşedintelui. Alan a început să se întrebe dacă William nu renunţase peste noapte la hotărârea de a aborda problema împrumutului solicitat de Henry Osborne, dar, pe tot parcursul conversaţiei, a nutrit, totuşi, speranţa că schimbarea de atitudine nu s-a produs. Ei bine, dacă aceasta este hotărârea pe care a luat-o băiatul, şi-a zis în sinea lui, atunci nici eu nu am de ce să procedez altfel. Aşa că aştepta cu nerăbdare o partidă liniştită de golf după-amiază. După un prânz agreabil şi o sticlă de vin pe care a băut-o mai mult el – William s-a limitat doar la un pahar – ei s-au schimbat la vestiarul clubului şi au ieşit pe terenul de golf.

— Încă mai aveţi un handicap de nouă puncte, nu, domnule? l-a întrebat William.

— Cam pe aproape, dragul meu. De ce?

— Zece dolari pentru fiecare punct marcat, vă convine?

Alan Lloyd a ezitat amintindu-şi că golful era unul din sporturile pe care William le practica cu multă competenţă.

— Da, este perfect.

Nu s-a comentat nimic la primul punct marcat, ceea ce lui Alan i-a reuşit din patru lovituri, iar lui William din cinci. Alan a câştigat destul de confortabil şi al doilea şi al treilea punct şi a început să se relaxeze puţin, fiind chiar încântat de jocul său. Când au ajuns la cel de al patrulea se aflau cam la o jumătate de milă de clădirea clubului. William a aşteptat ca Alan să ridice

crosa.

— Sub nici o formă n-am să accept un împrumut de cinci sute de mii de dolari din banii ce-mi sunt administraţi prin curatelă pentru o societate sau persoană care are vreo conexiune cu Henry Osborne.

Alan a aşezat mingea pentru prima lovitură, dar a dat greş trimiţând-o pe teren accidentat. Singurul avantaj a fost că trebuia să parcurgă o distanţă destul de mare ceea ce îi oferea câteva minute de gândire asupra felului în care să-l abordeze pe William, dar şi mingea. După ce Alan a mai aplicat încă trei lovituri, în cele din urmă, cei doi s-au întâlnit pe gazon. Alan a ratat gaura.

— William, tu ştii că, în calitatea mea de tutore, eu nu deţin decât un singur vot din trei, după cum bine cunoşti că tu nu ai nici o autoritate în luarea deciziilor şi nici nu poţi exercita un control asupra banilor administraţi prin tutelă până nu împlineşti douăzeci şi unu de ani. Tu, de asemenea, îţi dai seama că noi n-ar trebui să discutăm acest subiect absolut deloc.

— Sunt întru totul conştient de implicaţiile legale, dar cum celelalte două persoane ce au rolul de curatori, amândouă se culcă cu Henry Osborne...

Alan Lloyd l-a privit perplex.

— Să nu-mi spuneţi că sunteţi singurul om din Boston care nu ştie că Milly Preston este combinată cu tatăl meu vitreg.

Alan Lloyd n-a răspuns nimic.

William a continuat:

— Eu vreau să fiu sigur că am votul dumneavoastră şi că intenţionaţi să faceţi tot ceea ce vă stă în putere ca s-o influenţaţi pe mama să nu aprobe împrumutul, chiar dacă aceasta ar însemna să mergeţi până acolo încât să-i spuneţi adevărul despre Milly Preston.

Au reluat jocul şi prima lovitură aplicată de Alan a fost şi mai proastă. William a trimis mingea exact unde trebuie să cadă o minge bine jucată. Următoarea lovitură Alan a aplicat-o de sus şi mingea a ajuns într-o tufă despre care până atunci nici măcar nu avusese habar că exista, şi pentru prima oară în patruzeci şi trei de ani a înjurat cu voce tare. Tufa însă îi oferise şi prilejul să se ascundă.

— Îmi ceri puţin cam mult, a spus Alan când a venit lângă William pentru cel de-al cincilea joc.

— Este o nimica toată în comparaţie cu ceea ce trebuie eu să fac, dacă n-aş fi sigur de sprijinul dumneavoastră.

— Nu cred că tatăl tău ar fi de acord cu ameninţările William, a spus Alan în timp ce a urmărit mingea lui William care, de la o distanţă de paisprezece picioare, a nimerit exact în gaură.

— Singurul lucru cu care tatăl meu n-ar fi fost de acord este Osborne, i-a replicat William.

Mingea lui Alan Lloyd s-a oprit la patru picioare de ţintă.

— În orice caz, dumneavoastră ştiţi foarte bine că tatăl meu a avut o clauză inserată în acte, în conformitate cu care banii investiţi din fondurile sale personale rămân o afacere secretă, iar beneficiarul nu trebuie să ştie niciodată că familia Kane este implicată personal. Aceasta a fost o regulă pe care n-a încălcat-o niciodată în toată viaţa sa de bancher. Astfel, el a putut întotdeauna să fie sigur că nu există conflicte de interese între investiţiile băncii şi acelea făcute din fondurile familiei.

— E bine, este evident că mama ta doreşte ca regula să fie încălcată pentru un membru al familiei.

— Henry Osborne nu este un membru al familiei mele, iar atunci când eu voi conduce societatea, la fel ca tatăl meu, n-am să încalc această regulă niciodată.

— William, s-ar putea ca într-o bună zi să ajungi să regreţi că ai luat o hotărâre atât de rigidă.

— Nu cred, domnule.

— Ei bine, încearcă şi analizează pentru o clipă ce efect s-ar putea să aibă asupra mamei tale asemenea acţiune a adăugat Alan.

— Mama deja a pierdut cei cinci sute de mii de dolari pe care îi avea, domnule. Nu este suficient pentru un soţ? De ce să pierd şi eu cinci sute de mii dintr-ai mei?

— Nu ştim dacă aşa stau lucrurile, William. S-ar putea ca investiţia, totuşi, să aducă un profit excelent; eu încă n-am avut prilejul să cercetez cu atenţie registrele lui Henry.

William s-a crispat când Alan Lloyd l-a numit pe tatăl său vitreg Henry.

— Pot să vă asigur că a tocat aproape până la ultimul cent banii mamei. Ca să fiu exact, i-au mai rămas treizeci şi trei de mii patru sute douăzeci de dolari din suma iniţială. Vă sugerez să vă aruncaţi privirea peste registrele lui Osborne şi să-i cercetaţi mai atent cariera, afacerile din trecut şi oamenii cu care s-a

asociat. Ca să nu mai vorbesc de faptul că practică jocurile de noroc cu aviditate şi la mize mari.

În cea de a opta partidă Alan a trimis mingea exact în lacul din faţa lor, lucru ce nu i s-ar fi întâmplat nici măcar unui începător. Şi acest punct Alan l-a pierdut.

— Cum ai obţinut aceste informaţii despre Henry? l-a întrebat Alan fiind aproape sigur că prin intermediul biroului lui Thomas Cohen.

— Prefer să nu spun, domnule.

Alan nu şi-a dezvăluit părerea: s-a gândit că s-ar putea să aibă nevoie de acel as, aşa îl va ţine în manşetă şi i-l va servi lui William mai târziu în viaţă.

— Dacă tot ceea ce ai afirmat se dovedeşte a fi exact, William, categoric va trebui s-o sfătuiesc pe mama ta să nu fie de acord cu nici o investiţie în firma lui Henry. De asemenea, va fi datoria mea ca toată chestiunea s-o discut pe faţă cu Henry.

— Ar fi bine dacă aţi proceda aşa, domnule.

Alan a reuşit o lovitură mai bună, dar şi-a dat seama că nu va câştiga.

William a continuat:

— S-ar putea, de asemenea, să vă intereseze că Osborne are nevoie de cei cinci sute de mii de dolari din banii mei nu pentru contractul pentru spital, ci ca să-şi achite o veche datorie din Chicago. Presupun că nu ştiaţi.

Alan n-a spus nimic; în mod cert, el nu ştia nimic. William a marcat încă un punct. Când au ajuns la cel de al optsprezecelea joc, Alan ratase opt găuri şi era pe punctul să termine cea mai proastă partidă din toate câte şi le putea aminti. Urma lovitura finală de la o distanţă de cinci picioare, care, spera, să-i dea posibilitatea să reducă diferenţa faţă de William la jumătate.

— Mai ai şi alte bombe pentru mine? l-a întrebat Alan.

— Înainte sau după ultima lovitură, domnule?

Alan a râs şi a hotărât să nu se lase intimidat.

— Înainte de lovitură, William, a spus el aplecându-se asupra crasei.

— Lui Osborne n-o să i se dea contractul pentru spital. Cei de care depinde acest lucru consideră că el mituieşte membrii tineri din consiliul municipal. Nu se vor face dezvăluiri publice, dar ca să se asigure că nu vor fi repercusiuni ulterioare,

societatea lui n-a mai fost trecută pe hârtia finală. De fapt, contractul va fi dat societăţii Kirkbride şi Carter. Această ultimă informaţie este strict secretă. Nici celor de la Kirkbride şi Carter nu li se va aduce la cunoştinţă decât de joi într-o săptămână, aşa că v-aş fi recunoscător dacă aţi păstra ştirea pentru dumneavoastră.

Alan a ratat ultima lovitură. William a trimis mingea exact în gaură, după care s-a îndreptat spre preşedintele băncii şi i-a strâns cu căldură mâna.

— Vă mulţumesc pentru partidă, domnule. Cred că îmi datoraţi nouăzeci de dolari.

Alan şi-a scos portmoneul şi i-a înmânat o sută de dolari.

— William, cred că a venit timpul să nu-mi mai spui „domnule”. Numele meu, după cum bine ştii, este Alan.

— Mulţumesc, Alan.

William i-a restituit zece dolari.

*

* *

Luni dimineaţa Alan Lloyd a venit la bancă cu ceva mai multe proiecte de îndeplinit decât îşi pusese în gând înainte de weekend. A desemnat cinci şefi de departamente să verifice imediat exactitatea afirmaţiilor lui William. Se temea că el deja ştia ce vor da la iveală cercetările lor şi, din cauza poziţiei lui Anne la bancă, a luat toate măsurile ca nici un departament să nu aibă cunoştinţă de ce lucra celălalt. Instrucţiunile lui pentru fiecare şef de departament erau clare: toate rapoartele trebuiau să fie strict secrete şi nu puteau fi văzute decât de preşedintele băncii. Miercuri, în aceeaşi săptămână, el avea cinci rapoarte preliminare pe birou. Toate păreau să confirme spusele lui William, deşi fiecare din şefii de departament a cerut încă puţin timp pentru a verifica unele detalii. Alan a hotărât să n-o alarmeze pe Anne până nu are unele date mai concrete. Cel mai bun lucru pe care a considerat că trebuie să-l facă pentru moment a fost să profite de un dineu pe care îl dădea familia Osborne în acea seară spre a o sfătui pe Anne să nu ia imediat o hotărâre în privinţa împrumutului.

Alan, când a ajuns la petrecere, a fost şocat văzând-o pe Anne cât arăta de obosită şi slăbită, ceea ce l-a îndemnat să suprime tonurile alarmante din avertismentul său. În momentul

în care a reuşit s-o prindă singură, n-au putut sta împreună decât câteva clipe. Măcar de n-ar fi fost chiar în aşteptarea copilului, acum când se întâmplă toate acestea, şi-a zis în sinea lui Alan.

— Alan, ce drăguţ din partea ta că ai venit, mai cu seamă că, probabil eşti foarte ocupat la bancă.

— Draga mea, nu mi-aş permite să pierd vreuna din petrecerile tale, ele continuă să rămână atracţia Boston-ului.

Ea a zâmbit.

— Mă întreb dacă spui vreodată un lucru care să supere pe cineva.

— Mult prea des, Anne. Ai avut vreme să te mai gândeşti în privinţa împrumutului?

A încercat să o spună pe un ton cât mai degajat.

— Nu, mă tem că nu. Am fost ocupată până peste cap cu alte lucruri, Alan. Cum se prezintă conturile lui Henry?

— Bine, dar nu avem cifrele decât pentru un an, de aceea cred că ar trebui să punem contabili noştri să facă o verificare completă. Este o procedură bancară care se practică în mod curent faţă de orice persoană care conduce o societate de mai puţin de trei ani. Sunt sigur că Henry va înţelege punctul nostru de vedere şi va fi de acord.

— Anne, dragă, ce petrecere frumoasă, s-a auzit o voce puternică peste umărul lui Alan. El n-a recunoscut chipul; probabil este unul dintre politicienii prieteni cu Henry. Ce mai face micuţa viitoare mamă? a continuat vocea pe un ton exuberant.

Alan i-a părăsit pe cei doi sperând că izbutise să câştige ceva timp pentru bancă. Erau o mulţime de politicieni la petrecere, de la primăria oraşului şi chiar doi din Congres, ceea ce l-a făcut să se întrebe dacă, până la urmă, nu se va dovedi că William a fost greşit informat în legătură cu acel contract. Nici nu mai era nevoie ca banca să continue investigaţia: anunţul oficial din partea primăriei trebuia să se facă în cursul săptămânii următoare. Alan a spus la revedere gazdelor, şi-a luat pardesiul negru din hol şi a plecat.

— De azi într-o săptămână, a spus el cu voce tare, parcă spre a se reasigura pe el însuşi în timp ce cobora pe Chestnut Street, îndreptându-se spre casă.

În timpul petrecerii Anne a căutat să-l urmărească pe Henry ori de câte ori se afla pe lângă Milly Preston. În mod cert

nimic din comportamentul lor nu trăda că ar fi ceva între ei; de fapt, Henry o bună parte de timp, a stat cu John Preston. Anne a început să se întrebe dacă nu-şi judecase greşit soţul şi s-a gândit să anuleze întâlnirea de a doua zi cu Glen Ricardo. Petrecerea s-a terminat cu două ore mai târziu decât anticipase; ea spera că asta însemna că toată lumea s-a simţit bine.

— Frumoasă petrecere, Anne, îţi mulţumesc că ne-ai invitat.

Era aceeaşi persoană cu voce răsunătoare care acum îşi lua rămas bun. Anne nu-şi putea aminti numele lui, se pare că avea o funcţie pe la primăria oraşului. Acum deja dispăruse pe alee.

Anne a urcat anevoie scările şi a început să-şi descheie nasturii de la rochie încă înainte de a ajunge în dormitor, promiţându-şi să nu mai dea nici o petrecere înainte de naşterea copilului, care va fi peste vreo zece săptămâni.

Henry începuse deja să se dezbrace.

— Ai putut să schimbi vreo vorbă cu Alan, draga mea?

— Da, a răspuns Anne. A spus că registrele par în ordine, dar, cum societatea nu este înfiinţată decât de un an, el trebuie să trimită propriii lor contabili pentru o dublă verificare; se pare că este modul obişnuit de lucru al băncii.

— La dracu' cu modul lor obişnuit de lucru. Anne, nu-ţi dai seama că în spate sunt maşinaţiunile lui William care încearcă să blocheze împrumutul?

— Cum poţi să spui aşa ceva?

Alan n-a amintit nimic despre William.

— N-a amintit? a întrebat Henry pe un ton ridicat. Nici măcar nu s-a deranjat să-ţi spună că William a luat duminică prânzul cu el la clubul de golf în vreme ce tu stăteai aici singură?

— Ce vorbe sunt astea? a întrebat Anne. Nu te cred. William niciodată n-ar veni la Boston fără să mă vadă. Pesemne că te înşeli, Henry.

— Draga mea, jumătate din oraş a fost acolo şi eu nu-mi imaginez că William a făcut un drum de peste cincizeci de mile doar pentru o partidă de golf cu Alan Lloyd. Ascultă, Anne, eu am nevoie de acel împrumut pentru că altfel nu sunt admis printre cei care licitează pentru contractul primăriei. Cândva – şi asta foarte curând – tu va trebui să te hotărăşti dacă îl crezi pe William sau pe mine. Eu trebuie să am banii de mâine într-o săptămână, deci peste numai opt zile. Dacă nu pot arăta

primăriei că am acei bani, voi fi tăiat de pe listă. Voi fi eliminat de la licitaţie pentru că William n-a fost de acord ca tu să te măriţi cu mine. Te rog, Anne, vrei să-l suni mâine şi să-i spui să transfere banii?

Vocea lui mânioasă bubuia în capul lui Anne făcând-o să se simtă năucă şi pe punctul de a leşina.

— Nu, nu mâine, Henry. Nu se poate amâna până vineri? Mâine am o zi grea.

Henry a făcut un efort să se stăpânească şi a venit spre ea, aşa cum stătea dezbrăcată în faţa oglinzii. I-a mângâiat pântecele rotund.

— Vreau să-i dau acestui prunc aceeaşi şansă pe care a avut-o William.

*
* *

Ziua următoare Anne şi-a spus de o sută de ori că nu se va duce la Glen Ricardo, dar, cu puţin înainte de prânz, a chemat un taxi. A urcat scările de lemn care scârţâiau la fiecare pas, cuprinsă de nelinişte în privinţa veştilor pe care le-ar putea afla. Încă se mai putea întoarce. A ezitat, apoi a ciocănit uşor la uşă.

— Intră.

A deschis uşa.

— O, doamna Osborne, sunt încântat să vă revăd. Vă rog luaţi loc.

Anne s-a aşezat şi amândoi s-au uitat unul la celălalt.

— Mă tem că veştile nu sunt bune, a spus Glen Ricardo trecându-şi mâna prin părul lung şi negru.

Anne a simţit că-i sare inima din piept şi că i se face rău.

— Domnul Osborne nu a fost văzut întâlnindu-se cu doamna Preston şi nici cu altă femeie în timpul ultimelor şase zile.

— Dar aţi zis că veştile nu sunt bune, a spus Anne.

— Bineînţeles, doamnă Osborne, eu am crezut că dumneavoastră căutaţi motive pentru divorţ. În mod normal nevestele furioase nu vin la mine sperând că am să le dovedesc inocenţa soţilor.

— Nu, nu a spus Anne uşurată. Este cea mai bună veste pe care am primit-o în ultimele săptămâni.

— O, bun, a spus domnul Ricardo uşor surprins. Să sperăm că nici cea de-a doua săptămână nu va aduce nimic în plus.

— O, puteţi să opriţi chiar acum cercetările, domnule Ricardo. Sunt sigură că nu veţi găsi nimic care să schimbe ceva săptămâna viitoare.

— Nu cred că ar fi înţelept, doamna Osborne. Ca să facem o evaluare finală numai după o săptămână de investigaţii ar fi, ca să zicem aşa, cei puţin prematur.

— E-n ordine, dacă consideraţi că aşa trebuie, dar eu sunt convinsă că săptămâna următoare nu va aduce nici o noutate în plus.

— În orice caz, a continuat Glen Ricardo scuturându-şi trabucul care acum i se părea lui Anne mai mare şi mirosind mai bine decât cel de săptămâna trecută, dumneavoastră deja aţi plătit pentru două săptămâni.

— Ce este cu scrisorile? a întrebat Anne amintindu-şi brusc de ele. Presupun că sunt de la cineva care invidiază realizările soţului meu.

— Ei bine, doamnă Osborne, aşa cum v-am spus săptămâna trecută, este foarte greu să dai de urma autorului unor scrisori anonime. Totuşi, noi am putut să localizăm papetăria de unde au fost cumpărate plicurile, pentru că ele sunt destul de neobişnuite, dar deocamdată nu am altceva în plus. S-ar putea ca săptămâna viitoare să am. Aţi mai primit vreo scrisoare în ultimele câteva zile?

— Nu.

— Bun. Deci, se pare, că totul merge cât se poate de mulţumitor. Să nădăjduim, pentru binele dumneavoastră, că săptămâna viitoare va fi ultima noastră întâlnire.

— Da, a spus Anne fericită, să sperăm că aşa va fi. Putem stabili cheltuielile dumneavoastră joia viitoare?

— Bineînţeles, bineînţeles.

Anne aproape că uitase fraza, dar de data aceasta a făcut-o să râdă. În timp ce se îndrepta cu taxiul spre casă a hotărât că Henry trebuie să aibă împrumutul de cinci sute de mii de dolari şi şansa de a-i dovedi lui William şi Alan că judecau greşit. Ea încă nu-şi revenise din şocul produs la aflarea veştii că William venise în Boston fără să o vadă; probabil că Henry avea dreptate când a sugerat că William încerca pe la spate să le contracareze planurile.

*
* *

În seara aceea Henry a fost încântat când Anne i-a spus ce hotărâre a luat în privinţa împrumutului şi în dimineaţa următoare i-a adus documentele legale să le semneze. Anne n-a putut să nu se gândească la faptul că el, pesemne, a avut hârtiile pregătite de câtăva vreme, mai cu seamă că semnătura lui Milly Preston era deja pe ele sau devenea oare din nou din cale afară de suspicioasă? A înlăturat acest gând şi a semnat imediat.

*
* *

Anne era pregătită cu toate răspunsurile luni dimineaţă când a telefonat Alan.

— Anne, dă-mi voie cel puţin să ţin lucrurile pe loc până joi. Atunci vom şti cui i s-a acordat contractul pentru construirea spitalului.

— Nu, Alan, hotărârea nu poate aştepta. Henry are nevoie acum de bani. El trebuie să dovedească primăriei că este destul de puternic din punct de vedere financiar ca să ducă la îndeplinire contractul şi tu deja ai semnăturile a doi tutori, aşa că responsabilitatea nu mai este a ta.

— Banca poate oricând să garanteze poziţia lui Henry fără să vireze de fapt banii. Sunt sigur că primăria va găsi soluţia acceptabilă. În orice caz, n-am avut suficient timp ca să verificăm conturile societăţii lui.

— Dar ai avut timp suficient ca să iei prânzul cu William duminica trecută, fără ca mie să-mi comunici.

A urmat o scurtă pauză la celălalt capăt al firului.

— Anne, eu...

— Să nu-mi spui că n-ai avut prilejul. Miercuri ai venit la petrecerea noastră şi puteai foarte simplu să-mi zici două vorbe. Tu, însă, ai hotărât să nu pomeneşti nimic, în schimb, ţi-ai găsit timp să mă sfătuieşti să amân luarea unei hotărâri în privinţa împrumutului lui Henry.

— Anne, îmi pare rău. Te înţeleg, cum îţi pot apărea toate acestea şi de ce eşti nemulţumită. Dar, te rog, crede-mă, am

avut, într-adevăr, motive să n-o fac. Pot să trec pe la tine şi să-ţi explic totul?

— Nu, Alan, nu poţi. V-aţi unit împotriva soţului meu. Nici unul din voi nu vreţi să-i acordaţi o şansă să vă dovedească de ce este în stare. Ei bine, eu am de gând să-i dau această şansă.

Anne a închis telefonul încântată de ea însăşi, simţind că-i fusese loială lui Henry într-un mod care compensa total faptul că se îndoise de el la început.

Alan Lloyd a sunat din nou, dar Anne şi-a instruit slujnica să spună că era plecată în oraş pentru toată ziua. Când Henry s-a întors în acea noapte acasă a fost bucuros auzind cum l-a pus Anne la punct pe Alan.

— Iubita mea, totul o să iasă foarte bine, ai să vezi. Joi dimineaţă mi se va acorda contractul şi atunci poţi să-l săruţi şi să te împaci cu Alan; totuşi, până atunci, caută să nu dai ochii cu el. De fapt, dacă îţi face plăcere, joi putem lua prânzul la Ritz şi vei avea prilejul să-i faci semn cu mâna din celălalt capăt al restaurantului.

Anne a zâmbit şi a fost de acord. N-a putut să nu-şi amintească faptul că în acea zi, la ora douăsprezece, urma să-l întâlnească pentru ultima oară pe Ricardo. Era, totuşi, destul de devreme, ca ea să poată ajunge la ora unu la Ritz şi să sărbătorească ambele triumfuri deodată.

Alan a încercat de nenumărate ori să vorbească cu Anne, dar slujnica întotdeauna avea o scuză la îndemână. Din moment ce documentul fusese semnat de doi tutori, el nu putea să amâne plata mai mult de douăzeci şi patru de ore. Formularea îi aparţinea lui Richard Kane, fiind valabilă pentru orice acord legal şi nu exista nici o portiţă de scăpare. Marţi după-amiaza când cecul de cinci sute de mii de dolari a părăsit banca printr-un curier special, Alan s-a aşezat la birou şi i-a scris lui William o scrisoare lungă relatându-i toate evenimentele care culminaseră cu transferul banilor, omiţând doar faptele care nu erau încă confirmate de rapoartele de la cele cinci departamente. A trimis o copie a scrisorii fiecărui director al băncii, conştient fiind că, deşi el se comportase cu cea mai mare corectitudine, rămânea totuşi expus acuzaţiei de tăinuire.

William a primit scrisoarea lui Alan Lloyd la colegiul St. Paul în dimineaţa de joi, la micul dejun.

*

* *

La micul dejun, în dimineaţa de joi, la Beacon Hill s-au servit obişnuitele ouă prăjite cu şuncă, pâine prăjită, fierbinte, porridge rece şi cafea făcută la filtru, aburindă. Henry era ba nervos, ba vesel, s-a răstit la slujnică, a glumit cu un funcţionar tânăr de la primărie care l-a sunat să-i spună că numele societăţii căreia i se acordase contractul pentru construirea spitalului va fi afişat la avizierul primăriei în jurul orei zece. Anne aproape că aştepta cu nerăbdare ultima ei întâlnire cu Glen Ricardo. A frunzărit revista *Vogue* încercând să nu bage de seamă cum lui Henry îi tremurau mâinile încleştate pe *The Boston Globe*.

— Ce ai de gând să faci în dimineaţa asta? a întrebat-o Henry, străduindu-se să înfiripe o conversaţie.

— O, nu prea multe până vom celebra victoria la prânz. Ai să poţi să construieşti aripa pentru copii în memoria lui Richard? l-a întrebat Anne.

— Draga mea, nu în memoria lui Richard. Aceasta va fi realizarea mea, aşa că va fi în onoarea ta, se va numi „Clinica doamna Henry Osborne” a adăugat el grandilocvent.

— Ce idee bună, a spus Anne şi a lăsat revista jos zâmbindu-i soţului ei. Dar tu nu trebuie să mă laşi să beau prea multă şampanie la prânz, pentru că în după-amiaza asta merg la control la doctorul MacKenzie şi nu cred că va fi încântat să mă vadă ameţită când nu mai sunt decât nouă săptămâni până se naşte copilul. Când ai să ştii cu siguranţă că acel contract este al tău?

— Ştiu deja, a spus Henry. Funcţionarul cu care am vorbit adineaori era sută la sută sigur, dar se va anunţa oficial la ora zece.

— Primul lucru pe care va trebui să-l faci atunci, Henry, este să-l suni pe Alan şi să-i comunici vestea cea bună. Încep să mă simt destul de vinovată pentru felul în care m-am purtat cu el în ultima săptămână.

— Nu este cazul să te simţi vinovată; el nu s-a deranjat să te pună la curent cu acţiunile lui William.

— Nu, dar a încercat să-mi explice mai târziu, Henry, iar eu nu i-am dat nici o şansă să-mi spună versiunea lui.

— E-n ordine, e-n ordine, fie cum doreşti tu. Dacă asta te

face fericită am să-l sun la ora zece şi cinci şi atunci tu poţi să-i spui lui William că s-a ales de la mine cu un milion. S-a uitat la ceas. Ar fi mai bine să plec. Urează-mi noroc.

— Am crezut că nu mai este nevoie s-o fac.

— Nu, nu este. Aşa se obişnuieşte. Ne vedem la Ritz la ora unu. A sărutat-o pe frunte. Diseară ai să poţi să râzi de Alan, de William, de contracte şi ai să poţi să le tratezi pe toate ca simple probleme ale trecutului, crede-mă. La revedere, draga mea.

— Sper să fie aşa, Henry.

*
* *

Micul dejun zăcea neatins în faţa lui Alan Lloyd. Pe când citea paginile financiare din *The Boston Globe* a observat un mic paragraf în coloana din dreapta care spunea că în acea dimineaţă, la ora zece, primăria va anunţa societatea căreia i s-a acordat contractul de cinci milioane dolari pentru construirea spitalului.

Alan Lloyd deja hotărâse ce acţiuni trebuie să întreprindă dacă Henry nu reuşea să obţină contractul şi dacă tot ce afirmase William se dovedea a fi exact. El va face ceea ce ar fi făcut şi Richard dacă s-ar fi confruntat cu aceeaşi situaţie şi anume, va proceda aşa cum va fi cel mai bine pentru interesele băncii. Ultimele rapoarte de la cele cinci departamente asupra stării financiare a lui Henry îl tulburaseră mult pe Alan Lloyd. Osborne era, într-adevăr, un mare jucător de noroc şi nu s-a putut afla nimic în privinţa destinaţiei pe care o luaseră cei cinci sute de mii de dolari vărsaţi la societatea lui Henry. Alan Lloyd şi-a sorbit pe îndelete oranjada fără a se atinge de nimic altceva din micul dejun. S-a scuzat faţă de menajera sa şi a plecat la bancă. Era o zi frumoasă.

*
* *

— William, vii la o partidă de tenis în după-amiaza asta?

Matthew Lester stătea în picioare în spatele lui William care citea pentru a doua oară scrisoarea de la Alan Lloyd.

— Ce-ai spus?

— Ai surzit sau deja ai devenit un adolescent senil? Vrei să

te bat măr la tenis în după-amiaza asta?

— Nu, n-am să fiu aici după-amiază, Matthew. Am lucruri mult mai importante de făcut.

— Fireşte, bătrâne, am uitat că tu pleci iarăşi într-una din călătoriile tale misterioase la Casa Albă. Ştiu că preşedintele Harding caută un nou consilier fiscal şi tu eşti exact omul potrivit care să ia locul acelui nebun încăpăţânat, Charles G. Dawes. Spune-i că accepţi cu condiţia de a-l invita pe Matthew Lester să ocupe funcţia de procuror general al administraţiei americane.

William tot n-a răspuns.

— Ştiu că gluma este destul de nereuşită, dar am crezut că merită măcar un comentariu, a spus Matthew în timp ce se aşeza lângă William şi şi-a privit mai atent prietenul. Ouăle sunt de vină, nu-i aşa? Au un gust de parcă ar fi fost aduse dintr-un lagăr de prizonieri de război din Rusia.

— Matthew, am nevoie de ajutorul tău, a spus William în timp ce punea scrisoarea lui Alan înapoi în plic.

— Ai primit o epistolă de la sora mea şi ea îţi spune că ai putea să-l înlocuieşti temporar pe Rudolf Valentino?

William s-a ridicat în picioare.

— Încetează cu aiurelile, Matthew. Dacă banca tatălui tău ar fi fost jefuită, tu ai sta cu mâinile în sân şi ai face glume?

Chipul lui William era fără nici o îndoială serios. Tonul lui Matthew s-a schimbat.

— Nu, n-aş face.

— Bun. Hai să mergem de aici şi am să-ţi explic totul.

*
* *

Anne a plecat din Beacon Hill puţin după ora zece ca să facă unele cumpărături înainte de a se duce la ultima întâlnire cu Glen Ricardo. Telefonul a început să sune când ea urca în Chestnut Street. A răspuns fata din casă, care s-a uitat pe fereastră şi a hotărât că stăpâna ei era mult prea departe ca să mai alerge s-o cheme. Dacă Anne s-ar fi întors să vorbească la telefon i s-ar fi comunicat decizia primăriei în privinţa contractului pentru spital, în schimb, ea a cumpărat nişte ciorapi de mătase şi a încercat un nou parfum. La biroul lui Glen Ricardo a ajuns puţin după ora douăsprezece sperând că mirosul noului

parfum va contracara pe cel de trabuc.

— Cred că n-am întârziat, a început ea cu vervă.

— Doamna Osborne, luaţi loc.

Ricardo nu părea deosebit de vesel, dar aşa arată de obicei, şi-a zis Anne în gând. Apoi a observat că el nu-şi fuma nelipsitul trabuc.

Glen Ricardo a deschis un dosar maro, elegant, singurul lucru nou pe care Anne îl vedea în birou şi a scos câteva hârtii.

— Să începem cu scrisorile anonime, da, doamna Osborne?

Lui Anne nu i-a plăcut deloc tonul vocii lui şi nici cuvântul „să începem cu”.

— Da, este în ordine, a reuşit ea să articuleze.

— Ele sunt trimise de o anume doamnă Ruby Flowers.

— Cine? De ce? a întrebat Anne neliniştită că va primi un răspuns pe care nu voia să-l audă.

— Presupun că unul din motive este acela că doamna Flowers în momentul de faţă l-a dat în judecată pe soţul dumneavoastră.

— Ei bine, asta explică tot misterul, a spus Anne. Pesemne că vrea să se răzbune. Cât pretinde că îi datorează Henry?

— Ea nu reclamă datorii, doamnă Osborne.

— Ei bine, atunci ce reclamă?

Glen Ricardo s-a ridicat de pe scaun proptindu-şi mâinile de birou, de parcă această mişcare i-ar fi solicitat întreaga forţă a braţelor ca să-şi salte trupul obosit. S-a îndreptat spre fereastră şi a privit aglomeraţia din portul Boston.

— Ea l-a dat în judecată pentru că nu şi-a respectat promisiunea făcută, doamna Osborne.

— O, nu se poate, a spus Anne.

— Se pare că atunci când domnul Osborne v-a cunoscut pe dumneavoastră, ei erau logodiţi urmând să se căsătorească, dar logodna s-a rupt, aparent, fără nici un motiv.

— O femeiuşcă, probabil, care voia banii lui Henry.

— Nu, nu cred că a fost aşa. Vedeţi, doamna Flowers are deja o situaţie. Nu ca a dumneavoastră, bineînţeles, dar, în orice caz, este o femeie înstărită. Fostul ei soţ a avut o societate de îmbuteliat băuturi răcoritoare şi el i-a lăsat o avere ce-i oferă o anume siguranţă financiară.

— Fostul ei soţ... ea câţi ani are?

Detectivul s-a întors la birou, a frunzărit câteva, pagini din

dosar, după care degetul mare a început să coboare de-a lungul uneia dintre ele. Unghia neagră s-a oprit.

— Va împlini cincizeci şi trei.

— O, Dumnezeule, a spus Anne. Biata femeie! Pesemne că mă urăşte.

— Aş îndrăzni să spun că da, doamna Osborne, dar asta nu ne ajută cu nimic. Acum trebuie să revin la celelalte activităţi ale soţului dumneavoastră.

Degetul pătat de nicotină a mai dat câteva pagini.

Anne a simţit că începe să i se facă rău. De ce mai venise, de ce nu renunţase încă de săptămâna trecută? Ea n-ar trebui să ştie toate acestea. Nu voia să le ştie. De ce nu se scoală de pe scaun şi să plece? Ce n-ar fi dat ca Richard să se afle lângă ea. El ar fi ştiut exact cum să procedeze. A descoperit însă că nu poate să se mişte şi a rămas pironită locului din cauza lui Glen Ricardo şi a hârtiilor din noul său dosar elegant.

— Săptămâna trecută, de două ori, domnul Osborne a fost singur în compania doamnei Preston mai mult de două ceasuri.

— Dar asta nu dovedeşte nimic, a spus Anne disperată. Ştiu că au discutat despre un document financiar foarte important.

— Într-un mic hotel de pe Salle Street.

Anne nu l-a mai întrerupt pe detectiv.

— În ambele ocazii au fost văzuţi intrând în hotel ţinându-se de mână, şuşotind şi râzând. Bineînţeles, nu este concluziv, dar avem fotografiile lor când au intrat şi au ieşit din hotel.

— Distrugeţi-le, a spus Anne abia şoptit.

Glen Ricardo a clipit din ochi.

— Cum doriţi, doamna Osborne. Mă tem că sunt mai multe. Celelalte cercetări arată că domnul Osborne n-a fost niciodată student la Harvard şi nici ofiţer în armata americană. A existat un anume Henry Osborne la Harvard care era înalt de cinci picioare şi cinci ţoli, avea părul blond-roşcat şi era originar din Alabama. A fost omorât pe Maine în 1917. Noi, de asemenea, ştim că soţul dumneavoastră este mult mai tânăr decât vârsta pe care pretinde el că ar avea-o, iar numele lui real este Vittorio Togna şi şi-a făcut stagiul...

— Nu vreau să mai aud nimic, a spus Anne cu obrajii inundaţi de lacrimi. Nu vreau să mai aud nimic.

— Bineînţeles, doamna Osborne, vă înţeleg. Îmi pare rău

că veştile mele sunt atât de proaste. În meseria mea uneori...

Anne a luptat să-şi recapete cât de cât stăpânirea de sine.

— Vă mulţumesc domnule Ricardo. Apreciez tot ceea ce aţi făcut. Cât vă datorez?

— Ei bine, deja aţi plătit pentru două săptămâni în avans, iar cheltuielile mele se ridică la şaptezeci şi trei de dolari.

Anne i-a dat o bancnotă de o sută de dolari şi s-a ridicat de pe scaun.

— Să nu vă uitaţi restul, doamna Osborne.

Ea a clătinat din cap şi a făcut semn cu mâna că n-o interesează.

— Doamnă Osborne, vă simţiţi bine? Îmi păreţi puţin cam palidă. Vă pot aduce un pahar cu apă sau altceva?

— Totul e-n ordine, a minţit Anne.

— Poate îmi permiteţi să vă conduc cu taxiul acasă.

— Nu, mulţumesc, domnule Ricardo, am să reuşesc să mă descurc singură. S-a întors şi i-a zâmbit. A fost foarte amabil din partea dumneavoastră că v-aţi oferit.

Glen Ricardo a închis încet uşa în urma clientei sale, s-a dus spre fereastră, a rupt cu dinţii capătul ultimului său trabuc de lux, l-a scuipat afară şi şi-a blestemat meseria.

*
* *

Anne s-a oprit în capul scărilor ţinându-se strâns de balustradă, gata să leşine. Copilul o lovea cu picioarele în burtă şi o făcea să-i vină să vomite. La colţul blocului a găsit un taxi, s-a ghemuit pe bancheta din spate, fiindu-i imposibil să se oprească din plâns său să se gândească la ce va face în continuare. Imediat ce a coborât din maşină în faţa casei, s-a dus direct în dormitor fără ca s-o vadă cineva din personal plângând. Când a intrat în cameră telefonul suna şi ea l-a ridicat, mai mult din obişnuinţă, nu că ar fi fost curioasă să ştie cine era.

— Aş putea vorbi cu doamna Kane, vă rog?

— Bună, Alan. Eu sunt, Anne.

— Anne, draga mea, mi-a părut atât de rău când am aflat vestea azi dimineaţă.

— Cum de ştii, Alan, cum ai aflat? Cine ţi-a spus?

— Cei de la primărie m-au sunat şi mi-au dat toate detaliile curând după ora zece, în dimineaţa asta. Am încercat să

te sun dar slujnica a spus că deja plecaseşi după cumpărături.

— O, Dumnezeule, a zis Anne. Aproape că uitasem de contract.

S-a aşezat pe un scaun cu mare greutate, abia mai respirând.

— Anne, te simţi bine?

— Da, sigur, a răspuns ea încercând fără succes să-şi domolească plânsul. Ce au avut de spus cei de la primărie?

— Contractul pentru spital a fost dat unei societăţi care se cheamă Kirkbride şi Carter. Se pare că Henry nici n-a figurat printre primii trei. Am încercat toată dimineaţa să dau de el, dar a plecat de la birou imediat după ora zece şi nu s-a mai întors de atunci. Anne, presupun că nu ştii unde este.

— Nu, n-am nici o idee.

— Vrei să trec pe la tine draga mea? a întrebat el. Aş putea fi acolo în câteva minute.

— Nu, mulţumesc Alan. Anne a făcut o pauză ca să tragă cu greutate puţin aer în piept. Te rog să mă ierţi pentru modul în care te-am tratat în aceste ultime câteva zile. Dacă Richard ar mai fi în viaţă, nu m-ar ierta niciodată.

— Nu fi caraghioasă, Anne, prietenia noastră durează de mult prea mulţi ani ca un incident stupid ca acela să aibă vreo importanţă.

Bunătatea din vocea lui a făcut-o să izbucnească iar în plâns. Anne se clătina pe picioare.

— Trebuie să plec, Alan. Se aude cineva la uşa din faţă; s-ar putea să fie Henry.

— Ai grijă de tine, Anne şi nu-ţi face probleme pentru cele întâmplate astăzi. Atâta vreme cât voi fi preşedintele băncii, te voi susţine întotdeauna. Nu ezita să mă suni dacă ai nevoie de mine.

Anne a pus telefonul jos simţind un zgomot surd în urechi. Efortul de a respira era din ce în ce mai mare. S-a lăsat pe duşumea şi a simţit o contracţie puternică, senzaţie demult uitată şi peste puterile ei.

Câteva minute mai târziu, slujnica a bătut încet la uşă. N-a primit nici un răspuns şi a păşit înăuntru urmată de William. El nu mai intrase deloc în dormitorul mamei sale după căsătoria ei cu Henry Osborne. Cei doi au alergat spre Anne, care era zguduită de convulsii şi complet inconştientă de prezenţa lor.

Mici pete de spumă îi apăruseră pe buza de sus. În câteva secunde criza a trecut şi Anne a început să geamă uşor.

— Mamă, a spus William imediat. Ce este cu tine?

Anne a deschis ochii şi i-a pironit asupra fiului ei, privindu-l cu disperare.

— Richard, mulţumesc lui Dumnezeu că ai venit. Am nevoie de tine.

— Sunt William, mamă.

Privirea i s-a împăienjenit.

— Nu mai am nici un strop de putere, Richard. Trebuie să plătesc pentru greşelile mele. Iartă...

Vocea i s-a transformat într-un geamăt adânc când o altă contracţie puternică a început.

— Ce se întâmplă? a întrebat William neajutorat.

— Cred că au început durerile facerii, deşi n-ar fi trebuit să nască decât peste câteva săptămâni, a spus slujnica.

— Du-te imediat şi sună-l pe doctorul MacKenzie, i-a spus William servitoarei în timp ce el a alergat spre uşă. Matthew, a strigat el tare, vino repede sus.

Matthew a urcat în fugă scările, oprindu-se în dormitor lângă William.

— Ajută-mă s-o ducem pe mama în maşină, a spus el.

Matthew a îngenuncheat. Cei doi băieţi au ridicat-o pe Anne, au coborât uşor cu ea pe scări şi au dus-o în maşină. Ea respira cu mare greutate, gemea, fiind evident că durerile erau foarte mari. William a alergat înapoi în casă, a smuls telefonul din mâna slujnicei în timp ce Matthew aştepta în maşină.

— Domnul doctor MacKenzie?

— Da, cu cine vorbesc?

— Numele meu este William Kane; dumneavoastră nu mă cunoaşteţi.

— Nu te cunosc, tinere? Eu am asistat la naşterea ta. Cu ce îţi pot fi de folos?

— Cred că mama trebuie să nască. Am s-o aduc la spital imediat. Voi fi acolo în câteva minute.

Tonul doctorului MacKenzie s-a schimbat.

— Bine, William, nu te speria. Eu voi fi aici şi te voi aştepta. Totul va fi sub control din momentul în care sosiţi.

— Mulţumesc, domnule doctor. William a ezitat. Pare să fi avut o criză. Este normal?

Cuvintele lui William l-au îngheţat pe doctor. Şi el a şovăit.

— Ei bine, nu este chiar normal. Dar ea o să-şi revină imediat ce naşte. Adu-o aici cât poţi de repede.

William a închis telefonul, a ieşit din casă în goană şi a sărit în Rolls Royce. A condus maşina fără să oprească pentru nimic în lume, încetinind doar şi rămânând în viteza întâi, până au ajuns la spital. Cei doi băieţi au coborât-o pe Anne. I-a întâmpinat o soră cu o targă, care i-a condus până în secţia de obstetrică. Doctorul MacKenzie stătea în uşa sălii de operaţie aşteptându-i. A preluat pacienta şi le-a spus băieţilor să rămână pe coridor.

Cei doi băieţi au stat în tăcere pe o mică banchetă şi au aşteptat. Ţipete îngrozitoare, aşa cum n-auziseră niciodată, veneau din sala de naşteri; ca apoi să fie urmate de o tăcere şi mai înfiorătoare. Pentru prima oară în viaţa sa William s-a simţit total neajutorat. Au rămas acolo încă două ore fără să schimbe nici un cuvânt între ei. În cele din urmă şi-a făcut apariţia doctorul MacKenzie istovit. Cei doi băieţi s-au ridicat în picioare şi doctorul a privit spre Matthew Lester.

— William? a întrebat el.

— Nu, domnule, eu sunt Matthew Lester; el este William.

Doctorul s-a întors spre William şi i-a pus o mână pe umăr.

— William, îmi pare rău, mama ta a murit acum câteva minute... iar copilul, o fetiţă, s-a născut mort. William a simţit că i se taie picioarele şi s-a lăsat pe bancă. Am făcut tot ceea ce ne-a stat în puteri ca să-i salvăm, dar a fost în zadar. Şi-a clătinat capul cu durere. Anne n-a vrut să mă asculte, a ţinut atât de mult să aibă acest copil. N-ar fi trebuit să mai nască niciodată.

William a rămas tăcut, ca o stană de piatră, sub cuvintele doctorului ce cădeau ca nişte lovituri de bici.

— Cum *a fost posibil* ca ea să moară? a şoptit el. Cum aţi putut *s-o lăsaţi* să moară?

Doctorul s-a aşezat pe bancă între cei doi băieţi.

— Ea n-a vrut să mă asculte, a repetat el încet. Am avertizat-o de nenumărate ori după ce a pierdut o sarcină că nu trebuie să mai aibă un copil, dar, când s-a recăsătorit, ea şi tatăl tău vitreg niciodată n-au luat în serios avertismentele mele. În timpul celeilalte sarcini ea a avut tensiunea crescută. Asta m-a îngrijorat şi în cursul acesteia, deşi niciodată n-a fost aproape de starea critică. Dar când ai adus-o azi; ea era deja în starea de eclampsie şi nu-mi dau seama de ce.

— Eclampsie?

— Convulsii. Uneori pacientele pot să supravieţuiască după mai multe crize. Alteori, pur şi simplu, respiraţia încetează.

William a tras adânc aer în piept străbătut de un fior şi şi-a lăsat capul în mâini. Matthew Lester şi-a condus cu blândeţe prietenul spre ieşire. Doctorul i-a urmat. Când au ajuns la uşă, l-a privit pe William şi a spus:

— Tensiunea i s-a urcat extrem de brusc. Este ceva foarte neobişnuit şi ea, pur şi simplu, n-a luptat, aproape ca şi cum nu i-ar mai fi păsat de nimic. Foarte ciudat. A fost ceva care a tulburat-o în ultimul timp?

William şi-a înălţat faţa brăzdată de lacrimi.

— Nu *ceva*, a spus el cu ură. Ci *cineva*.

*
* *

Alan Lloyd stătea într-un fotoliu, în salon, când s-au întors cei doi băieţi în casa de cărămidă roşie. În clipa în care i-a văzut, s-a ridicat în picioare.

— William, a spus el imediat. Este vina mea că am admis împrumutul.

William rămăsese cu privirea pironită asupra lui fără să priceapă ce spune.

Matthew Lester a întrerupt tăcerea ce se lăsase.

— Nu cred că asta mai are vreo importanţă, domnule, a spus el încet. Mama lui William a murit cu câteva minute mai înainte, în timpul naşterii.

Alan Lloyd s-a făcut pământiu la chip, s-a sprijinit cu mâinile de cămin şi s-a întors cu faţa spre perete. Era pentru prima oară când cei doi băieţi vedeau un bărbat în toată firea plângând.

— Este vina mea, a zis în cele din urmă bancherul. N-am să mi-o iert niciodată. Nu i-am spus tot ceea ce am ştiut. Am iubit-o atât de mult încât n-am vrut s-o amărăsc.

Neliniştea lui l-a făcut pe William să se adune.

— Categoric nu este vina ta, Alan, a spus el cu fermitate. Tu ai făcut tot ce-ai putut, ştiu asta, şi acum eu sunt cel care voi avea nevoie de ajutorul tău.

Alan Lloyd şi-a recăpătat stăpânirea de sine.

— L-a informat cineva pe Osborne despre moartea mamei

tale?

— Nu ştiu şi nici nu-mi pasă.

— Am încercat să dau de el toată ziua. Şi-a părăsit biroul curând după ora zece dimineaţa şi de atunci nimeni nu l-a mai văzut.

— O să apară el mai devreme sau mai târziu, a spus William posomorât.

După ce Alan Lloyd a plecat, William şi Matthew au rămas singuri în camera din faţă mai toată noaptea, aţipind când şi când. La patru dimineaţa William a numărat bătăile ceasului rămas de la bunicul său şi a avut impresia că a auzit zgomot pe stradă. Matthew se uita pe fereastră. William a făcut câţiva paşi cu articulaţiile înţepenite alăturându-i-se. Amândoi l-au văzut pe Henry Osborne cum traversa împleticindu-se Louisburg Square cu o sticlă pe jumătate plină în mână. A bâjbâit o vreme cu nişte chei încercând să descuie şi, în cele din urmă, şi-a făcut apariţia în prag, clipind năuc când a dat cu ochii de cei doi băieţi.

— O vreau pe Anne, nu pe voi. De ce nu sunteţi la şcoală? Nu vreau să vă văd pe voi, a spus el cu o voce groasă şi bâjbâită şi a încercat să-l dea la o parte pe William. Unde este Anne?

— Mama este moartă, a spus William încet.

Henry Osborne s-a uitat la el câteva secunde de parcă n-ar fi priceput nimic. Privirea lui tâmpă l-a făcut pe William să-şi piardă controlul.

— Unde erai când ea a avut nevoie de ajutorul soţului ei? a strigat el.

Osborne rămăsese în picioare, clătinându-se uşor.

— Dar copilul?

— S-a născut mort. Era fetiţă.

Henry Osborne s-a prăbuşit pe scaun. Lacrimi de beţiv au început să i se prelingă pe faţă.

— Ea a pierdut copilul meu?

William a devenit aproape incoerent de furie şi supărare.

— Copilul tău? Măcar o singură dată încetează să te gândeşti numai la tine! a urlat el. Ştii că doctorul MacKenzie a sfătuit-o să nu mai rămână gravidă?

— Eşti expert şi în asta, ca în toate celelalte, nu-i aşa? Dacă îţi vedeai de împuţitele tale de afaceri, eu aş fi putut să-mi am grijă de propria mea soţie fără amestecul tău.

— Şi de banii ei, se pare.

— Bani! Zgârcit nenorocit ce eşti, pun pariu că pierderea banilor te doare mai mult decât orice.

— Ridică-te! a spus William printre dinţi.

Henry Osborne s-a ridicat şi a dat cu sticla de colţul scaunului. Whisky-ul s-a împrăştiat pe covor. S-a îndreptat bălăngănindu-se spre William cu gâtul sticlei sparte în mâna înălţată deasupra capului. William nu s-a mişcat din loc, Matthew s-a aruncat între ei şi a reuşit fără bătaie de cap să-i ia sticla beţivului.

William şi-a dat prietenul la o parte şi a înaintat până ce faţa i-a fost la numai câteva degete de a lui Osborne.

— Acum fii atent şi ascultă-mă cu luare aminte. Vreau ca într-o oră să pleci din casa asta. Dacă mai îmi ieşi vreodată în cale, am să pornesc cercetările în privinţa celor întâmplate cu jumătate de milion de dolari ai mamei care au fost investiţi în societatea ta şi am să reiau investigaţia pe care o începusem pentru a descoperi cine eşti de fapt şi care a fost viaţa ta în Chicago. Pe de altă parte, dacă nu mai aud despre tine nimic niciodată am să consider că problema este încheiată. Acum ieşi afară de aici până nu te omor.

Cei doi băieţi l-au urmărit cum a plecat plângând cu suspine, vorbind furios şi incoerent.

*
* *

În dimineaţa următoare William a făcut o vizită la bancă. A fost condus imediat în biroul preşedintelui. Alan Lloyd punea nişte documente într-o mapă. Şi-a înălţat privirile şi i-a înmânat lui William o foaie de hârtie fără să vorbească. Era o scrisoare scurtă către membrii consiliului de administraţie prin care îşi depunea demisia din funcţia de preşedinte al băncii.

— Poţi s-o chemi pe secretara ta? a spus William încet.

— După cum doreşti.

Alan Lloyd a apăsat pe un buton de pe birou şi printr-o uşă laterală şi-a făcut apariţia o doamnă de vârstă mijlocie, îmbrăcată modest.

— Bună dimineaţa, domnule Kane, a spus ea când a dat cu ochii de William. Mi-a părut atât de rău când am auzit despre mama dumitale.

— Mulţumesc, a spus William. A mai văzut altcineva

această scrisoare?

— Nu, domnule, a răspuns secretara. Tocmai vroiam să bat la maşină douăsprezece copii şi să i le aduc domnului Lloyd să le semneze.

— Ei bine, nu mai baţi nimic şi te rog să uiţi că această ciornă a existat vreodată. Şi niciodată să nu pomeneşti nimănui despre ea, înţelegi?

Ea rămăsese uitându-se în ochii aceia albaştri, ai băiatului de şaisprezece ani. Aşa de mult seamănă cu ai tatălui său, şi-a zis ea în gând.

— Da, domnule Kane.

A plecat fără să mai scoată vreo vorbă închizând uşa în urma ei. Alan Lloyd şi-a înălţat privirile.

— Banca Kane şi Cabot nu are nevoie de un alt preşedinte în momentul de faţă, Alan. Şi tatăl meu ar fi procedat exact cum ai procedat tu, în împrejurări similare.

— Nu este atât de uşor, a spus Alan.

— Ba da, a răspuns William. Putem să reluăm această discuţie când voi avea douăzeci şi unu de ani, dar nu mai înainte. Până atunci îţi voi fi recunoscător dacă vei conduce banca cu acelaşi tact şi diplomaţie. Vreau ca din tot ce s-a întâmplat să nu se discute nimic în afara acestui birou. Vei distruge orice informaţie pe care o ai referitoare la Henry Osborne şi consider problema închisă.

William a rupt scrisoarea de demisie şi a aruncat bucăţile în foc. Şi-a lăsat braţul pe umerii lui Alan.

— Alan, acum nu mai am pe nimeni, doar pe tine. Pentru numele lui Dumnezeu, nu mă părăsi.

*
* *

Funeraliile au avut loc două zile mai târziu la biserica Old North de pe Beacon Hill. N-au fost invitaţi decât cei din familie şi prietenii apropiaţi. Singura absenţă notabilă a fost cea a lui Henry Osborne. După ce bocitoarele au plecat, cei prezenţi au transmis condoleanţe lui William. Bunicile stăteau cu un pas în urma lui, ca două santinele, privind şi apreciind calmul şi demnitatea cu care se comporta William. După ce a plecat toată lumea, William l-a condus pe Alan Lloyd până la maşină.

Preşedintele a fost încântat de cererea pe care i-a adresat-o William.

— Alan, după cum ştii, mama întotdeauna a vrut să construiască aripa pentru copii la spitalul cel nou în memoria tatălui meu. Aş vrea ca dorinţele ei să fie împlinite.

11

Wladek a rămas la Consulatul Polonez din Constantinopol optsprezece luni lucrând zi şi noapte pentru Pawel Zaleski căruia i-a devenit un ajutor indispensabil şi prieten. Nimic nu era greu pentru el, iar Zaleski curând a început să se întrebe cum s-a descurcat singur până la sosirea lui Wladek. O dată pe săptămână se ducea la Ambasada Britanică să mănânce la bucătărie cu doamna Henderson, bucătăreasa scoţiană şi, o dată, chiar a luat masa cu Maiestatea sa, consulul în persoană.

La acea vreme modul de viaţă islamic începuse să se dezagrege, iar Imperiul Otoman să se clatine. Numele lui Mustafa Kemal era pe buzele tuturor. Schimbarea iminentă care plutea în aer îi crea lui Wladek o stare de nelinişte. Mintea i se întorcea fără încetare spre baron şi toţi ceilalţi de la castel pe care-i iubise. În Rusia lupta pentru a supravieţui de la o zi la alta îl făcuse să şi-i scoată din gând, dar în Turcia îi apăreau în faţa ochilor minţii într-o lungă şi tăcută procesiune. Uneori îi vedea plini de viaţă şi fericiţi, Leon înota în râu, Florentyna juca foarfecă în dormitorul lui, iar chipul baronului se profila mândru şi impunător în lumina crepusculară a amurgului. Întotdeauna însă feţele mult iubite pe care şi le reamintea atât de clar începeau să tremure şi oricât se străduia Wladek să le ţină cu străşnicie, căpătau o înfăţişare oribilă, aşa cum îi văzuse ultima oară: Florentyna sângerând în agonie, Leon mort, zăcând deasupra lui, iar baronul, aproape orb şi o epavă.

Wladek şi-a dat seama că, până nu va reuşi să facă ceva demn de laudă în viaţă, nu se va putea întoarce pe pământul populat cu atâtea stafii. Cu acest singur gând în minte a hotărât să plece în America, aşa cum făcuse cu mult înainte concetăţeanul său, Tadeusz Kosciuszko, despre care baronul îi povestise atâtea istorii emoţionante. Când vorbea despre Statele Unite ale Americii, Pawel Zaleski le numea „Lumea Nouă”. Chiar şi numai acest nume îi inspira lui Wladek speranţa în viitor şi în şansa de a se reîntoarce în triumf în Polonia. Pawel Zaleski a fost cel care i-a făcut rost de bani ca să-şi cumpere un bilet de emigrant pentru Statele Unite. Nu le-a fost uşor să intre în posesia lui pentru că se făceau rezervări de locuri cu un an înainte. Lui Wladek i se părea că întreaga Europă de est încearcă

să fugă şi să înceapă o altă viaţă în Lumea Nouă.

În primăvara anului 1921, Wladek Koskiewicz a părăsit, în cele din urmă, Constantinopolul şi s-a îmbarcat pe *The Black Arrow* cu destinaţia Ellis Island, New York. Avea o valiză cu toate lucrurile sale şi un set de documente eliberate de Pawel Zaleski.

Consulul polonez l-a însoţit până la debarcader şi l-a îmbrăţişat cu căldură.

— Mergi cu Dumnezeu, copilul meu, i-a spus la despărţire.

Răspunsul tradiţional polonez i-a venit în chip firesc pe buze lui Wladek, ţâşnind din îndepărtata lui copilărie:

— Rămâneţi cu Dumnezeu.

Când a ajuns în vârful pasarelei, Wladek şi-a reamintit călătoria lui de coşmar de la Odesa la Constantinopol. De data asta nu se zărea nicăieri nici măcar o grămăjoară de cărbune, ci numai oameni, oameni pretutindeni: polonezi, lituanieni, estonieni, ucraineni şi alte naţii necunoscute lui Wladek. Şi-a luat puţinul său avut şi a aşteptat la coadă, prima din multele şi îndelungatele aşteptări cu care mai târziu va asocia intrarea sa în Statele Unite ale Americii.

Documentele lui au fost cercetate cu minuţiozitate de un ofiţer pe punte, care părea a-l suspecta pe Wladek că vrea să scape de serviciul militar în Turcia, dar actele eliberate de Pawel Zaleski erau fără cusur; Wladek l-a binecuvântat în gând pe compatriotul său atunci când a văzut că alţii erau respinşi.

Au urmat apoi vaccinarea şi un control medical foarte amănunţit pe care Wladek nu l-ar fi trecut dacă n-ar fi fost cele optsprezece luni şi şansa de a-şi restabili sănătatea în Constantinopol. În cele din urmă, după ce a terminat toate verificările, lui Wladek i s-a permis să coboare sub puntea vaporului, la clasa a patra. Aici erau compartimente separate pentru bărbaţi, femei şi căsătoriţi. Wladek şi-a croit drum rapid spre zona rezervată bărbaţilor şi a dat peste grupul de polonezi care ocupa un mare număr de paturi de fier, suprapuse două câte două şi aşezate pe patru rânduri. Fiecare pat avea o saltea subţire de paie, o pătură şi nici o pernă. Lipsa pernei nu-l deranja pe Wladek, care, de când venise din Rusia, nu putuse niciodată să-şi pună capul pe o pernă.

Wladek şi-a ales un pat sub al unui băiat cam de aceeaşi vârstă cu el şi s-a prezentat:

— Mă cheamă Wladek Koskiewicz.

— Pe mine Jerzy Nowak, sunt din Varşovia şi am de gând

să fac avere în America, a spus băiatul în poloneză şi i-a întins mâna.

Wladek şi Jerzy şi-au petrecut timpul până la plecarea vaporului povestindu-şi unul celuilalt viaţa, amândoi fiind încântaţi că au pe cineva cu care să-şi împartă singurătatea, nici unul din ei nevoind să-şi recunoască totala ignoranţă în privinţa Americii. Jerzy îşi pierduse amândoi părinţii în război, în rest, i se întâmplaseră puţine lucruri demne de atenţie. A fost însă vrăjit de poveştile lui Wladek: fiu de baron, crescut în coliba unui vânător, închis de nemţi şi de ruşi, a evadat din Siberia, ca apoi să scape de călăul turc datorită brăţării masive de argint de la care Jerzy nu putea să-şi mai ia ochii. Wladek trecuse în cei cincisprezece ani ai săi prin mai multe decât Jerzy credea că i se vor întâmpla lui într-o viaţă. Wladek a vorbit toată noaptea despre trecutul său, iar Jerzy l-a ascultat cu atenţie, nici unul din ei nu avea chef să doarmă, nici unul din ei nu voia să recunoască nelinişstea ce-l stăpânea când se gândea la viitor.

În dimineaţa următoare vaporul *The Black Arrow* a plecat din port. Wladek şi Jerzy au stat cu coatele pe parapet şi au urmărit cum creşteau întinderile albastre ale Bosforului, în vreme ce Constantinopolul rămânea din ce în ce mai în urmă. După calmul Mării Marmara, valurile agitate ale Mării Egee le-au produs rău de mare şi lor, şi celorlalţi pasageri. Cele două lavabouri de la clasa a patra, fiecare cu câte zece chiuvete, şase toalete şi apă rece, sărată, la robinete, în curând au ajuns o adevărată băltoacă. După câteva zile mirosul ce a pus stăpânire pe această parte a vaporului le crea o stare permanentă de vomă.

Mâncarea se servea într-o sală mare, murdară, cu mese lungi. Wladek mâncase şi mai prost în viaţa lui, dar nu şi după ce fugise din Rusia, aşa că era bucuros de proviziile pe care le luase cu el: cârnaţi, nuci şi puţin brandy. Le-a împărţit cu Jerzy, stând ghemuiţi într-un colţ al patului. Cei doi se înţelegeau de minune: mâncau împreună, explorau nava împreună şi noaptea dormeau unul în patul de sus, celălalt în patul de jos.

În cea de a treia zi de călătorie, Jerzy a adus la prânz o fată poloneză la masa lor. I-a spus în treacăt lui Wladek că se numea Zaphia. A fost pentru prima oară în viaţa sa când Wladek s-a uitat de două ori la o femeie, dar acum, pur şi simplu nu-şi mai putea dezlipi privirile de pe Zaphia. Ochii blânzi, cenuşii,

părul blond, lung, care-i cădea pe umeri şi vocea catifelată îi aprindeau în minte amintirile despre Florentyna. Wladek şi-a dat seama că ar fi vrut să o mângâie. Din când în când fata îi arunca câte un zâmbet lui Wladek, care era teribil de conştient de cât de bine arăta Jerzy în comparaţie cu el. Când Jerzy a condus-o înapoi în zona rezervată femeilor, i-a însoţit şi Wladek. După ce s-au despărţit de ea, Jerzy s-a întors spre el uşor iritat:

— Nu-ţi poţi găsi o fată a ta? Aceasta este a mea.

Wladek nu era pregătit să recunoască faptul că habar nu avea cum să-şi găsească o fată a lui.

— O să fie timp destul pentru fete, când o să ajungem în America, a spus el dispreţuitor.

— Dar de ce să aşteptăm până atunci? Intenţionez să am câte o să pot pe vaporul ăsta.

— Cum ai să faci? l-a întrebat Wladek, foarte curios să afle, dar fără a-şi recunoaşte propria ignoranţă.

— Mai avem de stat încă douăsprezece zile pe hârbul ăsta nenorocit şi o să am douăsprezece femei, s-a lăudat Jerzy.

— Ce poţi face cu douăsprezece femei? l-a întrebat Wladek.

— Să mă culc cu ele, ce altceva?

Wladek păru uluit.

— Doamne Dumnezeule! a exclamat Jerzy. Să nu-mi spui că bărbatul care a supravieţuit ocupaţiei nemţeşti şi a fugit de la ruşi, care a omorât un om la vârsta de doisprezece ani şi a scăpat ca prin urechile acului fără a-şi avea mâna retezată de o gloată de turci barbari, nu s-a culcat în viaţa lui cu o femeie!

A râs şi din paturile din preajmă li s-a spus în diverse limbi şi la unison „să tacă”.

— Ei bine, a continuat Jerzy în şoaptă, a sosit timpul ca să-ţi lărgesc educaţia, pentru că, în sfârşit, pot să te învăţ şi eu ceva. Şi-a lungit gâtul zgâindu-se la Wladek, deşi nu-l putea vedea pe întuneric. Zaphia este o fată înţelegătoare. Cred că ar putea fi convinsă să se ocupe puţin de educaţia ta. Am să aranjez eu.

Wladek n-a răspuns.

Nu s-a discutat nimic în legătură cu acest subiect, dar în ziua următoare Zaphia a început să-i dea atenţie lui Wladek. La masă s-a aşezat lângă el şi au vorbit îndelung despre experienţele şi speranţele lor. Ea era orfană, din Poznan şi mergea la verii ei în Chicago. Wladek i-a spus Zaphiei că el se va

opri la New York şi probabil va locui cu Jerzy.

— Sper ca New York-ul să fie aproape de Chicago, a spus Zaphia.

— Atunci ai să poţi să vii să mă vezi când am să ajung primar, a spus Jerzy expansiv.

Ea a pufnit pe nas cu dispreţ.

— Tu eşti prea polonez, Jerzy. Nici măcar nu ştii să vorbeşti aşa de frumos englezeşte ca Wladek.

— Am să învăţ, a spus Jerzy plin de încredere. Şi am să-mi încep prin a-mi face numele american. De azi înainte o să fiu George Novak. Atunci n-o să mai am nici o problemă. Toţi din Statele Unite vor crede că sunt american. Dar tu, Wladek Koskiewicz? N-o să izbuteşti mare lucru cu numele pe care-l ai, nu crezi?

Wladek l-a privit pe nou botezatul George, fiind iarăşi cuprins în sinea lui de un sentiment de ostilitate faţă de propriul său nume. Neputând să adopte titlul care simţea că i se cuvine ca moştenitor de drept al baronului, a urât numele de Koskiewicz ce-i va aminti întotdeauna de statutul său de copil nelegitim.

— O să mă descurc eu, a spus el. Şi chiar o să te ajut şi pe tine la engleză, dacă vrei.

— Şi eu am să te ajut să-ţi găseşti o fată.

Zaphia a chicotit.

— Nu e cazul să te deranjezi. A găsit una.

Jerzy, sau George, aşa cum insista el acum să i se spună, dispărea în fiecare noapte, după cină, cu câte o fată într-una din bărcile de salvare ce se aflau sub o prelată. Wladek murea de curiozitate să ştie ce făcea el acolo. Deşi unele din doamnele alese de George nu erau chiar murdare, aşa cum arătau mai toate la clasa a patra, dar nici foarte atractive n-ar fi fost chiar dacă ar fi strălucit de curăţenie.

Într-o seară, după cină, când George dispăruse din nou, iar Wladek şi Zaphia stăteau pe punte, ea l-a îmbrăţişat şi l-a rugat s-o sărute. Wladek şi-a apăsat cu stângăcie gura de a ei până ce dinţii li s-au atins; el se simţea foarte încurcat şi nu ştia ce ar fi trebuit să facă în continuare. Spre surprinderea şi stânjeneala lui, limba ei i s-a strecurat printre buze. După câteva clipe de nelinişte, Wladek a găsit gura ei teribil de apetisantă şi, alarmat, a simţit cum i se întăreşte penisul. A încercat să se îndepărteze de ea ruşinat, dar pe Zaphia nu părea s-o deranjeze câtuşi de

puţin. Dimpotrivă, ea a început să-şi frece uşor şi ritmic trupul de al lui, apoi i-a luat mâinile şi le-a aşezat pe fundul ei. Penisul lui în erecţie fremăta lipit de trupul ei şi Wladek se simţea cotropit de o plăcere aproape insuportabilă. Ea şi-a desprins gura dintr-a lui şi i-a şoptit la ureche:

— Vrei să-mi scot hainele, Wladek?

El n-a fost în stare să-i răspundă. Zaphia s-a dezlipit de el râzând.

— Ei bine, poate mâine, a spus ea ridicându-se de pe punte şi părăsindu-l.

El a plecat poticnit şi năuc spre patul lui, dar hotărât ca în ziua următoare să termine treaba pe care o începuse cu Zaphia. Nici nu se aşezase bine în pat, chibzuind cum îşi va duce gândul la îndeplinire, când s-a trezit cu o mână zdravănă care l-a înşfăcat de păr şi l-a tras pe duşumea. Într-o clipă excitaţia sexuală a dispărut. Doi bărbaţi pe care nu-i mai văzuse niciodată până atunci au tăbărât asupra lui. L-au tras până într-un colţ al navei şi au început să-l dea cu capul de pereţi. O mână ca o lopată i-a astupat gura şi un cuţit i-a atins gâtul.

— Să nu sufli, a spus în şoaptă bărbatul care ţinea cuţitul. Tot ce vrem este brăţara de argint pe care o ai la mână.

Gândul brusc că putea să-i fie furată comoara l-a înspăimântat pe Wladek aproape tot atât de mult ca pe vremuri perspectiva de a-şi pierde braţul. N-a mai apucat să se adune spre a lua o hotărâre că unul din bărbaţi i-a şi smuls brăţara de la mână. El nu putea să le vadă feţele în întuneric şi deja se temea că a pierdut brăţara pentru totdeauna, când cineva s-a aruncat în spatele bărbatului care ţinea cuţitul. Aceasta i-a dat posibilitatea lui Wladek să-l îmbrâncească pe cel care-l ţintuia la podea. Emigranţii adormiţi din preajmă au început să se trezească şi să privească cu interes la ce se întâmpla. Cei doi bărbaţi au fugit cât au putut de repede, nu înainte ca George să reuşească să înfigă cuţitul în şoldul unuia dintre ei.

— Să te ia dracu, a strigat Wladek în urma lui.

— Se pare că am picat la ţanc, a spus George. Nu cred că se vor grăbi să se întoarcă. A rămas cu ochii pironiţi pe brăţara de argint care zăcea în rumeguşul de pe jos. Este magnifică, a spus el aproape solemn. Întotdeauna se vor găsi destui care să vrea să-ţi fure o asemenea comoară.

Wladek şi-a ridicat brăţara de pe jos şi şi-a pus-o iar pe mână.

— Aproape că rămăseseşi fără ea pentru totdeauna, a spus George. Norocul tău a fost că m-am întors mai devreme în seara asta.

— De ce te-ai întors mai devreme?

— Vorbele despre mine zboară înaintea mea, s-a lăudat George. De fapt, am găsit în barca mea un alt idiot care deja îşi dăduse pantalonii jos. Totuşi, am scăpat repede de el. I-am spus că săptămâna trecută am vrut să mă culc cu fata cu care era el, dar n-am fost sigur dacă n-are sifilis. În viaţa mea n-am văzut pe cineva care să se îmbrace cu o asemenea viteză.

— Ce faci cu ele în barcă? l-a întrebat Wladek.

— Le regulez, prostule, ce altceva crezi?

Şi cu asta George s-a trântit în pat şi-a adormit.

Wladek a rămas cu ochii pironiţi în tavan şi, în timp ce-şi pipăia brăţara de argint, se gândea la ce i-a spus George, întrebându-se cum va fi când şi el o s-o „reguleze” pe Zaphia.

Ziua următoare a fost furtună şi toţi pasagerii au rămas sub punţi. Duhoarea, intensificată şi de sistemul de încălzire a vaporului, părea să-i pătrundă lui Wladek până în măduva oaselor.

— Dar partea cea mai proastă, a spus George, este că n-am să mai pot să-mi fac norma acum.

Când furtuna s-a potolit, aproape toţi pasagerii au năvălit pe punte. Wladek şi George şi-au croit cu greu drum prin mulţime, bucuroşi de aerul proaspăt. Multe fete îi zâmbeau lui George, dar lui Wladek i s-a părut că pe el nici nu-l băgau în seamă. Dacă ar fi avut haina de cincizeci de ruble, cu siguranţă că nu ar fi trecut neobservat. O fată cu părul negru şi cu obrajii îmbujoraţi de vânt a trecut pe lângă George şi i-a zâmbit. El s-a întors spre Wladek.

— În noaptea asta o s-o am.

Wladek a rămas cu ochii pironiţi asupra fetei studiindu-i felul în care se uita la George.

— Diseară, i-a spus George când a fost suficient de aproape de ea, ca să-l audă.

Fata s-a prefăcut că nu-l bagă în seamă şi s-a îndepărtat un pic prea repede.

— Priveşte înapoi, Wladek şi vezi dacă se uită după mine.

Wladek şi-a întors capul.

— Da, se uită, a spus el surprins.

— Diseară este a mea, a spus George. Tu te-ai culcat cu Zaphia?

— Nu, a răspuns Wladek. Diseară.

— Cam este timpul, nu crezi? N-ai să mai vezi fata odată ce ai ajuns la New York.

În seara aceea George, bineînţeles, a venit la cină cu fata cu părul negru. Fără să spună nici un cuvânt, Wladek şi Zaphia au plecat ţinându-se de mijloc şi au urcat pe punte. Au străbătut-o în lung şi în lat de mai multe ori. Wladek privea din profil chipul tânăr şi drăguţ al Zaphiei. Va fi acum sau niciodată, a hotărât el. A condus-o într-un colţ întunecat şi a început s-o sărute, aşa cum îl sărutase ea, cu gura întredeschisă. Ea s-a tras puţin spre spate până şi-a rezemat umerii de copastie şi Wladek s-a mişcat odată cu ea. Zaphia i-a luat mâinile şi i le-a aşezat pe sâni. El i-a atins sânii curios, surprins de moliciunea lor. Ea şi-a desfăcut câţiva nasturi de la bluză şi i-a dus mâna înăuntru. Prima senzaţie, când a atins trupul gol a fost de vis.

— Dumnezeule, ce mână rece ai, a spus Zaphia.

Wladek s-a lipit de ea, gura îi era uscată şi respiraţia grea. Ea şi-a desfăcut puţin picioarele, iar Wladek s-a înghesuit şi mai mult fiind încurcat doar de fustele ei cu poale bogate. Timp de câteva minute ea s-a mişcat odată cu el, ca apoi să-l dea la o parte.

— Nu aici pe punte, a spus ea. Să căutăm o barcă.

Primele trei în care s-au uitat erau toate ocupate, dar, în cele din urmă, au găsit una goală şi s-au strecurat sub prelată. În spaţiul îngust şi întunecat, Zaphia şi-a aranjat fustele ca să nu-i mai încurce şi l-a tras uşor peste ea. I-a trebuit foarte puţin ca să-l aducă pe Wladek la starea de excitaţie anterioară, când între trupurile lor mai rămăseseră nişte fâşii de pânză. El şi-a introdus penisul în lăcaşul catifelat şi jilav dintre picioarele ei şi era pe punctul de a atinge orgasmul când ea din nou şi-a desprins gura dintr-a lui.

— Dă-ţi jos pantalonii, a şoptit ea.

El s-a simţit ca un idiot, dar i-a dezbrăcat în grabă, penisul şi-a croit iarăşi drum în lăcaşul abia aflat şi orgasmul s-a produs imediat, după care a simţit lichidul vâscos cum se prelinge pe partea interioara a coapselor ei. El zăcea năuc, uluit, de aspectul brusc şi neaşteptat al actului sexual. Apoi, dintr-o dată, şi-a dat seama că scândurile bărcii îi lăsaseră urme adânci pe genunchi şi pe coate.

— A fost pentru prima oară când ai făcut dragoste cu o fată? l-a întrebat Zaphia, dorind ca el să-şi mişte trupul şi să-i facă şi ei loc.

— Nu, bineînţeles că nu, a spus Wladek.

— Mă iubeşti, Wladek?

— Da, te iubesc, a răspuns el. Şi imediat ce-mi găsesc o slujbă în New York am să vin să te caut în Chicago.

— Mi-ar face plăcere, Wladek, a spus ea în timp ce-şi încheia nasturii. Şi eu te iubesc.

— Ai făcut dragoste cu ea? a fost prima întrebare pe care George i-a pus-o lui Wladek imediat ce s-a întors.

— Da.

— A fost bine?

— Da, a răspuns Wladek nesigur şi apoi a adormit.

Dimineaţa au fost treziţi de zarva pasagerilor emoţionaţi şi fericiţi că aceasta era ultima zi la bordul vaporului *The Black Arrow*. Unii dintre ei se duseseră pe punte încă înainte de răsăritul soarelui sperând să zărească la orizont primul petec de pământ. Wladek şi-a împachetat cele câteva lucruri în valiza nouă, s-a îmbrăcat în unicul costum pe care-l avea, şi-a pus pălăria pe cap. Apoi a urcat şi el pe punte lângă George şi Zaphia. Toţi trei scrutau ceaţa ce plutea deasupra oceanului aşteptând în tăcere să le apară în faţa ochilor ţara mult visată.

— Iat-o, a strigat un pasager de pe puntea de deasupra lor şi uralele au cuprins tot vaporul la vederea fâşiei cenuşii de pământ – Long Island – care se apropia din ce în ce mai mult, în dimineaţa răcoroasă de primăvară.

Remorcherele şi-au făcut apariţia şi au ghidat imediat nava *The Black Arrow* în portul New York, în Brooklyn şi State Island. Uriaşa Statuie a Libertăţii privea cu gravitate în timp ce ei se uitau cu teamă şi veneraţie la conturul tentacular al Manhattan-ului, o adevărată puzderie de braţe lungi, imense, proiectate pe cerul plumburiu. În cele din urmă au amarat lângă clădirile de cărămidă roşie, cu turnuri şi fleşe de pe Ellis Island. Pasagerii care au avut cabine personale au părăsit primii vaporul. Până în acea zi Wladek nici nu-i observase. Pesemne că ei avuseseră puntea lor separată şi propria lor sală de mese. Hamalii le duceau bagajele şi feţe zâmbitoare îi aşteptau pe chei. Wladek ştia că lui nu-i era rezervată o asemenea primire.

După ce au fost debarcaţi cei câţiva privilegiaţi, căpitanul

a anunţat prin megafon că restul pasagerilor nu va părăsi vaporul timp de mai multe ore. Un murmur de nemulţumire s-a ridicat din pieptul tuturor, iar Zaphia s-a ghemuit pe punte şi a izbucnit în lacrimi. Wladek a încercat s-o consoleze. În cele din urmă, un ospătar a trecut pe la toţi şi le-a dat câte o cană de cafea, iar un alt funcţionar le-a pus la gât câte un număr. Al lui Wladek era B. 127; aceasta îi amintea de vremea în care el nu fusese altceva decât un număr. Dumnezeule, în ce se băgase singur? Să fie, oare, America aidoma lagărelor ruseşti?

Pe la mijlocul după-amiezii, fără să li se fi dat hrană sau alte informaţii au fost trecuţi cu bacuri, care se mişcau încet, de pe docuri, pe Ellis Island. Aici bărbaţii au fost separaţi de femei şi trimişi în clădiri diferite. Wladek a sărutat-o pe Zaphia şi n-a lăsat-o să plece, ceea ce a ţinut şirul pe loc. Un funcţionar ce se afla prin apropiere i-a despărţit.

— E-n ordine, hai să ne mişcăm, a spus el. Ţineţi-o tot aşa şi în scurtă vreme o să vă cununăm.

Wladek a fost împins de cei care veneau din spate şi a trebuit să înainteze alături de George, iar pe Zaphia n-a mai zărit-o. Au petrecut noaptea într-un hangar vechi şi plin de igrasie, fără să poată dormi pentru că translatorii se mişcau printre şirurile de paturi oferind ajutor rapid şi cu amabilitate emigranţilor speriaţi.

Dimineaţa au fost trimişi la control medical. Primul obstacol a fost cel mai greu: lui Wladek i s-a spus să urce nişte scări. Doctorul în uniformă albastră l-a pus să le urce de două ori, urmărindu-i ţinuta cu atenţie. Wladek a încercat din răsputeri să mascheze şchiopătatul şi, în cele din urmă, doctorul a fost mulţumit. I-a cerut apoi să-şi scoată pălăria şi cămaşa pentru ca faţa, ochii părul, mâinile şi gâtul să-i poată fi examinat cu atenţie. Bărbatul ce venea imediat după Wladek avea buza de iepure; doctorul l-a oprit imediat, i-a făcut pe umăr o cruce cu creta şi l-a trimis în celălalt capăt al hangarului. După ce examenul medical s-a terminat, Wladek s-a aşezat cu George la o altă coadă lungă, în faţa unei camere, unde fiecare persoană părea să stea cam cinci minute. După trei ore, când i-a venit rândul lui George şi a intrat înăuntru, Wladek a început să se întrebe cam la ce va trebui să răspundă.

Când George a ieşit afară, i-a zâmbit larg lui Wladek şi i-a spus:

— Este uşor, ai să scapi repede.

Wladek a simţit cum i se umezesc palmele de transpiraţie când a trecut pragul.

Un funcţionar l-a condus într-o cameră mică cu pereţi goi. La o masă stăteau doi examinatori care scriau de zor pe nişte hârtii ce păreau a fi documente oficiale.

— Ştiţi englezeşte? a întrebat primul.

— Da, domnule, destul de bine, a răspuns Wladek zicându-şi în gând că ar fi trebuit să vorbească mai mult în engleză pe vapor.

— Cum te cheamă?

— Wladek Koskiewicz, domnule.

Bărbatul i-a dat o carte mare, neagră.

— Ştii ce este aceasta?

— Da, domnule, Biblia.

— Crezi în Dumnezeu?

— Da, domnule, cred.

— Pune mâna pe Biblie şi jură că ai să răspunzi drept la întrebările noastre.

Wladek a luat Biblia în mâna stângă, a pus mâna dreaptă deasupra şi a spus:

— Jur că am să spun adevărul.

— Ce naţionalitate ai?

— Poloneză.

— Cine ţi-a plătit drumul până aici?

— Eu l-am plătit din banii pe care i-am câştigat la Consulatul Polonez din Constantinopol.

Unul din funcţionari a cercetat documentele lui Wladek, a dat din cap şi apoi l-a întrebat:

— Ai pe cineva la care să te duci?

— Da, domnule. Voi sta la domnul Peter Novak. Este unchiul prietenului meu. Locuieşte în New York.

— Bun. Ai unde să lucrezi?

— Da, domnule. Am să muncesc în brutăria domnului Novak.

— Ai fost vreodată arestat?

Rusia a apărut brusc în mintea lui Wladek. Nu conta. Turcia – n-avea de gând s-o amintească.

— Nu, domnule, niciodată.

— Eşti anarhist?

— Nu domnule. Îi urăsc pe comunişti, ei mi-au ucis sora.

— Te vei supune legilor Statelor Unite ale Americii?

— Da, domnule.

— Ai ceva bani?

— Da, domnule.

— Putem să-i vedem?

— Da, domnule.

Wladek a pus pe masă mai multe bancnote făcute sul şi câteva monezi.

— Mulţumesc, a spus examinatorul. Poţi să-ţi pui banii înapoi în buzunar.

Cel de al doilea examinator şi-a ridicat privirile spre el.

— Cât fac douăzeci şi unu şi cu douăzeci şi patru?

— Patruzeci şi cinci, a spus Wladek fără nici o ezitare.

— Câte picioare are o vacă?

Wladek nu-şi putea crede urechilor.

— Patru, domnule, a spus el întrebându-se dacă nu era vreo şmecherie la mijloc.

— Şi un cal?

— Patru, domnule, a răspuns Wladek încă uimit.

— Dacă te-ai afla pe mare într-o barcă mică, care ar trebui uşurată, ce-ai arunca peste bord, pâinea sau banii?

— Banii, domnule, a spus Wladek.

— Bun. Examinatorul a luat un cartonaş pe care era scris „Admis” şi i l-a dat lui Wladek. După ce ţi-ai schimbat banii, arăţi acest tichet ofiţerului de la imigrări. Spune-i numele în întregime şi el îţi va da o carte de identitate. Atunci vei primi un permis de intrare. Dacă timp de cinci ani nu comiţi nici o crimă şi la sfârşitul acestei perioade treci un examen simplu de scris şi citit în engleză, ţi se va permite să ceri cetăţenie deplină în Statele Unite ale Americii. Noroc, Wladek.

— Vă mulţumesc, domnule.

La biroul unde se schimbau banii Wladek a dat economiile sale din timpul celor optsprezece luni din Turcia şi cele cincizeci şi trei de ruble. I s-au restituit patruzeci şi şapte de dolari şi douăzeci de cenţi pentru banii turceşti, dar i s-a spus că rublele nu aveau nici o valoare. Wladek n-a putut să nu se gândească la doctorul Dubien şi la cei cincisprezece ani de economii făcute cu greu.

Ultima oprire a fost la ofiţerul de imigrări care stătea la bariera de la ieşire, la o masă, exact sub portretul preşedintelui Harding. Wladek şi George s-au îndreptat spre el.

— Numele întreg, vă rog, i s-a adresat ofiţerul lui George.

— George Novak, a răspuns Jerzy sigur pe el.

Ofiţerul i-a scris numele pe un cartonaş.

— Şi adresa? a întrebat el.

— 286 Broome Street, New York.

Ofiţerul i-a dat lui George cartonaşul. Acesta era certificatul de imigrant, 21871 – George Novak.

— Fii binevenit în Statele Unite, George. Şi eu sunt polonez. O să-ţi placă aici. Felicitări şi noroc.

George a zâmbit, a strâns mâna ofiţerului şi a rămas în picioare lângă perete ca să-l aştepte pe Wladek.

Ofiţerul s-a uitat lung la Wladek care era îmbrăcat în haina lungă din blană de urs. Wladek i-a dat hârtia pe care era scris „Admis”.

— Numele întreg? a întrebat ofiţerul.

Wladek a şovăit.

— Cum te cheamă? a repetat ofiţerul puţin mai tare, uşor nelinişţit, întrebându-se dacă nu cumva nu putea vorbi în engleză.

Lui Wladek nu-i ieşeau vorbele din gură. Cât de mult ura numele acela de ţăran!

— Pentru ultima oară te întreb, cum te cheamă?

George rămăsese cu ochii holbaţi la Wladek. La fel şi ceilalţi care stăteau la coadă la ofiţerul de imigrări. Wladek tot n-a vorbit. Brusc, ofiţerul i-a înhăţat mâna, s-a uitat de aproape la brăţara de argint, a scris ceva pe cartonaş şi i l-a înmânat lui Wladek.

— 21872-Baron Abel Rosnovski. Fii binevenit în Statele Unite. Felicitări şi noroc, Abel.

12

William s-a întors pentru ultimul an la St. Paul în septembrie 1923 şi a fost ales preşedintele promoţiei care absolvea, exact la treizeci şi trei de ani după ce tatăl său deţinuse acelaşi titlu. William n-a câştigat alegerea în mod obişnuit, ca fiind cel mai bun atlet sau cel mai popular băiat din şcoală. Matthew Lester, prietenul său cel mai bun, cu siguranţă ar fi câştigat concursul bazat pe aceste criterii. William, pur şi simplu, a fost ales pentru că era cel mai impunător băiat din şcoală şi din acest motiv Matthew Lester nu l-a putut concura. Colegiul St. Paul l-a desemnat pe William drept candidatul lor pentru bursa de matematică Hamilton Memorial de la Harvard şi în timpul trimestrului de toamnă William a muncit vârtos având doar acest ţel în minte.

Când William s-a întors la Beacon Hill pentru vacanţa de Crăciun spera să aibă o perioadă în care să poată studia fără întrerupere *Principia Mathematica*[10]. Dar n-a fost să fie chiar aşa, pentru că îl aşteptau foarte multe invitaţii la petreceri şi baluri. Pentru cea mai mare parte din ele a reuşit să găsească câte o scuză politicoasă, dar de una n-a fost chip să scape. Bunicile aranjaseră un bal care să aibă loc la Casa Roşie din Louisburg Square. William s-a întrebat la ce vârstă se va putea apăra de invazia celor două bunici, dar a decis că timpul încă nu sosise. El avea foarte puţini prieteni apropiaţi în Boston, dar asta nu le-a împiedicat pe bunici ca să alcătuiască o listă lungă de musafiri.

Ca să marcheze evenimentul, i-au cumpărat lui William primul său smoching cu croială ultramodernă; el a primit cadoul cu o indiferenţă prefăcută, dar mai târziu s-a plimbat în sus şi în jos prin dormitor mândru de sine, oprindu-se deseori ca să se admire în oglindă. Ziua următoare a făcut o comandă telefonică cu New York-ul şi l-a rugat pe prietenul său Matthew Lester, să i se alăture la balul pe care nu avea cum să-l evite. Sora lui Matthew a vrut să vină şi ea, dar mama ei a considerat că n-ar fi potrivit.

William l-a aşteptat la gară.

— Ascultă, William, a spus Matthew în timp ce şoferul îi ducea spre Beacon Hill, nu crezi că ar fi timpul să te culci cu o

10 Principala lucrare filosofică a lui Bertrand Russell.

femeie? Pesemne că fetele din Boston nu au deloc gust.

— De ce, tu te-ai culcat cu vreuna, Matthew?

— Bineînţeles, iarna trecută în New York.

— Ce făceam eu pe atunci?

— Pesemne că aduceai unele îmbunătăţiri lui Bertrand Russell.

— Nu mi-ai vorbit niciodată despre asta.

— Nu prea era cine ştie ce de spus. În orice caz, tu păreai mult mai interesat de banca tatălui meu decât de viaţa mea amoroasă. Totul s-a întâmplat la o petrecere dată de tatăl meu pentru personal cu ocazia zilei de naştere a lui Washington. De fapt, ca să punem incidentul în propria sa perspectivă, am fost sedus de una din secretarele directorului, o doamnă planturoasă cu numele de Cynthia, cu sâni şi mai mari, care se bălăbăneau când...

— Ţi-a plăcut?

— Da, dar nu cred că şi Cynthiei. Ea era mult prea beată ca să-şi dea seama că eu mă aflam pe acolo. În orice caz, trebuie să faci şi tu începutul, iar ea este dornică să dea o mână de ajutor, mai ales dacă este vorba de fiul şefului.

Imaginea secretarei trecută de prima tinereţe a lui Alan Lloyd i-a răsărit lui William în minte.

— Nu cred că şansele mele de a fi iniţiat de secretara preşedintelui băncii sunt foarte promiţătoare, a reflectat el.

— Ai să fii surprins, a spus Matthew cunoscător, dar femeile care merg cu picioarele foarte strânse, de obicei, sunt cele care aşteaptă cel mai abitir să le desfacă. Acum eu accept majoritatea invitaţiilor, oficiale sau neoficiale. În asemenea ocazii îmbrăcămintea nu contează cine ştie ce.

Şoferul a dus maşina în garaj şi cei doi tineri au urcat în fugă scările casei lui William.

— Ai făcut unele schimbări de când am fost eu ultima oară aici, a spus Matthew admirând mobila modernă, din trestie împletită şi tapetul nou, decorat cu petale. Singur fotoliul din piele, de culoare vişinie, a rămas pe locul lui obişnuit.

— Casa trebuia să capete cât de cât culoare, i-a explicat William. Era ca din Epoca de Piatră. În afară de asta, nu voiam să-mi mai reamintească de... Ei bine, nu avem vreme acum să discutăm despre decoraţiuni interioare.

— Când vine lumea la petrecere?

— La bal, Matthew, bunicile insistă ca acest eveniment să fie numit bal.

— Nu este decât un singur lucru care poate fi descris drept bal[11] în aceste ocazii.

— Matthew, dacă te-ai culcat cu o secretară de director nu înseamnă că te poţi considera autoritate naţională în materie de sex.

— O, atâta gelozie şi de la cel mai bun prieten! a oftat în glumă Matthew.

William a râs şi s-a uitat la ceas.

— Primii musafiri vor veni peste câteva ore. Ai timp să faci duş şi să te schimbi. N-ai uitat să-ţi aduci smoching-ul?

— Nu, dar dacă nu l-am adus, pot să-mi pun pijamaua. De obicei uit fie smoching-ul, fie pijamaua, dar niciodată pe amândouă. De fapt, s-ar putea declanşa un adevărat scandal dacă aş veni la bal în pijama.

— Nu cred că bunicile ar gusta gluma, a spus William.

Furnizorii au sosit la ora şase, în total au fost douăzeci şi trei, iar bunicile au venit la ora şapte, în rochii de dantelă neagră, lungi până în pământ, măturând covorul. Cu câteva minute înainte de ora opt William şi Matthew au coborât alăturându-se bunicilor în camera din faţă.

William era pe punctul să ia o cireaşă roşie ce-i făcea cu ochiul de pe un superb tort de îngheţată când a auzit în spatele său vocea bunicii Kane:

— Nu atinge tortul, William, nu este pentru tine.

El a făcut o piruetă.

— Atunci pentru cine este? a întrebat-o William sărutând-o pe obraz.

— Nu fi obraznic, William. Chiar dacă te-ai înălţat şi ai mai mult de şase picioare, nu înseamnă că nu te mai pot plesni.

— Bunico, pot să ţi-l prezint pe cel mai bun prieten al meu, Matthew Lester?

Bunica Kane l-a examinat atent prin pince-nez înainte de a spune:

— Bună ziua, tinere.

— Doamnă Kane, este o onoare pentru mine să vă fiu prezentat. Cred că l-aţi cunoscut pe bunicul meu.

— L-am cunoscut pe bunicul tău? Caleb Longworth Lester!

11 Ball – în engleză înseamnă „bal” dar şi „testicul”.

Cândva m-a cerut de soţie, sunt mai bine de cincizeci de ani de atunci. L-am refuzat. I-am spus că bea prea mult şi asta îl va duce devreme la groapă. Am avut dreptate, aşa că nici unul din voi să nu beţi; să ţineţi minte de la mine: alcoolul îţi ia minţile.

— Cu prohibiţia, este cam greu să avem o asemenea şansă, a spus Matthew inocent.

— Mă tem că asta o să se termine în curând, a spus bunica Kane pufnind pe nas. Preşedintele Coolidge îşi uită educaţia. El n-ar fi ajuns niciodată preşedinte dacă idiotul de Harding n-ar fi făcut tâmpenia să moară.

William a râs.

— Într-adevăr, bunico, memoria dumitale devine foarte selectivă. N-ai fi rostit o vorbă împotriva lui în timpul grevei poliţiştilor.

Doamna Kane n-a răspuns.

Oaspeţii au început să-şi facă apariţia, mulţi dintre ei figuri complet necunoscute pentru William, care a fost încântat când l-a văzut pe Alan Lloyd printre primii sosiţi.

— Arăţi bine, băiatule, a spus el, descoperind că acum trebuia să-şi înalţe privirile ca să se uite la William.

— Şi tu, Alan. A fost foarte drăguţ din partea ta că ai venit.

— Drăguţ? Uiţi că invitaţia a fost lansată de ambele bunici? Poate că aş fi destul de curajos ca s-o refuz pe una din ele, dar pe amândouă...

— Şi tu, Alan? William a râs. Poţi să-mi acorzi un minut pentru o vorbă în particular? Şi-a condus oaspetele spre un colţ mai liniştit. Am intenţia să fac unele schimbări în planurile de investiţii şi să încep să cumpăr acţiuni la banca Lester ori de câte ori ies pe piaţă. Aş vrea să deţin un procent de cinci la sută din acţiunile lor când voi avea douăzeci şi unu de ani.

— Nu este chiar atât de uşor, a spus Alan. Acţiunile Lester nu ies pe piaţă prea des, pentru că toate sunt în mâini particulare, dar am să văd ce pot face. Ce cloceşti în capul tău, William?

— Ei bine, adevăratul meu scop este...

— William! Bunica Cabot venea spre ei în viteză. Iată-ne aici conspirând într-un colţ cu domnul Lloyd şi până acum nu te-am văzut deloc dansând cu nici o tânără. Pentru cine crezi că am organizat noi balul ăsta?

— Perfect, a spus Alan Lloyd ridicându-se. Doamnă Cabot,

luaţi loc lângă mine şi acestui băiat am să-i fac vânt în lume. Noi putem să ne odihnim, să-l privim dansând şi să ascultăm muzica.

— Muzica? Asta nu e muzică, Alan! Nu este decât o cacofonie zgomotoasă de sunete, fără nici o urmă de melodie.

— Draga mea bunică, a spus William, aceasta este „Da, noi nu avem o banană”, cântecul cel mai la modă.

— Atunci înseamnă că pentru mine a venit timpul să părăsesc această lume, a spus bunica Cabot crispat.

— Niciodată, a spus Alan Lloyd curtenitor.

William a dansat cu câteva fete pe care le cunoştea vag, dar a trebuit să-i fie reamintite numele şi, când l-a văzut pe Matthew stând într-un colţ, a fost bucuros de pretext pentru a părăsi ringul de dans. Până n-a ajuns chiar lângă Matthew nu observase fata care stătea lângă el. Când ea şi-a înălţat capul şi l-a privit pe William în ochi, el a simţit că i se taie picioarele.

— O cunoşti pe Abby Blount? l-a întrebat Matthew în treacăt.

— Nu, a spus William abia abţinându-se să nu-şi îndrepte cravata.

— El este gazda, domnul William Lowell Kane.

Tânăra şi-a coborât ochii cu o modestie afectată când el s-a aşezat lângă ea. Matthew observase felul în care o privise William pe Abby şi s-a ridicat să aducă ceva de băut.

— Cum se poate, eu locuiesc în Boston de o viaţă şi nu ne-am întâlnit niciodată? a spus William.

— Mai demult ne-am întâlnit o dată. În acea ocazie mi-ai făcut vânt în baltă, pe Common; amândoi aveam vreo trei ani pe atunci. Mi-au trebuit paisprezece ani să-mi revin.

— Îmi pare rău, a spus William după o pauză în timpul căreia a căutat în van să găsească o vorbă de duh.

— Ce casă frumoasă ai, William.

A urmat o a doua pauză.

— Mulţumesc, a zis William abia auzit.

Se uita din profil la Abby încercând să nu se observe că o studiază. Era suplă – o atât de suplă! – cu ochii mari, căprui, gene lungi şi un profil care l-a vrăjit pe William. Abby avea părul castaniu tuns scurt, într-o coafură care până în acel moment lui William nu-i plăcuse deloc.

— Matthew mi-a spus că anul viitor ai să mergi la Harvard, a încercat ea din nou.

— Da, într-adevăr. Vrei să dansăm?

— Mulţumesc, a spus ea.

Paşii, pe care cu câteva minute mai devreme îi făcuse cu atâta uşurinţă, acum păreau s-o ia razna. A călcat-o pe picioare şi a condus-o, lovind-o mereu de alţi dansatori. El s-a scuzat, ea i-a zâmbit. A ţinut-o apoi ceva mai strâns şi au continuat dansul.

— O cunoşti pe tânăra care pare să-l monopolizeze pe William de o oră? a întrebat bunica Cabot suspicioasă.

Bunica Kane şi-a ridicat pince-nez-ul şi a studiat fata cu care William tocmai ieşea în grădină.

— Abby Blount, a declarat bunica Kane.

— Fiica amiralului Blount? a întrebat bunica Cabot.

— Da.

Bunica Cabot a dat din cap în semn de încuviinţare.

William a condus-o pe Abby Blount spre celălalt capăt al grădinii şi s-a oprit lângă un castan mare pe care în trecut îl folosise doar ca să se urce în el.

— Întotdeauna încerci să săruţi o fată când o întâlneşti prima oară? l-a întrebat Abby.

— Ca să fiu cinstit, a răspuns William, n-am sărutat nici o fată până acum.

Abby a râs.

— Sunt flatată.

Ea i-a oferit întâi obrazul trandafiriu, apoi buzele roşii, făcute pungă, după care a insistat să meargă înapoi în casă. Bunicile au observat, cu o oarecare uşurare, reîntoarcerea lor destul de rapidă.

Mai târziu, în dormitorul lui William, cei doi băieţi au comentat seara.

— N-a fost o petrecere rea, a spus Matthew. Aproape că a meritat drumul de la New York până aici în provincie, deşi tu mi-ai furat fata.

— Crezi c-o să mă ajute să-mi pierd virginitatea? l-a întrebat William, ignorând acuzaţia făcută în glumă de Matthew.

— Ei bine, ai la îndemână trei săptămâni ca să afli, dar mă tem că ai să descoperi că Abby încă nu şi-a pierdut-o pe a ei, a spus Matthew. Experienţa mea în asemenea chestii îmi spune că pot să pun pariu pe cinci dolari că ea n-o să se lase furată nici de şarmul lui William Lowell Kane.

*

* *

William şi-a pregătit cu grijă stratagema. Virginitatea era un lucru, dar să piardă pariul de cinci dolari cu Matthew era cu totul altceva. El a văzut-o pe Abby Blount aproape în fiecare zi după aceea, profitând pentru prima dată de avantajul de a avea casa lui proprie şi maşină la şaptesprezece ani. Şi-a dat seama că ar fi mai bine dacă nu s-ar afla sub supravegherea discretă, dar permanentă a părinţilor lui Abby, care păreau a se găsi mai mereu prin preajmă. A sosit şi ultima zi de vacanţă şi el nu era câtuşi de puţin mai aproape de ţelul lui.

Hotărât să câştige cei cinci dolari, William i-a trimis lui Abby un buchet de trandafiri în cursul dimineţii, a scos-o la cină la un restaurant scump, la Joseph, şi în cele din urmă, a reuşit s-o aducă acasă la el, în camera din faţă.

— Cum ai făcut rost de o sticlă de whisky când prohibiţia încă mai există? l-a întrebat Abby.

— O, nu este atât de greu, s-a lăudat William.

Adevărul era că el ascunsese o sticlă din bourbonul lui Harry Osborne în dormitorul său, curând după plecarea acestuia şi acum era bucuros că n-o vărsase în chiuvetă aşa cum avusese iniţial intenţia.

William a tot turnat în pahare până ce el a început să respire precipitat, iar lui Abby i s-au adunat lacrimi în ochi.

S-a aşezat apoi lângă ea şi şi-a pus braţul cu nonşalanţă pe umărul ei. Ea nu s-a împotrivit.

— Abby, eu cred că tu eşti teribil de drăguţă, i-a şoptit el în buclele castanii începându-şi jocul.

Ea îl privea plină de încredere cu ochii-i căprui şi mari.

— O, William, a murmurat ea. Şi eu cred că tu eşti minunat.

Faţa ei ca de păpuşă era irezistibilă. L-a lăsat s-o sărute, încurajat, William şi-a mutat mâna de pe talie pe sân şi a lăsat-o acolo aşa cum un agent de circulaţie opreşte fluxul de maşini. Ea s-a înroşit de supărare şi i-a coborât mâna ca traficul să-şi reia cursul.

— William, nu trebuie să faci asta.

— De ce nu? a întrebat William luptându-se în van să nu piardă terenul câştigat.

— Pentru că nu ştii unde se poate sfârşi.

— Eu am o oarecare idee.

Înainte ca el să-şi reînnoiască avansurile, Abby l-a împins la o parte şi s-a sculat grăbită în picioare, netezindu-şi rochia.

— Cred că acum trebuie să merg acasă, William.

— Dar de abia ai sosit.

— Mama o să vrea să ştie ce am făcut.

— Tu vei putea să-i spui: nimic.

— Şi cred că cel mai bine este să rămână exact aşa, a adăugat ea.

— Dar mâine eu plec.

A evitat să spună „la şcoală”.

— Ei bine, poţi să-mi scrii, William.

Spre deosebire de Valentino, William ştia când este înfrânt. S-a ridicat, şi-a îndreptat cravata, a luat-o pe Abby de mână şi a condus-o cu maşina acasă.

Ziua următoare, înapoi la şcoală. Matthew Lester a acceptat, cu sprâncenele ridicate, într-o uimire prefăcută, bancnota de cinci dolari care i s-a oferit.

— Dacă mai scoţi o singură vorbă am să te alerg în jurul colegiului cu bătătorul de la baseball.

— Nu se pot găsi cuvintele care să exprime cât mai adecvat profundele mele sentimente de compasiune.

— Matthew, chiar acum te fac să dai roată colegiului St. Paul.

*
* *

William a început să fie conştient de prezenţa soţiei directorului său în timpul ultimelor două trimestre la St. Paul. Era o femeie drăguţă, cu stomac cam plat şi fără şolduri, dar sânii splendizi şi-i purta cu mare fală, iar părul negru, bogat, strâns în vârful capului începuse să încărunţească. Într-o sâmbătă, când William îşi luxase mâna la hochei, doamna Raglan i-a pus comprese reci, stând mult mai aproape de el decât era necesar, când îl bandaja şi ţinând astfel mâna lui William, încât să-i atingă sânul. Lui i-a plăcut senzaţia. Apoi, într-o altă ocazie, când el a avut febră şi a trebuit să stea la infirmerie câteva zile, ea personal i-a adus toate mesele şi în timp ce el mânca ea a stat pe marginea patului, atingându-i cu trupul picioarele acoperite cu o cuvertură subţire. Lui şi asta i-a plăcut.

Se vorbea că era cea de a doua nevastă a lui Grumpy Raglan. Nimeni din internat nu-şi putea imagina cum reuşise Grumpy să aibă chiar şi numai o nevastă. Doamna Raglan, din când în când, prin tăceri, şi oftaturi abia perceptibile, dădea de înţeles că împărtăşea îndoielile lor referitoare la soarta ei.

Una din îndatoririle pe care le avea William în calitatea sa de preşedinte de promoţie era şi aceea de a-i raporta lui Grumpy Raglan, în fiecare seară, la ora zece şi jumătate că stinsese toate luminile din internat şi se ducea şi el la culcare. Într-o luni seara, când a ciocănit, ca de obicei, la uşa lui Grumpy, a fost surprins să audă vocea doamnei Raglan care îl invita să intre. Ea stătea într-un şezlong, îmbrăcată într-o rochie lejeră de mătase, cu o croială vag japoneză.

William îşi încleştă mâna pe mânerul uşii.

— Toate luminile sunt stinse şi am încuiat uşa din faţă, doamna Raglan. Noapte bună.

Ea îşi balansa picioarele pe şezlong şi pentru o clipă mătasea drapată s-a desfăcut dând la iveală pielea palidă a coapsei.

— William, totdeauna te grăbeşti. Nu poţi să aştepţi ca viaţa să înceapă? S-a îndreptat spre masă. De ce nu intri să bei puţină ciocolată fierbinte? Proasta de mine, am făcut prea multă ca să ajungă pentru două persoane, aproape că am uitat că domnul Raglan n-o să se întoarcă până sâmbătă.

A accentuat cuvântul „sâmbătă”. I-a dus lui William o ceaşcă aburindă şi a încercat să vadă dacă înregistrase semnificaţia spuselor ei. Mulţumită de constatări, i-a dat ceaşca atingându-i uşor mâna. El a început să amestece stăruitor cu linguriţa în ciocolata fierbinte.

— Gerald a plecat la o conferinţă, şi-a continuat ea explicaţiile. Era pentru prima oară când William auzea prenumele lui Grumpy Raglan. Intră înăuntru şi închide uşa, William, şi te rog ia loc.

William a ezitat; a închis uşa dar nu voia nici să stea pe scaunul lui Grumpy, nici să se aşeze lângă doamna Raglan. A hotărât că dintre două rele, scaunul lui Grumpy era un rău mai mic şi s-a îndreptat spre el.

— Nu, nu, a spus doamna Raglan şi i-a făcut semn să ia loc lângă ea.

William şi-a târât picioarele anevoie şi s-a aşezat nervos alături de doamna Raglan, pironindu-şi ochii în ceaşcă în

căutarea inspiraţiei. Negăsind-o, a dat pe gât toată ceaşca, frigându-şi limba. Spre uşurarea lui, doamna Raglan s-a ridicat. I-a reumplut ceaşca ignorând refuzul lui murmurat şi apoi s-a deplasat tăcută în celălalt capăt al camerei, a învârtit la patefon şi a pus acul pe placă.

„Este plăcut şi uşor”, au fost primele cuvinte pe care le-a auzit William. El stătea tot cu ochii pironiţi în duşumea când ea a revenit.

— William, n-ai să laşi o doamnă să danseze de una singură, nu?

El şi-a ridicat privirile. Doamna Raglan se mişca uşor în ritmul muzicii. „Romanţa se înfiripă, asta este clar”, cânta încet Rudy Vallee. William s-a ridicat, a cuprins-o pe doamna Raglan cu braţul, foarte protocolar şi au început să danseze. Grumpy ar fi încăput între ei fără nici o dificultate. După câteva măsuri ea a venit mai aproape de William, iar el privea fix peste umărul ei drept ca să-i arate că nu observase că mâna ei stângă alunecase de pe umărul lui spre talie. Când placa s-a oprit, William a crezut că o să aibă şansa să se întoarcă la ceaşca lui de ciocolată, dar ea a pus-o pe cealaltă faţă şi a fost înapoi în braţele lui înainte ca el să poată face vreo mişcare.

— Doamna Raglan, cred că ar trebui să...

— Relaxează-te puţin, William.

În cele din urmă el a găsit curajul ca s-o privească în ochi. A încercat să răspundă, dar n-a putut scoate o vorbă. Mâna ei acum i se plimba pe spate şi a simţit cum coapsa ei i se mişca pe vintre. El a strâns-o mai mult de talie.

— Aşa este mai bine, a spus ea.

Dansau încet ocolind camera, strâns înlănţuiţi, din ce în ce mai lent, în ritmul muzicii. Când ea s-a desprins din braţele lui şi a stins lumina, William a dorit ca ea să se întoarcă repede. El stătea în mijlocul încăperii, pe întuneric, fără să se mişte, auzind foşnetul mătăsii şi intuind vag o siluetă care îşi scotea hainele.

Cântăreţul îşi terminase cântecul şi acul scârţâia pe marginea plăcii de patefon când ea a reuşit să-l ajute pe William să-şi scoată hainele şi l-a condus înapoi în şezlong. El o căuta pe bâjbâite prin întuneric şi degetele lui timide de începător au descoperit părţi ale trupului ei care nu erau câtuşi de puţin aşa cum îşi imaginase el că ar fi. Şi le-a retras în grabă spre teritoriul mult mai familiar al pieptului. Degetele ei nu s-au dovedit la fel

de reticente şi el a încercat o senzaţie ce nici în vise n-ar fi crezut că este posibilă. Simţea nevoia să geamă din adâncul fiinţei lui, dar s-a abţinut de teamă să nu pară stupid. Ea îşi plimba mâinile pe spatele lui şi l-a tras uşor deasupra.

William se mişca în sus şi în jos, întrebându-se cum să procedeze încât ea să nu-şi dea seama de lipsa lui totală de experienţă. N-a fost atât de uşor pe cât se aşteptase şi disperarea a început din ce în ce mai mult să pună stăpânire pe el. Apoi, din nou, degetele ei s-au mişcat pe stomacul lui şi l-a dirijat cu pricepere. Cu ajutorul ei, penisul şi-a găsit cu uşurinţă drumul şi imediat s-a produs orgasmul.

— Îmi pare rău, a spus William, neştiind ce să facă în continuare.

A rămas tăcut deasupra ei pentru o vreme, apoi ea a spus:

— Mâine va fi mai bine.

Scârţâitul acului pe placa de patefon i-a revenit în urechi lui William.

Doamna Raglan a fost prezentă în mintea lui William pe tot parcursul zilei de marţi, care părea că nu se mai termină. În noaptea aceea, ea a oftat. Miercuri, a gâfâit. Joi, a gemut. Vineri a ţipat. Sâmbătă, Grumpy Raglan s-a întors de la conferinţă, dar acum educaţia lui William era deja completă.

*
* *

În vacanţa de Paşti, mai exact în ziua de înălţare, Abby Blount a cedat în cele din urmă farmecelor lui William. Matthew a pierdut cinci dolari, iar Abby virginitatea. După experienţa cu doamna Raglan, Abby s-a plasat undeva la antipod. A rămas, totuşi, singurul eveniment notabil din cursul întregii vacanţe, pentru că Abby a plecat la Palm Beach cu părinţii, iar William şi-a petrecut tot timpul închis în casă cu cărţile sale, nefiind disponibil pentru nimeni, în afară de bunici şi Alan Lloyd. Până la examenele finale nu mai erau decât câteva săptămâni şi, cum Grumpy Raglan nu a mai plecat la nici o altă conferinţă, William nu a mai avut alte activităţi.

În cursul ultimului trimestru, el şi Matthew stăteau ore în şir în sala de lectură, fără să schimbe nici o vorbă decât dacă Matthew avea unele probleme la matematică pe care nu le putea rezolva. Când mult aşteptatele examene au sosit, au durat doar

o săptămână, care, însă, a fost plină de încordare. După ce s-a terminat, amândoi băieţii erau nerăbdători să afle rezultatele, dar zilele treceau una după alta, aşteptarea era zadarnică şi încrederea îi părăsea din ce în ce mai mult. Bursa de matematică Hamilton Memorial pentru Harvard se acorda pe baza unei competiţii foarte riguroase, la care putea participa orice şcolar din America. William nu avea cum să ştie cât de bine pregătiţi erau adversarii. Cu cât trecea timpul şi nu venea nici o veste, William a început să presupună ceea ce era mai rău.

Când a sosit telegrama, el juca baseball cu alţi şase colegi, căutând să-şi omoare ultimele câteva zile ale trimestrului ce mai rămăseseră până la sfârşitul şcolii, zile calde de vară când băieţilor nu le mai arde de băutură, ci mai degrabă să spargă nişte ferestre, sau să încerce să se culce cu vreuna din fiicele profesorilor, dacă nu cumva cu vreuna din nevestele lor.

William tocmai declarase în gura mare acelora care se sinchisiseră să asculte că avea de gând să marcheze primul său punct din viaţă, făcând circuitul celor patru case. Matthew l-a numit Babe Ruth al colegiului St. Paul. Mulţi au râs de această afirmaţie exagerată. Când i s-a înmânat telegrama, jocul a fost brusc uitat. A lăsat jos bătătorul şi a desfăcut plicul mic şi galben. Băiatul care trebuia să servească a aşteptat neliniştit cu mingea în mână, la fel şi jucătorii din celălalt capăt al terenului, până ce el a citit pe îndelete scrisoarea.

— Te solicită să devii profesionist, a strigat cineva de la prima poartă, sosirea unei telegrame în timpul unui meci de baseball fiind ceva cu totul neobişnuit.

Matthew a venit din capătul terenului lângă William şi a încercat să-şi dea seama după faţa prietenului său dacă veştile erau bune sau rele. Fără să-şi schimbe câtuşi de puţin expresia, William i-a dat telegrama lui Matthew, care a citit-o, a sărit în sus de bucurie şi a lăsat să-i cadă din mână bucata de hârtie, după care i s-a alăturat lui William care începuse să alerge de-a lungul celor patru porţi ca să marcheze primul său punct din viaţă fără ca, de fapt, cineva să fi lovit mingea. Băiatul care era la servit a ridicat telegrama, a citit-o şi apoi a aruncat mingea cu frenezie în tribune. Mica bucată de hârtie galbenă a trecut de la un jucător la altul fiind parcursă cu mare curiozitate. Ultima persoană care a citit-o a fost băiatul din anul al doilea care, văzând câtă fericire a produs, fără ca nimeni să-i fi spus „mulţumesc”, a hotărât că

merită şi el cel puţin atâta lucru, să ştie motivul acestei bucurii.

Telegrama era adresată domnului William Lowell Kane, care trebuie să fie jucătorul nepriceput, a presupus băiatul. Ea suna astfel: „Felicitări pentru câştigarea bursei de matematică Hamilton Memorial la Harvard. Detalii complete urmează. Abot Lawrence Lowell, preşedinte”.

Matthew a fost bucuros de reuşita prietenului său cel mai apropiat, dar era trist pentru că se gândea că s-ar putea să se despartă. Şi William încerca acelaşi sentiment, dar n-a spus nimic; cei doi au trebuit să mai aştepte încă nouă zile până au aflat că Matthew fusese acceptat la Harvard.

A mai sosit, totuşi o telegramă, aceasta de la Charles Lester care şi-a felicitat fiul şi i-a invitat pe cei doi băieţi să ia ceaiul la hotelul Plaza din New York. Amândouă bunicile i-au transmis felicitări lui William, dar bunica Kane i-a spus cam înţepată lui Alan Lloyd că „băiatul n-a făcut mai puţin decât se aştepta de la el, dar nici mai mult decât realizase mai înainte tatăl său”.

*
* *

În ziua stabilită, William şi Matthew se plimbau agale pe Fifth Avenue, destul de încrezători în ei. Ochii fetelor se opreau asupra celor doi băieţi bine făcuţi, dar ei păreau a nu băga de seamă. Când au intrat în hotelul Plaza, la ora trei şi cincizeci şi nouă de minute şi-au scos pălăriile de pai, l-au traversat cu nonşalanţă îndreptându-se spre grupul de familie care-i aştepta în curtea cu palmieri. Acolo, pe scaune confortabile stăteau amândouă bunicile; Kane şi Cabot, flancând o altă doamnă, care William a presupus că era echivalentul bunicii Kane din familia Lester. Domnul şi doamna Charles Lester, fiica lor Susan (care nu şi-a dezlipit deloc ochii de pe William) şi Alan Lloyd completau cercul, rămânând două scaune libere pentru William şi Matthew.

Bunica Kane a chemat pe cel mai apropiat ospătar printr-o înălţare a sprâncenelor.

— Ceai şi ceva mai multe prăjituri, te rog.

Ospătarul a dispărut grăbit spre bucătărie.

— Ceai şi ceva mai multe prăjituri pentru masa douăzeci şi trei, a strigat el ca să acopere larma din jur şi zăngănitul veselei.

— Bine, a răspuns o voce din bucătăria plină de aburi.

— Ceaiul şi prăjiturile cu frişcă, doamnă, a spus ospătarul când a revenit.

— Tatăl tău ar fi fost mândru de tine astăzi, William, îi spunea bărbatul în vârstă tânărului mai înalt dintre cei doi.

Ospătarul se întreba ce realizări deosebite avusese tânărul chipeş ca să stârnească un asemenea comentariu.

William n-ar fi observat deloc ospătarul dacă n-ar fi văzut brăţara de argint de la mâna lui. Piesa nu putea să vină decât de la Tiffany; nepotrivirea cu persoana de condiţie umilă care o purta l-a nedumerit.

— William, a spus bunica Kane. Două prăjituri sunt prea de ajuns; aceasta nu este ultima ta masă înainte de a merge la Harvard.

El a privit-o cu afecţiune pe bătrâna doamnă şi aproape că a uitat de brăţara de argint.

13

În noaptea aceea, pe când Abel zăcea treaz în mica sa cameră din hotelul Plaza, cu gândul la băiatul William, al cărui tată ar fi atât de mândru de el, şi-a dat seama pentru prima oară ce anume voia să realizeze în viaţă. Dorea să fie considerat un egal de către toţi William-ii din această lume.

După ce sosise în New York, Abel se luptase cu destule greutăţi. La început împărţise o cameră de numai două paturi cu George şi doi veri ai lui. Aşa că Abel dormise numai atunci când unul din paturi nu era ocupat. Unchiul lui George n-a putut să-i dea o slujbă şi după câteva săptămâni de nelinişte, în care trebuise să-şi cheltuie mai toate economiile ca să supravieţuiască şi după ce căutase de lucru din Brooklyn până în Queens, Abel a reuşit să găsească o slujbă la un măcelar, care îi plătea nouă dolari pe şase zile şi jumătate şi-l lăsa să doarmă într-o cameră deasupra prăvăliei. Măcelăria era în centrul unei mici comunităţi de polonezi pe East Side şi Abel în curând a fost cuprins de nelinişte văzând izolarea compatrioţilor săi care, în cea mai mare parte, nu făceau nici un efort ca să înveţe engleza.

Abel încă se mai întâlnea cu regularitate în weekend-uri cu George şi prietenele sale pe care le schimba mereu, dar mai toate serile libere din timpul săptămânii le petrecea la cursurile serale, unde învăţa să scrie şi să citească în engleză. Nu-i era ruşine că progresa încet pentru că nu mai avusese absolut nici o ocazie să scrie de la vârsta de opt ani, dar în cei doi ani ajunsese să vorbească fluent în noua sa limbă, păstrând doar un vag accent. Acum se simţea pregătit să se mute de la măcelărie – dar unde şi cum? Apoi, într-o dimineaţă, pe când tranşa un picior de miel, a auzit din întâmplare pe unul dintre cei mai buni clienţi, directorul aprovizionării de la hotelul Plaza, plângându-se măcelarului că a trebuit să concedieze un ospătar tânăr pentru că furase.

— Cum să găsesc pe cineva să-l înlocuiască într-un timp atât de scurt? se plângea directorul.

Măcelarul n-a avut nici o soluţie să-i ofere, însă Abel a avut. Şi-a îmbrăcat unicul său costum, s-a dus la hotelul Plaza şi a primit slujba.

Odată instalat la Plaza, s-a înscris la cursurile serale de

engleză la Universitatea Columbia. Lucra cu înverşunare în fiecare noapte, cu dicţionarul într-o mână şi stiloul în cealaltă; dimineţile, între micul dejun şi aranjarea meselor pentru prânz, copia editorialul din *The New York Times* căutând fiecare cuvânt, de care nu era sigur, în Webster-ul cumpărat de la anticariat.

În următorii trei ani, Abel a parcurs diverse trepte la Plaza până a ajuns ospătar la Salonul de Stejar, câştigând cam douăzeci şi cinci de dolari pe săptămână, în care intrau şi bacşişurile. În lumea lui nu ducea lipsă de nimic.

Îndrumătorul său de la Universitatea Columbia era atât de încântat de progresele sale la engleză încât l-a sfătuit să se înscrie şi la următorul curs seral, care însemna primul său pas pentru obţinerea diplomei de licenţiat în litere. Timpul liber şi-l petrecea acum citind nu literatură engleză, ci ştiinţe economice şi în locul editorialelor din *The New York Times* a început să le copieze pe cele din *The Wall Street Journal*. Noua sa lume îl absorbea total şi, cu excepţia lui George, a pierdut orice contact cu foştii lui prieteni polonezi.

Când Abel servea în salonul de Stejar, studia cu atenţie clienţii de vază – cei din familiile Baker, Loeb, Whitney, Morgan şi Phelp – şi încerca să-şi dea seama de ce bogaţii sunt diferiţi de ceilalţi. Îi citea pe H.L. Mencken[12] cu al său *Barometru american*, pe Scott Fitzgerald, Sinclair Lewis şi Theodore Dreiser, cu o sete neobosită de cunoaştere. În vreme ce ceilalţi ospătari frunzăreau *The Mirror* şi moţăiau în pauza de o oră, el studia *The Wall Street Journal*. Nu ştia unde îl vor duce noile cunoştinţe dobândite, dar niciodată nu s-a îndoit de maxima baronului şi anume că nu există nici un înlocuitor pentru o bună instruire.

*
* *

Într-o joi, în luna august 1926 – el îşi amintea bine data pentru că era ziua în care a murit Rudolf Valentino şi multe doamne care îşi făceau cumpărăturile pe Fifth Avenue purtau doliu – Abel servea, ca de obicei, la una din mesele din colţ. Mesele din colţ erau întotdeauna rezervate oamenilor de afaceri foarte importanţi care doreau să mănânce în locuri mai retrase fără a avea grija să nu fie auziţi de urechi curioase. Lui îi plăcea

12 Menckhen, H.L. – ziarist, critic şi eseist american (1880-1956).

să servească la acea masă pentru că era o perioadă de înflorire a afacerilor şi adeseori se alegea cu informaţii de prima mână din frânturile de conversaţie. După ce se termina masa, dacă gazda era de la o bancă sau de la o întreprindere holding mare, Abel, care se documentase între timp în privinţa situaţiei financiare a musafirului, dacă simţea că întâlnirea decursese deosebit de bine, investea o sută de dolari în societatea mai mică, sperând că se pregăteşte fie pentru o preluare, fie pentru o extindere cu ajutorul societăţii mai mari. Dacă gazda comanda trabucuri la sfârşitul mesei, Abel îşi mărea suma investită la două sute de dolari. În şapte cazuri din zece, valoarea acţiunilor alese în acest mod s-a dublat în şase luni, cât obişnuia Abel să le păstreze. Folosind acest sistem a pierdut doar de trei ori în patru ani cât a lucrat la Plaza.

Ceea ce i s-a părut neobişnuit în acea zi, la masa din colţ, a fost că gazdele au comandat trabucuri chiar înainte de a fi început masa. Mai târziu li s-au alăturat şi alţi invitaţi care au comandat iarăşi trabucuri, Abel a căutat numele gazdei în cartea de rezervări a restaurantului. Era Woolworth. Văzuse numele în coloanele financiare destul de recent, dar nu-şi amintea exact unde anume. Celălalt invitat era Charles Lester, un client al restaurantului Plaza, despre care Abel ştia că este un distins bancher din New York. În timp ce le-a servit masa, a ascultat cât s-a putut din conversaţia lor. Nici unul dintre invitaţi nu-i dădea absolut nici o atenţie ospătarului. Abel n-a reuşit să descopere nici un detaliu de importanţă, dar a dedus că în acea dimineaţă se încheiase o anume afacere la care publicul nu se aştepta şi care va fi anunţată în aceeaşi zi, ceva mai târziu. Atunci şi-a reamintit. Văzuse numele în *The Wall Street Journal*. Woolworth era bărbatul care voia să înfiinţeze primele magazine de cinci şi zece cenţi în America. Abel a hotărât că merita să aibă acţiuni la aceste magazine. În timp ce oaspeţii îşi savurau desertul – mai toţi aleseseră tarte cu căpşuni (la recomandarea lui Abel) – el a profitat de ocazie şi a părăsit restaurantul pentru câteva clipe ca să-şi sune agentul din Wall Street.

— La cât se negociază acţiunile Woolworth? a întrebat el.

A urmat o pauză la celălalt capăt al firului.

— Doi şi o optime. În ultimul timp s-au făcut cam multe mişcări; totuşi, nu ştiu de ce, a răspuns agentul.

— Cumpără în limita contului pe care-l am până ai să auzi anunţul ce-l va face societatea ceva mai târziu.

— Ce anunţ? a întrebat nedumerit agentul.

— Nu-ţi pot da asemenea informaţii la telefon, a spus Abel.

Agentul n-a mai cerut alte explicaţii; experienţa trecută cu Abel îi spunea să nu se intereseze prea îndeaproape de sursa de informaţii a clientului său.

Abel s-a întors grăbit în Salonul de Stejar, exact la timp ca să servească clienţilor cafeaua. Au mai zăbovit asupra ei o vreme, iar Abel a revenit la masă abia când ei se pregăteau să plece. Bărbatul care a achitat nota de plată i-a mulţumit lui Abel pentru serviciul atent şi, întorcându-se astfel ca prietenii lui să-l poată auzi, i-a spus:

— Vrei un pont, tinere?

— Mulţumesc, domnule, a spus Abel.

— Cumpără acţiuni la societatea Woolworth.

Toţi musafirii au râs. A râs şi Abel, a luat cei cinci dolari oferiţi şi i-a mulţumit. În următoarele şase luni a avut un profit de două mii patru sute de dolari la acţiunile Woolworth.

*
* *

Când lui Abel i s-a acordat cetăţenia americană la câteva zile după ce a împlinit douăzeci şi unu de ani, a hotărât că evenimentul trebuia sărbătorit. I-a invitat la cinema ca să-l vadă pe John Barrymore în *Don Juan* pe George şi Monika, ultima iubită a lui George, şi o fată pe nume Clara, o fostă prietenă a lui George şi apoi la Bigo pentru cină. George lucra tot ca ucenic la brutăria unchiului său, cu opt dolari pe săptămână. Deşi Abel îl considera şi acum cel mai bun prieten al său, era conştient de diferenţa tot mai mare dintre George, care nu avea nici o leţcaie, şi el, care avea peste opt mii de dolari la bancă şi era în ultimul an la Universitatea Columbia pregătindu-se să obţină licenţa în ştiinţe economice. Abel ştia încotro se îndreaptă, pe când George nu mai spunea nimănui că va ajunge primarul New York-ului.

Cei patru au avut o seară memorabilă, mai cu seamă că Abel i-a dus la un restaurant bun de la care ştia la ce să se aştepte. Cei trei oaspeţi ai săi au mâncat din belşug şi, când a venit nota de plată, George a fost uluit să vadă că era mai mare decât câştigul său pe o lună. Abel a achitat nota fără a-şi mai

arunca a doua oară ochii asupra ei. Dacă trebuie să plăteşti o consumaţie la restaurant, fă-o ca şi cum suma n-ar avea importanţă. Dacă are, atunci nu te mai duce la restaurant, dar, indiferent de ce faci, nu comenta sau nu te arăta surprins – aceasta era lecţia pe care o învăţase Abel de la cei bogaţi.

Când petrecerea s-a terminat, cam pe la ora două noaptea, George şi Monika s-au întors în East Side, iar Abel a considerat că o merita pe Clara. A introdus-o pe furiş în hotelul Plaza prin intrarea de serviciu şi au urcat cu liftul pentru lenjerie la etajul unde se afla camera lui. N-a fost nevoie de prea multe ademeniri ca ea să sfârşească în patul lui şi Abel a trecut la acţiune imediat, în mare grabă, cu gândul că are nevoie de un somn zdravăn, ca dimineaţa să se prezinte odihnit la slujbă. Spre mulţumirea lui, pe la două şi jumătate îşi îndeplinise misiunea şi s-a cufundat într-un somn profund până la ora şase când a sunat deşteptătorul. N-a avut vreme decât să mai facă încă o dată dragoste cu Clara înainte de a se îmbrăca.

Clara stătea în capul oaselor şi îl privea posomorâtă pe Abel cum îşi pune papionul alb după care, cu gândul aiurea, a sărutat-o în semn de bun rămas.

— Ai grijă să pleci pe unde ai venit, altfel îmi creezi o grămadă de probleme, a spus Abel. Când te mai văd?

— N-o să mă mai vezi, a răspuns Clara cu răceală.

— De ce? a întrebat Abel surprins. Am făcut ceva?

— Nu, tocmai asta e că n-ai făcut.

A sărit din pat şi a început să se îmbrace în grabă.

— Ce n-am făcut? a întrebat Abel întristat. Tu ai vrut să te culci cu mine, nu?

Ea s-a întors şi l-a privit în faţă.

— Aşa am crezut până în clipa în care mi-am dat seama că un singur lucru ai în comun cu Valentino – amândoi sunteţi morţi. Poţi să fii tu cel mai grozav ospătar pe care l-a avut Plaza într-un an prost, dar la pat, ascultă-mă pe mine, eşti zero. Complet îmbrăcată, s-a oprit cu mâna pe clanţă formulându-şi lovitura de despărţire. Spune-mi, ai convins vreodată în viaţa ta vreo femeie să se culce a doua oară cu tine?

Împietrit, Abel a rămas cu ochii pironiţi pe uşa trântită şi tot restul zilei s-a frământat din cauza cuvintelor Clarei. Nu găsea în minte pe nimeni cu care să stea de vorbă şi să ceară un sfat. George ar fi râs de el, iar personalul de la Plaza era convins că el le ştie pe toate. A hotărât că această problemă, la fel ca

toate celelalte cu care se confruntase în viaţă, putea fi rezolvată, fie printr-un bagaj suplimentar de cunoştinţe, fie prin experienţă.

După prânz, în aceeaşi zi, s-a dus la librăria Scribner de pe Fifth Avenue. Aici îşi clarificase toate dilemele economice şi lingvistice pe care le avusese, dar n-a găsit nimic care să pară cât de cât că l-ar putea ajuta în limpezirea nedumeririlor sexuale. Cartea cu normele de etichetă îi era nefolositoare după cum şi *Esenţa moralei* de W. F. Colbert s-a dovedit total inadecvată.

Abel a părăsit librăria fără să cumpere nimic şi şi-a petrecut restul după-amiezii într-un cinematograf murdar de pe Broadway, fără să vadă filmul, gândindu-se doar la vorbele Clarei. Filmul, o poveste de dragoste cu Greta Garbo, care până la ultima derulare a bobinei nu ajungea nici la stadiul sărutului, nu i-a oferit mai mult ajutor decât librăria Scribner.

Când Abel a părăsit cinematograful cerul se întunecase deja, iar pe Broadway adia o briză răcoroasă. Pe Abel încă îl surprindea faptul că orice oraş era la fel de zgomotos şi la fel de luminat noaptea ca şi ziua. A început să meargă spre centrul oraşului, către Fiffty-ninth Street, sperând că aerul rece îi va limpezi mintea. S-a oprit la colţul străzii Fifty-second să cumpere un ziar de seară.

— Cauţi o fată? a întrebat o voce din cealaltă parte a standului de ziare.

Abel a rămas cu privirea pironită asupra celei care vorbise. Avea cam treizeci şi cinci de ani, chipul îi era foarte fardat şi folosea un ruj foarte la modă. Bluza-i albă, de mătase, îi era desfăcută la un nasture, purta o fustă lungă, neagră, ciorapi negri şi pantofi negri.

— Doar cinci dolari şi merită fiecare penny, a spus ea, împingându-şi un şold în afară, ceea ce a făcut ca despicătura de la fustă să dea la iveală partea de sus a ciorapilor.

— Unde? a întrebat Abel.

— Am o cămăruţă în blocul de alături.

A făcut semn cu capul ca să-i arate lui Abel în care anume direcţie şi el a putut să-i vadă faţa clar, pentru prima oară, la lumina străzii. Nu era urâtă. Abel a încuviinţat din cap, iar ea l-a luat de braţ şi au plecat.

— Dacă ne opreşte poliţia, tu eşti un vechi prieten, iar pe mine mă cheamă Joyce, a spus ea.

Au mers până la blocul învecinat, o clădire cu

apartamente mici, sărăcăcioase. Abel a fost îngrozit de camera sordidă în care locuia, cu un singur bec, un scaun, o chiuvetă şi un pat dublu, mototolit care, se vedea clar, că deja mai fusese folosit de câteva ori în ziua aceea.

— Aici locuieşti? a întrebat-o el fără să-i vină a crede.

— Doamne Dumnezeule, nu. Folosesc locul ăsta doar la lucru.

— De ce faci asta? s-a interesat Abel întrebându-se dacă mai voia să-şi pună planul în practică.

— Am doi copii pe care trebuie să-i cresc şi nici un soţ. Te poţi gândi la un motiv mai bun? Acum spune-mi, mă vrei sau nu?

— Da, dar nu aşa cum crezi tu, i-a spus Abel.

Ea s-a uitat la el speriată.

— Nu eşti vreunul din aceia care întâi te ia la bătaie? Eşti cumva adept al marchizului de Sade?

— Categoric nu, a spus Abel.

— Atunci ai de gând să mă arzi cu ţigara?

— Nu, nimic de felul ăsta, a spus Abel uimit. Eu vreau să învăţ cum să fac dragoste. Vreau să iau lecţii.

— Lecţii? Glumeşti, nu? Drăguţule, ce crezi că este aici, curs seral de făcut amor?

— Ceva de soiul ăsta, a spus Abel şi s-a aşezat pe marginea patului, după care i-a povestit cum reacţionase Clara cu o zi înainte. Crezi că mă poţi ajuta?

Pasărea de noapte l-a cercetat atent pe Abel, întrebându-se dacă nu era 1 aprilie.

— Bineînţeles, a spus ea în cele din urmă, dar te costă cinci dolari şedinţa de treizeci de minute.

— Este mai scump decât o licenţă la Columbia, a spus Abel. De câte lecţii o să am nevoie?

— Depinde de cât înveţi de repede, nu? a răspuns ea.

— Ei bine, să începem chiar acum, a spus Abel scoţând cinci dolari din buzunarul interior de la haină şi înmânându-i.

Ea şi-a pus banii în partea de sus a ciorapului, ceea ce era un semn sigur că nu şi-i scotea niciodată.

— Dă-ţi hainele jos, drăguţă. N-o să poţi învăţa multe complet îmbrăcat.

După ce s-a dezbrăcat, ea l-a privit cu un ochi critic.

— Nu arăţi chiar ca Douglas Fairbanks. Nu te speria însă, nu contează cât de chipeş eşti odată ce lumina e stinsă; contează doar ce faci.

Abel s-a aşezat pe marginea patului, iar ea a început să-l înveţe cum trebuie să se poarte cu o femeie. A fost surprinsă să vadă că el, într-adevăr, nu voia să se culce cu ea şi a fost şi mai surprinsă când el a continuat să vină şi în următoarele două săptămâni.

— Ei bine, când am să ştiu că sunt pregătit? a întrebat Abel.

— Ai să ştii, băiete, a răspuns Joyce. Când ai să mă faci să tremure carnea pe mine, atunci ai să poţi să învii şi o mumie egipteană.

La început l-a învăţat care sunt punctele sensibile ale corpului la o femeie, apoi, când te culci cu ea, nu dai buzna, trebuie să ai răbdare, să-ţi ai semnele tale după care să ştii dacă ceea ce ai făcut tu i-a umplut trupul de bucurie sau nu. Cum să-ţi foloseşti buzele şi limba nu numai pe gura unei femei, ci în oricare alt loc de pe trupul ei.

Abel asculta cu atenţie tot ce îi spunea şi-i urma instrucţiunile cu scrupulozitate, la început puţin cam mecanic. În ciuda asigurărilor ei că făcea progrese, el n-a ştiut dacă spune adevărul sau nu până cam după trei săptămâni şi după o plată de o sută zece dolari, când, spre surpriza şi încântarea lui, Joyce, brusc, a prins viaţă pentru prima oară în braţele sale. Ea îi ţinea capul lipit de trup, iar el îi săruta cu tandreţe sânii. Când a pipăit-o între picioare, ea era umedă – pentru prima oară – şi când a intrat înăuntru, ea a gemut, un sunet pe care Abel nu l-a mai auzit niciodată până atunci şi care i-a făcut o plăcere nebănuită. Ea îl strângea cu putere, înfigându-şi degetele în spatele lui şi cerându-i să nu se oprească. Gemetele au continuat, uneori puternice, alteori ca un fel de suspin, în final a scos un strigăt ascuţit şi mâinile care îl strânseseră cu atâta forţă s-au relaxat.

După ce respiraţia i s-a domolit, ea i-a spus:

— Băiete, ai absolvit şi eşti premiantul clasei.

Abel n-a mai trecut pe la ea.

Abel a sărbătorit cele două diplome cumpărând cele mai scumpe bilete, lângă ring, la meciul susţinut de Gene Tunney şi Jack Dempsey, în cadrul campionatului mondial de box, categorie grea, şi i-a invitat pe George, Monika şi Clara, care a acceptat fără tragere de inimă. În seara aceea, după meci, Clara a considerat că era de datoria ei să se culce cu Abel din moment ce cheltuise atâţia bani cu ea. Dimineaţa, ea îl ruga să n-o

părăsească.

Abel, însă, nu a mai invitat-o niciodată.

*
* *

După ce a absolvit Universitatea Columbia, Abel a început să fie nemulţumit de viaţa lui de la hotelul Plaza, dar nu ştia cum ar putea să progreseze în continuare. Deşi se învârtea printre cei mai bogaţi şi mai de succes oameni din America, nu avea cum să abordeze direct nici unul din clienţi ştiind că dacă o făcea, s-ar putea să-l coste slujba şi, în orice caz, aceştia n-ar fi luat în serios aspiraţiile unui ospătar. Cu mult timp în urmă Abel hotărâse să ajungă ospătar şef.

Într-o zi, domnul şi doamna Ellsworth Statler au vrut să ia prânzul la Plaza în Salonul Edwardian unde Abel lucra ca ajutor de o săptămână. Când i-a văzut şi-a spus că se ivise pentru el o şansă. A făcut tot ceea ce a crezut că l-ar impresiona pe faimosul proprietar de hoteluri şi masa a decurs splendid. Când a plecat, Statler i-a mulţumit călduros lui Abel şi i-a dat zece dolari şi cu asta totul s-a terminat. Abel l-a urmărit cu privirea când ieşea prin uşa turnată de la Plaza întrebându-se dacă i se va mai ivi vreodată o asemenea ocazie.

Sammy, ospătarul şef, l-a bătut pe umăr.

— Ce-ai primit de la domnul Statler?

— Nimic, a spus Abel.

— Nu ţi-a dat nici un bacşiş? l-a întrebat Sammy pe un ton neîncrezător.

— O, ba da, bineînţeles, a spus Abel. Zece dolari.

I-a înmânat banii lui Sammy.

— Aşa mai zic şi eu, a spus Sammy. Începusem să cred că mă tragi pe sfoară, Abel. Zece dolari, asta-i mult chiar şi pentru domnul Statler. Pesemne că l-ai impresionat.

— Nu, nu l-am impresionat.

— Ce vrei să spui? l-a întrebat Sammy.

— N-are importanţă, a răspuns Abel şi s-a îndepărtat.

— Aşteaptă o clipă, Abel, am un bileţel pentru tine. Domnul de la masa şaptesprezece, un anume Leroy, doreşte să-ţi vorbească.

— Despre ce, Sammy?

— De unde să ştiu? Probabil că-i plac ochii tăi albaştri.

Abel a aruncat o privire rapidă spre masa numărul şaptesprezece, la care mâncau numai persoane modeste şi necunoscute, pentru că era atât de prost plasată, lângă uşa batantă de la bucătărie. De obicei, Abel evita să servească la vreuna din mesele din acel capăt al sălii.

— Cine este? l-a întrebat Abel. Ce vrea?

— Nu ştiu, a răspuns Sammy fără a se deranja să-şi ridice privirea. Eu nu sunt la curent cu istoria vieţii fiecărui client, aşa cum eşti tu. Serveşte-le o masă ca lumea, asigură-te de un bacşiş gras şi rămâi cu speranţa că vor mai reveni. Poate crezi că este o filozofie simplă, dar în mod cert, este destul de bună pentru mine. Cred că la Columbia au uitat să te înveţe cea ce este esenţial. Acum, mişcă-ţi fundul, Abel, şi dacă iese vreun bacşiş, să vii direct cu banii la mine.

Abel a zâmbit spre chelia lui Sammy şi s-a dus la masa şaptesprezece la care erau aşezate două persoane: un bărbat cu o jachetă în carouri, viu colorată, pe care Abel a considerat-o de prost gust, şi o tânără drăguţă, cu un păr blond, cârlionţat, care imediat i-a atras atenţia lui Abel, făcându-l să presupună că era prietena din New York a bărbatului cu jachetă în carouri. Abel şi-a arborat zâmbetul său spăşit, punând pariu, în sinea lui, că omul voia să facă scandal din cauza uşilor batante şi să încerce să schimbe masa pentru a o impresiona pe frumoasa blondă. Nici unui client nu-i plăcea să stea lângă bucătărie, cu toate mirosurile care emanau de acolo şi permanenta defilare a ospătarilor prin uşile batante, dar nu aveai cum să nu foloseşti acea masă când hotelul deja era plin şi mulţi newyorkezi obişnuiau să ia masa la restaurant, drept pentru care îi priveau pe străini aproape ca nişte intruşi. De ce îl trimitea Sammy întotdeauna pe el să trateze cu clienţii cârcotaşi? Abel s-a apropiat de jacheta în carouri cu grijă.

— Aţi vrut să-mi vorbiţi, domnule?

— Bineînţeles, s-a auzit o voce cu accent sudic. Numele meu este Davis Leroy şi ea este fiica mea, Melanie.

Ochii lui Abel l-au părăsit pentru o clipă pe domnul Leroy şi au întâlnit nişte ochi verzi, cum nu mai văzuse niciodată.

— De cinci zile te urmăresc, Abel, i-a spus domnul Leroy cu accentul său sudic.

Dacă ar fi vrut să fie corect cu sine însuşi, Abel ar fi trebuit să recunoască faptul că nu-l zărise pe domnul Leroy deloc

înainte de ultimele cinci minute

— Am fost foarte impresionat de ceea ce am văzut, Abel, pentru că ai clasă înaltă şi eu întotdeauna am căutat aşa ceva. Ellsworth Statler a fost un prost că nu te-a angajat pe loc.

Abel a început să-l cerceteze cu mai multă atenţie pe domnul Leroy. Obrajii rumeni şi bărbia dublă îi spuneau lui Abel, fără nici un dubiu, că omul din faţa lui nu prea ştie ce înseamnă Prohibiţia şi nici farfuriile goale, dar atât numele, cât şi chipul nu însemnau nimic pentru el. În mod normal, când servea prânzul în Salonul Edwardian, din cele treizeci şi nouă de mese, Abel cunoştea poziţia socială a tuturor acelor care stăteau la treizeci şi şapte din ele. În ziua aceea domnul Leroy lua prânzul la una din cele două mese necunoscute lui Abel.

Omul din sud a continuat să vorbească.

— Ei bine, eu nu sunt unul din multimilionarii care stau la mesele tale din colţ atunci când vin la Plaza.

Abel a fost impresionat. Clientul de rând nu cunoştea ierarhia diverselor mese.

— Dar n-aş putea spune că o duc prost. De fapt, hotelul meu cel mai bun, într-o bună zi, s-ar putea să ajungă tot atât de impunător ca acesta, Abel.

— Sunt sigur că aşa se va întâmpla, a spus Abel, cântându-i în strună.

Leroy, Leroy, Leroy. Numele nu-i spunea nimic.

— Să trecem la subiect, fiule. Hotelul meu cel mai bun are nevoie de un director adjunct, care să se ocupe de restaurante. Dacă te interesează, vino în camera mea după ce îţi termini serviciul.

I-a dat lui Abel o carte de vizită.

— Mulţumesc, domnule, a spus Abel cercetând-o: Davis Leroy. Grupul de hoteluri Richmond, Dallas. Dedesubt era trecut un motto: „O zi, un hotel în fiecare stat”. Numele, totuşi, nu-i spunea nimic lui Abel.

— Aştept cu nerăbdare să te văd, i-a spus prietenos texanul cu jachetă în carouri.

— Mulţumesc, domnule, a răspuns Abel.

I-a zâmbit lui Melanie ai cărei ochi verzi erau la fel de reci ca înainte şi s-a reîntors la Sammy, care era tot cu capul aplecat numărându-şi banii.

— Sammy, ai auzit de grupul de hoteluri Richmond?

— Da, bineînţeles, fratele meu a fost picolo într-unul din

ele. Sunt, se pare, opt sau nouă în tot sudul, conduse de un texan nebun, dar nu-mi amintesc numele tipului. De ce mă întrebi? a spus Sammy ridicându-şi privirile plin de suspiciune.

— Nu am un motiv special, a răspuns Abel.

— Tu întotdeauna ai un motiv. Acum spune-mi ce a vrut cel de la masa şaptesprezece? a întrebat Sammy.

— S-a plâns de zgomotul de la bucătărie. N-aş putea zice că nu-i dau dreptate.

— Ce-ar vrea să fac, să-l pun pe verandă? Cine se crede că este? John D. Rockefeller?

Abel l-a lăsat pe Sammy să-şi continue număratul banilor şi mormăitul, iar el şi-a curăţat mesele cât a putut de repede. Apoi s-a dus în camera lui şi a început să se intereseze de grupul Richmond. A dat câteva telefoane şi a aflat destul ca să-şi satisfacă curiozitatea. Grupul s-a dovedit a fi o societate particulară, cu unsprezece hoteluri în total, cel mai impozant fiind Richmond Continental, un hotel de lux, cu o sută patruzeci şi două camere, în Chicago. Abel a hotărât că nu avea nimic de pierdut dacă făcea o vizită domnului Leroy şi lui Melanie. S-a interesat în ce Cameră este domnul Leroy – 85 – una din camerele mai mici, dar bune. Şi-a făcut apariţia puţin înainte de ora patru şi a fost dezamăgit să descopere ca Melanie nu era cu tatăl ei.

— Sunt bucuros că ai putut să treci pe aici, Abel. Ia loc.

Era pentru prima oară în cei peste patru ani de când locuia la Plaza, când se afla într-o cameră în calitate de musafir.

— Cu cât eşti plătit aici? l-a întrebat domnul Leroy.

Pusă aşa dintr-o dată, întrebarea l-a luat prin surprindere pe Abel.

— Iau cam douăzeci şi cinci de dolari pe săptămână, cu bacşişuri cu tot.

— Eu am să-ţi dau la început treizeci şi cinci pe săptămână.

— La care hotel vă referiţi? a întrebat Abel.

— Dacă mă pricep eu bine la oameni, Abel, cred că ţi-ai terminat slujba cam pe la trei şi jumătate şi următoarele treizeci de minute ţi-au fost suficiente ca să afli care hotel. Am dreptate?

Lui Abel începuse să-i placă omul.

— Richmond Continental, din Chicago? s-a aventurat el.

Davis Leroy a râs.

— Am avut dreptate, la fel şi tu.

Mintea lui Abel lucra rapid.

— Câţi oameni din personalul hotelului sunt peste directorul adjunct?

— Doar directorul şi cu mine. Directorul este încet, blând şi în prag de pensie, iar cum eu mai am încă alte zece hoteluri de care mă ocup nu cred că vei avea prea multă bătaie de cap – deşi trebuie să-ţi mărturisesc că hotelul din Chicago este preferatul meu, este primul meu hotel din nord şi, cum Melanie învaţă la şcoală acolo, eu îmi petrec mai mult timp decât ar fi normal în Windy City. Să nu faci niciodată greşeala pe care o fac newyorkezii de a subestima Chicago. Ei consideră că Chicago este doar o marcă poştală pe un plic foarte mare, plicul, bineînţeles, fiind ei.

Abel a zâmbit.

— În momentul de faţă hotelul merge cam prost, a continuat domnul Leroy şi ultimul director adjunct a plecat pe neaşteptate, fără nici o explicaţie, aşa că am nevoie de un om destoinic, care să-i ia locul şi să aducă hotelul să funcţioneze la întreaga lui capacitate. Ascultă, Abel, te-am urmărit foarte atent în aceste cinci zile şi ştiu că tu eşti exact ceea ce îmi trebuie. Crezi că te-ar interesa să vii la Chicago?

— Patruzeci de dolari şi zece la sută din orice creştere de profit şi am să iau slujba.

— Poftim! a spus Davis Leroy uluit. Nici unul din directorii mei nu este plătit în funcţie de profit. Ceilalţi vor face un scandal monstru dacă au să afle.

— Eu n-am de gând să le spun, aşa că rămâne la latitudinea dumneavoastră, a spus Abel.

— Acum ştiu că am ales omul potrivit, deşi se târguieşte mai abitir decât un yankeu cu şase fete. A lovit cu palma în marginea scaunului. Sunt de acord cu condiţiile tale, Abel.

— Aveţi nevoie de referinţe, domnule Leroy?

— Referinţe! Îţi cunosc pregătirea şi viaţa de când ai plecat din Europa şi până ţi-ai luat diploma în ştiinţe economice la Universitatea Columbia. Ce crezi că am făcut în aceste ultime câteva zile? N-aş pune pe cineva care să aibă nevoie de referinţe în postul numărul doi din cel mai bun hotel al meu. Când poţi să începi?

— De azi într-o lună.

— Bun. Atunci, aştept cu nerăbdare să te văd, Abel.

Abel s-a ridicat; se simţea mai bine stând în picioare. A dat mâna cu domnul Davis Leroy, bărbatul de la masa şaptesprezece – cea care era dată strict celor necunoscuţi.

*
* *

Despărţirea de New York şi de hotelul Plaza, prima sa casă adevărată, după castelul de lângă Slonim, s-a dovedit a fi mult mai cu strângere de inimă decât şi-ar fi închipuit Abel. Când şi-a luat rămas bun de la George, Monika şi cei câţiva prieteni de la Columbia, i-a venit neaşteptat de greu. Sammy şi ceilalţi ospătari au dat o petrecere de adio în cinstea lui.

— O să mai auzim de tine, Abel Rosnovski, a spus Sammy şi toţi au fost de acord.

*
* *

Richmond Continental din Chicago era bine plasat, pe Michigan Avenue, în inima oraşului cu cea mai rapidă dezvoltare din America. Asta i-a plăcut lui Abel care era mult prea familiarizat cu maxima lui Ellsworth Statler şi anume că doar trei lucruri contează, într-adevăr, pentru un hotel: poziţia, poziţia şi iar poziţia. Curând Abel a descoperit că poziţia era singurul lucru bun pe care-l avea Richmond. Când Davis Leroy afirmase că hotelul merge cam prost, atenuase mult starea de lucruri. Desmond Pacey, directorul, nu era încet şi blând cum i-l descrisese Davis Leroy, ci leneş de-a dreptul, iar pe Abel nu l-a agreat din capul locului, aşa că i-a dat o cămăruţă în anexa personalului de peste drum ca să-l ţină departe de hotelul principal. O verificare rapidă a registrelor de la Richmond a dat la iveală că rata de ocupare a camerelor coborâse la mai puţin de patruzeci la sută, iar restaurantul nu era niciodată mai plin de jumătate şi nu din cauză că mâncarea n-ar fi fost de calitate. Angajaţii vorbeau între ei în trei sau patru limbi, dintre care nici una nu părea să fie engleza şi, în mod cert, nimeni nu l-a întâmpinat cu bucurie pe stupidul polonez sosit de la New York. Nu era greu să-ţi dai seama de ce ultimul director adjunct plecase într-o asemenea grabă. Dacă Richmond era hotelul

preferat al lui Davis Leroy, Abel se temea de starea celorlalte zece din grup, cu toate că noul lui patron din Texas părea să aibă un sac de bani fără fund. Vestea cea mai bună pe care Abel a aflat-o în primele zile din Chicago a fost că Melanie Leroy era unicul copil al lui Davis.

14

William şi Matthew şi-au început studenţia la Harvard în toamna anului 1924. În ciuda dezaprobării din partea bunicilor, William a acceptat bursa Hamilton Memorial şi, la un preţ de două sute nouăzeci de dolari şi-a făcut cadou un „Daisy”, cel mai recent model de Ford, care a însemnat şi prima sa iubire adevărată din viaţă. A vopsit maşina într-un galben luminos, ceea ce i-a redus valoarea la jumătate, dar i-a dublat numărul de prietene. Calvin Coolidge a câştigat alegerile cu o majoritate covârşitoare şi s-a reîntors la Casa Albă, iar bursa din New York a atins cifra record de două milioane trei sute treizeci şi şase de mii o sută şaizeci de acţiuni.

Amândoi tinerii (acum nu-i mai putem numi copii, a declarat bunica Cabot) aşteptaseră cu nerăbdare începerea facultăţii. După o vară foarte activă, cu tenis şi golf, erau gata să se dedice unor ţeluri mai serioase. Încă din prima zi când s-au instalat în noua lor cameră, William a început să lucreze la „Costul aurului”, ceea ce însemna o considerabilă îmbunătăţire adusă unui mic studiu întreprins la St. Paul, în vreme ce Matthew a plecat în căutarea clubului universitar de canotaj. Matthew a fost ales căpitanul echipei bobocilor, iar William îşi părăsea cărţile în fiecare după-amiază de duminică pentru a-şi privi prietenul de pe malul râului Charles. În sinea lui îl bucurau succesele lui Matthew, dar niciodată nu scăpa prilejul de a-l ironiza.

— Viaţa nu se rezumă la opt zdrahoni care să tragă de nişte bucăţi de lemn prost croite şi greu de mânuit, într-un râu agitat, în vreme ce un bărbat mai mititel ţipă la ei, a declarat William dispreţuitor.

— Spune asta celor de la Yale, i-a răspuns Matthew.

Între timp, William a demonstrat foarte repede profesorilor săi de matematici că, în privinţa studiului, el era pe aceeaşi poziţie ca Matthew la sport – cu o milă înaintea celorlalţi. De asemenea, el a devenit preşedintele cercului de dezbateri socio-politice al studenţilor din anul întâi şi a discutat cu fratele bunicului său, preşedintele Lowell, convingându-l asupra demarării unui plan de asigurări pentru universitate prin care la absolvirea colegiului Harvard fiecare va face o asigurare pe viaţă

de o mie de dolari, trecând ca beneficiar universitatea. William a calculat că va reveni de plătit fiecărui student mai puţin de un dolar pe săptămână şi, dacă patruzeci la sută dintre ei vor fi de acord cu acest plan, Universitatea Harvard va avea un venit anual asigurat de trei milioane dolari începând cu anul 1950. Preşedintele a fost impresionat şi a acordat tot sprijinul său acestei iniţiative, iar, un an mai târziu, l-a invitat pe William să facă parte din comitetul pentru strângerea fondurilor pentru universitate. William a acceptat cu mândrie fără a-şi da seama că numirea era pe viaţă. Preşedintele Lowell a informat-o pe bunica Kane „că izbutise să se asigure de unul din cele mai bune creiere financiare pe gratis”. Bunica Kane îi răspunsese vărului ei morocănoasă că „totul are un scop, nimic nu este gratuit şi asta avea s-o afle în curând şi William”.

*
* *

Aproape imediat ce a început anul al doilea a venit timpul ca să-şi aleagă (sau să fie ales în) unul din cluburile frecventate de studenţii de familie bogată de la Harvard. William s-a înscris la clubul Porcellian, unul dintre cele mai vechi, mai bogate, mai exclusive şi mai puţin ostentative dintre ele. Clubul se afla într-o clădire de pe Massachusetts Avenue, deasupra unui expres ieftin cu care făcea o notă total discordantă. Aici William obişnuia să se instaleze într-un fotoliu confortabil, să discute despre repercusiunile procesului Loeb-Leopold sau, pur şi simplu, să privească leneş strada în timp ce asculta radioul.

În vacanţa de Crăciun a fost convins de Matthew să meargă la schi în Vermont, unde şi-a petrecut o săptămână urcând gâfâind dealul şi călcând pe urmele făcute în zăpadă de prietenul său.

— Spune-mi, Matthew, ce rost are să urci timp de o oră un deal ca apoi să-l cobori numai în câteva secunde şi cu o viteză ce-ţi pune în pericol şi picioarele şi viaţa?

Matthew mormăia.

— În mod cert îmi dă mai multă vigoare decât orice teorie trasă la şapirograf, William. De ce nu recunoşti că nu eşti bun nici la urcat, nici la coborât?

În timpul acestui an de studii, amândoi au muncit intens ca să aibă o pregătire cât mai corespunzătoare, cu toate că

fiecare acorda o altă interpretare acestei „pregătiri cât mai corespunzătoare”. În primele două luni ale vacanţei de vară au lucrat la banca lui Charles Lester din New York, tatăl lui Matthew, renunţând demult la încercarea de a-l ţine pe William cât mai departe de bancă. Când au sosit zilele caniculare ale lui august şi-au petrecut mai tot timpul bântuind cu „Daisy” ţinuturile din New England, plimbându-se cu barca pe râul Charles, cu fete pe care le schimbau cât se poate de des şi luând parte la toate petrecerile la care erau invitaţi. Curând au ajuns printre figurile îndeobşte cunoscute ale universităţii, unul fiind poreclit Savantul şi celălalt Transpiratul. Pentru lumea bună din Boston era de la sine înţeles că fata care se va căsători cu William Kane sau cu Matthew Lester nu va avea nici o teamă pentru viitorul ei, dar, pe cât de rapid şi pline de speranţe apăreau mamele cu fiicele lor cu chipuri proaspete, pe atât de prompt şi neceremonios le expediau bunicile Kane şi Cabot.

*
* *

Pe 18 aprilie 1927, William şi-a sărbătorit împlinirea a douăzeci şi unu de ani participând la ultima întâlnire a tutorilor care i-au administrat averea. Alan Lloyd şi Tony Simmons pregătiseră toate documentele pentru a fi semnate.

— Ei bine, William dragă, a spus Milly Preston ca şi cum o mare responsabilitate i-ar fi fost ridicată de pe umeri, sunt sigură că ai să poţi să îndeplineşti orice îndatorire aşa cum am făcut şi noi.

— Sper că da, doamna Preston, dar, dacă vreodată voi avea nevoie să pierd peste noapte o jumătate de milion, voi şti la cine să mă adresez.

Milly Preston s-a făcut roşie ca purpura, dar n-a încercat să-i dea nici o replică. Averea care fusese administrată prin procură se ridica acum la peste douăzeci şi opt de milioane de dolari, iar William avea planuri foarte clare pentru aceşti bani, dar el mai hotărâse ca, înainte de a părăsi Harvard-ul, să câştige pe cont propriu un milion de dolari. Nu era o sumă mare în comparaţie cu averea moştenită, dar acesta din urmă reprezenta mult mai puţin pentru el decât balanţa conturilor sale cu banca Lester.

În cursul verii, bunicile, de teama unui nou asalt din partea fetelor, i-au trimis pe William şi Matthew într-un tur al Europei, ceea ce s-a dovedit un mare succes pentru amândoi. Matthew, depăşind orice bariere lingvistice, găsea câte o fată frumoasă în fiecare capitală europeană – iubirea, îl asigura el pe William, este un bun de consum internaţional. William şi-a aranjat întâlniri cu mai toţi directorii celor mai mari bănci europene – banii, îl asigura el pe Matthew, sunt şi ei un bun de consum internaţional. De la Londra la Berlin şi Roma cei doi tineri au lăsat în urma lor un lung şir de inimi zdrobite şi tot pe atâţia bancheri plăcut impresionaţi. Când s-au întors la Harvard, în septembrie, amândoi erau gata să mănânce cărţile în acest ultim an.

*
* *

În iarna aspră a anului 1927 bunica Kane a murit, la vârsta de optzeci şi cinci de ani, iar William a plâns pentru prima oară de la moartea mamei sale.

— Ei, haide, e timpul să-ţi revii, i-a spus Matthew lui William după ce a fost alături de el şi durerea lui mai multe zile. Ea a avut o viaţă bună şi a aşteptat ceva până să afle dacă Dumnezeu este din neamul Cabot sau Lowell.

Lui William îi era dor de cuvintele ei usturătoare pe care le apreciase atât de puţin pe când trăia. I-a organizat funeraliile încât şi ea ar fi fost mândră dacă ar fi asistat la ele. Singura critică pe care ar fi adus-o felului în care William i-a orchestrat plecarea ar fi fost modul de transport: Marea doamnă a fost adusă la cimitir de o maşină neagră, Packard, „una din scornelile astea de modă nouă” cum le numea ea, pe care nu le accepta decât „peste cadavrul ei”, dar s-a întâmplat să fie exact invers. Moartea ei l-a determinat pe William să muncească cu ambiţie şi mai mare în timpul acelui ultim an la Harvard. A făcut tot posibilul să câştige premiul la matematică în memoria ei. Bunica Cabot a murit şase luni mai târziu, probabil pentru că nu mai avea cu cine să vorbească, şi-a zis în sinea lui William.

În februarie 1928, William a fost vizitat de conducătorul cercului de dezbateri socio-politice. Problema care avea să fie pusă în discuţie în luna următoare era „Socialism sau capitalism pentru viitorul Americii” şi, firește, William a fost rugat să

reprezinte capitalismul.

— Dar dacă eu nu acceptam să vorbesc decât în numele celor oropsiţi? a întrebat William, spre surpriza interlocutorului său, simţindu-se uşor iritat de faptul că se considerase aprioric că, moştenind un nume de vază şi o bancă prosperă, punctele lui de vedere nu puteau fi decât ale acestor categorii sociale.

— Ei bine, William, trebuie să-ţi mărturisesc că ne-am imaginat că preferinţele tale vor fi pentru ă-ă...

— Bine, primesc invitaţia, dar presupun că am libertatea să-mi aleg partenerul.

— Fireşte.

— Bun, atunci îl aleg pe Matthew Lester. Pot să ştiu care va fi echipa adversă?

— Nu vei afla decât cu o zi înainte când se vor pune afişele în curtea universităţii.

În cursul lunii următoare, Matthew şi William la micul dejun nu se mai ocupau de ziarele de stânga şi de dreapta, iar seara, înainte de culcare, nu mai discutau despre sensul vieţii, ci puneau la punct o adevărată strategie pentru ceea ce campusul începuse s-o numească „Marea Dezbatere”. William a hotărât că Matthew trebuia să preia conducerea. Pe măsură ce se apropia ziua fatală, a devenit tot mai evident că vor fi prezenţi mai toţi studenţii interesaţi de politică, o seamă de profesori, ba chiar şi câteva somităţi de la Boston şi Cambridge. În dimineaţa zilei precedente dezbaterii, William şi Matthew s-au dus în curtea universităţii să vadă cine va fi echipa adversă.

— Leland Crosby şi Thaddeus Cohen. Îţi spune vreunul din aceste nume ceva, William? Crosby, cred că este din familia Crosby din Philadelphia.

— Bineînţeles că el este. „Maniacul roşu din Rittenhouse Square”, cum l-a descris atâta de exact propria lui mătuşă. Este cel mai convingător revoluţionar din campus. Are bani grămadă şi-i cheltuie pe toţi pentru cauze populare radicale. Parcă îl şi aud cum îşi va începe discursul: „Cunosc direct de la sursă capacitatea şi lipsa de conştiinţă socială a clasei bogate americane”, l-a imitat William pe Crosby pe un ton strident. Dacă nu l-ar fi auzit toţi din auditoriu deja de cincizeci de ori până acum spunând acest lucru, cred că ar fi putut fi un adversar redutabil.

— Şi Thaddeus Cohen?

— N-am auzit niciodată de el.

În seara următoare, refuzând să recunoască tracul, şi-au croit drum prin zăpadă şi viscol, cu pulpanele paltoanelor fluturând către Boylston Hall. Cu puţin înainte de a ajunge au trecut prin faţa culoarelor strălucitoare de la biblioteca recent construită de Widener, în memoria fiului său mort, ca şi tatăl lui William, în naufragiul *Titanicului*.

— Cu o vreme ca asta, dacă vom fi înfrânţi, cel puţin nu vor fi mulţi care să asiste, a spus Matthew, agăţându-se de o rază de speranţă.

Dar cum au dat colţul bibliotecii au văzut şiruri de oameni urcând tropăind scările şi cu hainele umflate de vânt către holul care deja forfotea de lume. Când au intrat în sală, au fost conduşi spre scaunele de pe podium. William stătea nemişcat, dar ochii i se opreau asupra figurilor cunoscute din audienţă; preşedintele Lowell stătea discret la mijlocul rândului; bătrânul Newbury, profesorul de botanică de la St. John; o pereche pedantă pe care o cunoscuse la petrecerile de la Red House; în dreapta, un grup de tineri, bărbaţi şi femei, cu înfăţişarea boemă, unii nepurtând nici măcar cravată, au început să bată din palme când reprezentanţii lor – Crosby şi Cohen – au urcat pe scenă.

Dintre cei doi, Crosby îţi sărea în ochi, înalt şi slab, aproape ca o caricatură, îmbrăcat aiurea – sau într-o dezordine studiată – într-un costum de tweed ponosit, dar cu o cămaşă apretată – coală de hârtie şi o pipă care se tot bălăngănea încoace şi încolo şi care părea a nu avea nici o legătură cu acel trup, exceptând buza de jos. Thaddeus Cohen era mai scund, purta ochelari fără rame şi costum de stofă, de culoare închisă şi cu o croială aproape prea perfectă.

Cei patru vorbitori şi-au dat mâna în timp ce se făceau ultimele pregătiri. Clopotele de la biserica Memorial, care se afla la nici o sută de paşi depărtare, au sunat vag când au bătut de şapte ori.

— Domnul Leland Crosby, junior, a spus conducătorul cercului.

Discursul lui Crosby i-a oferit lui William motive de autofelicitare. El anticipase totul: tonul strident al lui Crosby, sublinierile îngroşate, aproape isterice pe care le va face. A reluat incantaţiile radicalismului american – Haymarket, Money Trust, Standard Oil, chiar şi Cross of Gold. După părerea lui

William, vorbitorul nu făcuse altceva decât să-şi etaleze propriul eu, deşi a cules aşteptatele aplauze de la susţinătorii din grupul din dreapta. Când Crosby s-a aşezat, era clar că nu câştigase alţi suporteri, ba chiar părea că ar fi pierdut şi câţiva dintre cei vechi.

Matthew a vorbit bine şi la obiect, calmând auditoriul, fiind o întrupare a toleranţei liberale. William a strâns cu căldură mâna prietenului său când s-a întors lângă el în aplauzele puternice ale sălii.

— După aplauze, cred că am câştigat, a şoptit el.

Dar Thaddeus Cohen a surprins pe toată lumea. Avea un mod plăcut, sfios, de a prezenta lucrurile, ceea ce atrăgea simpatia publicului. Referirile, citatele sale erau atotcuprinzătoare, sarcastice şi relevante. Fără a crea auditoriului sentimentul că i se insufla în mod deliberat o anume stare de spirit, el lăsa să transpară o morală a onestităţii care făcea ca orice altceva să pară un eşec pentru o minte raţională. El recunoştea excesele clasei sale şi imperfecţiunile conducătorilor ei, dar lăsa impresia că, în ciuda acestor pericole, o altă alternativă la socialism nu există, dacă ar fi să se ajungă vreodată la o lume mai bună.

William era derutat. Un atac raţional, care să taie în carne vie asupra platformei politice a adversarilor săi n-ar fi dus la nici un rezultat în faţa prezentării convingătoare şi pacifiste a lui Cohen. Totuşi, ca să-l contracareze erijându-se în exponent al speranţei şi credinţei în spiritul uman era imposibil. Aşa că William s-a concentrat mai întâi asupra combaterii acuzaţiilor lui Crosby şi apoi a contraatacat argumentele lui Cohen cu o declaraţie a propriilor sale convingeri în posibilităţile sistemului american de a ajunge la cele mai bune rezultate prin competiţie intelectuală şi economică. A simţit că a făcut un joc defensiv bun, dar nu mai mult şi s-a aşezat pe scaun cu convingerea că fusese înfrânt de Cohen.

Lui Crosby îi revenea sarcina de a combate netemeinicia argumentelor echipei adverse. El a început furibund de parcă acum ar fi trebuit să se bată atât cu Cohen cât şi cu William şi Matthew, întrebând auditoriul dacă putea identifica „duşmanul poporului” printre ei înşişi în acea noapte. Şi-a plimbat îndelung privirile peste sală, timp în care toţi se foiau într-o tăcere jenantă, iar suporterii lui îşi cercetau şireturile de la încălţări.

Apoi s-a aplecat în faţă şi a început să urle:

— El se află chiar în mijlocul nostru. Acum câteva secunde v-a vorbit. Numele lui este William Lowell Kane. A făcut un gest cu mâna în direcţia lui fără să-l privească şi a tunat: Banca lui posedă mine în care muncitorii mor spre a asigura proprietarilor dividende de un milion în fiecare an. Banca lui sprijină dictaturile corupte şi sângeroase din America Latină. Prin banca lui Congresul american este mituit ca să-i ruineze pe micii fermieri. Banca lui...

Tirada a continuat alte câteva minute. William a stat într-o tăcere mormântală, notând din când în când câte un comentariu în bloc notesul galben ce fusese dat fiecărui participant la dezbateri. Câţiva din sală au început să strige „Nu”. Suporterii lui Crosby au ripostat şi ei din spirit de loialitate. Oficialii păreau a fi cuprinşi de nervozitate.

Timpul acordat lui Crosby se apropia de sfârşit. Şi-a ridicat pumnul şi a spus:

— Domnilor, părerea mea este că răspunsul la situaţia grea din America îl avem la nici două sute de iarzi de această sală. Acolo se află biblioteca Widener, cea mai mare bibliotecă particulară din lume. Aici vin oameni de ştiinţă săraci şi imigranţi, laolaltă cu americanii cei mai bine educaţi ca să îmbogăţească cunoştinţele şi prosperitatea lumii. Din ce cauză există această instituţie? Pentru că un băiat de bani gata a avut ghinionul să se îmbarce la şaisprezece ani pe un vas de plăceri numit *Titanic*. Vă asigur, doamnelor şi domnilor, că, până ce poporul american nu va da fiecărui membru al clasei conducătoare un tichet pentru propria sa cabină pe vasul *Titanic* al capitalismului, toată bogăţia acumulată a acestui vast continent nu va fi eliberată şi pusă în serviciul libertăţii, egalităţii şi progresului.

Matthew, în timp ce asculta discursul lui Crosby, trecea printr-o gamă diversă de sentimente: de la bucurie, pentru că această gafă va aduce victoria de parte lor, la jenă faţă de comportarea adversarului şi, în final, la ură, când a fost amintit *Titanicul*. Nu avea nici o idee cum va răspunde William la această provocare.

Când spiritele s-au mai calmat, conducătorul cercului s-a dus la tribună şi a anunţat: „Domnul William Lowell Kane”.

William s-a ridicat, a făcut câţiva paşi pe podium, şi a privit sala câteva secunde. Cum era de aşteptat, din multe

piepturi a ieşit un „ssst” ce a umplut încăperea.

— După părerea mea, opiniile exprimate de domnul Crosby nu merită nici un răspuns.

S-a întors la scaunul său. A urmat un moment de linişte şi apoi un ropot de aplauze.

Conducătorul cercului a revenit pe podium, dar părea că nu prea ştie ce să facă. S-a auzit o voce salvatoare din spatele lui:

— Dacă-mi este permis, domnule preşedinte, aş dori să-l întreb pe domnul Kane dacă pot folosi timpul său.

William a încuviinţat printr-o înclinare a capului.

Cohen s-a dus la tribună şi a clipit dezarmant spre auditoriu.

— Este adevărat, a început el, că de foarte multă vreme cel mai mare obstacol în calea succesului socialismului democratic în Statele Unite l-a constituit extremismul unora din partizanii lui. Nimic n-ar fi putut exemplifica mai bine această situaţie nefericită decât discursul colegului meu din această seară. Înclinaţia de a distruge mişcarea progresistă prin apelarea la exterminarea fizică a acelora care i se opun ar fi de înţeles la un imigrant înăsprit de luptă, la un veteran al bătăliilor din străinătate care sunt mult mai dure decât ale noastre. În America este lamentabilă şi de neiertat. În ceea ce mă priveşte, sincer îmi cer scuze faţă de domnul Kane.

De data aceasta aplauzele au fost instantanee. Întreg auditoriul s-a sculat în picioare şi a bătut continuu din palme.

William s-a îndreptat spre Thaddeus Cohen şi i-a strâns mâna. N-a fost o surpriză pentru nici unul din ei că William şi Matthew au câştigat cu o diferenţă de o sută cincizeci de voturi. Seara s-a terminat şi publicul a umplut aleile tăcute şi acoperite de zăpadă, mergând chiar pe mijlocul străzii şi discutând însufleţit, în gura mare.

William a insistat ca Thaddeus Cohen să vină împreună cu ei şi Matthew să bea ceva. Au traversat Massachusetts Avenue abia putând să vadă pe unde merg din cauza zăpezii viscolite şi s-au oprit în faţa unei uşi masive, de culoare închisă, aproape vizavi de Boylston Hall. William a deschis-o cu cheia lui şi au intrat toţi trei în vestibul.

Înainte ca uşa să se închidă în urma lui, Thaddeus Cohen a spus:

— Mă tem că eu nu voi fi bine primit aici.

William a părut surprins timp de o secundă.

— Aiurea. Eşti cu mine.

Matthew i-a aruncat prietenului său o privire spre a-l avertiza, dar a văzut că William nu putea fi influenţat în hotărârea lui.

Au urcat scările şi au intrat într-o cameră mare, mobilată confortabil, dar nu luxos şi în care deja se aflau vreo zece tineri, unii aşezaţi în fotolii, alţii stând în picioare, câte doi sau trei. Imediat ce William a apărut în pragul uşii au început felicitările.

— Ai fost minunat, William. Acesta este exact modul în care trebuie trataţi oamenii de soiul ăsta.

— Intră în triumf, asasin de bolşevici!

Thaddeus Cohen rămăsese în urmă fiind încă mascat de cadrul uşii, dar William nu uitase de el.

— Domnilor, daţi-mi voie să vă prezint pe redutabilul meu adversar, domnul Thaddeus Cohen.

Cohen a înaintat câţiva paşi şovăind.

Brusc felicitările au încetat. Unele capete s-au întors părând a privi ulmii din curte ale căror ramuri se lăsau mult în jos sub greutatea zăpezii.

În cele din urmă, s-a auzit parchetul scârţâind, când un tânăr a părăsit camera prin cealaltă uşă. Apoi a mai plecat un altul. Fără grabă, întregul grup s-a evaporat. Ultimul i-a aruncat lui William o privire lungă, după care s-a răsucit pe călcâie şi a dispărut.

Matthew se uita la cei doi descumpănit. Thaddeus Cohen se făcuse la chip ca şofranul şi stătea cu capul plecat. Buzele lui William erau strânse cu aceeaşi furie stăpânită care apăruse pe faţa lui când Crosby amintise de *Titanic*.

Matthew a atins braţul prietenului său.

— Mai bine să mergem.

Cei trei au plecat înaintând cu greu prin zăpadă spre camera lui William, unde au bătut în tăcere un brandy oarecare.

Când William s-a trezit dimineaţa, sub uşă era un plic. Înăuntru erau câteva rânduri de la preşedintele clubului Porcellian care-l informa că „spera să nu se mai repete niciodată seara trecută, ar fi bine ca incidentul să fie uitat.”

La prânz, preşedintele a primit două scrisori de retragere din club.

*
* *

După luni de studiu intens, William şi Matthew erau aproape gata – deşi nimeni nu crede niciodată că este aproape gata – pentru examenul final. Timp de şase zile au răspuns la întrebări şi au umplut pagini şi pagini de bloc-notes-uri şi apoi au aşteptat, nu în zadar, pentru că amândoi au absolvit, aşa cum era de la sine înţeles, Harvard-ul în iunie 1928.

O săptămână mai târziu s-a anunţat că William era câştigătorul premiului de matematică. El ar fi vrut ca tatăl său să trăiască şi să fie prezent la ceremonie. Matthew a primit un onest „C”[13] ceea ce a fost o uşurare pentru el şi nici o surpriză pentru ceilalţi. Nici unul dintre ei nu era interesat în continuarea studiilor, amândoi hotărând să intre în lumea afacerilor cât de curând posibil.

Cu opt zile înainte ca William să părăsească Harvard-ul contul lui din banca din New York depăşea un milion de dolari. Atunci el a discutat cu Matthew foarte în amănunt planul său pe termen lung de a avea control asupra băncii Lester prin fuziunea ei cu Kane şi Cabot.

Matthew a fost foarte încântat de idee şi a mărturisit:

— Acesta este singurul mod prin care eu pot să aduc vreodată unele îmbunătăţiri la ceea ce bătrânul îmi va lăsa, fără doar şi poate, la moartea sa.

În ziua absolvirii, Alan Lloyd, care acum avea şaizeci de ani, a venit la Harvard. După ceremonia de absolvire, William şi-a invitat oaspetele la ceai. Alan l-a privit pe tânărul bărbat cu multă afecţiune.

— Ce ai de gând să faci acum că ai terminat Harvard-ul?

— Vreau să intru la banca lui Charles Lester din New York şi să capăt ceva experienţă înainte de a veni la Kane şi Cabot peste câţiva ani.

— Dar tu, de la doisprezece ani, ai trăit în banca lui Lester, William. De ce nu vii direct la noi? Te-am numi imediat director.

William n-a zis nimic. Oferta lui Alan Lloyd a fost o totală surpriză. Cât era William de ambiţios, nu i-ar fi trecut niciodată prin minte, chiar şi pentru o clipă, că ar putea fi chemat ca director de bancă înainte de a împlini douăzeci şi cinci de ani,

13 Calificativ de categoria a treia.

vârstă la care şi tatălui său i se făcuse această onoare.

Alan Lloyd aştepta răspunsul, dar n-a venit.

— Ei bine, William, trebuie să-ţi mărturisesc că nu este câtuşi de puţin în firea ta să rămâi fără replică la ceva.

— Dar nu mi-am imaginat niciodată că ai să mă inviţi să fac parte din consiliul de conducere înainte de a împlini douăzeci şi cinci de ani, când tatăl meu...

— Este adevărat, tatăl tău a fost ales la douăzeci şi cinci. Totuşi, acesta nu este un motiv ca tu să nu intri în consiliul de administraţie, dacă ceilalţi directori suportă ideea şi, din câte ştiu, o acceptă. În orice caz, am motive personale pentru care aş dori să te văd director cât mai curând posibil. Peste cinci ani, când am să mă retrag de la bancă, trebuie să fim siguri că vom alege exact preşedintele de care avem nevoie. Tu vei fi într-o poziţie mai puternică spre a influenţa această decizie, dacă în timpul următorilor cinci ani vei lucra la Kane şi Cabot şi nu ca înalt funcţionar la banca lui Lester. Ei bine, băiatule, accepţi să vii în consiliul de administraţie?

A fost pentru a doua oară în acea zi că William şi-a dorit ca tatăl său să fie încă în viaţă.

— Aş fi încântat să primesc, domnule, a spus el.

Alan şi-a înălţat privirile spre William.

— De la partida de golf pe care am făcut-o împreună, este pentru prima oară că-mi spui „domnule”. Va trebui să fiu cu ochii pe tine.

William a zâmbit.

— Bun, a spus Alan Lloyd. Deci ne-am înţeles. Vei fi director la investiţii şi vei lucra direct sub îndrumarea lui Tony Simmons.

— Pot să-mi numesc adjunctul? l-a întrebat William.

Alan Lloyd l-a privit cu subînţeles.

— Matthew Lester, fără nici o îndoială.

— Da.

— Nu. Nu vreau ca el să fie iscoada din banca noastră aşa cum tu ai fi fost într-a lor. Thomas Cohen ar fi trebuit să te înveţe asta.

William nu a spus nimic, dar niciodată nu l-a mai subestimat pe Alan.

Charles Lester a râs când William i-a reprodus conversaţia cuvânt cu cuvânt.

— Îmi pare rău să aud că n-ai să vii la noi, chiar şi ca spion, i-a spus el bine dispus, dar n-am nici o îndoială că n-o să ajungi aici într-o bună zi – fie într-o calitate sau alta.

Partea a III-a

15

Când William şi-a început slujba de director adjunct la Kane şi Cabot în septembrie 1928 a simţit pentru prima oară în viaţă că face ceva care merită într-adevăr. Şi-a început cariera într-un birou mic, panelat cu stejar, lângă biroul lui Tony Simmons, directorul financiar al băncii. Chiar din săptămâna în care a sosit, William a ştiut, fără să se fi rostit vreun cuvânt, că Tony Simmons spera să-i urmeze lui Alan Lloyd ca preşedinte al băncii.

Responsabilitatea asupra întregului program de investiţii al băncii îi revenea lui Simmons. El i-a repartizat lui William imediat o parte din sarcinile sale; în special investiţii în afaceri de mici proporţii, în terenuri şi în orice alte activităţi de intermediere în care era implicată banca. Printre alte îndatoriri ale lui William era şi aceea de a face un raport lunar asupra investiţiilor pe care dorea să le recomande la întrunirea în plen a consiliului de administraţie. Cei paisprezece membri ai consiliului se întâlneau o dată pe lună într-o cameră mai mare, panelată tot cu stejar, străjuită la ambele capete de portretele tatălui şi bunicului lui William. William nu-şi cunoscuse bunicul, dar întotdeauna s-a gândit că trebuie să fi fost un bărbat straşnic din moment ce s-a căsătorit cu bunica Kane. Rămânea suficient spaţiu pe pereţi şi pentru portretul său.

În timpul primelor sale luni la bancă, William s-a comportat cu mare grijă şi în curând ceilalţi membri din consiliul de administraţie au ajuns să-i respecte judecăţile şi să-i urmeze recomandările, cu foarte puţine excepţii. După cum s-a dovedit ulterior, sfaturile pe care le-au respins au fost dintre cele mai bune pe care le-a dat William. Prima oară s-a întâmplat când un anume domn Mayer a cerut un împrumut de la bancă spre a face o investiţie în „filmul vorbit”, dar consiliul a refuzat, considerând că ideea nu prezintă importanţă şi este lipsită de viitor. Altă dată un anume domn Paley a venit la William cu un plan ambiţios pentru United, reţeaua locală de radio. Alan Lloyd, care avea tot atâta respect pentru telegraf cât şi pentru telepatie, a fost de părere că proiectul nu prezintă nici un interes pentru ei. Consiliul

a sprijinit punctul de vedere al lui Alan şi, mai târziu, Louis B. Mayer a ajuns preşedintele M.G.M.[14] -ului, iar William Paley al societăţii C.B.S.[15]. William avea încredere în judecăţile sale şi i-a finanţat pe amândoi cu bani din propriul său capital, dar, la fel cum proceda tatăl său, nu le-a dezvăluit niciodată sprijinul său.

*
* *

Unul din cele mai neplăcute aspecte ale muncii de zi cu zi a lui William îl constituia acela că trebuia să se ocupe de lichidările şi falimentul clienţilor care împrumutaseră sume mari de bani de la bancă şi pe care nu mai puteau să le achite. Prin firea sa, William nu era o persoană blândă, cum, de altfel, Henry Osborne constatase pe propria piele, dar faptul că trebuia să insiste pe lângă unii clienţi vechi şi respectabili să-şi lichideze stocurile şi să-şi vândă chiar şi casele îi provoca multe nopţi nedormite. În curând William şi-a dat seama că aceşti clienţi se împart în două categorii distincte: acei care privesc falimentul ca pe o treabă obişnuită şi acei pe care singur cuvântul îi traumatizează şi care se vor strădui tot restul vieţii să restituie fiecare bănuţ pe care l-au împrumutat. William găsea că este firesc să fie dur cu prima categorie, dar aproape întotdeauna era mult mai înţelegător cu a doua spre nemulţumirea lui Tony Simmons.

Într-un astfel de caz, William a încălcat regulile tradiţionale ale băncii şi s-a implicat personal în problemele clientului. Acesta se numea Katherine Brookes şi era soţia lui Max Brookes, care împrumutase peste un milion de dolari de la Kane şi Cabot spre a investi în terenuri în Florida, în anul de mare prosperitate 1925, o investiţie pe care William n-ar fi aprobat-o, dacă pe atunci ar fi lucrat la bancă. Totuşi, Max Brookes fusese un fel de erou în Massachusetts numărându-se printre primii şi curajoşii piloţi de dirijabile şi avioane, fiind şi un prieten foarte apropiat al lui Charles Lindbergh[16]. Moartea tragică a lui Brookes, când micul avion pe care îl pilota s-a izbit de un

14 Metro Goldwyn-Mayer.

15 Columbia Broadcasting System.

16 Aviator american (1902-1974) care a făcut primul zbor nonstop peste Atlantic de la New York la Paris (1927).

copac la o sută de iarzi de la decolare şi la o înălţime de zece picioare de la sol, a fost prezentată în toată presa, de-a lungul şi de-a latul Americii, ca o pierdere naţională.

William, acţionând în numele băncii, a preluat imediat bunurile familiei Brookes care deja erau insolvabile şi a încercat să reducă daunele băncii vânzând tot pământul din Florida cu excepţia a doi acri pe care se afla casa. Pierderea băncii se ridica, totuşi, la peste trei sute de mii de dolari. Unii dintre directori au criticat într-o oarecare măsură decizia bruscă a lui William de a vinde pământul, decizie cu care Tony Simmons nu a fost de acord. Câteva luni mai târziu s-a dovedit că, dacă păstrau pământul, banca ar fi pierdut aproape toată investiţia iniţială de un milion. Această demonstraţie de clarviziune n-a făcut ca Tony Simmons să-l îndrăgească mai mult, dar ceilalţi din consiliu şi-au dat seama de perspicacitatea cu totul ieşită din comun a lui William.

După ce a lichidat tot ceea ce banca deţinea în numele lui Max Brookes, William şi-a îndreptat atenţia spre doamna Brookes care, conform documentelor, era garantul achitării datoriilor fostului ei soţ. Deşi William întotdeauna încerca să asigure asemenea garanţii pentru orice împrumut acordat de bancă, asumarea unei asemenea obligaţii el n-o recomanda niciodată prietenilor, oricât de încrezători ar fi fost ei în privinţa reuşitei afacerii în care se lansau, pentru că eşecul întotdeauna aducea mari necazuri garantului.

William i-a scris o scrisoare oficială doamnei Brookes sugerându-i o întâlnire pentru elucidarea lucrurilor. El citise cu atenţie dosarul familiei Brookes şi ştia că ea avea doar douăzeci şi doi de ani, era fiica lui Andrew Higginson, capul unei vechi şi distinse familii din Boston şi că avea o avere substanţială a ei proprie. El nu i-a cerut în scrisoare să achite din banii personali datoriile către bancă, dar ştia că aceasta este linia care trebuie adoptată, părere care, măcar pentru o singură dată, coincidea cu a lui Tony Simmons, aşa că s-a pregătit sufleteşte pentru o întâlnire dezagreabilă.

Dar ceea ce nu luase absolut deloc în consideraţie William, era însăşi Katherine Brookes. Mai târziu, în viaţă, el îşi va aminti întotdeauna, cu lux de amănunte, cum se derulaseră evenimentele în acea dimineaţă. Avusese un schimb de cuvinte mai dure cu Tony Simmons în privinţa unor investiţii de proporţii în aramă şi cositor, pe care dorea să le recomande consiliului de

administraţie. Cererea industrială pentru cele două metale creştea vertiginos, iar William era sigur că va urma o perioadă când nu se vor mai găsi cu uşurinţă. Tony Simmons n-a fost de acord cu el, insistând că trebuie să investească mai mulţi bani lichizi la bursă. Problema încă îl frământa pe William când secretara lui a introdus-o în birou pe doamna Brookes. Cu un zâmbet abia schiţat ea i-a îndepărtat din minte şi arama, şi cositorul, şi orice alte crize de pe lume. Înainte ca ea să apuce să ia loc, el deja trecuse de cealaltă parte a biroului şi a ajutat-o să se instaleze într-un scaun, pur şi simplu, spre a se asigura că n-o să dispară ca o fata morgana pe măsură ce te apropii de ea. Niciodată nu întâlnise William o femeie care să fie pe jumătate atât de drăguţă, în comparaţie cu Katherine Brookes. Păru-i lung, blond şi ondulat îi cădea în valuri bogate pe umeri, şi mici cârlionţi îi ieşeau încântător de sub pălărie, pe la tâmple. Faptul că era în doliu nu-i micşora cu nimic frumuseţea. Trupul subţire şi armonia liniilor evidenţiau că este genul de femeie care va arăta bine indiferent de vârstă. Ochii-i căprui erau enormi şi se citea în ei, fără nici un dubiu, neliniştea de care era cuprinsă în privinţa celor ce avea să i le comunice William.

William a făcut sforţări ca să-şi găsească tonul cu care aborda orice afacere.

— Doamna Brookes, permiteţi-mi să vă spun că am aflat cu durere despre moartea soţului dumneavoastră şi că regret că a trebuit să vă cer să veniţi azi aici.

Două minciuni într-o singură propoziţie care ar fi fost adevărată cu cinci minute mai înainte! A aşteptat s-o audă vorbind.

— Mulţumesc, domnule Kane. Vocea îi era blândă, catifelată, fără note stridente. Cunosc obligaţiile pe care le am faţă de banca dumneavoastră şi vă asigur că voi face tot ce îmi stă în putere ca să le achit.

William nu a spus nimic sperând că ea avea să continue. Dar ea n-a făcut-o, aşa că i-a relatat el ce măsuri a dispus în privinţa averii lui Max Brookes. Ea a ascultat cu ochii plecaţi.

— Doamna Brookes, dumneavoastră aveţi calitatea de garant pentru împrumutul făcut de soţul dumneavoastră şi aceasta ne determină să ne interesăm de averea dumneavoastră personală. S-a uitat în dosar. Aveţi aproximativ opt sute de mii de dolari în investiţii – cred că sunt bani de la familia

dumneavoastră – şi şaptesprezece mii patru sute cincizeci şi şase de dolari în contul dumneavoastră personal.

Ea şi-a înălţat privirile.

— Modul în care cunoaşteţi situaţia mea financiară este remarcabil, domnule Kane. Ar trebui, totuşi, să adăugaţi, Buckhurst Park, casa noastră din Florida, care este pe numele lui Max şi ceva bijuterii veritabile, ale mele personal. Presupun că toate laolaltă ajung la cei trei sute de mii de dolari pe care îi cereţi şi am făcut unele aranjamente ca să obţin întreaga sumă cât de curând posibil.

Nu se simţea decât un uşor tremur în voce; William a privit-o cu admiraţie.

— Doamna Brookes, banca nu are nici o intenţie de a vă lua ultimele posesiuni pe care le aveţi. Cu încuviinţarea dumneavoastră, am dori să vindem capitalul şi acţiunile pe care le deţineţi. Tot ceea ce aţi menţionat, inclusiv casa, considerăm că trebuie să rămână în posesia dumneavoastră.

Ea a şovăit.

— Apreciez generozitatea dumneavoastră, domnule Kane. Totuşi, nu vreau să rămân cu nimic datoare faţă de banca dumneavoastră sau să las numele soţului meu pătat. S-a simţit din nou uşorul tremur din voce, dar a fost rapid înlăturat. În orice caz, am hotărât să vând casa din Florida şi să mă întorc la părinţii mei cât de curând posibil.

Inima lui William a bătut mai tare când a auzit că se va reîntoarce în Boston.

— În acest caz am putea eventual să facem unele aranjamente în legătură cu procedura de vânzare, a spus el.

— Putem să le stabilim acum, a spus ea plat. Dumneavoastră trebuie să vă revină întreaga sumă.

William a pledat pentru o altă întâlnire.

— Să nu luăm o hotărâre prea pripită. Cred că ar fi înţelept să-mi consult colegii şi să discut cu dumneavoastră după aceea.

Ea a ridicat uşor din umeri.

— Cum doriţi. Realmente nu-mi pasă câtuşi de puţin de bani şi nu aş vrea să vă creez vreun inconvenient.

William a clipit.

— Doamna Brookes, trebuie să vă mărturisesc că sunt impresionat de generozitatea dumneavoastră. Cel puţin acordaţi-mi plăcerea de a fi invitata mea la masă.

Ea a zâmbit pentru prima oară arătându-şi o gropiţă

nebănuită până atunci în obrazul drept. William a privit-o uimit şi încântat, după care au plecat la Ritz şi a făcut tot ce a fost posibil să prelungească prânzul cât mai mult. Când s-a întors la birou trecuse bine de ora trei.

— Un prânz cam lung, William, a comentat Tony Simmons.

— Da, problemele familiei Brookes s-au dovedit mai încâlcite decât m-am aşteptat.

— Mie mi s-au părut destul de simple când mi-am aruncat ochii peste hârtii, a spus Simmons. Ea nu s-a plâns de oferta noastră, nu? Cred că am fost destul de generoşi în împrejurările de faţă.

— Da. La fel a considerat şi ea. A trebuit s-o conving să nu renunţe la ultimul dolar pe care-l mai are pentru a ne spori nouă rezervele.

Tony Simmons s-a uitat lung la el.

— Asta nu seamănă cu William Kane pe care-l cunoaştem cu toţii şi-l iubim atât de mult. Totuşi, n-a fost niciodată un timp mai potrivit ca bancă să-şi arate generozitatea.

William a făcut o grimasă. Din ziua în care a început să lucreze la bancă, el şi Tony Simmons au fost într-un dezacord din ce în ce mai mare în legătură cu direcţia în care se îndreaptă piaţa valorilor. De la alegerile lui Herbert Hoover la Casa Albă, din noiembrie 1928, indicele Dow Jones era într-o continuă ascensiune. De fapt, la numai zece zile după numirea lui, bursa din New York a atins volumul record de peste şase milioane acţiuni într-o singură zi. Dar William era convins că tendinţa de creştere, alimentată de afluxul de bani din industria automobilului, va duce la inflaţie şi aceasta la un anume grad de instabilitate, în schimb, Tony Simmons era convins că tendinţa de creştere nu se va opri aşa că, în momentul în care William a avertizat consiliul de administraţie că trebuie să dea dovadă de prudenţă, nimeni nu a ţinut cont de sfaturile lui. În orice caz, cu banii săi personali era liber să-şi urmeze propriile intuiţii şi a început să investească masiv în terenuri, aur, bunuri de larg consum, chiar şi câţiva impresionişti selectaţi cu grijă, lăsând doar cincizeci la sută din banii săi în acţiuni.

Când Banca Federală din New York a promulgat un edict prin care declara că nu va mai resconta poliţele pentru acele bănci care dau bani clienţilor numai pentru a face speculaţii bancare, William a ştiut că se bătuse primul cui în coşciugul

jucătorilor la bursă. El a revăzut imediat programul de împrumuturi al băncii şi a ajuns la concluzia că ei au peste douăzeci şi şase de milioane de dolari băgaţi în asemenea împrumuturi. L-a rugat pe Tony Simmons să ceară înapoi aceste sume fiind sigur că, cu o asemenea lege guvernamentală, preţurile la bursă vor scădea în mod inevitabil pe o perioadă îndelungată. La întrunirea lunară a consiliului de administraţie ei au avut o dispută acerbă şi William a fost înfrânt la vot, fiind de partea sa doi şi împotrivă doisprezece.

În 21 martie 1929, Blair & Comp. şi-a anunţat consolidarea prin unirea cu Bank of America, fiind a treia din seria fuziunilor bancare care păreau să facă mai optimistă ziua de mâine şi în 25 martie, Tony Simmons i-a trimis lui William un bileţel prin care îl informa că piaţa depăşise din nou recordul tuturor timpurilor şi, ca atare, a plasat şi mai mulţi bani ai băncii în acţiuni. În schimb, William şi-a reorganizat capitalul încât doar douăzeci şi cinci la sută din el îl mai avea pe piaţa valorilor, mişcare care deja l-a costat peste două milioane de dolari – şi o dojana aspră din partea lui Alan Lloyd.

— Sper pentru binele tău că eşti conştient ce faci, William.

— Alan, ştii că de la paisprezece ani bat cu prognoza mea cotele din buletinele oficiale pentru că nu m-am lăsat niciodată dus de val.

Dar cum piaţa a continuat să urce până în vara lui 1929, chiar şi William a încetat să mai vândă întrebându-se dacă, de fapt, judecata lui Tony Simmons n-a fost corectă.

Cum pensionarea lui Alan Lloyd se apropia tot mai mult, intenţiile evidente ale lui Tony Simmons de a-i urma ca preşedinte au început să capete aspectul unui *fait accomplit*[17]. Perspectiva îl îngrijora pe William care considera modul de gândire al lui Simmons mult prea conservator. El întotdeauna a fost la un iard în urma pieţei, ceea ce este perfect în anii de avânt economic, când lucrurile merg bine, dar poate fi periculos pentru o bancă în vremuri mai proaste şi mai competitive. Un investitor iscusit, după părerea lui William, nu aleargă laolaltă cu turma, tropotind sau nu, ci intuieşte cu mult înainte direcţia pe care o va urma gloata. William deja hotărâse că investiţiile pe piaţa de valori încă păreau riscante, în vreme ce Tony Simmons considera că America intrase în epoca ei de aur.

17 Fapt împlinit (fr.)

Cealaltă problemă a lui William era aceea că Tony Simmons nu avea decât treizeci şi nouă de ani, ceea ce însemna că William nu mai putea spera să fie preşedintele băncii Kane şi Cabot decât peste cel puţin douăzeci şi şase de ani.

*
* *

Între timp imaginea lui Katherine Brookes se întipărise foarte clar în mintea lui William. I-a scris cât a putut de des despre vânzările acţiunilor şi proprietăţilor ei: scrisori oficiale, bătute la maşină, care nu cereau altceva decât răspunsuri convenţionale, scrise de mână. Ea trebuie să-l fi crezut cel mai conştiincios bancher din lume. Dacă ar fi ştiut că dosarul ei se făcea la fel de voluminos ca oricare altul sub supravegherea lui William, poate că s-ar fi gândit la el – sau cel puţin la William – cu ceva mai multă atenţie. Pe la începutul toamnei ea i-a scris că găsise un cumpărător pentru casa din Florida. William i-a răspuns cerându-i să-i permită să negocieze termenii vânzării în numele băncii şi ea a fost de acord.

În prima parte a lui septembrie 1929, el s-a dus în Florida. Doamna Brookes l-a întâmpinat la gară şi William a fost impresionat de cât arăta de frumoasă, cu mult mai frumoasă decât o avea el în minte. În timp ce ea îl aştepta pe peron, uşoara adiere a vântului îi lipea fusta neagră de trup, lăsând să se întrevadă forme spre care orice bărbat, cu excepţia lui William, şi-ar fi întors capul pentru a doua oară. Ochii lui William nu s-au mai dezlipit de pe chipul ei.

Ea încă era în doliu, iar comportarea faţă de el părea atât de rezervată şi corectă încât William, la început s-a întrebat cu disperare dacă făcuse vreo impresie asupra ei. El a lungit negocierile cu fermierul care cumpărase casa din Buckhurst Park cât a putut de mult şi a convins-o pe Katherine Brookes să accepte o treime din preţul de vânzare, băncii revenindu-i două treimi. În cele din urmă, după ce documentele legale au fost semnate, el n-a mai putut găsi alte scuze ca să nu se întoarcă la Boston. A invitat-o să ia cina la el, la hotel, fiind hotărât să-i dezvăluie ceva din sentimentele ce le nutrea pentru ea. Nu pentru prima oară, ea l-a luat prin surprindere. Înainte ca el să fi atacat subiectul, ea l-a întrebat jucându-se cu paharul spre a

evita să se uite la el, dacă n-ar dori să mai stea câteva zile la Buckhurst Park.

— Ar fi un fel de vacanţă pentru amândoi, a spus ea roşind.

William a rămas tăcut. În cele din urmă, ea a găsit curajul să continue:

— Ştiu că aceasta s-ar putea să pară o nebunie, dar trebuie să înţelegi că am fost foarte singură. Lucrul extraordinar este că am impresia că m-am bucurat în această săptămână cum nu-mi amintesc să mă fi bucurat de multă vreme. S-a îmbujorat din nou. Am spus-o atât de nătâng că ai să-ţi faci cea mai proastă părere despre mine.

Inima lui William a tresărit.

— Kate, cam de vreo nouă luni încoace eu am vrut să-ţi spun ceva tot pe atât de nătâng.

— Deci ai să rămâi câteva zile, William?

— Da, Kate, voi rămâne.

În noaptea aceea l-a instalat în principalul dormitor pentru oaspeţi de la Buckhurst Park. Aceste câteva zile vor rămâne pentru totdeauna pentru William ca un interludiu de vis în viaţa sa. A călărit alături de Kate şi ea l-a întrecut. A înotat cu ea şi ea l-a depăşit. Se plimba cu ea şi el obosea primul, aşa că, în cele din urmă, au jucat poker şi el a câştigat trei milioane şi jumătate de dolari în foarte multe ore de joc.

— Primeşti un cec? l-a întrebat ea cu un aer aristocratic.

— Uiţi că-ţi ştiu cu de-amănuntul toată averea, doamnă Brookes, dar fac o înţelegere cu tine. Vom continua să jucăm până ce îţi vei câştiga toţi banii înapoi.

— S-ar putea să dureze ani, a spus ea.

— Am să aştept, a zis William.

A început apoi să-i povestească evenimente demult îngropate din trecutul său, lucruri pe care de abia dacă le discutase cu Matthew, despre respectul pe care îl purta tatălui său, despre iubirea pentru mama lui, despre ura oarbă faţă de Henry Osborne, despre ambiţiile lui în legătură cu Kane şi Cabot. În schimb, ea i-a vorbit despre copilăria din Boston, despre şcoala din Virginia şi despre căsătoria ei la o vârstă fragedă cu Max Brookes.

Cinci zile mai târziu, când îşi luau rămas bun în gară el a sărutat-o pentru prima oară.

— Kate, am de gând să-ţi spun ceva ce poate să pară o

impertinenţă. Sper că într-o zi să ai sentimente mai puternice faţă de mine decât ai avut pentru Max.

— Deja am început să le am, a spus ea încet.

William a privit-o îndelung.

— Să nu mai stai departe de mine încă alte nouă luni.

— Nu. Oricum, deja mi-ai vândut casa.

*
* *

În timpul călătoriei înapoi spre Boston, William s-a simţit mai echilibrat şi mai fericit, cum nu mai fusese niciodată de la moartea tatălui său şi a schiţat în linii mari un raport asupra vânzării casei din Buckhurst Park, mintea revenindu-i mereu la Kate şi la ultimele cinci zile petrecute cu ea. Chiar înainte ca trenul să intre în Gara de Sud, el a scris la repezeală, cu scrisul său ordonat, dar greu de citit, câteva rânduri:

Kate, îmi dau seama că deja îmi este dor de tine. Şi nu au trecut decât câteva ore. Te rog scrie-mi şi spune-mi când vii la Boston. Între timp am să mă întorc la afacerile băncii şi constat că te pot scoate din minte pe perioade destul de lungi (de ex. 10 ± 5 minute).

Cu dragoste,
William

Abia ce lăsase plicul în cutia poştală de pe Charles Street când toate gândurile către Kate au fost abătute de băiatul cu ziare.

— Crah în Wall Street.

William i-a smuls un ziar şi şi-a aruncat rapid ochii peste frazele-rezumat din titlu. Piaţa se prăbuşise rapid peste noapte; unii oameni de finanţe considerau că nu este decât o reajustare; William era de părere că începuse prăbuşirea pe care o prezisese de luni de zile. S-a grăbit spre bancă şi s-a oprit direct în biroul preşedintelui.

— Sunt sigur că piaţa o să-şi revină până la urmă, a spus Alan Lloyd încercând să-l liniştească.

— Nici gând, l-a contrazis William. Piaţa este supraîncărcată. Supraîncărcată cu mici investitori care au venit pentru un profit rapid şi acum în mod cert vor zbura să-şi salveze

vieţile. Nu vezi că balonul este gata să plesnească? Am de gând să vând tot. Până la sfârşitul anului colapsul este iminent, iar eu te-am avertizat, Alan, din februarie.

— Tot nu sunt de acord cu tine, William, dar am să convoc o întrunire a întregului consiliu de administraţie, aşa că vom putea discuta punctele tale de vedere în detaliu.

— Mulţumesc, a spus William.

S-a întors în biroul lui şi a ridicat telefonul de interior.

— Alan, am uitat să-ţi spun, am cunoscut fata cu care o să mă căsătoresc.

— Ea ştie? l-a întrebat Alan.

— Nu, a răspuns William.

— Din câte văd, a spus Alan, căsătoria ta va semăna foarte mult cu cariera ta bancară, William. Oricine este implicat direct va fi anunţat doar după ce tu ai luat hotărârea.

William a râs, a ridicat apoi celălalt telefon şi i-a cerut agentului său de bursă să-i scoată principalele acţiuni la vânzare. Tony Simmons a intrat în birou şi a rămas în prag cu uşa deschisă, urmărindu-l pe William despre care gândea că a înnebunit de-a binelea.

— Ai să rămâi şi fără cămaşa de pe tine dacă arunci toate acele acţiuni pe piaţă în condiţiile prezente.

— O să pierd cu mult mai mult dacă le păstrez, i-a replicat William.

Paguba de peste un milion de dolari pe care a avut-o în următoarea săptămână ar fi zdruncinat orice alt bărbat mai puţin sigur de el.

William a pierdut şi la întrunirea consiliului de administraţie de a doua zi, propunerea sa ca banca să-şi lichideze stocurile de acţiuni a fost respinsă cu opt voturi la şase: Tony Simmons a convins consiliul că ar fi o dovadă de iresponsabilitate dacă nu le-ar mai ţine puţin. Singura victorie, minoră, a lui William a fost că a reuşit să-i determine pe directori ca banca deocamdată să nu mai cumpere nimic.

În ziua aceea piaţa a mai crescut puţin, ceea ce i-a dat lui William posibilitatea să mai vândă din propriul său stoc. La sfârşitul săptămânii, când indicele a rămas în creştere, timp de patru zile la rând, William a început să se întrebe dacă nu reacţionează prea pripit, dar toată experienţa sa şi instinctul îi spuneau că a luat hotărârea corectă. Alan Lloyd nu i-a reproşat nimic; banii pe care-i pierdea William nu erau ai lui, iar el abia

aştepta să se retragă liniştit la pensie.

În 22 octombrie, piaţa a suferit căderi cu mult mai mari şi William l-a rugat din nou pe Alan să vândă cât încă mai exista o şansă. De data aceasta Alan a ascultat şi i-a permis lui William să emită un ordin de vânzare pentru principalele acţiuni ale băncii. Ziua următoare piaţa a scăzut din nou într-o avalanşă de vânzări şi n-a mai avut nici o importanţă de ce acţiuni a vrut banca să se dispenseze pentru că nu mai erau cumpărători. Dumping-ul s-a transformat într-o panică generală pentru că orice mic investitor din America a emis ordine de vânzare încercând să nu se scufunde. Panica a fost atât de mare încât teleimprimatorul care înregistra cursurile nu mai putea ţine pasul cu tranzacţiile. Numai dimineaţa, când s-a deschis Bursa, după ce funcţionarii lucraseră toată noaptea, a ştiut fiecare cât a pierdut în ziua precedentă.

Alan Lloyd a vorbit la telefon cu J.P. Morgan şi a fost de acord să se alăture şi Kane şi Cabot unui grup de bănci care aveau să încerce să susţină piaţa. William a aprobat această stratagemă din considerentul că dacă urma să fie un efort de grup, Kane şi Cabot trebuie să se implice cu responsabilitate în această acţiune. Şi, bineînţeles, dacă dădea rezultate, pentru toate băncile avea să fie mai bine. În ziua următoare, Richard Whitney, vicepreşedintele de la New York Stock Exchange şi reprezentantul grupului Morgan, într-un efort comun, au cumpărat acţiuni, dintre cele mai bine cotate, în valoare de treizeci milioane dolari. Piaţa a început să-şi revină. În ziua aceea s-au negociat douăsprezece milioane opt sute nouăzeci şi patru de mii şase sute cincizeci de acţiuni şi în următoarele două zile piaţa a continuat să reziste. Toţi, de la preşedintele Hoover până la agenţii de bursă au fost convinşi că hopul fusese depăşit.

William vânduse aproape tot stocul său de acţiuni iar pierderile sale personale erau mici în comparaţie cu ale băncii, care se ridicaseră la peste trei milioane de dolari în patru zile; chiar şi Tony Simmons începuse să urmeze toate sfaturile lui William. În 29 octombrie, Marţea Neagră, aşa cum avea să fie cunoscută acea zi, piaţa a căzut din nou. S-au scos la vânzare şaisprezece milioane şase sute zece mii de acţiuni. Băncile din toată ţara ştiau că nu mai erau solvabile. Dacă fiecare din clienţii lor le cerea bani gheaţă – ori dacă ele încercau să-şi recupereze toate împrumuturile – întregul sistem bancar intra în colaps.

Şedinţa consiliului de administraţie din 9 octombrie s-a deschis cu un minut de reculegere în memoria lui John J. Riordan, preşedintele de la County Trust şi director la Kane şi Cabot care se împuşcase în propria sa casă. Era a unsprezecea sinucidere din cercurile bancare din Boston în ultimele două săptămâni; cel mort fusese un prieten foarte bun al lui Alan Lloyd. Preşedintele a anunţat că banca Kane şi Cabot a pierdut aproape patru milioane dolari; că grupul Morgan dăduse greş în efortul său de unificare şi că acum fiecare bancă trebuia să acţioneze aşa cum credea că este mai bine pentru interesele ei. Aproape toţi micii investitori dăduseră faliment, iar majoritatea celor mari avea probleme insurmontabile cu banii gheaţă. Mulţimea furioasă deja se adunase în faţa băncilor din New York, iar paza obişnuită trebuise să fie suplimentată cu detectivi particulari. Încă o săptămână ca asta, şi-a zis în sinea lui Alan, şi toţi vom fi măturaţi. Şi-a oferit demisia, dar directorii nici n-au vrut să audă de ea. Situaţia lui nu era diferită de a nici unui alt preşedinte de la băncile mari din America. Tony Simmons şi-a oferit şi el demisia, dar ceilalţi au refuzat s-o ia în consideraţie. Tony nu mai putea să-i ia locul lui Alan Lloyd aşa că William, mărinimos, nu i-a mai făcut nici un reproş. S-a recurs la un compromis şi Simmons a fost trimis la Londra să se ocupe de investiţiile de peste ocean. Acolo va fi în afară de orice pericol, şi-a zis în sinea lui William, care a fost numit director financiar, răspunzând de investiţiile băncii. Imediat l-a chemat pe Matthew Lester să i se alăture în calitate de director adjunct. De data aceasta Alan Lloyd n-a schiţat nici cel mai vag gest de împotrivire.

Matthew a fost de acord să vină la începutul anului, imediat ce tatăl său se putea dispensa de el. Nici banca lor nu fusese scutită de probleme. Aşa că William a condus singur departamentul de investiţii până la sosirea lui Matthew care a trebuit să asiste la falimentul unor firme mari sau mici, conduse de prieteni pe care-i ştia de o viaţă. O vreme chiar s-a întrebat dacă banca lor va supravieţui.

De Crăciun, William a petrecut o săptămână extraordinară în Florida, cu Kate, pe care a ajutat-o să-şi împacheteze lucrurile în cutii de ceai, pentru a se întoarce în Boston.

— Cele pe care Kane şi Cabot mi-a permis să le păstrez, îl tachinase ea.

Cadourile lui William de Crăciun au umplut încă o altă cutie şi Kate se simţea oarecum stânjenită, dată fiind

generozitatea lui.

— Ce poate o văduvă fără nici o leţcaie să-ţi dea în schimb? glumise ea.

William i-a răspuns că ar putea să intre şi ea în cutia de ceai care a mai rămas, iar pe eticheta să scrie: „Cadou pentru William”.

S-a întors la Boston mult mai bine dispus şi a sperat că şederea lui cu Kate a fost de bun augur pentru anul care începea. S-a instalat în fostul birou al lui Tony Simmons şi s-a apucat să citească corespondenţa, ştiind că va trebui să prezideze două sau trei întruniri pentru lichidări, fixate pentru acea săptămână. A întrebat secretara cine este prima persoană de pe lista de audienţe.

— Mă tem că este un alt faliment, domnule Kane.

— O, da, îmi amintesc cazul, a spus William. Numele nu însemna nimic pentru el. I-am citit dosarul seara trecută. O afacere foarte norocoasă. La ce oră trebuie să vină?

— La zece, dar domnul deja vă aşteaptă pe hol, domnule director.

— Bine, a spus William. Te rog trimite-l înăuntru. Să terminăm şi cu această treabă.

William a deschis dosarul pentru a-şi reaminti rapid faptele. Peste numele clientului iniţial, un anume domn Davis Leroy, era trasă o linie. Fusese înlocuit cu numele vizitatorului din această dimineaţă, domnul Abel Rosnovski.

William şi-a reamintit foarte clar ultima conversaţie pe care o avusese cu domnul Rosnovski şi deja o regreta.

16

I-au trebuit lui Abel trei luni ca să facă o estimare a problemelor cu care se confrunta Richmond Continental şi să afle de ce hotelul mergea în pierdere cu sume aşa mari de bani. Concluzia la care a ajuns după douăsprezece săptămâni de observare atentă, în timp ce-i lăsase pe ceilalţi să creadă că somnolează, a fost că profiturile hotelului erau furate. Personalul de la Richmond practica un sistem aşa bine pus la punct şi cu atâtea încrengături încât nici Abel nu-l mai întâlnise până atunci. Totuşi, ei nu ţinuseră cont şi de noul director adjunct care, în trecut, trebuise să fure pâine de la ruşi ca să rămână în viaţă. Prima grijă a lui Abel a fost ca nimeni să nu-şi dea seama de descoperirile lui până nu verifica fiecare sector al hotelului. Nu i-a trebuit mult să afle că fiecare departament îşi avea sistemul său propriu de a fura.

Frauda începea la recepţie unde erau înregistraţi doar opt clienţi din zece, banii în numerar de la ceilalţi doi fiind însuşiţi de personalul de serviciu. Procedeul era foarte simplu; dacă l-ar fi încercat cineva la Plaza, în New York, ar fi fost descoperit în cinci minute şi concediat. Recepţionerul şef alegea o pereche de bătrânei care venea din alt stat, pentru o singură noapte. Apoi se asigura în mod direct că nu au legături de afaceri în oraş şi, pur şi simplu, nu-i înregistra. Dacă în dimineaţa următoare ei plăteau în numerar, banii erau băgaţi în buzunar şi nicăieri nu se afla nici o dovadă că ei trecuseră prin hotel. Abel de multă vreme gândea că toate hotelurile ar trebui să înregistreze automat toţi oaspeţii. La Plaza deja se proceda astfel.

În restaurant sistemul fusese perfecţionat. Bineînţeles, banii de la orice client întâmplător, la prânz sau cină, erau însuşiţi. Abel se aşteptase la asta, dar i-a trebuit ceva mai mult timp ca să parcurgă notele de plată şi să descopere că restaurantul lucra în strânsă legătură cu recepţia, pentru că pe bonurile de la restaurant nu figurau acei care nu fuseseră înregistraţi la recepţie. În plus, era un şir nesfârşit de distrugeri şi reparaţii fictive, echipament lipsă, mâncare furată, lenjerie de pat pierdută şi, la un moment dat, chiar o saltea se făcuse nevăzută. După ce a verificat fiecare sector amănunţit, rămânând foarte atent la tot ce se întâmpla în jur, Abel a ajuns la

concluzia că jumătate din personalul hotelului era implicat în conspiraţie şi că nu era departament în care să nu se practice frauda.

La început, când a venit la Richmond, Abel s-a întrebat cum de a fost posibil ca directorul, Desmond Pacey, să nu vadă ce se întâmplă exact sub nasul său de atâta vreme. În mod eronat a presupus că omul era prea leneş şi nu se deranja să cerceteze plângerile. Chiar şi lui Abel i-a trebuit ceva timp să descopere că leneşul director era creierul care organiza sistemul de fraudă şi din această cauză mergea atât de bine. Pacey lucra pentru grupul Richmond de peste treizeci de ani. Nu era hotel din tot grupul în care el să nu fi deţinut o funcţie bună într-un moment sau altul, ceea ce l-a făcut pe Abel să se teamă că situaţia va fi similară şi la celelalte hoteluri. Pe deasupra, Desmond Pacey era prieten cu proprietarul hotelurilor, Davis Leroy. Hotelul Chicago Richmond pierdea peste treizeci de mii de dolari anual, situaţie care Abel ştia că putea fi îndreptată prin concedierea imediată a jumătate din personal, începând cu Desmond Pacey. Dar luarea acestor măsuri nu era atât de simplă, pentru că Davis Leroy rareori dăduse pe cineva afară în treizeci de ani. El, pur şi simplu, tolera starea de lucruri sperând că timpul le va rezolva. Din câte îşi dădea seama Abel, practica personalului de la hotelul Richmond era de a fura fără a fi văzuţi de nimeni până se retrăgeau liniştiţi la pensie.

Abel ştia că singurul mod de a schimba soarta hotelului era să aibă o discuţie francă cu Davis Leroy şi în acest scop, la începutul anului 1928, a luat expresul din Illinois Central până la St. Louis şi apoi Missouri Pacific până la Dallas. Purta sub braţ un raport de două sute de pagini, la care lucrase trei luni, în cămăruţa din anexa hotelului. Când a terminat de citit mulţimea de probe adunate, Davis Leroy a rămas holbându-se la el fără să-i vină să creadă.

— Oamenii aceştia sunt prietenii mei, au fost primele cuvinte pe care le-a rostit când Abel a închis dosarul. Unii dintre ei sunt cu mine de treizeci de ani. La naiba, în afaceri întotdeauna sunt mici potlogării, dar tu-mi spui că ei mă fură pe la spate în stil mare.

— Unii dintre ei aş zice că au făcut-o în toţi cei treizeci de ani, a spus Abel.

— Ce naiba să fac? a întrebat Leroy.

— Pot să curm dezastrul dacă îl înlăturaţi pe Desmond Pacey şi îmi daţi *carte blanche*, să concediez pe oricine a fost implicat în furt, începând cu ziua de mâine.

— Ei bine, Abel, aş vrea eu ca problema să fie atât de simplă.

— Problema este foarte simplă, a spus Abel. Şi, dacă nu-mi daţi voie să mă ocup de vinovaţi, aveţi demisia mea chiar din acest moment, pentru că nu vreau să fac parte din hotelul cu cea mai coruptă conducere din America.

— Nu putem doar să-l retrogradăm pe Desmond Pacey, să-l facem director adjunct? Atunci tu ai fi director şi problemele ar fi sub controlul tău.

— În nici un caz, a răspuns Abel. Pacey are mai mult de doi ani până la pensionare şi-şi struneşte bine tot personalul de la Richmond, aşa că, până am să-l aduc eu la ordine, o să fiţi sau mort sau falit, sau amândouă, mai cu seamă că, după cum bănui, toate celelalte hoteluri pe care le aveţi sunt conduse în aceeaşi manieră. Dacă doriţi ca lucrurile să se îndrepte la Chicago va trebui să luaţi o decizie fermă în privinţa lui Pacey chiar acum sau, dacă nu, vă puneţi singur ştreangul de gât. Aşa că hotărâţi, ori una, ori alta.

— Noi, texanii, suntem cunoscuţi că ne spunem deschis gândurile Abel, dar sunt sigur că tu ne depăşeşti. O.K., O.K., am să-ţi dau autoritatea necesară. Din acest moment eşti noul director de la Chicago Richmond. Felicitări. Aşteaptă până ce Al Capone o să audă că ai sosit în Chicago; o să vină să stea cu mine aici, în pacea şi liniştea marelui Sud-Vest. Abel, băiatul meu, a continuat Leroy ridicându-se în picioare şi bătându-l pe umăr pe noul său director, să nu crezi că sunt nerecunoscător. Ai făcut o treabă extraordinară în Chicago şi de acum încolo ai să fii mâna mea dreaptă. Ca să fiu cinstit cu tine, Abel, afacerile la bursă îmi mergeau atât de bine încât nici n-am băgat de seamă pierderile de la hoteluri, aşa că mulţumesc lui Dumnezeu că am un prieten cinstit. De ce nu rămâi peste noapte şi să mergem să mâncăm ceva.

— Aş fi încântat să vin cu dumneavoastră, domnule Leroy, dar aş dori să dorm la Dallas Richmond, am motivele mele.

— Nu vrei să laşi să-ţi scape nimic din undiţă, nu-i aşa, Abel?

— Da, dacă n-am încotro.

În seara aceea Davis Leroy i-a oferit lui Abel o masă

princiară şi whisky din belşug, insistând să servească din toate, pentru că aceasta era ospitalitatea sudică. De asemenea, i-a mărturisit lui Abel că este în căutarea unei persoane care să conducă grupul Richmond ca să-i vină şi lui mai uşor.

— Crezi că ai accepta un polonez tâmpit? s-a bâlbâit Abel după prea multe pahare.

— Abel, eu am fost tâmpitul. Dacă tu nu i-ai fi mirosit pe acei hoţi, eu m-aş fi putut ruina. Dar acum că ştiu adevărul o să le venim amândoi de hac şi am de gând să-ţi acord şansa să repui pe hartă grupul Richmond.

Abel a ridicat paharul cu o mână cam nesigură.

— Să bem atunci pentru grupul Richmond şi pentru un parteneriat de lungă durată şi plin de succese.

— Să fie, băiete.

Abel a petrecut noaptea la Dallas Richmond, înscriindu-se sub un nume fals şi spunându-i dinadins funcţionarului de la recepţie că nu va sta decât o noapte. Dimineaţa, când a observat că singura chitanţă pentru banii plătiţi a dispărut la coşul de gunoi, Abel şi-a avut suspiciunile confirmate. Fraudele nu se limitau numai la Chicago Richmond. A hotărât ca mai întâi să îndrepte lucrurile la Chicago; celelalte hoteluri din grup vor trebui să mai aştepte puţin. L-a sunat pe Davis Leroy să-i spună că boala se răspândise în întregul grup.

Abel s-a întors la Chicago urmând aceeaşi rută ca la venire. Valea râului Mississippi defila posomorâtă prin fereastra trenului, devastată de inundaţiile din anul precedent. Abel se gândea la dezastrul pe care-l va declanşa odată ajuns la Chicago Richmond.

Când a sosit nu era nici un portar de noapte şi n-a găsit decât un funcţionar. A hotărât să-i lase să-şi vadă de somn înainte de a-şi lua rămas bun de la ei. Un băiat de serviciu i-a deschis uşa din faţă când s-a dus la corpul anexă.

— Aţi avut o călătorie plăcută, domnule Rosnovski? a întrebat.

— Da, mulţumesc. Cum au mers lucrurile pe aici?

— O, a fost linişte.

Mâine dimineaţă o să vezi că este şi mai multă linişte când ai să fii singurul rămas din tot personalul, şi-a spus în sinea lui Abel.

Abel a despachetat şi a sunat să i se aducă ceva uşor de

mâncat. A trecut mai bine de un ceas până a fost servit. După ce şi-a băut cafeaua, s-a dezbrăcat şi a făcut un duş rece reexaminând planul pentru ziua următoare. Alesese o perioadă bună a anului pentru masacru. Abia începuse februarie, hotelul era ocupat cam pe sfert şi Abel era convins că va putea conduce Richmond-ul cu jumătate din personalul actual. S-a urcat în pat, a aruncat perna pe duşumea şi a dormit tun, asemeni personalului de la hotel care nu bănuia nimic.

Desmond Pacey, cunoscut tuturor ca leneşul Pacey, avea şaizeci şi doi de ani. Era destul de gras, ceea ce îl făcea să se mişte foarte încet pe picioarele lui scurte. Desmond Pacey văzuse şapte, sau poate opt directori adjuncţi venind şi plecând la Richmond. Unii se lăcomiseră şi voiseră să ia mai mult decât el; alţii, pur şi simplu, nu înţeleseseră cum mergeau şmecheriile. Polonezul, şi-a zis el, n-o să fie cu nimic mai deştept decât ceilalţi. Fluiera în surdină în timp ce se îndrepta spre biroul lui Abel pentru întâlnirea zilnică de la ora zece. Era zece şi şaptesprezece minute.

— Îmi pare rău că te-am făcut să mă aştepţi, a spus directorul, fără a-i părea câtuşi de puţin rău.

Abel n-a făcut nici un comentariu.

— Am fost reţinut cu unele treburi la recepţie, ştii cum este.

Abel ştia exact ce se petrecea la recepţie.

A deschis încet sertarul de la birou în care zăceau patruzeci de chitanţe de hotel mototolite, unele rupte în patru, cinci bucăţi şi pe care le recuperase din coşurile de gunoi şi din scrumiere. Erau chitanţele pentru clienţii care plătiseră cu bani gheaţă şi nu fuseseră înregistrate. L-a urmărit pe grasul şi scundacul director cum încearcă să-şi dea seama ce este cu ele. Desmond Pacey nu s-a omorât să le cerceteze cine ştie ce. De fapt, nici nu-i păsa prea mult. Nimic nu-l mai speria. Dacă prostul de polonez a descoperit şmecheria, putea, fie să-şi ia partea lui, fie să plece. Pacey se întreba ce procentaj va trebui să-i dea. Poate că o cameră bună în hotel o să-i ţină gura închisă pentru moment.

— Domnule Pacey, sunteţi concediat şi doresc să părăsiţi locul într-o oră.

Desmond Pacey n-a priceput sau mai bine zis nu-şi putea crede urechilor.

— Ce-a fost asta ce-ai spus? Nu cred că am auzit bine.

— Ba da, i-a răspuns Abel. Sunteţi concediat.

— Tu nu mă poţi concedia. Eu sunt directorul şi lucrez la Richmond Group de peste treizeci de ani. Dacă este vreo concediere de făcut, eu o fac. Cine, pentru numele lui Dumnezeu, te crezi că eşti?

— Sunt noul director.

— Ce eşti?

— Noul director, a repetat Abel. Domnul Leroy m-a numit ieri, iar eu v-am concediat adineaori, domnule Pacey.

— Pentru ce?

— Pentru furt la scară mare.

Abel a întors chitanţele astfel ca omul cu ochelari să le poată vedea bine.

— Toţi aceşti clienţi şi-au achitat notele de plată, dar nici un ban n-a ajuns în conturile Richmond. Toate au ceva comun între ele: semnătura dumitale.

— N-ai să poţi dovedi nimic nici într-o sută de ani.

— Ştiu, a răspuns Abel. Conduci un sistem foarte bine pus la punct. N-ai decât să pleci să-ţi conduci sistemul în altă parte, pentru că aici norocul ţi s-a înfundat. Un vechi proverb polonez zice, domnule Pacey: „Ulciorul nu merge de multe ori la apă”. Ei bine, al dumitale s-a spart şi dumneata eşti concediat.

— Nu ai nici o competenţă să mă concediezi, a spus Pacey. Broboane de sudoare îi acoperiseră fruntea în ciuda frigului de februarie. Davis Leroy este un foarte bun prieten de-al meu. El este singurul care mă poate concedia. Tu ai venit abia de trei luni de la New York. El nici n-o să vrea să te asculte când o să-i vorbesc eu. Aş putea să te arunc din acest hotel cu un singur telefon.

— Să vedem, i-a spus Abel.

A ridicat receptorul şi i-a cerut centralistei să-i facă legătura cu Davis Leroy în Dallas. Cei doi bărbaţi aşteptau măsurându-se unul pe celălalt cu privirea. Broboanele de transpiraţie i se prelingeau acum lui Pacey spre vârful nasului. Pentru o secundă Abel s-a întrebat dacă noul său patron îl va susţine.

— Bună dimineaţa, domnule Leroy. Abel Rosnovski vă sună din Chicago. Chiar adineaori l-am concediat pe Desmond Pacey şi doreşte să vă vorbească.

Tremurând, Pacey a luat telefonul. A ascultat doar câteva

clipe.

— Dar, Davis, eu... Ce aş putea face? Îţi jur că nu este adevărat... Trebuie să fie o greşeală.

Abel a auzit cum la celălalt capăt al firului telefonul s-a închis.

— O oră, domnule Pacey, a spus Abel. Dacă nu, toate aceste chitanţe am să le înmânez Departamentului de Poliţie din Chicago.

— Aşteaptă o clipă, a spus Pacey. Nu te grăbi atât. Tonul şi atitudinea i s-au schimbat brusc. Participi şi dumneata la această schemă şi ai putea să-ţi faci un venit sigur dacă conducem împreună acest hotel şi ar fi o hotărâre cât se poate de înţeleaptă. Banii vor fi cu mult mai mulţi decât câştigi ca director adjunct şi noi ştim cu toţii că Davis îşi poate permite pierderile.

— Domnule Pacey, eu nu mai sunt director adjunct. Aşa că fă bine şi ieşi afară înainte de a te arunca eu.

— Polonez împuţit, a spus fostul director dându-şi seama că jucase ultima carte şi pierduse. Mai bine ai căsca ochii pentru că o să-ţi frângi gâtul cât de curând.

Pacey a părăsit biroul. Pe la prânz i s-au alăturat în stradă şeful ospătarilor, administratorul, şeful de la recepţie, şeful portarilor şi alţi şaptesprezece oameni din personalul de la Richmond care nu prezentau garanţii pentru Abel că se vor îndrepta. După-amiaza i-a convocat pe ceilalţi angajaţi care mai rămăseseră şi le-a explicat cu de-amănuntul de ce au fost necesare măsurile pe care le-a luat şi i-a asigurat că slujbele lor nu erau în primejdie.

— Dar, dacă găsesc *un singur dolar*, a spus Abel, repet, *un singur dolar* deturnat de la locul lui, persoana implicată va fi concediată fără nici o referinţă. Este limpede?

Nimeni n-a scos o vorbă.

În cursul următoarelor câteva săptămâni au mai plecat şi alţii din personalul de la Richmond când şi-au dat seama că Abel nu avea de gând să continue practicile lui Pacey în folosul său şi au fost repede înlocuiţi.

Pe la sfârşitul lui martie Abel a chemat să lucreze la Richmond patru din foştii colegi de la Plaza. Ei aveau trei lucruri în comun: erau tineri, ambiţioşi şi cinstiţi. După şase luni, doar treizeci şi şapte din cei o sută zece din vechiul personal mai lucrau la Richmond. La sfârşitul primului an, Abel a băut o sticlă

de şampanie cu Davis Leroy spre a sărbători bilanţul de un an al hotelului Chicago Richmond. Aveau un profit de trei mii patru sute optzeci şi şase de dolari. Nu era mare, dar era primul profit pe care-l avea hotelul în cei treizeci de ani de existenţă. Abel spera într-un profit de peste douăzeci şi cinci de mii pentru anul 1929.

Davis Leroy a fost foarte impresionat. Venea la Chicago o dată pe lună şi a început să pună mare bază pe judecăţile lui Abel. A ajuns chiar să admită că situaţia de la Richmond se putea repeta şi la celelalte hoteluri din grup. Abel voia să pună pe roate hotelul Chicago şi după aceea să se ocupe de celelalte; Leroy a fost de acord şi i-a propus lui Abel să fie parteneri de afaceri dacă reuşea să lucreze în profit şi cu celelalte hoteluri.

Ei au început să meargă împreună la baseball şi la curse ori de câte ori Davis venea la Chicago. Odată, când Davis a pierdut şapte sute de dolari fără a fi cât de cât mai aproape de rezultat la nici una din cele şase curse, şi-a ridicat mâinile în sus nemulţumit şi a spus:

— De ce-mi bat eu capul cu caii, Abel? Tu eşti cel mai bun pariu pe care l-am făcut vreodată.

În cursul acestor vizite, Melanie Leroy întotdeauna lua masa cu tatăl său. Rece, drăguţă, cu un trup subţire şi picioare lungi care atrăgeau multe priviri din partea clienţilor hotelului, ea îl trata pe Abel cu o oarecare condescendenţă care nu-l încuraja câtuşi de puţin în aspiraţiile pe care începuse să şi le facă în legătură cu ea şi nici nu i-a cerut să-i spună „Melanie” în loc de „domnişoara Leroy” până a descoperit că avea o diplomă în ştiinţele economice la Universitatea Columbia şi că ştie mai multe decât ea despre fluxul monetar actualizat. După aceea, aerele de superioritate i s-au mai atenuat şi din când în când venea şi cina doar cu Abel la restaurantul hotelului şi-i cerea părerea în legătură cu lucrarea de diplomă, în arte liberale, pe care şi-o dădea la Universitatea din Chicago. Uneori, la rugămintea ei, o însoţea la concerte şi la teatru şi a început să fie gelos ori de câte ori ea cina cu alţi tineri la hotel, deşi n-a venit niciodată de două ori cu acelaşi bărbat.

Bucătăria hotelului s-a îmbunătăţit atât de mult sub mâna de fier a lui Abel încât oamenii care locuiau în Chicago de treizeci de ani şi care nici măcar nu ştiau că exista acest restaurant au început să vină în fiecare sâmbătă seara să ia masa aici.

Abel a redecorat întregul hotel, ceea ce se întâmpla pentru prima oară în douăzeci de ani şi a dat personalului uniforme noi, elegante, de culoare verde, cu fir auriu. Un client care stătea în fiecare an câte o săptămână la Richmond, pur şi simplu, când a păşit în holul hotelului a fost gata-gata să iasă în stradă, fiind convins că greşise locul. Când Al Capone a rezervat un salon pentru şaisprezece persoane spre a celebra ce-a de-a treizecea sa aniversare, Abel a ştiut că veştile despre el începuseră să circule.

*
* *

Averea personală a lui Abel în timpul acestei perioade a luat proporţii, valorile acţiunilor la bursă fiind în continuă creştere. Când a plecat de la Plaza, în urmă cu optsprezece luni, avea opt mii de dolari, iar acum suma cu care opera la bursă se ridica la peste treizeci de mii. Era convins că se va menţine un curs ascendent, aşa că întotdeauna reinvestea profiturile. Pretenţiile sale personale rămăseseră încă destul de modeste. Îşi mai cumpărase două costume de haine şi prima pereche de pantofi maro. Încă locuia şi mânca la hotel, iar cheltuielile din propriul buzunar erau puţine. Părea că nu-l aşteaptă decât un viitor fericit. Continental Trust se ocupa de conturile Richmond de peste treizeci de ani, aşa că Abel şi-a transferat şi el banii săi în momentul în care a venit la Chicago. În fiecare zi mergea la bancă şi depunea încasările hotelului din ziua precedentă. Într-o vineri dimineaţa a fost surprins când i s-a spus că directorul dorea să-l vadă. Ştia că, în ceea ce privea contul lui personal, nu era descoperit, aşa că a presupus că trebuie să fie ceva în legătură cu Richmond. Banca nu prea avea de ce să se plângă, pentru că, pentru prima oară, în treizeci de ani, contul hotelului era solvabil. Un funcţionar tânăr l-a condus pe Abel de-a lungul unor coridoare întortocheate până au ajuns la o frumoasă uşă de lemn. A ciocănit uşor şi l-a introdus pe Abel la director.

— Mă numesc Curtis Fenton, a spus bărbatul de la birou, întinzându-i mâna lui Abel, după care i-a făcut semn să ia loc în fotoliul din piele verde, cu bumbi.

Era un bărbat rotofei, elegant, care purta o pereche de ochelari semicirculari, o cămaşă albă impecabilă şi cravată neagră care se potriveau cu costumul cu vestă, tipic pentru un

bancher.

— Mulţumesc, a spus Abel nervos.

Împrejurările de faţă îi aduceau în minte trecutul, erau amintiri pe care le asocia doar cu teama de a nu fi sigur de ceea ce avea să i se întâmple în continuare.

— V-aş fi invitat la prânz, domnule Rosnovski...

Inima lui Abel s-a mai domolit puţin. Ştia foarte bine că directorii de bancă nu te invită ia masă când au veşti neplăcute de transmis.

— ... dar a intervenit ceva care impune să acţionăm imediat, aşa că sper să nu vă deranjeze că discut chestiunea cu dumneavoastră fără întârziere. Am să intru direct în subiect, domnule Rosnovski. Unul dintre clienţii mei cei mai respectabili, o persoană în vârstă, domnişoara Amy Leroy – numele l-a făcut pe Abel să tresară imediat – posedă douăzeci şi cinci la sută din acţiunile grupului Richmond. Ea i le-a oferit fratelui său, domnul Davis Leroy, de mai multe ori în trecut, dar el n-a manifestat absolut nici un interes în cumpărarea acţiunilor domnişoarei Amy. Îi înţeleg motivele domnului Leroy. El deja posedă şaptezeci şi cinci la sută din companie şi aş îndrăzni să spun că nu are de ce să-şi facă probleme pentru celelalte douăzeci şi cinci de procente care sunt, întâmplător, o moştenire de la defunctul lor tată. Totuşi, domnişoara Amy Leroy ţine să înstrăineze aceste acţiuni din moment ce niciodată n-au adus dividende.

Abel n-a fost câtuşi de puţin surprins să audă asta.

— Domnul Leroy ne-a spus că nu are nici o obiecţie ca sora lui să-şi vândă stocul, iar domnişoara Amy consideră că, la vârsta ei, este de preferat să aibă ceva bani pe care să-i cheltuie acum decât să aştepte ca, într-o bună zi, grupul să se dovedească profitabil. Având acestea în minte, domnule Rosnovski, m-am gândit ca să-ţi expun dumitale situaţia în eventualitatea că ai putea şti pe cineva care este interesat în hoteluri şi ca atare în cumpărarea acţiunilor clientei mele.

— Cât speră domnişoara Leroy să obţină pentru stocul său? a întrebat Abel.

— O, cred că ar fi mulţumită cu şaizeci şi cinci de mii de dolari.

— Şaizeci şi cinci de mii este un preţ destul de mare pentru un stoc care n-a adus niciodată dividende şi nici nu sunt

speranţe să aducă în următorii câţiva ani, a spus Abel.

— Da, a spus Curtis Fenton, dar nu uitaţi că trebuie să luaţi în consideraţie şi valoarea a unsprezece hoteluri.

— Dar controlul asupra societăţii va rămâne încă în mâinile domnului Leroy, ceea ce face ca acele douăzeci şi cinci de procente să nu fie decât simple bucăţi de hârtie.

— Haide, haide, domnule Rosnovski, douăzeci şi cinci de procente din unsprezece hoteluri înseamnă ceva dacă ţinem cont că le vinde doar cu şaizeci şi cinci de mii de dolari.

— Nu, atâta vreme cât domnul Leroy deţine controlul. Oferiţi-i domnişoarei Leroy patruzeci de mii de dolari, domnule Fenton şi aş putea să vă găsesc pe cineva care este interesat.

— Nu credeţi că acea persoană ar putea să ofere un preţ ceva mai mare?

Sprâncenele domnului Fenton s-au înălţat când a pronunţat cuvântul „mai mare”.

— Nici un cent mai mult, domnule Fenton.

Directorul de bancă şi-a împreunat uşor vârfurile degetelor fiind încântat de felul cum îl abordase pe Abel.

— În acest caz, pot doar s-o întreb pe domnişoara Amy ce părere are despre această ofertă. Am să iau legătura cu dumneata imediat ce voi avea răspunsul.

Când a părăsit biroul lui Curtis Fenton inima lui Abel bătea tot atât de repede ca atunci când a intrat. S-a grăbit să se întoarcă la hotel ca să-şi verifice încă o dată conturile. Suma de la agenţii de bursă se ridica la treizeci şi trei de mii o sută doisprezece dolari, iar contul personal, la trei mii opt dolari. După aceea Abel a încercat să desfăşoare o zi normală de lucru, dar şi-a dat seama că-i este greu să se concentreze pentru că se întreba cum va reacţiona domnişoara Amy Leroy la propunerea făcută sau, pur şi simplu, visa la ce va face dacă va deţine un procent de douăzeci şi cinci la sută din Richmond Group.

A ezitat dacă să-i spună sau nu lui Davis Leroy despre ofertă de teamă că texanul sadea ar putea să vadă în ambiţiile lui o ameninţare. Dar, după câteva zile în care a examinat problema cu atenţie, a hotărât că cel mai corect lucru este să-l sune pe Davis Leroy şi să-l pună la curent cu intenţiile sale.

— Aş vrea să ştiţi pentru ce fac asta, domnule Leroy. Eu cred că grupul Richmond are un viitor mare şi puteţi fi sigur că am să lucrez şi mai asiduu pentru dumneavoastră dacă ştiu că sunt implicaţi şi banii mei. A urmat o pauză. Dar, dacă doriţi să

luaţi cele douăzeci şi cinci de procente, fireşte, că vă voi înţelege.

Spre surpriza lui, răspunsul lui Davis Leroy a fost ca o scară de salvare.

— Ei bine, ascultă, Abel, dacă ai o încredere atât de mare în grup, fiule, dă-i bătaie şi cumpără toate acţiunile lui Amy. Am să fiu mândru să te am ca partener. O meriţi. Apropo, am să vin săptămâna viitoare pentru partida lui Red Cubs. Ne vedem atunci.

Abel jubila de fericire.

— Îţi mulţumesc, Davis, n-ai să regreţi niciodată hotărârea pe care ai luat-o.

— Sunt sigur că nu, dragul meu asociat.

Abel a revenit la bancă peste o săptămână. De data asta, el a fost cel care a cerut să-l vadă pe director. Din nou a stat în fotoliul de piele verde şi a aşteptat ca domnul Fenton să vorbească.

— Am fost surprins să aflu, a început Curtis Fenton, fără să pară câtuşi de puţin astfel, că domnişoara Leroy acceptă oferta de patruzeci de mii de dolari pentru cele douăzeci şi cinci de procente pe care le deţine la Richmond Group. A făcut o pauză înainte de a-şi ridica privirile spre Abel. Din moment ce aveţi asigurat acordul ei, pot să vă întreb dacă sunteţi în măsură să-mi dezvăluiţi numele cumpărătorului?

— Da, a răspuns Abel sigur pe el. Eu voi fi principalul cumpărător.

— Înţeleg, domnule Rosnovski, a spus Curtis Fenton fără să pară deloc surprins. Pot să vă întreb cum vă propuneţi să faceţi rost de cei patruzeci de mii de dolari?

— Am să lichidez stocurile de la bursă şi am să scot banii pe care-i am în contul meu personal, ceea ce înseamnă că-mi vor mai trebui patru mii de dolari. Sper că veţi fi de acord să-mi împrumutaţi acea sumă din moment ce sunteţi atât de sigur că grupul Richmond este o investiţie bună. În orice caz, cei patru mii de dolari, probabil, nu reprezintă nimic mai mult decât comisionul băncii pentru târgul încheiat.

Curtis Fenton a clipit des din ochi şi s-a încruntat. Oamenii de lume n-au făcut niciodată asemenea comentarii în biroul său. I-a displăcut cu atât mai mult pentru că Abel i-a spus exact suma.

— Îmi acordaţi ceva timp, domnule Rosnovski, ca să reflectez la propunerea dumneavoastră şi apoi am să vă dau de ştire?

— Dacă o să vă lăsaţi mult aşteptat, n-o să mai am nevoie de împrumutul dumneavoastră, a spus Abel. Celelalte investiţii ale mele în curând vor valora din plin patruzeci de mii de dolari, după modul cum se mişcă acum piaţa.

Abel a trebuit să mai aştepte încă o săptămână până când Continental Trust i-a comunicat că-i va acorda împrumutul. El şi-a lichidat imediat cele două conturi şi a împrumutat ceva mai puţin de patru mii de dolari ca să completeze diferenţa până la patruzeci de mii.

*
* *

Peste şase luni Abel şi-a achitat împrumutul de patru mii de dolari, cumpărând şi vânzând cu grijă acţiuni în intervalul martie-august 1929, perioadă în care bursa a cunoscut unele din cele mai bune zile din existenţa ei.

Prin septembrie, ambele sale conturi aveau din nou un uşor avans – el chiar a avut suficienţi bani ca să-şi cumpere un Buick nou – dar acum el deţinea şi douăzeci şi cinci de procente din grupul de hoteluri Richmond. Abel era încântat să aibă o poziţie atât de solidă în imperiul lui Davis Leroy. Aceasta îi dădea curajul să spere la mâna fiicei lui şi la celelalte şaptezeci şi cinci de procente!

Pe la începutul lui octombrie a invitat-o pe Melanie la un concert Mozart la Chicago Symphony Hall. Îmbrăcat în cel mai elegant costum, care scotea în evidenţă faptul că se cam îngrăşase, şi cu cravată de mătase, prima din viaţa lui, şi-a aruncat ochii în oglindă şi a simţit că poate fi sigur că seara va fi un succes. După ce concertul s-a terminat, Abel a evitat să meargă la Richmond, chiar dacă aici se mânca excelent, şi a invitat-o pe Melanie la cină, la The Loop. A avut grijă să discute doar despre economie şi politică, două domenii în care ştia că ea trebuie să accepte că el îi este net superior. În final, a invitat-o să bea ceva la el în apartament. A fost pentru prima oară când ea îl vizita şi a fost surprinsă de eleganţa lui.

Abel i-a turnat coca-cola, băutura pe care Melanie o ceruse, a pus două cuburi de gheaţă în lichidul spumos, iar

zâmbetul cu care l-a răsplătit în timp ce-i dădea paharul, l-a făcut să aibă mai multă încredere în sine. Nu s-a putut abţine să nu se uite la picioarele ei suple ceva mai mult de o secundă, cum era politicos. Lui şi-a turnat whisky.

— Mulţumesc, Abel, pentru seara minunată.

El s-a aşezat lângă ea rotindu-şi băutura în pahar şi a căzut pe gânduri.

— Ani în şir n-am mai ascultat deloc muzică. Când am făcut-o, Mozart a vorbit inimii mele aşa cum nu s-a întâmplat cu nici un alt compozitor.

— Cât de foarte european pari uneori, Abel. Şi-a tras marginea fustei de mătase pe care se aşezase Abel. Cine ar fi crezut că un director de hotel dă doi bani pe Mozart?

— Unul din strămoşii mei, primul baron Rosnovski, a spus Abel, l-a cunoscut cândva pe Mozart, care a devenit un prieten apropiat al familiei, aşa că eu întotdeauna am avut sentimentul că el face parte din viaţa mea.

Zâmbetul lui Melanie era impenetrabil. Abel s-a aplecat şi a sărutat-o chiar deasupra urechii, acolo unde păru-i blond îi era tras spre spate, eliberându-i tâmpla. Ea a continuat conversaţia fără a da nici cel mai vag semn că ar fi băgat în seamă gestul lui.

— Frederick Stock a abordat cea de a treia mişcare la perfecţiune, nu crezi?

Abel a încercat s-o sărute din nou. De data asta ea şi-a întors faţa spre el şi l-a lăsat s-o sărute pe gură. Apoi s-a tras spre spate.

— Cred că ar trebui să mă întorc la universitate.

— Dar abia ai sosit, a spus Abel dezamăgit.

— Da, ştiu, dar mâine dimineaţă trebuie să mă scol devreme, pentru că mă aşteaptă o zi grea.

Abel a sărutat-o din nou. Ea s-a lăsat spre spate pe canapea şi Abel a încercat să-i mângâie sânii. Melanie s-a desprins brusc din sărut şi l-a împins departe de ea.

— Trebuie să plec, Abel, a insistat Melanie.

— Ei, haide, nu trebuie să pleci încă, i-a spus el şi a încercat din nou s-o sărute.

De data asta ea l-a oprit cu mai multă fermitate.

— Abel, ce ai de gând să faci? Pentru că mi-ai dat o masă şi m-ai dus la un concert, asta nu-ţi dă dreptul să fii bădăran cu mine.

— Dar noi ieşim împreună de luni de zile, a spus Abel. N-am crezut că ai să te superi.

— Noi nu ieşim împreună de luni de zile, Abel. Mănânc din când în când cu tine, în restaurantul tatălui meu, dar asta nu trebuie să te facă să consideri că ieşim de luni de zile împreună.

— Iartă-mă, a spus Abel. Ultimul lucru pe care voiam să-l crezi despre mine este că mă port grosolan cu tine. Nu am vrut decât să te mângâi.

— N-am să permit niciodată unui bărbat să mă mângâie a spus ea, dacă n-am de gând să mă mărit cu el.

— Dar eu vreau să mă căsătoresc cu tine, a spus încet Abel.

Melanie a izbucnit în râs.

— Ce este aşa de nostim în asta? a întrebat Abel roşindu-se.

— Nu fi stupid, Abel. Eu niciodată n-am să mă pot căsători cu tine.

— De ce? a întrebat Abel, şocat de vehemenţa din vocea ei.

— N-o să se întâmple niciodată ca o doamnă din Sud să se căsătorească cu un polonez emigrant, la prima generaţie, a răspuns ea înălţându-şi cu mândrie capul şi aranjându-şi fusta.

— Dar eu sunt baron, a spus Abel cu o oarecare emfază.

Melanie a izbucnit iar în râs.

— Tu îţi imaginezi că te crede cineva, Abel? Nu-ţi dai seama că tot personalul râde de tine pe la spate când pomeneşti acest titlu?

Abel a rămas ca o stană de piatră şi a simţit că i se face greaţă, toată roşeaţa care-i apăruse mai înainte în obraji acum dispărându-i.

— Toţi râd de mine pe la spate?

Uşorul accent străin părea mai pronunţat.

— Da, a spus ea. Presupun că ştii care îţi este porecla în hotel, nu? Baronul din Chicago.

Abel a rămas fără grai.

— Acum nu fi prost şi s-o pui la inimă. Eu cred că ai făcut o treabă minunată pentru tata şi sunt sigură că el te admiră, dar n-aş putea niciodată să mă căsătoresc cu tine.

Abel a rămas tăcut.

— *N-aş putea niciodată să mă căsătoresc cu tine*, a repetat el după o vreme vorbele ei.

— Bineînţeles. Tata te place, dar în veci n-ar fi de acord să te aibă ginere.

— Îmi pare rău că te-am ofensat, a spus Abel.

— Nu m-ai ofensat, Abel. Sunt flatată. Acum să uităm că ai pomenit vreodată subiectul. Poate că eşti drăguţ să mă conduci acasă.

Ea s-a ridicat şi s-a îndreptat spre uşă, în timp ce Abel continua să stea pe sofa, încă stană de piatră. A reuşit în cele din urmă să se ridice încet şi a ajutat-o pe Melanie să-şi pună pelerina. A devenit foarte conştient de şchiopătatul lui în timp ce mergeau de-a lungul coridorului. Au coborât cu liftul şi a dus-o acasă cu taxiul. Nici unul din ei n-a vorbit. Taxiul a aşteptat până el a condus-o până la uşa din faţă a căminului studenţesc. I-a sărutat mâna.

— Sper că putem, totuşi, să fim în continuare prieteni, a spus Melanie.

— Bineînţeles.

— Mulţumesc pentru concert, Abel. Sunt sigură că ai să-ţi găseşti o poloneză frumoasă cu care să te căsătoreşti. Noapte bună.

— Noapte bună, a spus Abel.

*
* *

Abel nu s-a gândit că pericolul ar fi real la Bursa din New York până în momentul în care unul din clienţii săi l-a întrebat dacă ar putea să-şi achite nota de la hotel cu acţiuni. Abel deţinea foarte puţine acţiuni, pentru că toţi banii săi fuseseră băgaţi în grupul Richmond, dar el a urmat sfatul agentului său de bursă şi le-a vândut pe toate cu o mică pierdere, fiind mulţumit că grosul economiilor sale se afla în siguranţă în cărămidă şi mortar. El nu urmărise cu atenţie evoluţiile de zi cu zi ale indicelui Dow-Jones aşa cum ar fi făcut-o în cazul în care capitalul său s-ar fi aflat încă pe piaţă.

În prima parte a anului hotelul mersese bine şi Abel considera că era destul de aproape ca să realizeze profitul scontat de peste douăzeci şi cinci de mii de dolari pentru anul 1929 şi-l ţinea în permanenţă la curent pe Davis Leroy de felul cum mergeau lucrurile. Când a început criza în octombrie,

hotelul era pe jumătate gol. Abel l-a sunat pe Davis Leroy în Marţea Neagră. Texanul părea deprimat, preocupat şi n-a putut fi antrenat în luarea unei decizii în privinţa concedierii unei părţi din personalul hotelului, măsură pe care Abel o considera urgentă.

— Ai puţină răbdare, Abel, a spus el. Eu am să vin săptămâna viitoare şi atunci o să le dăm de cap împreună – sau măcar vom încerca.

Lui Abel nu i-a plăcut cum a sunat ultima frază.

— Care-i problema, Davis? Te pot ajuta cu ceva?

— Deocamdată nu.

Abel a rămas nedumerit.

— De ce nu-mi acorzi împuternicirea de a mă ocupa eu de acele probleme şi când ai să vii săptămâna viitoare am să-ţi spun ce am realizat?

— Nu este atât de uşor pe cât crezi, Abel. N-aş fi vrut să discut problemele mele la telefon, dar banca îmi creează unele necazuri date fiind pierderile mele de la bursă şi mă ameninţă că-mi vor închide hotelurile dacă nu pot încasa suficienţi bani ca să-mi achit datoriile.

Abel a îngheţat.

— Băiatule, tu nu ai de ce să-ţi faci griji, a continuat Davis fără să pară convingător. Am să-ţi dau toate detaliile când vin săptămâna viitoare la Chicago. Sunt sigur că până atunci am să aranjez eu ceva.

Abel a auzit telefonul închizându-se şi a simţit cum îl trec toate transpiraţiile. Prima reacţie a fost cum să-l poată ajuta pe Davis. L-a sunat pe Curtis Fenton şi a aflat de la el numele bancherului care controla grupul Richmond, având sentimentul că, dacă l-ar contacta, ar putea să-i uşureze cu ceva situaţia prietenului său.

Abel l-a sunat pe Davis de mai multe ori în următoarele zile ca să-i spună că totul mergea din ce în ce mai rău şi că trebuiau luate decizii, dar el părea abătut şi dezorientat şi refuza să acţioneze în vreun fel. Când lucrurile au scăpat de sub control, Abel a luat hotărârea. I-a cerut secretarei să-i facă legătura cu bancherul care controla grupul Richmond.

— Cu cine doriţi să vorbiţi, domnule Rosnovski? a întrebat o doamnă.

Abel s-a uitat la numele de pe bucata de hârtie din faţa lui şi l-a spus cu fermitate.

— Vă fac imediat legătura.

— Bună dimineaţa, domnule, s-a auzit o voce autoritară. Vă pot fi cu ceva de folos?

— Sper că da. Numele meu este Abel Rosnovski, a început Abel nervos. Sunt directorul de la Richmond Chicago şi aş dori să vă văd spre a discuta viitorul grupului Richmond.

— Nu pot să tratez cu nimeni altcineva decât cu domnul Davis Leroy, i-a retezat-o scurt vocea de la celălalt capăt al firului.

— Dar eu deţin douăzeci şi cinci de procente din grupul Richmond, i-a răspuns Abel.

— Atunci, fără îndoială, cineva vă va explica faptul că până nu deţineţi cincizeci şi unu de procente nu puteţi să trataţi cu banca decât dacă aveţi împuternicire de la domnul Davis Leroy.

— Dar sunt un prieten foarte bun de-al lui...

— Nu mă îndoiesc de asta, domnule Rosnovski.

— ... şi încerc să-l ajut.

— V-a dat domnul Leroy vreo autorizaţie ca să-l reprezentaţi?

— Nu, dar...

— Atunci îmi pare rău. Ar fi foarte neprofesional din partea mea să continui această conversaţie.

— N-aţi putea să fiţi puţin mai înţelegător? a întrebat Abel regretându-şi imediat cuvintele.

— Fără nici o îndoială, acesta este punctul dumneavoastră de vedere, domnule Rosnovski. La revedere.

Să te ia dracu, a spus în gând Abel trântind telefonul, neştiind ce ar mai putea face pentru a-l ajuta pe Davis. N-a trecut mult până avea să afle.

În seara următoare Abel a zărit-o pe Melanie în restaurant, fără a mai aborda obişnuita ei siguranţă de sine, ci părând obosită şi îngrijorată. El a fost gata-gata s-o întrebe dacă totul era în ordine, dar a hotărât să n-o abordeze şi, când a plecat din restaurant ca să se ducă în biroul lui, l-a văzut pe Davis Leroy stând singur în hol. Purta acelaşi sacou în carouri pe care l-a avut în prima zi când Abel l-a cunoscut la Plaza.

— Melanie este în restaurant?

— Da, a răspuns Abel. N-am ştiut că vii astăzi, Davis. Am să trimit să ţi se pregătească apartamentul prezidenţial imediat.

— Doar pentru o noapte, Abel, şi aş dori să te văd între patru ochi mai târziu.

— Bineînţeles.

Lui Abel nu i-a plăcut cum a sunat „între patru ochi”. Să se fi plâns Melanie tatălui ei? Aceasta să fi fost cauza că nu l-a putut determina pe Davis să ia o hotărâre în cursul ultimelor câteva zile?

Davis Leroy a trecut grăbit pe lângă el îndreptându-se spre restaurant, iar Abel s-a dus la recepţie să verifice dacă apartamentul de la etajul al doisprezecelea era liber. Jumătate din camerele hotelului nu erau ocupate, aşa că n-a fost nici o surpriză când a aflat că apartamentul prezidenţial era liber. Abel a făcut o rezervare pentru patronul lui, după care a aşteptat la recepţie mai mult de o oră. A văzut-o pe Melanie când a plecat cu faţa boţită ca şi cum ar fi plâns. Câteva minute mai târziu a ieşit şi tatăl ei din restaurant.

— Adu o sticlă de bourbon, Abel – să nu-mi spui că nu mai avem, apoi vino la mine în apartament.

Abel a luat două sticle de bourbon din rezerva sa şi s-a dus în apartamentul prezidenţial de la etajul al doisprezecelea, încă întrebându-se dacă Melanie îi spusese ceva tatălui ei.

— Destupă sticla, Abel, şi toarnă-ţi un pahar mare, i-a cerut Davis Leroy.

Din nou Abel a fost cuprins de teama necunoscutului. Palmele au început să-i transpire. S-ar putea să fie concediat pentru că a vrut să se însoare cu fiica patronului său? El şi Leroy erau prieteni de peste un an, prieteni foarte apropiaţi. N-a trebuit să aştepte mult până a aflat dezlegarea enigmei.

— Termină-ţi bourbonul.

Abel a sorbit paharul dintr-o înghiţitură şi l-a dat peste cap şi Davis Leroy pe al său.

— Abel, sunt ruinat. A făcut o pauză şi a umplut din nou ambele pahare. La fel ca mine este jumătate din America.

Abel n-a scos nici un cuvânt, în parte pentru că nu se putea aduna ca să spună ceva. Au stat uitându-se unul la celălalt câteva minute, apoi, după încă un pahar de bourbon a reuşit să rostească:

— Dar încă mai ai unsprezece hoteluri.

— Am avut, a spus Davis Leroy. Acum trebuie să foloseşti timpul trecut, Abel. Nu mai am nici unul; banca a intrat în posesia tuturor proprietăţilor libere joia trecută.

— Dar ele îţi aparţin, au fost ale familiei tale de generaţii, a spus Abel.

— Au fost. Acum nu mai sunt. Acum aparţin băncii, Abel, nu este nici un motiv ca să nu cunoşti tot adevărul; acelaşi lucru se întâmplă acum aproape cu toată lumea în America, fie că este o firmă mare sau mică. În urmă cu zece ani am împrumutat două milioane de dolari folosind hotelurile drept garanţie şi am investit imediat banii în acţiuni şi obligaţiuni, în societăţi de veche tradiţie şi cu reputaţie bine consolidată. Am ajuns la un capital de aproape cinci milioane şi din această cauză pierderile de la hoteluri n-au contat niciodată prea mult pentru mine. Acum toate acele acţiuni nu mai au nici o valoare, le putem folosi drept hârtie de toaletă în cele unsprezece hoteluri. În ultimele trei săptămâni am vândut cât am putut de repede, dar acum nu mai există nici un cumpărător. Banca m-a privat de dreptul de a achita acel împrumut joia trecută. Abel nu-şi putea aminti dacă era joi când a vorbit cu bancherul. Mai toţi care au fost afectaţi de crah nu mai au decât bucăţi de hârtie cu care să-şi acopere împrumuturile, dar, în cazul meu, banca şi-a luat drept garanţie cele unsprezece hoteluri în momentul în care mi-a acordat împrumutul. Aşa că, atunci când am dat faliment, banca şi-a luat imediat hotelurile. Ticăloşii ar fi trebuit să mă avertizeze că au de gând să vândă tot grupul cât de curând posibil.

— Asta-i curată nebunie! Acum n-o să obţină nimic pe ele, dar dacă ne sprijină în această perioadă am putea să le arătăm că investiţia lor o să le aducă un profit bun.

— Ştiu cu *tu* ai putea, Abel, dar ei cunosc exact câştigurile din trecut şi mi-au spus-o verde în faţă. M-am dus la biroul lor central şi le-am sugerat acelaşi lucru. Le-am explicat despre tine şi i-am asigurat că ne-am consacra tot timpul acestui grup de hoteluri dacă ei ne sprijină, dar nu i-a interesat. M-au trimis la un ţafandache care avea toate răspunsurile ca din carte şi-i tot trăgea cu fluxul de numerar, cu lipsa capitalului de bază şi cu restricţiile de credit. Pe Dumnezeul meu că, dacă mai ajung vreodată pe acolo, eu cu mâna mea îi răsucesc gâtul şi să-l ia dracu cu banca lui cu tot. Acum cel mai bun lucru pe care îl putem face este să ne îmbătăm pentru că sunt ruinat, nu mai am nici un ban, sunt falit.

— Atunci şi eu sunt la fel, a spus încet Abel.

— Nu, fiule, pe tine te aşteaptă un viitor strălucit. Oricine

preia acest grup nu poate face nici o mişcare fără tine.

— Uiţi că eu am douăzeci şi cinci de procente în acest grup.

Davis Leroy a rămas holbându-se la Abel. Se vedea limpede că acest lucru îi scăpase complet din minte.

— O, Dumnezeule, Abel, sper că nu ţi-ai băgat toţi banii în hotelurile mele.

Vocea îi era gâjâită.

— Până la ultimul cent, a spus Abel. Dar nu regret, Davis. Mai bine la pagubă cu un om deştept decât cu un prost la câştig.

Şi-a mai turnat un bourbon. Ochii lui Davis Leroy erau în lacrimi.

— Ştii, Abel, tu eşti cel mai bun prieten pe care şi l-ar putea dori cineva. Ai pus hotelul ăsta pe picioare, ţi-ai investit banii în el, eu te-am lăsat fără un cent, iar tu nici măcar nu te plângi şi, ca totul să fie complet, fiica mea refuză să se mărite cu tine.

— Nu te-ai supărat că i-am cerut mâna? l-a întrebat Abel fără să-i vină a crede, gândind că bourbonul îi joacă feste.

— Proasta, nu ştie să aleagă binele de rău. Vrea să se mărite cu un domn de viţă nobilă din Sud, cu trei generaţii în arborele genealogic, iar, dacă ia pe unul din Nord, străbunicul lui musai trebuie să fi venit în America cu *The Mayflower*. Dacă pe acel vapor s-ar fi aflat toate rudele celor care pretind astăzi acest lucru, s-ar fi scufundat de o mie de ori, fără ca să mai atingă vreodată coastele Americii. Păcat că nu mai am o fată să ţi-o dau, Abel. Nimeni nu a lucrat în slujba mea cu mai multă loialitate decât tine. Cu siguranţă, aş fi fost mândru să-mi fii ginere. Eu şi cu tine am fi făcut o echipă extraordinară, dar eu încă mai cred că tu ai să-i poţi înfrânge pe toţi. Eşti tânăr, ai tot viitorul în faţă.

La douăzeci şi trei de ani, brusc, Abel s-a simţit foarte bătrân.

— Îţi mulţumesc pentru încredere, Davis, şi, oricum, cine mai dă două parale pe bursă? a spus el. Ştii, tu eşti cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată.

Băutura începuse să vorbească în locul lui. Abel şi-a mai turnat un pahar de whisky şi l-a dat pe gât. Până aproape de dimineaţă, amândoi au terminat ambele sticle. Când Davis a adormit în fotoliu, Abel a reuşit să coboare împleticindu-se până la etajul al zecelea, s-a dezbrăcat şi a căzut ca un bolovan în pat.

A fost trezit dintr-un somn greu de un ciocănit puternic în uşă. Capul i se învârtea, dar bătăile deveneau tot mai puternice şi persistente. A izbutit anevoie să se dea jos din pat şi să-şi croiască drum până la uşă. Era băiatul de serviciu.

— Veniţi repede, domnule Abel, veniţi repede, a spus el şi a fugit.

Abel şi-a pus un halat şi papuci şi a plecat clătinându-se după băiat, care aştepta cu uşa de la lift deschisă.

— Repede, domnule Abel, a repetat el.

— Ce este atâta grabă? a întrebat Abel, al cărui cap încă i se învârtea în timp ce liftul cobora încet.

Apoi şi-a amintit discuţia din cursul nopţii. Probabil că banca a vrut să intre în posesia hotelului.

— Cineva s-a aruncat pe fereastră.

Abel s-a trezit imediat.

— Un oaspete?

— Da, cred că da, a răspuns băiatul. Dar nu sunt sigur.

Liftul s-a oprit la parter. Abel a împins cu putere uşa şi a alergat în stradă. Poliţia se afla deja acolo. El n-ar fi recunoscut trupul făcut zob dacă n-ar fi fost jacheta în carouri. Un poliţist nota de zor. Alt poliţist în civil a venit spre Abel.

— Sunteţi directorul?

— Da.

— Aveţi vreo idee cine ar putea fi omul?

— Da, a bolborosit Abel. Se numeşte Davis Leroy.

— Ştiţi de unde este sau puteţi să luaţi legătura cu vreo rudă de-a lui?

Abel şi-a îndepărtat ochii de la trupul făcut chisăliţă şi a răspuns automat.

— Este din Dallas şi domnişoara Melanie Leroy este fiica lui. Este studentă şi locuieşte în campusul universitar din Chicago.

— Bun, o să mergem direct la ea.

— Nu, să n-o faceţi. Am să mă duc eu să vorbesc cu ea, a spus Abel.

— Mulţumesc. Întotdeauna este mai bine să nu afle vestea de la un străin.

— Ce lucru îngrozitor şi absurd a putut să facă, a spus Abel întorcându-şi ochii spre trupul prietenului său.

— Este al şaptelea pe ziua de azi în Chicago, a spus

ofiţerul plat în timp ce-şi închidea bloc-notes-ul şi s-a îndreptat cu paşi mari spre ambulanţă.

Abel a urmărit cu privirea brancardierii cum adunau trupul lui Davis Leroy de pe caldarâm. A simţit un fior de gheaţă, s-a lăsat în genunchi şi l-a apucat voma. Din nou îşi pierduse cel mai bun prieten. Poate că dacă ar fi băut mai puţin şi ar fi gândit mai mult l-ar fi putut salva. S-a ridicat în picioare şi s-a reîntors în camera sa. A făcut un duş rece şi a reuşit să se îmbrace. A cerut o cafea tare, apoi a urcat în apartamentul prezidenţial. Nu erau decât două sticle goale de whisky şi nici o altă urmă care să ateste drama care se petrecuse cu câteva minute mai devreme. Apoi a văzut scrisorile de pe măsuţa de lângă patul în care nu dormise nimeni. Prima îi era adresată lui Melanie, a doua unui avocat din Dallas şi a treia lui Abel. A deschis-o, dar abia dacă a putut citi ultimele cuvinte ale lui Davis Leroy.

Dragă Abel,

Aleg singura cale ce mi-a rămas în urma deciziei băncii. Nu mai am pentru ce să trăiesc; sunt prea bătrân ca s-o iau de la capăt. Vreau să ştii că tu eşti singurul care poate să scoată ceva din această teribilă nenorocire.

Am făcut un nou testament prin care îţi las celelalte şaptezeci şi cinci de procente din acţiunile la Richmond Group. Îmi dau seama că nu au nici o valoare, dar ele îţi asigură poziţia de proprietar legal al grupului. Pentru că ai avut curajul să cumperi cu ultimii tăi bani cele douăzeci şi cinci de procente, meriţi să ai şansa să încerci să tratezi cu banca. Am lăsat tot ce mai am, inclusiv casa, lui Melanie. Te rog să te duci tu să-i dai vestea, să n-o facă poliţia. Aş fi fost mândru să te am ca ginere, dragul meu asociat.

Prietenul tău,
Davis

Abel a citit scrisoarea iar şi iar, apoi a împăturit-o cu grijă şi a pus-o în portmoneu.

Ceva mai târziu, în aceeaşi dimineaţă, s-a dus la campusul universitar şi i-a spus cele întâmplate lui Melanie, pe cât a putut cu mare grijă. A rămas aşezat pe canapea neştiind ce ar mai putea adăuga la teribila veste. Ea s-a comportat surprinzător de bine, ca şi cum ar fi ştiut ce avea să se petreacă. În faţa lui Abel n-a vărsat nici o lacrimă – probabil că va plânge după ce el nu va

mai fi acolo. Pentru prima oară în viaţa lui i-a părut rău de ea.

Abel s-a reîntors la hotel, a hotărât să nu mănânce la prânz şi i-a cerut unui ospătar să-i aducă un suc de roşii pe care l-a băut în timp ce a citit corespondenţa. Era şi o scrisoare de la Curtis Fenton de la Continental Trust Bank. Părea a fi ziua scrisorilor. Fenton fusese înştiinţat că o bancă din Boston, care se numea Kane şi Cabot, preluase din punct de vedere financiar grupul Richmond. Pentru moment afacerile vor continua ca de obicei până ce se va organiza o întâlnire cu domnul Davis Leroy pentru a se discuta situaţia tuturor hotelurilor din grup. Abel a rămas cu ochii pironiţi asupra scrisorii şi, după al doilea suc de roşii, i-a scris preşedintelui băncii Kane şi Cabot, un anume domn Alan Lloyd. După cinci zile a primit răspuns, Abel fiind rugat să participe în 4 ianuarie la o întrunire în Boston pentru a discuta lichidarea grupului cu directorul care se ocupa de falimente. Până la data respectivă banca va avea suficient timp ca să cerceteze implicaţiile tragicei şi neaşteptatei morţi a domnului Leroy.

Tragică şi neaşteptată moarte!

— Dar cine a provocat-o? a spus Abel serios, cu voce tare, amintindu-şi brusc cuvintele lui Davis Leroy: „M-au trimis la un ţafandache... Pe Dumnezeul meu că, dacă mai ajung vreodată pe acolo, eu cu mâna mea îi răsucesc gâtul şi să-l ia dracu' cu banca lui cu tot”. Nu-ţi face griji, Davis, am s-o fac eu în locul tău, a spus Abel cu voce tare.

În timpul ultimelor săptămâni din acel an, Abel a condus hotelul Richmond controlând strâns personalul şi preţurile şi abia a reuşit să se menţină pe linia de plutire. Nu putea să nu se întrebe ce se întâmpla cu celelalte zece hoteluri din grup, dar nu avea timp ca să afle şi, în orice caz, nu mai era responsabilitatea lui.

17

În 4 ianuarie 1930, Abel Rosnovski a sosit la Boston. De la gară a luat un taxi şi a ajuns la banca Kane şi Cabot cu câteva minute mai devreme de ora fixată. A luat loc în sala de aşteptare, care era mai mare, mai bogat decorată decât orice cameră din hotelul Chicago Richmond. A început să citească *The Wall Street Journal*. Ziarul încerca să-l asigure că anul 1930 va fi un an mai bun. Abel avea dubii. A intrat în încăpere o doamnă de vârstă mijlocie, îmbrăcată pedant, care i-a spus:

— Domnul Kane vă aşteaptă, domnule Rosnovski.

Abel s-a ridicat şi a urmat-o străbătând un coridor lung, după care s-au oprit într-o cameră mică, panelată în stejar. De cealaltă parte a unui birou mare se afla un tânăr înalt, bine făcut, despre care Abel şi-a zis că, probabil, are aceeaşi vârstă cu el. Ochii lui erau tot atât de albaştri ca ai lui Abel. În spatele lui, pe perete, se afla poza unui bărbat mai în vârstă cu care tânărul semăna extraordinar de mult. Pun pariu că este tatăl lui, a gândit Abel cu amărăciune. Categoric progenitura lui va supravieţui colapsului general; băncile întotdeauna par să câştige.

— Mă numesc William Kane, a spus tânărul ridicându-se în picioare şi întinzându-i mâna. Vă rog să luaţi loc, domnule Rosnovski.

— Mulţumesc, a spus Abel.

William îl privea scrutător pe bărbatul scundac, cu costumul său care nu-i venea deloc bine şi a observat hotărârea ce i se citea în ochi.

— Presupun că-mi permiteţi să vă expun situaţia existentă în momentul de faţă aşa cum o văd eu, a continuat tânărul cu ochi albaştri.

— Bineînţeles.

— Moartea tragică şi prematură a domnului Leroy... a început William detestând preţiozitatea cuvintelor sale.

Provocată de rapacitatea voastră, şi-a zis în gând Abel.

— ... se pare că v-a lăsat pe dumneavoastră răspunzător de întregul grup până ce banca va găsi un cumpărător pentru hoteluri. Deşi acum acţiunile grupului sunt în procent de sută la sută ale dumneavoastră, cele unsprezece hoteluri, legal, sunt în proprietatea noastră pentru că domnul Leroy a garantat cu ele

împrumutul de două milioane de dolari. Aşa că dumneavoastră nu vă mai revine nici o responsabilitate şi, dacă doriţi să vă disociaţi de întreaga afacere, natural, vă vom înţelege.

O asemenea sugestie este o insultă, şi-a zis în gând William, dar trebuia s-o facă.

Un bancher nu poate gândi altfel decât că oamenii dau bir cu fugiţii în momentul în care lucrurile se complică, şi-a zis în sinea lui Abel.

William Kane a continuat:

— Până ce datoria de două milioane este clarificată, mă tem că va trebui să considerăm averea domnului Leroy ca insolvabilă. Banca apreciază implicarea dumneavoastră în problemele grupului şi din această cauză nu am luat nici o hotărâre în privinţa hotelurilor înainte de a discuta cu dumneavoastră personal. Ne-am gândit că s-ar putea să cunoaşteţi pe cineva interesat să cumpere, dat fiind că terenul, clădirile şi întreaga afacere reprezintă, în mod evident, o achiziţie bună.

— Dar nu suficient de bună încât să mă sprijiniţi, a spus Abel trecându-şi mâna obosit prin părul bogat şi negru. Cât timp îmi acordaţi ca să găsesc un cumpărător?

William a ezitat o clipă când a zărit brăţara de argint pe mâna lui Abel Rosnovski. Mai văzuse acea brăţară undeva, dar nu-şi putea aminti unde.

— Treizeci de zile. Trebuie să înţelegeţi că banca suportă pierderile zilnice de la zece hoteluri din cele unsprezece. Singur Chicago Richmond a înregistrat un mic profit.

— Dacă mi-aţi acorda timp şi sprijinul dumneavoastră, domnule Kane, aş putea să le transform pe toate într-o afacere rentabilă. Ştiu că pot, a spus Abel. Acordaţi-mi doar şansa să v-o dovedesc, domnule.

Abel a simţit că ultimele cuvinte i se înţepenesc în gâtlej.

— La fel ne-a asigurat şi domnul Leroy, în toamnă, când a venit la noi, a spus William. Dar acum trăim vremuri grele. Nu ştim dacă afacerile cu hotelurile vor prospera şi aceasta nu sunt specialitatea noastră, domnule Rosnovski, noi suntem bancheri.

Abel începuse să-şi iasă din fire în faţa bancherului îmbrăcat cu o deosebită grijă – „un ţafandache”. Davis avusese dreptate.

— Vor fi timpuri grele şi pentru personalul hotelurilor, a

spus el. Ce vor face când li se va vinde acoperişul de deasupra capului? V-aţi gândit ce se va întâmpla cu ei?

— Mă tem că aceasta nu este responsabilitatea noastră, domnule Rosnovski. Eu trebuie să acţionez aşa cum este mai bine pentru interesele băncii.

— Pentru *propriile* dumneavoastră interese, nu-i aşa, domnule Kane? a spus Abel cu obidă.

Tânărul s-a înroşit.

— Aceasta este o remarcă nedreaptă, domnule Rosnovski şi nu v-aş ierta-o dacă n-aş înţelege prin ceea ce treceţi.

— Foarte rău că nu v-a cuprins această înţelegere atunci când ar fi fost utilă pentru domnul Leroy, a spus Abel. I-ar fi prins bine. L-aţi omorât, domnule Kane, este exact ca şi cum i-aţi fi dat brânci pe fereastră, dumneavoastră şi imaculaţii dumneavoastră colegi care staţi aici comod, în vreme ce noi muncim de ne sar capacele ca să vă puteţi aduna grămezile de bani, când vremurile sunt bune şi să ne călcaţi în picioare, când vremurile sunt proaste.

Începuse şi William să se enerveze dar, spre deosebire de Abel Rosnovski, n-a lăsat să se vadă.

— Acest mod de a discuta nu duce nicăieri, domnule Rosnovski. Trebuie să vă avertizez că, dacă nu puteţi găsi un cumpărător în treizeci de zile, nu vom avea încotro şi vom scoate hotelurile la licitaţie.

— Mă sfătuiţi să caut o altă bancă pentru un nou împrumut, a spus Abel sarcastic. Îmi cunoaşteţi activitatea şi nu vreţi să mă susţineţi, atunci unde dracu' credeţi că am să găsesc pe altcineva?

— Mă tem că n-am nici o idee, a răspuns William. Aceasta vă priveşte întru totul. Instrucţiunile pe care le am de la consiliul de administraţie sunt simple, să lichidez contul cât de curând posibil şi asta intenţionez să fac. Vă rog să fiţi amabil să luaţi legătura cu mine cel mai târziu în 4 februarie şi să mă anunţaţi dacă aţi găsit un cumpărător. Bună ziua, domnule Rosnovski.

William s-a ridicat în picioare şi i-a întins din nou mâna. De data aceasta Abel s-a făcut că n-o vede şi s-a îndreptat spre uşă.

— După convorbirea noastră telefonică, domnule Kane, am crezut că eşti destul de stânjenit şi-mi vei oferi o mână de ajutor. M-am înşelat. Eşti un ticălos din cap până în picioare. Aşa că, atunci când vei merge la culcare, domnule Kane, să te gândeşti la mine, iar dimineaţa, când te vei trezi, să te gândeşti

din nou la mine, pentru că n-am să mă las până n-am să duc la bun sfârşit ce mi-am pus în cap în privinţa dumitale.

William a rămas cu privirea încruntată spre uşa care se închidea. Brăţara de argint încă îl preocupa – unde o mai văzuse oare?

Secretara a revenit.

— Ce nesuferit, scundacul ăsta, a spus ea.

— Nu, nu chiar, a spus William. Este convins că i-am omorât partenerul de afaceri şi acum îi desfiinţăm compania fără să ne gândim câtuşi de puţin la salariaţii lui, ca să nu mai vorbim despre el însuşi, care s-a dovedit a fi foarte capabil. În împrejurările de faţă, domnul Rosnovski a fost deosebit de politicos şi trebuie să mărturisesc că aproape îmi pare rău de hotărârea pe care a luat-o consiliul de administraţie de a nu-l susţine. Şi-a înălţat privirile spre secretară. Fă-mi, te rog, legătura cu domnul Cohen.

18

Abel s-a reîntors la Chicago în dimineaţa zilei următoare, încă preocupat şi furios de felul în care se comportase cu el William Kane. Când s-a urcat pe bancheta unui taxi pe care l-a oprit, n-a înţeles exact ce striga băiatul care vindea ziare, la standul din colţul străzii.

— Hotelul Richmond, te rog.

— Sunteţi de la ziar? l-a întrebat şoferul în timp ce ieşeau în State Street.

— Nu, ce te-a făcut să întrebi asta? a spus Abel.

— O, doar pentru că aţi cerut să vă duc la Richmond. Toţi reporterii merg azi acolo.

Abel nu-şi putea aminti să fi fost ceva programat la Richmond ca să atragă presa. Şoferul a continuat:

— Dacă nu sunteţi ziarist, poate ar trebui să trageţi la un alt hotel.

— De ce? l-a întrebat Abel şi mai nedumerit.

— Ei bine, dacă aţi reţinut o cameră acolo, n-o să prea aveţi unde dormi. Hotelul Richmond a ars în întregime.

Cum taxiul a şi dat colţul străzii, în faţa lui Abel s-a profilat scheletul hotelului Richmond care ardea mocnit. Maşini de poliţie, de pompieri, lemne carbonizate şi tulumbe de apă inundau strada. S-a dat jos din taxi şi a rămas cu ochii pironiţi asupra a ceea ce rămăsese din cel mai bun hotel din grupul lui Davis Leroy.

Polonezul este deştept când dă necazul peste el şi-a zis în sinea lui Abel în timp ce-şi încleşta pumnii şi a început să se bălăngăne pe picioare şchiop. N-a simţit nici o durere – nu mai era în stare să simtă nimic.

— Ticăloşilor, a spus el cu voce tare. Altădată am ajuns şi mai rău decât acum şi nu m-am dat bătut. Nemţi, ruşi, turci, ticălosul de Kane şi acum asta! Pe toţi am să vă înfrâng. Nimeni nu-l doboară pe Abel Rosnovski.

Directorul adjunct l-a văzut pe Abel gesticulând lângă taxi şi a alergat spre el. Abel s-a forţat să fie calm.

— Au scăpat teferi din hotel toţi clienţii şi personalul? a întrebat el.

— Da, slavă Domnului. Hotelul era aproape gol, aşa că

evacuarea s-a făcut uşor. Au fost câteva răniri şi arsuri uşoare, dar li s-au dat îngrijirile necesare la spital, aşa că nu aveţi de ce vă îngrijora.

— Bine că măcar asta e o uşurare. Mulţumesc lui Dumnezeu că hotelul are o asigurare bună, de peste un milion, dacă îmi amintesc bine. Vom putea, totuşi, să transformăm dezastrul în avantajul nostru.

— Nu cred, dacă ceea ce scriu ziarele este adevărat.

— Ce vrei să spui? l-a întrebat Abel.

— Şefule, mai bine citiţi singur, i-a răspuns directorul adjunct.

Abel s-a dus la standul de ziare şi a dat băiatului doi cenţi pentru ultima ediţie din *The Chicago Tribune*. Titlul cu litere mari spunea totul: HOTELUL RICHMOND ÎN FLĂCĂRI – INCENDIEREA PARE A FI FOST PREMEDITATĂ.

Abel şi-a clătinat capul fără a-şi crede ochilor şi a mai citit o dată.

— Ce altceva se mai poate întâmpla? a murmurat el.

— Aveţi vreun necaz? l-a întrebat băiatul de la ziare.

— Unul mic, a spus Abel şi s-a reîntors la directorul adjunct.

— Cine face cercetarea din partea poliţiei?

— Ofiţerul de acolo care stă rezemat de maşina poliţiei, a răspuns adjunctul său, arătând spre un bărbat înalt, cu un început prematur de chelie. Este locotenentul O'Malley.

— Bun, a spus Abel. Tot personalul să se mute în anexă şi mâine dimineaţă la ora zece ne vedem acolo cu toţii. Dacă cineva are treabă cu mine mă găseşte la Stevens, unde voi sta până am să descurc lucrurile.

— Bine, şefule.

Abel s-a dus la locotenentul O'Malley şi s-a prezentat. Poliţistul înalt şi subţire s-a înclinat uşor şi i-a strâns mâna lui Abel.

— A, fostul director, dat dispărut, s-a reîntors la rămăşiţele carbonizate ale hotelului său.

— Nu găsesc nimic de râs, domnule ofiţer, a spus Abel.

— Iartă-mă, a spus el. Nu este nimic de râs. A fost o noapte lungă. Hai să mergem undeva să bem ceva.

Poliţistul l-a prins pe Abel de braţ, au traversat Michigan Avenue şi s-au oprit la o cafenea, la colţul străzii. Abel a râs când

li s-a pus în faţă amestecul alb, spumos. Pentru că nu avusese parte de copilărie şi adolescenţă ca toţi ceilalţi, era prima oară când bea lapte de pasăre.

— Ştiu, este nostim, în oraşul ăsta toată lumea încalcă legea bând whisky şi bere, a spus detectivul, dar cineva trebuie să joace cinstit. În orice caz, Prohibiţia n-o să ţină la nesfârşit şi atunci vor începe necazurile mele pentru că gangsterii vor descoperi că mie, într-adevăr, îmi place laptele de pasăre.

Abel a râs pentru a doua oară în acea zi.

— Acum să trecem la problemele dumitale, domnule Rosnovski. Mai întâi trebuie să vă spun că nu cred să aveţi vreo şansă să încasaţi poliţa de asigurare a acestui hotel. Experţii în incendii au cercetat cu de-amănuntul rămăşiţele clădirii şi au descoperit că locul a fost îmbibat cu benzină. Nici măcar nu s-a făcut nici o încercare de a o masca. S-au găsit urme peste tot. Un singur chibrit era suficient ca întreaga clădire să ardă ca o torţă romană.

— Aveţi vreo idee cine s-ar putea face vinovat? a întrebat Abel.

— Dă-mi voie să te întreb eu. Ai idee cine ar avea un dinte împotriva hotelului sau a dumitale personal?

Abel a mormăit.

— Cam cincizeci de oameni, domnule locotenent. Când mi-am luat funcţia în primire aici, am făcut curăţenie mare. Vă pot da o listă dacă credeţi că v-ar putea ajuta.

— Eu cred că da, dar după felul cum vorbesc oamenii, s-ar putea să nu-mi trebuiască. Dar, dacă vă parvine vreo informaţie certă, vă rog să mă anunţaţi, domnule Rosnovski. Să-mi comunicaţi negreşit pentru că vă avertizez că aveţi mulţi duşmani.

A făcut semn cu mâna spre strada care forfotea de oameni.

— Ce vreţi să spuneţi? l-a întrebat Abel.

— Cineva spunea că dumneata ai dat foc, pentru că ai pierdut totul în crahul de la bursă şi ai nevoie de banii de la asigurări.

Abel a dat să se ridice de pe scaun.

— Potoleşte-te, potoleşte-te. Ştiu că ai fost la Boston toată ziua şi ceea ce contează şi mai mult este că în Chicago eşti cunoscut că ai pus pe picioare hoteluri, nu că le-ai distrus. Dar cineva a dat, într-adevăr, foc hotelului Richmond. Poţi însă să pui

pariu că n-am să mă dau bătut până nu aflu cine. Aşa că, deocamdată, aşa stau lucrurile. S-a răsucit în scaun. Trataţia cu lapte de pasăre o fac eu. Cândva, în viitor, poate îţi voi cere şi eu o favoare. I-a zâmbit fetei de la casă, admirându-i gleznele şi blestemând în gând fustele lungi. I-a dat cincizeci de cenţi. Păstrează restul, scumpo.

— Mii de mulţumiri, i-a spus în derâdere fata.

— Nimeni nu mă apreciază, s-a plâns locotenentul.

Abel a râs pentru a treia oară, ceea ce cu o oră mai înainte n-ar fi crezut că este posibil.

— Apropo, a continuat locotenentul când au ajuns la uşă, te caută cel de la asigurări. Nu-mi amintesc cum îl cheamă pe tip, dar presupun că o să te găsească. Să nu sari cu pumnii pe el. Dacă el are sentimentul că eşti implicat, cine îl poate învinui? Ţinem legătura, domnule Rosnovski. Vreau să mai stăm de vorbă.

Abel l-a urmărit cu privirea pe locotenent cum a dispărut în mulţimea de spectatori şi apoi s-a îndreptat agale spre hotelul Stevens şi a reţinut o cameră pentru la noapte. Recepţionerul, care deja înregistrase majoritatea clienţilor de la Richmond, nu şi-a putut înăbuşi un zâmbet la gândul că face o rezervare şi pentru director. Odată ajuns în cameră, Abel s-a aşezat la masă şi i-a scris o scrisoare domnului William Kane, dându-i toate detaliile posibile despre incendiu şi spunându-i că intenţiona să-şi folosească libertatea neaşteptată spre a face un tur pe la celelalte hoteluri. Abel nu credea că ar avea vreun rost să stea în Chicago ca să se încălzească la jarul hotelului Richmond şi nutrind vaga speranţă că va pica cineva din cer care să-l scoată din încurcătură.

În dimineaţa următoare, după un mic dejun excelent la Stevens – un hotel bine condus întotdeauna îl făcea pe Abel să se simtă bine – s-a dus să-l vadă pe Curtis Fenton de la Continental Trust şi spre a-l încunoştinţa de atitudinea băncii Kane şi Cabot – sau mai bine zis de atitudinea lui William Kane. Deşi Abel a considerat că nu-şi avea rostul, a adăugat că era în căutarea unui cumpărător care să plătească pe grupul Richmond două milioane.

— Incendiul acela n-o să ne ajute, dar am să văd ce putem face, i-a spus Fenton care părea mult mai binevoitor decât se aşteptase Abel. Când ai cumpărat cele douăzeci şi cinci de

procente din acţiunile domnişoarei Leroy eu ţi-am spus că hotelurile sunt o achiziţie importantă şi că ai făcut o afacere bună. În ciuda crahului, nu văd de ce mi-aş schimba opinia în legătură cu asta, domnule Rosnovski. Te-am urmărit cum ţi-ai condus hotelul în cei aproape doi ani, şi, dacă decizia ar depinde de mine, eu personal te-aş sprijini, dar mă tem că banca mea niciodată nu va încuviinţa să sprijine grupul Richmond. Noi cunoaştem situaţia financiară pe o perioadă foarte mare de timp ca să mai avem vreo speranţă în viitorul grupului, iar acel foc a fost ultimul pai de care ne puteam agăţa, dacă îmi ierţi expresia. În orice caz, eu mai am unele relaţii şi am să văd ce pot face ca să te ajut. Cred că aveţi în oraş mai mulţi oameni care vă admiră decât bănuiţi, domnule Rosnovski.

După discuţia cu locotenentul O'Malley, Abel se întrebase dacă îi mai rămăsese vreun prieten în Chicago. I-a mulţumit lui Curtis Fenton, s-a dus apoi la ghişeele din faţă ale băncii şi a cerut casierului cinci mii de dolari, bani gheaţă, din contul hotelului. A petrecut restul dimineţii în anexa Richmond. A plătit fiecărui salariat banii pe două săptămâni şi le-a spus că pot să locuiască în anexă cel puţin o lună sau până îşi vor găsi o nouă slujbă. Apoi s-a întors la Stevens, şi-a împachetat noile haine pe care şi le cumpărase după incendiu şi s-a pregătit pentru turul pe la celelalte hoteluri Richmond.

La început s-a îndreptat cu Buick-ul pe care şi-l cumpărase chiar înainte de crahul bancar spre sud şi primul hotel la care s-a oprit a fost St. Louis Richmond. Călătoria pe la toate hotelurile din grup i-a luat aproape o lună şi, deşi toate erau conduse prost şi lucrau în pierdere, nici unul nu i s-a părut lui Abel un caz de nerezolvat. Toate se aflau în zone bune; unele erau plasate chiar în cele mai bune locuri din oraş. Bătrânul Leroy pesemne că fusese un om mult mai priceput în afaceri decât fiul său, şi-a zis Abel. A verificat cu atenţie poliţa de asigurări a fiecărui hotel; nu a găsit nimic în neregulă. Când, în cele din urmă, a ajuns la Dallas Richmond, de un singur lucru era sigur: oricine va reuşi să cumpere grupul cu două milioane va face o avere bună. Îşi dorea să poată avea această şansă, pentru că ştia exact ce trebuia făcut ca grupul să devină profitabil.

Când s-a întors după aproape patru săptămâni, a tras la Stevens, unde-l aşteptau o mulţime de mesaje. Locotenentul O'Malley dorea să-l vadă, la fel şi William Kane, Curtis Fenton şi un anume domn Henry Osborne.

Abel a început cu omul legii şi, într-o scurtă conversaţie telefonică cu O'Malley, au convenit să se întâlnească la cafeneaua de pe Michigan Avenue. Abel, în timp ce l-a aşteptat pe locotenent, a stat cocoţat pe scaunul înalt, cu spatele spre tejghea şi cu privirea pironită pe scheletul carbonizat al hotelului Richmond. O'Malley a întârziat câteva minute, dar nu s-a deranjat să-şi ceară scuze când s-a aşezat pe scaunul de alături şi l-a răsucit ca să fie cu faţa spre Abel.

— De ce continuăm să ne întâlnim aici? l-a întrebat Abel.

— Îmi eşti dator, a spus locotenentul şi nimeni din Chicago nu o poate şterge fără să-şi achite laptele de pasăre faţă de O'Malley.

Abel a comandat două porţii, una dublă şi alta obişnuită.

— Ce-ai aflat? l-a întrebat Abel în timp ce i-a pasat detectivului două paie cu dungi albe şi roşii.

— Băieţii de la pompieri au avut dreptate, focul a fost pus. Am arestat un tip cu numele de Desmond Pacey, care s-a dovedit a fi fostul director de la Richmond. Asta îţi spune ceva, nu?

— Mă tem că da, a spus Abel.

— De ce spui asta? l-a întrebat locotenentul.

— Eu l-am concediat pe Pacey pentru că şi-a însuşit banii hotelului. El a zis că are să mi-o plătească cu orice preţ, dar nu i-am dat atenţie. Am primit prea multe ameninţări la viaţa mea, domnule locotenent, ca să mai iau vreuna în serios, mai cu seamă de la o creatură ca Pacey.

— Ei bine, trebuie să-ţi spun că noi l-am luat în serios, la fel şi cei de la asigurări care sunt hotărâţi să nu plătească nici un sfanţ până nu se dovedeşte că nu exista nici o înţelegere între dumneata şi Pacey în privinţa focului.

— Asta-i tot ce-mi mai trebuie în momentul de faţă, a spus Abel. Cum poţi să fii atât de sigur că este Pacey?

— L-am găsit înregistrat la urgenţă, la spitalul local în aceeaşi zi în care a fost incendiul. Am făcut o verificare de rutină la spital cerând să ne spună dacă în acea zi s-a prezentat cineva la ei cu arsuri grave. Din fericire – ceea ce se întâmplă destul de des în munca de poliţie, cum nu toţi suntem născuţi să fim Sherlock Holmes – soţia unui sergent care a fost ospătăriţă la Richmond ne-a spus că el a fost directorul hotelului. Chiar şi eu aş fi putut să pun cap la cap cele două lucruri. Tipul nu părea să-

şi facă probleme că va fi prins, singurul lucru ce-l interesa era cum să tragă foloase din ceea ce el numea ziua răzbunării Sfântului Valentin. Până acum câteva minute nu înţelegeam care era mobilul acelei răzbunări, dar acum sunt sigur că ştiu; deşi nu sunt prea surprins. Aşa că, domnule Rosnovski, cazul este aproape elucidat.

Locotenentul a mai tras de câteva ori cu paiul până ce sunetele produse l-au convins că sorbise ultima picătură.

— Mai vreţi încă unul?

— Nu, de data asta renunţ. Mă aşteaptă o zi grea. A coborât de pe scaun. Noroc, domnule Rosnovski. Dacă poţi să-i dovedeşti tipului de la asigurări că n-ai nici o legătură cu Pacey o să-ţi primeşti banii. Eu am să fac tot ce pot să te ajut când cazul va ajunge la tribunal. Ţinem legătura.

Abel l-a urmărit cu privirea cum a dispărut pe uşă. I-a dat ospătăriţei un dolar şi a ieşit în stradă cu ochii pironiţi pe locul în care, până în urmă cu o lună, se înălţase hotelul Richmond. Apoi s-a răsucit pe călcâie şi a pornit cu paşi mari şi cufundat în gânduri spre Stevens.

A găsit un alt mesaj de la Henry Osborne, care nici acum nu-şi dezvăluia identitatea. Nu era decât un singur mod de a afla. Abel l-a sunat pe Osborne, care s-a dovedit a fi inspectorul de la compania de asigurări Great Western, unde fusese asigurat hotelul. Abel a fixat să se întâlnească cu el la prânz.

După aceea l-a sunat pe William Kane la Boston şi i-a prezentat un raport asupra hotelurilor pe care le vizitase.

— Şi îmi permiteţi să vă spun din nou, domnule Kane, că aş putea să transform pierderile de la acele hoteluri în profituri dacă banca dumneavoastră îmi acordă timp şi suport financiar? Ceea ce am reuşit în Chicago ştiu că aş putea să fac şi cu celelalte.

— Probabil că da, domnule Rosnovski, dar mă tem că asta nu va fi cu banii de la Kane şi Cabot. Vă reamintesc că nu mai aveţi decât cinci zile în care să găsiţi un susţinător. La revedere, domnule.

— Snob îngâmfat, a spus Abel, în telefonul mut. Eu nu sunt destul de rasat pentru banii tăi, nu? Aşteaptă tu, într-o bună zi, ticălosule...

Punctul următor pe agenda lui Abel era omul de la asigurări. Henry Osborne s-a dovedit a fi un bărbat înalt, chipeş, cu ochii negri şi păr negru ce începuse să se grizoneze. Lui Abel

i-a plăcut nonşalanţa cu care acesta se comporta. Osborne a avut foarte puţine de adăugat la cele spuse de locotenentul O'Malley. Compania de asigurări Great Western Casualty nu avea de gând să plătească nimic atâta vreme cât poliţia îl acuza pe Desmond Pacey de a fi dat foc şi nu se dovedea că Abel nu era implicat. Henry Osborne părea să fie foarte înţelegător în legătură cu întreaga problemă.

— Grupul Richmond are suficienţi bani ca să reconstruiască hotelul? l-a întrebat Osborne.

— Nici un sfanţ, a spus Abel. Celelalte hoteluri au fost ipotecate şi banca mă presează să le vând.

— De ce dumneata? l-a întrebat.

Abel i-a explicat cum a ajuns în posesia acţiunilor întregului grup fără ca, de fapt, să fie proprietarul hotelurilor. Henry Osborne a fost oarecum surprins.

— Bineînţeles banca cunoaşte cât de bine ai condus acest hotel, nu? Orice om de afaceri din Chicago ştie că eşti primul director care i-a adus vreodată vreun profit lui Davis Leroy. Este adevărat că băncile trec printr-o perioadă grea, dar chiar şi ei ar trebui să ştie când să facă o excepţie pentru propriul lor bine.

— Nu şi această bancă.

— Continental Trust? a întrebat Osborne. Eu întotdeauna l-am găsit pe bătrânul Curtis Fenton un pic cam îngâmfat, dar este destul de înţelegător.

— Nu este Continental. Hotelurile le deţine o bancă din Boston care se cheamă Kane şi Cabot.

Henry Osborne s-a făcut alb la faţă ca varul şi s-a aşezat.

— Nu vă simţiţi bine? l-a întrebat Abel.

— Ba da, totul este în ordine.

— Cunoaşteţi cumva din întâmplare această bancă?

— Rămâne între noi? a spus Henry Osborne.

— Bineînţeles.

— Da, societatea mea a avut de-a face cu unul dintre ei în trecut. A părut să şovăie. Şi am terminat dându-i în judecată.

— De ce?

— Nu pot să divulg amănunte. A fost o afacere încurcată. Hai să spunem doar că unul dintre directori nu a fost suficient de onest şi deschis faţă de noi.

— Care dintre ei? l-a întrebat Abel.

— Dumneata cu care ai avut de-a face? s-a interesat

Osborne.

— Un bărbat cu numele de William Kane.

Osborne a părut din nou să ezite.

— Fii atent, a spus el. Este cel mai mare ticălos de pe lume. Pot să-ţi pun pe tavă toate infamiile pe care le-a făcut, dar asta rămâne absolut între noi.

— În mod cert eu nu-i datorez nici o favoare, a spus Abel. Putem ţine legătura, domnule Osborne. Eu am o poliţă de plătit domnului Kane pentru ceea ce i-a făcut lui Davis Leroy.

— Ei bine, în orice caz poţi conta pe ajutorul meu dacă este implicat William Kane, a spus Henry Osborne ridicându-se de la birou. Dar asta, repet, rămâne strict între noi. Şi dacă tribunalul stabileşte că Desmond Pacey a dat foc hotelului Richmond şi nimeni altcineva nu este amestecat, societatea de asigurări va plăti în aceeaşi zi. După aceea putem să mai facem afaceri împreună cu celelalte hoteluri pe care le ai.

— Probabil, a spus Abel.

S-a întors la Stevens şi a hotărât să meargă să servească prânzul ca să se convingă singur cât de bine este condus restaurantul. La recepţie îl aştepta un alt mesaj. Un anume Domn David Maxton se interesa dacă Abel este liber şi poate lua masa cu el la ora unu.

— David Maxton, a spus Abel cu voce tare şi fata de la recepţie şi-a înălţat privirile. De unde cunosc eu acest nume? a întrebat-o pe recepţionera care se zgâia la el.

— Este proprietarul acestui hotel, domnule Rosnovski.

— A, da. Vă rog, transmiteţi-i domnului Maxton că voi fi încântat să iau prânzul cu dânsul. Abel şi-a aruncat ochii spre ceas. Vreţi să-i spuneţi că voi întârzia câteva minute?

— Bineînţeles, domnule, a spus fata.

Abel s-a dus repede în camera lui şi şi-a pus o cămaşă nouă, albă, întrebându-se ce-ar putea dori David Maxton.

Restaurantul era deja plin când a intrat Abel. Ospătarul l-a condus într-un separeu unde stătea singur la masă proprietarul de la Stevens. S-a ridicat în picioare ca să-l întâmpine pe Abel.

— Abel Rosnovski, domnule.

— Da, te cunosc, a spus Maxton sau, mai bine zis, am auzit vorbindu-se mult despre dumneata. Te rog ia loc şi să comandăm prânzul.

Abel n-a avut cum să nu admire Stevens-ul. Masa şi serviciul erau tot atât de bune ca la Plaza. Dacă va fi să aibă cel

mai bun hotel din Chicago, ştia că trebuia să-l întreacă pe acesta.

Ospătarul şef a apărut din nou cu meniul. Abel l-a cercetat cu atenţie, a refuzat politicos primul fel şi a ales carne de vacă, ceea ce însemna cel mai rapid mod de a afla dacă restaurantul are măcelarul potrivit. David Maxton nu şi-a aruncat privirea pe meniu şi a comandat somon. Ospătarul şef s-a făcut nevăzut.

— Pesemne că te întrebi de ce te-am invitat la masă, domnule Rosnovski.

— Presupun, a răspuns Abel râzând, că aveţi de gând să-mi cereţi să preiau hotelul Stevens.

— Ai perfectă dreptate, domnule Rosnovski.

A fost rândul lui Maxton să râdă. Abel a rămas fără grai. Nici chiar sosirea ospătarului cu cea mai grozavă carne de vacă n-a ajutat. Cuţitul a rămas aşteptând. Maxton a stors puţină lămâie peste somon şi a continuat:

— Directorul meu trebuie să se pensioneze peste cinci luni, după douăzeci şi doi de ani în care m-a slujit cu credinţă, iar directorul adjunct se va pensiona şi el foarte curând după aceea. Aşa că sunt în căutarea unei noi echipe.

— Locul mi se pare destul de îngrijit, a spus Abel.

— Eu întotdeauna am vrut să aduc îmbunătăţiri, domnule Rosnovski. Niciodată să nu te mulţumeşti cu aceeaşi stare de lucruri, a spus Maxton. Ţi-am urmărit activitatea cu atenţie. Până a prelua dumneata Richmond-ul, nici nu putea fi numit hotel. Era un imens azil de noapte. În următorii doi sau trei ani ai fi fost un adversar de temut pentru Stevens dacă un nebun nu i-ar fi dat foc înainte de a ţi se fi oferit şansa s-o dovedeşti.

— Cartofi, domnule?

Abel şi-a ridicat privirile spre ospătăriţa tânără şi drăguţă. Ea i-a zâmbit.

— Nu, mulţumesc, i-a spus el. Ei bine, domnule Maxton, sunt foarte flatat atât de părerea pe care o aveţi despre mine, cât şi de ofertă.

— Cred că ai să fii mulţumit aici, domnule Rosnovski. Stevens este un hotel bine condus şi aş dori să-ţi propun pentru început cincizeci de dolari pe săptămână şi două procente din profit. Poţi să începi cât de curând posibil.

— Am nevoie de câteva zile ca să mă gândesc la oferta generoasă pe care mi-aţi făcut-o, domnule Maxton, a spus Abel,

dar trebuie să vă mărturisesc că sunt foarte tentat. În orice caz, mai am încă vreo câteva probleme de rezolvat în legătură cu Richmond-ul.

— Fasole verde, domnule?

Aceeaşi ospătăriţă şi acelaşi zâmbet.

Chipul i se părea cunoscut lui Abel. Era sigur că o mai văzuse undeva. Poate că lucrase cândva la Richmond.

— Da, vă rog.

A urmărit-o cu privirea cum se îndepărta. Era ceva cu ea.

— De ce nu rămâi la hotel câteva zile ca oaspetele meu, să vezi cum merg lucrurile? l-a întrebat Maxton. Te-ar putea ajuta să iei o hotărâre.

— Nu este necesar, domnule Maxton. După o singură zi cât am stat aici am ştiut cât de bine este condus hotelul. Problema pe care o am este că eu sunt proprietarul grupului Richmond.

Pe chipul lui Maxton s-a citit surpriza.

— Habar n-am avut, a spus el. Am crezut că fiica bătrânului Davis Leroy va fi noul proprietar.

— Este o poveste lungă, a spus Abel şi i-a explicat lui Maxton cum a ajuns el în posesia acţiunilor de la grupul Richmond.

— Problema este simplă, domnule Maxton. Ceea ce vreau eu, de fapt, este să găsesc două milioane şi să transform acel grup încât să merite să-ţi investeşti banii în el.

— Înţeleg, a spus Maxton cu ochii pironiţi în farfuria goală din faţa lui.

Un ospătar a luat-o.

— Doriţi cafea?

Era aceeaşi chelneriţă. Acelaşi zâmbet. Acelaşi chip cunoscut. A început să-l îngrijoreze pe Abel.

— Şi zici că Fenton Curtis de la Continental Trust îţi caută un cumpărător?

— Da, de aproape o lună, a spus Abel. De fapt, în după-amiaza asta, mai târziu, am să ştiu dacă a găsit pe cineva, dar nu sunt optimist.

— Ei bine, asta este foarte interesant. N-am ştiut că Richmond Group este în căutarea unui cumpărător. Te rog, vrei să mă ţii la curent, indiferent ce se întâmplă?

— Bineînţeles, a spus Abel.

— Cât timp îţi mai acordă banca din Boston ca să faci rost

de cele două milioane?

— Doar câteva zile, aşa că nu va mai dura mult până să vă comunic hotărârea mea.

— Mulţumesc, a spus Maxton. A fost o plăcere să te cunosc, domnule Rosnovski. Sunt sigur că voi fi încântat să lucrez cu dumneata.

I-a strâns mâna lui Abel cu căldură.

— Mulţumesc, domnule, a spus Abel.

Chelneriţa i-a zâmbit iar când a trecut pe lângă ea, ieşind din restaurant. Când Abel a dat nas în nas cu ospătarul şef s-a oprit şi l-a întrebat care era numele ei.

— Iertaţi-mă, domnule, dar nu avem voie să spunem clienţilor nici un nume de-al personalului nostru; este strict împotriva regulilor de serviciu. Dacă aveţi a vă plânge de ceva, sunteţi amabil să-mi spuneţi mie, domnule?

— N-am nici o plângere, a spus Abel. Dimpotrivă, a fost un prânz excelent.

Cu oferta unei slujbe în buzunar, Abel se simţea mult mai stăpân pe sine ca să-l întâlnească pe Curtis Fenton. Era sigur că bancherul nu găsise nici un cumpărător, dar, cu toate acestea s-a îndreptat cu paşii mari şi arzând de nerăbdare spre Continental Trust. Îi surâdea ideea de a fi directorul celui mai bun hotel din Chicago. Poate că ar izbuti să-l facă cel mai bun hotel din America. Imediat ce a ajuns la bancă, a fost introdus în biroul lui Curtis Fenton. Bancherul înalt şi subţire – purta oare acelaşi costum în fiecare zi sau avea trei identice? – l-a invitat pe Abel să ia loc şi faţa-i de obicei solemnă, a fost străbătută de un zâmbet larg.

— Domnule Rosnovski, ce plăcere să vă revăd! Dacă aţi fi venit dimineaţă, nu aş fi avut să vă dau nici o veste, dar cu câteva minute mai devreme am primit un telefon de la cineva care este interesat.

Inima lui Abel i-a tresărit de bucurie, luat fiind şi prin surprindere. A tăcut câteva clipe, după care a spus:

— Puteţi să-mi spuneţi cine este?

— Mă tem că nu. Cel care doreşte să cumpere mi-a dat instrucţiuni stricte că trebuie să rămână anonim, dat fiind că tranzacţia este o investiţie personală ce ar putea să intre în conflict cu celelalte afaceri ale lui.

— David Maxton, a murmurat Abel pentru sine. Dumnezeu

să-l binecuvânteze.

Curtis Fenton n-a comentat şi a continuat:

— Ei bine, aşa cum v-am spus, domnule Rosnovski, eu deocamdată nu sunt în poziţia de a....

— Perfect, perfect, l-a întrerupt Abel. Când credeţi că îmi veţi putea comunica hotărârea domnului respectiv?

— În momentul de faţă nu sunt sigur, dar s-ar putea să am mai multe veşti de la el pe luni. Aşa că, dacă se întâmplă să aveţi drum pe aici...

— Să se întâmple să am drum? a spus Abel. Dar este în joc întreaga mea viaţă!

— Atunci este mai bine să fixăm o întâlnire pentru luni dimineaţă.

Pe când Abel cobora pe Michigan Avenue întorcându-se la hotelul Stevens, a început să burniţeze. S-a trezit fredonând „Cântând în ploaie”. A luat liftul şi când a ajuns în cameră l-a sunat pe William Kane ca să-i ceară o amânare până luni şi i-a spus că avea şanse să găsească un cumpărător. Kane a părut neîncrezător, dar a fost de acord.

— Ticălosul, a spus Abel de câteva ori în timp ce punea telefonul în furcă. Dă-mi doar puţin timp, Kane. O să apuci clipa când vei regreta că l-ai omorât pe Davis Leroy.

Abel stătea pe marginea patului bătând darabana cu degetele pe tăblie, întrebându-se cum îşi va petrece timpul până luni. A coborât în holul hotelului. Aici a văzut-o din nou pe ospătăriţa de la prânz, acum servind ceaiul în Grădina Tropicală. Pe Abel l-a depăşit curiozitatea şi s-a îndreptat spre capătul salonului luând loc la o masă. Ea a venit la el.

— Bună ziua, domnule, a spus ea. Doriţi ceai?

Din nou acelaşi zâmbet cunoscut.

— Ne cunoaştem, nu-i aşa? a întrebat Abel.

— Da, bineînţeles, Wladek.

Abel a tresărit când şi-a auzit numele şi s-a înroşit puţin amintindu-şi că părul scurt, blond fusese lung şi moale, iar ochii adumbriţi de gene fuseseră atât de ademenitori.

— Zaphia, am venit în America pe acelaşi vapor. Bineînţeles, tu te-ai dus la Chicago. Ce faci aici?

— Lucrez, după cum vezi. Doriţi puţin ceai, domnule?

Accentul ei polonez l-a încălzit pe Abel.

— Te invit diseară să iei cina cu mine, a spus el.

— Nu pot, Wladek. Nu ni se permite să ieşim cu clienţii.

Dacă o facem, ne pierdem automat slujba.

— Eu nu sunt client, a zis Abel. Sunt un vechi prieten.

— Care avea de gând să vină să-mi facă o vizită în Chicago imediat ce-şi găseşte o slujbă şi, când, într-adevăr, ai venit, nici măcar nu ţi-ai mai amintit că sunt aici, a spus Zaphia.

— Ştiu, ştiu, iartă-mă Zaphia, ia masa cu mine diseară. Numai de data asta, a spus Abel.

— Numai de data asta, a repetat ea.

— Ne întâlnim la Brundage, la ora şapte. Pentru tine este bine?

Zaphia a roşit când a auzit numele. Probabil că era cel mai scump restaurant din Chicago, iar ea nu s-ar fi simţit în largul ei acolo nici ca ospătăriţă, iar clientă cu atât mai puţin.

— Nu, să mergem undeva mai puţin luxos, Wladek.

— Unde? a întrebat ea.

— Ştii restaurantul The Sausage de la colţul străzii patruzeci şi trei?

— Nu, a recunoscut el, dar am să-l găsesc. Deci, la ora şapte.

— La şapte, Wladek. O să fie extraordinar. Apropo, vrei ceai?

— Nu, cred că am s-o iau din loc, a spus Abel.

Ea a zâmbit şi a plecat. El a mai stat câteva minute urmărind-o cum servea ceaiul. Era mult mai drăguţă decât şi-o amintea. Pesemne că perspectiva de a-şi omorî timpul până luni, n-avea să fie, până la urmă, atât de sumbră pe cât crezuse.

Localul The Sausage i-a adus lui Abel în minte cele mai proaste amintiri despre primele sale zile în America. Cât a aşteptat-o pe Zaphia a sorbit dintr-o băutură gazoasă cu ghimber şi i-a urmărit pe ospătari, nemulţumit de felul cum trânteau mâncarea în faţa clienţilor. Nu-şi dădea seama ce era mai rău: mâncarea sau serviciile. Zaphia a întârziat aproape douăzeci de minute şi, când a apărut în cadrul uşii, arăta elegantă, ca scoasă din cutie, cu o rochie galbenă care părea recent scurtată ca să fie în pas cu ultima modă, dar care, totuşi, scotea în evidenţă cât de atrăgător i se făcuse trupu-i cândva firav. Ochii-i cenuşii îl căutau pe Wladek şi obrajii roz i s-au înroşit când a devenit conştientă de privirile celorlalţi bărbaţi oprite asupra ei.

— Bună seara, Wladek, a spus ea în poloneză.

Abel s-a ridicat şi i-a oferit ei scaunul de lângă foc.

— Sunt atât de bucuros că ai putut să vii, a răspuns el în engleză.

Ea l-a privit perplexă pentru o clipă, apoi a spus în engleză:

— Îmi pare rău că am întârziat.

— O, nici n-am băgat de seamă. Vrei să bei ceva, Zaphia?

— Nu, mulţumesc.

Câteva secunde n-a vorbit nici unul din ei, ca apoi să pornească amândoi deodată.

— Uitasem cât eşti de drăguţă... a spus Abel.

— Cum ai... a început Zaphia.

Ea a zâmbit timid şi Abel a simţit că ar vrea s-o atingă, îşi amintea aşa de bine că avusese aceeaşi reacţie când o văzuse prima oară în urmă cu mai bine de opt ani.

— Ce face George? a întrebat ea.

— Nu l-am văzut de peste doi ani, a răspuns Abel simţindu-se brusc vinovat. Am fost atât de ocupat cu munca la un hotel aici în Chicago şi apoi...

— Ştiu, l-a întrerupt Zaphia. Cineva i-a dat foc.

— De ce n-ai venit niciodată la mine? a întrebat-o Abel.

— Nu credeam că ai să-ţi mai aminteşti de mine, Wladek, şi am avut dreptate.

— Atunci cum de m-ai recunoscut? a întrebat-o Abel. M-am îngrăşat atât de mult.

— După brăţara de argint, a spus ea simplu.

Abel şi-a coborât privirea spre încheietura mâinii şi a râs.

— Am multe pentru care trebuie să mulţumesc acestei brăţări şi acum aş putea să adaug că datorită ei suntem din nou împreună.

Ea i-a evitat privirea.

— Ce faci acum dacă nu mai ai un hotel pe care să-l conduci?

— Caut o slujbă, a răspuns Abel nevoind s-o intimideze cu faptul că i se oferise şansa să fie director la Stevens.

— O să fie un post bun la Stevens. Prietenul meu mi-a spus.

— Prietenul tău ţi-a spus? a repetat el simţind cum îl doare fiecare cuvânt rostit.

— Da, a spus ea. În curând hotelul va avea nevoie de un director adjunct. De ce nu ceri tu slujba asta? Sunt sigură că ai

şanse să o primeşti, Wladek. Eu am ştiut dintotdeauna că tu ai să reuşeşti în America.

— Aş putea să încerc, a spus Abel. A fost drăguţ din partea ta să te gândeşti la mine. De ce n-o cere prietenul tău?

— O, nu, el este mult prea începător ca să poată fi luat în consideraţie; nu este decât ospătar în sala în care lucrez şi eu.

Brusc Abel a simţit că ar fi vrut să schimbe locul cu el.

— Luăm cina? a întrebat-o el.

— Nu sunt obişnuită să mănânc în oraş, a spus Zaphia.

S-a uitat la meniu indecisă. Abel, care şi-a dat seama că ea încă nu ştia citi englezeşte, a comandat pentru amândoi. Ea a mâncat cu plăcere şi nu mai contenea să laude mâncarea care era cu totul banală. Abel găsea entuziasmul ei tonic în comparaţie cu sofisticarea ternă a lui Melanie. Şi-au povestit vieţile de când se stabiliseră în America. Zaphia începuse ca fată în casă şi progresase până la slujba de ospătăriţă la Stevens, unde se afla de şase ani. Abel i-a povestit tot prin ceea ce trecuse. În cele din urmă, ea s-a uitat la ceas.

— Wladek, cum a zburat timpul, a spus ea. Este trecut, de unsprezece şi mâine la ora şase trebuie să fiu la slujbă.

Abel nu-şi dăduse seama că au trecut patru ore. El ar fi stat acolo toată noaptea, fericit să sporovăiască împreună şi copleşit de admiraţia pe care ea i-o arăta fără nici o reţinere.

— Pot să te mai văd, Zaphia? a întrebat-o el pe când se întorceau ţinându-se de mână spre hotelul Stevens.

— Dacă doreşti, Wladek.

S-au oprit în faţa intrării de serviciu, din spatele hotelului.

— Pe aici intru eu, a spus ea. Dacă ai să ajungi director adjunct, Wladek, ţie ţi se va permite să intri pe uşa din faţă.

— Te deranjează dacă-mi spui Abel? a întrebat-o el.

— Abel? a rostit ea de parcă ar fi încercat numele ca pe o mănuşă nouă. Dar pe tine te cheamă Wladek.

— M-a chemat cândva, dar acum nu mă mai numesc aşa. Numele meu este Abel Rosnovski.

— Abel este un nume nostim, dar ţi se potriveşte, a spus ea. Mulţumesc pentru cină, Abel. A fost plăcut să ne revedem. Noapte bună.

— Noapte bună, Zaphia, a spus el şi ea a plecat.

A urmărit-o cu privirea cum a dispărut pe intrarea de serviciu, apoi a ocolit hotelul cu paşi rari şi a intrat prin uşa din

faţă. Brusc – şi nu pentru prima oară în viaţă – s-a simţit foarte singur.

Abel şi-a petrecut weekend-ul gândindu-se la Zaphia şi perindându-i-se prin minte imagini legate de ea – mirosul de la clasa a patra de pe vapor, cozile imigranţilor de pe Ellis Island, însă mai presus de toate scurta, dar pasionanta lor aventură amoroasă din barca de salvare. A luat toate mesele în restaurantul hotelului ca să fie mai aproape de ea şi să-i studieze prietenul. A ajuns la concluzia că acesta era un tânăr cu coşuri. S-a gândit că şi el avusese coşuri, spera că avusese, da, într-adevăr, avusese coşuri. Spre regretul lui, băiatul, în ciuda coşurilor, era cel mai chipeş dintre ospătari.

Abel a vrut s-o scoată pe Zaphia sâmbătă în oraş, dar ea a fost de serviciu toată ziua. În orice caz, a reuşit s-o însoţească la biserică duminică dimineaţa şi a ascultat cu un amestec de nostalgie şi exasperare preotul polonez care intona cuvintele demult uitate ale Mesei. Era pentru prima oară când Abel intra într-o biserică după ce părăsise castelul din Polonia. În vremurile care au urmat el asistase şi îndurase multe lovituri ale sorţii ca să mai poată crede în vreo zeitate binevoitoare. Răsplata pentru că fusese la biserică a venit atunci când Zaphia i-a permis s-o ţină de mână pe când se întorceau împreună la hotel.

— Te-ai mai gândit la slujba de la Stevens? l-a întrebat ea.

— Mâine dimineaţă am să aflu decizia lor.

— O, mă bucur atât de mult, Abel. Sunt sigură că ai să fii un foarte bun director adjunct.

— Mulţumesc, a spus Abel dându-şi seama că ţelurile lor erau diferite.

— Vrei să vii diseară la cină, la verii mei? l-a întrebat Zaphia. Eu îmi petrec întotdeauna serile de duminică împreună cu ei.

— Da, mi-ar plăcea foarte mult.

Verii Zaphiei locuiau foarte aproape de The Sausage, în centrul oraşului. Au fost foarte impresionaţi când au văzut-o venind cu un prieten polonez care conducea un Buick nou. Familia, aşa cum îi numea Zaphia, era formată din cele două surori, Katya şi Janina şi soţul Katyei, Janek. Abel le-a adus surorilor un buchet de trandafiri, apoi a luat loc şi a răspuns într-o poloneză fluentă la toate întrebările lor privind proiectele sale de viitor. Se vedea clar că Zaphia era stânjenită, dar Abel ştia că aşa se petrecea cu orice nou prieten al unei fete dintr-o casă de

polonezi-americani. S-a străduit să-şi minimalizeze progresele făcute de când lucrase într-o măcelărie, fiind conştient de ochii invidioşi ai lui Janek care nu-l slăbiseră deloc. Katya le-a servit o masă simplă, poloneză, pe care Abel ar fi mâncat-o cu mult mai multă plăcere în urmă cu cincisprezece ani. L-a lăsat pe Janek să se frământe şi s-a concentrat spre a câştiga bunăvoinţa surorilor. Părea a fi reuşit, dar poate că ele îl aprobau şi pe tânărul cu coşuri. Nu, nu puteau să fie de acord cu el; acela nici măcar nu era polonez – sau poate că era – Abel nici, măcar nu-i ştia numele şi nu vorbise niciodată cu el.

Când se întorceau spre Stevens, Zaphia l-a întrebat cu o undă de cochetărie pe care i-o observase şi pe vapor dacă nu era periculos să şofeze ţinând o doamnă de mână în acelaşi timp. Abel a râs şi restul drumului a condus cu ambele mâini pe volan.

— Mâine ai vreme ca să ne vedem? a întrebat-o el.

— Sper că da, Abel, a spus ea. Poate că până atunci ai să fii deja şeful meu. În orice caz, îţi doresc noroc.

A zâmbit în sinea lui în timp ce o urmărea cu privirea cum se îndrepta spre uşa din spate a hotelului şi s-a întrebat ce ar fi simţit ea dacă ar fi cunoscut adevăratele consecinţe ale hotărârii de a doua zi. Nu s-a mişcat până ce n-a dispărut prin intrarea de serviciu.

— Director adjunct! a spus el râzând pe când se urca în pat şi se întreba ce veşti îi va aduce Curtis Fenton dimineaţa.

A aruncat perna pe duşumea şi a încercat să şi-o scoată pe Zaphia din minte.

A doua zi s-a trezit cu câteva minute înainte de ora cinci. În cameră era încă întuneric când el a trimis după ediţia de dimineaţă a ziarului *The Tribune*, după care a parcurs pagina financiară. La ora şapte, când restaurantul s-a deschis, el era îmbrăcat şi gata pentru micul dejun. În dimineaţa aceea Zaphia nu servea în salonul principal, dar băiatul cu coşuri era acolo, ceea ce Abel a interpretat a fi de prost augur. După micul dejun s-a întors în camera lui; n-a ştiut însă că Zaphia s-a prezentat la slujbă exact peste cinci minute după plecarea lui. Şi-a verificat cravata în oglindă pentru a douăzecea oară şi s-a uitat din nou la ceas. A apreciat că, dacă va merge foarte încet, va sosi la bancă în momentul deschiderii. De fapt, a ajuns cu cinci minute mai devreme şi a mai făcut o dată ocolul clădirii, uitându-se fără nici

un ţel în vitrinele cu bijuterii scumpe, radiouri şi costume făcute pe comandă. O să-şi poată permite vreodată să poarte asemenea haine? s-a întrebat el. La nouă şi patru minute era din nou la intrarea în bancă.

— În momentul de faţă domnul Fenton nu este liber. Puteţi reveni peste o jumătate de oră sau preferaţi să aşteptaţi? l-a întrebat secretara.

— Am să revin, a spus Abel nedorind să pară din cale afară de neliniştit.

Au fost cele mai lungi treizeci de minute din câte şi le putea aminti de când se afla la Chicago. Examinase fiecare vitrină de pe strada La Salle, până chiar şi pe cele cu haine pentru femei, ceea ce îl făcuse să se gândească fericit la Zaphia.

Când s-a întors la Continental Trust secretara i-a spus:

— Domnul Fenton vă aşteaptă.

Abel a intrat în biroul directorului de bancă simţind cum îi transpiră palmele.

— Bună dimineaţa, domnule Rosnovski. Vă rog să luaţi loc.

Curtis Fenton a ridicat de pe birou un dosar pe a cărui copertă Abel a văzut că era scris „Confidenţial”.

— Acum, a început el, sper că veştile mele vor fi pe placul dumitale. Principalul partener implicat doreşte să cumpere hotelurile în termeni pe care eu nu pot să-i numesc decât avantajoşi.

— Sfinte Dumnezeule! a spus Abel.

Curtis Fenton s-a prefăcut a nu-l fi auzit şi a continuat:

— De fapt, foarte avantajoşi. El se angajează să depună întreaga sumă spre a lichida datoria de două milioane a domnului Leroy, dar, în acelaşi timp, va forma o nouă societate cu dumneata, din care va deţine şaizeci de procente, iar dumneata patruzeci. Cele patruzeci de procente ale dumitale sunt evaluate la opt sute de mii de dolari, care sunt consideraţi drept împrumut ce ţi s-a acordat de către noua societate, împrumut pe un termen de zece ani, cu o dobândă de patru la sută şi care va fi plătit din profiturile societăţii. Aceasta înseamnă că, dacă societatea are un profit de o sută de mii de dolari într-un an, patruzeci de mii din acel profit vor fi reţinuţi în contul datoriei de opt sute de mii, plus dobânda de patru procente. Dacă dumneata îţi achiţi împrumutul de opt sute de mii de dolari înainte de zece ani de zile, ţi se va oferi posibilitatea să cumperi restul de şaizeci la sută din societate la

preţul de trei milioane dolari. În acest fel clientul meu va avea un câştig foarte bun pentru investiţia făcută, iar dumneata vei deveni proprietarul unic al grupului Richmond. În plus, dumneata vei primi un salariu de trei mii de dolari pe an, iar funcţia de preşedinte al grupului îţi va asigura un control zilnic asupra hotelurilor. În privinţa problemelor financiare, dumneata trebuie să mi te adresezi absolut numai mie. Mie mi s-a încredinţat sarcina de a ţine legătura direct cu persoana care te-a creditat şi să-i reprezint interesele în consiliul de administraţie al noului grup Richmond. Eu am fost fericit să consimt la această stipulaţie. Clientul meu nu vrea să fie implicat personal. Aşa după cum v-am spus mai înainte, această tranzacţie ar putea da naştere unui conflict de interese profesionale pentru el, de aceea sunt sigur că veţi înţelege întru totul decizia lui. El, de asemenea, insistă să nu faceţi nici o încercare să-i descoperiţi identitatea. El vă acordă paisprezece zile ca să reflectaţi asupra propunerilor sale care nu pot fi negociate, iar eu sunt de acord cu el, dat fiind că această ofertă este mai mult decât onestă.

Abel n-a putut scoate o vorbă.

— Te rog, spune ceva domnule Rosnovski.

— Nu-mi trebuiesc paisprezece zile ca să iau o hotărâre, a spus în cele din urmă Abel. Accept condiţiile clientului dumneavoastră. Vă rog să-i mulţumiţi şi să-l asiguraţi că voi respecta cu certitudine dorinţa sa de a rămâne anonim.

— Asta-i grozav, a spus Curtis Fenton permiţându-şi un zâmbet abia schiţat. Acum, mai sunt câteva mici amănunte. Conturile tuturor hotelurilor din grup vor fi plasate la filialele lui Continental Trust, iar contul principal se va afla în acest birou, sub controlul meu direct. Eu, la rândul meu, voi primi o mie de dolari pe an ca director al noii societăţi.

— Sunt bucuros că veţi primi şi dumneavoastră ceva din această tranzacţie, a spus Abel.

— Poftim?

— Voi fi încântat să lucrez cu dumneavoastră, domnule Fenton.

— Creditorul dumitale, de asemenea, a depus la bancă două sute cincizeci de mii de dolari spre a fi folosiţi pentru finanţarea cheltuielilor curente ale hotelurilor pentru următoarele câteva luni. Aceşti bani, de asemenea, vor fi consideraţi un împrumut cu dobândă de patru la sută. Dumneata

trebuie să-mi spui dacă această sumă nu este suficientă pentru trebuinţele pe care le ai. Eu cred că reputaţia dumitale în faţa clientului meu va creşte dacă ai să găseşti suma de două sute cincizeci de mii corespunzătoare.

— Voi ţine cont de sfatul dumneavoastră, a spus Abel solemn încercând să imite felul de a vorbi al bancherului.

Curtis Fenton a tras un sertar de la birou şi a scos o cutie cu trabucuri cubaneze.

— Fumezi?

— Da, a răspuns Abel care nu fumase niciodată în viaţa lui o ţigară de foi.

A tuşit tot drumul pe strada La Salle când s-a înapoiat la hotelul Stevens. Când a ajuns, David Maxton stătea în foaier. Abel a stins uşurat trabucul fumat pe jumătate şi s-a îndreptat spre el.

— Domnule Rosnovski, în dimineaţa asta păreţi un om fericit.

— Sunt, domnule Maxton şi singurul lucru de care-mi pare rău este că nu voi lucra pentru dumneavoastră ca director al acestui hotel.

— Şi mie îmi pare rău, domnule Rosnovski, dar, drept să-ţi spun, vestea nu mă surprinde.

— Mulţumesc pentru tot, i-a spus Abel punând întreaga simţire de care era capabil în mica frază şi în privirea care o însoţea.

L-a părăsit pe David Maxton şi a intrat în restaurant în căutarea Zaphiei, dar ea deja plecase de la slujbă. Abel a luat liftul spre camera sa, şi-a reaprins trabucul, a pufăit cu grijă şi a sunat la Kane şi Cabot. O secretară i-a făcut legătura cu William Kane.

— Domnule Kane, am reuşit să fac rost de bani pentru a intra în posesiunea grupului Richmond. În cursul zilei de astăzi, un anume domn Curtis Fenton de la Continental Trust va lua legătura cu dumneata spre a-ţi da detalii. În concluzie, nu va mai fi nevoie să scoţi hotelurile la licitaţie.

A urmat o scurtă pauză. Abel s-a gândit cu satisfacţie cât de neplăcută trebuie să fi fost această veste pentru William Kane.

— Vă mulţumesc pentru că mi-aţi comunicat, domnule Rosnovski. Pot să vă spun cât sunt de încântat că aţi găsit pe cineva care să vă susţină? Vă doresc numai succes în viitor.

— Ceea ce nu s-ar putea spune şi din partea mea pentru dumneata domnule Kane.

Abel a pus telefonul în furcă şi s-a lungit în pat gândindu-se la viitor.

— Într-o bună zi, a promis el pereţilor, am să-ţi cumpăr blestemata ta de bancă şi am să te fac să te arunci pe fereastră dintr-o cameră de hotel, de la etajul al doisprezecelea.

A ridicat din nou telefonul şi a rugat centralista să-i facă legătura cu domnul Henry Osborne de la Great Western Casualty.

19

William a pus telefonul în furcă mai mult amuzat decât furios pe atitudinea belicoasă a lui Abel Rosnovski. Îi părea rău că nu putuse să convingă banca spre a-l sprijini pe micul polonez care credea cu atâta tărie că va reuşi să pună pe picioare grupul Richmond. Şi-a îndeplinit responsabilitatea ce-i mai rămăsese informând comitetul financiar că Abel Rosnovski îşi găsise un susţinător, a pregătit toate documentele necesare şi apoi a închis dosarul băncii asupra grupului Richmond.

William a fost încântat când, câteva zile mai târziu, a sosit Matthew în Boston şi şi-a luat în primire postul de director la departamentul de investiţii al băncii. Charles Lester n-a făcut nici un secret din faptul că orice experienţă profesională câştigată într-o instituţie rivală nu-i poate aduce nici un rău pregătirii băiatului său pentru a deveni preşedintele băncii Lester. Dintr-o dată munca lui William s-a înjumătăţit, dar timpul lui a ajuns mult mai ocupat. În ciuda protestelor sale, s-a trezit târât pe terenurile de tenis şi la bazinele de înot în orice moment liber: numai invitaţia lui Matthew la schi, în Vermont a adus un „nu” categoric din partea lui William, dar brusca lui activitate cel puţin i-a servit într-o oarecare măsură să-şi mai înfrângă singurătatea şi nerăbdarea de a se afla împreună cu Kate.

Lui Matthew, pur şi simplu, nu-i venea să creadă.

— Trebuie neapărat s-o cunosc pe doamna care a reuşit să-l facă pe William Kane să viseze cu ochii deschişi, într-o şedinţă de consiliu în care se discută dacă banca trebuie să cumpere mai mult aur.

— Aşteaptă s-o vezi, Matthew. Sunt convins că ai să fii de acord că ea este o investiţie mai bună decât aurul.

— Te cred. Atâta doar că nu vreau să fiu eu cel care-i va da vestea lui Susan, care încă te mai consideră idolul vieţii ei.

William a râs. Niciodată nu-i trecuse acest gând prin minte.

*
* *

Micul teanc de scrisori de la Kate, care creştea cu fiecare

săptămână, stătea încuiat într-unul din sertarele biroului lui William din Casa Roşie. El le citea iar şi iar până ce ajunsese să le ştie pe dinafară. În cele din urmă, mult aşteptata scrisoare care anunţa data sosirii şi-a făcut apariţia.

Buckurst Park
14 februarie 1930

Scumpul meu William,

În sfârşit, am terminat de împachetat, de vândut, de aruncat tot ce-mi mai rămăsese aici şi voi sosi la Boston într-o cutie de ceai în ziua de nouăsprezece. Aproape că mi-e teamă la gândul că am să te revăd. Dacă toată acea minunată stare de încântare se va sfârşi aidoma baloanelor de săpun? Doamne Dumnezeule, sper că nu. Nu ştiu ce m-aş fi făcut în toate aceste luni de singurătate dacă n-ai fi fost tu.

Cu dragoste,
Kate

În noaptea dinaintea sosirii lui Kate, William şi-a promis că n-o va grăbi să ia nici o hotărâre pe care mai târziu amândoi s-ar fi putut s-o regrete. Aşa după cum i-a spus lui Matthew, nu-şi putea da seama în ce măsură sentimentele ei erau o stare trecătoare de spirit, provocată de moartea soţului ei.

— Încetează de a mai fi patetic, i-a spus Matthew. Eşti îndrăgostit şi ar fi cazul să iei lucrurile ca atare.

Când a zărit-o pe Kate în gară, cu acel zâmbet care îi lumina chipul, William aproape că a abandonat toate precauţiile pe care şi le luase. Şi-a croit drum spre ea prin mulţimea de călători şi a strâns-o atât de puternic în braţe încât mai-mai să-i taie respiraţia.

— Bun venit acasă, Kate.

William era gata s-o sărute când ea s-a tras puţin în spate. El a fost oarecum surprins.

— William, nu cred că-i cunoşti pe părinţii mei.

În seara aceea William a luat cina cu familia lui Kate. Apoi a văzut-o în fiecare zi, căutând să scape de problemele băncii şi de racheta de tenis a lui Matthew chiar şi numai pentru câteva ore. Când Matthew a cunoscut-o pe Kate i-a oferit lui William toate acţiunile lui în aur pentru o singură acţiune Kate.

— Nu vând niciodată sub preţul de cost, i-a răspuns

William.

— Atunci insist să-mi spui unde ai găsit o persoană atât de extraordinară, i-a cerut el.

— La departamentul de lichidări, unde altundeva? i-a răspuns William.

— Atunci transform-o cât de repede în capital, William, pentru că, dacă tu n-o faci, poţi să fii sigur că eu n-am să scap ocazia.

*
* *

Pierderile băncii Kane şi Cabot în crahul din 1929 s-au ridicat la peste şapte milioane dolari, ceea ce însemna o pierdere medie pentru o bancă de mărimea acesteia. Multe bănci mai mari decât a lor dăduseră faliment, iar în cursul anului 1930 William a trebuit să conducă o susţinută activitate de control al altor întreprinderi, care l-a ţinut într-o tensiune permanentă.

*
* *

Când Franklin D. Roosevelt a câştigat alegerile prezidenţiale datorită programului său de redresare, ameliorare şi reformă, William s-a temut că noua politică, a administraţiei va oferi destul de puţin băncii Kane şi Cabot. Afacerile progresau foarte încet şi William a trebuit să facă doar foarte vagi tentative de expansiune.

Între timp, Tony Simmons, care încă mai conducea biroul din Londra, îşi lărgise sfera activităţilor şi adusese profituri importante băncii în primii săi doi ani petrecuţi acolo. Rezultatele lui păreau mult mai bune dacă erau comparate cu ale lui William, care în aceeaşi perioadă abia reuşise să se menţină pe linia de plutire.

La sfârşitul anului 1932, Alan Lloyd l-a rechemat pe Tony Simmons la Boston spre a prezenta un raport complet în faţa consiliului de administraţie asupra activităţii sucursalei din Londra. Nici nu şi-a făcut bine reapariţia Simmons că şi-a şi anunţat intenţia de a candida la funcţia de preşedinte al băncii când se va retrage Alan, peste cincisprezece luni. William a fost luat complet prin surprindere, pentru că el înlăturase şansele lui

Simmons când dispăruse sub un mic nor în Londra. Lui William i se părea nedrept ca acel nor să fie împrăştiat nu de priceperea lui Simmons, ci, pur şi simplu, de faptul că economia engleză avusese câteva perioade mai bune şi fusese mai puţin afectată de criză decât economia americană.

Tony Simmons s-a reîntors la Londra pentru încă un an ce se profila plin de succese şi, când a revenit, a anunţat la prima întrunire a consiliului de administraţie, învăluit într-un nimb de glorie, că cifrele pentru cel de-al treilea an la sucursala din Londra arătau un profit de peste un milion de dolari, ceea ce era un nou record. Pentru aceeaşi perioadă de timp, William a trebuit să anunţe un profit mult mai mic. Brusca revenire a lui Tonny Simmons în postura de favorit îi lăsa lui William doar câteva luni pentru a convinge consiliul de administraţie ca să-l susţină pe el înainte ca avântul adversarului său să nu mai poată fi oprit.

Kate îl asculta ore în şir pe William descărcându-şi nemulţumirile şi-i oferea din când în când câte un sfat plin de înţelegere şi de simpatie sau îl oprea să devină din cale afară de dramatic. Matthew, care era un fel de ochii, şi urechile lui William, îi spunea că, din câte îşi putea da seama, votul va fi împărţit în mod egal între cei care-l considerau pe William prea tânăr ca să-şi asume o asemenea responsabilitate şi acei care încă îl învinovăţeau pe Tony Simmons pentru pierderile mari ale băncii din anul 1929. Părea că pentru majoritatea membrilor din consiliu, care nu aveau funcţii de conducere în care nu lucraseră direct cu William, va atârna mai mult în cântar diferenţa de vârstă şi nu ceilalţi factori. Matthew auzea mereu şi mereu: „Va veni şi timpul lui William”. Odată a încercat să joace rolul Satanei oferindu-i lui William tentaţia:

— Cu acţiunile pe care le deţii la bancă, William, ai putea să schimbi tot consiliul de administraţie, să-l înlocuieşti cu oameni selectaţi de tine şi aşa vei ajunge preşedinte.

William era foarte conştient de acest drum pentru a ajunge în vârf, dar deja respinsese asemenea tactici pe care le considera că nu trebuie luate în calcul. El dorea să devină preşedinte numai prin propriile sale merite. La urma urmelor, aceasta fusese calea pe care o alesese şi tatăl său şi nici Kate nu se aştepta la altceva din partea lui.

În 2 ianuarie 1934, Alan Lloyd a anunţat pe fiecare membru că adunarea consiliului de administraţie se va ţine în

ziua în care el va împlini şaizeci şi cinci de ani şi singurul punct pe ordinea de zi va fi alegerea succesorului său. Cu cât se apropia ziua crucială a votului, Matthew s-a trezit că ajunsese să conducă aproape singur departamentul de investiţii, iar Kate a trebuit să-i hrănească pe amândoi ca ei să se poată concentra asupra ultimelor detalii ale campaniei. Matthew nu s-a plâns niciodată de munca pe care o făcea în plus pentru ca William să-şi poată pune totul la punct spre a obţine postul de preşedinte. William era conştient că Matthew nu avea nimic de câştigat din succesul său pentru că, într-o bună zi, va prelua banca tatălui său din New York – care era cu mult mai mare decât Kane şi Cabot – dar spera că va veni timpul când îi va putea oferi şi el lui Matthew acelaşi sprijin dezinteresat.

Şi a fost ca acel timp să vină cu mult mai curând decât şi-a imaginat.

*
* *

Când Alan Lloyd şi-a sărbătorit cea de a şaizeci şi cincea aniversare, au fost prezenţi toţi cei şaptesprezece membri ai consiliului de administraţie. Întrunirea a fost deschisă de preşedinte care a rostit un discurs de adio de numai paisprezece minute, dar care lui William i s-a părut că nu se va mai termina niciodată. Tony Simmons bătea nervos darabana cu stiloul pe bloc-notes-ul din faţa lui, ridicându-şi din când în când privirile spre William. Nici unul dintre ei nu asculta speech-ul lui Alan. În cele din urmă, Alan s-a aşezat jos în aplauzele puternice, sau atât de puternice cât puteau fi din partea a şaisprezece bancheri din Boston. Când aplauzele au contenit, Alan Lloyd s-a ridicat pentru ultima oară în picioare în calitatea sa de preşedinte al băncii Kane şi Cabot.

— Şi acum, domnilor, trebuie să alegem succesorul meu. În faţa consiliului se prezintă doi candidaţi remarcabili, directorul departamentului nostru de peste ocean, domnul Anthony Simmons şi directorul departamentului de investiţii din America, domnul William Kane. Amândoi vă sunt foarte cunoscuţi şi nu am nici o intenţie de a vorbi în detaliu despre meritele lor. În schimb, am să rog pe fiecare candidat să spună consiliului cum vede viitorul băncii Kane şi Cabot în cazul în care va fi ales preşedinte.

William s-a ridicat primul, aşa cum se stabilise cu o seară

înainte între cei doi candidaţi, prin tragere la sorţi, şi a vorbit timp de douăzeci de minute explicând consiliului în amănunţime că ambiţia lui va fi ca banca să abordeze noi domenii în care nu se mai aventurase până atunci. În mod special voia să lărgească baza băncii, să iasă din Noua Anglie cuprinsă de depresiune şi să se mute mai aproape de centrul financiar care acum, după părerea lui, era New York-ul. El chiar a menţionat posibilitatea de a deschide o societate holding care s-ar putea specializa în operaţiuni bancare comerciale, afirmaţie la care capetele unor membri mai în vârstă s-au clătinat în semn de neîncredere. El voia ca banca să se preocupe mai mult de expansiune, să apeleze la noua generaţie de financiari care acum conduc America şi dorea ca banca lor să intre în cea de a doua jumătate a secolului al XX-lea ca una din cele mai mari instituţii financiare din Statele Unite. Când s-a aşezat jos a fost mulţumit de murmurele de aprobare; în general speech-ul lui fusese bine primit de consiliul de administraţie.

Când a vorbit Tony Simmons a urmat o linie mult mai conservatoare: banca trebuie să-şi consolideze poziţia în următorii câţiva ani mişcându-se doar în zone alese cu mare atenţie şi fără a se îndepărta de procedeele tradiţionale care aduseseră firmei Kane şi Cabot reputaţia actuală. El trăsese învăţăminte în perioada crahului şi principala lui grijă era să se asigure că banca lor nu va sucomba înainte de a intra în cea de a doua jumătate a secolului al XX-lea. Tony a vorbit cu prudenţă şi cu o autoritate de care William era conştient că este prea tânăr ca s-o poată avea. Când Tony s-a aşezat, William nu avea nici un indiciu în favoarea cui va fi consiliul de administraţie, deşi încă mai credea că majoritatea va fi înclinată să opteze mai degrabă pentru extindere decât pentru menţinerea în aceleaşi tipare.

Alan Lloyd i-a informat pe ceilalţi directori că nici el, nici cei doi candidaţi nu vor vota. Cei paisprezece membri rămaşi şi-au primit buletinele de vot pe care le-au completat şi i le-au dat lui Alan care a început să le numere pe îndelete. William a constatat că nu putea să-şi ridice privirea de pe bloc-notes-ul plin de mâzgălituri pe care îi rămăsese imprimată mâna transpirată. După ce Alan a terminat numărătoarea, în birou s-a făcut tăcere şi el a anunţat şase voturi pentru Kane, şase pentru Simmons şi două abţineri. S-a stârnit rumoare printre membrii consiliului şi Alan i-a chemat la ordine. În liniştea care s-a lăsat,

William a respirat adânc şi cu zgomot.

Alan Lloyd a făcut o pauză, apoi a spus:

— Cred că în împrejurările de faţă trebuie să avem al doilea vot. Dacă membrii care s-au abţinut se hotărăsc să susţină vreun candidat, s-ar putea ca unul din cei doi să obţină majoritatea.

Buletinele de vot au fost împărţite din nou. De data aceasta William nici măcar n-a mai suportat să se uite. Când membrii consiliului au scris numele ales, el a ascultat scârţâitul peniţelor pe hârtie. Din nou buletinele de vot au ajuns la Alan Lloyd. Din nou le-a despăturit pe îndelete unui câte unul, şi de data asta, pronunţa numele cu voce tare în momentul în care le citea.

William Kane.

Anthony Simmons. Anthony Simmons. Anthony Simmons.

Trei voturi la unu pentru Tony Simmons.

William Kane. William Kane.

Anthony Simmons.

William Kane. William Kane. William Kane. Şase la patru pentru William.

Anthony Simmons. Anthony Simmons.

William Kane.

Şapte voturi la şase pentru William.

Lui William care nici nu mai respira i s-a părut că lui Alan Lloyd i-a trebuit o viaţă ca să deschidă ultimul vot.

— Anthony Simmons, a spus el. Domnilor votul este şapte la şapte.

William ştia că acum Alan Lloyd este obligat să-şi dea votul care avea să decidă. Deşi Alan nu spusese nimănui pe cine susţine, William a fost întotdeauna convins că, dacă se va ajunge la un impas, Alan îl va alege pe el, nu pe Tony Simmons.

— Cum în ambele runde votul nu a fost concludent şi pentru că presupun că nici un membru al consiliului nu-şi va schimba opţiunea, trebuie să votez eu în favoarea acelui candidat pe care-l consider mai bun spre a-mi urma ca preşedinte al băncii Kane şi Cabot. Ştiu că nici unul dintre dumneavoastră nu-mi invidiaţi situaţia în care mă aflu, dar nu am altă alternativă decât să dau ascultare propriei mele judecăţi şi să sprijin pe acel care cred că trebuie să fie viitorul preşedinte al băncii. Acesta este Tony Simmons.

William nu-şi putea crede urechilor că auzise bine, iar

Tony Simmons părea şocat. S-a ridicat de pe scaunul ce se afla vizavi de William, în aplauzele celorlalţi şi a trecut în locul lui Alan Lloyd în capul mesei, adresându-se pentru prima oară consiliului în noua sa calitate de preşedinte al băncii Kane şi Cabot. Le-a mulţumit tuturor pentru sprijin şi l-a lăudat pe William pentru că nu şi-a folosit niciodată poziţia financiară şi familială ca să încerce să influenţeze votul. L-a invitat pe William să fie vicepreşedintele consiliului de administraţie şi a sugerat ca Matthew Lester să ocupe funcţia de director pe care o cumula Alan Lloyd; ambele sugestii au fost aprobate în unanimitate.

William a rămas cu ochii pironiţi pe portretul tatălui său fiind conştient că nu fusese la înălţime.

20

Abel a stins trabucul pentru a doua oară şi a jurat să nu mai aprindă nici unul până nu-şi va achita cele două milioane pentru a obţine control complet asupra grupului Richmond. Acum nu erau vremuri pentru ţigări de foi, când indicele Dow-Jones se afla la nivelul său cel mai de jos şi în toate oraşele mari ale Americii se făceau cozi lungi la supa săracilor. A rămas cu privirea pironită în tavan şi a reflectat asupra priorităţilor. Mai întâi trebuia să păstreze personalul cel mai bun de la hotelul Richmond din Chicago.

S-a dat jos din pat, şi-a pus jacheta şi s-a dus în anexa hotelului unde încă mai locuiau cei care nu-şi găsiseră o slujbă după incendiu. Abel a reangajat pe toţi acei în care avea încredere şi a dat de lucru în celelalte zece hoteluri acelor care voiau să plece din Chicago. El şi-a spus foarte răspicat punctul de vedere: într-o perioadă în care şomajul a depăşit orice record, slujbele lor aveau să fie sigure în măsura în care hotelurile vor începe să aibă un oarecare profit. Abel era sigur că toate celelalte hoteluri din grup fuseseră la fel de incorect conduse ca şi fostul Chicago Richmond; voia ca acel mod de lucru să fie schimbat – şi cât mai repede. Cei trei directori adjuncţi ai săi au fost puşi în fruntea hotelurilor Dallas Richmond, Cincinnati Richmond şi St. Louis Richmond. A numit noi directori adjuncţi pentru celelalte şapte hoteluri din Houston, Mobile, Charleston, Atlanta, Memphis, New Orleans şi Louisville. Hotelurile iniţiale ale familiei Leroy se aflaseră toate în sud şi în partea centrală a Americii, chiar şi Chicago Richmond, singurul pe care-l ridicase Davis Leroy. Lui Abel i-au trebuit trei săptămâni ca să instaleze personalul de la fostul Chicago în noile funcţii la celelalte hoteluri.

Abel a hotărât să-şi fixeze cartierul general în anexa Richmond şi să deschidă un mic restaurant la parter. Era mai înţelept să se afle mai aproape de cel care l-a finanţat şi de bancherul său decât să se instaleze într-unul din hotelurile din sud. Pe deasupra, Zaphia locuia în Chicago şi Abel era convins că, nu după mult timp, ea va renunţa la tânărul cu coşuri şi se va îndrăgosti de el. Ea era singura femeie cu care se simţea sigur pe sine. Înainte ca Abel să se ducă la New York pentru a recruta

personal specializat, a reuşit să obţină de la ea promisiunea că n-o să-şi mai vadă prietenul cu coşuri.

Cu o zi înainte de a pleca, au făcut dragoste pentru prima oară de când s-au reîntâlnit. Ea a fost blândă, veselă şi apetisantă.

Îndemânarea şi tandreţea cu care a abordat-o au luat-o pe Zaphia prin surprindere.

— Cu câte fete te-ai culcat de când eşti în America? l-a tachinat ea.

— N-a fost nici una care să mă intereseze cu adevărat, a răspuns el.

— Dar au fost destule încât să mă uiţi, a adăugat ea.

— Nu te-am uitat niciodată, a minţit el sărutând-o, fiind convins că numai aşa o va face să nu mai vorbească.

*
* *

Primul lucru pe care Abel l-a făcut când a ajuns în New York a fost să-l caute pe George pe care l-a găsit într-o mansardă de pe strada East Third şi fără slujbă. Uitase cum poate să arate o casă în care locuiesc douăzeci de familii. Mirosul de mâncare râncedă se revărsa din fiecare cameră, la toalete nu curgea apa şi în paturi dormeau alţi oameni la fiecare douăzeci şi patru de ore. Brutăria, se pare că fusese închisă, iar unchiul lui George îşi găsise de lucru la o moară mare, la periferia New York-ului, unde nu-l putuse lua şi pe George. George n-a stat câtuşi de puţin pe gânduri când Abel i-a propus să lucreze la grupul Richmond, fiind gata să accepte orice post.

Înainte de a se întoarce împreună cu George la Chicago spre a-şi stabili cartierul general în anexa Richmond, Abel a mai angajat încă trei salariaţi: un cofetar, un supraveghetor şi un ospătar şef. Abel a fost încântat de rezultatele călătoriei sale. Mai toate hotelurile de pe coasta de est îşi reduseseră personalul la minimum, ceea ce i-a permis să-şi găsească cu uşurinţă oameni calificaţi, unii dintre ei chiar de la Plaza.

La începutul lui martie Abel şi George au pornit într-un tur pe la celelalte hoteluri din grup. Abel a rugat-o pe Zaphia să vină cu ei, oferindu-i chiar şi şansa de a lucra într-unul din hotelurile pe care şi le va alege, dar ea nu voia să plece din Chicago,

singurul oraş din America cu care era obişnuită. A făcut, totuşi, un compromis acceptând să locuiască în apartamentul lui Abel din anexa Richmond pe perioada cât el era plecat. George, care odată cu cetăţenia americană căpătase şi morala claselor de mijloc şi o educaţie catolică, a început să-l piseze pe Abel cu avantajele căsătoriei, iar acesta, în singurătatea camerelor de hotel, lipsite de orice personalitate, devenise un ascultător atent.

N-a fost nici o surpriză pentru Abel când a constatat că şi celelalte hoteluri erau conduse prost, unele din ele chiar necinstit, dar şomajul ce cuprinsese întreaga ţară a determinat majoritatea personalului să-l întâmpine ca pe un salvator. Abel n-a mai făcut concedieri la scară mare, aşa cum procedase prima oară la Chicago. Mai toţi acei care-i cunoşteau reputaţia şi se temeau de metodele lui deja plecaseră. Câteva capete au trebuit să cadă şi, în mod inevitabil, au fost ale acelora care lucrau la grupul Richmond de foarte multă vreme şi care nu puteau să-şi schimbe metodele prea puţin ortodoxe doar pentru simplul fapt că Davis Leroy era mort. În numeroase cazuri Abel a constatat că mutarea personalului de la un hotel la altul genera şi o nouă atitudine.

La sfârşitul primului său an în funcţia de preşedinte al grupului Richmond se lucra cu jumătate din personalul folosit în trecut şi s-a înregistrat o pierdere doar de o sută de mii de dolari. Schimbarea de atitudine a personalului mai în vârstă se făcea anevoie, dar încrederea lui Abel în viitorul grupului era molipsitoare.

Abel a hotărât să înceapă schimbările radicale încă din 1932. Şi-a dat seama că singurul mod pentru a obţine o îmbunătăţire rapidă a rentabilităţii era să-l lase pe fiecare director să-şi asume întreaga responsabilitate asupra hotelului şi să i se asigure o anume parte din profit, aşa cum procedase Davis Leroy cu el când îl angajase la Chicago Richmond.

Abel trecea neobosit de la un hotel la altul fără a sta mai mult de trei săptămâni la nici unul. Nu anunţa pe nimeni, în afară de credinciosul său George, care hotel urma să fie vizitat. Luni de zile nu şi-a ieşit din acest program epuizant decât pentru a o vedea pe Zaphia sau pe Curtis Fenton.

După evaluarea completă a situaţiei financiare a grupului, Abel a trebuit să ia unele hotărâri neplăcute. Cea mai drastică a fost să închidă temporar două hoteluri, în Mobile şi Charleston, la care pierderile erau atât de mari încât riscau să devină o povară

pentru celelalte. Toţi angajaţii simţeau sabia deasupra capului, aşa că lucrau din ce în ce mai mult. De fiecare dată când se întorcea în micul său birou din anexa Richmond din Chicago, îl aştepta o mulţime de probleme ce trebuiau rezolvate: conducte sparte în băi, gândaci în bucătării, certuri printre ospătari şi inevitabilul client nemulţumit care ameninţa cu darea în judecată.

Henry Osborne a reintrat în viaţa lui Abel cu o ofertă generoasă de 750.000 dolari din partea societăţii de asigurări Great Western Casuality care n-a putut găsi nici o probă că Abel ar fi fost implicat în incendiul, pe care Desmond Pacey l-a pus la cale la Chicago Richmond. Mărturia locotenentului O'Malley s-a dovedit a fi de mare folos, Abel şi-a dat seama că îi era dator acestuia cu mai mult decât un lapte de pasăre. Abel era fericit să se stabilească despăgubirea la ceea ce considera a fi un preţ corect, dar Osborne i-a sugerat o sumă mai mare, ca să-i dea şi lui un procent din diferenţă. Abel, care în ciuda lipsurilor prin care trecuse nu recursese niciodată la fraudă, l-a privit pe Osborne după aceea cu o anumită reticenţă: dacă el putea cu atâta uşurinţă să-şi înşele societatea la care lucra, fără nici o îndoială că nu-şi va face nici un scrupul în a-l înfrunta pe Abel când îi va veni bine.

*
* *

În primăvara lui 1932, Abel a fost oarecum surprins când a primit o scrisoare amicală de la Melanie Leroy, mult mai îmbietoare ca tonalitate, ceea ce altădată nu se întâmpla. A fost flatat, chiar emoţionat şi a sunat-o invitând-o să ia cina cu el la Stevens, hotărâre pe care a regretat-o în momentul în care au intrat în restaurant pentru că acolo se afla Zaphia. Zaphia era obosită, vulnerabilă şi câtuşi de puţin sofisticată. În contrast cu ea, Melanie arăta superb într-o rochie lungă, verde, de culoarea mentei, care-i scotea în relief formele trupului. Ochii, pesemne căpătând curaj de la rochie, păreau mai verzi şi mai captivanţi ca oricând.

— Arăţi excelent, Abel, şi mă bucur, a spus ea când s-au aşezat la o masă din mijlocul restaurantului. Şi bineînţeles, toată lumea ştie cât de bine conduci grupul Richmond.

— Grupul Baron, a corectat-o Abel.

Ea a roşit uşor.

— Nu mi-am dat seama că ai schimbat numele.

— Da, l-am schimbat anul trecut, a minţit Abel.

De fapt, el se hotărâse chiar în acel moment ca fiecare hotel din grup să fie cunoscut ca hotelul Baron. S-a întrebat cum de nu-i venise ideea mai demult.

— Un nume potrivit, a spus Melanie zâmbind.

Zaphia a pus supa de ciuperci în faţa lui Melanie cu un oarecare zgomot, care pentru Abel spunea foarte multe. Câţiva stropi aproape că au sfârşit pe rochia verde, de culoarea mentei.

— N-ai slujbă? a întrebat-o Abel mâzgălind cuvintele „Grupul Baron” pe spatele meniului.

— Nu, nu în momentul de faţă, dar lucrurile par să se îndrepte puţin. În acest oraş, o femeie cu o diplomă în arte liberale trebuie să stea şi să aştepte ca fiecare bărbat să fie angajat şi numai după aceea poate spera şi ea să găsească de lucru.

— Dacă ai să vrei vreodată să lucrezi la grupul Baron, a spus Abel accentuând uşor numele, nu trebuie decât să-mi dai de veste.

— Nu, nu, a spus Melanie. Deocamdată nu este cazul.

A schimbat rapid subiectul discuţiei canalizând-o spre muzică şi teatru. Conversaţia cu Melanie îl stimula pe Abel; ea l-a tachinat, dar cu inteligenţă. L-a făcut să se simtă mult mai plin de încredere în el în compania ei, lucru care nu prea se întâmplase în trecut. Masa s-a prelungit până după ora unsprezece şi, când toţi au părăsit restaurantul inclusiv Zaphia, care-i privise cu ochii înroşiţi şi ameninţători, el a condus-o pe Melanie acasă, iar de data asta ea a fost cea care l-a invitat la un pahar de băutură. A luat loc la capătul unei canapele şi ea i-a turnat whisky, care încă era prohibit, şi a pus o placă la gramofon.

— Nu pot să stau prea mult, a spus Abel. Mâine am o zi foarte aglomerată.

— Nu te grăbi să pleci, Abel. Seara asta a fost atât de frumoasă, exact ca pe vremuri.

S-a aşezat lângă el şi rochia i s-a ridicat deasupra genunchilor. Nu chiar ca pe vremuri, şi-a zis el în gând. Ce picioare extraordinare! N-a făcut nici o încercare de a-i rezista când Melanie s-a lipit de el. Peste câteva clipe s-a trezit că o

săruta – sau ea l-a sărutat? Şi-a plimbat mâinile peste acele picioare, formidabile, apoi i-a mângâiat sânii şi de data asta ea nu l-a mai respins, părea că-i face plăcere. Melanie a fost cea care, în cele din urmă, l-a luat de mână şi l-a condus în dormitor. A strâns cuvertura de pe pat, s-a întors cu spatele şi l-a rugat să-i desfacă fermoarul. Abel i-a dat ascultare fără să-i vină a crede şi a stins lumina înainte de a se dezbrăca. După aceea i-a fost uşor să pună în practică tot ce îl învăţase Joyce. În mod cert, nici lui Melanie nu-i lipsea experienţa; lui Abel nu i-a plăcut niciodată să facă amor ore în şir, aşa că s-a cufundat mulţumit într-un somn adânc.

Dimineaţa, Melanie i-a pregătit micul dejun şi a încercat să-i intuiască toate dorinţele până a venit timpul să plece.

— Am să urmăresc cu mare interes grupul Baron şi nu pentru că aş avea dubii că nu va fi un succes, i-a spus ea.

— Mulţumesc pentru micul dejun şi pentru noaptea memorabilă, i-a spus el.

— Sper că o să ne mai vedem curând, a adăugat Melanie.

— Mi-ar face plăcere, a spus Abel.

L-a sărutat pe obraz aşa cum ar proceda o soţie când soţul ei pleacă la slujbă.

— Mă întreb cu ce fel de femeie ai să te căsătoreşti în cele din urmă, a spus Melanie inocent în timp ce-i ţinea lui Abel pardesiul.

El a privit-o şi i-a zâmbit bonom.

— Când am să iau această hotărâre, Melanie, poţi să fii sigură că am să ţin cont de părerile tale.

— Cum adică? l-a întrebat ea timid.

— Pur şi simplu, am să-ţi urmez sfatul, i-a răspuns Abel când a ajuns la uşă. O să-mi găsesc o poloneză frumoasă, care o să vrea să se mărite cu mine.

*
* *

Abel şi Zaphia s-au căsătorit o lună mai târziu. Vărul Zaphiei, Janek, a fost cel care a adus-o la altar, iar George a fost cavaler de onoare. Petrecerea a avut loc la Stevens, iar masa şi dansul s-au prelungit până noaptea târziu. Prin tradiţie, fiecare bărbat plătea o sumă modică pentru a dansa cu Zaphia iar

George a transpirat făcând ocolul salonului şi fotografiind musafirii în diverse combinaţii. După ce la miezul nopţii s-au servit bucate poloneze, cu vin, brandy şi vodcă Danzig, Abel şi Zaphia au fost lăsaţi să se retragă în apartamentul mirilor, însoţiţi de lacrimi din partea femeilor şi zâmbete cu subînţelesuri din partea bărbaţilor.

În dimineaţa următoare Abel a fost plăcut surprins când Curtis Fenton i-a spus că nota de la Stevens a fost achitată de domnul Maxton care dorea să fie considerată ca dar de nuntă. Cu banii pe care i-a economisit în acel fel, Abel a cumpărat o casă micuţă pe Rigg Street.

Pentru prima oară în viaţa sa, Abel avea o casă a lui proprie.

21

În februarie 1934, William s-a hotărât să-şi ia o lună de concediu şi să meargă în Anglia înainte de a lua o hotărâre definitivă în privinţa viitorului său; se gândise chiar să demisioneze din consiliul de administraţie, dar Matthew l-a convins că, în împrejurări similare, tatăl său nu ar fi procedat astfel. Se părea că înfrângerea prietenului său îl afectase pe Matthew mai mult decât pe însuşi William. De două ori în cursul săptămânii următoare el a venit la bancă dând semne evidente de proastă dispoziţie şi a lăsat lucrări importante neterminate. William a hotărât să nu comenteze în nici un fel aceste incidente şi l-a invitat pe Matthew să ia masa cu el şi Kate în seara aceea. Matthew a refuzat pretextând că are o mulţime de lucrări, pe care trebuie să le pună la punct. William n-ar fi dat nici o atenţie refuzului dacă Matthew n-ar fi cinat în acea seară la Ritz Carlton cu o femeie foarte atrăgătoare, despre care William ar fi jurat că este căsătorită cu unul dintre directorii de la Kane şi Cabot. Kate n-a spus nimic, decât că Matthew nu arăta prea bine.

William, preocupat de apropiata sa plecare în Europa, nu a dat atenţie comportării ciudate a prietenului său cum, probabil, ar fi făcut în alte împrejurări. În ultimul moment, William şi-a dat seama că n-o să poată sta singur o lună în Anglia şi a rugat-o pe Kate să-l însoţească. Spre surprinderea şi încântarea lui, ea a acceptat.

William şi Kate au călătorit spre Anglia cu vaporul *The Mauritania* în cabine separate. Odată ajunşi s-au instalat la hotelul Ritz în camere separate şi chiar la etaje diferite, după care William s-a prezentat la sucursala londoneză a băncii Kane şi Cabot din Lombard Street spre a verifica activitatea acesteia, ceea ce constituia, de altfel, şi scopul călătoriei în Anglia. Starea morală era bună şi se vedea clar că Tony Simmons fusese un director apreciat aici; aşa că pentru William nu a prea mai rămas mare lucru de făcut decât să-şi murmure acordul.

William şi Kate au petrecut două săptămâni extraordinare în Londra, Hampshire şi Lincolnshire, vizitând şi locul de peste douăsprezece mii de acri pe care William îl cumpărase cu câteva luni mai înainte. Profitul financiar dintr-un teren agricol nu este niciodată mare, i-a explicat William lui Kate, dar terenul se va

afla întotdeauna acolo, dacă se va întâmpla ca lucrurile să meargă din nou prost în Americă.

Cu câteva zile înainte de a se întoarce în America, Kate şi-a exprimat dorinţa de a vedea Oxfordul şi William a fost de acord s-o ducă cu maşina a doua zi dimineaţa devreme. A închiriat un Morris nou, un tip de maşină pe care nu mai şofase niciodată. Au petrecut o zi în oraşul universitar vizitând colegiile: Magdalen, situat pe malul râului, era superb; Christchurch li s-a părut grandios, dar îi lipsea curtea interioară înconjurată de coloane; la Merton s-au lungit pe iarbă şi au visat.

— Nu este permis să staţi pe iarbă, domnule, a spus portarul colegiului.

Au râs şi au plecat ţinându-se de mână ca doi studenţi şi s-au plimbat pe malul râului urmărind cu privirea bărcile. William nu-şi mai putea imagina viaţa, în continuare, trăind separat de Kate.

După-amiaza au pornit-o înapoi spre Londra şi când au ajuns la Henley-on-Thames, s-au oprit la Bell Inn, un han situat pe malul râului, ca să bea un ceai. După plăcinte şi ceai englezesc foarte tare (Kate s-a aventurat şi l-a băut adăugând foarte puţin lapte, dar William l-a diluat cu apă fierbinte), Kate a propus să se întoarcă înainte de lăsarea întunericului pentru a vedea ţinutul, dar, când William a răsucit cheia în contact, în ciuda efortului repetat, Morris-ul n-a mai vrut să pornească. În cele din urmă, a renunţat şi, pentru că se făcea târziu, au hotărât să petreacă noaptea la Henley. S-au reîntors la Bell Inn, la recepţie, şi au cerut două camere.

— Ne pare rău, domnule, dar nu mai avem liberă decât o singură cameră cu un pat dublu, le-a spus recepţionerul.

William a ezitat o clipă şi apoi a spus:

— O luăm.

Kate a părut oarecum surprinsă, dar n-a spus nimic; recepţionerul s-a uitat la ea mirat.

— Domnul şi doamna... ă-ă...?

— Domnul şi doamna William Kane, a spus William ferm. Ne vom întoarce curând.

— Să vă duc bagajele în cameră, domnule? a întrebat portarul.

— Nu avem, a răspuns William zâmbind.

— Da, văd, domnule.

Kate, nedumerită, l-a urmat pe William de-a lungul străzii

principale din Henley până s-a oprit în faţa bisericii parohiale.

— Pot să te întreb ce facem, William? a zis Kate.

— Ceva ce ar fi trebuit să fac cu mult timp în urmă, draga mea.

Kate n-a mai pus nici o întrebare. Când au intrat în sacristie au găsit un slujitor al bisericii aşezând unele peste altele nişte cărţi de psalmi.

— Unde îl pot găsi pe preot? l-a întrebat William.

Omul s-a îndreptat de şale, desfăşurându-se cât era de lung şi l-a privit cu milă.

— În casa parohială, cred.

— Unde este casa parohială? a întrebat William.

— Sunteţi american, nu-i aşa domnule?

— Da, a răspuns William începând să se impacienteze.

— Casa parohială este lângă biserică, nu? a spus slujitorul.

— Cred că da, a spus William. Puteţi să mai staţi aici zece minute?

— De ce-aş face-o domnule?

William a scos o bancnotă albă, mare, de cinci lire din buzunarul interior de la haină şi a despăturit-o.

— Să zicem cincisprezece minute, ca să fie mai sigur, vă rog.

Omul a cercetat cu atenţie hârtia de cinci lire şi a spus:

— Americani. Da, domnule.

William l-a lăsat să se uite mai departe la bancnota de cinci lire şi s-a grăbit să iasă cu Kate din biserică. Când a trecut pe lângă avizierul de la intrare a văzut scris:

„Preotul acestei parohii este părintele Simon Tukesbury, licenţiat în litere (Canterbury)”. Alături, prinsă într-un cui, se afla o notiţă despre noul acoperiş al bisericii, care declara destul de timid că orice bănuţ depus va fi de mare ajutor pentru a se strânge suma necesară de cinci sute de lire. William şi-a grăbit paşii pe cărarea ce ducea spre casa parohială cu Kate la o oarecare distanţă în urma lui. Când a bătut cu hotărâre în uşă, i-a deschis o doamnă grăsuţă, rumenă în obraji şi surâzătoare.

— Doamna Tukesbury? a întrebat William.

— Da, a răspuns ea zâmbind.

— Aş putea vorbi cu soţul dumneavoastră?

— Îşi ia ceaiul în momentul de faţă. Aţi putea reveni puţin mai târziu?

— Mă tem că este destul de urgent, a insistat William.

Kate, care ajunsese şi ea lângă el, n-a spus nimic.

— Ei bine, în cazul acesta, cred că ar fi de preferat să intraţi.

Casa parohială era de la începutul secolului al XVI-lea, iar în camera micuţă din fată strălucea un foc de lemne îmbietor. Preotul, un bărbat înalt, uscăţiv, care mânca sandvişuri cu felii subţiri de castravete, s-a ridicat în picioare ca să-i întâmpine.

— Bună ziua, domnule...?

— Kane, părinte, William Kane.

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule Kane?

— Eu şi cu Kate, a spus William, vrem să ne căsătorim.

— O, ce drăguţ, a spus doamna Tukesbury.

— Da, într-adevăr, a zis preotul. Sunteţi din această parohie? Nu-mi amintesc...

— Nu, domnule. Sunt american. Aparţin de parohia St. Paul din Boston.

— Massachusetts, presupun, nu Lincolnshire, a spus reverendul Tukesbury.

— Da, a confirmat William care uitase pentru moment că exista un Boston şi în Anglia.

— Splendid, a exclamat preotul înălţându-şi mâinile de parcă ar fi fost gata să dea binecuvântarea. Şi ce dată aţi hotărât pentru această unire a sufletelor?

— Acum, părinte.

— Acum? a întrebat pastorul uimit. Nu cunosc tradiţiile din Statele Unite privind acest ceremonial sacru şi solemn al căsătoriei, domnule Kane, deşi prin ziare s-a scris despre nişte incidente ciudate în care au fost implicaţi unii dintre compatrioţii dumneavoastră din California. Totuşi, consider că este de datoria mea să vă spun că acele obiceiuri încă n-au fost acceptate la Henley-on-Thames. În Anglia, domnule, este obligatoriu să locuiţi o lună completă într-o parohie înainte de a vă putea căsători, iar strigările se cer a fi făcute de trei ori, la date diferite, numai dacă nu există cumva împrejurări cu totul speciale. Dar chiar şi în cazul acestora eu ar trebui să obţin dispensă de la episcop, iar acest lucru nu ar fi posibil mai devreme de trei zile, a adăugat domnul Tukesbury, care acum îşi ţinea mâinile strâns lipite de corp.

Kate a vorbit pentru prima oară:

— De cât mai aveţi nevoie pentru noul acoperiş?

— A, acoperişul. Asta este o poveste tristă asupra căreia nu vreau să mă opresc acum, ştiţi, la începutul secolului al XI-lea...

— Cât mai aveţi nevoie? a întrebat William strângând-o mai tare pe Kate de mână.

— Noi sperăm că vom putea să strângem cinci sute de lire. Până acum, ne-am descurcat destul de bine, am adunat douăzeci şi şapte de lire patru şilingi şi patru penny doar în şase săptămâni.

— Nu, nu dragă, a intervenit doamna Tukesbury. Nu ai pus la socoteală şi o liră, unsprezece şilingi şi doi penny pe care i-am strâns la tombola de săptămâna trecută.

— Într-adevăr, nu i-am pus, draga mea. Ce lipsă de consideraţie din partea mea să trec cu vederea contribuţia ta personală. Asta fac laolaltă... a spus reverendul Tukesbury încercând să adune cifrele în gând şi înălţându-şi privirile spre cer pentru inspiraţie.

William şi-a scos portmoneul din buzunarul interior de la haină, a completat un cec de cinci sute de lire şi i l-a înmânat în tăcere preotului Tukesbury.

— Ştiţi... da, văd că sunt împrejurări speciale, domnule Kane, a spus pastorul surprins. Tonul s-a schimbat. Aţi fost vreunul dintre dumneavoastră căsătorit până acum?

— Da, a spus Kate. Soţul meu a murit într-un accident de avion în urmă cu mai mult de patru ani.

— O, ce îngrozitor, a spus doamna Tukesbury. Îmi pare atât de rău, n-am...

— Linişte, draga mea, a spus omul lui Dumnezeu, fiind acum mai interesat de acoperişul bisericii decât de sentimentele soţiei sale. Şi dumneavoastră, domnule?

— N-am mai fost căsătorit, a spus William.

— Va trebui să-i telefonez episcopului.

Strângând în mână cecul lui William, reverendul a dispărut în camera de alături.

Doamna Tukesbury i-a invitat să ia loc şi le-a oferit platoul cu sandvişuri cu castraveţi. Ea a continuat să flecărească, dar cuvintele ei nu mai ajungeau până la William şi Kate care rămăseseră uitându-se pierduţi unul în ochii celuilalt.

Preotul s-a întors după ce ei mâncaseră trei sandvişuri cu castraveţi.

— Este destul de neobişnuit, foarte neobişnuit, dar episcopul s-a învoit cu condiţia, domnule Kane, ca mâine dimineaţă să informaţi Ambasada Americană şi apoi episcopul dumneavoastră de la St. Paul din Boston... Massachusetts, imediat ce vă veţi reîntoarce acasă.

El încă mai ţinea strâns în mână cecul de cinci sute de lire.

— Tot ceea ce ne trebuie acum sunt doi martori, a continuat el. Soţia mea poate fi unul şi să sperăm că omul care se îngrijeşte de biserică încă se mai află aici, aşa că ar putea fi cel de al doilea.

— Sunt sigur că mai este, a spus William.

— Cum puteţi fi atât de sigur, domnule Kane?

— Mă costă un procent.

— Un procent? a spus reverendul Tukesbury nedumerit.

— Un procent din acoperişul dumneavoastră, a spus William.

Preotul i-a condus pe William, Kate şi soţia sa de-a lungul potecii care ducea spre biserică şi a clipit din ochi când l-a văzut pe omul de serviciu aşteptând,

— Într-adevăr, văd că domnul Sprogget a rămas la datorie... El n-a făcut niciodată asta pentru mine; este evident că aveţi modul dumneavoastră personal de a convinge, domnule Kane.

Simon Tukesbury şi-a pus sutana şi stiharul în timp ce omul de serviciu urmărea scena fără să-i vină a-şi crede ochilor.

William s-a întors spre Kate şi a sărutat-o cu tandreţe.

— Ştiu că este o întrebare stupidă în împrejurările de faţă, dar vrei să te căsătoreşti cu mine?

— Doamne Dumnezeule, a exclamat reverendul Tukesbury care nu luase niciodată în van numele Domnului în cei cincizeci şi şapte de ani ai săi. Adică vreţi să spuneţi că până acum nici măcar nu aţi întrebat-o?

După cincisprezece minute domnul şi doamna William Kane au părăsit biserica parohială din Henley-on-Thames, Oxfordshire. Doamna Tukesbury trebuise să facă rost de inel în ultimul moment şi-l luase de la perdeaua din sacristie. Reverendul Tukesbury s-a ales cu un nou acoperiş, iar domnul Sprogget cu o lungă poveste pe care a depănat-o la The Green Man unde şi-a cheltuit aproape toate cele cinci lire.

Când au ieşit din biserică, preotul i-a dat lui William o bucată de hârtie.

— Doi şilingi şi şase penny, vă rog.

— Pentru ce? l-a întrebat William.

— Certificatul dumneavoastră de căsătorie, domnule Kane.

— Ar fi trebuit să îmbrăţişaţi cariera bancară, domnule pastor, i-a spus William dându-i jumătate de coroană.

Şi-a condus mireasa într-o tăcere plină de fericire de-a lungul străzii principale către Bell Inn. Au luat masa în linişte în restaurantul cu bârne de stejar din secolul al XV-lea şi s-au dus la culcare puţin mai târziu de ora nouă. Când au dispărut pe scara veche de lemn spre camera lor, recepţionerul s-a întors spre portar şi i-a făcut semn cu ochiul.

— Dacă ei sunt căsătoriţi, atunci eu sunt regele Angliei.

William a început să fredoneze imnul regal „Dumnezeu să-l ocrotească pe rege”.

În dimineaţa următoare domnul şi doamna Kane au servit un mic dejun frugal în timp ce le-a fost reparată maşina (Tatăl lui William i-ar fi spus că nu-i trebuia decât o curea nouă la ventilator). Un ospătar tânăr le-a turnat cafea.

— O vrei simplă sau să-ţi pun puţin lapte? a întrebat William inocent.

Un cuplu mai în vârstă a zâmbit cu înţelegere spre ei.

— Cu lapte, te rog, a spus Kate întinzându-şi braţul peste masă şi atingând cu tandreţe mâna lui William.

El i-a zâmbit devenind brusc conştient că toţi din restaurant se uitau la ei.

Au pornit înapoi spre Londra în dimineaţa răcoroasă de început de primăvară. Au străbătut localitatea Henley, au traversat Tamisa şi apoi ţinuturile Berkshire şi Middlesex.

— Ai observat ce privire ţi-a aruncat în dimineaţa asta portarul, draga mea? a întrebat-o William.

— Da. Cred că ar fi trebuit să-i arătăm certificatul de căsătorie.

— Nu, nu, l-ai fi lipsit de imaginea pe care şi-a făcut-o despre femeia americană de moravuri uşoare. Ultimul lucru pe care ar fi dorit să-l spună soţiei sale când se va întoarce diseară acasă este acela că noi eram, într-adevăr, căsătoriţi.

Când s-au întors la Ritz, exact la timp ca să ia prânzul, recepţionerul a fost surprins în clipa în care William a decomandat camera lui Kate. Mai târziu a fost auzit comentând:

— Tânărul Kane părea să fie un gentleman desăvârşit. Distinsul său tată niciodată nu s-ar fi comportat în acest mod.

William şi Kate au luat vaporul *The Aquitania* spre New York, după ce mai întâi au trecut pe la Ambasada Americană din Grosvenor Gardens spre a-l informa pe consul de noul lor statut de oameni căsătoriţi. Consulul le-a dat un formular imens de completat, le-a cerut o liră şi i-a lăsat să aştepte mai mult de o oră. Se pare că Ambasada Americană nu avea nevoie de un acoperiş nou. William a vrut să meargă la magazinul de bijuterii Cartier din Bond Street ca să cumpere o verighetă de aur, dar Kate nici n-a vrut să audă – nimic nu o va despărţi de preţiosul ei inel de perdea.

*
* *

Pentru William devenea tot mai dificil să lucreze în Boston sub conducerea lui Tony Simmons. Propunerile noii politici economice a administraţiei F.D. Roosevelt se transformau cu o rapiditate fără precedent în legi, iar William şi Tony Simmons nu puteau să cadă de acord în privinţa implicaţiilor pe care le vor avea asupra investiţiilor, dacă vor fi bune sau rele. Extinderea – cel puţin pe un front – a devenit cu neputinţă de oprit când Kate a anunţat curând după întoarcerea din Anglia că este gravidă; veste care i-a umplut de bucurie pe soţul şi pe părinţii ei. William a încercat să-şi modifice orele de birou în funcţie de noul său statut de bărbat însurat, dar s-a trezit că rămânea la masa de lucru din ce în ce mai des în înăbuşitoarele seri de vară. Kate, fericită în rochia ei înflorată şi largă de gravidă, supraveghea metodic decorarea camerei copilului din Casa Roşie. Pentru prima oară în viaţa sa, William a descoperit că putea să-şi lase munca şi că aştepta cu nerăbdare să plece de la birou. Dacă nu-şi termina lucrările le lua cu el acasă, obicei pe care şi l-a păstrat tot restul vieţii.

În vreme ce Kate şi copilul ce urma să se nască pe la Crăciun îi aduceau lui William o mare bucurie, Matthew îi producea din ce în ce mai multe neplăceri. Se apucase zdravăn de băut şi venea la slujbă târziu, fără nici o explicaţie. Pe măsură ce lunile treceau, William descoperea că nu se mai putea baza pe judecata prietenului său. La început n-a spus nimic sperând că nu era decât o reacţie – care putea trece repede – la

restricţiile Prohibiţiei. Dar n-a fost şi lucrurile au mers din rău în mai rău. Ultima picătură a venit într-o dimineaţă de noiembrie, când Matthew a ajuns la birou cu o întârziere de două ore, într-o stare de mahmureală evidentă şi a făcut o greşeală simplă vânzând o investiţie importantă ceea ce i-a adus unui client o pierdere, lipsindu-l de un profit considerabil. William şi-a dat seama că sosise timpul unei confruntări directe. Matthew şi-a recunoscut vina şi şi-a cerut scuze plin de căinţă. William a fost mulţumit că a pus lucrurile la punct şi era gata să poruncească să ia prânzul împreună când secretara, contrar obiceiului, a dat buzna în birou.

— Soţia dumneavoastră, domnule Kane, a fost dusă la spital.

— De ce? a întrebat William nedumerit.

— Copilul, a spus secretara.

— Dar nu trebuia să nască decât peste cel puţin şase săptămâni, a spus William fără a-i veni a da crezare celor auzite.

— Ştiu, domnule director, dar doctorul MacKenzie părea destul de îngrijorat şi voia să mergeţi la spital cât puteţi de repede.

Matthew, care cu o clipă mai înainte arăta ca un om pe care nu poţi să pui nici o bază, a preluat iniţiativa şi l-a dus pe William cu maşina la spital. Amintirile despre moartea mamei lui William şi fiica ei născută moartă i-au năpădit pe amândoi.

— Doamne, te rog, n-o lua pe Kate, a spus el în timp ce ducea maşina în parcajul spitalului.

N-a fost nevoie ca William să fie condus în aripa ocupată de Maternitatea Anne Kane pe care Kate o deschisese oficial doar cu şase luni în urmă. A găsit o asistentă medicală în faţa sălii de naşteri care i-a spus că soţia lui pierduse mult sânge şi că doctorul MacKenzie era cu ea. William măsura coridorul în sus şi în jos neajutorat, aşteptând paralizat, exact cum făcuse cu ani în urmă. Scena îi era mult prea familiară. Cât de lipsit de importanţă era faptul de a nu fi preşedintele băncii în comparaţie cu pierderea lui Kate. Când îi spusese ultima oară „Te iubesc”? Matthew patrula holul alături de William se aşeza odată cu el, se ridica în picioare odată cu el, dar n-a scos o vorbă. William se uita la ceas, de fiecare dată când o soră intra sau ieşea din sala de naşteri. Secundele s-au transformat în minute, minutele în ore. În cele din urmă, a apărut doctorul MacKenzie cu fruntea

strălucind de broboane de transpiraţie şi cu o mască chirurgicală care îi acoperea nasul şi gura. William n-a putut citit nimic pe chipul doctorului până nu şi-a scos masca, când a apărut un zâmbet larg.

— Felicitări, William, ai un băiat, iar Kate este bine.

— Mulţumesc lui Dumnezeu, a spus William sprijinindu-se de braţul lui Matthew.

— Oricât de mult îl respect pe bunul Dumnezeu, a spus doctorul MacKenzie, cred că şi mie mi-a dat ceva bătaie de cap această naştere.

William a râs.

— Pot s-o văd pe Kate?

— Nu, nu chiar acum. I-am dat un sedativ şi a adormit. A pierdut prea mult sânge, dar până mâine dimineaţă va fi bine. Poate puţin slăbită, dar va fi gata să te vadă. Însă nimic nu te poate opri ca să-ţi vezi fiul. Dar să nu fii surprins de cât este de mic; nu uita, naşterea a fost înainte de termen.

Doctorul i-a condus pe William şi Matthew de-a lungul coridorului oprindu-se într-un salon în care s-au uitat printr-un panou de sticlă la şase capete micuţe şi roz ce se zăreau în nişte paturi micuţe.

— Acela, a spus doctorul MacKenzie arătând spre copilul care abia fusese adus.

William a privit neîncrezător spre faţa mică şi urâtă, imaginea lui despre un fiu frumos, care să stea eventual şi în picioare, evaporându-i-se rapid în minte.

— Ei bine, un lucru pot să-ţi spun despre mica creatură, i s-a adresat doctorul MacKenzie înveselit. Arată mult mai bine decât tine la aceeaşi vârstă şi nu s-ar putea zice că acum eşti prea urât.

William a râs uşurat.

— Ce nume ai de gând să-i pui?

— Richard Higginson Kane.

Doctorul l-a bătut pe umăr eu afecţiune pe proaspătul tată.

— Nădăjduiesc că am să trăiesc destul ca să-l aduc pe lume şi pe primul născut al lui Richard.

William l-a sunat imediat pe rectorul de la St. Paul care l-a înregistrat pe băiat pentru anul 1943 şi apoi proaspătul tată şi Matthew s-au îmbătat zdravăn, iar în dimineaţa următoare amândoi au venit târziu la spital ca s-o vadă pe Kate. William l-a

dus pe Matthew ca să se mai uite o dată la tânărul Richard.

— Urâtă creatură a spus Matthew. Nu seamănă deloc cu frumoasa lui mamă.

— La fel mi-am zis şi eu, a spus William.

— Totuşi, seamănă leit cu tine.

William s-a reîntors în rezerva lui Kate care era plină de flori.

— Îţi place fiul? şi-a întrebat Kate soţul. Seamănă aşa de mult cu tine.

— Următoarea persoană care mai spune asta am s-o pocnesc. Este cea mai urâtă mogâldeaţă pe care am văzut-o vreodată.

— O, nu, a spus Kate cu o indignare prefăcută, este superb.

— Un chip pe care numai o mamă l-ar putea iubi, a spus William şi şi-a îmbrăţişat soţia.

Ea s-a cuibărit la pieptul lui, fericită de fericirea lui.

— Ce ar fi spus bunica Kane despre primul nostru copil care şi-a făcut intrarea în lume la mai puţin de opt luni de la căsătoria noastră? „Nu vreau să par rea, dar orice născut înainte de cincisprezece luni de la nuntă nu este o notă bună pentru părinţii lui; mai devreme de nouă luni, categoric este de neacceptat”, a imitat-o William pe bunica sa. Apropo, Kate, am uitat să-ţi spun ceva înainte de a fi adusă pe sus la spital.

— Ce anume?

— Te iubesc.

Kate şi tânărul Richard au trebuit să mai stea în spital aproape trei săptămâni. Abia după Crăciun Kate şi-a recăpătat întreaga vitalitate. Pe de altă parte, Richard creştea ca o buruiană lăsată de capul ei, nimeni nu-l informase că era un Kane şi ca atare n-ar fi trebuit să facă asemenea lucruri. William a fost primul bărbat din familia Kane care a schimbat scutece şi a împins un cărucior. Kate era foarte mândră de el şi oarecum surprinsă. William i-a spus lui Matthew că ar cam fi vremea şi pentru el să-şi găsească o fată şi să-şi întemeieze un cămin.

Matthew a râs ironizându-l:

— Categoric, începi să îmbătrâneşti. Aştept să-ţi văd şi nişte fire albe în păr.

Unul sau două deja îi apăruseră în timpul luptei pentru postul de preşedinte al băncii. Matthew nu le observase.

*
* *

William n-ar putea spune exact când anume relaţia lui cu Tony Simmons a început să se deterioreze. Tony a continuat să se opună la orice sugestie pe care i-o făcea, iar atitudinea lui negativă l-a determinat pe William să se gândească din nou foarte serios ca să-şi dea demisia. Matthew nu-i era de nici un ajutor pentru că se întorsese la vechiul său obicei de a bea peste măsură. Perioada de ameliorare nu durase decât câteva luni, iar acum trăgea la măsea mai abitir decât înainte şi sosea în fiecare dimineaţă la bancă cu câteva minute întârziere. William nu prea ştia cum să procedeze şi vrând-nevrând s-a trezit că trebuia mereu să ducă la capăt şi munca lui Matthew. La sfârşitul fiecărei zile William verifica întotdeauna corespondenţa lui Matthew şi răspundea la scrisorile pe care acesta nu le rezolvase.

În primăvara lui 1936, dat fiind că investitorii au căpătat mai multă încredere şi depunătorii au reapărut, William a considerat că venise timpul să facă unele tentative spre a se reîntoarce la bursă, dar Tony i-a respins propunerea imediat printr-un memorandum adresat comitetului financiar. William a intrat ca o furtună în biroul lui Tony întrebându-l dacă demisia lui era binevenită.

— Categoric nu, William. Pur şi simplu, vreau ca tu să fii conştient că întotdeauna politica mea a fost să conduc această bancă într-o manieră conservatoare şi că nu doresc ca în mod nechibzuit să irosim pe piaţă banii investitorilor noştri.

— Dar pierdem afaceri sigure în favoarea altor bănci dacă stăm pe margine şi alţii profită de situaţia actuală. Bănci pe care în urmă cu zece ani nici măcar nu le luam în consideraţie, în curând au să ne depăşească.

— Să ne depăşească în ce, William? Nu în reputaţie. În profituri, rapide, poate, dar nu în reputaţie.

— Dar mă interesează profiturile, a spus William. Eu consider că este datoria băncii să obţină profituri bune pentru investitori, nu să marcheze trecerea timpului într-o manieră demnă de un gentleman.

— Eu prefer să rămână pe loc decât să pierd reputaţia pe care această bancă şi-a câştigat-o pe vremea bunicului şi tatălui

tău, de-a lungul a peste o jumătate de secol.

— Da, dar amândoi au căutat întotdeauna noi posibilităţi de extindere a activităţii băncii.

— Când timpurile erau bune, a spus Tony.

— Şi rele, i-a replicat William.

— De ce eşti atât de neliniştit, William? Ai, totuşi, mână liberă în conducerea propriului tău departament.

— La dracu mână liberă! Blochezi tot ceea ce pare a sugera un proiect mai îndrăzneţ.

— Hai să încercăm să fim oneşti unul faţă de celălalt, William. Unul din motivele pentru care sunt deosebit de prevăzător, în ultimul timp este acela că nu te mai poţi baza pe deciziile lui Matthew.

— Nu-l amesteca pe Matthew în asta. Tu pe mine mă blochezi; eu sunt şeful departamentului.

— Nu pot să nu-l amestec pe Matthew. Aş dori să n-o fac. În faţa consiliului de administraţie eu sunt răspunzător pentru decizia finală în indiferent ce acţiune, iar el este omul cu poziţia numărul doi în cel mai important departament al băncii.

— Da, şi ca atare, responsabilitatea îmi revine mie pentru că eu sunt omul numărul unu din acel departament.

— Nu, William, nu poate rămâne numai responsabilitatea ta când Matthew vine beat la birou la ora unsprezece dimineaţa, indiferent cât de buni şi de câtă vreme sunteţi voi prieteni.

— Nu exagera.

— Nu exagerez, William. De mai bine de un an banca îl duce în spate pe Matthew Lester şi singurul lucru care m-a oprit să-mi exprim îngrijorarea în privinţa lui a fost relaţia ta personală foarte apropiată de el şi familia lui. Nu m-aş supăra dacă mi-ar înmâna demisia. Altul în locul lui ar fi făcut-o de multă vreme, iar prietenii lui ar fi trebuit să-l sfătuiască în acest sens.

— Niciodată, a spus William. Dacă pleacă el, plec şi eu.

— Treaba ta, William, a spus Tony. Prima mea responsabilitate este faţă de investitorii noştri, nu faţă de vechiul tău coleg de şcoală.

— Ai să ajungi să regreţi această afirmaţie, Tony, a spus William ieşind ca o furtună din biroul preşedintelui şi apoi s-a întors furios în camera lui.

— Unde este domnul Lester? a întrebat când a trecut pe lângă secretară.

— Încă nu a venit, domnule director.

William s-a uitat la ceas disperat.

— Spune-i că aş dori să-l văd imediat ce soseşte.

— Da, domnule director.

William măsura biroul în sus şi în jos înjurând în gând. Tot ceea ce îi spusese Tony Simmons despre Matthew era adevărat, ceea ce nu făcea altceva decât să complice şi mai mult lucrurile. A încercat să-şi amintească de când începuseră toate acestea, căutând să găsească o explicaţie. Gândurile i-au fost întrerupte de secretară.

— Domnul Lester a sosit, domnule director.

Matthew a intrat în birou părând destul de timid şi cu semne certe de mahmureală. În ultimul an îmbătrânise mult, iar pielea îşi pierduse strălucirea atletică. William abia mai recunoştea în el omul care-i fusese cel mai bun prieten de aproape douăzeci de ani.

— Matthew, unde naiba ai fost?

— Am dormit mai mult, a răspuns Matthew. Mă tem că m-am culcat cam târziu.

— Vrei să spui că ai băut prea mult.

— Nu, n-am băut prea mult. Am o nouă puicuţă care m-a ţinut treaz toată noaptea. Nu se mai sătura deloc.

— Când ai să te opreşti, Matthew? Te-ai culcat cu aproape toate femeile necăsătorite din Boston.

— Nu exagera, William. Trebuie să fi mai rămas una sau două; cel puţin aşa sper. Şi apoi nu uita miile de femei măritate.

— Nu este deloc nostim, Matthew.

— Ei, haide, William. Nu te înfuria.

— Să nu mă înfurii? Chiar adineaori Tony a tăbărât pe capul meu din cauza ta şi, în plus, ştiu că are dreptate. Te opreşti în pat cu orice fustă şi, ceea ce este mai rău, ai să te distrugi de atâta băutură. Judecata ta s-a făcut ţăndări. De ce, Matthew? Spune-mi, de ce. Trebuie să fie o explicaţie. Până acum un an erai omul cel mai de nădejde pe care l-am întâlnit vreodată. Ce se întâmplă cu tine, Matthew? Ce pot eu să-i spun lui Tony Simmons?

— Spune-i lui Simmons să se ducă dracului şi să-şi vadă de treburile lui.

— Matthew, ca să fim cinstiţi, aceasta este treaba lui. Noi conducem o bancă, nu un bordel, iar tu ai venit aici ca director la recomandarea mea.

— Şi acum eu nu corespund standardelor tale, asta vrei să spui?

— Nu, nu spun asta.

— Atunci ce dracu' spui?

— Apucă-te serios de muncă în următoarele săptămâni şi în scurt timp toată lumea va fi dat uitării tot ce s-a întâmplat.

— Asta-i tot ce doreşti?

— Da, a răspuns William.

— Am să fac aşa cum porunciţi, Stăpâne, a spus Matthew, apoi s-a răsucit pe călcâie şi dus a fost.

— O, la dracu', a spus William.

În după-amiaza aceea William a vrut să cerceteze cu de-amănuntul dosarul unui client împreună cu Matthew, dar acesta nu părea a fi de găsit. Nu se întorsese la birou nici după masa de prânz şi în ziua aceea nimeni nu l-a mai văzut. Până şi bucuria de a-l duce pe Richard la culcare nu a putut să-i abată îngrijorarea lui William în privinţa lui Matthew. Richard deja putea să pronunţe „doi” şi William a încercat să-l facă să spună „trei”, dar el o ţinea una şi bună cu „tei”.

— Dacă nu poţi să spui „trei” cum crezi că ai să ajungi vreodată bancher? şi-a întrebat William fiul în momentul în care tocmai intra în cameră.

— Poate că el o să se apuce de altceva mai meritoriu, a spus Kate.

— Ce este mai meritoriu decât să te ocupi de afaceri bancare? a întrebat William.

— Ei bine, ar putea fi muzician, jucător de baseball sau chiar preşedintele Statelor Unite.

— O, din toate cele trei eu aş prefera să fie un jucător de baseball – este singura meserie din cele sugerate de tine în care câştigă un salariu decent, a spus William în timp ce-l acoperea pe Richard cu pledul.

Ultimele cuvinte pe care le-a spus Richard înainte de a adormi au fost, „Tei, tăticule”. William s-a dat bătut. Nu era ziua lui norocoasă.

— Pari extenuat, dragul meu. Sper că n-ai uitat că suntem invitaţi mai târziu la Andrew MacKenzie.

— Drace, petrecerea lui Andrew îmi ieşise total din minte. Când trebuie să fim acolo?

— Cam peste o oră.

— Ei bine, mai întâi vreau să fac o baie, să stau puţin în cadă.

— Credeam că acesta este privilegiul unei femei, a spus Kate.

— În seara asta am nevoie să fiu un pic remontat. Am avut o zi îngrozitoare.

— Tony te-a scos iar din fire?

— Da, dar mă tem că de data asta are dreptate. S-a plâns de obiceiul pe care şi l-a făcut Matthew de a bea peste măsură. A devenit imposibil să te duci cu Matthew la vreo petrecere fără a fi necesar ca fiica mai mare, ca să nu le mai amintim de eventualele soţii, să fie puse sub lacăt pentru propria lor siguranţă. Vrei să-mi pregăteşti baia?

William a stat în cadă mai mult de o jumătate de oră şi Kate a trebuit să-l scoată afară înainte de a fi adormit. Deşi ea s-a îmbrăcat foarte repede, el au ajuns la MacKenzie cu douăzeci de minute mai târziu, unde l-au găsit pe Matthew aproape în stare de ebrietate şi încercând să se lege de soţia unui congresman. William a vrut să intervină, dar Kate l-a oprit.

— Nu te amesteca, i-a şoptit.

— Nu pot să stau cu mâinile în sân şi să-l văd cum se prăbuşeşte în faţa mea, a spus William. Este prietenul meu cel mai bun. Trebuie să fac ceva.

Dar, în cele din urmă, a urmat sfatul lui Kate şi a avut o seară nefericită privindu-l pe Matthew cum devine din ce în ce mai beat. Tony Simmons, din celălalt capăt al camerei, se uita cu subînţeles la William care a fost uşurat când l-a văzut pe Matthew plecând devreme, cu toate că în compania singurei femei libere de la petrecere. După plecarea lui Matthew, William a început să se relaxeze pentru prima oară în ziua aceea.

— Ce face micul Richard? l-a întrebat Andrew MacKenzie.

— Nu reuşeşte să spună „trei”, i-a răspuns William.

— S-ar putea ca până la urmă să se îndrepte spre o meserie de o cu totul altă natură, a spus doctorul MacKenzie.

— Exact aşa am gândit şi eu, a intervenit Kate. Ce idee bună, William: ar putea ajunge doctor.

— Foarte probabil, a spus Andrew. Nu cunosc mulţi doctori care să ştie numere mai departe de doi.

— Exceptând doar când îţi trimit notele de plată, a spus William.

Andrew a râs.

— Mai doreşti să iei un pahar, Kate?

— Nu, mulţumesc, Andrew. Este timpul să mergem acasă. Dacă mai stăm, nu vor mai rămâne decât Tony Simmons şi William iar ei amândoi ştiu să numere dincolo de doi, aşa că va trebui ca noi toţi să discutăm chestiuni bancare tot restul nopţii.

— Aşa-i, a încuviinţat William, îţi mulţumim pentru frumoasa petrecere, Andrew. Apropo, trebuie să mă scuz pentru comportarea lui Matthew.

— De ce? a întrebat doctorul MacKenzie.

— Ei, haide, Andrew. Nu numai că s-a îmbătat, dar n-a fost femeie care să nu se simtă în pericol dacă rămânea singură cu el.

— Şi eu aş face la fel, dacă aş fi în starea lui, a spus Andrew MacKenzie.

— De ce spui asta, l-a întrebat William. Nu poţi să-i aprobi comportamentul doar din cauza faptului că este singur.

— Nu, bineînţeles, dar încerc să-l înţeleg şi-mi dau seama că aş putea şi eu să fiu puţin iresponsabil dacă ar trebui să mă confrunt cu aceeaşi problemă.

— Ce vrei să spui? l-a întrebat Kate.

— Dumnezeule, a exclamat doctorul MacKenzie. El este prietenul vostru cel mai bun şi nu v-a spus?

— Ce să ne spună? au întrebat amândoi deodată.

Doctorul MacKenzie a rămas holbându-se la ei, cu o expresie de neîncredere ce i se putea citi pe chip.

— Haideţi în birou.

William şi Kate l-au urmat pe doctor într-o cameră micuţă, cu pereţii aproape căptuşiţi cu cărţi medicale, acoperite ici-colo de fotografii neînrămate din timpul studenţiei la Cornell.

— Te rog ia loc, Kate, a spus el. William, eu am crezut că tu ştii că Matthew este grav bolnav, pe moarte, de fapt, are boala lui Hodgkin. Ştie de ea de peste un an.

William s-a prăbuşit în fotoliu, pe moment fiindu-i imposibil să vorbească.

— Boala lui Hodgkin?

— Inflamarea şi mărirea ganglionar limfatici, care aproape întotdeauna este fatală, a spus doctorul pe un ton profesional.

William şi-a clătinat capul nevenindu-i a crede.

— De ce nu mi-a spus?

— Vă ştiţi de când eraţi elevi. Cred că este mult prea

mândru ca să împovăreze pe altcineva cu necazurile lui. Preferă să moară în felul lui decât să lase ca alţii să-şi dea seama prin ce trece el. În ultimele şase luni l-am rugat cu insistenţă să-i spună tatălui său şi mi-am încălcat promisiunea pe care i-am făcut-o spunându-ţi ţie, dar nu pot să te las să-l învinovăţeşti pentru ceva asupra căruia el nu are absolut nici un control.

— Mulţumesc, Andrew, a spus William. Cum am putut să fiu atât de orb şi de stupid?

— Nu te învinovăţi, a spus doctorul MacKenzie. Nu aveai cum să ştii.

— Nu există absolut nici o speranţă? l-a întrebat William. Nu există clinici, specialişti care să trateze această boală? Banii nu sunt o problemă...

— Banii nu pot să cumpere totul, William, iar eu am consultat trei dintre cei mai buni medici din America şi unul din Elveţia. Din păcate, toţi sunt de acord cu diagnosticul meu, iar ştiinţa medicală încă nu a descoperit un leac pentru boala lui Hodgkin.

— Cât mai are de trăit? a întrebat Kate aproape în şoaptă.

— Şase luni cel mult, dar mai probabil trei.

— Iar eu consideram că problemele mele sunt insurmontabile, a spus William. A strâns-o pe Kate de mână, de parcă s-ar fi agăţat de un colac de salvare. Trebuie să plecăm, Andrew. Mulţumesc pentru că ne-ai spus.

— Ajutaţi-l în orice mod puteţi, a zis doctorul, dar pentru numele lui Dumnezeu, daţi dovadă de înţelegere. Lăsaţi-l să facă ce vrea. Sunt ultimele câteva luni ale lui Matthew, nu ale voastre. Şi să nu afle cumva vreodată că eu ţi-am spus ceva.

William a dus-o acasă pe Kate cu maşina, în tăcere. Când au sosit la Casa Roşie, William a sunat-o pe fata cu care plecase Matthew de la petrecere.

— Aş putea vorbi cu Matthew Lester?

— Nu este aici, a răspuns o voce destul de iritată. M-a târât după el la clubul „In and Out”, dar era deja beat când am ajuns acolo şi eu am refuzat să intru în acel loc cu el.

După aceea fata a închis.

Clubul „In and Out”. William parcă văzuse atârnând plăcuţa cu numele respectiv, dar nu-şi putea aminti unde. A căutat adresa în cartea de telefon şi a plecat cu maşina în partea de nord a oraşului. În cele din urmă, după ce a mai întrebat un trecător, a găsit clubul. William a bătut la uşă. Cineva a

întredeschis-o atât cât i-a permis lanţul de siguranţă.

— Sunteţi membru?

— Nu, a spus William tranşant şi i-a strecurat fetei o bancnotă de zece dolari.

Lanţul de siguranţă a fost îndepărtat şi uşa s-a deschis. William a intrat înăuntru şi s-a trezit în mijlocul ringului de dans părând uşor desuet în costumul său de bancher, cu vestă şi ca scos din cutie. Dansatorii, înlănţuiţi doi câte doi, i-au făcut loc să treacă fără a-i acorda nici o atenţie. Ochii lui William îl căutau pe Matthew prin camera plină de fum, dar el nu era acolo. În cele din urmă, a avut impresia că recunoaşte pe una din multele prietene întâmplătoare pe care le avea de la o vreme Matthew şi pe care o văzuse într-o dimineaţă, devreme, ieşind din apartamentul prietenului său. Stătea într-un capăt al încăperii, picior peste picior, cu un marinar. William s-a dus la ea.

— Scuzaţi-mă, domnişoară, a spus el.

Ea şi-a ridicat privirile, dar era evident că nu-l recunoştea pe William.

— Doamna este cu mine, aşa că spală putina, i-a spus marinarul.

— L-ai văzut pe Matthew Lester?

— Matthew? a întrebat fata. Care Matthew?

— Ţi-am spus că ai greşit adresa, a zis marinarul ridicându-se în picioare.

— Dacă mai scoţi încă un cuvânt te pocnesc, l-a avertizat William.

Marinarul mai văzuse o dată în viaţa lui o asemenea mânie în ochii cuiva şi fusese cât pe-aici să rămână chiar în acea încăierare. S-a aşezat iar pe scaun.

— Unde este Matthew?

— Nu cunosc nici un Matthew, dragă.

Acum şi ea era înfricoşată.

— Un băiat înalt de şase picioare şi doi ţoli, blond, îmbrăcat ca mine şi beat, probabil.

— O, vrei să spui Martin. El îşi zice aici Martin, dragă, nu Matthew. Fetei a început să-i dispară teama. Stai să mă gândesc cu cine a plecat el în seara asta? Şi-a întors capul spre bar şi a strigat către barman. Terry, cu cine a plecat Martin?

Barmanul şi-a mutat chiştocul de ţigară stins din colţul gurii.

— Cu Jenny, a spus el şi a pus ţigara stinsă înapoi în locul ei.

— Jenny, aşa-i, a spus fata. Să mă gândesc, ea lucrează rapid. Niciodată nu lasă un bărbat să stea cu ea mai mult de o jumătate de oră, aşa că ar trebui să-şi facă apariţia curând.

— Mulţumesc, a spus William.

A aşteptat aproape o oră la bar sorbind câte o înghiţitură de scotch cu foarte multă apă, simţindu-se din ce în ce mai în discordantă cu locul. În cele din urmă, barmanul, tot cu ţigara neaprinsă în gură, a făcut un gest către o fată care intra pe uşă.

— Ea este Jenny, a spus el.

Matthew nu era cu ea. Barmanul a chemat-o. Era o fată drăguţă, subţire, brună şi cu părul tăiat scurt. I-a făcut cu ochiul lui William şi s-a îndreptat spre el mişcându-şi şoldurile.

— Pe mine mă cauţi, drăguţule? Ei bine, sunt liberă, dar iau zece dolari pe o jumătate de oră.

— Nu, nu te vreau, a spus William.

— Încântător, a zis Jenny.

— Caut bărbatul care a fost cu tine, pe Matthew – adică pe Martin.

— Martin era atât de beat că nu i-ai fi sculat-o nici cu o macara, drăguţule, dar el şi-a plătit cei zece dolari, cum face întotdeauna. Este un adevărat gentleman.

— Unde este acum? a întrebat-o William neliniştit.

— Nu ştiu, s-a lăsat păgubaş şi a plecat spre casă.

William a alergat în stradă. Aerul rece de afară îi bătea obrajii, dar nu avea de ce să fie trezit. S-a urcat în maşină şi a şofat încet, uitându-se atent la fiecare persoană pe lângă care trecea. Unii, când îi vedeau ochii scrutători, începeau să se grăbească, alţii încercau să-l atragă în conversaţie. Când a trecut pe lângă o cafenea deschisă toată noaptea l-a zărit pe Matthew prin ferestrele aburite croindu-şi drum printre mese cu şapca în mână. William a parcat maşina, a intrat înăuntru şi s-a aşezat lângă el. Matthew stătea cufundat într-un scaun în faţa unei ceşti de cafea pe care deja o împrăştiase pe masă. Era atât de beat că nici măcar nu l-a recunoscut pe William.

— Matthew, eu sunt, a spus William uitându-se la bărbatul făcut pulbere.

Lacrimile au început să-i curgă pe obraji. Matthew şi-a înălţat privirile şi a mai împrăştiat puţină cafea.

— Plângi, bătrâne. Ţi-ai pierdut iubita, nu-i aşa?

— Nu, pe cel mai bun prieten, a spus William.

— Eu am un prieten bun, a spus Matthew bolborosind cuvintele. Întotdeauna a fost alături de mine până astăzi când ne-am certat pentru prima oară. Totuşi, din vina mea. Ştii, l-am dezamăgit destul de mult.

— Nu l-ai dezamăgit, a spus William.

— De unde ştii? a întrebat Matthew furios. Nici măcar nu-l cunoşti.

— Hai să mergem acasă, Matthew.

— Numele meu este Martin, a spus Matthew.

— Iartă-mă, Martin, să mergem acasă.

— Nu, eu vreau să stau aici. Este o fată care s-ar putea să vină mai târziu. Cred că acum sunt în formă pentru ea.

— Acasă am nişte whisky foarte bun, vechi, a zis William. De ce nu vii cu mine?

— Sunt şi femei?

— Da, o mulţime.

— Bine, o să vin.

William l-a ajutat pe Matthew să se ridice, l-a prins de braţ, conducându-l încet spre uşă. A fost pentru prima oară când şi-a dat seama cât era de greu Matthew. Când au trecut pe lângă doi poliţişti care stăteau la colţul tejghelei, William l-a auzit pe unul din ei spunând celuilalt:

— Homosexuali nenorociţi.

William l-a ajutat pe Matthew să urce în maşină şi a pornit spre Beacon Hill. Kate îi aştepta.

— Draga mea, ar fi trebuit să te culci.

— N-am putut să dorm, a răspuns ea.

— Mă tem că este aproape incoerent.

— Asta e fata pe care mi-ai promis-o? a întrebat Matthew.

— Da, ea o să aibă grijă de tine, a spus William.

William l-a ajutat apoi pe Matthew împreună cu Kate ca să ajungă în camera de oaspeţi şi l-au urcat în pat. Kate a început să-l dezbrace.

— Drăguţă şi tu trebuie să te dezbraci, a spus el. Deja ţi-am plătit zece dolari.

— Când o să fii în pat o să vin şi eu, a spus Kate abia şoptit.

— De ce eşti aşa de tristă, frumoasă doamnă? a spus Matthew.

— Pentru că te iubesc, a răspuns Kate cu ochii în lacrimi.

— Nu plânge, a spus Matthew. N-ai de ce să plângi. De data asta o să reuşesc, ai să vezi.

După ce l-au dezbrăcat pe Matthew, William l-a acoperit cu un cearşaf şi un pled. Kate a stins lumina.

— Mi-ai promis că vii cu mine în pat, a spus Matthew aproape adormit.

Ea a închis încet uşa.

William a dormit într-un fotoliu în faţa camerei lui Matthew de teamă că se va scula peste noapte şi va încerca să plece. Kate l-a trezit dimineaţa înainte de a-i duce lui Matthew micul dejun.

— Ce caut eu aici, Kate? au fost primele cuvinte pe care le-a rostit Matthew.

— Ai venit aseară cu noi după ce s-a terminat petrecerea lui Andrew MacKenzie, a răspuns destul de anemic Kate.

— Nu, nu-i adevărat. Eu am plecat la „In and Out" cu fata aceea îngrozitoare, Patricia sau alta, care a refuzat să intre înăuntru cu mine. Dumnezeule, mă simt oribil. Poţi să-mi dai nişte suc de roşii? Nu vreau să fiu nepoliticos, dar ultimul lucru de care am nevoie este micul dejun.

— Bineînţeles, Matthew.

A intrat în cameră William. Matthew şi-a înălţat privirea spre el. S-au uitat unul la celălalt în tăcere.

— Ştii, nu-i aşa? a spus în cele din urmă Matthew.

— Da, a răspuns William, iar eu am fost tâmpit şi sper că ai să mă ierţi.

— Nu plânge, William. Nu te-am văzut făcând asta de când aveam doisprezece ani când Convington te-a bătut măr, iar eu a trebuit să-l trag de pe tine. Mai ţii minte? Mă întreb ce-o fi ajuns Convington. Probabil conduce un bordel în Tijuana; numai pentru asta era potrivit. Ia aminte, dacă Convington este în fruntea lui, localul trebuie să fie al dracului de eficient, aşa că du-mă acolo. Nu plânge, William. Oamenii mari nu plâng. Nu se poate face nimic. Am consultat toţi specialiştii, din New York până la Los Angeles şi până la Zürich. Nici unul nu poate face nimic. Te superi dacă nu vin la birou în dimineaţa asta? Încă mă simt cumplit de rău. Trezeşte-mă dacă dorm prea mult sau dacă inoportunez şi am să-mi croiesc eu drum până acasă.

— Aceasta este casa ta, a spus William.

Chipul lui Matthew s-a schimbat.

— Vrei să-i spui tu tatălui meu, William? Nu pot să dau ochii cu el. Şi tu ai fost unicul fiu la părinţi; înţelegi cum stau lucrurile.

— Da, am să-i spun, i-a promis William. Mâine am să mă duc la New York dacă-mi făgăduieşti că ai să stai cu mine şi Kate. N-am să te opresc să te îmbeţi, dacă asta doreşti şi nici ca să ai câte femei ţi-e voia, dar trebuie să locuieşti aici.

— Este cea mai bună ofertă pe care am primit-o de atâta vreme, William. Acum cred că am să mai dorm puţin. Sunt aşa de obosit.

William l-a privit pe Matthew cum se cufundă într-un somn adânc şi i-a luat paharul băut pe jumătate din mână. Pe cearşaf a apărut o pată de la sucul de roşii.

— Să nu mori, a spus el încet. Te rog, Matthew, să nu mori. Ai uitat că noi amândoi o să conducem cea mai mare bancă din America?

*
* *

În dimineaţa următoare, William s-a dus la New York să-l vadă pe Charles Lester. Marele bărbat a îmbătrânit subit când William i-a dat vestea şi a părut că s-a făcut mai mic în scaunul său.

— William, îţi mulţumesc că ai venit şi mi-ai spus personal. Am ştiut că ceva nu era în ordine în momentul în care Matthew a încetat să mai vină în fiecare lună să mă vadă. Eu voi fi la voi în fiecare weekend. El o să vrea să stea cu tine şi Kate, iar eu am să încerc să nu arăt cât de greu m-a lovit această veste. Dumnezeu ştie cu ce a păcătuit el ca să aibă o asemenea soartă. De când a murit soţia mea, eu am muncit numai pentru Matthew şi acum n-am cui să-i las totul. Pe Susan n-o interesează banca.

— Veniţi la Boston oricând doriţi. Întotdeauna veţi fi foarte bine venit.

— Mulţumesc, William, pentru tot ce faci pentru Matthew. Bătrânul şi-a înălţat privirile spre el. Aş vrea ca tatăl tău să trăiască să vadă cât de demn este fiul său de numele de Kane. Dacă s-ar putea să schimb locul cu Matthew ca el să trăiască...

— Trebuie să mă întorc la el cât mai curând, domnule Lester.

— Da, bineînţeles. Spune-i că am primit vestea cu stoicism. Nu-i spune nimic altceva.

— Da, domnule Lester.

William s-a întors în acea noapte la Boston şi a aflat că Matthew a stat toată ziua acasă cu Kate şi a început să citească pe verandă cel mai recent best seller din America, *Pe aripile vântului*. Când William a venit lângă el, şi-a ridicat privirile din carte.

— Cum a primit bătrânul vestea?

— A plâns.

— Preşedintele băncii Lester a plâns? a întrebat Matthew. Să nu laşi ca acţionarii să afle vreodată acest lucru.

Matthew a încetat să mai bea şi a lucrat cât l-au ţinut puterile până în ultimele zile. William a fost uluit de încăpăţânarea lui şi mereu a căutat să-l determine să-şi reducă eforturile. Îşi făcea toate lucrările şi-l tachina pe William când îi verifica corespondenţa la sfârşitul fiecărei zile. Serile, înainte de cină, Matthew juca tenis cu William şi se lua la întrecere cu el la canotaj.

— Voi şti că am să mor în momentul în care n-am să te mai pot bate, glumea el.

Matthew nu s-a internat deloc în spital, preferând să rămână la Casa Roşie. Săptămânile s-au scurs încet şi, totuşi, atât de repede pentru William care se trezea în fiecare dimineaţă întrebându-se dacă Matthew încă mai este în viaţă.

Matthew a murit într-o joi, rămânându-i încă patruzeci de pagini de citit din *Pe aripile vântului*.

*
* *

Funeraliile au avut loc la New York, iar William şi Kate au fost alături de Charles Lester. În cele şase luni îmbătrânise mult şi, pe când stătea lângă mormântul soţiei şi unicului său fiu, i-a spus lui William că nu mai vedea ce rost mai are ca să mai trăiască. William nu i-a răspuns nimic; nici un cuvânt de-al său nu-l putea ajuta pe tatăl îndurerat. William şi Kate s-au întors la Boston în ziua următoare. Casa Roşie li s-a părut ciudat de goală fără Matthew. Ultimele câteva luni au devenit dintr-o dată cea mai fericită, dar şi cea mai nefericită perioadă din viaţa lui William. Moartea îl apropiase atât de mult şi faţă de Matthew şi

faţă de Kate, aşa cum viaţa normală n-ar fi făcut-o niciodată.

Când William s-a reîntors la bancă după moartea lui Matthew i-a venit foarte greu să nu repete gesturi ce-i intraseră în rutină. Se ridica de la masă şi se îndrepta spre biroul lui Matthew ca să-i ceară un sfat, sau ca să râdă, sau, pur şi simplu, ca să se asigure de existenţa lui, dar el nu mai era acolo. Au trebuit să treacă săptămâni ca William să se poată opri să nu mai facă toate acestea.

Tony Simmons s-a dovedit plin de înţelegere, dar asta n-a ajutat la nimic. William şi-a pierdut tot interesul în probleme bancare, până chiar şi în cele legate de Kane şi Cabot, luni de zile fiind cuprins de remuşcări din pricina morţii lui Matthew. Întotdeauna considerase ca pe ceva cert că el şi Matthew aveau să îmbătrânească împreună şi să împărtăşească un destin comun. Nimeni n-a comentat că munca lui William nu mai era la obişnuita ei înălţime. Chiar şi Kate a ajuns să fie îngrijorată de nenumăratele ore pe care William le petrecea în singurătate.

Apoi, într-o dimineaţă s-a trezit şi l-a văzut pe William stând pe marginea patului uitându-se fix la ea. A clipit nedumerită.

— Ceva nu este în ordine, dragul meu?

— Nu, pur şi simplu, mă uitam la cea mai mare achiziţie a vieţii mele şi vroiam să mă asigur că sunt conştient de ea.

22

La sfârşitul lui 1932, când America era încă în plină depresiune, Abel a început să fie puţin neliniştit de viitorul grupului de hoteluri Baron. În ultimii doi ani două mii de bănci îşi închiseseră porţile şi multe altele continuau să şi le închidă în fiecare săptămână. Nouă milioane de oameni încă nu-şi puteau găsi de lucru, ceea ce avea un singur avantaj pentru Abel deoarece îi permitea să menţină în hotelurile sale un personal cu o înaltă calificare. Totuşi, grupul Baron a pierdut şaptezeci şi două de mii de dolari în decursul unui an în care el apreciase că nu vor merge nici în pierdere, nici în câştig, aşa că a început să se întrebe dacă punga şi răbdarea susţinătorului său vor mai rezista în suficientă măsură încât să-i acorde şansa să redreseze lucrurile.

În timpul campaniei electorale a lui Anton Cermak pentru funcţia de primar al oraşului Chicago, Abel a început să manifeste un interes deosebit faţă de viaţa politică americană. Cermak l-a convins pe Abel să se alăture partidului democrat, care se lansase într-o campanie virulentă împotriva prohibiţiei; Abel a trecut din toată inima de partea lui Cermak, mai cu seamă că prohibiţia se dovedise foarte păgubitoare pentru hoteluri. Faptul că Cermak era el însuşi un emigrant, din Cehoslovacia, a creat imediat o apropiere între cei doi, iar Abel a fost încântat când a fost ales delegat la Convenţia Democratică din acel an, care s-a ţinut la Chicago, unde Cermak a ridicat tot auditoriul în picioare cu cuvintele: „Este adevărat că eu n-am venit în America cu vaporul *Mayflower*, dar am venit cât am putut de repede”.

La Convenţie, Cermak l-a prezentat pe Abel lui Franklin D. Roosevelt care a făcut o impresie asupra lui ce nu i se va şterge din minte toată viaţa. FDR a câştigat alegerile prezidenţiale uşor şi a propulsat candidaţii democraţi în funcţii pretutindeni în ţară. Unul dintre consilierii municipali nou aleşi la primăria din Chicago a fost şi Henry Osborne. Când Anton Cermak a fost omorât câteva săptămâni mai târziu la Miami de un glonţ ce fusese destinat lui FDR, Abel s-a hotărât să consacre o mare parte din timpul şi banii săi cauzei democraţilor polonezi din Chicago.

*
* *

În anul 1933 grupul Baron n-a pierdut decât douăzeci şi trei de mii de dolari, iar unul din hoteluri, St. Louis Baron, a avut chiar un profit. Când preşedintele Roosevelt a ţinut primul său discurs despre viaţa de familie, în 12 martie, sfătuindu-i pe compatrioţii săi „să creadă din nou în America", speranţele lui Abel au căpătat noi imbolduri aşa că a redeschis cele două hoteluri pe care le închisese cu un an în urmă.

Zaphia devenea tot mai furioasă pentru lungile sale absenţe în perioada când Abel a scos cele două hoteluri, Mobile şi Charleston, de la naftalină. Ea niciodată nu dorise ca Abel să ajungă mai sus de director adjunct la Stevens, funcţie cu care simţea că poate să ţină pasul. Pasul lui însă devenea tot mai rapid odată cu fiecare lună care trecea, iar ea era conştientă că rămânea în urma ambiţiilor lui şi se temea că nu va mai prezenta interes pentru el.

De asemenea, o frământa mult gândul că nu aveau copii şi a început să meargă la diverşi doctori care au asigurat-o că nu exista nici un motiv ca să nu rămână gravidă. Unul îi sugerase că ar trebui să vină la control şi Abel, dar Zaphia nu s-a grăbit să-i spună, ştiind că cea mai vagă aluzie ar fi luat-o ca o jignire adusă bărbăţiei lui. În cele din urmă, după ce subiectul devenise atât de apăsător că le era dificil să-l mai abordeze, s-a întâmplat ca Zaphiei să nu-i vină ciclul. A mai aşteptat plină de speranţe încă o lună şi numai după aceea i-a spus lui Abel şi s-a dus la doctor, care i-a confirmat că, în sfârşit, era gravidă. Spre încântarea lui Abel, Zaphia a născut o fată în ziua de Anul Nou, 1934. I-au dat numele de Florentyna, după sora lui Abel. Abel a fost ca vrăjit când a văzut copilul şi Zaphia a ştiut că din acel moment ea nu mai ocupa primul loc în inima lui. George şi vara Zaphiei au fost naşii fetiţei, iar în seara botezului Abel a dat o masă tradiţională poloneză cu zece feluri de mâncare. Copilul a primit multe daruri printre care un frumos inel vechi din partea susţinătorului lui Abel. Abel, la rândul lui, i-a întors darul reuşind ca la sfârşitul anului grupul Baron să obţină un profit de şaizeci şi trei de mii dolari. Singur, Mobile Baron încă mai lucra în pierdere.

După naşterea Florentynei, Abel a început să-şi petreacă mult mai multă vreme în Chicago, ceea ce l-a determinat să ia

hotărârea de a construi aici un Baron. Odată cu târgul internaţional, hotelurile din oraş se învioraseră brusc. Abel intenţiona să facă din acest nou hotel etalonul grupului, în memoria lui Davis Leroy. Încă deţinea locul unde fusese vechiul hotel Richmond pe Michigan Avenue şi, deşi Abel avusese numeroase oferte pentru el, refuzase întotdeauna să-l vândă sperând că într-o zi va avea o situaţie financiară destul de bună ca să poată reconstrui hotelul. Proiectul necesita capital şi Abel a hotărât să folosească cei şapte sute cincizeci de mii de dolari pe care-i primise în cele din urmă de la Great Western Casualty, pentru a începe construcţia. Imediat ce şi-a făcut planurile, i-a vorbit lui Curtis Fenton despre intenţia sa, menţionând unica rezervă pe care o avea şi anume că, dacă David Maxton nu voia să aibă un rival pentru Stevens, Abel era gata să renunţe la întregul plan; simţea că aşa era corect să procedeze. După câteva zile, Curtis Fenton i-a comunicat că susţinătorul său era încântat de proiectele pentru Chicago Baron.

Lui Abel i-au trebuit douăsprezece luni ca să construiască noul Baron, ajutat din plin de consilierul municipal Henry Osborne care a urgentat autorizaţiile de la primărie. Hotelul a fost inaugurat în 1936 de primarul oraşului, Edward J. Kelly, care, după moartea lui Anton Cermak, devenise organizatorul numărul unu al maşinăriei democrate. În memoria lui Davis Leroy hotelul nu avea etajul al doisprezecelea – tradiţie pe care Abel a continuat-o la fiecare nou Baron pe care l-a construit.

De asemenea, au fost prezenţi ambii senatori de Illinois care au ţinut câte un speech în faţa celor două mii de invitaţi. Chicago Baron era superb, atât ca design cât şi ca executare a construcţiei. Abel cheltuise peste un milion de dolari pentru hotel, dar arăta de parcă fiecare penny fusese folosit exact pentru ceea ce trebuia. Sălile de recepţie erau mari şi somptuoase, cu tavane înalte, lucrate în stuc şi cu decoraţii în nuanţe pastelate, vernil, plăcute şi odihnitoare; covoarele erau groase. „B”-ul în relief, de un verde închis, discret, dar omniprezent, împodobea totul, începând cu steagul care flutura deasupra celui de al patruzeci şi doilea etaj al clădirii până la reverul hainei celui mai tânăr băiat de serviciu din hotel.

— Acest hotel poartă deja însemnele succesului, a spus J. Hamilton Lewis, senatorul de Illinois mai în vârstă, pentru că, dragii mei, omul şi nu clădirea va fi întotdeauna cunoscut ca „Baronul din Chicago”.

Abel s-a îmbujorat de plăcere, pe care n-a încercat s-o ascundă, când cei două mii de invitaţi şi-au exprimat acordul printr-un ropot de aplauze.

Discursul de mulţumire al lui Abel a fost bine formulat şi rostit cu siguranţă de sine, iar auditoriul l-a ovaţionat ridicându-se în picioare. Începuse să se simtă în largul său printre marii oameni de afaceri şi politicienii de marcă. Zaphia, în timpul acestei petreceri extravagante, s-a mişcat cu nesiguranţă, fără a-şi fi făcut cu nimic remarcată prezenţa, simţind că ocazia o depăşea. Ea nici nu înţelegea şi nici nu dorea succesul la aceleaşi dimensiuni cu Abel; şi, deşi acum putea să-şi permită cele mai scumpe haine, ea arăta tot demodată şi nepotrivită locului, dar era foarte conştientă că acest lucru îl deranja pe Abel. A stat deoparte, nu s-a amestecat când Abel a stat de vorbă cu Henry Osborne.

— Acesta trebuia să fie apogeul vieţii tale, i-a spus Henry lui Abel bătându-l pe spate.

— Apogeul – eu abia am împlinit treizeci de ani, i-a răspuns Abel. A strălucit un blitz când el şi-a pus braţul pe umărul lui Henry. Abel s-a îmbujorat dându-şi seama pentru prima oară cât de plăcut era să fii tratat ca o celebritate. Am de gând să construiesc hoteluri Baron în toată lumea, a spus el suficient de tare ca să-l audă reporterul. Vreau să fiu pentru America ceea ce a fost Cesar Ritz pentru Europa. Fii alături de mine, Henry, şi are să-ţi placă urcuşul.

23

În dimineaţa următoare, la micul dejun, Kate i-a arătat un mic articol de pe pagina a şaptesprezecea din *The Globe* care vorbea despre inaugurarea hotelului Chicago Baron.

William a zâmbit când a citit articolul. Consiliul de administraţie de la Kane şi Cabot se comportase prosteşte când n-a dat ascultare sfatului său de a susţine grupul Richmond. I-a făcut plăcere că propria sa judecată asupra lui Rosnovski se dovedise a fi fost bună, deşi banca pierduse din această afacere. Zâmbetul i-a cuprins toată faţa când a citit porecla „Baronul din Chicago”. Apoi, brusc, a simţit că i se face rău. A examinat mai atent fotografia ce însoţea articolul, dar nu era nici o greşeală, iar explicaţia de dedesubt i-a confirmat prima impresie: „Abel Rosnovski, preşedintele grupului Baron discutând cu Mieczyslaw Szymczak, guvernator în comisia de resurse federale şi consilierul municipal Henry Osborne”.

William a lăsat ziarul pe masă şi a rămas căzut pe gânduri. Imediat ce a sosit la birou l-a sunat pe Thomas Cohen de la Cohen, Cohen şi Yablons.

— Nu v-am auzit de multă vreme, domnule Kane, au fost primele cuvinte ale lui Thomas Cohen. Mi-a părut foarte rău când am auzit despre moartea prietenului dumneavoastră, Matthew Lester. Ce fac soţia şi fiul dumneavoastră – Richard – acesta îi este numele, nu-i aşa?

William l-a admirat întotdeauna pe Thomas Cohen pentru rapiditatea cu care îşi amintea numele şi relaţiile dintre oameni.

— Da, acesta. Amândoi sunt bine, mulţumesc, domnule Cohen.

— Ei bine, cu ce vă pot fi de folos, domnule Kane?

Thomas, de asemenea, şi-a amintit că William nu obişnuia mai mult de o singură frază de conversaţie uzuală.

— Aş vrea ca prin dumneavoastră să recurg la serviciile unui detectiv demn de încredere. Nu doresc ca numele meu să fie asociat cu această cercetare, dar am nevoie de o nouă verificare asupra lui Henry Osborne. Mă interesează tot ce a făcut de când a plecat din Boston şi, în mod special, dacă există vreo legătură între el şi Abel Rosnovski de la grupul Baron.

A urmat o pauză după care bancherul a spus:

— Da.

— Pot să am raportul peste o săptămână?

— Două, vă rog, domnule Kane. Două, a spus domnul Cohen.

— Peste două săptămâni un raport complet pe biroul meu la bancă, da, domnule Cohen?

— Da, domnule Kane.

Thomas Cohen s-a ţinut de cuvânt ca întotdeauna şi în cea de a cincisprezecea dimineaţă pe biroul lui William se afla un raport complet. Williams a citit dosarul cu atenţie. Părea a nu fi nici o legătură de afaceri între Abel Rosnovski şi Henry Osborne. Pesemne că Rosnovski îl găsea folositor pe Osborne în materie de contacte politice, dar altceva nimic. După ce plecase din Boston, Osborne trecuse de la o slujbă la alta, sfârşind la biroul central al societăţii de asigurări Great Western Casualty. Se pare că în această ultimă funcţie Osborne îl cunoscuse pe Abel Rosnovski, pentru că vechiul Chicago Richmond dintotdeauna fusese asigurat la Great Western. Când hotelul arsese, iniţial, societatea de asigurări refuzase să onoreze poliţa de asigurare. Un anume Desmond Pacey, directorul, fusese condamnat la zece ani închisoare fiind găsit vinovat de a fi dat foc hotelului şi au planat unele suspiciuni şi asupra lui Abel Rosnovski, că s-ar putea să fie şi el implicat. Nu s-a dovedit nimic în acest sens, iar mai târziu societatea de asigurări plătise trei sferturi dintr-un milion de dolari. Osborne, spunea mai departe raportul acum este consilier municipal, lucrează la primărie şi nu este nici un secret pentru nimeni că vrea să ajungă congresman pentru Chicago. S-a căsătorit de curând cu domnişoara Marie Axton, fiica unui fabricant de medicamente bogat şi deocamdată n-au copii.

William a mai citit o dată raportul să fie sigur că nu i-a scăpat nici un amănunt, oricât ar fi părut de nesemnificativ. Deşi între cei doi nu păreau a fi relaţii strânse, n-a putut să nu încerce sentimentul că asocierea dintre Abel Rosnovski şi Henry Osborne, amândoi urându-l, deşi pentru motive diferite, reprezenta un pericol potenţial pentru el. I-a expediat un cec lui Thomas Cohen şi l-a rugat să-i trimită rapoarte trimestriale, dar cum lunile au trecut şi rapoartele nu aduceau nimic nou, a încetat să-şi mai facă griji şi şi-a spus că probabil reacţionase exagerat la fotografia din *The Boston Globe*.

În primăvara lui 1937, Kate i-a dăruit soţului ei o fiică, pe care au botezat-o Virginia. William a început din nou să schimbe scutece şi era atât de captivat de „mica domnişoară” încât Kate trebuia s-o salveze în fiecare seară, pentru că altfel risca să nu mai doarmă toată noaptea. La început Richard, care avea doi ani şi jumătate, nu i-a dat o prea mare atenţie noii sosite, dar odată cu trecerea timpului şi cu soldatul de lemn, călare pe cal, pe care l-a primit, gelozia lui s-a mai potolit.

La sfârşitul anului departamentul de la Kane şi Cabot condus de William a adus un profit considerabil băncii. El ieşise din letargia ce-l copleşise după moartea lui Matthew şi îşi recâştiga rapid reputaţia de investitor foarte perspicace la bursă, reputaţie ce a crescut şi mai mult atunci când Smith „Vinde Scurt” a recunoscut că el nu făcuse decât să perfecţioneze o tehnică ale cărei elemente de bază fuseseră puse de William Kane la Boston. Până chiar şi munca sub diriguirea lui Tony Simmons nu mai era atât de plictisitoare. Totuşi, în inima lui, William era îngrijorat de perspectiva de a nu ajunge preşedinte la Kane şi Cabot decât după şaptesprezece ani, când va ieşi la pensie Simmons, aşa că îl bătea tot mai mult gândul să caute de lucru la altă bancă.

*
* *

William şi Kate îşi făcuseră obiceiul să-l viziteze pe Charles Lester în New York cam o dată pe lună, în weekend-uri. În cei trei ani scurşi de la moartea lui Matthew marele bărbat îmbătrânise mult, iar în cercurile financiare circula zvonul că-şi pierduse tot interesul pentru munca sa şi că rareori era văzut pe la bancă. William începuse să se întrebe cât va mai trăi bătrânul, ca apoi, la câteva săptămâni să şi moară. William a luat parte la funeralii, la New York, unde păreau a se fi adunat toţi, inclusiv vicepreşedintele Statelor Unite, John Nance Garner. După înmormântare, William şi Kate au luat trenul înapoi spre Boston fiind foarte conştienţi că pierduseră ultima legătură cu familia Lester.

Şase luni mai târziu William a primit o înştiinţare de la Sullivan şi Cromwell, renumiţi avocaţi din New York, care-l rugau să aibă amabilitatea să participe la deschiderea testamentului lui Charles Lester care va avea loc la birourile lor din Wall Street.

William s-a dus mai mult din loialitate faţă de familia Lester decât din vreo curiozitate de a şti ce-i lăsase Charles Lester. Se gândea că era vorba despre un obiect mic care să-i amintească de Matthew şi pe care avea să-l pună pe perete, alături de „vâsla de la Harvard”, în camera de oaspeţi din Casa Roşie. De asemenea, aştepta cu nerăbdare să-i revadă pe unii din membrii familiei Lester pe care-i cunoscuse în timpul vacanţelor de elev sau de student, petrecute împreună cu Matthew.

William s-a dus la New York cu o seară înainte de deschiderea testamentului, călătorind cu Daimler-ul cumpărat recent şi a tras la clubul Harvard. Testamentul avea să fie citit a doua zi dimineaţa la ora zece şi când William a ajuns la birourile Sullivan şi Cromwell, a fost surprins să vadă că erau deja prezenţi peste cincizeci de oameni. Mulţi şi-au înălţat privirile când a intrat William, iar el i-a salutat pe unii din verii şi mătuşile lui Matthew care arătau mult mai în vârstă decât îşi amintea el. Şi-a plimbat ochii peste cei prezenţi căutând-o pe Susan, sora lui Matthew, dar n-a zărit-o. La ora zece fix domnul Arthur Cromwell a intrat în cameră însoţit de un asistent care aducea cu el o mapă de piele mare. În sală s-a făcut linişte, toţi aşteptând plini de speranţe. Avocatul a început prin a le explica celor prezenţi, viitorii moştenitori, că, la cererea expresă a domnului Lester, conţinutul testamentului nu va fi dezvăluit decât după şase luni de la moartea lui Charles Lester, pentru că, neavând nici un fiu căruia să-i lase averea, voia să treacă un timp înainte de a fi făcute cunoscute ultimele lui intenţii.

William a privit chipurile celor din sală care sorbeau fiecare silabă ce ieşea din gura avocatului. Lui Arthur Cromwell i-a trebuit aproape o oră ca să citească testamentul. După ce a menţionat obişnuitele donaţii pentru avocaţii familiei, opere de caritate şi pentru Universitatea Harvard, Cromwell a continuat, dezvăluind modul în care Charles Lester şi-a împărţit averea între neamuri, tratându-le mai mult sau mai puţin, în funcţie de gradul de rudenie. Fiica sa, Susan, a primit cea mai mare parte a averii, în vreme ce celor cinci nepoţi şi trei nepoate le-au revenit părţi egale din ceea ce a mai rămas. De toţi banii şi acţiunile lor se va ocupa banca până vor împlini vârsta de treizeci de ani. Ceilalţi veri, mătuşi şi alte rude îndepărtate primeau pe loc bani gheaţă.

William a fost surprins când domnul Cromwell a anunţat:

— Acestea au fost dispoziţiile privind bunurile succesorale ale răposatului Charles Lester.

Oamenii au început să se foiască în scaune şi să vorbească. Nici unul dintre ei nu voia să admită că o nenorocire îi făcuse bogaţi.

— Totuşi, testamentul lui Charles Lester nu s-a terminat, a spus imperturbabil avocatul şi toţi au amuţit din nou temându-se de o lovitură neaşteptată în final.

Domnul Cromwell a continuat:

— Acum voi da citire propriilor cuvinte ale domnului Charles Lester: „*Întotdeauna am considerat că o bancă şi reputaţia ei depind de oamenii care o slujesc. Este foarte bine cunoscut faptul că am sperat că fiul meu Matthew îmi va urma ca preşedinte, dar a intervenit tragica şi prematura lui moarte. Până acum n-am spus nimănui despre alegerea pe care am făcut-o pentru succesorul băncii Lester. De aceea, aş vrea să fac cunoscut că doresc ca William Lowell Kane, actualmente vicepreşedinte la Kane şi Cabot, fiul unuia dintre cei mai buni prieteni ai mei, răposatul Richard Lowell Kane, să fie numit preşedintele băncii Lester la următoarea întrunire în plen a consiliului de administraţie*”.

Imediat a început agitaţia. Toţi îl căutau cu privirea pe misteriosul domn William Lowell Kane, despre care nu auziseră decât foarte puţini dintre cei apropiaţi de familia Lester.

— Încă n-am terminat, a spus Arthur Cromwell liniştit.

Tăcerea s-a aşternut din nou, iar cei prezenţi, anticipând o altă bombă, schimbau între ei priviri temătoare. Avocatul a continuat:

— Toate darurile mai sus amintite şi împărţirea acţiunilor de la banca Lester sunt condiţionate în mod expres de faptul ca beneficiarii lor să-l voteze pe domnul Kane la următoarea adunare anuală a consiliului de administraţie şi să procedeze la fel cel puţin încă cinci ani de zile. Numai dacă domnul Kane însuşi nu doreşte să accepte funcţia de preşedinte, ei au dreptul să voteze pe altcineva.

Din nou a început agitaţia. William dorea să se afle la un milion de mile depărtare. Nici el nu ştia dacă să fie în culmea fericirii sau să recunoască faptul că, probabil, era cea mai detestată persoană din încăpere.

— Aceasta este ultima dorinţă din testamentul defunctului Charles Lester, a spus domnul Cromwell, dar nu l-au auzit decât

cei din primul rând.

William şi-a înălţat privirile. Susan Lester se îndrepta spre el. Grăsimea din timpul pubertăţii dispăruse, dar pistruii atrăgători rămăseseră. William i-a zâmbit, dar ea a trecut pe lângă el fără a-i da nici o atenţie. William s-a încruntat.

Făcând abstracţie de murmurul general, un bărbat înalt, grizonant, purtând un costum în dungi fine şi o cravată argintie, s-a îndreptat rapid spre William.

— Sunteţi William Kane, nu-i aşa, domnule?

— Da, a răspuns William nervos.

— Mă numesc Peter Parfitt, a spus străinul.

— Sunteţi vicepreşedintele băncii, a spus William.

— Exact, a spus el. Nu vă cunosc, dar am auzit câte ceva despre buna dumneavoastră reputaţie şi mă consider norocos de a-l fi cunoscut pe distinsul dumitale tată. Dacă Charles Lester a considerat că dumneata eşti omul potrivit pentru a fi preşedintele băncii sale, atunci pentru mine asta este suficient.

Niciodată în viaţa sa William n-a simţit o mai mare uşurare.

— Unde stai la New York? a continuat Peter Parfitt înainte ca William să poată răspunde.

— La clubul Harvard.

— Splendid. Pot să te întreb dacă eşti cumva liber diseară pentru cină?

— Intenţionasem să mă întorc la Boston în seara aceasta, a spus William, dar cred că va trebui să mai rămân câteva zile la New York.

— Bun. Atunci de ce n-ai veni la mine la cină, să zicem în jurul orei opt?

Bancherul i-a dat lui William cartea sa de vizită cu adresa tipărită în relief.

— Voi fi fericit să pot discuta cu dumneata într-o atmosferă nu atât de protocolară.

— Mulţumesc, domnule, a spus William băgând cartea de vizită în buzunar în timp ce începuseră să se strângă mai mulţi în jurul lui.

Unii îl priveau cu ostilitate; alţii aşteptau să-l felicite.

Când, în cele din urmă, William a reuşit să scape şi să se întoarcă la clubul Harvard, primul lucru pe care l-a făcut a fost s-o sune pe Kate şi să-i spună vestea:

Ea i-a zis foarte încet:

— Cât de fericit ar fi Matthew pentru tine, dragul meu.

— Ştiu, a spus William.

— Când te întorci acasă?

— Dumnezeu ştie. Diseară cinez cu un domn Peter Parfitt care este vicepreşedintele băncii Lester. Mi-a fost de mare ajutor, ceea ce face viaţă mult mai uşoară. Am să-mi petrec noaptea aici la club şi mâine am să te sun să-ţi spun cum merg lucrurile.

— E-n ordine, dragul meu.

— E linişte pe coasta de est?

— Ei, bine, Virginiei îi iese un dinte şi pare a fi convinsă că merită o atenţie specială. Richard a fost trimis devreme la culcare pentru că a fost obraznic cu Nanny şi noi toţi îţi ducem dorul.

William a râs.

— Am să te sun mâine.

— Da, te rog. Apropo, felicitări. Eu sunt de acord eu alegerea lui Charles Lester, chiar dacă nu-mi place să locuiesc la New York.

A fost pentru prima oară când William s-a gândit că va trebui să se mute la New York.

*
* *

În seara aceea William a ajuns la locuinţa lui Peter Parfitt din East Sixty-fourth Street la ora opt şi a fost surprins când şi-a văzut gazdele îmbrăcate pentru dineu. William s-a simţit uşor stânjenit pentru că făcea notă discordantă în costumul lui de culoare închisă, de bancher. I-a explicat rapid gazdei că el anticipase că se va întoarce la Boston în aceeaşi seară. Diana Parfitt, care s-a dovedit a fi a doua soţie a lui Peter, a fost foarte drăguţă cu musafirul său şi părea încântată că William va fi noul preşedinte al băncii Lester. Pe parcursul mesei excelente William nu s-a putut abţine să nu-l întrebe pe Peter Parfitt cum credea că vor reacţiona ceilalţi din consiliul de administraţie faţă de dorinţele lui Charles Lester.

— Toţi au să fie de acord, a spus Parfitt. Am vorbit deja cu cei mai mulţi dintre ei. Luni dimineaţa consiliul de administraţie se va întruni în plen spre a confirma numirea dumitale şi nu văd

decât un mic noruleţ la orizont.

— Adică? a întrebat William încercând să nu pară neliniştit.

— Ei bine, rămâne între noi, celălalt vicepreşedinte, Ted Leach, se aştepta să fie el numit preşedinte. De fapt, cred că aş putea spune că fusese mai mult decât sigur. Noi toţi am fost informaţi că nu se va face nici o numire până nu se va deschide testamentul, iar dorinţele lui Charles Lester trebuie să fi fost un adevărat şoc pentru Ted.

— O să lupte? a întrebat William.

— S-ar putea, dar dumneata nu ai de ce să te temi.

— Nu pot să nu recunosc, a spus Diana Parfitt în timp ce studia sufleul din farfurie, că el nu mi-a plăcut niciodată.

— Draga mea, a spus Parfitt pe un ton de reproş, nu trebuie să-l vorbim pe Ted pe la spate înainte ca domnul Kane să aibă posibilitatea de a judeca el însuşi. După părerea mea, nu există nici un dubiu că la adunarea de luni consiliul de administraţie va confirma numirea domnului Kane şi s-ar putea chiar ca Ted Leach să demisioneze.

— Nu doresc să demisioneze cineva din cauza mea, a spus William.

— Un sentiment foarte lăudabil, a spus Parfitt. Dar nu-ţi face probleme pentru o simplă adiere de vânt. Sunt convins că întreaga problemă este sub control. Dumneata te întorci mâine liniştit la Boston Şi eu te voi ţine la curent cu ceea ce se întâmplă aici.

— Poate că ar fi înţelept ca mâine dimineaţă să trec pe la bancă. N-o să li se pară puţin ciudat colegilor dumneavoastră că eu nu fac nici o încercare să-i cunosc?

— Nu. Date fiind împrejurările, nu cred că ar fi recomandabil. De fapt, cred că ar fi mai înţelept pentru dumneata să nu-i vezi până după întrunirea consiliului de administraţie de luni. Ei n-au să vrea să pară mai puţin independenţi decât este necesar şi, pesemne, deja se simt asemeni slăvitelor ştampile de cauciuc. Ascultă sfatul meu, Bill, iar eu am să te sun luni înainte de prânz ca să-ţi dau veşti bune.

William a fost de acord cu propunerea lui Peter Parfitt, fără prea multă tragere de inimă şi şi-a petrecut seara în continuare în mod plăcut discutând cu cei doi unde ar putea sta cu Kate în New York până îşi vor găsi o locuinţă permanentă. William a fost

oarecum surprins când a văzut că Peter Parfitt nu părea a dori să discute despre propriile sale puncte de vedere privind problemele bancare şi a presupus că motivul îl constituia prezenţa Dianei Parfitt. Seara excelentă s-a terminat cu puţin mai mult brandy, iar William n-a ajuns la clubul Harvard decât după ora unu.

Imediat ce s-a întors la Boston, William i-a relatat lui Tony Simmons ce s-a întâmplat la New York pentru că nu voia să audă despre numirea sa de la altcineva. Tony s-a dovedit surprinzător de afectat de veste.

— Îmi pare rău să aflu că vrei să ne părăseşti, William. Banca Lester poate fi de două sau trei ori mai mare decât Kane şi Cabot, dar eu nu te pot înlocui şi sper că ai să te gândeşti bine înainte de a accepta numirea.

William a fost surprins şi n-a putut să nu i-o spună.

— Cinstit vorbind, Tony, credeam că eşti foarte bucuros să scapi de mine.

— William, când ai să fii convins că pentru mine întotdeauna au primat interesele băncii şi că niciodată nu m-am îndoit că eşti cel mai bun consilier în materie de investiţii din America de azi? Dacă pleci de la Kane şi Cabot mulţi dintre cei mai importanţi clienţi ai băncii, în chip firesc au să te urmeze.

— Propriii mei bani niciodată n-am să-i transfer la banca Lester, a spus William, după cum nici nu m-aş aştepta ca banii vreunui alt client al băncii să plece odată cu mine.

— Bineînţeles, William, că tu nu ai să le ceri să ţi se alăture, dar mulţi vor vrea ca tu să continui să te ocupi de portofoliile lor. La fel ca tatăl tău şi Charles Lester, ei cred foarte corect că reputaţia unei bănci ţine de oamenii care lucrează în ea.

William şi Kate au petrecut un weekend tensionat, aşteptând ziua de luni şi rezultatul întrunirii consiliului de administraţie din New York. William a stat în birou luni întreaga dimineaţă, răspunzând personal la fiecare telefon, dar s-a scurs şi după-amiaza fără nici o veste. El n-a părăsit biroul nici măcar pentru a se duce la masă şi în cele din urmă, Peter Parfitt a sunat puţin după ora şase.

— Mă tem că s-a ivit un necaz neaşteptat, Bill, au fost primele lui cuvinte.

Inima lui William a tresărit.

— Nu ai de ce să-ţi faci griji de vreme ce eu cred că încă

am situaţia sub control, dar consiliul de administraţie vrea să propună propriul lor candidat. Unii dintre ei chiar au venit cu argumente juridice spunând că acea clauză din testament nu ar avea valabilitate. Îmi revine sarcina neplăcută să te întreb dacă doreşti să te angajezi într-o luptă împotriva candidatului consiliului de administraţie.

— Cine va fi candidatul consiliului de administraţie?

— Până acum nu s-a menţionat nici un nume, dar îmi imaginez că alegerea lor va fi Ted Leach. Nimeni altcineva nu şi-a manifestat nici cel mai vag interes de a candida împotriva ta.

— Aş dori puţin timp să mă gândesc, a răspuns William. Când va fi următoarea întrunire a consiliului de administraţie?

— De azi într-o săptămână, a spus Parfitt. Dar nu te ambala şi nu-ţi bate capul cu Ted Leach. Eu încă am încredere că ai să câştigi uşor şi am să te ţin la curent cu ceea ce se va mai întâmpla în cursul acestei săptămâni.

— Vrei să vin la New York, Peter?

— Nu, pentru moment nu. Nu cred că ar ajuta la ceva.

William i-a mulţumit şi a pus telefonul jos. Şi-a pus hârtiile în vechea servietă de piele şi a plecat de la birou simţindu-se destul de deprimat. Tony Simmons, care purta în mână o valiză, l-a prins din urmă în parcare.

— Nu ştiam că pleci din oraş, Tony.

— Nu este decât obişnuitul dineu lunar al bancherilor în New York. Mâine după-amiază voi fi înapoi. Cred că pot lăsa în siguranţă pentru douăzeci şi patru de ore banca Kane şi Cabot în mâinile capabile ale viitorului preşedinte de la Lester.

William a râs.

— S-ar putea ca deja să fiu ex-preşedinte, i-a spus el şi i-a relatat cele aflate de la Peter Parfitt.

Din nou William a fost surprins de reacţia lui Tony Simmons.

— Este adevărat că Ted Leach întotdeauna s-a aşteptat să fie viitorul preşedinte la Lester, a reflectat el. Asta se ştie foarte bine în cercurile financiare. Dar el este un slujitor credincios al băncii şi nu pot să cred că se opune dorinţelor exprese ale lui Lester.

— Nici măcar n-am ştiut că-l cunoşti, a spus William.

— Nu-l cunosc foarte bine, a spus Tony. A fost cu un an mai mare decât mine la Yale şi acum îl văd din când în când la

aceste blestemate dineuri ale bancherilor la care va trebui să participi şi tu ca preşedinte. El va fi sigur acolo diseară. Dacă doreşti, am să schimb câteva vorbe cu el.

— Da, te rog, dar fii foarte atent, da? a spus William.

— Dragul meu William, ţi-ai petrecut aproape zece ani din viaţă spunându-mi că sunt mult prea grijuliu.

— Iartă-mă Tony. Am să mă las pe mâinile tale şi voi face ce mă sfătuieşti.

— Bun atunci, las-o pe seama mea. Am să văd ce spune Leach şi te voi suna mâine dis-de-dimineaţă.

Tony a sunat din New York la câteva minute după miezul nopţii şi l-a sculat pe William dintr-un somn adânc.

— Te-am trezit, William?

— Da, cine este?

— Tony Simmons.

William a aprins veioza de lângă pat şi s-a uitat la ceas. Era douăsprezece şi zece minute.

— Ei bine, tu, într-adevăr, ai spus că ai să mă suni dis-de-dimineaţă.

Tony a râs.

— Mă tem că ceea ce o să-ţi spun n-o să fie atât de nostim. Bărbatul care candidează contra ta la banca Lester este Peter Parfitt.

— *Ce?* a exclamat William, trezit de-a binelea.

— Încearcă pe la spatele tău să convingă consiliul de administraţie să-l susţină. Ted Leach, aşa după cum mă aşteptam, este de partea ta, tu să fii preşedinte, dar acum consiliul este împărţit în două.

— Drace! Mai întâi, îţi mulţumesc, Tony, şi în al doilea rând, ce trebuie să fac?

— Dacă vrei să fii preşedintele băncii Lester mai bine ai veni aici rapid, înainte ca membrii consiliului să înceapă să se mire de ce te ascunzi în Boston.

— Mă ascund?

— Aceasta le spune Parfitt directorilor de câteva zile.

— Ticălosul!

— Vino şi stai la clubul Yale. Apoi putem discuta întreaga problemă dis-de-dimineaţă.

— Am să fiu acolo cât pot de repede, a spus William.

— S-ar putea ca eu să dorm când soseşti. Va fi rândul tău să mă trezeşti.

William a pus telefonul jos şi s-a uitat spre Kate, care habar nu avea de noile lui probleme. Ea dormise dusă în timpul conversaţiei telefonice. Cât îşi dorea şi el să aibă un somn la fel de profund, dar el se trezea chiar şi la o simplă fluturare a perdelei în adierea uşoară a vântului. Probabil că ea va dormi la fel şi la cea de a doua venire a lui Hristos. I-a scris la repezeală câteva rânduri explicându-i ce s-a întâmplat, a pus biletul pe măsuţa de lângă pat, s-a îmbrăcat, şi-a împachetat lucrurile – de data asta a pus şi un smoching – şi a plecat spre New York.

Şoselele erau goale şi cu noul său Daimler nu a făcut decât cinci ore. A apărut în New York odată cu măturătorii de străzi, cu oamenii de la poştă, băieţii cu ziare şi cu soarele în revărsat de zori. A intrat la clubul Yale când ceasul din hol a bătut o dată. Era şase şi un sfert. Şi-a despachetat şi s-a hotărât să doarmă o oră înainte de a-l trezi pe Tony. Imediat însă a auzit o bătaie în uşă. Somnoros, s-a ridicat să deschidă şi în prag l-a găsit pe Tony Simmons.

— Ce halat drăguţ, William, a spus Tony râzând.

Tony era în ţinuta de oraş.

— Cred că am adormit. Dacă mă aştepţi un minut, voi fi imediat gata, a spus William.

— Nu, nu, eu trebuie să prind trenul înapoi spre Boston. Faci un duş şi te îmbraci, iar în timpul acesta stăm de vorbă.

William a intrat în baie şi a lăsat uşa deschisă.

— Principala ta problemă... a început Tony.

William a scos capul pe uşa de la baie.

— Nu te aud în timp ce curge apa.

Tony a aşteptat să se oprească apa.

— Principala ta problemă este Peter Parfitt. El a crezut că va fi viitorul preşedinte şi că numele lui va figura în testamentul lui Lester. Îi montează pe directori împotriva ta, la fel şi consiliul de administraţie. Ted Leach o să-ţi dea toate detaliile şi ar dori să iei azi prânzul la clubul Metropolitan. S-ar putea să vină cu încă doi sau trei membri din consiliul de administraţie pe care poţi să te bazezi. Apropo, consiliul încă pare împărţit în părţi egale.

William s-a tăiat cu briciul de ras.

— Fir-ar să fie! Care club?

— Metropolitan, pe East Sixtieth Street, care se desprinde din Fifth Avenue.

— De ce acolo şi nu undeva în Wall Street?

— William, când ai de-a face cu oameni ca Peter Parfitt nu baţi toba despre intenţiile tale. Cântăreşte totul cu mare grijă şi la rece. Din ceea ce mi-a spus Leach, eu cred că încă poţi să câştigi.

William a revenit în dormitor cu un prosop înfăşurat în jurul taliei.

— Am să încerc să judec totul la rece, a spus el.

Tony a zâmbit.

— Acum trebuie să mă întorc la Boston. Trenul meu pleacă din Grand Central peste zece minute. S-a uitat la ceas. Pe naiba, peste şase minute.

Tony s-a oprit o clipă în uşa dormitorului.

— Ştii, tatăl tău niciodată n-a avut încredere în Peter Parfitt. Mereu zicea că este prea mieros. Niciodată n-a spus mai mult decât atât: puţin cam prea mieros. Şi-a luat valiza. Noroc, William.

— Cum să-ţi mulţumesc, Tony?

— Nu ai de ce. Consider-o doar ca o încercare de a atenua modul în care l-am tratat pe Matthew.

William a privit uşa închizându-se, în timp ce şi-a prins gulerul în butoni şi şi-a îndreptat cravata, reflectând cât de ciudat era faptul că lucra de atâţia ani cu Tony Simmons fără a-l fi cunoscut câtuşi de puţin şi acum, numai în câteva zile, când a traversat o perioadă de criză, a constatat brusc că-l place şi are încredere în omul care până atunci aproape că nu existase pentru el. A coborât în restaurant şi a luat un mic dejun tipic pentru un club: un ou fiert, rece, o bucată de pâine prăjită, tare, unt şi obişnuitul gem englezesc de citrice, pe care şi le-a însuşit de la o masă vecină. Portarul i-a dat un exemplar din *The Wall Street Journal* care, într-o pagină din interior, făcea o vagă aluzie la faptul că lucrurile par a lua o întorsătură sinuoasă la banca Lester după numirea lui William Kane ca viitor preşedinte. Cel puţin era bine că *The Journal* nu părea a avea nici o informaţie din interior.

William s-a reîntors în camera lui şi a cerut centralistei să-i obţină un număr din Boston. A durat câteva minute până i-a dat legătura.

— Mă ierţi, domnule Kane, dacă ştiam că dumneata eşti pe fir, nu ţineam telefonul atâta ocupat. Pot să te felicit pentru numirea în funcţia de preşedinte al băncii Lester? Sper ca pe

viitor biroul nostru din New York să te vadă mai des.

— Asta va depinde de dumneavoastră, domnule Cohen.

William i-a explicat ce se întâmplase în ultimele zile şi i-a citit paragraful cu pricina din testamentul lui Charles Lester.

Thomas Cohen a notat cuvânt cu cuvânt, apoi şi-a recitit notiţele cu mare atenţie.

— Credeţi că dorinţele lui au să aibă valabilitate în tribunal? a întrebat William.

— Cine ştie? Nu-mi vine în minte nici o situaţie similară în trecut. În secolul al nouăsprezecelea un membru al parlamentului, odată, şi-a lăsat prin testament circumscripţia sa electorală şi nimeni n-a obiectat, iar beneficiarul a ajuns prim ministru. Dar asta s-a întâmplat în urmă cu mai bine de o sută de ani – şi în Anglia. Acum, în acest caz, dacă consiliul de administraţie hotărăşte să conteste testamentul domnului Lester, iar dumneata deschizi acţiune juridică, n-aş putea prezice ce hotărâre va lua juriul.

— Ce mă sfătuiţi? l-a întrebat William.

— Eu sunt evreu, domnule Kane. Am venit în această ţară din Germania, cu un vapor, la începutul acestui secol şi întotdeauna a trebuit să lupt din răsputeri pentru orice am dorit. Ţii neapărat să fii preşedintele băncii Lester?

— Da, domnule Cohen, ţin.

— Atunci trebuie să asculţi pe un om în vârstă care, de-a lungul anilor, a ajuns să te privească cu mare respect, şi, dacă îmi este permis să spun, cu o anume afecţiune şi am să-ţi zic ce aş face eu dacă m-aş confrunta cu această situaţie.

*
* *

O oră mai târziu, William a pus telefonul jos şi, rămânându-i ceva timp liber, a plecat agale pe Park Avenue. Pe drum a dat peste un loc pe care era în plină construcţie o clădire imensă. O pancartă mare şi frumoasă anunţa „Următorul hotel Baron se va construi în New York. Dacă aţi fost o singură dată oaspeţii unui hotel Baron, niciodată nu veţi mai dori să staţi în altă parte”. William a zâmbit pentru prima oară în cursul acelei dimineţi şi s-a îndreptat într-un pas mai sprinţar spre clubul Metropolitan.

Ted Leach, un bărbat scund, vioi, cu păr castaniu închis şi mustaţă ceva mai deschisă la culoare, îl aştepta în foaierul clubului. L-a condus pe William la bar. William a admirat stilul Renaissance al clubului, construit de Otto Kuhn şi Stanford White în 1894. J. P. Morgan a fondat clubul când unul dintre cei mai buni prieteni ai săi a fost exclus din Union League.

— Un gust destul de extravagant, chiar şi faţă de un prieten foarte apropiat, a spus Ted Leach încercând să facă conversaţie. Ce doriţi să beţi, domnule Kane?

— Vin de Xeres, sec, vă rog, a spus William.

Câteva minute mai târziu a venit un ospătar într-o uniformă albastră, elegantă cu vin de Xeres, scotch şi apă; nu fusese nevoie să-l întrebe pe domnul Leach ce comandă.

— Pentru viitorul preşedinte al băncii Lester, a spus Ted Leach ridicând paharul.

William a ezitat.

— Să nu beţi, domnule Kane. După cum ştiţi, niciodată nu trebuie să bei în cinstea ta.

William a râs neştiind prea bine ce să răspundă.

Câteva minute mai târziu se îndreptau spre masa lor doi domni mai în vârstă, amândoi înalţi şi siguri de ei, în costumele lor gri, din trei piese, de bancheri, cu gulere tari şi cravate închise la culoare şi fără model. Dacă s-ar fi plimbat pe Wall Street, William nu şi-ar fi oprit privirea asupra lor, dar în clubul Metropolitan i-a studiat cu atenţie.

— Domnul Alfred Rodgers şi domnul Winthrop Davis, a spus Leach prezentându-i.

William le-a zâmbit cu reţinere, neştiind de partea cui erau. Noii veniţi îl cercetau şi ei cu egală atenţie. Pentru moment nimeni n-a vorbit.

— Cu ce să începem? a întrebat cel care se numea Rodgers, căzându-i monoclul de la ochi când a vorbit.

— Cu masa de prânz, a spus Ted Leach.

Cei trei au luat-o din loc, fiind evident că ştiau toţi încotro să meargă. William i-a urmat. Restaurantul de la etajul al doilea era mov, cu un tavan înalt, foarte frumos decorat. Maître d’hôtel i-a condus la o masă de lângă fereastră ce dădea spre Central Park şi de la care nimeni nu le putea auzi conversaţia.

— Să comandăm şi apoi să discutăm, a spus Ted Leach.

Privind pe fereastră, ochii lui William s-au oprit asupra hotelului Plaza. Amintirile despre sărbătorirea absolvirii alături de

cele două bunici l-au cotropit pe William – şi mai era încă ceva legat de ceaiul de la Plaza ce William încerca să-şi amintească...

— Domnule Kane, să dăm cărţile pe faţă, a spus Ted Leach. Decizia lui Charles Lester de a te numi preşedintele băncii a venit ca o surpriză şi nu este cazul să mai insistăm asupra acestui aspect. Dar, dacă consiliul de administraţie nu ţine cont de dorinţele lui, banca ar putea fi aruncată în haos şi nimeni dintre noi nu doreşte acest lucru. Bătrânul a fost un om deştept şi el trebuie să-şi fi avut motivele lui să te vrea preşedintele băncii, iar acest lucru pentru mine este suficient.

William mai auzise acest cuvânt înainte – de la Peter Parfitt.

— Noi toţi trei, a intervenit Winthrop Davies, datorăm tot ce avem lui Charles Lester şi-i vom îndeplini dorinţele chiar dacă ar fi ultimul lucru pe care îl facem ca membri ai consiliului de administraţie.

— S-ar putea să fie exact aşa, a spus Ted Leach dacă Peter Parfitt ajunge, într-adevăr, preşedinte.

— Îmi pare rău, domnilor, a spus William, că am provocat o asemenea consternare. Dacă numirea mea ca preşedinte a fost o surpriză pentru dumneavoastră, vă pot asigura că pentru mine a venit ca un trăsnet din senin. Eu am fost convins că Charles Lester îmi va lăsa prin testament unele mici obiecte care să-mi amintească de Matthew, nu responsabilitatea conducerii unei bănci.

— Înţelegem situaţia în care aţi fost pus, domnule Kane, i-a răspuns Ted Leach şi trebuie să ne credeţi atunci când spunem că ne aflăm aici ca să vă ajutăm. Suntem conştienţi că-ţi va veni greu sa ne crezi după felul cum s-a comportat Peter Parfitt faţă de dumneata şi manevrele pe cale le face în ascuns încercând să-şi asigure pentru el însuşi preşedinţia.

— Trebuie să vă cred, domnule Leach, pentru că nu am altă alternativă decât să mă las pe mâinile dumneavoastră şi să vă cer sfatul privind felul în care vedeţi situaţia actuală.

— Mulţumesc, a spus Leach. Pentru mine situaţia este clară. Campania lui Peter Parfitt este bine organizată şi acum el ştie că acţionează de pe o poziţie puternică. Noi, de aceea, domnule Kane, trebuie să avem vreo şansă de a-l învinge. Presupun, bineînţeles, că ai curajul şi hotărârea necesare pentru o asemenea luptă.

— Dacă nu le-aş avea, nu m-aş afla aici, domnule Leach. Şi acum pentru că v-aţi exprimat atitudinea atât de succint, poate îmi veţi permite să vă sugerez ce trebuie să facem pentru a-l înfrânge pe domnul Parfitt.

— Cu siguranţă, a spus Ted Leach.

Cei trei au ascultat cu atenţie.

— Fără nici o îndoială aveţi dreptate când spuneţi că Parfitt ştie că acţionează de pe o poziţie puternică pentru că până acum el a fost cel care a atacat, ştiind ce se va întâmpla în continuare. Aş putea să vă sugerez că a sosit timpul ca noi să schimbăm tactica şi să atacăm atunci şi unde el se aşteaptă cel mai puţin – în propriul său consiliu de administraţie.

— Ce propuneţi pentru asta, domnule Kane? a întrebat Winthrop Davies părând oarecum surprins.

— Am să vă spun, dacă îmi permiteţi mai întâi să vă pun câteva întrebări. Câţi dintre directorii executivi cu drept de vot sunt în consiliul de administraţie?

— Şaisprezece, a răspuns imediat Ted. Leach.

— Şi în momentul de faţă spre cine se îndreaptă alegerea lor? a întrebat William.

— Nu este o întrebare la care să putem răspunde uşor, domnule Kane, a intervenit Winthrop Davies. A scos din buzunar un plic mototolit şi după ce l-a cercetat o vreme a continuat: Cred că putem conta în mod cert pe şase voturi, iar Peter Parfitt poate fi sigur de cinci. A fost ca un şoc pentru mine când am aflat că Rupert Cork-Smith, care a fost cel mai apropiat prieten al lui Charles, nu vrea să te sprijine pe dumneata, domnule Kane. Într-adevăr este foarte ciudat, pentru că eu ştiu că nu se dă în vânt după Parfitt. Cred că asta face să fie câte şase voturi pentru fiecare.

— Deci până joi, a adăugat Ted Leach, noi trebuie să aflăm ce intenţii au ceilalţi patru membri ai consiliului de administraţie.

— De ce până joi? a întrebat William.

— Este ziua în care urmează să se întâlnească din nou consiliul de administraţie, a răspuns Leach netezindu-şi mustaţa, gest pe care îl făcea, după cum a observat William, de fiecare dată când începea să vorbească. Şi ceea ce este mai important. Punctul Numărul Unu pe agenda de lucru este alegerea noului preşedinte.

— Mie mi s-a comunicat că aceasta nu va avea loc înainte

de ziua de luni, a zis William uluit.

— Cine v-a spus? l-a întrebat Davies.

— Peter Parfitt, a spus William.

— Metodele lui, a comentat Ted Leach, n-au fost ale unui gentleman.

— M-am lămurit în suficientă măsură despre acest gentleman, a spus William dând o tentă ironică ultimului cuvânt, încât m-a făcut să-mi dau seama că va trebui să trec la atac.

— Uşor de spus, dar greu de făcut, domnule Kane. În momentul de faţă el ţine hăţurile, a spus Winthrop Davies şi nu sunt sigur cum vom face să i le luăm.

— Schimbăm semaforul la roşu a răspuns William. Cine are autoritatea de a convoca întrunirea consiliului de administraţie?

— Când consiliul nu are un preşedinte, oricare dintre vicepreşedinţi, a spus Ted Leach. Ceea ce înseamnă fie Peter Parfitt, fie eu.

— Care este numărul minim necesar de membri care să fie prezenţi?

— Nouă, a răspuns Davies.

— Şi dacă dumneavoastră, domnule Leach, sunteţi unul dintre cei doi vicepreşedinţi, cine este secretarul societăţii?

— Eu, a spus Alfred Rodgers care până atunci aproape că nu deschisese gura, exact calitatea pe care William întotdeauna a căutat-o la secretarul unei societăţi.

— Cu câtă vreme înainte trebuie anunţată o adunare de urgenţă a consiliului de administraţie, domnule Rodgers?

— Fiecare director trebuie convocat cu cel puţin douăzeci şi patru de ore înainte, deşi niciodată nu s-a întâmplat aşa, cu excepţia crahului din douăzeci şi nouă. Charles Lester a căutat să anunţe cu cel puţin trei zile înainte.

— Dar regulamentul băncii prevede pentru o adunare de urgenţă să fie anunţată cu douăzeci şi patru de ore înainte? a întrebat William.

— Aşa este, domnule Kane, a confirmat Alfred Rodgers, al cărui monoclu se afla acum bine fixat la locul lui şi aţintit asupra lui William.

— Excelent, atunci să convocam noi întrunirea consiliului de administraţie.

Cei trei au rămas cu ochii pironiţi asupra lui William de

parcă nu-l auziseră prea bine.

— Gândiţi-vă numai, domnilor, a continuat William. Domnul Leach, ca vicepreşedinte, hotărăşte adunarea consiliului de administraţie, iar domnul Rodgers, ca secretar al societăţii, îi încunoştinţează pe directori.

— Când doriţi să se ţină această întrunire? a întrebat Ted Leach.

— Mâine după-amiază. William s-a uitat la ceas. La ora trei.

— Doamne Dumnezeule, asta o să-i înfurie un pic, a spus Alfred Rodgers. Nu sunt sigur...

— O să-l înfurie pe Peter Parfitt, asta aţi vrut să spuneţi? a întrebat William.

— Este adevărat, a spus Ted Leach, dar ştii exact ce ai de făcut la acesta întrunire?

— Lăsaţi totul în seama mea. Trebuie să vă asiguraţi doar că s-a procedat conform regulilor şi că fiecare director a fost anunţat la timp.

— Mă întreb cum va reacţiona Peter Parfitt, a spus Ted Leach.

— Nu vă faceţi griji în legătură cu Parfitt, a spus William. Aceasta este greşeala pe care am comis-o tot timpul. Să-l lăsăm să înceapă să-şi facă griji iar noi să schimbăm tactica. Atâta vreme cât a fost anunţat cu douăzeci şi patru de ore înainte şi a fost ultimul director căruia i s-a adus la cunoştinţă, nu avem de ce să ne temem. Nu vrem să-i oferim mai mult timp decât este necesar ca să-şi organizeze un contraatac. Şi, domnilor, vă rog, să nu fiţi surprinşi de ceea ce am să spun sau cum am să procedez mâine. Aveţi încredere în raţionamentul meu şi fiţi acolo ca să mă sprijiniţi.

— Nu credeţi că ar trebui să ştim exact ce aveţi în minte?

— Nu, domnule Leach, trebuie să apăreţi la întrunire ca cei mai nevinovaţi directori care nu faceţi nimic altceva decât să vă îndepliniţi îndatoririle.

Începuse să devină limpede pentru Ted Leach şi ceilalţi doi colegi ai săi de ce Charles Lester îl alesese pe William Kane să fie viitorul lor preşedinte. Au părăsit clubul Metropolitan ceva mai încrezători în ei decât veniseră, deşi nu ştiau absolut nimic despre ce avea să se întâmple la adunarea consiliului de administraţie pe care o vor convoca în curând. William, pe de altă parte, după ce demarase prima parte a planului lui Thomas

Cohen, aştepta acum cu nerăbdare să pună în mişcare partea a doua şi cea mai grea.

Şi-a petrecut după-amiaza şi seara în camera sa de la clubul Yale reflectând meticulos asupra tacticii pentru întrunirea de a doua zi şi făcând o scurtă pauză ca s-o sune pe Kate.

— Unde eşti, dragul meu? a spus ea. O ştergi aşa la mijlocul nopţii fără să sufli un cuvânt?

— La iubita mea din New York, a spus William.

— Biata fată, a spus Kate. Pesemne că ceea ce este mai important, habar nu are. Ce sfat ţi-a dat în privinţa vicleanului Parfitt?

— N-am avut timp s-o întreb, am fost prea ocupaţi cu alte lucruri. Dar pentru că tot stau de vorbă cu tine la telefon, tu ce mă sfătuieşti?

— Să nu faci nimic ce Charles Lester ori tatăl tău n-ar fi făcut în împrejurări similare, a spus Kate, devenind brusc serioasă.

— Pesemne că acum amândoi joacă golf pe celălalt tărâm şi pun pariu că fără a ne scăpa câtuşi de puţin din ochi.

— Indiferent cum procedezi, William n-ai să greşeşti prea tare dacă ai mereu în minte faptul că ei te privesc.

*
* *

Când s-au revărsat zorile, William era deja treaz, reuşind să doarmă doar cu intermitenţe. S-a dat jos din pat puţin după ora şase, a făcut un duş rece, apoi o plimbare lungă în Central Park spre a-şi limpezi gândurile şi s-a reîntors la clubul Yale ca să servească un mic dejun frugal. La recepţie îl aştepta un mesaj de la soţia sa. William a râs când a citit de două ori paragraful: „Dacă nu eşti prea ocupat, nu uita să-i cumperi lui Richard o mănuşă pentru baseball”. William a cumpărat *The Wall Street Journal* care continua povestea despre neînţelegerile din cadrul consiliului de administraţie al băncii Lester privind alegerea noului preşedinte. De data asta era versiunea lui Peter Parfitt, lăsând să se întrevadă că numirea lui ca preşedinte va fi probabil confirmată la adunarea de joi. William s-a întrebat a cui variantă va fi relatată în ziarul de mâine. Şi-a petrecut apoi dimineaţa verificând de două ori statutul de înştiinţare şi de funcţionare a

băncii Lester. N-a luat prânzul, dar şi-a găsit timp să meargă la magazinele Schwalts şi i-a cumpărat fiului său o mănuşă de baseball.

La două şi jumătate a luat un taxi şi a pornit spre banca de pe Wall Street unde a ajuns cu câteva minute înainte de ora trei. Portarul tânăr l-a întrebat dacă avea fixată vreo întâlnire.

— Sunt William Kane.

— Da, domnule, sunteţi aşteptat în sala de consiliu.

Doamne Dumnezeule, şi-a zis William, nici măcar nu-mi amintesc unde este.

Portarul i-a observat şovăiala.

— Luaţi-o pe coridorul din stânga, domnule, şi apoi a doua uşă pe dreapta.

— Mulţumesc, i-a spus William şi a plecat încrezător în sine, atât pe cât se putea, de-a lungul coridorului.

Până în acel moment întotdeauna considerase stupidă expresia „ai furnici în stomac”. Avea senzaţia că inima îi bate mai puternic decât orologiul de pe hol; n-ar fi fost surprins dacă s-ar fi auzit pe sine bătând de ora trei.

Ted Leach stătea singur la intrarea în sala de consiliu.

— Vor fi neplăceri, au fost primele lui cuvinte.

— Bun, a spus William. Aşa i-ar fi plăcut şi lui Charles Lester şi el ar fi înfruntat pericolul cu fruntea sus.

William a înaintat cu paşi mari în camera impresionantă, panelată cu stejar şi n-a fost necesar să numere capetele pentru a-şi da seama că toţi directorii erau prezenţi. Aceasta n-avea să fie una din acele adunări ale consiliului de administraţie la care câte un director îşi putea permite din când în când să lipsească. Conversaţia a încetat în momentul în care William a intrat în sală şi s-a făcut o tăcere sesizabilă, toate privirile fiind aţintite asupra lui. William s-a aşezat rapid pe scaunul preşedintelui din capul mesei lungi, de mahon, înainte ca Peter Parfitt să-şi dea seama ce se întâmplă.

— Domnilor, vă rog să luaţi loc, a spus William, sperând că vocea lui suna destul de hotărâtă.

Ted Leach şi alţi câţiva directori s-au aşezat; alţii au fost mai şovăitori. Au început murmurele.

William a văzut că doi directori pe care nu-i cunoştea erau pe punctul de a se ridica în picioare şi de a-l întrerupe.

— Înainte ca cineva să spună ceva, aş dori, dacă-mi permiteţi, în deschiderea adunării să fac o declaraţie după care

puteţi hotărî cum se va proceda în continuare. Simt că acesta este puţinul pe care îl putem aduce pentru a veni în întâmpinarea dorinţelor regretatului Charles Lester.

Cei doi bărbaţi s-au aşezat pe scaunele lor.

— Vă mulţumesc, domnilor. Dintru început aş vrea să spun limpede pentru toţi cei prezenţi aici că nu doresc absolut deloc să ajung preşedintele acestei bănci – William a făcut o pauză pentru a spori efectul – dacă aceasta nu este vrerea majorităţii directorilor ei.

Toţi ochii din sală erau fixaţi asupra lui William.

— Domnilor, în momentul de faţă, eu sunt vicepreşedintele băncii Kane şi Cabot şi posed cincizeci şi unu la sută din capitalul ei. Kane şi Cabot a fost întemeiată de bunicul meu şi cred că se poate compara, ca reputaţie, nu ca mărime, cu banca Lester. Dacă mi s-a cerut să părăsesc Bostonul şi să mă mut la New York urmând să devin preşedintele băncii Lester, nu pot să pretind că această schimbare va fi uşoară pentru mine şi familia mea. Totuşi, pentru că aşa a fost vrerea lui Charles Lester ca eu să procedez exact în acest mod – şi el n-a fost omul care să facă cu uşurinţă asemenea propuneri – eu am datoria să iau în serios dorinţele sale. De asemenea, aş vrea să adaug că fiul său, Matthew Lester, a fost prietenul meu cel mai bun timp de peste cincisprezece ani de zile, iar eu consider că este o tragedie că eu şi nu el vi se adresează azi în calitate de preşedinte propus.

Câţiva din directori au dat din cap în semn de aprobare.

— Domnilor, dacă voi fi destul de norocos să obţin sprijinul dumneavoastră azi, voi sacrifica tot ce am în Boston spre a vă sluji. Sper că nu este necesar să vă fac o expunere detaliată asupra experienţei mele bancare. Presupun că fiecare director prezent aici care a citit testamentul lui Charles Lester trebuie să se fi deranjat să afle de ce el a considerat că eu aş fi omul potrivit să-i urmeze. Preşedintele meu, Anthony Simmons, pe care mulţi dintre dumneavoastră îl cunoaşteţi, mi-a cerut să rămân la Kane şi Cabot. Ieri intenţionasem să-l informez pe domnul Parfitt despre hotărârea mea finală, dacă dânsul s-ar fi deranjat să mă sune şi să obţină această informaţie. Am avut plăcerea să iau masa cu domnul şi doamna Parfitt vinerea trecută la dumnealor acasă şi cu acea ocazie domnul Parfitt mi-a spus că nu-l interesa câtuşi de puţin să ajungă preşedintele

acestei bănci. După părerea dumnealui, singurul meu rival era domnul Edward Leach, vicepreşedintele dumneavoastră. Atunci m-am consultat cu domnul Leach, însuşi, şi dânsul m-a asigurat că voi avea întotdeauna sprijinul său. Am presupus, deci, că amândoi vicepreşedinţii sunt de partea mea. În dimineaţa aceasta, după ce am citit *The Wall Street Journal*, nu pentru că aş pune vreo bază pe acest ziar în care nu mai cred de la vârsta de opt ani – s-au auzit unele râsete – am simţit că trebuie să iau parte la această întrunire spre a mă asigura dacă mai am suportul celor doi vicepreşedinţi sau dacă relatarea din *The Journal* era adevărată. Domnul Leach a convocat această întrunire a consiliului de administraţie şi în acest moment eu trebuie să-l întreb dacă încă mă mai sprijină spre a-i urma lui Charles Lester în calitate de preşedinte al acestei bănci.

William s-a uitat spre Ted Leach care avea privirile coborâte. Verdictul său s-a lăsat aşteptat. Dacă degetul său cel mare se va îndrepta în jos, însemna că adepţii lui Parfitt îl vor sfâşia pe creştin.

Ted Leach şi-a înălţat capul încet şi a spus:

— Îl susţin pe domnul Kane fără nici o rezervă.

Pentru prima oară în acea zi, William s-a uitat direct la Peter Parfitt. Acesta transpira din abundenţă şi, când a vorbit, nu şi-a ridicat ochii de pe bloc-notes-ul din faţa lui.

— Ei bine, unii din membrii consiliului de administraţie, a început el, au simţit că ar trebui să-mi arunc pălăria în ring....

— Deci v-aţi răzgândit în privinţa suportului pe care mi l-aţi promis şi nu sunteţi de acord cu dorinţele lui Charles Lester? l-a întrebat William, lăsând o uşoară notă de surpriză să răzbată din vocea sa.

Peter Parfitt şi-a înălţat puţin capul.

— Problema nu este atât de simplă, domnule Kane.

— Da sau nu, domnule Parfitt?

— Da, am să candidez împotriva dumitale, a spus brusc Peter Parfitt şi cu forţă.

— În ciuda celor afirmate vineri seara că nu vă interesează să fiţi preşedinte dumneavoastră însuşi?

— Aş dori să-mi pot expune propriile păreri, a spus Parfitt, înainte ca dumneata să presupui prea multe. Aceasta încă nu este camera consiliului dumitale, domnule Kane.

— Bineînţeles, domnule Parfitt.

Până aici întrunirea decursese exact cum plănuise William.

Propriul său speech fusese pregătit şi rostit cu grijă, iar acum Parfitt se căznea, sub dezavantajul de a fi pierdut iniţiativa, să improvizeze ceva încât să nu rămână în ochii tuturor un mincinos.

— Domnilor, a început el, căutându-şi cuvintele. Ei bine, a zis el.

Privirile s-au întors de la William şi s-au fixat asupra lui Parfitt. Aceasta i-a oferit lui William şansa să se relaxeze şi să cerceteze feţele celorlalţi directori.

— După ce am luat masa cu domnul Kane, mulţi membri ai consiliului de administraţie m-au abordat în particular şi eu am simţit că nu-mi fac decât datoria dacă iau în consideraţie doleanţele lor şi mă ofer să candidez. Niciodată nu m-am opus dorinţelor domnului Charles Lester pe care l-am admirat şi l-am respectat întotdeauna. Bineînţeles, l-aş fi informat pe domnul Kane despre intenţiile mele mâine înainte de adunarea consiliului de administraţie ce urma să aibă loc, dar trebuie să mărturisesc că oarecum am fost luat prin surprindere de evenimentele de azi.

A tras adânc aer în piept după care a continuat:

— Lucrez la banca Lester de douăzeci şi doi de ani, dintre care şase ca vicepreşedinte. De aceea cred că am dreptul să candidez pentru acest post. Aş fi fost încântat să-l avem pe domnul Kane alături de noi, dar acum nu-l mai pot sprijini spre a fi numit preşedinte. Sper că directorii, colegii mei, vor susţine mai degrabă pe acel care a lucrat pentru această bancă de peste douăzeci de ani şi nu pe un necunoscut, venit din afară, la dorinţa unui om distrus de moartea fiului său. Vă mulţumesc, domnilor.

S-a aşezat.

În împrejurările de faţă, William a fost destul de impresionat de discursul lui, dar Parfitt n-a beneficiat de sfatul domnului Cohen privind forţa pe care o are ultimul cuvânt într-o competiţie strânsă. William s-a ridicat din nou.

— Domnilor, domnul Parfitt v-a atras atenţia că eu, personal, vă sunt complet necunoscut. De aceea, vreau ca nimeni dintre dumneavoastră, să nu aibă nici un dubiu asupra mea. După cum v-am spus, sunt fiu şi nepot de bancheri. Toată viaţa am fost bancher şi ar însemna lipsă de onestitate din partea mea dacă aş pretinde că n-aş fi încântat să ajung viitorul

preşedinte al băncii Lester. Dacă, pe de altă parte, după tot ce aţi auzit astăzi aici, veţi decide să-l susţineţi pe domnul Parfitt ca preşedinte, aşa să fie. Eu mă voi întoarce la Boston şi voi lucra destul de fericit la banca mea. Ba mai mult, voi anunţa în mod public că nu doresc să fiu preşedintele băncii Lester şi aceasta vă va scuti de orice învinuire că nu aţi respectat dorinţele testamentare ale lui Charles Lester. Totuşi, sub nici o formă, nu doresc să fiu în consiliul dumneavoastră de administraţie sub preşedinţia domnului Parfitt. Nu am nici o intenţie de a nu fi cinstit faţă de dumneavoastră asupra acestui punct. M-am prezentat în faţa dumneavoastră cu marele dezavantaj de a fi, aşa cum a spus domnul Parfitt, „un necunoscut, venit din afară”. Totuşi, eu am avantajul de a fi sprijinit de un om care nu poate fi prezent astăzi. Un om pe care toţi dintre dumneavoastră l-aţi respectat şi admirat, un om care nu s-a condus niciodată după toane şi capricii şi n-a luat hotărâri pripite. De aceea, propun acestui consiliu de a nu-şi mai pierde timpul său preţios cu dilema sub care preşedinte ar dori să lucreze. Dacă vreunii dintre dumneavoastră aveţi dubii în privinţa priceperii mele de a conduce această bancă, nu pot decât să vă sugerez să-l votaţi pe domnul Parfitt. La această alegere, domnilor, eu nu voi vota şi cred că la fel va proceda şi domnul Parfitt.

— Dumneata *nu poţi* să votezi, a spus Peter Parfitt furios. Dumneata nu eşti încă membru al acestui consiliu de administraţie. Eu sunt şi voi vota.

— Aşa să fie, domnule Parfitt. Nimeni nu va putea spune niciodată că n-ai avut şansa de a câştiga fiecare vot posibil.

William a aşteptat ca efectul vorbelor sale să se sedimenteze şi, cum un director care nu-i era cunoscut lui William era pe punctul de a-l întrerupe, William a continuat:

— Am să-l rog pe domnul Rodgers, în calitatea sa de secretar al societăţii, să ducă la îndeplinire procedura electorală şi, după ce veţi fi completat buletinul de vot, domnilor, poate veţi avea amabilitatea de a i-l returna.

Alfred Rodgers pe parcursul întregii adunări tot îşi fixase monoclul la ochi. Nervos, a împărţit buletinele de vot fiecărui director. După ce toţi au completat numele candidatului preferat, buletinele s-au reîntors la el.

— Poate că, în împrejurările de faţă, ar fi mai prudent să se citească fiecare vot cu voce tare, spre a nu se produce nici o greşeală care să ducă la o nouă rundă de votare.

— Cu siguranţă, domnule Kane.

— Sunteţi de acord cu această procedură, domnule Parfitt?

Peter Parfitt a încuviinţat printr-o înclinare a capului fără a-şi ridica privirile.

— Mulţumesc. Domnule Rodgers, poate că aveţi amabilitatea să daţi citire voturilor în faţa consiliului de administraţie.

Secretarul societăţii a citit primul buletin de vot.

— Parfitt. Apoi al doilea.

— Parfitt, a repetat el.

Acum William nu mai avea nici o putere, partida nu mai depindea de el. Toţi anii de aşteptare pentru împlinirea visului său de o viaţă pe care i-l spusese lui Charles Lester cu foarte multă vreme în urmă aveau sa ia sfârşit în următoarele câteva secunde.

— Kane. Parfitt. Kane.

Trei voturi la două împotriva lui; soarta avea să-i joace acelaşi renghi ca la competiţia cu Tony Simmons?

— Kane. Kane. Parfitt.

Avea patru voturi. Îl vedea pe Parfitt la celălalt capăt al mesei cum îl treceau transpiraţiile, dar nici el nu se simţea relaxat.

— Parfitt.

Pe chipul lui William nu se putea citi nimic. Parfitt şi-a permis un zâmbet. Cinci voturi la patru.

— Kane. Kane. Kane.

Zâmbetul a dispărut.

Încă două, încă două, s-a rugat William în gând, mai-mai s-o spună cu voce tare.

— Parfitt. Parfitt.

Secretarului i-a trebuit mult timp ca să deschidă un buletin pe care cineva îl împăturise de foarte multe ori.

— Kane.

Opt voturi la şapte, în favoarea lui William.

Acum era deschis ultimul vot. William urmărea buzele lui Alfred Rodgers. Secretarul şi-a înălţat privirile; în acea clipă el era cel mai important om din încăpere.

— Kane.

Parfitt şi-a sprijinit capul în mâini.

— Domnilor, punctajul este: nouă voturi pentru domnul William Kane, şapte voturi pentru domnul Peter Parfitt. Ca atare îl declar pe domnul William Kane preşedintele ales de drept al băncii Lester.

O tăcere plină de respect s-a aşternut în încăpere şi toţi ochii, cu excepţia lui Peter Parfitt, s-au îndreptat spre William şi au aşteptat următoarea mişcare a noului preşedinte.

William a tras adânc aer în piept şi s-a ridicat în picioare, de data aceasta spre a se adresa consiliului său de administraţie.

— Vă mulţumesc, domnilor, pentru încrederea pe care mi-aţi acordat-o. A fost dorinţa lui Charles Lester ca eu să fiu viitorul dumneavoastră preşedinte şi sunt încântat că aţi confirmat-o prin votul dumneavoastră. Intenţionez să-mi pun toată priceperea mea în slujba acestei bănci; dar n-am s-o pot face fără ajutorul dumneavoastră acordat din toată inima. Dacă domnul Parfitt este amabil...

Peter Parfitt şi-a înălţat privirile plin de speranţă

— ... să vină câteva minute în biroul preşedintelui, i-aş fi foarte recunoscător. După aceea aş dori să-l văd pe domnul Leach. Sper, domnilor, ca mâine să pot sta de vorbă cu fiecare dintre dumneavoastră în parte. Următoarea întrunire a consiliului de administraţie va fi cea lunară. Această adunare o declar încheiată.

Directorii au început să se ridice şi să stea de vorbă între ei. William a ieşit rapid pe coridor evitând privirile lui Peter Parfitt. Ted Leach l-a prins din urmă şi l-a condus spre biroul preşedintelui.

— Ţi-ai asumat un mare risc, a spus Ted Leach şi ai câştigat. Ce-ai fi făcut dacă ai fi pierdut?

— M-aş fi întors la Boston, a răspuns William, părând impasibil.

Ted Leach i-a deschis lui William uşa de la biroul preşedintelui. Camera era aproape exact cum şi-o amintea el; probabil că i se păruse puţin mai mare atunci când îi spusese lui Charles Lester, pe vremea când era elev, că într-o zi îi va conduce banca. S-a uitat lung la portretul marelui bărbat care se afla în spatele biroului său şi a făcut cu ochiul spre portretul ultimului preşedinte. Apoi s-a aşezat în scaunul mare, din piele roşie şi şi-a pus coatele pe biroul de mahon. Pe când îşi scotea din buzunarul hainei o carte mică, legată în piele şi a pus-o pe masă în faţa sa, s-a auzit un ciocănit în uşă. A intrat un domn în

vârstă care se sprijinea într-un baston negru, cu mâner de argint. Ted Leach i-a lăsat singuri.

— Numele meu este Rupert Cork-Smith, a spus el cu un uşor accent englez.

William s-a ridicat să-l întâmpine. Era membrul cel mai în vârstă din consiliul de administraţie. Părul său argintiu, favoriţii lungi şi ceasul de aur masiv, toate veneau dintr-un alt veac, dar reputaţia probităţii sale era legendară în cercurile financiare. Nimeni nu va avea nevoie să semneze un contract cu Rupert Cork-Smith: cuvântul lui întotdeauna fusese chezaş. L-a privit pe William direct în ochi.

— Am votat împotriva dumitale, domnule, şi în mod firesc îmi poţi cere să-mi prezint demisia pe masa dumitale în decurs de o oră.

— Doriţi să luaţi loc, domnule? l-a întrebat William cu blândeţe.

— Mulţumesc, a răspuns el.

— Cred că l-ai cunoscut pe tatăl şi bunicul meu.

— Am avut acest privilegiu. Eu şi bunicul dumitale am fost împreună la Harvard şi îmi amintesc moartea tragică a tatălui dumitale.

— Şi Charles Lester? a spus William.

— A fost prietenul meu cel mai apropiat. Prevederile testamentului său mi-ar fi apăsat conştiinţa. N-am făcut un secret că alegerea mea n-ar fi fost Peter Parfitt. L-aş fi votat pe Ted Leach ca preşedinte, dar cum nu m-am abţinut niciodată în viaţă, am simţit că trebuie să-l susţin pe contracandidatul dumitale, pentru că nu puteam să votez pe cineva pe care nici măcar nu-l întâlnisem vreodată în viaţă...

— Vă admir onestitatea, domnule Cork-Smith, dar acum eu am o bancă de condus. În momentul acesta eu am mai multă nevoie de dumneavoastră decât aveţi dumneavoastră de mine, aşa că vă rog să nu demisionaţi.

Bătrânul şi-a înălţat capul şi s-a uitat lung în ochii lui William.

— Nu sunt sigur dacă o să meargă, tinere. Nu-mi pot schimba atitudinile peste noapte, a spus Cork-Smith sprijinindu-se cu amândouă mâinile pe baston.

— Daţi-mi şase luni, domnule, iar dacă şi atunci veţi avea aceleaşi sentimente, mă dau bătut.

Amândoi au rămas tăcuţi, după care Cork-Smith a vorbit din nou.

— Charles Lester a avut dreptate: eşti, într-adevăr, leit Richard Kane.

— Veţi continua să slujiţi această bancă, domnule?

— Da, tinere. Nu există un nebun mai mare decât un bătrân nebun.

Rupert Cork-Smith s-a ridicat slujindu-se de baston. William s-a dus să-l ajute, dar a fost îndepărtat printr-un semn făcut cu mâna.

— Noroc, fiule. Poţi să te bizui pe sprijinul meu total.

— Vă mulţumesc, domnule, a spus William.

În timp ce bătrânul ieşea pe uşă, William l-a văzut pe Peter Parfitt aşteptând pe coridor. Când Rupert a trecut pe lângă el, cei doi nu şi-au vorbit.

Peter Parfitt a dat buzna înăuntru.

— Ei bine, am încercat şi am pierdut. Un om nu poate face mai mult, a spus el râzând. Nici un resentiment, nu, Bill? a adăugat el întinzându-i mâna.

— Nici un resentiment, domnule Parfitt. Aşa cum dumneata ai spus pe bună dreptate, ai încercat şi ai pierdut, iar acum ai să-ţi dai demisia din postul pe care îl ocupi la această bancă.

— Să fac ce? a întrebat Parfitt.

— Să demisionezi, a spus William.

— Asta e puţin cam dur, nu crezi, Bill? Acţiunea mea n-a fost câtuşi de puţin personală, pur şi simplu, am simţit...

— Nu te vreau în banca mea, domnule Parfitt. Ai să pleci până diseară şi n-ai să te mai întorci niciodată.

— Şi dacă spun că n-am să plec? Am o bună parte din acţiuni la bancă şi încă mă bucur de sprijin în consiliul de administraţie, ştii asta, ba mai mult, te-aş putea da în judecată.

— Atunci ţi-aş recomanda să citeşti regulamentul băncii, domnule Parfitt, pentru care mie mi-a trebuit ceva timp ca să-l studiez azi-dimineaţă.

William a ridicat cărţulia legată în piele care încă zăcea pe birou în faţa sa şi a răsfoit câteva pagini. După ce a găsit paragraful pe care îl însemnase în cursul dimineţii, a citit cu voce tare:

— „Preşedintele are dreptul să excludă orice acţionar în care şi-a pierdut încrederea”. Şi-a înălţat privirile. Eu mi-am

pierdut încrederea în dumneata, domnule Parfitt şi ca atare, dumneata vei demisiona, urmând a-ţi primi plata pe doi ani. În schimb, dacă mă forţezi să te dau afară, voi avea grijă să părăseşti banca cu nimic altceva decât capitalul dumitale. Dumneata alegi.

— Nu-mi acorzi nici o şansă?

— Ţi-am dat o şansă vinerea trecută, dar m-ai minţit şi m-ai înşelat. Nu am nevoie de ameninţări şi nu asta caut eu la viitorul meu vicepreşedinte. Deci, va fi demisie sau te dau eu afară, domnule Parfitt?

— Să te ia dracu', Kane, am să-mi dau demisia.

— Bun. Ia loc şi scrie-o chiar acum.

— Nu, ai s-o ai dimineaţă când am să consider eu.

A început să se îndrepte spre uşă.

— Acum – sau te concediez, a spus William.

Peter Parfitt a şovăit, apoi s-a întors şi s-a aşezat pe un scaun de lângă biroul lui William. William i-a întins o coală de hârtie cu antetul băncii şi i-a oferit un stilou. Parfitt şi-a scos propriul stilou şi a început să scrie. După ce a terminat, William a luat hârtia şi a citit-o foarte atent.

— Bună ziua, domnule Parfitt.

Peter Parfitt a plecat fără să scoată nici un cuvânt. Ted Leach a intrat în birou după câteva minute.

— Aţi dorit să mă vedeţi, domnule preşedinte.

— Da, a spus William. Vreau să vă numesc vicepreşedinte unic al băncii. Domnul Parfitt a simţit că trebuie să demisioneze.

— O, sunt surprins să aud asta, eu aş fi crezut...

William i-a dat cererea. Ted Leach a citit-o şi apoi s-a uitat la William.

— Voi fi încântat să fiu vicepreşedinte unic. Vă mulţumesc pentru încrederea pe care o aveţi în mine.

— Bun. Am să vă rog să aranjaţi ca în următoarele două zile să văd pe fiecare director în parte. Voi începe lucrul mâine dimineaţă la ora opt.

— Da, domnule Kane.

— Poate că o să fiţi amabil ca să daţi cererea de demisie a domnului Parfitt secretarului societăţii.

— Aşa cum doriţi, domnule preşedinte.

— Numele meu este William. Aceasta a fost o altă greşeală pe care a făcut-o domnul Parfitt.

Ted Leach a schiţat un zâmbet.

— O să ne vedem mâine dimineaţă... A şovăit o clipă, apoi a continuat: William.

După ce Ted Leach a plecat, William s-a aşezat în scaunul lui Charles Lester şi a început să se învârtească cu el, într-o explozie neobişnuită de bucurie, până a simţit că-l cam apucă cu ameţeală. Apoi s-a uitat pe fereastră spre Wall Street, încântat de forfota mulţimii şi bucurându-se de priveliştea ce i-o ofereau celelalte bănci mari şi agenţii din America. Acum şi banca lui se număra printre ele.

— Şi cine, mă rog, eşti dumneata? a spus o voce de femeie din spatele său.

William a făcut o rotaţie completă cu scaunul şi a văzut în faţa lui o doamnă de vârstă mijlocie, îmbrăcată îngrijit şi părând furioasă.

— S-ar putea ca şi eu să vă pun aceeaşi întrebare, a spus William.

— Sunt secretara preşedintelui, a răspuns aceasta înţepată.

— Şi eu, a spus William, sunt preşedintele.

*
* *

În cursul următoarelor săptămâni William şi-a mutat familia la New York unde au găsit o casă pe East Sixty-eigth Street. Până s-au aranjat a durat mai mult decât anticipaseră ei. În primele trei luni, pe când William încerca să se debaraseze total de afacerile din Boston spre a-şi duce la îndeplinire îndatoririle din New York, ar fi vrut ca ziua să aibă patruzeci şi opt de ore, dar şi-a dat seama că era greu să se taie complet cordonul ombilical. Tony Simmons i-a fost de un foarte mare ajutor şi William a început să înţeleagă de ce Alan Lloyd îl susţinuse ca să devină preşedinte la Kane şi Cabot şi pentru prima oară, a recunoscut că Alan avusese dreptate.

În curând viaţa lui Kate în New York a devenit foarte ocupată. Virginia deja mergea de-a buşilea prin cameră şi ajungea în biroul lui William înainte ca mama ei să bage de seamă, iar Richard îşi dorea un nou vindiac[18], aşa cum avea orice

18 VÍNDIAC, vindiacuri, s.n. Haină scurtă special confecţionată pentru a

băiat din New York. Ca soţie a preşedintelui unei bănci din New York, trebuia să dea în mod regulat cocteiluri şi dineuri, aranjând cu discreţie ca unii directori şi clienţi importanţi să aibă şansa de a sta lângă William ca să-i ceară sfatul sau să-şi exprime propriile opinii. Kate aranja totul cu un şarm deosebit, iar William rămânea etern recunoscător departamentului de lichidări de la Kane şi Cabot pentru că îi furnizase cel mai important capital din viaţa sa. Când ea i-a spus că vor mai avea un copil, tot ce a putut William s-o întrebe a fost „Când am mai avut oare timp?”. Virginia a fost încântată de veste, fără a înţelege de ce mami se tot îngraşă, iar Richard a refuzat să facă vreun comentariu.

După şase luni confruntarea cu Peter Parfitt era ceva ce aparţinea trecutului iar William devenise preşedintele de necontestat al băncii Lester şi o figură marcantă în cercurile financiare newyorkeze. N-au trecut multe luni şi el a început să se întrebe în ce direcţie avea să-şi orienteze noul ţel. Îşi realizase ambiţia vieţii sale de a ajunge preşedintele băncii Lester la vârsta de treizeci şi trei de ani, totuşi, şi spre deosebire de Alexandru cel Mare, simţea că încă mai erau lumi de cucerit, iar el nu avea nici timpul, nici înclinaţia de a se opri locului şi a plânge.

Kate a născut cel de al treilea copil la sfârşitul primului an de când William era preşedintele băncii Lester. A fost o fată pe care au numit-o Lucy. William a învăţat-o pe Virginia care acum mergea în picioare, cum s-o legene pe Lucy; Richard care avea aproape cinci ani şi era pe punctul de a intra la grădiniţa The Buckley a folosit prilejul oferit de noua venită spre a-i cere tatălui său să-i cumpere alt bătător pentru baseball.

În primul an de preşedinţie al lui William, banca a înregistrat o uşoară creştere a profiturilor, iar el anticipa o considerabilă îmbunătăţire în cel de al doilea an.

Atunci, la 1 septembrie 1939, Hitler a invadat Polonia.

Una din primele reacţii ale lui William a fost să se gândească la Abel Rosnovski şi la noul său Baron de pe Park Avenue, care deja devenise cel mai lăudat hotel din New York. Rapoartele trimestriale ale lui Thomas Cohen arătau că poziţia lui Rosnovski devenea din ce în ce mai solidă, chiar dacă ultimele sale iniţiative de a se extinde în Europa păreau să sufere o uşoară amânare. Cohen încă nu aflase o legătură

---

apăra de vânt; canadiană. [Acc. şi vindiác] - Din germ. Windjacke.

directă dintre Henry Osborne şi Abel Rosnovski, dar recunoştea că devenea din ce în ce mai greu să depisteze toţi factorii ceruţi.

William n-a crezut niciodată că America se va implica în războiul din Europa, dar, în orice caz, şi-a menţinut sucursala băncii Lester din Londra spre a arăta clar în ce direcţie mergeau opiniile sale, iar pentru o clipă s-a gândit să vândă cei douăsprezece mii de acri pe care îi avea în Hampshire şi Lincolnshire. Pe de altă parte, Tony Simmons din Boston l-a informat că intenţiona să închidă sucursala băncii Kane şi Cabot din Londra. William a folosit problemele create la Londra din cauza războiului drept scuză spre a vizita mult iubitul său Boston şi pentru a se vedea cu Tony.

Cei doi preşedinţi s-au întâlnit în termeni foarte cordiali de vreme ce nu mai aveau nici un motiv să se privească unul pe celălalt drept rivali. De fapt, fiecare ajunsese să-l folosească pe celălalt drept cap de pod pentru ideile novatoare. Aşa cum prevăzuse Tony, Kane şi Cabot pierduse câţiva din clienţii foarte importanţi când William devenise preşedintele băncii Lester, dar William l-a ţinut pe Tony la curent ori de câte ori un vechi client îşi exprima dorinţa de a-şi muta capitalul, iar el personal n-a cerut nimănui să-l urmeze. Când ei s-au aşezat la masa din colţ de la restaurantul Locke-Ober ca să ia prânzul, Tony Simmons i-a spus din nou lui William despre intenţiile sale de a închide sucursala Kane şi Cabot din Londra.

— Primul meu motiv este simplu, a spus el în timp ce sorbea din când în când câte o înghiţitură din vinul de Burgundia, fără a părea a se gândi câtuşi de puţin la cizmele germane ce erau pe punctul de a mărşălui peste majoritatea viilor din Franţa. Eu cred că banca va avea pagube mari dacă nu stopăm pierderile deja înregistrate şi să plecăm din Anglia.

— Bineînţeles că ai să pierzi câţiva bani, a spus William, dar noi trebuie să-i sprijinim pe britanici.

— De ce? a întrebat Tony. Noi suntem o bancă, nu societate de caritate.

— Marea Britanie nu este o echipă de baseball, Tony; este o naţie căreia noi îi datorăm toată moştenirea noastră.

— Ar trebui să intri în politică, a spus Tony. Încep să cred că îţi iroseşti talentul cu probleme bancare. În orice caz, eu cred că există un motiv mult mai puternic pentru care noi trebuie să închidem sucursala. Dacă Hitler va invada Anglia, aşa cum a făcut cu Polonia şi Franţa – şi sunt sigur că asta intenţionează să

facă, banca va fi luată şi vom pierde ultimul penny pe care îl avem la Londra.

— Numai peste cadavrul meu, a spus William. Dacă Hitler pune numai un picior pe solul britanic, America va intra în război în aceeaşi zi.

— N-o va face niciodată, a spus Tony. F.D.R. a spus: „Le dăm tot ajutorul, dar nu intrăm în război".

— Să nu dai crezare niciodată vorbelor unui politician, a spus William. Mai ales lui Roosevelt. Când el spune „niciodată", asta înseamnă nu astăzi, sau cel puţin nu în cursul acestei dimineţi. Nu trebuie decât să-ţi aminteşti ce ne-a spus Wilson în 1916.

Tony a râs.

— Când ai de gând să candidezi pentru Senat, William?

— Aceasta este o întrebare la care îţi pot răspunde cu certitudine: niciodată.

— Îţi respect sentimentele, William, dar eu vreau să mă retrag din Anglia.

— Tu eşti preşedintele, a răspuns William. Dacă consiliul de administraţie te susţine, poţi să închizi sucursala din Londra mâine, iar eu niciodată nu-mi voi folosi poziţia ca să acţionez împotriva deciziei majorităţii.

— Până când ai să uneşti cele două bănci şi atunci va fi hotărârea ta.

— Ţi-am mai spus odată, Tony, că n-am să încerc niciodată să fac asta atâta vreme cât tu eşti preşedinte. Este o promisiune pe care intenţionez să mi-o ţin.

— Dar eu cred că noi *ar trebui* să fuzionăm.

— Poftim? a întrebat William, sărindu-i câteva picături de vin pe faţa de masă pentru că nu-i venea a crede ceea ce auzise. Doamne Dumnezeule, Tony, am să-ţi spun un lucru, niciodată nu ştie omul la ce să se aştepte de la tine.

— Ca întotdeauna, William, la mine, mai presus de orice, sunt interesele băncii. Gândeşte-te pentru o clipă la situaţia prezentă. Acum, mai mult ca niciodată, New York-ul este centrul finanţelor din S.U.A. şi, când Anglia va fi cotropită de Hitler, va deveni centrul finanţelor mondiale, aşa că în această direcţie trebuie să meargă banca Kane şi Cabot. Ba mai mult, dacă fuzionăm, vom crea o instituţie mult mai cuprinzătoare pentru că specialiştii noştri se completează reciproc. Kane şi Cabot

întotdeauna s-au îndeletnicit cu finanţarea industriei grele şi navale, în vreme ce banca Lester a făcut foarte puţin în aceste domenii. În schimb, voi faceţi o mulţime de asigurări maritime de care noi aproape că nu ne atingem. Să nu mai menţionez faptul că avem în numeroase oraşe birouri paralele, total necesare.

— Tony, sunt de acord cu tot ce spui tu, dar eu vreau, totuşi, să rămân în Anglia.

— Ceea ce nu vine decât în sprijinul spuselor mele, William. Sucursala băncii Kane şi Cabot din Londra va fi închisă, dar vom menţine pe cea a băncii Lester. Deci, dacă Londra va trece printr-o perioadă dificilă, nu va conta prea mult pentru voi, pentru că vom fi uniţi şi, ca atare mai puternici.

— Dar, dacă, într-adevăr, hotărâm ca cele două bănci să fuzioneze, nu crezi că se vor ivi probleme majore?

— Foarte puţine pe care să nu le putem surmonta, dat fiind faptul că există bunăvoinţă de ambele părţi. Totuşi, va trebui să cântăreşti toate implicaţiile cu atenţie, William, pentru că, indubitabil, vei pierde controlul general asupra noii bănci nemaideţinând majoritatea acţiunilor, ceea ce te face vulnerabil în cazul unei preluări.

— Aş risca, pentru a fi preşedintele uneia din cele mai mari investiţii financiare din America.

*
* *

William s-a reîntors la New York în acea seară încântat de discuţia avută şi a convocat consiliul de administraţie al băncii Lester spre a-i prezenta propunerea lui Tony Simmons. Când a aflat că, în principiu, acesta era de acord cu fuziunea, a cerut fiecărui director să studieze întregul plan în cele mai mici amănunte.

Şefilor de departamente le-au trebuit trei luni pentru a-şi prezenta rapoartele în faţa consiliului de administraţie şi fiecare a ajuns la aceeaşi concluzie: fuziunea era un lucru înţelept, cu atât mai mult cu cât cele două bănci se completau reciproc în multe domenii. Având birouri în toată America şi sucursale în Europa, îşi puteau oferi reciproc o mulţime de lucruri. În plus, dat fiind că preşedintele băncii Lester continua să posede cincizeci şi unu de procente la Kane şi Cabot, fuziunea devenea, pur şi simplu, un mariaj de convenienţă. Unii dintre directorii de la

Lester nu înţelegeau de ce nu i-a venit ideea mai demult lui William. Ted Leach a fost de părere că, pesemne, acest lucru fusese în mintea lui Charles Lester când l-a numit pe William drept succesorul său.

Negocierea fuziunii în detaliu a luat aproape un an şi avocaţii au lucrat până la ore târzii din noapte pentru a completa documentele necesare. În schimbul acţiunilor, William a sfârşit prin a fi cel mai mare acţionar, deţinând opt procente din noua societate şi a fost numit preşedintele noii bănci. Tony Simmons a rămas la Boston, ca unul dintre vicepreşedinţi, iar Ted Leach la New York, ca al doilea vicepreşedinte. Noua bancă comercială s-a numit Lester, Kane & Comp., dar lumea încă se referea la ea ca banca Lester.

William a hotărât să ţină o conferinţă de presă la New York spre a anunţa succesul fuziunii celor două bănci şi a ales ziua de luni, 8 decembrie 1941, pentru a informa lumea financiară în detaliu. Conferinţa de presă a trebuit să fie amânată pentru că, cu o zi înainte, Japonia a atacat Pearl Harbour.

Invitaţiile fuseseră trimise ziarelor cu câteva zile mai înainte, dar, dimineaţa de marţi, paginile financiare, aşa cum era şi firesc, au alocat fuziunii foarte puţin spaţiu. Această relatare sumară în presă nu l-a mai preocupat pe William.

El nu ştia când şi cum s-o anunţe pe Kate că avea de gând să se înroleze. Când Kate a auzit vestea, a fost consternată şi a căutat să-l determine pe William să-şi schimbe hotărârea.

— Ce crezi că ai să poţi tu face acolo unde milioane de oameni nu pot? l-a întrebat ea.

— Nu sunt sigur, a răspuns William, dar tot ce ştiu este că trebuie să fac ceea ce tatăl şi bunicul meu ar fi făcut în împrejurări similare.

— Indubitabil ei ar fi lut hotărârea care ar fi servit cel mai mult intereselor băncii.

— Nu, a replicat imediat William. Precumpănitoare la ei ar fi fost decizia care ar fi servit cel mai mult intereselor Americii.

Partea a IV-a

24

Abel a citit cu atenţie ştirea din pagina financiară a ziarului *The Chicago Tribune* despre Lester, Kane, & Comp. Dat fiind spaţiul amplu acordat implicaţiilor atacului japonez de la Pearl Harbour, scurta ştire i-ar fi scăpat dacă n-ar fi fost însoţită de o fotografie a lui William Kane atât de veche încât Kane arăta la fel ca atunci când Abel îl vizitase la Boston cu peste zece ani în urmă. Bineînţeles Kane apărea în acea poză mult mai tânăr încât nu prea se potrivea cu felul în care îl descria gazeta, drept strălucitul preşedinte al băncii nou înfiinţate Lester, Kane & Comp. Articolul continua cu predicţia: „Banca nou creată prin unirea băncii Lester din New York cu Kane şi Cabot din Boston ar putea uşor să devină una din cele mai importante instituţii financiare din America după ce domnul Kane a hotărât ca băncile celor două distinse familii să fuzioneze. Din câte ştie ziarul nostru, acţiunile vor fi în mâinile a aproximativ douăzeci de oameni înrudiţi sau foarte apropiaţi de cele două familii”.

Abel a fost încântat, de această ultimă informaţie, pentru că şi-a dat seama că aceasta presupunea că William Kane îşi pierduse controlul general. A mai citit articolul încă o dată. În mod evident, William se înălţase mult în lumea financiară de când ei îşi încrucişaseră săbiile, dar şi el progresase şi încă mai avea o veche poliţă de plătit noului preşedinte al băncii Lester.

De-a lungul acestor zece ani grupul Baron prosperase atât de mult încât Abel îşi achitase împrumutul ce i-l acordase binefăcătorul său onorându-şi până la ultima centimă toate obligaţiile asumate şi devenise proprietarul unic al societăţii în intervalul stipulat de zece ani.

În ultimul trimestru al anului 1939, Abel nu numai că îşi achitase împrumutul, dar profiturile pe 1940 depăşiseră o jumătate de milion. Această piatră de hotar coincisese cu deschiderea a două noi hoteluri Baron, unul în Washington, celălalt în San Francisco.

Deşi în timpul acestei perioade Abel devenise un soţ mai puţin devotat, el rămăsese un tată foarte iubitor. Zaphia, care tânjea să mai aibă un copil, l-a determinat, în cele din urmă, să

consulte un doctor. Când a aflat că, din cauza numărului redus de spermatozoizi, cauzat probabil de boala şi malnutriţia din zilele de sub ocupaţia nemţilor şi ruşilor, Florentyna avea să fie unicul său copil, a renunţat la orice speranţă de a mai avea un fiu şi şi-a revărsat toată dragostea asupra ei.

Faima lui Abel se răspândise în toată America, până şi presa începuse să-i spună „Baronul din Chicago”. Acum nu se mai sinchisea de glumele ce se făceau pe la spatele lui. Wladek Koskiewicz sosise în America, dar ceea ce conta era că se afla aici ca să rămână. Prin 1941 profiturile de la cele treisprezece hoteluri se apropiau de un milion şi cu acest surplus de capital hotărâse că era timpul să se extindă.

Atunci a fost atacul japonezilor de la Pearl Harbour.

Abel deja trimisese sume mari de bani Crucii Roşii Britanice pentru ajutorarea compatrioţilor săi, după acea zi îngrozitoare din septembrie 1939 în care naziştii invadaseră Polonia. El dusese o luptă feroce, atât în interiorul partidului democrat cât şi în presă, pentru a determina America să intre în război, chiar dacă în condiţiile actuale trebuia să fie de partea ruşilor. Până acum eforturile lui fuseseră zadarnice, dar în acea duminică de decembrie când toate staţiile de radio de pe cuprinsul întregii ţări trâmbiţau ştirile cu lux de amănunte în faţa unei naţiuni incredule, Abel a ştiut că America nu mai avea încotro şi trebuia să intre în război. În 11 decembrie l-a auzit pe preşedintele Roosevelt spunând ţării că Germania şi Italia declaraseră în mod oficial război Statelor Unite. Abel nici nu se gândea să nu se înroleze, dar mai întâi avea o declaraţie a sa personală de război pe care dorea s-o facă şi pentru aceasta l-a sunat pe Curtis Fenton la banca Continental Trust. De-a lungul anilor Abel ajunsese să aibă încredere în judecata lui Fenton şi l-a menţinut în consiliul de administraţie când a obţinut controlul general asupra grupului Baron, pentru a păstra o strânsă legătură între grup şi Continental Trust.

Curtis Fenton şi-a făcut apariţia pe fir în modul său politicos şi oficial.

— Câţi bani gheaţă am în contul de rezervă al grupului? l-a întrebat Abel.

Curtis Fenton a lut dosarul notat cu „Contul numărul 6”, amintindu-şi zilele când putea aduna toate afacerile domnului Rosnovski într-o singură mapă. A trecut rapid cu privirea peste

câteva cifre.

— Puţin sub două milioane, a spus el.

— Bun, a zis Abel. Aş dori să vă interesaţi de o bancă nou formată care se cheamă Lester, Kane & Comp. Aflaţi numele fiecărui deţinător de acţiuni, ce procentaj controlează fiecare şi dacă doresc să vândă. Toate aceste cercetări trebuie făcute fără a ajunge la urechile preşedintelui băncii, domnul William Kane, şi fără ca numele meu să fie menţionat vreodată.

Curtis Fenton şi-a ţinut respiraţia şi nu a spus nimic. Era fericit că Abel Rosnovski nu-i putea vedea surpriza de pe chip. De ce dorea Abel Rosnovski să-şi bage banii în ceva ce avea legătură cu William Kane? Şi Fenton citise în The *Wall Street Journal* despre fuziunea celor două faimoase bănci. Cu evenimentele de la Pearl Harbour şi durerile de cap ale soţiei sale, lui aproape că îi scăpase articolul. Cererea lui Rosnovski l-a făcut să-şi aducă aminte că trebuia să trimită o telegramă de felicitări lui William Kane. Şi-a făcut o însemnare cu creionul în partea de jos a dosarului grupului Baron în timp ce asculta instrucţiunile lui Abel.

— După ce aţi întreprins o cercetare completă, vreau să fiu informat personal, nimic în scris.

— Da, domnule Rosnovski.

Cred că cineva trebuie să ştie ce se petrece între aceştia doi, şi-a zis Curtis în sinea lui, dar să mă ia naiba dacă eu pricep ce.

Abel a continuat:

— De asemenea, doresc să am în rapoartele dumneavoastră trimestriale detalii privind orice declaraţie oficială făcută de banca Lester şi care sunt societăţile cu care au de-a face.

— Bineînţeles, domnule Rosnovski.

— Mulţumesc, domnule Fenton. Apropo, echipa mea care prospectează piaţa mă sfătuieşte să deschid un nou Baron în Montreal.

— Războiul nu vă sperie, domnule Rosnovski?

— Sfinte Dumnezeule, nu. Dacă nemţii ajung la Montreal atunci putem cu toţii să tragem obloanele, inclusiv Continental Trust. În orice caz, ultima oară i-am bătut, pe ticăloşi şi o să-i batem din nou. Singura diferenţă este că de această dată am să pot participa şi eu la luptă. Bună ziua, domnule Fenton.

O să înţeleg vreodată ce este în mintea lui Abel

Rosnovski? s-a întrebat Curtis Fenton în timp ce punea telefonul în furcă. Gândurile i-au revenit asupra celeilalte cereri formulate de Abel, privind detaliile referitoare la acţiunile Lester. Aceasta l-a îngrijorat chiar mai mult. Deşi William Kane nu mai avea nici o legătură cu Rosnovski, el se temea de felul cum se vor sfârşi lucrurile dacă clientul său obţinea un număr substanţial de acţiuni la banca Lester. A hotărât ca deocamdată să nu-şi spună părerile lui Rosnovski presupunând că va veni ziua când unul din cei doi avea să-i explice ce se întâmplă.

Şi Abel s-a întrebat dacă să-i spună lui Curtis Fenton de ce voia să cumpere un stoc de acţiuni la banca Lester, dar a ajuns la concluzia că, cu cât ştie mai puţin despre planul său, cu atât va fi mai bine.

Deocamdată şi l-a scos pe William Kane din minte şi a rugat-o pe secretară să-l caute pe George care ajunsese vicepreşedintele grupului Baron. El urcase alături de Abel şi acum era locţiitorul său cel mai de încredere. Abel, care se afla în biroul său de la etajul al patruzeci şi doilea din hotelul Chicago Baron, şi-a aruncat privirile spre lacul Michigan, asupra a ceea ce îndeobşte era cunoscut sub numele de Coasta de Aur, dar gândurile i s-au întors spre Polonia. S-a întrebat dacă va mai apuca vreodată să-şi vadă din nou castelul care acum se afla înăuntrul hotarelor Rusiei, sub controlul lui Stalin. Abel ştia că nu va mai locui niciodată în Polonia, dar tot îşi mai dorea să-i fie înapoiat castelul. Ideea că nemţii sau ruşii îi vor ocupa iarăşi superbul castel l-a făcut să... Gândurile i-au fost întrerupte de George.

— Ai vrut să mă vezi, Abel?

George era singurul membru din consiliul de administraţie care i se adresa Baronului din Chicago cu numele mic.

— Da, George. Crezi că ai să poţi să te descurci cu toate hotelurile, dacă eu voi lipsi câteva luni, în cazul în care ar fi să-mi iau un concediu sau altceva?

— Bineînţeles că pot, a spus George. De ce? Te-ai hotărât ca, în cele din urmă, să-ţi iei acea vacanţă pe care ţi-ai tot promis-o?

— Nu, a răspuns Abel. Voi pleca pe front.

— Poftim? a spus George. Poftim? a repetat el.

— Mâine dimineaţă mă duc la New York ca să mă înrolez.

— Eşti nebun, ai putea fi omorât.

— Nu asta am eu în minte, a răspuns Abel. Ceea ce am de gând este să omor câţiva nemţi. Ticăloşii, nu este pentru prima oară când am de-a face cu ei şi acum vreau să le-o plătesc.

George a continuat să protesteze, spunându-i că America ar putea câştiga războiul şi fără Abel. A protestat şi Zaphia; ea ura războiul, chiar şi numai gândindu-se la el, iar mica Florentyna, care abia împlinise opt ani, a izbucnit în plâns. Ea nu prea înţelegea ce este acela război, dar pentru ea a fost foarte limpede că tăticu' urma să plece de acasă pentru foarte multă vreme.

*
* *

În ciuda protestelor tuturor, Abel a luat primul avion spre New York în ziua următoare. Toată America părea că se pornise care încotro, iar el a găsit oraşul plin de bărbaţi tineri în kaki care-şi luau rămas bun de la părinţi, iubite şi neveste toţi asigurându-se reciproc că războiul se va sfârşi în câteva săptămâni, fără însă ca vreunul din ei s-o creadă.

Abel a sosit la hotelul Baron din New York în timpul cinei. Restaurantul era plin cu tineri, fetele se agăţau cu disperare de gâtul soldaţilor, marinarilor şi aviatorilor în ritmul melodiilor cântate în surdină de Frank Sinatra, acompaniat de orchestra lui Tommy Dorsey. Pe când Abel privea tinerii de pe ringul de dans se întreba câţi dintre ei o să mai aibă şansa să se bucure de o seară ca aceasta. N-a putut să nu-şi amintească de Sammy care îi povestise cum ajunsese el *Maître d'hôtel* la Plaza. Cei trei colegi ai săi, mai mari decât el, se întorseseră fără câte un picior de pe Frontul de Vest. Nici unul din tinerii de pe ring nu ştia, de fapt, cum este războiul. Abel nu s-a alăturat celor ce sărbătoreau evenimentul – dacă era, într-adevăr, o sărbătoare. S-a dus, în schimb, în camera sa.

Dimineaţa s-a îmbrăcat într-un costum de culoare deschisă şi s-a prezentat la centrul de recrutare din Times Square. Hotărâse să se înroleze în New York pentru că se temea că în Chicago l-ar fi putut recunoaşte cineva. Biroul era şi mai aglomerat decât ringul de dans în seara trecută, dar aici nimeni nu se agăţa de gâtul nimănui. Abel şi-a pierdut toată dimineaţa ca să completeze un formular care în biroul lui i-ar fi luat doar

trei minute. N-a putut să nu observe că toţi ceilalţi recruţi arătau mult mai potrivit decât el. Apoi a stat mai bine de două ore la coadă spre a discuta cu un sergent ce se ocupa de recrutare şi care l-a întrebat ce meserie avea.

— Lucrez în branşa hotelieră, a spus Abel şi a continuat să-i povestească sergentului despre experienţa sa în timpul primului război mondial. Sergentul l-a privit tăcut şi neîncrezător pe bărbatul înalt de cinci picioare şi şapte ţoli şi cântărind vreo sută nouăzeci de livre[19]. Dacă Abel i-ar fi spus că este Baronul din Chicago, ofiţerul nu s-ar mai fi îndoit de poveştile sale despre lagăr şi fuga din lagăr, dar el a ales să ţină această informaţie pentru sine şi să fie tratat ca oricare altul din concetăţenii lui.

— Mâine va trebui să faceţi un control medical complet, a fost tot ce a spus sergentul la sfârşitul monologului lui Abel, adăugând doar atât: Mulţumesc pentru că v-aţi oferit voluntar.

Ziua următoare, Abel a trebuit să aştepte numeroase ore pentru controlul medical. Doctorul care l-a examinat a fost destul de corect privind condiţia fizică a lui Abel. De-a lungul atâtor ani el fusese scutit de asemenea comentarii, dat fiind poziţia sa socială şi succesele sale. Când doctorul l-a clasificat inapt pentru serviciul militar, a fost ca un duş rece pentru el.

— Sunteţi supraponderal, ochii nu vă sunt prea buni, inima vă este slăbită şi şchiopătaţi. Pe cinstite, Rosnovski, sunteţi total inapt. Nu putem înrola soldaţi care pot face un atac de inimă chiar înainte de a da ochii cu duşmanul. Aceasta nu înseamnă că nu putem folosi talentele dumneavoastră; este multă scriptologie de făcut în acest război, dacă vă interesează.

Abel a vrut să-l pocnească, dar ştia că asta n-o să-l ajute să capete o uniformă.

— Nu, mulţumesc... domnule. Eu vreau ca să mă lupt cu nemţii, nu să le trimit scrisori de mulţumire.

S-a întors la hotel abătut, dar a hotărât să nu se dea bătut. Ziua următoare a încercat din nou şi s-a dus la un alt centru de recrutare, dar rezultatul a fost acelaşi. Într-adevăr, cel de al doilea doctor a fost ceva mai politicos, dar a rămas la fel de neînduplecat în privinţa condiţiei sale fizice şi din nou Abel a fost clasificat inapt. Pentru Abel a devenit clar că în actuala sa stare de sănătate, nimeni nu-i va permite să se înroleze.

În dimineaţa următoare a găsit o sală de gimnastică şi a

19 1 livră = 453,6 gr.

plătit un instructor particular să facă ceva cu condiţia lui fizică. Timp de trei luni a muncit ca să scadă în greutate şi să-şi îmbunătăţească starea generală. A făcut box, lupte greco-romane, a alergat, a sărit, a ridicat haltere şi a răbdat de foame. Când a ajuns la o sută cincizeci de livre, instructorul l-a asigurat că niciodată nu va fi mai slab sau într-o condiţie fizică mai bună. Abel s-a reîntors la primul centru de recrutare, a completat acelaşi formular sub numele de Wladek Koskiewicz. Un alt sergent ce se ocupa de recrutări, de data asta a fost ceva mai dătător de speranţe, iar ofiţerul-medic care l-a supus la diverse teste, în cele din urmă, l-a acceptat ca rezervă, urmând să aştepte să fie chemat.

— Dar eu vreau să merg acum la război, a spus Abel. Vreau să mă lupt cu acei ticăloşi.

— O să ţinem legătura cu dumneavoastră, domnule Koskiewicz, a spus sergentul. Vă rog să vă menţineţi într-o stare fizică bună şi fiţi pregătit. Niciodată nu se poate şti când va fi nevoie de dumneavoastră.

Abel a plecat furios văzând cum alţi americani, mai tineri şi mai supli, erau acceptaţi imediat pentru serviciul activ şi, pe când ieşea pe uşă, neştiind ce altceva să mai născocească, a dat buzna într-un bărbat înalt, care purta o uniformă cu mai multe stele pe epoleţi.

— Iertaţi-mă, domnule, a spus Abel, înălţându-şi privirile şi dându-se la o parte.

— Tinere, a zis generalul.

Abel şi-a continua drumul neştiind că ofiţerul i se adresa lui, pentru că nimeni nu-i mai spusese „tinere” de... nici nu voia să se mai gândească de câţi ani, în ciuda faptului că avea doar treizeci şi cinci.

Generalul a mai încercat odată.

— Tinere, a spus el ceva mai tare.

De data aceasta Abel s-a întors.

— Cu mine vorbiţi? a întrebat el.

— Da, cu dumneavoastră, domnule.

Abel s-a îndreptat spre general.

— Vă rog, vreţi să veniţi în biroul meu, domnule Rosnovski?

La naiba, şi-a zis Abel, omul ăsta mă cunoaşte şi nimeni n-are de gând să mă lase să mă duc pe front. Biroul temporar al generalului se afla în spatele clădirii, instalat într-o cameră mică,

cu o masă, două scaune de lemn şi cu pereţii vopsiţi în verde, care se cojeau. Uşa era deschisă. Abel n-ar fi lăsat nici măcar pe un membru mai tânăr din personalul său de la grupul Baron, să locuiască în asemenea condiţii.

— Domnule Rosnovski, a spus generalul plin de energie, numele meu este Mark Clark şi sunt comandantul Armatei a Cincea a Americii. Tocmai am făcut un tur de inspecţie în Governers Island şi când am intrat, pur şi simplu în dumneata, pentru mine a fost o adevărată surpriză. De multă vreme sunt un admirator al dumitale. Povestea dumitale bucură inima oricărui american. Acum spune-mi ce faci în acest centru de recrutare?

— Dumneavoastră ce credeţi? a răspuns Abel fără să se gândească. Iertaţi-mă, domnule general, s-a corectat el imediat. Nu am vrut să fiu nepoliticos, dar nimeni nu vrea să mă lase să iau parte la acest război blestemat.

— Şi ce doreşti să faci în acest război blestemat? l-a întrebat generalul.

— Să fiu înrolat şi să lupt cu nemţii, a spus Abel.

— Ca infanterist? l-a întrebat generalul fără a-i veni a crede.

— Da, a spus Abel. Nu aveţi nevoie de cât mai mulţi combatanţi?

— Bineînţeles, a spus generalul, dar talentele dumitale speciale le-am putea folosi în scopuri mult mai bune, decât să fii un simplu infanterist.

— Voi face orice, a spus Abel, orice.

— Vrei chiar acum? l-a întrebat generalul. Şi dacă te-aş ruga să pui hotelul dumitale din New York la dispoziţia mea, spre a-l face cartier general al armatei de aici, ce mi-ai răspunde? Pentru că, cinstit vorbind, domnule Rosnovski, aceasta mi-ar fi mult mai de folos decât dacă dumneata personal ai reuşi să ucizi o duzină de nemţi.

— Hotelul Baron este al dumneavoastră, a spus Abel. Acum îmi veţi permite să plec pe front?

— Ştii că eşti nebun, nu-i aşa? a spus generalul Clark.

— Sunt polonez, a spus Abel. Amândoi au râs. Trebuie să mă înţelegeţi, a continuat Abel pe un ton mai serios. M-am născut lângă Slonim. Am văzut cum casa mi-a fost luată de nemţi şi cum ruşii mi-au violat sora. Mai târziu am scăpat dintr-un lagăr rusesc şi am fost norocos că am ajuns în America. Nu

sunt nebun. Aceasta este singura ţară de pe lume unde poţi să vii fără nici o leţcaie şi să devii milionar, printr-o muncă îndrăcită, fără a conta pe originea ta. Acum aceiaşi ticăloşi vor un nou război. Nu sunt nebun, domnule general. Nu doresc decât binele omului.

— Dacă eşti atât de dornic să ni te alături, domnule Rosnovski, te-aş putea folosi, dar nu în felul în care îţi imaginezi. Generalul Denvers are nevoie de cineva care să fie şeful intendenţei Armatei a Cincea, ei fiind ocupaţi pe câmpul de luptă. Dacă crezi în cuvintele lui Napoleon care spunea că o armată luptă după cum este hrănită, atunci ai putea să joci un rol vital în acest război. Funcţia aceasta cere grad de maior. În acest mod ai putea indubitabil să ajuţi America să câştige războiul. Ce părere ai?

— S-a făcut, domnule general.

— Mulţumesc, domnule Rosnovski.

Generalul a apăsat pe un buton de pe masă şi a intrat un tânăr locotenent care a salutat cu eleganţă.

— Locotenente, îl duci pe maiorul Rosnovski la serviciul personal şi apoi îl aduci înapoi la mine.

— Da, domnule general. Locotenentul s-a întors spre Abel. Vreţi să mă urmaţi, domnule maior?

Abel a plecat după el şi când a ajuns în prag s-a întors şi a spus:

— Vă mulţumesc, domnule general.

*
* *

Abel şi-a petrecut sfârşitul de săptămână la Chicago cu Zaphia şi Florentyna. Zaphia l-a întrebat ce dorea să facă cu cele cincisprezece costume de haine.

— Păstrează-le, a răspuns el întrebându-se ce era în mintea ei. N-am de gând să mă las omorât în acest război.

— Sunt sigură că nu, Abel, a răspuns ea. Nu asta mă îngrijora. Atâta doar că sunt de trei ori mai largi decât îţi trebuie.

Abel a râs şi a dus costumele la centrul de refugiaţi polonezi. Apoi s-a reîntors la New York, s-a dus la hotelul Baron, a anulat rezervările făcute şi după douăsprezece zile a predat clădirea Armatei a Cincea Americană. Presa a lăudat hotărârea lui Abel, prezentând-o ca un „gest altruist”, demn de un refugiat

din timpul Primului Război Mondial.

Au mai trecut trei luni până ce a fost chemat în serviciul activ, timp în care el a organizat Baronul new-yorkez pentru generalul Clark, apoi s-a prezentat la Fort Benning spre a urma un curs de pregătire pentru ofiţeri. Când, în cele din urmă, a primit ordinul de a se alătura generalului Denvers şi Armatei a Cincea, a fost trimis în Africa de Nord. A început să se întrebe dacă va ajunge vreodată în Germania.

Cu o zi înainte de a pleca, Abel a făcut un testament prin care cerea executorilor să dea, în condiţii avantajoase, grupul Baron lui David Maxton, iar restul averii sale să fie împărţit între Zaphia şi Florentyna. Era pentru prima oară, în aproape douăzeci de ani, când el îşi punea problema morţii, fără a avea însă vreo idee cum ar fi putut fi omorât la popota regimentului.

În timp ce vaporul cu unitatea sa ieşea din portul New York, Abel a rămas cu privirile aţintite spre Statuia Libertăţii. Îşi amintea foarte bine ce a simţit cu aproape douăzeci de ani în urmă, când a văzut-o pentru prima oară. După ce vaporul a depăşit-o, nu şi-a mai întors privirile spre această Doamnă, dar a spus cu voce tare:

— Data viitoare, când am să mă uit la tine, franţuzoaică, pui de lele ce-mi eşti, America va fi câştigat acest război.

Abel a traversat Atlanticul luându-şi cu el doi şefi de restaurante şi cinci salariaţi din personalul de la bucătărie. Vaporul a acostat la Alger în 17 februarie 1943. Abel a petrecut aproape un an în căldura, mizeria şi nisipul deşertului, luând toate măsurile ca fiecare soldat din divizie să fie hrănit pe cât posibil bine.

— Mâncăm prost, dar mâncăm mult mai bine decât oricare alţii, era comentariul generalului Clark.

Abel a rechiziţionat singurul hotel bun din Alger şi a transformat clădirea în cartier general pentru generalul Clark. Deşi Abel îşi dădea seama că juca un rol important în război, dorea din toată inima să ia parte la o bătălie adevărată, dar maiorii care se ocupau de aprovizionare rareori erau trimişi pe linia frontului.

Îi scria Zaphiei şi lui George şi, din poze, îşi urmărea fiica iubită cum creşte. A primit o epistolă chiar de la Curtis Fenton care-i scria că profiturile grupului Baron au crescut pentru că fiecare hotel din America era plin din cauza continuei deplasări

de trupe şi civili. Lui Abel i-a părut rău că n-a fost prezent la deschiderea noului hotel din Montreal, unde a fost reprezentat de George. Era prima oară când nu participa la festivitatea de inaugurare a unui Baron, dar George i-a scris cu lux de amănunte despre marele succes al noului hotel. Abel a început să-şi dea seama cât de mult construise în America şi cât îşi dorea să se întoarcă în ţara pe care acum o considera drept patria lui.

Curând a ajuns să-i fie lehamite de Africa, de bucătăria de campanie, de fasole prăjită, de păturі şi de muşte. Au fost una sau două ambuscade în partea de vest a deşertului, sau cel puţin aşa l-au asigurat oamenii care se întorceau de pe front, dar el n-a văzut niciodată o luptă adevărată deşi, adeseori, când ducea mâncarea pe linia frontului, auzea împuşcături care-l făceau şi mai furios. Într-o zi, spre bucuria lui, Armata a Cincea, a generalului Clark a fost trimisă să lupte în sudul Europei.

Armata a Cincea a acostat în Italia cu echipaje amfibii, aviaţia americană asigurându-le acoperirea. Au întâmpinat o rezistenţă puternică mai întâi la Anzio, apoi la Monte Cassino, dar Abel n-a fost implicat niciodată în vreo acţiune şi se temea că războiul se va termina fără ca el să fi văzut vreo bătălie. Nu înceta, totuşi, să născocească planuri care să-l ducă pe linia frontului. Şansele lui nu s-au îmbunătăţit nici când a fost promovat locotenent colonel şi a fost trimis la Londra spre a aştepta noi ordine.

*
* *

În 6 iunie 1944 a început debarcarea aliaţilor în Franţa, în 25 august 1944 Parisul este eliberat. În timp ce Abel trecea în pas de paradă alături de soldaţii americani şi francezi pe Champs Elysées, în urma generalului de Gaulle, fiind întâmpinaţi ca nişte eroi, el cerceta plin de interes oraşul încă magnific şi a hotărât unde anume va construi primul hotel Baron în Franţa.

Aliaţii au străbătut nordul Franţei, au traversat hotarul cu Germania îndreptându-se spre Berlin. Abel a fost trecut în Armata întâi condusă de generalul Bradley. Hrana venea în principal din Anglia: resursele locale erau aproape inexistente, pentru că fiecare nouă localitate pe care o întâlneau fusese deja devastată de armata germană în retragere. Când Abel ajungea

într-un oraş îi trebuiau doar câteva ore ca să rechiziţioneze toată hrana care mai rămăsese înainte ca celelalte cartiere generale americane să fi aflat exact unde anume să caute. Ofiţerii americani şi englezi erau întotdeauna fericiţi să ia masa cu divizia a noua motorizată de unde plecau întrebându-se cum de aceştia reuşiseră să rechiziţioneze o hrană atât de bună. Odată, când generalul George S. Patton a luat cina cu generalul Bradley, Abel a fost prezentat faimosului general care întotdeauna îşi conducea trupele în bătălii, fluturând un revolver cu plăsele de fildeş.

— A fost cea mai bună masă pe care am mâncat-o în blestematul ăsta de război, a spus Patton.

*
* *

Prin februarie 1945, Abel purta uniforma militară de aproape trei ani şi ştia că războiul se va sfârşi în câteva luni. Generalul Bradley continua să-i trimită felicitări în scris şi decoraţii lipsite de sens spre a-şi împodobi uniforma ce se lărgea mereu, dar toate acestea nu contau. Abel l-a rugat pe general să-l lase să lupte măcar într-o singură bătălie, dar Bradley nici n-a vrut să audă.

Deşi era datoria unui ofiţer mai tânăr să se ocupe de transportul hranei pe linia frontului şi să supravegheze masa combatanţilor, Abel deseori îşi asuma el însuşi această responsabilitate. Şi, exact cum se întâmpla când îşi conducea hotelurile, niciodată nu spunea nimănui din personalul în subordine unde anume avea de gând să dea buzna.

În ziua aceea umedă de Sfântul Patrick, când şirul de tărgi acoperite cu pături nu se mai termina, Abel s-a hotărât să se ducă pe linia frontului şi să vadă cu ochii lui ce se întâmplă. A încărcat patrusprezece camioane cu mâncare şi a luat cu el un locotenent, un sergent, doi caporali şi douăzeci şi opt soldaţi de rând.

Deşi până la linia frontului nu erau decât douăzeci de mile, drumul l-au parcurs teribil de încet în acea dimineaţă. Abel a trecut la volanul primului camion – îl făcea să se simtă oarecum ca generalul Patton – prin ploaia deasă şi noroiul clisos; de nenumărate ori a trebuit să tragă pe marginea şoselei ca să lase

ambulanţele ce veneau de pe câmpul de luptă să treacă. Răniţii aveau prioritate în faţa stomacurilor goale. Cu fiecare milă parcursă pe drumul desfundat, lui Abel îi era tot mai limpede că se întâmpla ceva grav lângă Remagen şi simţea cum inima începe să-i bată mai repede. Oricum, ştia că de data aceasta va fi implicat.

Când, în sfârşit a ajuns la postul de comandă se auzeau din depărtare împuşcăturile inamice şi a început să bată din picior furios în timp ce prin faţa ochilor i se perindau brancardele care aduceau tot mai mulţi morţi şi răniţi. Abel simţea că i se face rău când se gândea că nu ştia nimic despre ceea ce înseamnă cu adevărat războiul înainte ca acesta să aparţină deja istoriei. Presupunea că orice cititor al ziarului *The New York Times* era mai bine informat decât el.

Abel şi-a oprit convoiul lângă o bucătărie de campanie şi a sărit din camion adăpostindu-se de ploaia care turna în neştire, simţindu-se ruşinat că numai la câteva mile mai departe alţii se adăposteau de gloanţe. A început să supravegheze descărcarea bidoanelor de supă, a unei tone de conserve din carne de vacă, trei tone de cartofi şi o sută zece livre de conserve de fasole – plus inevitabilele raţii de potasiu pregătite pentru acei care mergeau sau se întorceau de pe front. Când Abel a ajuns la popotă, în cort n-a găsit decât mese lungi şi scaune goale. A lăsat doar doi bucătari să prepare masa şi ordonanţele să cureţe de coajă cartofii, iar el a plecat în căutarea ofiţerului de serviciu.

Abel s-a îndreptat direct spre cortul generalului de brigadă John Leonard să afle ce se întâmplă cu această continuă procesiune de brancarde cu soldaţi morţi – sau ceea ce era mai rău, dar la Remagen părea că este un lucru obişnuit. Când Abel a dat să intre în cort, generalul Leonard însoţit de aghiotantul său tocmai ieşea în mare grabă. A discutat cu Abel fără a se opri din mers.

— Cu ce îţi pot fi de folos, colonele?

— Am început să pregătesc mâncarea pentru batalionul dumneavoastră aşa cum mi s-a ordonat, domnule general. Ce...?

— Acum nu este cazul să-ţi baţi capul cu mâncarea, colonele. În zorii zilei locotenentul Burrows din divizia a noua a descoperit un pod de cale ferată nedistrus, la nord de Remagen şi a ordonat să fie trecut imediat şi să se depună toate eforturile ca să se facă un cap de pod pe malul de est al râului. Până acum nemţii au reuşit să arunce în aer fiecare pod de pe Rin cu mult

înainte ca noi să ajungem la el, aşa că n-o să stăm acum să mâncăm, iar ei să-l arunce şi pe ăsta în aer.

— Au izbutit cei dintr-a noua să treacă pe celălalt mal? a întrebat Abel cu sufletul la gură.

— Bineînţeles, a spus generalul, dar au întâmpinat o rezistenţă cumplită când au ajuns în pădurea de dincolo de râu. Primele plutoane au intrat în ambuscadă şi Dumnezeu ştie câţi oameni am pierdut. Aşa că mai bine mănâncă-ţi singur mâncarea, colonele, pentru că pe mine nu mă interesează decât să-mi rămână câţi mai mulţi oameni în viaţă.

— Aş putea să fac şi eu ceva? a întrebat Abel.

Comandantul s-a oprit pentru o clipă din drum şi l-a cercetat cu privirea pe colonelul gras.

— Câţi oameni ai sub comanda dumitale?

— Un locotenent, un sergent, doi caporali şi douăzeci şi opt de soldaţi; cu mine suntem treizeci şi trei, domnule general.

— Bun. Prezintă-te cu toţi la spitalul de campanie şi fă-te folositor acolo, aduceţi cât mai mulţi din răniţii şi morţii pe care îi găsiţi.

— Da, domnule general, a spus Abel şi a alergat tot drumul până la bucătăria de campanie unde şi-a găsit oamenii strânşi într-un colţ şi fumând.

Nici unul dintre ei n-a observat când a intrat în cort.

— În picioare, leneşilor. Avem treabă nu glumă, a venit timpul ca să mai schimbăm.

Treizeci şi doi de oameni şi-au ciulit urechile.

— Urmaţi-mă în coloană câte doi, a strigat Abel.

S-a răsucit pe călcâie şi a început să alerge din nou, de data asta către spitalul de campanie. Un doctor tânăr examina şaisprezece corpuri umane când Abel a apărut gâfâind cu oamenii lui în uşa cortului.

— Vă pot fi de folos, domnule? a întrebat doctorul.

— Nu, sper că eu am să pot să vă ajut, a răspuns Abel. Am cu mine treizeci şi doi de oameni trimişi de generalul Leonard să se alăture grupului dumitale.

Doctorul se uita amuzat la colonel.

— Da, domnule.

I-a dat lui Abel o cutie cu banderole ale Crucii Roşii pe care bucătarii, ordonanţele şi cei care urmau să cureţe cartofii de coajă au început să şi le pună pe braţ în timp ce ascultau

explicaţiile doctorului asupra a ceea ce aveau de făcut în pădure, de cealaltă parte a podului Ludendorff.

— Divizia a noua a avut pierderi mari, a continuat el. Soldaţii cu experienţă medicală vor rămâne în zona de luptă, iar ceilalţi dintre dumneavoastră veţi aduce la spitalul de campanie cât mai mulţi răniţi posibil.

Abel era încântat de şansa pe care o avea de a participa la o acţiune concretă. Doctorul care acum comanda o echipă de patruzeci şi nouă de oameni le-a dat optsprezece brancarde şi fiecare a primit o trusă cu medicamente. Apoi şi-a condus grupul pestriţ, spre podul Ludendorff. Abel era la un iard în urma lui. Au început să cânte pe când mărşăluiau prin ploaie şi noroi; când au ajuns la pod s-au oprit din cântat fiind întâmpinaţi de un şir de brancarde ce nu se mai termina şi în care sub pătură se contura câte un trup uman. Au traversat podul în tăcere, mergând unul în spatele celuilalt pe marginea drumului şi privind rezultatele exploziilor nemţeşti care nu reuşiseră să distrugă fundaţia podului. Când au ajuns mai aproape de pădure şi de împuşcături, Abel era emoţionat la gândul că se află atât de aproape de inamic, dar şi îngrozit de ceea ce acesta fusese capabil să facă concetăţenilor lui. Oriunde îşi întorcea ochii vedea şi auzea strigăte de durere ce veneau din partea camarazilor săi, care până în acea zi crezuseră că sfârşitul războiului era aproape – dar nu chiar atât de aproape.

Îl privea pe tânărul doctor cum se oprea mereu şi făcea tot ceea ce era posibil pentru salvarea unei vieţi. Uneori, plin de milă, a trebuit să omoare rapid câte un om pentru care nu mai exista nici o şansă. Abel alerga de la un soldat la altul sprijinindu-i pe cei care nu se puteau ţine singuri pe picioare şi-i conducea spre podul Ludendorff. Când au ajuns la marginea pădurii, din tot grupul lor nu mai rămăseseră decât el, doctorul şi un soldat de la bucătărie, toţi ceilalţi cărau morţii şi răniţii spre spitalul de campanie.

Pe când cei trei mărşăluiau prin pădure, tunurile duşmanului se auzeau mult mai aproape. Abel a zărit gura unui tun mare, ascuns în tufişuri, care încă era îndreptat spre pod, dar care fusese avariat. Apoi a auzit o rafală de gloanţe, care a răsunat atât de tare încât abia atunci şi-a dat seama că inamicul nu era decât la câteva sute de iarzi în faţa lui. S-a lăsat rapid în genunchi, aşteptând cu toate simţurile încordate la maximum. Brusc a urmat o altă ploaie de gloanţe în faţa lui. A sărit în

picioare, a început să fugă urmat îndeaproape de doctor şi de soldatul de la bucătărie. Au mai alergat o sută de iarzi după care au ajuns într-un luminiş de pădure, acoperit de iarbă verde, proaspătă, presărată cu crocuşi albi şi cu trupurile soldaţilor americani. Abel şi doctorul treceau de la un cadavru la altul.

— Trebuie să fi fost un adevărat masacru, a strigat plin de furie Abel în timp ce auzea împuşcăturile celor care se retrăgeau.

Doctorul n-a făcut nici un comentariu, el urlase în urmă cu trei ani.

— Nu-ţi mai face griji în privinţa morţilor, a fost tot ce-a spus. Vezi doar dacă mai găseşti pe cineva viu.

— Aici, a strigat Abel în timp ce îngenunchea lângă un sergent care zăcea în noroiul german. Nu mai avea nici un ochi, orbitele lui erau goale.

— E mort, colonele, i-a spus doctorul fără a-şi mai arunca a doua oară privirile spre cadavru.

Abel a alergat de la un trup la altul, dar mereu era la fel şi numai vederea unui cap despărţit de corp, înfipt în nămol, îl mai oprea din goana sa. Rămânea cu ochii pironiţi asupra lui, părându-i-se a semăna cu bustul unei zeităţi greceşti care nu mai putea să se mişte. Abel a recitat, în gând, ca un copil, cuvintele pe care le învăţase lângă baron: „Sânge şi urgie vor fi la tot pasul şi nenorocirile atât de în ordinea firii că mamele nu vor avea puterea decât să zâmbească tâmp când îşi vor ţine în braţe copiii sfârtecaţi de aripile războiului”.

— Doamne, nimic nu se schimbă pe lume? a întrebat Abel scos din minţi.

— Doar câmpul de luptă, a răspuns doctorul.

După ce Abel a verificat treizeci – sau au fost patruzeci de oameni? – s-a reîntors la doctor care încerca să salveze viaţa unui căpitan care, în afară de ochi şi gură, era tot înfăşurat în bandaje îmbibate cu sânge. Abel îl privea pe doctor fără a-i putea fi de vreun folos şi a cercetat tresele căpitanului – divizia a noua motorizată – şi şi-a amintit cuvintele generalului Leonard: „Dumnezeu ştie câţi oameni am pierdut azi”.

— Paştele mamii lor de nemţi, a spus Abel.

— Da, domnule, a spus doctorul.

— E mort? a întrebat Abel.

— Are toate şansele, a răspuns doctorul mecanic. Pierde

atât de mult sânge că s-ar putea să fie doar o chestiune de timp. Şi-a înălţat privirile. Domnule colonel, nu mai este nimic de făcut aici pentru dumneavoastră, aşa că mai bine încercaţi să-l duceţi pe acest unic supravieţuitor la spitalul de campanie înainte de a muri şi transmiteţi-i comandantului că intenţionez să merg mai departe şi că am nevoie de orice om pe care îl are disponibil.

— E-n ordine, a spus Abel, ajutându-l pe doctor să-l pună pe căpitan pe targa.

Abel şi soldatul de la bucătărie au pornit-o către spitalul de campanie, mergând cât se putea de încet, pentru că doctorul îi prevenise că orice mişcare bruscă cu brancarda nu ducea decât la pierdere şi mai mare de sânge. Pe parcursul celor două mile, Abel nu l-a lăsat pe soldat să se odihnească de loc. Voia să-i dea omului o şansă de a trăi şi apoi să se întoarcă la doctor, în pădure.

Mai bine de o oră şi-au târât picioarele prin ploaie şi noroi, iar Abel era sigur că deja căpitanul murise. Când, în cele din urmă, au ajuns la spitalul de campanie, amândoi erau epuizaţi. Abel a transmis targa unei echipe medicale specializate. Căpitanul şi-a deschis ochiul nebandajat, aţintindu-l asupra lui Abel. A încercat să-şi ridice mâna. Abel l-a salutat şi ar fi fost în stare să sară în sus de bucurie când a văzut ochiul deschis şi mâna care s-a mişcat. Cât s-a rugat ca omul acela să trăiască.

A ieşit apoi în fugă din spital, nerăbdător să se întoarcă în pădure cu micul său grup de oameni, dar a fost oprit de ofiţerul de serviciu.

— Domnule colonel, a spus el. V-am căutat pretutindeni. Sunt peste trei sute de oameni care trebuie să mănânce. Dumnezeule mare, unde aţi fost?

— Am făcut ceva pentru care merită să trăieşti.

Abel şi-a amintit de tânărul căpitan în timp ce se îndrepta încet spre bucătăria de campanie. Pentru cei doi bărbaţi, războiul se terminase.

25

Brancardierii l-au dus pe căpitan într-un cort şi l-au aşezat cu grijă pe masa de operaţie. Căpitanul William Kane a văzut o soră care-l privea cu tristeţe, dar el nu auzea nimic din ce-i spunea. Nu era sigur dacă din cauza bandajelor care-i înfăşurau capul sau pentru că asurzise. I-a urmărit mişcările buzelor, dar n-a înţeles nimic. Şi-a închis ochii şi s-a gândit. S-a gândit mult la trecut; s-a gândit puţin la viitor; s-a gândit o fracţiune de secundă că s-ar putea să moară. Ştia că dacă va trăi, va avea timp berechet să se tot gândească. Mintea i s-a întors spre Kate, în New York. Ea nu fusese de acord cu hotărârea lui de a pleca pe front. William ştia că ea n-o să înţeleagă niciodată de ce se înrolase, iar el nu va putea să-i explice motivele sale, aşa că a renunţat să-i mai dea vreo explicaţie. Chipul ei disperat îi rămăsese întipărit în minte. El, de fapt, niciodată nu se gândise la moarte – nici un om n-o face – şi acum nu voia decât sa trăiască şi să se întoarcă la viaţa lui obişnuită.

William încredinţase banca Lester lui Ted Leach şi Tony Simmons până se reîntorcea... până se reîntorcea. Nu le lăsase nici o instrucţiune, în cazul în care nu se mai întorcea. Amândoi îl rugaseră stăruitor să nu plece. Încă doi oameni care n-au putut să-l înţeleagă. Câteva zile mai târziu, când a semnat angajamentul de înrolare, i-a fost imposibil să dea ochii cu copiii. Richard, care avea zece ani, a venit singur la gară; şi-a ţinut lacrimile până în clipa când tatăl său i-a spus că nu-l putea lua cu el ca să se lupte cu nemţii.

William a fost trimis întâi la o şcoală de ofiţeri în Vermont. Ultima oară când văzuse Vermontul a fost în iarna când a mers acolo la schi cu Matthew, când urcaseră amândoi pantele dealurilor şi le coborâseră în mare viteză. Instrucţia durase trei luni şi pentru prima oară de când părăsise Harvardul se afla într-o condiţie fizică bună.

Apoi a fost trimis la Londra, care era plină de conaţionalii lui şi a avut misiunea de ofiţer de legătură între americani şi britanici. A fost încartiruit la Dorchester care fusese rechiziţionat de comandamentul britanic şi dat în folosinţă armatei americane. William citise undeva că şi Abel Rosnovski cedase armatei hotelul său Baron din New York şi la acea vreme îi

aprobase gestul din toată inima. Camuflajul, rachetele şi alarmele aeriene îl făceau să se creadă implicat în război, dar se simţea foarte detaşat faţă de ceea ce se întâmpla la numai câteva sute de mile de Hyde Park Corner.

Toată viaţa sa fusese obişnuit să aibă iniţiative, niciodată nu se mulţumise a fi un spectator pasiv. Deplasările dintre cartierul general al lui Eisenhower din St. James şi biroul lui Churchill din Storey's Gate nu-i ofereau şansa unei iniţiative. Se temea că n-o să dea ochii cu nici un neamţ pe toată durata războiului, numai dacă nu cumva Hitler ajungea până în Trafalgar Square.

Când o parte din Armata întâi a fost trimisă în Scoţia pentru a se pregăti împreună cu Regimentul Regal Scoţian, a plecat şi William ca observator şi i s-a cerut să raporteze cele constatate. În timpul călătoriei lungi şi anevoioase spre Scoţia şi de acolo înapoi într-un tren care se oprea mereu şi-a dat seama că se transformase treptat într-un vajnic mesager şi a început să se întrebe pentru ce plecase voluntar pe front. În Scoţia, după cum şi-a dat seama William, era cu totul altceva. Aici, cel puţin, se vedea că se pregătesc de luptă şi, când s-a întors la Londra, a cerut să fie transferat la Armată întâi. Colonelul, superiorul lui, care niciodată nu fusese de principiu să ţină la birou un bărbat care voia să meargă pe front, i-a aprobat cererea.

Trei zile mai târziu, William s-a reîntors în Scoţia spre a se alătura noului său regiment care se pregătea la Inveraray pentru invazia care, după cum ştiau toţi, avea să fie curând. Instrucţia era intensă şi dură. Între nopţile petrecute pe dealurile scoţiene în aplicaţii cu Regimentul Regal şi scrierea de rapoarte în Dorchester era o diferenţă ca de la cer la pământ.

Trei luni mai târziu, au fost paraşutaţi în nordul Franţei că să se alăture armatei lui Omar N. Bradley care înainta spre Germania. Victoria se simţea plutind în aer, iar William voia să fie primul soldat ce punea piciorul în Berlin.

Armata întâi înainta spre Rin, hotărâtă să traverseze orice pod îi ieşea în cale. Căpitanul Kane a primit ordin ca divizia lui să treacă podul Ludendorff şi să angajeze bătălia cu inamicul la nord-est de Remagen, în pădurea de pe celălalt mal al râului. Din vârful unui deal urmărea divizia a noua cum traversa podul, aşteptându-se să-i vadă zburând în aer în orice moment.

A urmat colonelul său cu o parte din divizie, după care a venit rândul lui Kane cu cei o sută douăzeci de oameni pe care-i

comanda, majoritatea dintre ei aidoma lui William, luând parte la o bătălie pentru prima oară. Nu mai erau exerciţiile de antrenament cu scoţienii ce se prefăceau că-i omoară cu gloanţe oarbe, după care se duceau cu toţii să ia masa laolaltă. În faţă se aflau acum nemţii cu gloanţe adevărate presărând moartea – după care nu mai urma nimic.

Când William a ajuns cu oamenii săi la marginea pădurii nu au întâmpinat nici o rezistenţă, aşa că au hotărât să pătrundă mai în adâncime. Înaintarea era înceată şi plicticoasă, iar William începuse să creadă că divizia a noua făcuse un lucru atât de bun încât divizia lui nu trebuia decât s-o urmeze, când, dintr-o dată, s-au trezit într-o ambuscadă. Părea că s-a abătut asupra lor din toate părţile o ploaie de gloanţe. Oamenii lui William s-au aruncat la pământ încercând să se ascundă la adăpostul copacilor, dar în câteva secunde jumătate din pluton a fost secerat. Bătălia, dacă putea fi numită astfel, a durat mai puţin de un minut, iar el nici măcar nu văzuse chipul unui neamţ. William a stat ghemuit încă vreo câteva secunde, într-un tufiş de pe care se prelingeau stropi mari de apă, apoi, îngrozit, a văzut restul diviziei intrând în pădure. A alergat în întâmpinarea lor spre a-i avertiza de ambuscadă. Primul glonţ l-a lovit în cap şi, în timp ce se lăsa în genunchi în noroiul german continuând să le facă semne disperate camarazilor săi, al doilea glonţ s-a oprit în gât şi al treilea în piept. Zăcea în nămol şi aştepta să moară, fără ca măcar să fi văzut duşmanul – o moarte mizerabilă, lipsită de eroism.

Lucrul următor pe care l-a ştiut William a fost că era purtat pe o brancardă, dar nu auzea şi nu vedea nimic şi se întreba dacă era noapte sau orbise.

Drumul i s-a părut o veşnicie. Când şi-a deschis ochii i s-au oprit pe un colonel scund şi gras, care a ieşit şchiopătând din cort. Ceva din înfăţişarea lui parcă îi spunea ceva, dar nu putea preciza ce. L-au dus cu targa în sala de operaţie şi l-au pus pe masă. A încercat să lupte cu somnul care-l cuprindea fiindu-i teamă să nu însemne moartea. A adormit.

William s-a trezit. A văzut doi oameni care încercau să-l mişte. L-au întors cu faţa în jos pe cât au putut de lin şi i-au făcut o injecţie. William a visat-o pe Kate, apoi pe mama lui şi apoi pe Matthew care se juca cu fiul său, Richard. A continuat să doarmă.

*
* *

William s-a trezit. Ştia că-l mutase într-un alt pat; o vagă speranţă i se strecura în suflet înlocuind gândul morţii inevitabile. Zăcea nemişcat cu unicul său ochi nebandajat, fixat pe pânza cortului, iar capul parcă îi era prins în cuie. A venit o soră medicală care s-a uitat întâi la foaia de observaţie şi apoi la el. William a adormit.

*
* *

S-a trezit. Patru doctori îl examinau, hotărând ce? Nu-i putea auzi, aşa că n-a aflat nimic.

L-au mutat din nou. De data asta a putut să vadă că l-au băgat într-o ambulanţă militară. Uşile s-au închis în urma lui, motorul a pornit şi maşina a început să meargă, pe o şosea desfundată, iar o altă soră stătea lângă el şi-l ţinea să nu alunece la hurducături. I s-a părut că drumul a durat un ceas, dar nu mai putea să aprecieze timpul. Ambulanţa a ajuns la un teren fără denivelări, după care s-a oprit. Din nou l-au mutat. De data aceasta mergeau pe un teren plat, apoi au urcat nişte trepte şi s-au oprit într-o cameră întunecoasă. Au aşteptat din nou şi camera a început să se mişte, probabil că era o altă maşină. Apoi au decolat. Sora i-a făcut iar o injecţie şi el n-a mai ştiut nimic până ce avionul a aterizat. Din nou l-au mutat. O altă ambulanţă, o altă soră, un alt miros, un alt oraş. New York, sau cel puţin America, şi-a spus el în gând, pentru că mirosul era inconfundabil. Noua ambulanţă se mişca lin, oprindu-se într-una şi pornind iar, până ce, în cele din urmă, a ajuns la destinaţie. L-au cărat din nou, au urcat nişte trepte şi s-au oprit într-o cameră mică, cu pereţi albi. L-au aşezat într-un pat confortabil. A simţit cum capul i se lasă pe pernă şi când s-a trezit iar a crezut că este singur. Apoi ochii i s-au oprit asupra lui Kate care era în faţa lui. A încercat să-şi ridice mâna şi s-o atingă, a încercat să vorbească, dar n-a ieşit nici un cuvânt. Kate i-a zâmbit, dar el ştia că ea nu putea să-i vadă surâsul pe sub bandaje şi, când s-a trezit din nou, Kate era tot acolo, dar purta o altă rochie. Ori ea venise şi plecase de mai multe ori de atunci? Ea i-a zâmbit iar.

Cât trecuse de atunci? El a încercat să-şi mişte puţin capul şi l-a văzut pe fiul său Richard, care era atât de înalt şi arăta atât de bine. Voia să-şi vadă fiicele, dar nu-şi putea mişca decât foarte puţin capul. S-au deplasat ele în raza ochilor lui. Virginia – nu putea să fie atât de mare, iar Lucy, la fel, nu era cu putinţă! Unde şi când se scurseseră anii? A adormit.

S-a trezit. Nu se mai afla nimeni lângă el, dar acum capul nu-i mai era înţepenit. O parte din bandaje îi fuseseră scoase şi vedea mai bine; a încercat să spună ceva, dar n-a ieşit nici un sunet. A adormit.

*
* *

S-a trezit. Erau şi mai puţine bandaje. Kate se afla din nou acolo, părul blond îi era mai lung şi-i ajungea până la umeri, era frumoasă, atât de frumoasă cu ochii ei căprui şi blânzi şi cu zâmbetul ei de neuitat! El i-a rostit numele. Ea a zâmbit. El a adormit.

*
* *

S-a trezit. Erau şi mai puţine bandaje. De data asta fiul lui a vorbit.

— Bună, tată, a spus Richard.

L-a auzit şi i-a răspuns:

— Bună, Richard.

Dar el nu şi-a recunoscut propria voce. Sora l-a ajutat să se ridice în capul oaselor ca să-şi întâmpine familia. El i-a mulţumit. Un doctor l-a bătut uşor pe umăr.

— Ce-a fost mai rău a trecut, domnule Kane. În curând ai să fii bine şi atunci ai să te poţi întoarce acasă.

El a zâmbit şi a văzut-o pe Kate intrând în salon urmată de Virginia şi Lucy. Avea atâtea întrebări să le pună. De unde să înceapă? În memoria lui erau goluri ce se cereau umplute. Kate i-a spus că a fost la un pas de moarte. El ştia asta, dar nu-şi dăduse seama că trecuse aproape un an de când divizia lui fusese prinsă în ambuscadă, în pădure la Remagen.

Când şi unde zburaseră acele luni în care zăcuse fără

cunoştinţă şi viaţa semăna mai mult a moarte? Richard avea aproape doisprezece ani şi deja spera să meargă la Harvard, Virginia avea nouă ani şi Lucy aproape şapte. Rochiile lor păreau destul de scurte. El va trebui să se obişnuiască iar cu propria sa familie.

Kate era mai frumoasă decât şi-o amintea William. Ea i-a povestit cum nu se împăcase niciodată cu gândul că el ar fi putut să moară, i-a mai povestit cât de bine mergea Richard la colegiu şi cât de mult aveau nevoie Virginia şi Lucy de un tată. Apoi şi-a adunat tot curajul şi i-a spus despre cicatricile de pe faţă şi piept care n-au să dispară niciodată şi i-a mulţumit lui Dumnezeu că doctorii erau siguri că mintea îi rămăsese întreagă şi vederea i se va restabili. Acum ea nu voia decât să-l ajute să se vindece şi să-şi recapete sănătatea.

Fiecare membru al familiei şi-a avut rolul lui în procesul de recuperare. Mai întâi i-a revenit la normal auzul, apoi văzul, apoi vorbitul. Richard l-a ajutat pe tatăl său să meargă până când n-au mai fost necesare cârjele. Lucy l-a ajutat să mănânce până când s-a putut descurca singur, iar Virginia îi citea din Mark Twain, William nu ştia dacă lectura era pentru binele lui sau al ei, dar amândoi o savurau. Şi apoi, după ce a trecut Crăciunul i s-a permis, în sfârşit, să părăsească spitalul şi să se întoarcă acasă.

Odată revenit în East Sixty-eight Street, sănătatea i s-a restabilit mult mai rapid, iar doctorii erau de părere că peste şase luni va putea să-şi reia lucrul la bancă. Mai rămăseseră câteva cicatrice, dar el avea un tonus bun, aşa că i s-a permis să aibă vizitatori.

Primul a sosit Ted Leach care a fost oarecum şocat când l-a văzut pe William. De la Ted Leach, William a aflat veşti care l-au mulţumit. Banca Lester făcuse progrese în perioada cât el a lipsit, iar colegii aşteptau cu nerăbdare să-şi întâmpine preşedintele. Vizita lui Tony Simmons i-a adus veşti care l-au întristat: Alan Lloyd şi Rupert Cork-Smith muriseră. Va simţi lipsa înţelepciunii lor plină de prudenţă. Mai târziu l-a sunat Thomas Cohen ca să-i spună cât de bucuros este să audă că s-a făcut bine. Apoi, parcă spre a-i aminti, deşi nu era cazul, că timpul îşi văzuse de drum, l-a anunţat că el se pregătea să se pensioneze şi-i trecuse o bună parte din clienţi fiului său, Thaddeus, care-şi deschisese un birou în New York. William a sesizat că amândoi purtau nume de apostoli. Thomas Cohen a râs şi şi-a exprimat speranţa că domnul Kane va apela în continuare la firma lor.

William i-a dat toate asigurările că aşa se va întâmpla.

— Apropo, am o informaţie care ar putea să vă intereseze.

William l-a ascultat pe bătrânul avocat în tăcere şi furia punea tot mai mult stăpânire pe el.

Partea a V-a

26

Generalul Alfred Jodl a semnat predarea necondiţionată la Rheims, în 7 mai 1945, când Abel s-a întors într-un New York care se pregătea să celebreze victoria şi sfârşitul războiului. Din nou străzile erau pline de tineri în uniformă, dar de data asta pe chipurile lor se citea bucuria, nu teama. Abel îşi simţea inima grea când vedea atâţia bărbaţi cu un singur picior, o singură mână, orbi sau cu cicatrice oribile. Pentru ei războiul nu se va termina niciodată, indiferent ce hârtie s-a semnat la patru mii de mile depărtare.

Când Abel a intrat în hotelul Baron, în uniforma sa de colonel, nimeni nu l-a recunoscut. De ce s-o fi făcut? Ultima oară când îl văzuseră în haine civile, cu doi ani în urmă, nu era nici o cută pe faţa lui tânără. Chipul pe care-l vedeau acum părea mai în vârstă decât cei treizeci şi nouă de ani pe care-i avea, iar ridurile pronunţate de pe frunte arătau că războiul lăsase urme adânci asupra lui. A luat liftul până la biroul său de la etajul patruzeci şi doi, iar omul de pază i-a spus ferm că greşise etajul.

— Unde este George Novak? l-a întrebat Abel.

— Este la Chicago, domnule colonel, a răspuns paznicul.

— Ei bine, sună-l, i-a spus Abel.

— Cine să-i spun că-l caută?

— Abel Rosnovski.

Omul de pază i-a dat imediat ascultare.

Vocea familiară a lui George s-a auzit pe fir şi i-a urat bun venit. Brusc, Abel şi-a dat seama cât de bine era să fii din nou acasă. A hotărât să nu rămână la New York în seara aceea, ci să ia avionul spre Chicago. A luat cu el rapoartele la zi ale lui George spre a le studia în avion. Le-a citit cu atenţie şi şi-a dat seama de progresele făcute de grupul Baron în timpul războiului, devenindu-i limpede că George menţinuse grupul pe linia de plutire pe tot parcursul absenţei sale. Abel nu avea a se plânge de nimic în privinţa celui pe care-l lăsase în locul său; profiturile încă erau mici pentru că foarte mulţi din personal plecaseră pe front, în vreme ce hotelurile fuseseră în permanenţă pline din cauza perpetuei deplasări a oamenilor în America. Abel a hotărât

că va începe imediat să facă noi angajări de personal înainte ca acei care erau mai buni şi abia întorşi de pe front să fie luaţi de alte hoteluri.

Când a ajuns la aeroportul Midway, George îl aştepta la ieşire. Acesta nu se schimbase aproape deloc, se îngrăşase puţin şi părul poate i se mai rărise. Timp de o oră au depănat poveşti, punându-se reciproc la curent cu ceea ce se întâmplase în ultimii trei ani, aşa că lui Abel aproape că i se părea că nici nu fusese plecat. Abel va mulţumi toată viaţa navei *The Black Arrow* pentru că aici îl cunoscuse pe vicepreşedintele său.

Totuşi George n-a putut să nu facă o observaţie maliţioasă în legătură cu şchiopătatul lui Abel care devenise mai pronunţat de când plecase pe front.

— Ai să fii Cassidy-şchiopul din lumea hotelieră, a spus el tachinându-l. Acum nu mai ai un picior pe care să te sprijini.

— Numai un polonez putea să facă o remarcă atât de idioată, a răspuns Abel.

George a rămas holbându-se la el, uşor jignit, arătând ca un căţel certat de stăpânul său.

— Îi mulţumesc lui Dumnezeu că am avut un polonez tâmpit care să se îngrijească de toate cât eu am fost plecat să mă războiesc cu nemţii, a adăugat Abel.

Abel n-a rezistat să nu facă un tur de inspecţie prin tot hotelul Chicago Baron înainte de a se duce acasă. Elementele de lux se reduseseră simţitor, din cauza crizei din timpul războiului. A observat o serie de lucruri ce trebuiau renovate, dar care aveau să mai aştepte pentru că acum nu voia altceva decât să-şi vadă soţia şi fiica. Aici a fost primul şoc. George se schimbase foarte puţin în cei trei ani, dar Florentyna avea acum unsprezece ani şi înflorise, transformându-se într-o frumoasă domnişoară, în vreme ce Zaphia, deşi abia împlinise treizeci şi opt de ani, se îngrăşase, era îmbrăcată fără gust şi arăta îmbătrânită.

La început cei doi n-au ştiut cum să se comporte unul faţă de celălalt şi, după numai câteva săptămâni, Abel şi-a dat seama că relaţia lor nu va mai fi niciodată aceea care a fost. Zaphia nu făcea nici cel mai mic efort de a-i trezi apetitul sexual lui Abel şi nici nu găsea nimic demn de laudă în realizările lui. Lipsa ei de interes l-a întristat pe Abel şi a încercat s-o implice în viaţa lui, dar ea n-a fost receptivă la nici una din sugestiile lui. Părea mulţumită să stea acasă şi să aibă cât mai puţin de-a face cu

grupul Baron. El s-a resemnat cu gândul că ea n-o să se schimbe niciodată şi se întreba cât îi va mai putea rămâne credincios. În timp ce Florentyna îl încânta, Zaphia, care-şi pierduse întreaga înfăţişare de altă dată, îl lăsa rece. Când dormeau împreună nu făceau dragoste şi în rarele ocazii când se mai întâmpla, el se gândea la alte femei. Curând s-a obişnuit să caute tot felul de pretexte spre a pleca din Chicago, ca să nu mai vadă chipul tăcut şi acuzator al Zaphiei.

A început să facă drumuri lungi, pe la celelalte hoteluri, luând-o pe Florentyna cu el în timpul vacanţelor şcolare. Şi-a petrecut primele şase luni după întoarcerea sa în America vizitând fiecare hotel din grupul Baron, aşa cum făcuse când preluase compania după moartea lui Davis Leroy. În decurs de un an toate au ajuns la standardul dorit, dar Abel voia să se extindă în continuare. L-a informat pe Curtis Fenton la întrunirea trimestrială a grupului că echipa sa de prospectare îl sfătuia să construiască un hotel în Mexic şi altul în Brazilia şi că era în căutarea a noi terenuri pe care să înalţe un Baron.

— Mexico City Baron şi Rio de Janeiro Baron, a rostit Abel plăcându-i cum sunau acele nume.

— Ei bine, ai fondurile necesare cu care să acoperi preţurile de cost, a spus Curtis Fenton. Banii s-au adunat în absenţa dumitale. Aproape că ai putea să construieşti câte un Baron oriunde îţi alegi s-o faci. Dumnezeu ştie unde ai să te opreşti, domnule Rosnovski.

— Într-o zi, domnule Fenton, am să înalţ un Baron în Varşovia şi atunci cred că voi fi pe punctul de a mă opri, a răspuns Abel. I-am cotonogit eu pe nemţi, dar mai am, totuşi, o poliţă de plătit ruşilor.

Curtis Fenton a râs. Dar mai târziu seara, când i-a repetat soţiei povestea, a ajuns la concluzia că Abel, într-adevăr, asta dorea... un Baron la Varşovia.

— În altă ordine de idei, cum stăm cu banca lui Kane?

Brusca schimbare în tonul lui Abel l-a deranjat pe Curtis Fenton. Era îngrijorat că Abel Rosnovski încă îl considera pe Kane răspunzător de moartea prematură a lui Davis Leroy. A deschis un dosar special şi a început să citească.

— Acţiunile Lester, Kane & Comp. sunt în posesia a paisprezece membri ai familiei Lester şi alţi şase foşti sau actuali funcţionari, iar domnul Kane este cel mai important acţionar prin cele opt procente pe care le deţine.

— Vrea careva din familia Lester să-şi vândă acţiunile? s-a interesat Abel?

— Poate, dacă oferim preţul cerut. Domnişoara Susan Lester, fiica răposatului Charles Lester, ne-a dat a înţelege că ar putea să se gândească să înstrăineze acţiunile, iar domnul Peter Parfitt, fostul vicepreşedinte al băncii Lester, de asemenea, a arătat un oarecare interes când a fost abordat.

— Ce procentaj deţin cei doi?

— Susan Lester are şase procente, în vreme ce Peter Parfitt doar două.

— Cât cer pentru acţiunile lor?

Curtis Fenton şi-a coborât din nou privirile în dosar în timp ce Abel s-a uitat peste ultimul raport anual al băncii Lester. Ochii i s-au oprit la articolul şapte.

— Domnişoara Susan Lester vrea două milioane dolari pentru cele şase procente, iar domnul Parfitt un milion pentru cele două procente.

— Domnul Parfitt este lacom, a spus Abel. De aceea vom aştepta până ce va fi flămând. Cumpăraţi acţiunile domnişoarei Susan Lester imediat fără a dezvălui pe cine reprezentaţi şi ţineţi-mă la curent cu orice schimbare de atitudine din partea domnului Parfitt.

Curtis Fenton a tuşit.

— Vă deranjează ceva, domnule Fenton? l-a întrebat Abel.

Curtis Fenton a şovăit.

— Nu, nimic, a spus el neconvingător.

— De azi înainte voi pune pe cineva care să supravegheze conturile, cineva pe care îl ştiţi sau despre care aţi auzit cu siguranţă – Henry Osborne.

— Congresmanul Osborne? l-a întrebat Curtis Fenton.

— Da, îl cunoaşteţi?

— Doar din auzite, a spus Fenton, cu capul plecat şi cu o vagă notă de dezaprobare pe care Abel a ignorat-o.

Abel era mult prea conştient de reputaţia lui Henry, dar atâta vreme cât acesta avea capacitatea de a se descotorosi de birocraţi şi de lua hotărâri politice rapide, el considera că riscul merita. În plus, se simţea legat de Osborne prin ura comună faţă de Kane.

— De asemenea, l-am invitat pe domnul Osborne să fie director la grupul Baron, având responsabilitatea specială de a

se ocupa de contul Kane. Această informaţie trebuie, ca întotdeauna, să fie tratată ca strict confidenţială.

— Aşa cum doriţi, a spus Fenton nefericit, întrebându-se dacă să dea glas propriilor sale îndoieli în faţa lui Abel Rosnovski.

— Informaţi-mă imediat ce aţi încheiat afacerea cu domnişoara Susan Lester.

— Da, domnule Rosnovski, a spus Curtis Fenton fără a-şi înălţa capul.

Abel s-a reîntors la Baron pentru prânz unde-l aştepta Henry Osborne.

— Congresmane, i-a spus Abel când s-au întâlnit în hol.

— Baroane, i-a zis Henry, amândoi izbucnind în râs şi au plecat braţ la braţ la restaurant, unde s-au aşezat la masa din colţ.

Abel l-a mustrat sever pe un ospătar care i-a servit pentru că îi lipsea un nasture la tunică.

— Ce-ţi face soţia, Abel?

— Minunat. Şi a ta, Henry?

— Foarte bine.

Amândoi minţeau.

— Ceva veşti?

— Da. S-a avut grijă de concesiunea aceea pe care o voiai în Atlanta, a spus Henry pe un ton conspirativ. Documentele necesare se vor pune în mişcare în următoarele câteva zile. Şi să poţi să începi construcţia hotelului Atlanta Baron cam pe la începutul lunii.

— Nu facem nimic prea ilegal, nu-i aşa?

— Nimic care să nu fie făcut şi de concurenţii tăi – acest lucru ţi-l pot promite, Abel.

Henry Osborne a râs.

— Sunt bucuros să aud asta, Henry. Nu vreau să am necazuri cu legea.

— Nu, nu, a spus Henry. Numai eu şi cu tine cunoaştem toate detaliile.

— Bun, a spus Abel. De-a lungul anilor tu mi-ai fost de mare ajutor, Henry, şi am o mică recompensă pentru serviciile făcute. Ce-ai zice dacă ai deveni unul din directorii grupului Baron?

— Aş fi flatat, Abel.

— Nu mă lua pe mine cu aşa ceva. Ştii foarte bine cât ai fost de nepreţuit pentru obţinerea acelor concesiuni de la

comisiile orăşeneşti şi federale. Eu n-aş fi avut niciodată vreme să mă ocup de acei politicieni şi birocraţi. În orice caz, Henry, ei preferă să trateze cu cineva care a făcut Harvard-ul, chit că acesta nu deschide uşile, ci le doboară printr-o simplă lovitură de picior.

— Răsplata ta este foarte generoasă, Abel.

— N-a fost mai mult decât ai meritat. Acum eu vreau să-ţi dau o slujbă chiar mai importantă şi care este foarte aproape de inima mea. Aceasta cere păstrarea unui secret deplin, dar n-o să-ţi iroseascâ prea mult timp, în schimb, ne vom lua o mică revanşă asupra prietenului nostru comun din Boston, domnul William Kane.

Maître d'hôtel a venit cu două cotlete mari la grătar. Henry a ascultat atent în timp ce Abel îi expunea planurile sale în privinţa lui William Kane.

Câteva zile mai târziu, pe 8 mai 1946, Abel s-a dus la New York spre a celebra un an de la ziua victoriei. Oferise un dineu la hotelul Baron pentru mai bine de o mie de polonezi, veterani de război şi-l invitase ca oaspete de onoare pe generalul Kazimierz Sosnkowski, comandantul şef al forţelor poloneze din Franţa după 1943. Săptămâni în şir Abel aşteptase evenimentul cu nerăbdare şi a luat-o pe Florentyna cu el la New York, lăsând-o pe Zaphia la Chicago.

În seara celebrării, salonul de banchete de la Baronul newyorkez arăta magnific, fiecare din cele o sută douăzeci de mese fiind decorată cu steagul cu stele şi dungi al Americii şi cu cel roşu cu alb al Poloniei. Pe pereţi atârnau poze uriaşe ale lui Eisenhower, Patton, Bradley, Hodges, Paderewski şi Sikorski. Abel stătea în centrul mesei principale cu generalul în dreapta sa şi Florentyna în stânga.

Când generalul Sosnkowski s-a ridicat spre a se adresa celor prezenţi, a anunţat că locotenent colonelul Rosnovski fusese făcut preşedinte pe viaţă al Societăţii Veteranilor Polonezi, în semn de recunoaştere a sacrificiilor sale personale pe care le făcuse pentru cauza polonezilor americani şi, în mod special, pentru generozitatea cu care dăruise armatei hotelul Baron din New York pe tot timpul războiului. Cineva din fundul sălii care băuse cam mult a strigat:

— Acei dintre noi care am supravieţuit nemţilor a trebuit să supravieţuim şi hranei lui Abel.

Cei o mie de veterani au râs, au aplaudat şi au băut vodcă de Danzig în cinstea lui Abel, apoi s-a făcut tăcere când generalul a vorbit despre situaţia Poloniei de după război căzută în mâinile Rusiei staliniste şi i-a sfătuit pe camarazii săi expatriaţi să lupte neobosiţi pentru a asigura suveranitatea patriei lor natale. Abel voia să creadă că Polonia va fi liberă din nou şi că el va apuca ziua când i se va da înapoi castelul, dar în adâncul inimii se îndoia că ar avea vreo şansă, mai cu seamă după succesul lui Stalin la întâlnirea de la Yalta.

Generalul a continuat să le amintească oaspeţilor că polonezii americani sacrificaseră mai multe vieţi, pe cap de locuitor, şi dăduseră mai mulţi bani pentru război decât orice alt grup etnic din America...

— Câţi americani vor crede că Polonia a pierdut şase milioane de oameni, în vreme ce Cehoslovacia doar o sută de mii? Unii observatori declară că am fost proşti pentru că nu ne-am predat din moment ce ştiam că suntem înfrânţi. Cum poate o naţie care cu o şarjă de cavalerie a înfruntat puternicele tancuri naziste să creadă vreodată că a fost înfrântă şi, prietenii mei, eu vă spun că nu suntem înfrânţi.

N-a fost polonez în sală care să nu-l aplaude pe general cu putere.

Abel s-a întristat când s-a gândit că foarte mulţi americani încă râd de efortul făcut de polonezi în război, după cum iau în derâdere şi existenţa unui erou de război polonez. Apoi generalul a aşteptat să se facă tăcere spre a spune unui auditoriu care era numai ochi şi urechi cum Abel condusese un grup de oameni spre a recupera răniţii şi morţii din bătălia de la Remagen. Când generalul şi-a terminat speech-ul şi s-a aşezat, veteranii s-au ridicat în picioare şi i-au ovaţionat pe cei doi din răsputeri. Florentyna era foarte mândră de tatăl ei.

Abel a fost surprins în dimineaţa următoare când a citit relatările din presă pentru că evenimentele legate de comunitatea poloneză rareori încăpeau în coloanele vreunui ziar, altul decât Dziennik Zwiazkiwy. Se îndoia că presa s-ar fi deranjat de data aceasta dacă n-ar fi fost Chicago Baron. Abel s-a desfătat cu noua sa glorie ca un erou american neintrat în balade şi şi-a petrecut cea mai mare parte a zilei făcându-i-se fotografii şi dând interviuri gazetarilor.

Spre seară, Abel s-a simţit abătut. Generalul zburase spre Los Angeles şi spre alte preocupări, Florentyna se reîntorsese la

şcoala din Lake Forest, George era la Chicago şi Henry Osborne la Washington. Hotelul părea mare şi gol, iar el nu avea nici un chef să se întoarcă la Zaphia în Chicago.

A hotărât să ia cina devreme şi apoi să parcurgă rapoartele săptămânale de la celelalte hoteluri din grup înainte de a se întoarce în corpul anexă. El rareori mânca singur în apartamentul său, preferând, ori de câte ori era posibil, să fie servit într-unul din restaurante; era unul din modurile sigure de a păstra un contact permanent cu viaţa din hotel. Cu cât construia sau câştiga mai multe hoteluri, cu atât se temea mai abitir că va pierde contactul cu personalul său.

A luat liftul şi a coborât la recepţie să întrebe câţi clienţi aveau rezervări pentru noaptea aceea la hotel, dar privirea i-a fost distrasă de o femeie foarte bine care semna un formular. Ar fi putut jura că profilul îi era cunoscut, dar nu putea fi sigur. Pesemne că are vreo treizeci şi ceva de ani. După ce a terminat de scris, ea s-a întors şi a privit spre Abel.

— Abel, a spus ea. Ce plăcere să te văd.

— Doamne Dumnezeule, Melanie! Abia dacă te-am recunoscut.

— În schimb, pe tine nimeni nu te poate confunda, Abel.

— N-am ştiut că stai în New York.

— Doar în noaptea asta. Sunt aici cu treburi pentru revista la care lucrez.

— Eşti ziaristă? a întrebat-o Abel uşor neîncrezător.

— Nu, sunt consilier economic pentru un grup de publicaţii din Dallas şi ele m-au trimis la New York pentru prospectarea pieţei.

— Pare foarte impresionant.

— Te asigur că nu este, a spus Melanie, dar mă ţine departe de prostii.

— Eşti cumva liberă să luăm cina împreună?

— Ce idee grozavă, Abel, dar vreau să fac o baie şi să mă schimb. Te deranjează să mă aştepţi?

— Bineînţeles că nu. Ne întâlnim în restaurantul principal când eşti gata. Vino la masa mea, să zicem cam peste o oră.

Ea a încuviinţat zâmbind şi a urmat băiatul de serviciu spre lift. Abel i-a simţit parfumul în timp ce trecea pe lângă el.

Abel şi-a petrecut ora verificând restaurantul – să se asigure că masa lui are flori proaspete – şi bucătăria spre a alege

felurile de mâncare pe care le va comanda pentru Melanie. În cele din urmă, nemaiavând ce să facă, s-a aşezat la masă. S-a trezit uitându-se mereu la ceas şi la uşa restaurantului s-o vadă pe Melanie. Ea a venit ceva mai târziu de o oră, dar s-a dovedit a fi meritat aşteptarea. Când, în cele din urmă, a apărut în cadrul uşii, într-o rochie lungă care strălucea în luminile din încăpere, arăta de-a dreptul senzaţional. *Maître d'hôtel* a condus-o la masa lui Abel. El s-a ridicat în picioare ca s-o întâmpine, iar un ospătar a deschis o sticlă de vin Krug şi le-a turnat în pahare.

— Bine ai venit, Melanie, a spus Abel ridicându-şi pocalul. Mă bucur să te văd în hotelul Baron.

— Mă bucur să te văd, baroane, a răspuns ea, mai cu seamă în această zi de aniversare.

— Ce vrei să spui? a întrebat-o Abel.

— Am citit totul despre dineul tău în *The New York Post* din seara asta, cum ţi-ai riscat viaţa ca să salvezi răniţii la Remagen. De la gară până la hotel nu mi-am desprins ochii de pe ziar. Te-au prezentat ceva între Audie Murphy şi Soldatul Necunoscut.

— Totul este exagerat.

— Abel, până acum nu te-am cunoscut a fi modest, aşa că înclin să cred că fiecare cuvânt trebuie să fie adevărat.

I-a turnat încă un pahar de şampanie.

— Adevărul este că întotdeauna mi-a fost puţin teamă de tine, Melanie.

— Baronului să-i fie frică de cineva? Pe asta n-o cred!

— Ei bine, eu nu sunt gentleman-ul din Sud aşa cum mi-ai spus-o foarte clar cândva, draga mea.

— Iar tu niciodată n-ai să încetezi să-mi aminteşti asta, a spus ea zâmbind şi tachinându-l.

— Te-ai însurat cu frumoasa poloneză?

— Da, am făcut-o.

— Şi cum merge?

— Nu prea bine. Ea s-a îngrăşat, are patruzeci de ani şi nu mai simte nici o chemare pentru mine.

— Data viitoare ai să-mi spui că nu te înţelege, a spus Melanie, vocea trădându-i bucuria ce i-a adus-o răspunsul lui.

— Şi tu ţi-ai găsit un soţ? a întrebat-o Abel.

— O, da, a răspuns Melanie. M-am măritat cu un gentleman din Sud, ce avea toate scrisorile de acreditare în ordine.

— Felicitări, a spus Abel.

— Am divorţat anul trecut...

— O, îmi pare rău, a spus Abel fiind de altfel încântat, îţi mai torn şampanie?

— Încerci cumva să mă seduci, Abel?

— Nu înainte de a-ţi termina supa, Melanie. Chiar şi polonezii din prima generaţie de emigranţi au şi ei unele standarde, deşi, trebuie să recunosc, este rândul meu să te seduc.

— Atunci trebuie să te previn, Abel, că nu m-am mai culcat cu nici un bărbat de când am divorţat. Nu că n-aş fi avut curtezani, dar nici unul nu era ceea ce mi-ar fi trebuit. Prea multe mâini dornice să te pipăie şi prea puţină afecţiune.

Cât timp au mâncat somon afumat, miel, creme brulée, udate cu Mouton Rothschild dinainte de război şi-au povestit de-a fir a păr ce-au mai făcut de când nu se mai văzuseră.

— Servim cafeaua la mine, Melanie?

— Mai am altă şansă după o masă atât de extraordinară? a întrebat ea.

Abel a râs şi a condus-o la lift. Când a păşit înăuntru ea s-a clătinat uşor pe tocurile înalte. Abel a apăsat pe butonul pe care era scris „patruzeci şi doi”. Melanie l-a întrebat inocent:

— De ce nu etajul doisprezece?

Abel n-a găsit cuvintele potrivite pentru a-i răspunde.

— Ultima oară când am băut cafeaua în camera ta... a încercat din nou Melanie.

— Nu-mi mai aduce aminte, i-a spus Abel foarte conştient de propria vulnerabilitate.

Când au ieşit din lift la etajul al patruzeci şi doilea, groom-ul a deschis uşa de la apartamentul lui Abel.

— Doamne Dumnezeule! a exclamat Melanie în timp ce-şi plimba ochii prin apartament pentru prima oară. Trebuie să recunosc, Abel, că ai deja stilul unui multimilionar. N-am văzut niciodată în viaţă ceva mai extravagant.

Abel era pe punctul de a se apropia de Melanie când s-a auzit un ciocănit la uşă. A apărut un ospătar tânăr cu o stacană de cafea şi o sticlă de Remy Martin.

— Mulţumesc, Mike, a spus Abel. Asta va fi tot pentru noaptea asta.

— Oare? a întrebat ea zâmbind.

Ospătarul s-ar fi făcut roşu ca şofranul dacă n-ar fi fost negru şi a plecat cât a putut de repede.

Abel i-a turnat cafea şi brandy. Ea lua când şi când câte o înghiţitură, aşezată pe covor cu picioarele încrucişate sub ea. Abel ar fi stat la fel, dar cum poziţia nu-i era prea comodă, s-a lungit alături. Melanie îi mângâia părul şi Abel a început să-şi plimbe mâna pe piciorul ei. Dumnezeule, cât de bine îşi amintea acele picioare! Când s-au sărutat prima oară, Melanie şi-a azvârlit un pantof din picior răsturnând ceaşca de cafea pe covorul persan.

— O, drace, a spus ea. Ţi-am pătat frumuseţea de covor.

— N-are importanţă, a spus Abel îmbrăţişând-o şi a început s-o dezbrace.

Melanie i-a descheiat nasturii de la cămaşă, Abel a încercat să şi-o dea jos continuând s-o sărute, dar n-a reuşit din cauza butonilor, aşa că a ajutat-o mai întâi pe ea să-şi scoată hainele. Trupul ei nu-şi pierduse nimic din frumuseţe, era exact cum îşi amintea Abel, atâta doar că se mai împlinise. Sânii aceia tari şi picioarele lungi, pline de graţie! El a renunţat să mai încerce să-şi scoată butonii cu o singură mână, a eliberat-o pe Melanie din îmbrăţişare ca să se dezbrace, fiind foarte conştient de contrastul puternic dintre corpul lui şi frumuseţea trupului ei. Abel spera că tot ceea ce citise despre femei, că sunt atrase de bărbaţi puternici, să fie adevărat. Ea n-a părut a face nici un gest care să-i trădeze antipatia în momentul când l-a văzut gol. El a început să-i mângâie cu tandreţe sânii şi să-i despartă picioarele. Covorul persan s-a dovedit a fi mult mai bun decât orice pat. A fost rândul ei să încerce să se dezbrace complet în timp ce se sărutau. Şi ea a trebuit să se desprindă din îmbrăţişarea lui spre a-şi scoate toate hainele cu excepţia – la rugămintea lui Abel – a portjartierului şi ciorapilor de nylon.

Când a auzit-o gemând, el şi-a dat seama câtă vreme trecuse de când nu mai trăise un asemenea extaz, ca apoi să se gândească la efemeritatea lui. Pentru câteva secunde nici unul din ei n-a vorbit, continuând să respire gâfâit. Apoi Abel a chicotit.

— De ce râzi? l-a întrebat Melanie.

— De nimic, a spus Abel care-şi amintise remarca doctorului Johnson precum că poziţia este ridicolă, iar plăcerea nu durează decât o clipă.

Abel s-a rostogolit de pe ea, iar Melanie şi-a aşezat capul

pe umărul lui. Abel şi-a dat seama cu surprindere că acum n-o mai voia pe Melanie, iar în timp ce se gândea cum să se descotorosească de ea, fără a fi grosolan, ea i-a spus:

— Mă tem că nu pot să rămân toată noaptea, Abel. Mâine dimineaţă am fixată o întâlnire devreme şi trebuie să dorm puţin. Nu vreau să arăt de parcă aş fi petrecut toată noaptea pe covorul tău persan.

— Trebuie să pleci? a întrebat Abel arătându-se disperat, dar fără a fi.

— Îmi pare rău, dragul meu, dar trebuie.

Ea s-a ridicat şi s-a dus la baie.

Abel a privit-o cum se îmbracă şi a ajutat-o să-şi încheie fermoarul. Cât de uşor se puneau hainele pe îndelete şi cât de greu se scoseseră în grabă! Când a plecat, el i-a sărutat mâna cu galanterie.

— Sper c-o să ne revedem curând, a spus el minţind.

— Şi eu sper la fel, a spus ea fiind conştientă de neadevărul din spusele lui.

A închis uşa în urma ei şi s-a îndreptat spre telefonul de lângă pat.

— În ce cameră stă domnişoara Melanie Leroy? a întrebat el.

A urmat o pauză; prin telefon se auzea cum erau răsfoite paginile registrului de la recepţie. Abel bătea neliniştit darabana cu degetele pe noptieră.

— Nu este nimeni înregistrat cu acest nume, domnule Rosnovski, a venit în cele din urmă răspunsul. Avem o anume doamnă Melanie Seaton din Dallas, Texas, care a sosit în dimineaţa aceasta şi pleacă mâine.

— Da, aceea trebuie să fie doamna, a spus Abel. Ai grijă ca nota de plată să fie trecută în contul meu.

— Da, domnule.

Abel a închis telefonul, a făcut un duş rece înainte de a merge la culcare. Când s-a îndreptat spre cămin ca să stingă lumina ce veghease primul său act de adulter se simţea relaxat şi a observat că marea pată de cafea de pe covorul său persan se uscase.

— Tâmpita, a spus el cu voce tare şi a stins lumina.

*

* *

În următoarele câteva luni Abel a constatat numeroase alte pete de cafea pe covorul persan, unele făcute de ospătăriţe, altele de vizitatoare nocturne, pentru că el se înstrăina tot mai mult de Zaphia. Dar ceea ce nu anticipase Abel era că Zaphia va angaja un detectiv particular ca apoi să ceară divorţul. Divorţul era aproape necunoscut în cercul de prieteni polonezi ai lui Abel, separarea sau plecare uneia din părţi fiind mult mai obişnuită. Abel chiar a încercat s-o convingă pe Zaphia să renunţe la hotărârea ei, fiind mult prea conştient că aceasta nu-i va întări poziţia lui în comunitatea poloneză şi, în mod sigur, va constitui un obstacol pentru ambiţiile sale politice şi sociale care abia i se treziseră. Dar Zaphia era hotărâtă să meargă cu divorţul până la capăt. Abel a fost surprins să afle că femeia care nu voise deloc să se emancipeze când începuse perioada lui de glorie, avea să fie, după cum spunea George, un mic demon în răzbunarea ei.

Când Abel şi-a consultat avocatul a aflat doar cu câte ospătăriţe se culcase şi câte cliente nu-şi plătiseră camera de hotel în timpul ultimului an, ceea ce ştia şi singur. Aşa că a renunţat la tot, luptându-se doar ca s-o obţină pe Florentyna, care acum avea treisprezece ani şi era prima lui iubire adevărată din viaţă.

După o luptă îndelungată, Zaphia a fost de acord, cerând suma de cinci sute de mii de dolari, casa din Chicago şi dreptul de a o vedea pe Florentyna în ultimul weekend din fiecare lună.

Abel şi-a mutat cartierul general şi casa în New York, iar George l-a poreclit „Baronul din Chicago în exil”, pentru că era tot pe drumuri colindând America în lung şi în lat spre a construi noi hoteluri. La Chicago venea doar când trebuia să-l vadă pe Curtis Fenton.

27

Scrisoarea zăcea deschisă pe masă, lângă fotoliul în care stătea William în camera de zi. Era îmbrăcat în halat de casă şi o citise de trei ori încercând să afle de ce Abel Rosnovski încerca să cumpere masiv acţiuni la banca Lester şi de ce-l numise pe Henry Osborne director al grupului Baron. William şi-a dat seama că nu-şi putea permite riscul de a aştepta spre a ghici singur, aşa că a ridicat telefonul.

Noul domn Cohen s-a dovedit a fi o versiune mai tânără a tatălui său. Când a sosit în East 68-th Street n-a fost nevoie să se prezinte: părul începuse să-i încărunţească şi să i se rărească exact în aceleaşi locuri ca tatăl său, iar trupu-i rotofei era îmbrăcat în aceleaşi veşminte. Poate că, de fapt, era acelaşi costum. William a rămas cu ochii pironiţi asupra lui, dar nu numai din cauza asemănării atât de mari dintre tată şi fiu.

— Nu vă aduceţi aminte de mine, domnule Kane, a spus avocatul.

— Doamne Dumnezeule, a exclamat William. Marea dezbatere de la Harvard. O mie nouă sute douăzeci...

— Douăzeci şi opt. Aţi câştigat dezbaterea şi v-aţi sacrificat apartenenţa la clubul Porcellian.

William a izbucnit în râs.

— Poate că în aceeaşi echipă o să avem rezultate mai bune, dacă socialismul tău îţi va permite să lucrezi alături de un capitalist convins.

S-a ridicat în picioare şi i-a strâns mâna lui Thaddeus Cohen. Pentru o clipă parcă amândoi erau din nou studenţi.

William a zâmbit.

— La clubul Porcellian nu ţi-au permis să bei. Ce-ai dori să-ţi ofer acum?

Thaddeus Cohen a respins oferta.

— Nu beau, a răspuns el clipind în acel mod dezarmant pe care William şi-l aducea atât de bine aminte... şi mă tem că acum şi eu sunt un capitalist convins.

S-a dovedit apoi că el semăna nu numai la chip cu tatăl său, ci şi la minte şi i-a făcut lui William un rezumat clar al dosarului Rosnovski – Osborne, mergând însă până la cele mai mici amănunte. William i-a explicat exact ce-i cerea acum.

— Un raport imediat şi continuarea practicii din trecut, adică un raport la fiecare trei luni. Secretul rămâne de o importanţă capitală, a spus el dar vreau să cunosc orice amănunt descoperit. De ce Abel Rosnovski cumpără acţiunile băncii? Încă mă consideră răspunzător de moartea lui Davis Leroy? N-a renunţat la lupta cu Kane şi Cabot, deşi a fuzionat cu Lester? Ce rol are Henry Osborne în toate acestea? O întâlnire între mine şi Rosnovski ar ajuta, mai cu seamă dacă i-aş spune că nu eu, ci banca a fost aceea care a refuzat să susţină grupul Richmond?

Stiloul lui Thaddeus Cohen scârţâia la fel de furios ca al tatălui său pe vremuri.

— La toate aceste întrebări vreau răspunsuri cât mai repede posibil ca să ştiu dacă este necesar să-mi informez consiliul de administraţie.

În timp ce-şi închidea servieta Thaddeus Cohen i-a aruncat acelaşi zâmbet timid ca al tatălui său.

— Îmi pare rău că trebuie să te necăjeşti cu lucruri de acest fel cât încă eşti în convalescenţă. Am să revin imediat ce voi avea datele cerute. La uşă s-a oprit. Te admir foarte mult pentru ce-ai făcut la Remagen.

În lunile următoare William şi-a recăpătat vigoarea rapid iar cicatricele de pe faţă şi piept nu mai erau atât de vizibile. Serile Kate stătea trează lângă el până când adormea, apoi şoptea: „Mulţumesc, Doamne, că l-ai salvat”. Durerile cumplite de cap şi perioadele de amnezie aparţineau tot mai mult trecutului şi braţul drept şi-a recăpătat forţa. Kate n-a vrut să-l lase să-şi reînceapă munca înainte de a face o lungă şi deconectantă excursie în Indiile de Vest. De la cele două săptămâni petrecute împreună cu Kate la Londra, William nu s-a mai simţit niciodată atât de relaxat. Ea era încântată că pe vapor nu era nici o bancă, pentru că William precis s-ar fi lansat în afaceri. Se temea, totuşi, că, dacă ar fi mai stat o săptămână la bord, William ar fi reuşit să transforme nava într-una din cele mai recente achiziţii ale firmei Lester reorganizând echipajul, rutele, orarul, până chiar şi modul de navigaţie „al bărcii”, aşa cum insista William să-i spună marelui transatlantic. Când vaporul a acostat în portul New York, William era bronzat şi plin de elan, iar Kate n-a mai putut să-l convingă să nu se ducă imediat la bancă.

În curând s-a implicat adânc în problemele băncii Lester. O nouă generaţie de bărbaţi, înăspriţi de război, întreprinzători şi

rapizi părea a conduce băncile moderne ale Americii, sub supravegherea atentă a preşedintelui Truman, care repurtase o surprinzătoare victorie, obţinând al doilea mandat la Casa Albă, după ce lumea fusese informată că Dewey în mod sigur va câştiga alegerile. Ca şi cum n-ar fi fost mulţumiţi cu previziunea lor, *The Chicago Tribune* a continuat să anunţe că Dewey câştigase alegerile, dar cel care rămânea la Casa Albă era Harry S. Truman. William ştia foarte puţine despre fostul senator de Missouri, „la diminutiv", cu excepţia celor citite în presă şi, ca un republican înveterat, spera că partidul său va găsi omul potrivit care să-i conducă în campania din 1952.

A sosit primul raport de la Thaddeus Cohen; Abel Rosnovski încă umbla după acţiunile Lester şi abordase toţi posesorii lor, dar nu se încheiase decât o singură tranzacţie. Susan Lester refuzase să stea de vorbă cu avocatul lui William când acesta o abordase, aşa că nu putuse afla de ce îşi vânduse cele şase procente. Îi puteau, însă, spune cu certitudine că ea nu avusese motive financiare ca să înstrăineze acţiunile.

Documentul era extrem de cuprinzător.

Henry Osborne, se pare, că fusese numit director al grupului Baron în mai 1947, având ca responsabilitate specială achiziţionarea acţiunilor Lester. Ceea ce era mai important era faptul că Abel Rosnovski intrase în posesia acţiunilor lui Susan Lester de o asemenea manieră că nu exista nici un indiciu că el sau Osborne ar fi făcut achiziţia. Acum Rosnovski avea şase procente din banca Lester şi părea a se învoi să plătească cel puţin 750.000 $ ca să obţină şi cele două procente ale lui Peter Parfitt. William era foarte conştient de acţiunile pe care le-ar putea întreprinde Abel Rosnovski în momentul în care era în posesia celor opt procente. Ceea ce îl îngrijora şi mai mult pe William era faptul că rata de profit a băncii Lester era mai mică decât cea a grupului Baron, care deja îi prinsese din urmă pe principalii săi rivali, grupurile Hilton şi Sheraton. William se întreba dacă ar fi mai înţelept să aducă la cunoştinţa directorilor săi noile informaţii obţinute sau să trateze cu Abel Rosnovski personal. După câteva nopţi nedormite i-a cerut sfatul lui Kate.

— Nu faci nimic, i-a spus Kate, până nu eşti absolut sigur că intenţiile lui sunt atât de distructive pe cât te temi. S-ar putea ca întreaga afacere să fie o furtună într-o ceaşcă de ceai.

— Cu Henry Osborne ca mânuitor al securii, poţi fi sigură

că furtuna nu se va limita la o ceaşcă de ceai. Este cu neputinţă să fie ceva absolut curat la mijloc. Aşa că nu trebuie să stau şi să aştept până aflu ce pun la cale în privinţa mea.

— El poate că s-a schimbat, William. Trebuie să fie douăzeci de ani de când ai avut de-a face cu el.

— Al Capone poate că s-ar fi schimbat dacă ar fi fost lăsat să-şi ispăşească sentinţa. N-o să fim niciodată siguri de asta, dar eu unul n-aş vrea să pun pariu.

Kate n-a mai adăugat nimic, dar William s-a lăsat convins de ea şi n-a mai întreprins nimic, rezumându-se la o privire fugară asupra rapoartelor trimestriale ale lui Thaddeus Cohen şi a sperat că intuiţia lui Kate se va dovedi a fi bună.

28

Profiturile grupului Baron au crescut foarte mult în explozia economică ce a urmat războiului. Din anii douăzeci nu se mai întâmplase să se câştige aşa mulţi bani şi atât de repede, iar pe la începutul anilor cincizeci oamenii credeau că de data asta va fi de durată. Dar Abel nu se mulţumea numai cu succesul financiar; cu cât îmbătrânea începea să se îngrijoreze de locul Poloniei în lumea postbelică. Ce-i spusese Pawel Zaleski, consulul polonez? „Poate că ai să apuci vremea când ai să vezi Polonia înălţându-se iar". Abel a făcut tot ce a putut ca să convingă Congresul Statelor Unite să aibă o atitudine mai hotărâtă asupra controlului pe care-l exercita Rusia asupra sateliţilor ei din estul Europei. Când a văzut cum apar unele după altele guverne socialiste marionetă, Abel a avut sentimentul că îşi riscase viaţa în zadar. A început să-i influenţeze pe politicienii din Washington, să facă scurte expuneri jurnaliştilor, să organizeze dineuri în Chicago şi New York şi în alte centre ale comunităţii poloneze americane până când cauza poloneză în sine a devenit sinonimă cu Baronul din Chicago.

Dr. Teodor Szymariowski, fost profesor de istorie la universitatea din Cracovia, a scris un editorial remarcabil în ziarul *Freedom* despre A. Rosnovski şi „Lupta lui pentru a fi recunoscuţi", ceea ce l-a determinat pe Abel să ia legătura cu el ca să vadă ce ar mai putea face pentru cauza poloneză. Profesorul era acum un om în vârstă şi, când Abel a intrat în biroul lui, a fost surprins de fragilitatea înfăţişării sale în contrast total cu vigoarea opiniilor. L-a întâmpinat pe Abel cu căldură şi l-a tratat cu vodcă de Danzig.

— Baroane Rosnovski, i-a spus el întinzându-i paharul, te admir de multă vreme pentru tot ceea ce faci pentru naţia noastră şi, deşi progresele noastre sunt infime, dumneata se pare că nu-ţi pierzi niciodată încrederea.

— De ce mi-aş pierde-o? Eu întotdeauna am crezut că în America totul este posibil.

— Dar mă tem, baroane, că exact oamenii pe care încerci acum să-i influenţezi, sunt cei care au permis ca toate aceste lucruri să se întâmple. Ei nu vor întreprinde niciodată nimic ca să elibereze poporul nostru.

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi, domnule profesor, a spus Abel. De ce să nu ne ajute?

Profesorul s-a rezemat de spătarul scaunului.

— Baroane, în mod cert trupelor americane li s-au dat ordine speciale să-şi încetinească înaintarea spre est spre a permite ruşilor să-şi ia cât mai mult din Europa Centrală. Patton ar fi putut ajunge la Berlin cu mult înaintea ruşilor, dar Eisenhower i-a spus să stea pe loc. Conducătorii noştri de la Washington – aceiaşi bărbaţi pe care încerci să-i convingi să trimită din nou arme şi trupe în Europa – au fost cei care i-au dat acele ordine lui Eisenhower.

— Dar, la vremea aceea, ei nu aveau cum să ştie cum va evolua în cele din urmă U.R.S.S.-ul. Pe atunci ruşii erau aliaţii noştri. Sunt de acord că am fost prea slabi şi conciliatori cu ei în 1945, dar nu americanii au trădat direct poporul polonez.

Înainte ca Szymanowski să vorbească, s-a lipit iar de spătarul scaunului şi şi-a închis ochii obosiţi.

— Aş vrea să-l fi cunoscut pe fratele meu, baroane Rosnovski. Abia săptămâna trecută am aflat că a murit în urmă cu şase luni într-un lagăr sovietic, asemănător acelui din care ai scăpat dumneata.

Abel s-a aplecat în faţă parcă spre a-şi exprima compasiunea, dar Szymanowski l-a oprit printr-o vagă mişcare a mâinii.

— Nu, nu spune nimic. Dumneata însuţi ai cunoscut lagărul. Dumneata ai fi primul care ştie că nici o compasiune nu mai are importanţă. Noi trebuie să schimbăm lumea, baroane, în timp ce alţii dorm. Szymanowski a făcut o pauză. Fratele meu a fost trimis în Rusia de americani.

Abel s-a uitat la el uluit.

— De americani? Cum să fie cu putinţă una ca asta? Dacă fratele dumneavoastră a fost prins în Polonia de trupele ruseşti...

— Fratele meu n-a fost niciodată prizonier în Polonia. El a fost eliberat dintr-un lagăr nemţesc de lângă Frankfurt. Americanii l-au ţinut o lună într-un lagăr de persoane strămutate şi apoi l-au dat ruşilor.

— Nu poate fi adevărat. De ce s-o fi făcut?

— Ruşii au cerut ca toţi slavii să fie repatriaţi. Repatriaţi, ca apoi să-i transforme în unelte de muncă sau să-i extermine. Cei care n-au fost omorâţi de Hitler au fost omorâţi de Stalin. Am dovezi că fratele meu s-a aflat mai mult de o lună de zile în

sectorul american.

— Dar a însemnat o excepţie sau au fost mai mulţi în situaţia lui? l-a întrebat Abel.

— Nici vorbă, au mai fost mulţi alţii, a spus Szymanowski cu o detaşare aparentă. Sute de mii. Poate chiar un milion. Cred că n-o să ştim niciodată cifrele adevărate. Este foarte puţin probabil ca autorităţile americane să fi ţinut o evidenţă exactă a operaţiunii Kee Chanl.

— Operaţiunea Kee Chanl? De ce nu se vorbeşte nimic despre asta? În mod sigur dacă oamenii îşi dau seama că noi, americanii, am trimis prizonierii eliberaţi înapoi, în Rusia, ca să moară acolo, ar fi îngroziţi.

— Nu există nici o dovadă, nici un document despre operaţiunea Kee Chanl. Mark Clark, Dumnezeu să-l binecuvânteze, nu s-a supus ordinelor şi câţiva dintre prizonieri au fost preveniţi reuşind să fugă înainte ca americanii să-i trimită în lagăre. Unul dintre nefericiţii care au ajuns acolo a fost şi fratele meu. În orice caz, acum este prea târziu.

— Dar poporul american trebuie să afle. Am să formez un comitet, am să tipăresc pamflete, voi ţine discursuri. Cu siguranţă Congresul ne va asculta dacă le spunem adevărul.

— Baroane Rosnovski, această sarcină chiar şi pentru dumneata este prea mare.

Abel s-a ridicat în picioare.

— Nu, nu, nu te subestimez, prietene. Dar dumneata încă nu înţelegi mentalitatea conducătorilor lumii. Americanii au fost de acord să-i predea pe acei bieţi nenorociţi pentru că Stalin cerea atât de mult. Sunt sigur că nu s-au gândit niciodată că vor urma procese, lagăre de muncă şi execuţii.

— Acum când ne apropiem de anii cincizeci, nimeni nu cred că o să recunoască deschis că indirect suntem răspunzători. Nu, niciodată n-or s-o facă. Sau cel puţin timp de o sută de ani. Şi atunci, toţi, în afară de câţiva istorici, vor fi uitat că Polonia a pierdut mai multe vieţi în război decât orice altă naţie pe pământ, inclusiv Germania.

— Eu nădăjduiam că singura concluzie la care vei ajunge va fi că trebuie să te implici mai mult şi să ai un rol direct în politică.

— Acest gând şi pe mine mă bate de o vreme, dar încă nu-mi dau seama în ce direcţie s-o pornesc.

— Baroane, eu am propriile mele puncte de vedere asupra acestui subiect, aşa că vom ţine legătura. Bătrânul s-a ridicat încet în picioare şi l-a îmbrăţişat pe Abel. Între timp fă ceea ce crezi pentru cauza noastră, dar să nu fii surprins dacă vei găsi uşi închise.

Când s-a reîntors la hotel, Abel a ridicat telefonul şi i-a spus centralistei să-i facă legătura cu biroul senatorului Douglas. Paul Douglas era senatorul de Illinois al partidului democrat, care fusese ales cu sprijinul masiv al electorilor din Chicago şi în trecut întotdeauna fusese foarte receptiv la orice cerere a lui Abel, dat fiind şi faptul că în circumscripţia sa electorală era cea mai mare comunitate de polonezi din ţară. Adjunctul său, Adam Tomaszewicz, se ocupase întotdeauna de electorii polonezi.

— Bună, Adam. Abel Rosnovski la telefon. Am ceva foarte neplăcut de discutat cu senatorul. Ai putea să-mi aranjezi o întâlnire cu el?

— Din păcate astăzi este plecat din oraş, domnule Rosnovski. Se întoarce joi şi sunt sigur că va fi foarte bucuros să stea de vorbă cu dumneavoastră imediat ce soseşte. Am să-l rog să vă sune. Aş putea să-i spun despre ce este vorba?

— Da. Fiind şi dumneata polonez, te va interesa şi pe dumneata. Am auzit din surse sigure că autorităţile americane din Germania au acceptat ca toţi cetăţenii polonezi din teritoriile ocupate de Uniunea Sovietică să fie repatriaţi, dar foarte mulţi dintre aceştia au fost trimişi în lagăre de muncă în Rusia şi nu s-a mai auzit despre ei niciodată nimic.

A urmat un moment de tăcere la celălalt capăt al firului.

— Am să-i transmit senatorului la întoarcere, domnule Rosnovski, a spus Adam Tomaszewicz. Vă mulţumesc pentru telefon.

Joi, senatorul nu l-a sunat pe Abel. N-a sunat nici vineri, nici în timpul weekend-ului. Luni dimineaţă l-a sunat Abel. Din nou Adam Tomaszewicz a răspuns la telefon.

— O, da, domnule Rosnovski. Abel aproape că-l vedea cum se înroşeşte. Senatorul, într-adevăr, a lăsat un mesaj pentru dumneavoastră. Ştiţi, este foarte ocupat cu toate aceste legi ce trebuie promulgate înainte de vacanţa Congresului. M-a rugat să vă transmit că o să vă sune imediat ce are un moment liber.

— I-aţi transmis mesajul meu?

— Da, bineînţeles. M-a rugat să vă spun că el este sigur că zvonurile pe care le-aţi auzit nu sunt altceva decât propagandă

antiamericană. A mai adăugat că ştie de la unul din şefii militari că trupele americane au avut ordine precise să nu elibereze nici un prizonier din lagărele de persoane strămutate, care se găseau sub supravegherea lor.

Tomaszewicz parcă citea un text pe care-l pregătise cu mare atenţie, iar Abel şi-a dat seama că dăduse peste prima din acele uşi închise. În trecut niciodată senatorul Douglas nu evitase să-l întâlnească.

Abel a închis telefonul, apoi a format numărul unui alt senator care se ocupa de presă şi nu se jena să foarfece pe oricine.

Din biroul senatorului Joseph McCarthy a răspuns o voce care a întrebat cine îl caută pe senator.

— Am să încerc să-l găsesc, a răspuns vocea tânără când a auzit cine-l caută pe şeful ei şi în ce problemă.

McCarthy se apropia de apogeul carierei sale şi Abel şi-a dat seama că va fi norocos dacă va putea vorbi cu el la telefon câteva clipe.

— Domnul Rosenevski, au fost primele cuvinte pe care le-a spus McCarthy.

Abel s-a întrebat dacă-i pronunţase greşit numele dinadins sau legătura telefonică era proastă.

— De ce aţi vrut să discutaţi cu mine şi cu nimeni altcineva această problemă de o mare urgenţă? l-a întrebat senatorul.

Abel a şovăit; de fapt, a fost luat uşor prin surprindere când l-a auzit pe McCarthy adresându-i-se direct..

— Secretele dumitale vor fi în siguranţă la mine dacă mi le dezvălui, l-a auzit pe senator spunând când a simţit ezitarea lui.

— Dacă spuneţi aşa, a zis Abel şi a făcut o pauză ca să-şi adune gândurile. Domnule senator, dumneavoastră aţi vorbit deschis şi pe faţă în numele acelora dintre noi care am dorit să vedem naţiunile din Europa de Est eliberate de sub jugul comunismului.

— Deci aşa am făcut. Aşa am făcut. Sunt bucuros să aud că apreciaţi faptul, domnule Rosenevski.

De data asta Abel a fost sigur că i-a pronunţat dinadins numele greşit, dar a hotărât să nu comenteze.

— Cât priveşte Europa de Est, a continuat senatorul, dumneavoastră trebuie să vă daţi foarte bine seama că numai

după ce vor fi scoşi trădătorii din propriul nostru guvern se poate întreprinde o acţiune reală pentru eliberarea ţării dumneavoastră din captivitate.

— Este exact ceea ce vreau să discut cu dumneavoastră, domnule senator. Aţi avut un succes răsunător când aţi vorbit despre trădarea din propriul nostru guvern. Dar până acum, una din cele mai mari crime comuniste a fost trecută sub tăcere, nu s-a făcut nici o publicitate în jurul ei.

— La ce mare crimă vă referiţi, domnule Rosenevski? Eu am găsit atât de multe de când mă aflu la Washington.

— Mă refer – Abel şi-a îndreptat uşor spatele – la repatrierea forţată de către autorităţile americane, după terminarea războiului, a miilor de cetăţeni polonezi dislocaţi. Duşmani nevinovaţi ai comunismului care au fost trimişi înapoi în Polonia şi de acolo în U.R.S.S. spre a fi transformaţi în sclavi şi uneori pentru a fi omorâţi.

Abel aştepta răspunsul, dar nu venea nici unul. A auzit un „clic” şi s-a întrebat dacă cineva le asculta conversaţia.

— Acum, Rosenevski, ascultă-mă, tu nerodule. Îndrăzneşti să mă suni şi să-mi spui că americanii – soldaţi credincioşi ai Statelor Unite – au trimis mii de polonezi înapoi în Rusia şi nimeni n-a auzit o vorbă despre una ca asta? Îmi ceri tu mie ca s-o cred? Nici chiar un polonez nu poate fi atât de tâmpit! Şi mă întreb ce fel de persoană este aceea care acceptă să spună asemenea minciuni şi fără a avea nici o dovadă? De asemenea, vrei tu să mă faci să cred că soldaţii americani n-au fost loiali? Asta doreşti? Spune-mi Rosenevski, spune-mi ce se întâmplă cu voi, oamenii? Sunteţi atât de idioţi încât nu recunoaşteţi propaganda comunistă nici măcar atunci când vă loveşte direct peste faţă? Doreşti să răpeşti din timpul foarte drămuit al unui senator al Statelor Unite din cauza unor zvonuri stârnite de *Pravda* spre a crea tulburări în rândul emigranţilor din America?

Abel stătea nemişcat, ca o stană de piatră, din pricina neaşteptatei izbucniri. Înainte ca jumătate din tiradă să se fi terminat, Abel şi-a dat seama că orice contraargument era de prisos. A aşteptat să se termine şi a fost fericit că senatorul nu-i putea vedea chipul uluit.

— Domnule senator, sunt sigur că aveţi dreptate şi-mi pare rău că v-am răpit din timp a spus Abel încet. Până acum nu am văzut faptele sub această lumină.

— Asta nu face decât să dovedească cât de vicleni sunt

ticăloşii aceia de comunişti, a spus McCarthy pe un ton mai blând. Trebuie să fii cu ochii pe ei tot timpul. În orice caz, sper că acum eşti conştient de pericolul continuu căruia trebuie să-i facă faţă poporul american.

— Da, sunt, într-adevăr, domnule senator. Vă mulţumesc încă o dată pentru că v-aţi deranjat personal să vorbiţi cu mine. La revedere, domnule senator.

— La revedere, Rosenevski.

Abel a auzit telefonul închizându-se şi şi-a dat seama că era acelaşi sunet cu al unei uşi închise.

29

William a devenit conştient că nu mai era tânăr când Kate l-a tachinat în legătură cu părul său cărunt (înainte îşi număra firele albe, dar acum nu mai era posibil) şi când Richard a început să invite acasă fete pe care el personal le găsea atractive. William aproape întotdeauna aproba gustul lui Richard în alegerea tinerelor domnişoare (aşa cum le numea el), pesemne pentru că semănau cu Kate, care după părerea lui, era mai frumoasă ca niciodată acum, în plină maturitate. Fiicele sale, Virginia şi Lucy, devenite şi ele tinere domnişoare, îi umpleau inima de bucurie când le vedea cum seamănă leit cu mama lor. Virginia promitea să ajungă o bună pictoriţă, iar pereţii de la bucătărie şi camerele copiilor erau întotdeauna plini de ultimele ei „lucrări de geniu”, cum le numea Richard tachinând-o. Virginia şi-a luat revanşa în ziua în care Richard a început lecţiile de violoncel despre care şi servitorii făceau comentarii deloc măgulitoare ori de câte ori arcuşul atingea corzile. Lucy îi adora pe amândoi şi o considera pe Virginia un nou Picasso, iar pe Richard un nou Casals. William a început să se întrebe ce le va rezerva viitorul copiilor săi când el nu va mai fi prin preajmă. În opinia lui Kate, toţi trei progresau mulţumitor. Richard, care acum era la St. Paul, îşi îmbunătăţise destul de mult tehnica la violoncel, aşa că a fost ales să cânte într-un concert şcolar, în vreme ce Virginia picta suficient de bine încât unul din tablourile ei a fost pus în camera din faţă. Dar a devenit limpede pentru toată familială Lucy va fi o frumuseţe când, la vârsta de numai unsprezece ani, a început sa primească scrisori de dragoste de la băieţi care până nu demult nu fuseseră interesaţi decât de baseball.

În 1951 Richard a fost acceptat la Harvard şi, deşi n-a câştigat bursa pentru cel mai bun la matematică, Kate i-a replicat foarte prompt lui William că băiatul jucase baseball şi cântase la violoncel la St. Paul, lucruri care lui nici măcar nu-i trecuseră vreodată prin cap să le realizeze. În sinea sa, William era mândru de Richard, dar faţă de Kate a mormăit că nu cunoştea mulţi bancheri care să joace baseball sau să cânte la violoncel.

În timp ce America începea tot mai mult să creadă într-o

pace care va fi de durată, băncile au intrat într-o perioadă de expansiune. În curând William a ajuns să nu-şi mai vadă capul de atâtea treburi, iar ameninţarea lui Abel Rosnovski şi problemele legate de el au trecut pe plan secundar.

Şirul de rapoarte trimestriale de la Thaddeus Cohen arăta că Rosnovski declanşase un plan la care nu avea nici o intenţie să renunţe: printr-o terţă persoană făcuse cunoscut tuturor deţinătorilor de acţiuni Lester, cu excepţia lui William, că ar fi interesat să cumpere. William se întreba dacă ţelul acestor demersuri era să se ajungă la o confruntare directă dintre el şi polonez. A început să-şi dea seama că va trebui să informeze consiliul de administraţie despre intenţiile lui Rosnovski şi, eventual, chiar să-şi ofere demisia dacă banca va fi sub asediu, ceea ce ar fi însemnat victoria completă a lui Abel Rosnovski, din care cauză William nu se gândea foarte serios la această alternativă. A hotărât că, dacă va trebui să lupte pentru viaţa sa, nu avea altă alternativă decât lupta şi, dacă unul din ei doi trebuia să se scufunde, el va face tot ce-i stă în putere ca acela să nu fie William Kane.

Dilema în privinţa atitudinii faţă de programul de investiţii al lui Abel, în cele din urmă, a fost rezolvată de împrejurări cu totul exterioare voinţei lui William.

La începutul lui 1951, banca fusese solicitată să reprezinte una din noile companii aeriene ale Americii, Interstate Airways, când Agenţia Federală a Aviaţiei i-a acordat o scutire de taxă pentru zborurile dintre coasta de est şi de vest. Compania abordase banca Lester când trebuise să facă dovada că are treizeci de milioane dolari, aşa cum cereau legile guvernamentale.

William considerase că atât compania aeriană cât şi întregul proiect merită a fi susţinute financiar şi, ca atare, şi-a consacrat tot timpul organizării unei oferte publice spre a strânge cele treizeci de milioane necesare. Banca, în calitatea sa de sponsor al proiectului, şi-a pus toate resursele în sprijinul noii aventuri. Pentru William era cel mai mare proiect de când venise la Lester şi, când a ieşit pe piaţă pentru cele treizeci de milioane de dolari, şi-a dat seama că propria sa reputaţie era în joc. În iulie, când s-au anunţat detaliile ofertei, în câteva zile stocul a fost epuizat. William a primit laude din toate părţile pentru felul cum se ocupase de proiect şi pentru succesele obţinute. Lui,

însă, nu i-a fost dat să se bucure de triumf decât până la următorul raport trimestrial al lui Thaddeus Cohen din care a văzut că zece la sută din acţiunile companiei aeriene fuseseră cumpărate de una din societăţile anonime ale lui Abel Rosnovski.

William şi-a dat seama că venise timpul să le aducă la cunoştinţă lui Ted Leach şi Tony Simmons temerile sale. L-a rugat pe Tony să vină la New York. Cei doi vicepreşedinţi au venit la el în birou şi le-a relatat întreaga poveste despre Abel Rosnovski şi Henry Osborne.

— De ce nu ne-ai spus toate acestea până acum? a fost prima reacţie a lui Tony Simmons.

— Tony, când eram la Kane şi Cabot m-am ocupat de sute de societăţi de genul grupului Richmond şi pe atunci n-aveam cum să ştiu că el vorbea serios în privinţa răzbunării. M-am convins, în cele din urmă, de obsesia lui când Rosnovski a cumpărat zece procente din acţiunile Interstate Airways.

— S-ar putea ca tu să tragi concluzii puţin exagerate, a spus Ted Leach. Sunt însă sigur că n-ar fi înţelept să informăm şi restul consiliului de administraţie! Ultimul lucru de care avem nevoie la câteva zile de la lansarea unei noi societăţi este să stârnim noi înşine panică.

— Ai dreptate, a spus Tony Simmons. De ce nu te întâlneşti cu acest tip Rosnovski şi să vezi ce doreşte?

— Cred că este exact ceea ce aşteaptă din partea mea să fac, a răspuns William. Aceasta ar constitui pentru el o dovadă certă că banca este conştientă de asediul la care este supusă.

— Nu crezi că atitudinea lui s-ar schimba dacă i-ai spune câte eforturi ai depus spre a convinge banca să susţină Grupul Richmond, dar consiliul de administraţie nici nu a vrut să audă şi...

— N-am motive să cred că el nu ştie deja, a spus William. Pare a fi la curent cu absolut totul.

— Ei bine, ce consideri că ar trebui să facă banca în privinţa lui Rosnovski? l-a întrebat Ted Leach. Categoric, nu putem să-l oprim să cumpere din stocul nostru dacă găseşte pe cineva dornic să vândă. În cazul în care am ieşi pe piaţă şi am cumpăra din propriul nostru stoc, departe de a reuşi să-l oprim, dimpotrivă, i-am face jocul şi i-am cădea în plasă ridicând valoarea acţiunilor lui şi punând în pericol propria noastră poziţie financiară. Cred că puteţi fi siguri că s-ar bucura să ne vadă cum ne trec toate transpiraţiile ca să ieşim din încurcătură. Cazul

nostru este exact ceea ce i-ar trebui lui Harry Truman şi nimic nu i-ar încânta mai mult acum pe democraţi decât un scandal bancar înainte de alegeri.

— Îmi dau seama că nu prea pot să fac mare lucru, a spus William, dar a trebuit să vă aduc la cunoştinţă ce este în stare Rosnovski să pună la cale dacă i se iveşte ocazia potrivită.

— Ar fi încă o explicaţie, a spus Tony Simmons şi anume că toată această poveste nu are nici un alt scop ascuns şi că el, pur şi simplu, îţi respectă talentul tău de investitor.

— Cum poţi să spui una ca asta, Tony, din moment ce ştii că este implicat şi tatăl meu vitreg? Crezi că Rosnovski îl foloseşte pe Henry Osborne ca să mă ajute în cariera mea bancară? Este evident că tu nu-l cunoşti pe Rosnovski la fel de bine ca mine. Eu l-am urmărit cum lucrează de peste douăzeci de ani. El nu este obişnuit să piardă; pur şi simplu, aruncă zarurile până ce câştigă. Dacă făcea parte din familia mea, tot nu l-aş fi cunoscut atât de bine. El va...

— William, sper că nu te paşte paranoia...

— Tony, îmi zici să nu devin paranoic. Aminteşte-ţi de puterea ce o conferă regulamentul de funcţionare al băncii aceluia care posedă opt procente din întregul capital. Acel articol, iniţial, eu l-am introdus ca să mă apăr spre a nu fi înlocuit. Omul deja are şase procente şi acesta nu este singurul pericol ce ne pândeşte în viitor, ţine cont că Rosnovski poate să ne ruineze peste noapte acţiunile Interstate Airway, pur şi simplu, ieşind deodată cu tot stocul său pe piaţă.

— Dar din asta n-ar câştiga nimic, a spus Ted Leach. Ba dimpotrivă, ar pierde o grămadă de bani.

— Crede-mă, tu nu înţelegi cum lucrează mintea lui Abel Rosnovski, a spus William. Are curajul unui leu şi pierderile nu contează pentru el. Îmi dau seama cu fiecare zi ce trece că singurul lui interes este să-mi plătească poliţa şi astfel să fim chit. Da, bineînţeles, el ar pierde foarte mulţi bani dacă merge la dumping cu acele acţiuni, dar întotdeauna are hotelurile ca să-l redreseze. Acum au ajuns la douăzeci şi unu şi el, în mod cert, ştie că dacă stocul Interstate sucombă peste noapte, repercusiunile asupra noastră vor fi mari. Ca bancheri, credibilitatea noastră depinde de încrederea foarte instabilă a publicului, încredere pe care Abel Rosnovski o poate spulbera când şi cum îi vine mai bine.

— Potoleşte-te, William, a spus Tony Simmons. Încă nu s-a ajuns aici. Acum că ştim ce intenţii are Rosnovski putem să-i supraveghem îndeaproape toate mişcările şi să i le dejucăm când şi cum este necesar. Primul lucru de care trebuie să ne asigurăm este ca nimeni să nu mai vândă acţiuni Lester înainte de a-ţi fi făcut ţie oferta. Banca întotdeauna te va sprijini în orice hotărâri iei. Convingerea mea rămâne, totuşi, că ar trebui să vorbeşti personal cu Rosnovski şi să te clarifici cu el. Procedând aşa, cel puţin vom şti cât de serios este în intenţiile lui ca să ne pregătim pe măsură.

— Aceasta este şi părerea ta, Ted? l-a întrebat William.

— Da. Sunt de acord cu Tony. Cred că ar trebui să iei direct legătura cu el. Nu poate fi decât spre binele băncii dacă descoperi cât de inocente sau de nocive sunt, de fapt, intenţiile lui.

William a rămas tăcut câteva clipe.

— Dacă amândoi aveţi aceeaşi părere, voi încerca, a spus el în cele din urmă. Trebuie să vă previn că nu sunt de acord cu voi, dar, dat fiind faptul că eu personal sunt mult prea implicat, este posibil să nu pot judeca lucrurile la rece. Daţi-mi câteva zile ca să mă gândesc în ce mod să-l abordez şi am să vă comunic rezultatul.

După plecarea celor doi vicepreşedinţi, William a rămas singur în birou gândindu-se la acţiunea pe care promisese s-o întreprindă, fiind sigur că şansele de succes erau foarte mici dacă era implicat şi Henry Osborne.

*
* *

Patru zile mai târziu, William stătea singur în biroul său şi a dat instrucţiuni precise să nu fie deranjat de absolut nimeni. Ştia că şi Abel Rosnovski se afla în biroul lui din hotelul Baron din New York, pentru că îşi trimisese un om acolo în acea dimineaţă, care avea ca unică sarcină să-l informeze când îşi făcea apariţia Abel Rosnovski. Omul de pază îi telefonase; Abel Rosnovski sosise la hotel la opt şi jumătate şi se dusese direct în biroul lui de la etajul patruzeci şi doi de atunci nimeni nu-l mai văzuse. William a ridicat telefonul şi i-a cerut centralistei să-i facă legătura cu hotelul Baron.

— New York Baron.

— Cu domnul Rosnovski, a spus William nervos.

Centralista i-a făcut legătura cu o secretară.

— Cu domnul Rosnovski, vă rog, a replicat el.

De data aceasta vocea îi era mai hotărâtă.

— Îmi puteţi spune cine-l caută? a întrebat secretara.

— Mă numesc William Kane.

A urmat o tăcere prelungită – sau, pur şi simplu, aşa i s-a părut lui William.

— Nu sunt sigură dacă este aici, domnule Kane. Am să verific.

O nouă tăcere ce nu se mai sfârşea.

— Domnul Kane?

— Domnul Rosnovski?

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule Kane? a întrebat o voce calmă, cu un uşor accent străin.

Deşi William îşi pregătise frazele de deschidere cu mare grijă, era conştient că neliniştea răzbate din vorbele lui.

— Sunt puţin îngrijorat de acţiunile pe care le deţineţi la banca Lester, domnule Rosnovski, a spus el, precum şi de poziţia pe care v-o consolidaţi la una din societăţile reprezentate de noi. M-am gândit că poate a venit timpul să ne întâlnim şi să discutăm intenţiile pe care le aveţi. De asemenea, ar mai fi o problemă personală pe care aş dori să v-o fac cunoscută.

A urmat o nouă tăcere. Sau se întrerupsese telefonul?

— Sub nici o formă şi niciodată nu va fi posibilă o întâlnire cu dumneata, Kane. Deja cunosc destule despre dumneata ca să mai doresc să-ţi cred scuzele pentru ceea ce s-a întâmplat în trecut. Cască-ţi bine şi tot timpul ochii şi ai să vezi exact care-mi sunt intenţiile, dar te pot asigura că diferă mult de acelea pe care le vei găsi în Cartea Genezei, domnule Kane. Într-o bună zi ai să vrei să-ţi dai drumul pe fereastră de la etajul al doisprezecelea de la unul din hotelurile mele, pentru că o să ai mari necazuri cu propriile acţiuni ce le deţii la banca Lester. Nu-mi mai trebuie decât două procente ca să invoc articolul şapte şi noi amândoi ştim ce înseamnă asta, nu-i aşa? Atunci poate ai să înţelegi pe propria piele şi pentru prima oară ce a simţit Davis Leroy când luni de zile s-a întrebat la ce ar sluji băncii tale viaţa lui. Acum n-ai decât să stai şi să aştepţi ani, întrebându-te ce voi face eu cu viaţa dumitale, atunci când voi fi obţinut cele opt procente.

— Vă înţeleg sentimentele, domnule Rosnovski, dar eu încă sunt convins că ar fi înţelept să ne întâlnim şi să lămurim lucrurile. Unul sau două aspecte ale problemei sunt sigur că nu le cunoaşteţi.

— Ca, de exemplu, cum l-ai escrocat pe Henry Osborne de cinci sute de mii de dolari, domnule Kane?

Pe moment William a rămas fără grai şi era pe punctul de a exploda, dar din nou a izbutit să se stăpânească.

— Nu, domnule Rosnovski. Ceea ce vreau să discut cu dumneata nu are nimic de-a face cu domnul Osborne. Este o chestiune personală în care eşti implicat numai dumneata. Totuşi, te asigur că nu l-am escrocat niciodată pe Henry Osborne, nici măcar de un cent.

— Versiunea lui Henry nu e asta. El zice că eşti răspunzător de moartea mamei tale pentru că ţi-ai luat toate măsurile ca să nu plăteşti o datorie de onoare ce o aveai faţă de el. După felul cum l-ai tratat pe Davis Leroy, nu-mi este greu să cred că n-ar fi adevărat.

Niciodată nu fusese nevoit William să se lupte cu atâta îndârjire ca să se stăpânească şi i-au trebuit câteva secunde ca să încropească un răspuns.

— Pot să-ţi sugerez pentru a clarifica toată această neînţelegere, odată şi pentru totdeauna, să ne întâlnim pe un teren neutru, la alegerea dumitale, unde să nu ne poată recunoaşte nimeni?

— Nu există decât un singur loc în care nimeni nu te-ar recunoaşte, domnule Kane.

— Care este acela? l-a întrebat William.

— În ceruri, a spus Abel şi a pus telefonul în furcă.

*
* *

— Fă-mi legătura imediat cu Henry Osborne, i-a spus el secretarei.

A bătut cu degetele darabana pe masă în cele aproape cincisprezece minute cât i-au trebuit secretarei să-l găsească pe congresmanul Osborne care, aşa cum s-a dovedit, îi plimbase pe câţiva din alegătorii săi prin clădirea senatului.

— Abel, tu eşti?

— Da, Henry. M-am gândit că ai vrea să fii primul care află

că amicul Kane ştie totul, aşa că acum bătălia se dă la câmp deschis.

— Cum adică, ştie totul? Crezi că a aflat că sunt şi eu implicat? a întrebat Henry neliniştit.

— Cu siguranţă şi, de asemenea, pare a fi la curent cu conturile secrete ale societăţii, cu acţiunile pe care le deţin la banca Lester şi la Interstate Airways.

— Cum a putut ajunge până la asemenea detalii? Numai tu şi cu mine ştim de contul special.

— Şi Curtis Fenton, a spus Abel întrerupându-l.

— Exact. Dar el niciodată nu l-ar informa pe Kane.

— El trebuie s-o fi făcut. Nu poate fi nimeni altcineva. Nu uita că atunci când am luat Grupul Richmond de la banca lui, Kane a tratat direct cu Curtis Fenton. Presupun că ei au menţinut unele legături în tot acest răstimp.

— Iisuse!

— Pari înspăimântat, Henry.

— Dacă William Kane ştie totul, jocul devine complet altul. Te avertizez, Abel că el nu este obişnuit să piardă.

— Nici eu, i-a răspuns Abel. Şi nu mi-e teamă de William Kane, atâta vreme cât toţi aşii sunt în mâna mea. Cât deţinem, cu ultimele achiziţii, din stocul Kane?

— Şase procente la banca Lester şi zece procente la Interstate Airways. Îţi mai trebuie doar două procente la banca Lester ca să invoci articolul şapte, iar Peter Parfitt încă mai cleveteşte împotriva lui.

— Excelent, a spus Abel. Nu văd cum s-ar putea ca situaţia să fie mai bună. Continuă tratativele cu Parfitt şi adu-i aminte că eu nu mă grăbesc atâta vreme cât Kane nici măcar nu-l poate aborda. Pentru moment îl vom lăsa pe Kane să-şi bată capul cu ce vom pune la cale. Tu nu faci nimic până ce eu nu mă întorc din Europa. După conversaţia mea telefonică din dimineaţa asta cu domnul Kane, te pot asigura, folosind o expresie elegantă, că-l treceau transpiraţiile, dar am să-ţi spun un secret, Henry: pe mine nu mă trec toate apele. N-are decât să fiarbă în suc propriu pentru că eu n-am de gând să fac nici o mişcare până nu sunt pregătit şi sigur de reuşită.

— Bun, a spus Henry. Eu am să te ţin la curent dacă aici apare ceva ce te-ar putea îngrijora.

— Trebuie să-ţi intre bine în cap, Henry, pentru noi nu

există nimic care să ne îngrijoreze. Pe amicul nostru, domnul Kane, ţi l-am prins de c...e şi am de gând să i le storc cu încetinealã.

— O să mă bucur să te privesc, a spus Henry părând fericit.

— Uneori am impresia că tu îl urăşti pe Kane mai mult decât mine.

Henry a râs nervos.

— Îţi doresc călătorie plăcută în Europa.

Abel a închis telefonul şi a rămas cu privirea pierdută în gol, reflectând la următoarea mişcare, degetele încă bătând cu zgomot darabana pe masă. A intrat secretara.

— Caută-l pe domnul Curtis Fenton de la Continental Trust Bank, a spus el fără s-o privească.

Degetele au continuat să bată nervos în masă. Privirea i-a rămas pierdută în gol. Câteva clipe mai târziu telefonul a sunat.

— Fenton?

— Bună dimineaţa, domnule Rosnovski, ce mai faceţi?

— Vreau să-mi retrag toate conturile de la banca dumitale.

N-a venit nici un răspuns de la celălalt capăt al firului.

— M-ai auzit, Fenton?

— Da, a spus bancherul stupefiat. Pot să vă întreb de ce, domnule Rosnovski?

— Pentru că Iuda n-a fost niciodată apostolul meu favorit, Fenton, de-aia. Şi din acest moment nu mai faci parte din consiliul de administraţie al Grupului Baron. În scurtă vreme ai să primeşti instrucţiuni în scris care să confirme această conversaţie şi cu specificările de rigoare privind banca la care să-mi fie transferat contul.

— Dar nu înţeleg de ce, domnule Rosnovski. Ce am făcut...?

Abel a închis telefonul în momentul în care fiica lui intra în birou.

— Asta n-a sunat foarte plăcut, tată.

— Nici n-am avut intenţia să sune altfel, dar n-are nici o legătură cu tine, draga mea, a spus Abel, tonul schimbându-i-se brusc. Ai reuşit să-ţi cumperi toate hainele de care ai nevoie în Europa?

— Da, mulţumesc, tată, dar nu sunt absolut sigură ce se poartă la Londra şi Paris. Nu pot decât să sper că am luat tot ce-mi trebuie. Nu vreau să par ridicolă.

— Draga mea, ai să arăţi cum trebuie şi ai să fii cea mai frumoasă fată pe care au văzut-o englezii vreodată. Cu flerul tău şi cu simţul culorii pe care-l ai, ei îşi vor da seama că hainele tale nu sunt de duzină. Tinerii aceia europeni se vor îndrăgosti până peste cap de tine, dar eu mă voi afla acolo ca să-i opresc. Acum hai să mergem să mâncăm şi să facem planurile pentru Londra.

*
* *

Două săptămâni mai târziu, după ce Florentyna îşi petrecuse weekend-ul cu mama ei – de care Abel niciodată nu întreba – cei doi au luat avionul din aeroportul Idlewild, din New York, cu destinaţia Heathrow – Londra. Zborul cu un Boeing 377 a durat aproape paisprezece ore şi, deşi au călătorit la cabine de lux, când au ajuns la Claridges în Brook Street, singurul lucru pe care amândoi doreau să-l facă a fost să doarmă pe săturate.

Abel călătorea în Europa pentru trei motive: primul – să confirme contractele pentru noile hoteluri Baron în Londra, Paris şi, eventual, Roma; al doilea – să-i arate Florentynei Europa înainte ca ea să înceapă studiul limbilor moderne la Radcliffe; al treilea şi cel mai important pentru el – să-şi viziteze castelul din Polonia şi să vadă dacă era vreo şansă spre a dovedi că el este proprietarul.

Londra a fost un succes pentru amândoi. Consilierii lui găsiseră un teren lângă Hyde Park Corner, iar el şi-a instruit avocaţii să treacă la negocieri pentru cumpărare şi să obţină aprobările necesare pentru ca şi capitala Angliei să se poată făli cu un Baron.

Florentyna a găsit austeritatea Londrei postbelice deprimantă, în comparaţie cu exuberanţa propriei case, dar londonezii păreau foarte puţin speriaţi de oraşul lor distrus de război şi încă mai credeau despre ei înşişi că tot mai reprezintă o mare putere în lume. A fost invitată la prânzuri, la dineuri şi baluri şi s-a dovedit că tatăl ei a avut dreptate în privinţa gustului ei în materie de îmbrăcăminte, şi a reacţiei tinerilor europeni. Florentyna se întorcea în fiecare seară cu ochii strălucindu-i de încântare şi cu poveşti despre noile ei cuceriri – pe care le uita până în dimineaţa următoare. Nu se putea hotărî dacă să se mărite cu un tânăr care absolvise Eton-ul şi făcea

parte din regimentul de gardă şi care o saluta mereu, sau cu un membru al Camerei Lorzilor, care era în serviciul regelui. Ea nu prea era sigură ce înseamnă să fii în serviciul regelui, dar el ştia cu siguranţă cum să se poarte cu o doamnă.

La Paris au dus-o în acelaşi ritm trepidant, şi, pentru că amândoi vorbeau perfect franceza, au reuşit să se înţeleagă foarte bine cu parizienii, la fel cum se înţeleseseră şi cu englezii. De obicei, la sfârşitul celei de-a doua săptămâni de concediu Abel se plictisea şi începea să numere zilele rămase până la întoarcerea acasă, la lucru. Dar când se afla în compania Florentynei asta nu se mai întâmpla. După ce se despărţise de Zaphia, Florentyna devenise centrul existenţei sale şi unicul moştenitor al unei averi considerabile.

Când a sosit timpul să părăsească Parisul, nu le venea la nici unul din ei să plece, aşa că au mai stat câteva zile sub pretextul că Abel nu terminase negocierile pentru cumpărarea unui hotel faimos cândva, dar acum în declin, pe bulevardul Raspail. Nu i-a spus proprietarului, un anume domn Neuffe, care arăta mai în ruină decât hotelul, că avea de gând să-l demoleze şi să construiască un altul nou. După ce peste câteva zile domnul Neuffe a semnat actele, Abel a cerut să fie rasă din temelie clădirea, iar el şi Florentyna, nemaiavând nici un pretext pentru a mai sta la Paris, au plecat spre Roma.

După prietenia ce le-o arătaseră britanicii şi după veselia capitalei franceze, aspectul mohorât şi devastat al Oraşului Etern le-a alungat buna dispoziţie. În Londra ei se plimbaseră împreună prin superbele parcuri regale, admiraseră clădirile istorice şi Florentyna dansase până la ore târzii din noapte. La Paris fuseseră la operă, luaseră prânzul pe malurile Senei, se plimbaseră cu barca pe râu, pe lângă Notre Dame, ca apoi să ia cina în Cartierul Latin. La Roma Abel n-a găsit decât o puternică instabilitate financiară şi a hotărât să-şi amâne planurile de a construi un Baron în capitala italiană. Florentyna a sesizat nerăbdarea tatălui său de a-şi revedea castelul din Polonia, aşa că i-a sugerat să plece din Italia cu o zi mai devreme. Abel a descoperit că maşinăria birocratică pentru obţinerea vizelor pentru o ţară de dincolo de Cortina de Fier era mult mai complicată decât aceea pentru a căpăta autorizaţiile necesare spre a construi un nou hotel cu cinci sute de camere în Londra. O persoană mai puţin insistentă, probabil că ar fi renunţat. După ce s-au văzut cu viza pe paşapoarte, au închiriat o maşină şi au

pornit spre Slonim. La grădiniţa poloneză au trebuit să aştepte ore în şir fiind ajutaţi doar de faptul că Abel vorbea fluent poloneza. Dacă ar fi ştiut grănicerii de ce poloneza lui era atât de bună, fără nici o îndoială că ar fi adoptat cu totul altă atitudine privind acordarea permisiunii de intrare. Abel a schimbat cinci sute de dolari în zloţi – cel puţin asta părea să facă plăcere polonezilor – după care şi-au continuat drumul. Cu cât se apropiau mai mult de Slonim, cu atât Florentyna îşi dădea seama cât de mult înseamnă această călătorie pentru tatăl ei.

— Tată, nu-mi amintesc ca tu să fi fost vreodată atât de nerăbdător şi emoţionat ca acum.

— Aici sunt locurile unde m-am născut, i-a explicat el. După atâta vreme petrecută în America, unde lucrurile se schimbă de la o zi la alta este aproape ireal să mă întorc aici şi să constat că totul pare a fi rămas exact ca atunci când am plecat.

Emoţia punea tot mai mult stăpânire pe el la gândul revederii plaiurilor natale, dar era îngrozit şi furios de starea jalnică a satelor care cândva fuseseră mici, curate şi bine îngrijite. După patruzeci de ani şi-a auzit vocea de copil întrebându-l pe baron dacă bătuse ceasul pentru popoarele subjugate ale Europei şi dacă va putea să joace şi el un rol şi lacrimile i-au umplut ochii la gândul cât de scurt fusese acel ceas şi ce rol infim îi revenise lui.

Când au dat ultimul colţ, înainte de a intra pe moşia baronului, şi a zărit porţile mari, de fier, ce duceau spre castel, Abel a râs cu voce tare copleşit de emoţie şi a oprit brusc maşina.

— Totul este exact cum îmi amintesc. Nimic nu s-a schimbat. Hai mai întâi să mergem şi să vizităm cătunul unde am petrecut primii cinci ani din viaţă – nu cred să mai trăiască cineva – şi apoi ne ducem la castel.

Florentyna venea în urma tatălui său, care mergea cu paşi siguri, de-a lungul unei poteci, prin pădurea de stejari şi mesteceni acoperiţi cu muşchi, care n-aveau să se schimbe nici într-o sută de ani. După vreo douăzeci de minute, au ajuns într-un luminiş şi în faţa lor a apărut coliba vânătorului. Abel a rămas cu ochii pironiţi asupra ei. Uitase cât de mică era prima lui casă. Cum putuseră oare nouă oameni să trăiască în ea? Acoperişul din trestie abia dacă mai rămăsese ceva din el, iar casa, cu

geamurile sparte şi pereţii dărăpănaţi, părea a nu fi locuită. Grădina de legume, cândva foarte îngrijită, era acoperită de bălării.

Fusese coliba părăsită? Florentyna l-a prins pe tatăl său de braţ şi l-a condus încet spre uşa din faţă. Abel a rămas nemişcat, aşa că Florentyna a ciocănit uşor. Au aşteptat în tăcere. Florentyna a bătut din nou, de data asta ceva mai tare şi au auzit pe cineva mişcându-se înăuntru.

— Gata, gata, s-a auzit o voce bombănind în poloneză şi câteva clipe mai târziu uşa s-a deschis puţin.

O bătrână slabă, adusă de spate şi îmbrăcată complet în negru s-a iţit prin crăpătură. Şuviţele de păr îi scăpau de sub basma şi ochii ei cenuşii, goi îi priveau pe vizitatori.

— Nu este cu putinţă! a spus încet Abel în engleză.

— Ce doriţi? i-a întrebat femeia suspicioasă.

Nu avea nici un dinte, iar nasul, gura şi bărbia formau un arc concav perfect.

Abel i-a spus în poloneză.

— Putem să intrăm şi să stăm de vorbă?

Ea şi-a plimbat privirea de la unul la celălalt cu teamă.

— Bătrâna Helena n-a făcut nimic rău, a scâncit ea.

— Ştiu, a spus Abel blând. Ţi-am adus veşti bune.

Fără tragere de inimă i-a lăsat să intre în încăperea goală şi rece, dar nu i-a invitat să ia loc. Camera nu se schimbase: două scaune, o masă. Şi-a amintit că până la plecarea la castel el nu ştiuse ce este acela covor. Pe Florentyna a străbătut-o un fior.

— Nu pot să aprind focul, s-a tânguit bătrâna scurmând cu un băţ în sobă. Tăciunii n-au vrut să se mai reaprindă, a zis ea şi a început să se caute prin buzunare fără a găsi nimic. Îmi trebuie hârtie, l-a privit pe Abel manifestând un licăr de interes pentru prima oară. Ai nişte hârtie?

Abel s-a uitat la ea fix.

— Nu-ţi mai aduci aminte de mine? a întrebat-o el.

— Nu, nu te cunosc.

— Mă cunoşti. Helena. Numele meu este... Wladek.

— Îl ştii pe micuţul meu Wladek?

— Eu sunt Wladek.

— O, nu, a spus ea tristă, oarecum tranşant. El a fost prea bun pentru mine, semnul lui Dumnezeu era pe trupul lui. Baronul l-a luat şi l-a dus departe ca să fie înger, da, el l-a dus pe micuţul

mamii...

Vocea i s-a frânt şi a amuţit. S-a aşezat cu mâinile brăzdate adunate în poală.

— M-am întors, a spus Abel şi mai insistent, dar bătrâna nu i-a mai dat nici o atenţie, murmură ceva numai de ea ştiut ca şi cum ar fi fost singură în cameră.

— Ei mi-au ucis bărbatul, pe Jasio al meu şi dragii mei copii au fost toţi duşi în lagăr în afară de micuţa Sophia. Pe ea am ascuns-o şi ei au plecat.

Vocea îi era calmă şi resemnată.

— Ce s-a întâmplat cu mica Sophia? a întrebat-o Abel.

— Ruşii au luat-o în celălalt război, a spus ea posomorâtă.

Pe Abel l-a trecut un fior. Bătrâna s-a smuls din amintiri.

— Ce doreşti? De ce pui toate întrebările aste?

— Voiam s-o cunoşti pe fiica mea, Florentyna.

— Demult am avut o fată pe care o chema Florentyna, dar acum nu mai sunt decât eu.

— Dar eu... a spus Abel începând să-şi descheie nasturii de la cămaşă.

Florentyna l-a oprit.

— Ştim, a spus ea şi i-a zâmbit bătrânei.

— Cum puteţi voi să ştiţi? Asta s-a întâmplat demult, când voi nu eraţi născuţi.

— Ne-au spus cei din sat, a răspuns Florentyna.

— Aveţi nişte hârtii cu voi? a întrebat bătrâna. Îmi trebuie pentru foc.

Abel s-a uitat la Florentyna neajutorat.

— Nu, a răspuns el. Îmi pare rău, dar nu avem la noi nici o bucată de hârtie.

— Ce doriţi? a răspuns femeia, din nou ostilă.

— Nimic, a spus Abel acum resemnat la gândul că ea nu-l va mai recunoaşte. Am vrut doar să-ţi spunem bună ziua.

Şi-a scos portmoneul din care a luat toate bancnotele noi primite la graniţă şi i le-a dat.

— Mulţumesc, mulţumesc, a spus ea luând banii cu lacrimi în ochi de bucurie.

Abel s-a aplecat s-o sărute pe mama lui vitregă, dar ea s-a întors într-o parte.

Florentyna l-a luat pe tatăl ei de braţ şi l-a condus afară din colibă, apoi au coborât pe poteca din pădure spre maşină.

Bătrâna i-a privit pe fereastră până a fost sigură că au dispărut. Apoi a luat bancnotele noi, le-a cocoloşit pe fiecare în parte făcând câte un mic ghemotoc şi le-a pus pe toate în sobă. S-au aprins imediat. A mai pus vreascuri şi lemne subţiri peste zloţii în flăcări şi s-a aşezat anevoie lângă foc, frecându-şi mâinile mulţumită de căldura pe care n-o mai avusese de săptămâni.

Tot drumul înapoi spre maşină Abel n-a scos nici o vorbă până au apărut la vedere iarăşi porţile de fier. Încercând din răsputeri să uite cele petrecute la colibă i-a spus Florentynei:

— În curând ai să vezi cel mai frumos castel din lume.

— Tată, trebuie să încetezi să mai exagerezi.

— Din lume, a repetat Abel încet.

Florentyna a râs.

— Am să-ţi spun cum este în comparaţie cu Versailles-ul.

Au urcat în maşină şi când au trecut dincolo de porţile mari, de fier, Abel şi-a adus aminte de camioanele în care plecase de aici. Au străbătut aleea lungă cam de o milă, care ducea la castel. Amintirile au dat năvală. Zile fericite ale copilăriei alături de baron şi Leon, zile nefericite după ce fusese luat de ruşi din castelul său, când nu mai credea că-l va mai revedea vreodată. Dar acum, el, Wladek Koskiewicz, se reîntorcea, se reîntorcea în triumf ca să-şi ceară ceea ce era al lui.

Maşina înainta pe drumul şerpuit şi cu gropi, amândoi erau tăcuţi şi în expectativă, iar după ce au dat ultima cotitură le-a apărut în faţa ochilor castelul. Abel a oprit brusc maşina şi a rămas cu privirile pironite asupra castelului său. Nici unul din ei n-a scos o vorbă, pur şi simplu, se uitau fără să le vină a crede la ruinele devastate de bombe, ele fiind tot ce mai rămăsese din visul lui.

Au coborât încet din maşină. Nici unul n-a reuşit să spună ceva. Florentyna l-a strâns puternic de braţ pe tatăl ei căruia îi şiroiau lacrimile pe obraz. Un singur perete rămăsese în picioare, parcă spre a aminti de gloria de odinioară; restul nu era decât o grămadă de moloz şi piatră roşie peste care se aşternuse uitarea. Abel n-a putut să nu-i vorbească despre holurile uriaşe, despre bucătării şi dormitoare. S-a îndreptat apoi spre cele trei mici ridicături de pământ, acum aproape teşite şi acoperite de iarbă verde şi deasă, care erau mormintele baronului, al fiului său, Leon, al sorei lui mult iubite, Florentyna. S-a oprit la fiecare

în parte şi prin minte i-a trecut un gând, că ei încă ar mai fi în viaţă. A îngenunchiat la capul lor şi scene cumplite din ultimele lor clipe de viaţă i-au revenit vii în memorie. Fiica lui stătea lângă el, cu mâna coborâtă pe umărul lui, fără să spună nimic. A trecut ceva vreme până ce Abel s-a ridicat şi au plecat amândoi să cutreiere ruinele. Dale de piatră marcau locurile în care cândva fuseseră camerele superbe, pline de veselie. Abel încă n-a scos nici o vorbă. Ţinându-se de mână au ajuns la temniţă. Acolo Abel s-a aşezat jos, pe lespezile din cămăruţa umedă, lângă fereastra cu gratii, sau jumătate de gratii, cât mai rămăseseră. Şi-a răsucit brăţara pe mână iar şi iar.

— Aici tatăl tău a petrecut patru ani din viaţă.

— Nu este cu putinţă, a spus Florentyna care nu se aşezase jos.

— Acum este mai bine decât atunci, a spus Abel. Acum, cel puţin, este aer proaspăt, soare, păsări şi ai sentimentul de libertate. Atunci nu era nimic, decât întuneric, moarte, duhoarea morţii şi cel mai bine din toate, speranţa morţii.

— Haide, tată, hai să plecăm. Dacă mai stăm aici ai să te simţi şi mai rău.

Florentyna l-a condus pe tatăl său spre maşină şi a şofat încet de-a lungul aleii. Când au ieşit pe porţile de fier Abel nu şi-a mai întors capul spre ruinele castelului.

Înapoi către Varşovia el abia dacă a scos o vorbă, iar vivacitatea a părăsit-o şi pe Florentyna. Când tatăl ei a spus: „Acum nu mai este decât un singur lucru pe care trebuie să-l împlinesc”, Florentyna s-a întrebat ce anume ar putea fi, dar nu l-a presat să vorbească. Totuşi, ea a reuşit să-l convingă ca la întoarcere să mai petreacă un weekend în Londra, gândind că asta avea să-l mai înveselească pe tatăl ei şi poate chiar să-i estompeze imaginea mamei vitrege complet senilă şi a castelului său din Polonia ajuns o adevărată ruină.

Ziua următoare au luat avionul spre Londra. Abel a fost bucuros să se întoarcă într-o ţară de unde putea comunica uşor cu America. Odată instalaţi la Claridges, Florentyna a plecat să se întâlnească cu vechii prieteni şi să-şi facă alţii noi. Abel şi-a petrecut timpul citind toate ziarele care i-au căzut în mână cu speranţa că se va pune la curent cu tot ce s-a întâmplat în America de la plecarea lui. Nu-i plăcea să aibă sentimentul că s-au putut petrece evenimente cât el a fost plecat; asta nu făcea

decât să-i amintească foarte clar că lumea mergea înainte şi fără el.

Un mic articol de pe pagina interioară din Times-ul de sâmbătă i-a atras atenţia. În perioada cât lipsise se împliniseră unele lucruri. Un Vickers Viscount de la Interstate Airways se prăbuşise imediat după decolare pe aeroportul din Mexico City, în dimineaţa anterioară. Echipajul şi şaptesprezece pasageri muriseră. Autorităţile mexicane se deplasaseră rapid la aeroport spre a da vina pe serviciile necorespunzătoare ale companiei Interstate. Abel a ridicat telefonul şi i-a cerut centralistei o convorbire peste Ocean.

Sâmbătă, Henry probabil că s-a întors la Chicago, şi-a zis Abel în gând. I-a căutat în agendă numărul de acasă.

— Va fi de aşteptat vreo treizeci de minute, i-a spus o voce precisă, nu neatractivă.

— Mulţumesc, a spus Abel şi s-a lungit pe pat cu telefonul alături, meditând.

Peste douăzeci de minute telefonul a sunat din nou.

— Aveţi legătura, domnule, a spus aceeaşi voce precisă.

— Abel, tu eşti? De unde vorbeşti?

— Bineînţeles că eu sunt, Henry. Din Londra.

— Aţi terminat[20]? a întrebat fata care a revenit pe fir.

— Nici n-am început, a spus Abel.

— Iertaţi-mă, domnule. Am vrut să spun: vorbiţi cu America?

— O, da, bineînţeles. Mulţumesc. Doamne, Henry, aici vorbesc o cu totul altă limbă.

Henry Osborne a râs.

— Acum ascultă. Ai citit despre prăbuşirea lui Vickers Viscount de la Interstate Airways, pe aeroportul din Mexico City?

— Da, am citit, dar tu n-ai de ce să-ţi faci griji, i-a spus Henry. Avionul probabil că era asigurat, iar compania este complet acoperită, aşa că n-au pierderi, acţiunile n-au de ce să scadă.

— Asigurarea este ultimul lucru care mă interesează, a spus Abel. Aceasta ar putea fi şansa noastră cea mai bună pentru a descoperi cât îl ţin baierele pe domnul Kane.

— Nu cred că înţeleg, Abel. Ce vrei să spui?

---

20 Are you throught? – în engleza britanică înseamnă „vorbiţi, s-a făcut legătura telefonică?”, iar în engleza americană „aţi terminat?”

— Ascultă-mă cu atenţie şi-am să-ţi explic exact ce doresc să faci când se deschide Bursa, luni dimineaţă. Marţi voi fi înapoi la New York ca să organizez eu însumi crescendo din final.

Henry Osborne a ascultat cu atenţie instrucţiunile lui Abel Rosnovski. Douăzeci de minute mai târziu, Abel a pus telefonul în furcă.

Convorbirea s-a terminat.

30

William şi-a dat seama că se putea aştepta la mai multe necazuri din partea lui Abel Rosnovski în dimineaţa în care Curtis Fenton l-a sunat spre a-l anunţa că Baronul din Chicago îşi retrăgea tot capitalul de la Continental Trust, iar Fenton însuşi era acuzat de neloialitate şi lipsă de etică profesională.

— Când v-am scris despre cumpărarea de acţiuni Lester de către domnul Rosnovski am crezut că fac un lucru corect, a spus bancherul nefericit, şi m-am ales cu pierderea unuia din cei mai bogaţi clienţi. Nu ştiu ce va spune consiliul meu de administraţie.

William a formulat o scuză inadecvată şi l-a liniştit puţin pe Fenton promiţându-i că va vorbi cu superiorii lui. Totuşi pe el îl obseda întrebarea: care va fi următoarea mişcare a lui Abel Rosnovski?

Aproximativ o lună mai târziu a aflat. În timp ce parcurgea corespondenţa de luni a băncii, l-a sunat agentul său de bursă şi i-a spus că cineva a scos pe piaţă acţiuni Interstate Airways în valoare de un milion de dolari. William a trebuit să ia imediat decizia de a cumpăra acţiunile din fondul său personal şi a emis pe loc un ordin de cumpărare. După amiaza, la ora două, alte acţiuni în valoare de un milion au fost scoase pe piaţă. Înainte ca William să le poată cumpăra, preţul a început să coboare. La ora trei, când s-a închis Bursa din New York, preţul acţiunilor Interstate Airways scăzuse cu o treime.

Dimineaţa următoare, la ora zece şi zece, William a primit un telefon de la agentul său de bursă care acum era agitat. Alte acţiuni în valoare de un milion fuseseră scoase pe piaţă la deschidere. Agentul de bursă i-a spus că ultimul dumping a

declanşat o adevărată avalanşă: ordinele de vânzare pentru acţiunile Interstate curgeau din toate părţile şi preţul unei acţiuni a ajuns la câţiva cenţi. Cu numai douăzeci şi patru de ore mai înainte acţiunile Interstate fuseseră cotate la patru şi jumătate.

William i-a cerut lui Alfred Rodgers, secretarul societăţii, să convoace o adunare a consiliului de administraţie lunea viitoare. Avea nevoie de timp să descopere cine provocase dumpingul. Miercuri a abandonat ideea de a cumpăra el însuşi toate acţiunile Interstate ce ieşeau pe piaţă. La închiderea bursei în acea zi S.E.C[21].-ul a anunţat că va face o anchetă privind toate tranzacţiile Interstate. William a ştiut că acum consiliul de administraţie al băncii Lester va trebui să decidă dacă vor sprijini compania aeriană timp de trei sau şase luni cât va trebui comisiei să-şi termine investigaţiile sau îşi vor lua mâinile de pe ea şi o vor lăsa să dea faliment. Alternativele păreau extrem de periculoase, atât pentru buzunarul lui William, cât şi pentru reputaţia băncii.

N-a fost nici o surpriză pentru William când a aflat în ziua următoare de la Thaddeus Cohen că societatea care produsese dumping-ul se numea Guaranty Investment Corporation şi în spatele ei se afla Abel Rosnovski. Un purtător de cuvânt al acestei societăţi a dat o mică explicaţie în presă asupra motivelor care-i determinaseră să vândă: teama pentru viitorul companiei provocate de declaraţia responsabilă a guvernului mexican privind serviciile necorespunzătoare ale companiei Interstate.

— „Declaraţie responsabilă”! a spus William scos din minţi. Guvernul mexican n-a mai făcut o declaraţie responsabilă de când a afirmat că Speedy Gonzales va câştiga proba de o sută de metri la Jocurile Olimpice.

Pe vineri, Agenţia Federală de Aviaţie i-a interzis companiei Interstate orice zbor până la terminarea anchetei.

William era convins că Interstate nu avea de ce să se teamă de o asemenea inspecţie, dar decizia devenea un dezastru pentru rezervările pe termen scurt. Nici o companie aviatică nu-şi poate permite să ţină avioanele la sol; banii se fac dacă avioanele sunt în aer.

Spre a complica şi mai mult lucrurile pentru William, au început şi alte societăţi mari, reprezentate de banca Lester, să-şi

21 Securities and Exchange Commission – Comisia de control a Bursei.

reconsidere angajamentele viitoare. Presa a fost foarte rapidă în a scoate în evidenţă că Interstate era susţinută de banca Lester. În mod surprinzător, vineri după-amiază, acţiunile Interstate au început să urce din nou şi nu i-a trebuit mult lui William să ghicească de ce, fapt ce i-a fost confirmat ulterior de Thaddeus Cohen: cumpărătorul era Abel Rosnovski. El îşi vânduse acţiunile Interstate când preţul fusese maxim şi acum şi-a clătinat capul într-o admiraţie pizmaşă. Rosnovski îşi făcea o mică avere, în timp ce-l distrugea pe William şi ca reputaţie, şi în termeni financiari.

William a socotit că Grupul Baron deşi trebuie să fi riscat peste trei milioane dolari, probabil va sfârşi prin a câştiga un profit enorm. Pe deasupra, era evident că pe Rosnovski nu-l preocupa o pierdere temporară, care, în orice caz, o putea folosi pentru anularea unor taxe; singurul lui interes era distrugerea totală a reputaţiei băncii Lester.

Când s-a întrunit consiliul de administraţie luni, William le-a relatat toate cele petrecute între el şi Rosnovski şi şi-a oferit demisia. N-a fost acceptată, nici nu s-a supus la vot, dar au fost murmure de nemulţumire şi William a ştiut că, dacă Rosnovski va ataca din nou, colegii lui s-ar putea să nu mai aibă aceeaşi atitudine tolerantă a doua oară.

Consiliul a analizat în continuare dacă să sprijine pe mai departe Compania Aviaţiei Interstate. Tony Simmons i-a convins că ancheta Agenţiei Federale de Investigaţii se va termina în favoarea băncii şi că Interstate îşi va recupera în timp banii. După adunare, Tony a trebuit să recunoască în faţa lui William că decizia lor putea să-l ajute pe Rosnovski în perspectivă, dar banca nu avea de ales dacă dorea să-şi apere reputaţia.

S-a dovedit a avea dreptate din ambele puncte de vedere. Când S.E.C. a publicat concluziile anchetei, a declarat despre banca Lester că este „dincolo de orice reproş”, dar au fost unele cuvinte severe pentru Guaranty Investment Corporation. Când s-au început tranzacţiile pentru acţiunile Interstate în dimineaţa aceea, William a fost surprins să afle că din nou cursul creştea cu fermitate. Curând s-a ajuns la cotarea iniţială: patru şi jumătate.

Thaddeus Cohen l-a informat pe William că principalul cumpărător din nou era Abel Rosnovski.

— Asta-i exact ce-mi lipsea în momentul de faţă, a spus William. Nu numai că se alege cu un profit uriaş din toată

tranzacţia, dar poate să repete schema ori de câte ori îi cade bine.

— De fapt, asta este exact ce-ţi trebuie, i-a spus Thaddeus Cohen.

— Ce vrei să spui, Thaddeus? l-a întrebat William. Nu te ştiam a vorbi în cimilituri.

— Domnul Abel Rosnovski a făcut prima greşeală în raţionamentul său, pentru că a încălcat legea şi acum este rândul tău să-l înfunzi. Probabil că el nici măcar nu-şi dă seama că a comis o ilegalitate, pentru că motivele lui sunt cu totul altele.

— Despre ce vorbeşti? a spus William.

— E foarte simplu, i-a răspuns Thaddeus Cohen. Din cauza obsesiilor tale legate de Rosnovski – şi ale lui în privinţa ta – se pare că la amândoi v-a scăpat ceea ce este foarte evident: dacă vinzi acţiuni cu singurul scop de a scădea cursul ca apoi să cumperi aceleaşi acţiuni la cursul minim şi în acest fel să obţii un profit sigur, încalci legea 10 b – paragraful 5 al S.E.C.-ului şi te faci vinovat de fraudă. Sunt sigur că obţinerea unui profit rapid n-a fost în intenţiile iniţiale ale domnului Rosnovski; de fapt, noi ştim foarte bine că el pe tine a vrut să te înfunde. Dar cine o să-i dea crezare lui Rosnovski dacă vine cu o explicaţie ca aceasta, că a ieşit cu atâtea acţiuni pe piaţă pentru că n-a mai avut încredere în viitorul companiei, de vreme ce tot el a răscumpărat aceleaşi acţiuni când preţul a scăzut la minimum? Răspunsul: nimeni – şi în mod cert nici cei de la S.E.C. Mâine am să-ţi trimit un raport complet, William, în care îţi voi explica toate implicaţiile legale.

— Mulţumesc, a spus William bucuros din cale afară de veşti.

Raportul lui Cohen se afla pe biroul lui William la ora nouă, a doua zi dimineaţa şi după ce l-a citit cu mare atenţie, a convocat din nou consiliul de conducere. Directorii au fost de acord cu acţiunile pe care intenţiona William să le întreprindă. Thaddeus Cohen l-a sfătuit să facă o declaraţie în presă, care să intre la tipar în seara aceea. În dimineaţa următoare pe prima pagină din *The Wall Street Journal* se putea citi:

„Domnul William Kane, preşedintele băncii Lester are motive să creadă că ordinele de vânzare emise de Guaranty Investment Corporation, în mai 1952, pentru acţiunile Interstate Airways, societate subvenţionată de banca Lester, au avut drept

unic scop obţinerea ilegală de profit.

S-a stabilit că Guaranty Investment Corporation a scos pe piaţă, la deschiderea bursei, luni, 12 mai 1952, acţiuni Interstate în valoare de un milion dolari. Şase ore mai târziu alte acţiuni în valoare de un milion dolari au apărut pe piaţă. Următorul ordin de vânzare pentru cel de al treilea milion a fost dat de Guaranty Investment Corporation marţi, 13 mai 1952, la deschiderea bursei. Aceasta a provocat o scădere a cursului până la limita minimă. După ce ancheta făcută de S.E.C. a dovedit că nici banca Lester, nici Interstate Airways nu pot fi suspectate de vreo ilegalitate, acţiunile au reintrat pe piaţă la cotă maximă. Guaranty Investment s-a repezit să le cumpere la cel mai mic preţ posibil, continuând această operaţie până şi-au recuperat toate acţiunile în valoare de trei milioane de dolari pe care, iniţial, ei le scoseseră la vânzare.

Preşedintele şi directorii de la banca Lester au trimis o copie după toate documentele relevante departamentului de fraude din cadrul S.E.C.-ului cu rugămintea de a fi întreprinse toate cercetările de rigoare."

Sub declaraţie era reprodus în întregime paragraful 5 din legea 10 b emisă de S.E.C. şi se menţiona că acesta era exact genul de cazuri care intrau în atenţia preşedintelui Truman; dedesubt apărea o caricatură cu Harry S. Truman prinzând un businessman care se înfrupta hulpav din borcanul cu miere.

William zâmbea în timp ce citea articolul, fiind convins că aceasta era ultima oară când mai auzea de Abel Rosnovski.

*
* *

Abel Rosnovski s-a încruntat şi n-a scos o vorbă cât Henry Osborne i-a citit articolul cu voce tare. Şi-a înălţat apoi privirile şi degetele îi băteau darabana nervos pe masă.

— Băieţii de la Washington, a spus Osborne, sunt hotărâţi să meargă până la capăt cu cercetările.

— Dar, Henry, tu ştii foarte bine că eu n-am vândut acţiunile Interstate ca să le scad cursul la bursă, a spus Abel. Profitul pe care l-am obţinut nu mă interesează câtuşi de puţin.

— Ştiu asta, a spus Henry, dar încearcă şi convinge comitetul de finanţe din senat că Baronul din Chicago n-a

urmărit nici un câştig financiar şi că singurul lucru care l-a interesat a fost o poliţă personală ce o avea de plătit lui William Kane şi au să te scoată în hohote de râs din tribunal – sau din senat, ca să fiu mai exact.

— Afurisită treabă, a spus Abel. Acum ce dracu' trebuie să fac?

— Ei bine, mai întâi va trebui să te dai la fund până se mai sting lucrurile. Roagă-te lui Dumnezeu să izbucnească un scandal mai mare care să-i abată atenţia lui Truman, sau ca politicienii să se implice tot mai mult în alegeri şi să nu mai aibă timp să ceară o anchetă. Cu puţin noroc, s-ar putea ca noua administraţie să înmormânteze cazul. Indiferent ce faci Abel, nu mai cumpăra nici o acţiune care are vreo legătură cu banca Lester pentru că altfel vei termina, în cel mai bun caz, prin a primi o foarte mare amendă. Lasă-mă pe mine să văd ce pot face cu democraţii din Washington.

— Aminteşte-le celor din echipa Truman că la ultima lui campanie le-am donat cincizeci de mii de dolari şi am de gând să procedez la fel şi pentru Adlai.

— Deja am şi făcut-o a spus Henry. De fapt, te-aş sfătui să dai cincizeci de mii şi republicanilor.

— Ei au să facă un munte dintr-un muşuroi de cârtiţă, a spus Abel. Un muşuroi de cârtiţă pe care Kane îl va transforma într-un munte dacă-i oferim şansa.

Degetele lui Abel au continuat să bată darabana pe masă.

31

Următorul raport trimestrial al lui Thaddeus Cohen arăta că Abel Rosnovski încetase de a mai cumpăra sau vinde acţiuni ale băncii Lester. Părea a-şi concentra energia în construirea de hoteluri în Europa. Cohen era de părere că Rosnovski se dăduse la fund aşteptând ca S.E.C. să ia o hotărâre în problema Interstate.

Reprezentanţii de la S.E.C. l-au vizitat pe William în repetate rânduri. El le vorbise cu o francheţe totală, dar ei nu-i dezvăluiseră niciodată în ce fel progresau cercetările. În cele din urmă, şi-au terminat investigaţiile şi i-au mulţumit lui William pentru cooperare. După acea n-a mai auzit nimic despre ei.

Cum alegerile prezidenţiale se apropiau tot mai mult şi Truman părea să-şi concentreze eforturile pentru dizolvarea cartelului industrial Du Pont, William a început să se teamă că Abel Rosnovski scăpase din undiţă. Era sigur că Henry Osborne trăsese unele sfori în Congres. Şi-a amintit că, la un moment dat Cohen menţionase că grupul Baron făcuse o donaţie de cincizeci de mii de dolari pentru campania electorală a lui Harry Truman şi a fost surprins să afle din ultimul raport al lui Cohen că Rosnovski repetase donaţia pentru Adlai Stevenson, candidatul democraţilor la preşedinţie, laolaltă cu o alta, tot de cincizeci de mii, pentru campania lui Eisenhower. Din nou Cohen subliniase aceste informaţii.

William, care niciodată nu voise să sprijine pentru o funcţie publică pe cineva care nu era republican, dorea ca generalul Eisenhower, candidatul care câştigase primul tur de scrutin la convenţia din Chicago, să-l înfrângă pe Adlai Stevenson, deşi era conştient că o administraţie republicană era mai puţin probabil că va presa pentru o anchetă corectă cum ar fi făcut-o democraţii.

Când generalul Dwight D. Eisenhower a fost ales al treizeci şi patrulea preşedinte al Statelor Unite ale Americii, în 4 noiembrie 1952, William a fost convins că Abel Rosnovski scăpase de orice acuzare, aşa că nu mai putea să spere decât că experienţa trecută îl convinsese ca pe viitor să lase în pace afacerile băncii Lester. Singură mică compensaţie pe care a avut-o William din alegeri a fost că Henry Osborne şi-a pierdut

locul din Senat, care a fost ocupat de un candidat republican. Haina prezidenţială a lui Eisenhower s-a dovedit a avea pulpane largi şi rivalul lui Osborne se agăţase de ele. Thaddeus Cohen era înclinat să creadă că Henry Osborne nu mai exercita aceeaşi influenţă asupra lui Abel Rosnovski pe care o avusese în trecut. Zvonurile care circulau în Chicago erau că, de când divorţase de soţia lui bogată, Osborne datora sume mari de bani lui Rosnovski şi că începuse să practice iarăşi în stil mare jocurile de noroc.

William era mai fericit şi mai relaxat şi aştepta cu nerăbdare să păşească în era prosperă şi pacifistă pe care o promisese Eisenhower în discursul inaugural.

Pe măsură ce treceau primii ani ai noii administraţii, William a început să nu mai dea atâta atenţie ameninţărilor lui Rosnovski şi să se gândească la ele ca la ceva aparţinând deja trecutului. L-a informat pe Thaddeus Cohen că era de părere că venise timpul să nu mai audă nimic despre Abel Rosnovski. Avocatul n-a făcut nici un comentariu, mai cu seamă că nu i s-a cerut părerea.

William şi-a concentrat toate eforturile în consolidarea băncii Lester, şi ca mărime, şi ca reputaţie, fiind din ce în ce mai mult conştient că o făcea atât pentru el cât şi pentru fiul său. Câţiva din funcţionarii de la bancă deja începuseră să-i spună „bătrânul” când vorbeau despre el.

— Trebuia să vină şi vremea asta, a spus Kate.

— Dar de ce nu s-a întâmplat la fel şi cu tine? i-a răspuns William.

Kate şi-a ridicat privirile spre William şi a zâmbit.

— Acum ţi-am aflat secretul cum de-ai reuşit să închei atâtea afaceri cu oameni vanitoşi.

William a râs.

— Şi cu o femeie frumoasă, a adăugat el.

Înainte cu un an ca Richard să împlinească douăzeci şi unu de ani, William şi-a revizuit testamentul. I-a lăsat lui Kate cinci milioane dolari şi două milioane pentru fete, iar restul averii i-a revenit lui Richard. De asemenea, a mai donat un milion de dolari universităţii Harvard.

Richard profitase din plin de cei patru ani la Harvard. La începutul ultimului an, nu numai că spera la un *Summa Cum Laude*, dar şi cânta la violoncel în orchestra universităţii, iar în echipa de baseball el servea mingile, ceea ce până chiar şi William a fost nevoit să admire. Comentariul lui Kate a îmbrăcat

forma unei întrebări retorice. Câţi studenţi îşi petreceau după-amiezile de sâmbătă jucând baseball în echipa Harvard contra Yale şi câţi îşi petreceau serile de sâmbătă cântând la violoncel în sala de concert Lowell, în cuartetul de coarde al universităţii?

Ultimul an a trecut repede şi când Richard a părăsit Harvard-ul, înarmat cu o diplomă în matematici, un violoncel şi un bătător pentru baseball, singurul lucru pe care l-a cerut, înainte de a urma cursurile postuniversitare de comerţ în clădirea Harvardului de pe celălalt mal al râului, a fost să-şi petreacă o vacanţă pe cinste. A plecat cu avionul în Barbados, cu o fată cu numele de Mary Bigelow de a cărei existenţă părinţii lui Richard habar nu aveau. Printre altele, domnişoara Bigelow studia muzica la Vasser şi când s-au întors acasă două luni mai târziu, aproape tot atât de negri ca şi băştinaşii, Richard a dus-o acasă s-o cunoască părinţii lui, iar William a fost de acord cu domnişoara Bigelow; la urma urmelor, era nepoata lui Alan Lloyd.

Pe 1 octombrie 1955, Richard s-a întors la Harvard pentru specializare. Locuia în Casa Roşie pe care a transformat-o după gustul său: s-a descotorosit de tot mobilierul de trestie al lui William, a scos tapetul pe care Matthew Lester îl găsise cândva atât de modern, şi-a mochetat livingul, a instalat o masă de stejar în sufragerie, o maşină de spălat vase în bucătărie, iar pe domnişoara Bigelow în dormitor.

32

Abel s-a întors din călătoria la Istanbul, în octombrie 1952, imediat ce a aflat despre atacul de cord ai lui David Maxton. A participat la funeralii împreună cu George şi Florentyna, iar mai târziu i-a spus doamnei Maxton să se considere invitata oricărui hotel Baron din lume, pe care putea să şi-l aleagă pentru tot restul vieţii. Ea n-a înţeles de ce Abel i-a făcut o ofertă atât de generoasă.

Când, în ziua următoare, Abel s-a întors la New York a fost încântat găsind pe biroul său de la etajul al patruzeci şi doilea un raport de la Henry Osborne care-i spunea că lucrurile se liniştiseră. După părerea lui Henry, noua administraţie Eisenhower era puţin probabil că va relua ancheta asupra societăţii Interstate, mai cu seamă că de aproape un an afacerile la bursă erau prospere. Nu se mai petrecuse nici un incident care să aducă pe tapet vechiul scandal. Vicepreşedintele lui Eisenhower, Richard M. Nixon, părea a fi mai mult implicat în urmărirea fantomelor comuniste care-i scăpaseră lui Joe McCarthy.

Următorii doi ani Abel şi i-a petrecut concentrându-se în extinderea imperiului său hotelier în Europa. Baronul din Paris l-a inaugurat în 1953 şi pe cel din Londra la sfârşitul lui 1954. Hoteluri Baron, în diverse stadii de execuţie, se aflau în Bruxelles, Roma, Amsterdam, Geneva, Bonn, Edinburgh, Cannes şi Stockholm, în cadrul unui program ce se întindea pe o perioadă de zece ani.

Abel avea atât de mult de lucru încât nu-i mai rămânea prea mult timp să se gândească la continua prosperitate a lui William Kane. N-a mai făcut nici o încercare să cumpere acţiuni nici la banca Lester, nici la societăţile ei subsidiare, deşi pe cele care le avea le ţinea cu străşnicie în speranţa că i s-ar putea ivi o altă şansă de a-i aplica lui William Kane o lovitură din care să nu-şi mai poată reveni cu atâta uşurinţă. Data viitoare, şi-a promis Abel în sinea lui, va avea grijă să nu mai facă prostia de a încălca legea.

În timpul tot mai numeroaselor plecări în străinătate ale lui Abel, George conducea grupul Baron, iar Abel spera că Florentyna i se va alătura în consiliul de administraţie imediat ce

va absolvi Radcliffe-ul, în iunie 1955. Deja hotărâse că ea va prelua conducerea magazinelor ce apăruseră în cadrul hotelurilor şi care deveneau ele însele un adevărat imperiu.

Pe Florentyna această perspectivă o atrăgea foarte mult, dar insista ca mai întâi să-şi câştige o oarecare experienţă în străinătate şi numai după aceea să se alăture grupului tatălui ei. Considera că talentul ei înnăscut pentru design, culoare şi organizare nu putea înlocui experienţa. Abel i-a sugerat să se perfecţioneze în Elveţia la domnul Maurice de la faimoasa *Ecole Hôteliere* din Lausanne. Florentyna n-a acceptat ideea, explicându-i că voia să lucreze doi ani într-un magazin din New York, înainte de a prelua conducerea întregii reţele. Era hotărâtă să-şi merite acest post, nu să-l primească doar „ca fiica tatălui meu”, i-a spus ea lui Abel. Abel a aprobat-o întru totul.

— Un magazin în New York, asta este cum nu se poate mai uşor, a spus el. Am să-l sun pe Walter Hoving de la Tiffany şi începi chiar din vârf.

— Nu, a spus Florentyna, arătând că moştenise din plin încăpăţânarea tatălui ei. Care este echivalentul unui ajutor de ospătar de la hotelul Plaza?

— Vânzătoare la un raion dintr-un magazin universal, a spus Abel râzând.

— Atunci exact asta am să fiu, a spus ea.

Abel s-a oprit din râs.

— Vorbeşti serios? Cu o diplomă de la Radcliffe şi cu toate cunoştinţele şi experienţa pe care le-ai câştigat din excursiile în Europa tu vrei să fii o simplă vânzătoare?

— Faptul că tu ai fost un simplu ospătar la Plaza n-a constituit un impediment când a venit vremea să construieşti cel mai răspândit grup hotelier din lume, i-a răspuns Florentyna.

Abel ştia când era înfrânt. N-a trebuit decât să privească în ochii de culoarea oţelului ai frumoasei lui fiice şi a înţeles că hotărârea era luată şi nici o acţiune de convingere, făcută cu duhul blândeţii sau altfel, nu va duce la nici un rezultat.

După ce Florentyna absolvise universitatea Radcliffe îşi petrecuse o lună în Europa cu tatăl ei, urmărind progresele celor mai recente hoteluri Baron. Ea deschisese oficial Baronul din Bruxelles, unde făcuse o cucerire în persoana tânărului şi foarte chipeşului director care vorbea franceza, şi care-i displăcea lui Abel pentru că mirosea a usturoi. Trei zile mai târziu ea a trebuit

să-l părăsească, când relaţia lor a ajuns la stadiul sărutului, dar niciodată n-a recunoscut în faţa tatălui că mirosul de usturoi fusese pricina.

Florentyna s-a întors la New York cu tatăl ei şi a făcut imediat o cerere pentru postul vacant de „vânzătoare practicantă” la Bloomingdale. Când a completat formularul şi-a dat numele de Jessie Kovats, fiind sigură că n-ar fi fost deloc lăsată în pace dacă s-ar fi ştiut că este fiica Baronului din Chicago.

În ciuda protestelor tatălui ei, Florentyna a hotărât să părăsească şi apartamentul ce-l avea în hotelul Baron şi a început să caute o locuinţă. Din nou Abel a cedat şi i-a făcut cadou la aniversarea celor douăzeci şi unu de ani un apartament micuţ, dar elegant pe Fiftyseventh Street, lângă East River.

Florentyna deja îşi avea modul ei de viaţă şi un cerc de prieteni în New York, dar demult luase hotărârea să nu le spună nimic despre intenţiile ei de a se angaja la Bloomingdale. Se temea că vor dori să vină s-o vadă şi tot ceea ce construise cu atâta grijă se va spulbera, făcând imposibil de a mai fi tratată ca o obişnuită practicantă.

Când prietenii au întrebat-o, ea le-a spus doar că-şi ajută tatăl să conducă magazinele din hoteluri. Nimeni n-a mai dat nici o atenţie răspunsului ei.

Jessie Kovats – i-a trebuit un timp oarecare până s-a obişnuit cu numele – a început lucrul în raionul de cosmetice. După şase luni era pregătită să conducă propriul ei magazin. Vânzătoarele de la Bloomingdale lucrau câte două, fapt pe care Florentyna imediat l-a întors în avantajul ei, alegând să lucreze cu cea mai leneşă fată din raion. Acest aranjament i-a convenit fiecăreia dintre ele, pentru că vânzătoarea aleasă de Florentyna era o blondă superbă, dar cam gâsculiţă, cu numele de Maisie, pe care n-o interesau decât două lucruri în viaţă: acele ceasornicului când arătau ora şase p.m. şi bărbaţii. Primul nu se întâmpla decât o dată în zi, celălalt tot timpul.

Curând între cele două fete s-a creat un fel de camaraderie, fără a fi exact prietene. Florentyna a învăţat o mulţime de la colega ei, cum să chiulească fără a fi observată de şeful de etaj şi cum să se lase agăţată de un bărbat.

După primele şase luni de lucru împreună, profiturile de la cosmetice au crescut în ciuda faptului că Maisie îşi petrecea mai tot timpul mai degrabă încercând produsele decât vânzându-le.

Numai ca să-şi facă unghiile îi trebuiau două ceasuri. În contrast cu ea, Florentyna avea un talent ce nu se capătă la cursurile serale. Acesta, combinat cu posibilitatea de a învăţa rapid, a făcut-o ca numai după câteva săptămâni să dea impresia şefilor ei că ar fi lucrat în branşă de ani.

Tura cu Maisie era ideală pentru Florentyna, iar când au mutat-o la raionul de îmbrăcăminte, a mers şi Maisie cu ea. Maisie îşi petrecea timpul probând rochii toată ziua, în vreme ce Florentyna le vindea. Maisie atrăgea bărbaţii – secondaţi de soţii sau iubite – indiferent de mărfurile de la raionul ei, pur şi simplu, fixându-i cu privirea. Imediat ce cădeau în mreje, îşi făcea apariţia Florentyna şi le vindea ceva. La raionul de îmbrăcăminte de damă cu greu această combinaţie putea da roade, dar Florentyna reuşea să convingă victimele lui Maisie să cumpere ceva, foarte puţini scăpând cu portmoneele neatinse.

Profiturile în următoarele şase luni au urcat din nou, iar şeful de etaj a hotărât că, în mod cert, cele două fete făceau o echipă bună împreună. Florentyna nu l-a contrazis cu nimic. În vreme ce alte vânzătoare se plângeau de cât de puţin lucrau colegele lor, Florentyna întotdeauna o lăuda pe Maisie că este un partener ideal, care o învăţase atât de multe despre munca dintr-un magazin universal. Ea n-a menţionat şi sfatul practic pe care tot Maisie i-l dăduse despre cum să-i trateze pe bărbaţii îndrăgostiţi-lulea.

Cea mai mare favoare ce i se poate face unei vânzătoare de la Bloomingdale este să fie repartizată la una din tejghelele care dă cu faţa spre intrarea dinspre Lexington Avenue, fiind astfel prima persoană ce este văzută de clienţi când intră pe uşa principală. Ca să lucrezi aici constituia un fel de mică avansare şi rareori se întâmpla ca o fată să ajungă să vândă aici înainte de a fi lucrat cel puţin cinci ani în magazin. Maisie era la Bloomingdale de la şaptesprezece ani, depăşise cu puţin cinci ani deci, în vreme ce Florentyna era doar de douăsprezece luni. Dar, pentru că rezultatele lor fuseseră atât de impresionante, directorul a hotărât să facă o încercare cu cele două fete şi le-a mutat la parter, la raionul papetărie. Cum Maisie nu prea se omora cu cititul, iar cu scrisul şi mai puţin, raionul de papetărie, pentru ea personal, nu-i putea oferi nici un avantaj. Florentyna după un an de când lucrau împreună, nu era sigură dacă Maisie ştia să scrie sau să citească. În orice caz, noua poziţie a încântat-o pe Maisie

foarte mult pentru că îi plăcea să fie în centrul atenţiei. Aşa că cele două fete cu continuat să formeze o echipă perfectă.

Abel s-a furişat într-o zi la Bloomingdale ca s-o vadă pe Florentyna la lucru şi i-a mărturisit lui George că îi făcuse o impresie extraordinară. L-a asigurat pe vicepreşedintele său că abia aşteaptă să treacă cei doi ani de practică spre a o angaja. Amândoi au fost de acord că, atunci când Florentyna va pleca de la Bloomingdale, va deveni vicepreşedinte al grupului, ocupându-se de magazinele din hoteluri.

*
* *

Florentyna şi-a petrecut ultimele şase luni la Bloomingdale la parter ca supraveghetoare de raion. Noua ei slujbă includea verificarea mărfii, a caselor şi avea în subordine optsprezece vânzătoare. Conducerea de la Bloomingdale deja hotărâse că Jessie Kovats era un candidat ideal spre a fi un viitor acţionar.

Florentyna nu le-a spus nimic subalternelor sale că în scurt timp va merge să lucreze cu tatăl ei ca vicepreşedinte al grupului Baron. Cum cele şase luni se apropiau de sfârşit, ea a început să se întrebe ce se va întâmpla cu biata Maisie după plecarea ei, pentru că Maisie era convinsă că Jessie va lucra la Bloomingdale toată viaţa, aşa cum făcea fiecare vânzătoare. Florentyna s-a gândit că ar putea să-i ofere o slujbă într-unul din magazinele din Baronul din New York. Atâta vreme cât Maisie se afla în spatele unei tejghele la care bărbaţii să-şi cheltuiască banii, Maisie era o achiziţie preţioasă.

Într-o după-amiază când Maisie era în aşteptarea unui client – acum lucra la raionul de mănuşi, eşarfe şi pălării – a tras-o pe Florentyna deoparte şi i-a arătat un tânăr care zăbovea în faţa galantarului de mănuşi.

— Ce zici de el? a întrebat-o chicotind.

Florentyna şi-a îndreptat privirile cu obişnuita ei indiferenţă spre tânărul pe care pusese ochii Maisie, dar de data asta a trebuit să recunoască în sinea ei că era destul de drăguţ şi, pentru prima oară, aproape că a invidiat-o.

— Ei nu doresc decât un singur lucru, Maisie.

— Ştiu, a răspuns Maisie, şi el îl poate avea.

— Sunt sigură că va fi încântat să audă asta, a spus Florentyna râzând şi s-a întors să servească o clientă ce

începuse să se enerveze văzând că Maisie nu îi dă nici o atenţie.

Maisie a profitat de gestul Florentynei şi a zburat să-l servească pe tânărul în căutare de mănuşi. Florentyna îi urmărea pe cei doi cu coada ochiului. A fost amuzată când a văzut că tânărul se tot uita nervos spre ea, spre a se asigura că Maisie nu este urmărită de supraveghetoarea ei. Maisie a continuat să chicotească, iar tânărul a plecat cu o pereche de mănuşi de piele bleumarin.

— Ei bine, a corespuns aşteptărilor tale? a întrebat-o Florentyna conştientă că era puţin geloasă pe noua cucerire a lui Maisie.

— N-a marşat, a răspuns Maisie. Dar sunt sigură că va reveni, a adăugat ea zâmbind.

Previziunea lui Maisie s-a dovedit corectă, pentru că în ziua următoare iată că el a apărut iar la raionul de mănuşi, părând şi mai fâstâcit.

— Cred că ar fi mai bine să te duci la el, a spus Florentyna.

Maisie s-a grăbit să-i dea ascultare. Florentyna aproape a izbucnit în râs când, după câteva minute, tânărul a plecat cu o altă pereche de mănuşi bleumarin.

— Două perechi, a declarat Florentyna. Cred că pot spune, spre binele magazinului, că el te merită.

— Dar tot nu m-a invitat să ieşim împreună, a spus Maisie.

— Cum? a întrebat Florentyna, nevenindu-i să creadă. Pesemne că are drept fetiş o mănuşă.

— Păcat, a spus Maisie, pentru că am impresia că este un tip de treabă.

— Da, nu este rău, a spus Florentyna.

Ziua următoare, când tânărul a venit iar, Maisie a zburat spre el lăsând o doamnă în vârstă în mijlocul frazei. Florentyna a trecut imediat în locul ei din nou urmărind-o pe Maisie cu coada ochiului. De data asta, cei doi păreau adânciţi în conversaţie şi, în cele din urmă, tânărul a plecat cu încă o pereche de mănuşi bleumarin.

— Trebuie să fie ceva foarte serios, a comentat Florentyna.

— Da, cred că da, a răspuns Maisie, dar tot nu mi-a propus nici o întâlnire.

Florentyna era uluită.

— Ascultă, a spus Maisie disperată, dacă vine mâine, vrei

să-l serveşti tu? Cred că nu îndrăzneşte să mi-o spună direct. Poate că îi este mai uşor să aranjeze o întâlnire prin intermediul tău.

Florentyna a râs:

— O Viola pentru al tău Orsino.

— Poftim? a spus Maisie.

— N-are importanţă, a zis Florentyna. Mă întreb dacă eu am să fiu în stare să-i vând o pereche de mănuşi.

Dacă tipul are o trăsătură absolut certă este consecvenţa, şi-a zis în gând Florentyna când în ziua următoare, exact la aceeaşi oră, l-a văzut croindu-şi drum spre raionul de mănuşi. Maisie i-a făcut semn Florentynei, dându-i un cot în coaste şi Florentyna a hotărât că venise timpul să se distreze.

— Bună ziua, domnule.

— O, bună ziua, a spus tânărul părând surprins – sau era dezamăgit?

— Cu ce vă pot fi de folos? s-a oferit Florentyna.

— Nu – adică vreau să spun da, aş dori o pereche de mănuşi, a spus el neconvingător.

— Da, domnule. Ce-aţi zice de o pereche bleumarin? Din piele? Sunt sigură că avem măsura dumneavoastră dacă nu cumva s-au vândut.

Tânărul s-a uitat la ea suspicios când a luat mănuşile. Le-a probat. Erau puţin cam mari. Florentyna i-a oferit o altă pereche, dar acestea erau prea strâmte. El a privit spre Maisie pentru inspiraţie, dar ea era asaltată de o mulţime de cumpărători, bărbaţi, totuşi Maisie şi-a găsit timp să arunce o privire spre tânăr şi i-a zâmbit. A zâmbit şi el la rândul lui nervos. Florentyna i-a oferit o altă pereche de mănuşi care se potrivea perfect.

— Cred că acestea sunt exact măsura dumneavoastră, i-a spus Florentyna.

— Nu, nu chiar, a răspuns clientul încurcat.

Florentyna a hotărât că venise timpul să-i dea drumul bietului om din undiţă şi a spus coborându-şi vocea:

— Mă duc s-o salvez pe Maisie. De ce n-o invitaţi în oraş? Sunt sigură că ar spune da.

— O, nu, a răspuns tânărul. Nu m-aţi înţeles. Nu pe ea vreau s-o invit, ci pe tine.

Florentyna a rămas fără grai. Tânărul părea a-şi aduna curajul.

— Vrei să iei masa cu mine diseară?

Ea s-a auzit spunând:

— Da.

— Să vin să te iau de acasă?

— Nu, a răspuns Florentyna puţin cam prea hotărâtă. Ultimul lucru pe care-l dorea era să se întâlnească în apartamentul ei, unde ar fi fost evident pentru oricine că ea nu era vânzătoare. Să ne întâlnim la restaurant, a adăugat ea repede.

— Unde ai vrea să mergem...?

Florentyna a încercat să se gândească repede la un loc ce n-ar fi prea pretenţios.

— La Alen, pe Seventy-third, colţ cu Third? a propus el.

— Da, e bine, a spus Florentyna gândindu-se că Maisie s-ar fi descurcat în împrejurările de faţă mult mai bine.

— Pe la ora opt îţi convine?

— Pe la opt, a răspuns Florentyna.

Tânărul a plecat cu un zâmbet care îi lumina tot chipul. Florentyna l-a urmărit până a dispărut în stradă şi dintr-o dată şi-a dat seama că plecase fără mănuşi.

*
* *

Florentynei i-a trebuit multă vreme până a ales ce rochie să poarte în seara aceea. Nu voia ca toaleta ei să se vadă de la o poştă că era de la Bergdorf Goodman. Ea îşi cumpărase câteva haine speciale pentru Bloomingdale, dar acelea erau numai pentru zi şi nu avea nimic similar pentru seară. Dacă partenerul ei – Dumnezeule, ea nici măcar nu-i ştia numele – o credea vânzătoare, ea nu trebuia să-l dezamăgească. În sinea ei n-a putut să nu recunoască faptul că aştepta seara cu o nerăbdare mai mare decât s-ar fi cuvenit.

A plecat din apartamentul de pe East Fifty-seven Street puţin înainte de opt şi a trebuit să aştepte câteva minute până a găsit un taxi liber.

— La Alan, vă rog, a spus ea şoferului.

— Pe Third Avenue.

— Da.

— Sigur, domnişoară.

Florentyna a sosit la restaurant întârziind câteva minute.

Şi-a plimbat ochii în căutarea tânărului. Era la bar şi i-a făcut semn cu mâna. Se schimbase, purta o pereche de pantaloni sport gri şi o jachetă albastră. Foarte Ivy League[22] şi-a zis în sinea ei Florentyna.

— Îmi pare rău că am întârziat, a început ea.

— Nu face nimic. Important este că ai venit.

— Credeai că n-am să vin.

— Nu eram sigur. A zâmbit. Iartă-mă, dar nu ştiu cum te cheamă.

— Jessie Kovats, a spus Florentyna hotărâtă să nu-şi divulge numele adevărat. Dar pe tine?

— Richard Kane, a spus tânărul întinzându-i mâna.

Ea i-a luat-o şi a ţinut-o în mâna ei mai mult decât se aşteptase s-o facă.

— Şi cu ce te ocupi în afară de a cumpăra mănuşi de la Bloomingdale?

— Sunt la cursurile postuniversitare, de comerţ de la Harvard.

— Mă surprinde că ei nu te-au învăţat că mai toţi oamenii n-au decât două mâini.

El a râs şi a zâmbit într-un mod atât de relaxat şi prietenesc că ea a simţit nevoia să-i spună că ei s-ar fi putut întâlni la Cambridge pe când ea era studentă la Radcliffe.

— Mergem să mâncăm? a întrebat-o el luând-o de braţ şi conducând-o spre o masă.

— Cotlet de Salisbury? a întrebat ea.

— Un hamburger, cu alte cuvinte, a spus Richard.

Amândoi au râs aşa cum râd doi oameni care nu se cunosc, dar ar vrea să se cunoască. Florentyna a observat că el a fost surprins când ea i-a recunoscut citatul.

Rar a mai întâlnit Florentyna pe cineva a cărui companie să-i facă atâta plăcere. Richard a vorbit despre New York, despre teatru şi muzică – prima lui iubire, după cum se vedea foarte clar – şi a povestit cu un asemenea şarm încât a cucerit-o. Chiar dacă ştia că este doar o vânzătoare, a tratat-o de parcă ar fi descins din cele mai vechi familii, de viţă nobilă din Boston şi New York. Florentyna spera ca el să nu fie prea surprins că şi pe ea o pasionau aceleaşi lucruri, pentru că, atunci când el a făcut unele

22 Opt universităţi americane cu statut similar Oxford-ului şi Cambridge-ului din Marea Britanie.

tatonări, ea n-a spus nimic mai mult decât că este poloneză şi că locuieşte în New York cu părinţii. Pe măsură ce seara înainta, Florentyna simţea că minciunile ei devin intolerabile. Totuşi, îşi zicea în sinea ei, pesemne că n-o să ne mai vedem niciodată şi atunci nu mai avea importanţă.

Când au ajuns în cele din urmă la final şi n-au mai putut să bea nici o cafea, au plecat de la restaurant şi Richard a căutat un taxi, dar toate erau ocupate.

— Unde locuieşti? a întrebat-o.

— Pe Fifty-seventh Street, a spus ea, fără să se gândească.

— Atunci să mergem pe jos, i-a propus el luând-o de mână.

Ea a fost de acord şi au plecat oprindu-se pe la vitrine, vorbind şi râzând. Nici unul nu mai vedea taxiurile goale care treceau acum pe lângă ei. Le-a trebuit aproape o oră ca să parcurgă distanţa de-a lungul a şaisprezece blocuri şi Florentyna a fost aproape gata să-i spună adevărul. Când au ajuns pe Fifty-seventh Street, ea s-a oprit în faţa unei case vechi, cu apartamente mici, cam la o sută de iarzi de propria ei locuinţă.

— Aici stau părinţii mei, a spus ea.

El a părut să ezite, apoi şi-a desprins mâna dintr-a ei.

— Sper c-o să ne mai vedem, a spus Richard.

— Mi-ar face plăcere, a răspuns Florentyna politicos, pe un ton neutru.

— Mâine? a întrebat Richard cu sfială.

— Mâine?

— Da, de ce n-am merge la The Blue Angel ca să-l ascultăm pe Bobby Short? I-a prins mâna din nou. Este un pic mai romantic decât Allen.

Florentyna a fost luată oarecum prin surprindere. Planurile ei pentru Richard se rezumaseră la această seară, fără nici un alt mâine.

— Mi-ar plăcea, a spus ea încet.

— Eu iau cina cu tatăl meu, aşa că aş putea să trec să te iau pe la ora zece.

— Nu, nu, a spus Florentyna. Ne întâlnim acolo. Nu sunt decât două blocuri de la mine.

— Atunci ne vedem la zece. S-a aplecat şi a sărutat-o pe obraz. Noapte bună, Jessie, a spus el şi a dispărut în noapte.

Florentyna a mers agale spre locuinţa ei dorind să nu fi spus atâtea minciuni despre ea. Totuşi, s-ar putea ca peste câteva zile totul să se termine, dar a simţit că, în adâncul sufletului, n-ar fi vrut-o.

*
* *

Maisie, care încă n-o iertase, şi-a petrecut o bună parte din ziua următoare întrebând-o câte şi mai câte despre Richard. Florentyna încerca mereu, dar fără succes, să schimbe subiectul.

Florentyna a părăsit magazinul imediat după închidere, fiind pentru prima oară în aproape doi ani de zile când pleca înaintea lui Maisie. A făcut o baie prelungită, şi-a pus cea mai frumoasă rochie cu care credea că poate ieşi şi s-a dus pe jos la The Blue Angel. Când a ajuns, Richard era deja acolo, aşteptând-o la vestiar. Ţinându-se de mână, au venit în hol unde cuvintele lui Bobby Short pluteau în aer:

Ai să-mi spui adevărul, ori şi asta este o nouă minciună?

Când Florentyna a intrat în restaurant, Short şi-a ridicat mâna în semn de recunoaştere. Florentyna s-a făcut că nu observă. De două sau de trei ori domnul Short fusese invitat să cânte la Baronul din New York, dar Florentyna n-a crezut că el o să-şi mai amintească de ea. Richard a fost surprins, dar apoi a presupus că el salutase pe altcineva. Când au luat loc la masă, Florentyna s-a aşezat cu spatele spre pian ca să fie sigură că n-o să se mai repete scena.

Richard a comandat o sticlă de vin şi, continuând s-o ţină pe Florentyna de mână, a întrebat-o cum şi-a petrecut ziua. Ea nu asta voia să-i spună, voia să-i spună adevărul.

— Richard, este ceva care trebuie să-ţi...

— Bună, Richard.

Un bărbat înalt, chipeş a apărut lângă Richard.

— Bună Steve. Ţi-o prezint pe Jessie Kovats – Steve Mellon. Eu şi Steve am fost împreună la Harvard.

Florentyna i-a ascultat discuţia despre echipa New York Yankees, despre handicapul lui Eisenhower şi anume golful, şi din ce cauză Yale mergea din ce în ce mai prost. În cele din urmă, Steven a plecat spunând cu amabilitate:

— Mi-a făcut plăcere să te cunosc, Jessie.

Clipa mărturisirilor trecuse.

Richard a început să-i vorbească despre planurile sale după terminarea cursurilor postuniversitare, despre speranţele de a merge la New York ca să lucreze la banca tatălui său, banca Lester. Ea mai auzise numele înainte, dar nu-şi amintea în ce context. Nici ea nu şi-a dat seama de ce, dar a îngrijorat-o. Au petrecut o lungă seară împreună râzând, mâncând, vorbind sau pur şi simplu, ascultându-l pe Bobby Short şi ţinându-se de mână. Când s-au dus pe jos acasă, Richard s-a oprit la intersecţie cu Fifty-seventh şi a sărutat-o pentru prima oară. Ea nu-şi putea aminti nici o altă ocazie când să-i fi făcut atâta plăcere o sărutare. Când au ajuns pe Fifty-seventh Street ea şi-a luat rămas bun de la el şi de la minciunile ei cusute cu aţă albă, fiind conştientă că de data asta el nu pomenise nimic de ziua de mâine. Simţea o uşoară melancolie pentru întreaga poveste ce părea a se fi sfârşit.

A rămas surprinsă de bucuria care a cuprins-o când Richard a sunat-o luni la Bloomingdale ca s-o roage să iasă împreună vineri seara.

*
* *

Weekend-ul l-au petrecut mai mult împreună; au fost la concert, la film – nu le-a scăpat nici măcar New York Knicks. Când weekend-ul s-a terminat, Florentyna a descoperit că spusese atâtea minciuni nevinovate despre ea încât fusese inconsecventă cu sine şi-l derutase pe Richard nu numai o dată. Părea a deveni din ce în ce mai dificil ca să-i spună o altă poveste complet diferită, în ciuda faptului că era cea adevărată. Când Richard s-a întors la Harvard duminică seara, Florentyna s-a convins pe sine că înşelăciunea va părea neimportantă în momentul în care relaţia lor s-a sfârşit. Dar Richard a sunat zilnic în cursul săptămânii următoare şi câteva weekend-uri le-au petrecut împreună. Ea a început să-şi dea seama că n-o să se termine chiar atât de uşor. Se îndrăgostise de el. În clipa în care a recunoscut în sinea ei acest lucru, a înţeles că în weekend-ul următor trebuia să-i spună adevărul.

33

Richard parcurgea materialul pe care-l avea de studiat în acesta dimineaţă, dar gândurile îi erau departe. Era atât de îndrăgostit de acea fată încât nu se putea concentra deloc asupra „Crahului din 1929”. Nu ştia cum îi va spune tatălui său că avea de gând să se însoare cu o poloneză care lucra la raionul de eşarfe, mănuşi şi pălării de la Bloomingdale. Richard nu-şi putea explica de ce era atât de lipsită de orice ambiţie, pentru că se vedea limpede că este foarte deşteaptă. Era sigur că, dacă ea ar fi avut condiţiile lui de viaţă, n-ar fi sfârşit la Bloomingdale. Richard a hotărât că părinţii lui trebuiau să se obişnuiască cu alegerea făcută de el, pentru că în acest weekend avea de gând s-o ceară de nevastă.

Ori de câte ori venea la locuinţa părinţilor săi din New York vineri seara, Richard întotdeauna găsea un pretext ca să dea o fugă până la Bloomingdale spre a cumpăra diverse obiecte, de altfel, nefolositoare, pur şi simplu, pentru a-i da de veste lui Jessie că el este în oraş; deja făcuse cadouri câte o pereche de mănuşi la toţi prietenii pe care-i avea. În vinerea aceea i-a spus mamei sale că vrea să cumpere lame de ras.

— Dragul meu, nu este cazul să te duci, le poţi folosi pe ale tatălui tău, i-a spus ea.

— Nu, nu, i-a răspuns. Merg ca să-mi cumpăr câteva pentru mine. În orice caz, nu folosim acelaşi tip, a adăugat el anemic. Imediat sunt înapoi.

A făcut drumul de-a lungul celor opt blocuri până la Bloomingdale mai mult alergând şi a reuşit să ajungă exact când se pregăteau de închidere. Deşi avea întâlnire cu Jessie la şapte şi jumătate, n-a rezistat ca să n-o vadă până atunci. Cândva Steve îi spusese că iubirea este pentru puştime. În dimineaţa aceea scrisese pe oglinda aburită din baie: „Sunt un puşti îndrăgostit”. Dar când a ajuns la raionul lui Jessie, n-a văzut-o nicăieri. Maisie stătea într-un colţ şi-şi făcea unghiile. A întrebat-o dacă Jessie mai era prin magazin, Maisie l-a privit de parcă ar fi întrerupt-o din cea mai importantă sarcină a zilei.

— Nu, deja a plecat acasă, Richard. Doar de câteva minute. Nu cred că a ajuns departe. Ştiam că vă întâlniţi mai târziu.

Richard a alergat în Lexington Avenue fără să-i răspundă. O căuta pe Jessie printre cei care se grăbeau spre casă, apoi a văzut-o pe cealaltă parte a străzii îndreptându-se spre Fifth Avenue. De vreme ce era vădit că nu se ducea acasă, cu un sentiment de vinovăţie, s-a hotărât s-o urmărească. Când a ajuns la Scribner pe Forty-eight Street el s-a oprit şi a privit-o cum intră în librărie. Dacă ea voia să citească ceva, cu siguranţă putea găsi la Bloomingdale. Richard era nedumerit. A privit atent pe fereastră şi a văzut că Jessie vorbea cu un vânzător care a părăsit-o pentru câteva minute, apoi s-a reîntors cu nişte cărţi. A putut citi chiar titlurile *Societate îmbelşugată* de John Kenneth Galbraith şi *Azi, în Rusia* de John Gunther. Jessie a semnat pentru ele – ceea ce l-a surprins pe Richard – şi a plecat, iar el s-a ascuns după colţ.

— Cine *este* ea de fapt? s-a întrebat Richard cu voce tare când Jessie a intrat la Bendel.

Portarul a salutat-o plin de respect, lăsând clar impresia că o cunoaşte foarte bine. Din nou Richard s-a zgâit prin fereastră şi a văzut că vânzătoarele se învârteau în jurul ei cu un respect mult mai mare decât cel acordat clientului obişnuit. O doamnă în vârstă a apărut cu un pachet pe care Florentyna era vădit că îl aştepta. L-a deschis ieşind la iveală o rochie de seară. Florentyna a zâmbit şi a încuviinţat printr-o înclinare a capului când vânzătoarea i-a pus rochia într-o cutie maro cu alb. Florentyna a rostit afectat un „mulţumesc” şi s-a îndreptat spre uşă fără ca măcar să semneze pentru cumpărături. Richard a rămas uluit de întreaga scenă şi abia a reuşit ca Florentyna să nu intre direct în el când a ieşit din magazin şi a sărit într-un taxi. A luat şi el alt taxi şi i-a spus şoferului s-o urmărească. După ce au depăşit clădirea mică în faţa căreia ei obişnuiau să se despartă, el a început să fie cuprins de silă. Nu era de mirare că ea nu-l invitase niciodată să intre înăuntru. Maşina pe care o urmărea s-a oprit la o sută de iarzi, în faţa unui bloc nou, superb, cu un portar în uniformă care i-a deschis uşa. Cu un amestec de furie el a ţâşnit din taxi şi a alergat spre uşa unde dispăruse ea.

— Amice, face nouăzeci şi cinci de cenţi, s-a auzit o voce în urma lui.

— O, iertaţi-mă, a spus Richard şi i-a dat o bancnotă de cinci dolari fără să-i mai ceară restul.

— Mulţumesc, a spus şoferul. Cineva, în mod sigur, este

fericit astăzi.

Richard a alergat şi a reuşit s-o prindă pe Florentyna la lift. Florentyna a văzut uşa deschizându-se larg şi a rămas holbându-se la el fără grai.

— Cine eşti? a întrebat-o Richard.

— Richard, s-a bâlbâit ea. Aveam de gând să-ţi spun în seara asta absolut totul. Până acum niciodată n-am găsit momentul potrivit.

— Pe dracu' aveai de gând să-mi spui, a zis el urmând-o în apartament. De aproape trei luni mă îmbrobodeşti cu o grămadă de minciuni. Acum a venit timpul să cunosc adevărul.

Până atunci Florentyna nu-l văzuse niciodată pe Richard furios şi bănuia că trebuie să se întâmple foarte rar. Şi-a croit brusc un drum pe lângă ea şi a inspectat apartamentul. Din hol se intra într-un living spaţios, cu un frumos covor oriental. Pe masă se afla un superb ceas de pe vremea bunicilor, alături de o vază cu flori proaspete. Camera era frumoasă, chiar depăşind propria locuinţă a lui Richard.

— Extravagant loc pentru o vânzătoare, a spus Richard. Mă întreb care din iubiţi plăteşte toate astea.

Florentyna l-a plesnit atât de tare peste faţă că o durea palma.

— Cum îndrăzneşti? a spus ea. Ieşi afară din casa mea!

Când şi-a auzit propriile vorbe, a început să plângă. Nu voia ca el să plece. Niciodată. Richard a luat-o în braţe.

— O , Doamne, iartă-mă, a zis el. A fost un lucru îngrozitor ce-am spus. Te rog, iartă-mă. Mi-am ieşit din fire pentru că te iubesc atât de mult şi credeam că te cunosc aşa de bine; şi acum aflu că nu ştiu nimic despre tine.

— Richard, şi eu te iubesc, iartă-mă că te-am lovit. N-am vrut să te mint, dar nu există nimeni altcineva – ţi-o jur.

Vocea i s-a frânt.

— Am meritat-o, a spus el şi a sărutat-o.

Strâns îmbrăţişaţi s-au lăsat pe sofa şi au rămas aproape nemişcaţi câteva clipe. El i-a mângâiat părul cu tandreţe până ce lacrimile ei s-au oprit. Ajută-mă să-mi scot hainele, voia ea să spună, dar a rămas tăcută, strecurându-şi degetele printre primii doi nasturi de sus ai cămăşii. Richard părea nehotărât să facă următoarea mişcare.

— Vrei să te culci cu mine? l-a întrebat ea încet.

— Nu, i-a răspuns el. Vreau să stau treaz cu tine toată

noaptea.

Fără să vorbească, s-au dezbrăcat şi au făcut dragoste, cu sfială şi tandreţe, încercând cu disperare să se cunoască şi plăcerea să fie reciproc împărtăşită. În cele din urmă, cu capul sprijinit de umărul lui, au stat de vorbă.

— Te iubesc, a spus Richard. Te iubesc din prima clipă când ne-am întâlnit. Vrei să te căsătoreşti cu mine? Pentru că nu mă interesează cine eşti, Jessie, sau ce faci, dar ştiu că trebuie să-mi petrec restul vieţii alături de tine.

— Şi eu vreau să mă mărit cu tine, Richard, dar mai întâi trebuie să-ţi spun adevărul.

Florentyna a pus jacheta lui Richard peste trupurile lor goale şi i-a povestit totul despre ea, terminând prin a-i explica cum de ajunsese să lucreze la Bloomingdale. Când şi-a isprăvit povestea, Richard n-a scos o vorbă.

— Deja ai încetat să mă mai iubeşti? l-a întrebat ea. Acum când ştii cine sunt cu adevărat?

— Draga mea, a spus Richard foarte încet, tatăl meu îl urăşte pe tatăl tău.

— Ce vrei să spui?

— Exact asta, singura dată când am auzit numele tatălui tău menţionat în prezenţa lui, el şi-a ieşit complet din minţi, spunând că unicul ţel în viaţă al tatălui tău pare a fi dorinţa de a distruge familia Kane.

— De ce? De ce? a întrebat Florentyna şocată. Nu l-am auzit niciodată vorbind despre tatăl tău. Cum de se cunosc măcar?

A fost rândul lui Richard să-i spună Florentynei tot ceea ce-i povestise mama lui despre cearta cu tatăl ei.

— O, Dumnezeule, a spus ea. Aceasta trebuie să fi fost „neloialitatea” la care s-a referit tatăl meu când, după douăzeci şi cinci de ani, a schimbat banca la care-şi ţinea capitalul. Ce vom face?

— Le spunem adevărul, a zis Richard, că ne-am întâlnit din întâmplare, că ne-am îndrăgostit, că avem de gând să ne căsătorim şi că ei nu pot face nimic ca să ne oprească.

— Să aşteptăm câteva săptămâni, a propus Florentyna.

— De ce? a întrebat Richard. Crezi că tatăl tău te va putea convinge ca să nu te mai măriţi cu mine?

— Nu, Richard, a spus ea mângâindu-l uşor în timp ce îşi

punea iar capul pe umărul lui. Niciodată, dragul meu, dar mai bine să vedem dacă putem să le strecurăm vestea cu prudenţă, înainte de a le-o prezenta la amândoi ca un *fait accompli*[23]. În orice caz, poate că sentimentele lor nu mai sunt atât de puternice pe cât îţi imaginezi tu. La urma urmelor, ai spus că afacerea cu compania de aviaţie s-a petrecut în urmă cu aproape cinci ani de zile.

— Ura lor este la fel de puternică, ţi-o spun eu. Tatăl meu şi-ar ieşi din minţi dacă ne-ar vedea împreună, ce să mai vorbim când o să afle că vrem să ne căsătorim.

— Acesta este un motiv în plus să mai aşteptăm puţin până le dăm vestea. Vom avea timp să ne gândim cum este mai bine să facem.

El a sărutat-o din nou.

— Te iubesc, Jessie.

— Florentyna.

— Va trebui să mă obişnuiesc cu noul nume, a spus el. Te iubesc, Florentyna.

*
* *

În timpul următoarelor săptămâni, Florentyna şi Richard au aflat cât au putut de multe despre duşmănia dintre părinţii lor, Florentyna punând întrebări alese cu grijă mamei sale şi lui George Novak, iar Richard cercetând dosarele foarte ordonate ale tatălui său. Dimensiunile şi profunzimea urii lor reciproce i-au uluit. Cu fiecare nouă descoperire devenea tot mai limpede că nu le va fi deloc uşor să le dea de veste despre iubirea lor. În timpul următoarelor patru săptămâni au petrecut orice clipă liberă împreună. Richard era întotdeauna atent şi amabil şi făcea tot ce era posibil ca să-i abată mintea de la problema cu care ştiau că, până la urmă, vor trebui să se confrunte. Mergeau la teatru, la patinaj şi duminicile făceau plimbări lungi prin Central Park, totdeauna sfârşind în pat cu mult înainte de lăsarea întunericului. Florentyna chiar l-a însoţit pe Richard la un meci al echipei New York Yankees pe care ea „nu-i înţelegea” şi la Filarmonica din New York pe care „o adora”. A refuzat să creadă că Richard ştie să cânte la violoncel până când el n-a dat un

23 Fapt împlinit (fr.).

recital numai pentru ea. L-a aplaudat cu entuziasm când a terminat de cântat sonata lui favorită de Brahms, fără a observa că el rămăsese cu privirea pironită în ochii ei cenuşii.

— Trebuie să le spunem, a zis el punând arcuşul pe suportul de note şi a luat-o în braţe.

— Ştiu că trebuie. Nu vreau să-l rănesc pe tatăl meu.

A fost rândul lui să spună:

— Ştiu.

Ea i-a evitat privirea.

— Vinerea viitoare tata se va întoarce de la Washington.

— Atunci rămâne pe vineri, a spus Richard strângând-o atât de tare la piept că ea abia mai respira.

Luni dimineaţă Richard s-a întors la Harvard şi în fiecare seară au vorbit la telefon, rămânând hotărâţi că nimic nu-i va opri din drum.

Vineri, Richard a sosit la New York mai devreme ca de obicei şi a petrecut o oră cu Florentyna care îşi luase liber o jumătate de zi. Când au ajuns la intersecţia lui Fifty-seventh cu parcul s-au oprit la lumina roşie a semaforului, iar Richard s-a întors spre Florentyna şi a mai întrebat-o încă o dată dacă vrea să se căsătorească cu el. A scos apoi din buzunar o mică cutie roşie, din piele, a deschis-o şi i-a pus pe degetul al treilea de la mâna stângă un safir montat în diamante, atât de frumos că Florentynei i s-au umplut ochii de lacrimi; se potrivea perfect. Trecătorii se uitau la ei intrigaţi, văzându-i cum stăteau la colţul străzii, agăţându-se unul de celălalt şi ignorând culoarea verde a semaforului. Când, în cele din urmă, i-au dat atenţie, s-au sărutat şi au plecat în direcţii opuse, urmând să se confrunte cu părinţii lor. Au stabilit să se întâlnească în apartamentul Florentynei imediat ce dificila confruntare se va fi sfârşit. Ea a încercat să zâmbească printre lacrimi.

Florentyna a pornit spre hotelul Baron, aruncând din când în când câte o privire spre inel. Îl simţea ciudat pe deget şi avea impresia că ochii tuturor trecătorilor erau atraşi de safirul superb, iar ei i se părea că se potrivea de minune cu inelul antic, vechiul ei favorit. Fusese uluită când Richard i-l pusese pe deget. Rivalitatea dintre părinţii lor o făcuse să uite de inel şi tot ceea ce însoţea o logodnă fericită. A atins safirul încercuit de diamante şi a simţit că-i dă curaj, deşi era conştientă că mergea din ce în ce mai încet pe măsură ce se apropia de hotel.

Când a ajuns la recepţie, funcţionarul i-a spus că tatăl ei era în apartamentul lui cu George Novak. Liftul a ajuns la etajul patruzeci şi doi mult prea repede pentru Florentyna şi ea a şovăit înainte de a ieşi din el, părăsind siguranţa ce i-o oferea. A păşit pe covorul verde şi a auzit uşa liftului închizându-se în urma ei. A zăbovit o clipă pe coridor înainte de a ciocăni încet în uşa tatălui ei. Abel a deschis imediat.

— Florentyna, ce surpriză plăcută! Intră, draga mea. Nu mă aşteptam să te văd azi.

George Novak stătea lângă fereastră, cu privirile coborâte spre Park Avenue. S-a întors să-şi întâmpine fina. Ochii Florentynei îl implorau să plece. Dacă rămânea, ea ştia că-i va pieri curajul. Du-te, du-te, du-te, spunea în sinea ei. George a simţit imediat neliniştea ei.

— Trebuie să mă întorc la treabă, Abel. Are rezervare pentru seara asta un afurisit de maharajah.

— Spune-i să-şi parcheze elefanţii la Plaza, a glumit Abel. Acum că a venit şi Florentyna, rămâi şi să mai bem un pahar.

George a privit spre Florentyna.

— Nu, Abel, trebuie să plec. Omul a închiriat tot etajul treizeci şi trei. Se aşteaptă ca măcar vicepreşedintele să-l întâmpine. Noapte bună, Florentyna, a spus el sărutând-o pe obraz şi a strâns-o uşor de braţ de parcă ar fi ştiut că avea nevoie de ajutor.

George a plecat lăsându-i singuri şi, brusc, Florentyna a dorit ca el să mai fi rămas.

— Cum merge la Bloomingdale? a întrebat Abel ciufulind părul fiicei sale cu afecţiune. Le-ai spus că o să-şi piardă cel mai bun şef de raion pe care l-au avut vreodată? Cu siguranţă că au să fie surprinşi când vor auzi că slujba următoare pe care o va avea Jessie Kovats este să deschidă Baronul din Cannes.

A râs zgomotos.

— Am de gând să mă căsătoresc, a spus Florentyna întinzând timid mâna.

N-a mai putut să adauge nimic, aşa că, pur şi simplu a aşteptat reacţia lui.

— Asta este un pic cam brusc, nu crezi? a spus Abel surprins.

— Nu chiar, tată. Ne cunoaştem de câtăva vreme.

— Eu îl ştiu? L-am văzut vreodată?

— Nu, tată, nu l-ai văzut.

— De unde este? Ce sunt părinţii lui? Este polonez? De ce ai făcut o taină din existenţa lui, Florentyna?

— Nu este polonez, tată. Este fiul unui bancher.

Abel s-a făcut alb la faţă, şi-a ridicat paharul şi l-a dat peste cap dintr-o înghiţitură. Florentyna a ştiut exact ce trebuie să fi fost în mintea lui din moment ce şi-a mai turnat încă un pahar, aşa că a spus adevărul dintr-o răsuflare.

— Numele lui este Richard Kane, tată.

Abel s-a răsucit pe călcâie şi a privit-o direct în faţă.

— Este fiul lui William Kane? a întrebat el.

— Da, a spus Florentyna.

— A putut să-ţi treacă prin minte să te măriţi cu fiul lui William Kane? Ştii ce mi-a făcut omul acela mie? El este răspunzător de moartea celui mai bun prieten al meu. Da, el este omul care l-a împins pe Davis Leroy să se sinucidă şi, nefiind mulţumit cu asta, a încercat să mă declare falit. Dacă nu m-ar fi salvat David Maxton la timp, Kane mi-ar fi luat hotelurile şi le-ar fi vândut fără a mai sta nici o clipă pe gânduri. Şi unde m-aş fi aflat eu acum dacă William Kane ar fi izbutit să-şi ducă planul până la capăt? Tu ai fi fost norocoasă dacă ai fi ajuns vânzătoare la Bloomingdale. Te-ai gândit la asta, Florentyna?

— Da, tată, m-am gândit un pic şi la altceva în aceste ultime câteva săptămâni. Eu şi Richard suntem îngroziţi de câtă ură este între tine şi tatăl lui. În clipa de faţă Richard stă de vorbă cu el.

— Ei, bine, îţi pot spune exact cum o să reacţioneze, a zis Abel. O să-şi iasă din minţi. Omul acela n-o să-l lase niciodată pe preţiosul lui fiu să se însoare cu tine, aşa că, domnişoară, mai bine scoate-ţi din cap o asemenea nebunie.

Vocea i se ridica în crescendo.

— Nu pot, a spus ea plat. Ne iubim şi amândoi avem nevoie de binecuvântarea şi nu de mânia ta.

— Acum ascultă-mă cu atenţie, Florentyna, a spus Abel cu faţa roşie de furie. Îţi interzic să-l mai vezi vreodată pe acel Kane. Mă auzi?

— Da, te aud. Dar am să-l văd. N-am să mă despart de Richard pentru că tu îl urăşti pe tatăl lui.

Ea s-a trezit agăţându-se de degetul cu inel şi tremurând uşor.

— Asta n-o să se întâmple, a spus Abel. N-am să fiu

niciodată de acord cu căsătoria. Propria mea fiică să mă părăsească pentru fiul acelui ticălos Kane! Îţi spun că n-ai să te măriţi cu el.

— Nu te părăsesc. Aş fi fugit cu el dacă aş fi vrut să te părăsesc, dar n-am putut s-o fac pe la spatele tău. Am peste douăzeci şi unu de ani şi am să mă mărit cu Richard. Am de gând să-mi petrec restul vieţii alături de el. Te rog, ajută-mă, tată. Nu vrei să-l cunoşti şi atunci ai să poţi să înţelegi de ce simt ceea ce simt faţă de el?

— El n-o să-mi treacă niciodată pragul casei. Nu vreau să cunosc nici un copil al lui William Kane. Niciodată, mă auzi?

— Atunci trebuie să te părăsesc.

— Florentyna, dacă tu pleci şi te măriţi cu băiatul lui Kane, te las fără nici o leţcaie. Nici o leţcaie, mă auzi? Vocea lui Abel s-a mai domolit. Fă apel la raţiune, fată dragă, şi scoate-ţi-l de la inimă. Eşti încă tânără şi sunt o grămadă de alţi bărbaţi care ar fi bucuroşi să se însoare cu tine.

— Eu nu vreau o grămadă de bărbaţi, a spus Florentyna. Am întâlnit bărbatul cu care vreau să mă mărit şi nu este vina lui că este fiul tatălui său. Nici unul dintre noi nu ne-am ales taţii.

— Dacă familia mea nu este suficient de bună pentru tine, atunci pleacă, a spus Abel. Şi jur că n-o să las să se rostească numele tău în faţa mea niciodată. S-a răsucit pe călcâie şi s-a îndreptat spre fereastră. Pentru ultima oară te previn, Florentyna, nu te mărita cu băiatul acela.

— Tată, noi o să ne căsătorim. Deşi amândoi suntem trecuţi de vârsta când avem nevoie de consimţământul tău, noi, totuşi, îţi cerem acordul.

Abel şi-a desprins privirile de pe fereastră şi s-a îndreptat spre ea.

— Eşti gravidă? Ăsta e motivul? Eşti obligată să te măriţi?

— Nu, tată.

— Te-ai culcat cu el? a întrebat-o Abel, întrebarea a şocat-o pe Florentyna, dar n-a ezitat.

— Da, a răspuns ea. De mai multe ori.

Abel a ridicat braţul şi a plesnit-o peste faţă. Brăţara de argint i-a intrat în colţul buzei şi Florentyna a fost gata să cadă. Sângele a început să i se prelingă pe barbă. Ea s-a întors şi a fugit din cameră plângând. La lift s-a rezemat pe perete, oprindu-şi sângele cu o batistă. Uşa liftului s-a deschis şi George a ieşit afară. Pentru o fracţiune de secundă Florentyna i-a văzut

expresia uluită de pe chip când ea a păşit în lift şi a apăsat pe buton. În timp ce George se uita la ea năuc, neînţelegând de ce plânge, uşile liftului s-au închis.

Odată ajunsă în stradă, a luat un taxi şi s-a dus direct la apartamentul ei. Richard era deja acolo aşteptând-o sub porticul de la intrare cu capul plecat şi arătând mizerabil.

Florentyna a sărit din taxi şi a alergat spre el. Odată ajunşi sus, ea a deschis uşa apartamentului şi a închis-o repede în urma lor, simţind o binecuvântată siguranţă.

— Te iubesc, Richard.

— Şi eu te iubesc, a spus Richard îmbrăţişând-o.

— Nu mai trebuie să te întreb cum a reacţionat tatăl tău.

— Niciodată nu l-am văzut aşa de furios, a spus Richard. L-a numit pe tatăl tău mincinos şi escroc şi a spus că nu e nimic altceva decât un polonez imigrant şi un parvenit. M-a întrebat de ce nu mă însor cu cineva dintr-o familie la fel de onorabilă ca a mea.

— Şi tu ce i-ai răspuns?

— I-am spus că nici o prietenă din familiile de viţă nobilă din Boston şi New York nu este nici măcar la degetul tău cel mic, la care el şi-a ieşit total din minţi.

Cât timp a vorbit Richard, Florentyna nu s-a desprins din braţele lui.

— Apoi m-a ameninţat că nu-mi va da nici un ban dacă mă însor cu tine, a continuat el. Când au să înţeleagă că nu ne pasă de banii lor? Am încercat să apelez la mama pentru sprijin, dar nici ea nu l-a putut domoli. El a insistat ca mama să plece din cameră. Niciodată nu l-am văzut tratând-o pe mama astfel. Ea plângea, ceea ce n-a făcut decât să-mi întărească hotărârea. L-am părăsit fără a mai aştepta să-şi termine fraza. Dumnezeu ştie, sper că n-o să se descarce pe Virginia şi Lucy. La tine ce s-a întâmplat de ai plecat?

— Tata m-a lovit, a spus Florentyna foarte încet. Pentru prima oară în viaţa mea. Cred că are să te omoare dacă ne găseşte împreună. Richard, dragul meu, trebuie să plecăm imediat de aici, înainte ca el să afle unde suntem şi este foarte probabil ca să încerce mai întâi aici. Îmi este atât de teamă.

— Nu ai de ce te teme, Florentyna. Vom pleca în seara asta şi vom merge cât mai departe posibil şi la naiba cu ei amândoi.

— Cât de repede poţi să-ţi împachetezi?

— Nu am ce, a spus Richard. Acum nu mă pot întoarce acasă. Strânge-ţi tu lucrurile şi apoi plecăm. Am la mine cam o sută de dolari. Te trage inima să te măriţi cu un bărbat care n-are decât o sută de dolari?

— Cred că o vânzătoare cam la atât poate spera – şi dacă te gândeşti că visam să fiu o femeie întreţinută. Mai încolo ai să pretinzi şi zestre, a adăugat Florentyna în timp ce cotrobăia prin poşetă. Ei bine, am două sute doisprezece dolari şi o carte de credit, aşa că îmi eşti dator cincizeci şi şase de dolari, Richard Kane, dar la plată îţi cer dobândă un dolar pe an.

În treizeci de minute Florentyna terminase de împachetat. Apoi s-a aşezat la birou, a scris în grabă câteva rânduri şi a lăsat plicul pe măsuţa de lângă pat.

Richard a chemat un taxi. Florentyna a fost încântată când a văzut cât de stăpân pe sine este Richard în situaţii critice şi cât de bine acţionează, ceea ce a făcut-o să se simtă mai relaxată.

La aeroport au cumpărat bilete pentru San Francisco; l-au ales, pur şi simplu, pentru că era punctul cel mai îndepărtat de pe harta Americii.

La ora şapte şi jumătate, avionul Super Constellation 1049 a început pregătirile de decolare pentru zborul ce va dura şapte ore.

Richard a ajutat-o pe Florentyna să-şi pună centura de siguranţă. Ea i-a zâmbit.

— Ştii cât de mult te iubesc, domnule Kane?

— Da, cred că da – doamnă Kane, a răspuns el.

34

Abel şi George au ajuns la apartamentul Florentynei din Fast Fifty-seventh Street la câteva minute după ce ea şi Richard plecaseră la aeroport. Lui Abel deja îi părea rău că o lovise pe fiica lui. Nici nu voia să se gândească la ce va însemna viaţa lui fără unicul său copil. Îşi zicea în sinea lui că, dacă ar ajunge înainte de a fi prea târziu, ar putea cu blândeţe s-o convingă să nu se mărite cu băiatul lui Kane. Voia să-i ofere orice, numai să oprească această căsătorie.

George a sunat la sonerie în timp ce Abel stătea în faţa uşii. N-a răspuns nimeni. George a apăsat butonul din nou şi ei au mai aşteptat puţin, apoi Abel a folosit cheia pe care Florentyna i-o lăsase pentru cazuri de urgenţă. Au scotocit locul, fără ca vreunul dintre ei să se aştepte ca s-o găsească.

— Cred că abia ce-a plecat, a spus George când i s-a alăturat lui Abel în dormitor.

— Da, dar unde? a întrebat Abel, apoi a văzut plicul de pe noptieră ce-i era adresat.

Şi-a amintit ultima scrisoare ce-i fusese lăsată pe măsuţa de lângă patul în care nu dormise nimeni. A deschis-o:

Dragă tată,

Te rog iartă-mă, pentru că am fugit, dar eu îl iubesc din adâncul inimii pe Richard şi n-am să renunţ la el din cauza urii tale faţă de tatăl lui. Ne vom căsători imediat şi n-ai să poţi să ne opreşti. Dacă vei încerca să-i faci vreun rău, mă vei răni pe mine. Nici unul dintre noi nu avem de gând să ne întoarcem în New York până nu ai pus capăt duşmăniei fără sens dintre familia noastră şi familia Kane. Te iubesc mai mult decât ai să-ţi dai seama vreodată şi întotdeauna îţi voi fi recunoscătoare pentru tot ce-ai făcut pentru mine. Mă rog Cerului ca această scrisoare să nu fie sfârşitul relaţiei noastre şi sper că ai să te răzgândeşti. „Nu căuta niciodată vântul pe ogor – n-are rost să încerci să găseşti ceva ce s-a dus”.

Fiica ta care te iubeşte,
Florentyna

Abel s-a prăbuşit pe pat şi i-a dat scrisoarea lui George,

care a citit cele câteva rânduri scrise de mână şi a întrebat:

— Pot să te ajut cu ceva?

— Da, George. Îmi vreau fiica înapoi, chiar dacă asta înseamnă să tratez direct cu ticălosul aceia de Kane. Nu sunt sigur decât de un lucru: el va vrea ca această căsătorie să fie oprită, indiferent de sacrificiile pe care trebuie să le facă. Caută-l la telefon.

Lui George i-a trebuit ceva timp ca să afle numărul lui William Kane care nu figura în carte. Ofiţerul de serviciu de noapte de la banca Lester i l-a dat până la urmă la insistenţele lui George care i-a spus că este o urgenţă de familie. Abel stătea tăcut pe marginea patului cu scrisoarea Florentynei în mână, amintindu-şi că atunci când era mică, el o învăţase vechiul proverb polonez pe care ea i-l citase în scrisoare. Când George a sunat la familia Kane, a răspuns o voce de bărbat.

— Pot vorbi cu domnul Kane? a întrebat George.

— Cine să-i spun că-l caută? a întrebat vocea imperturbabilă.

— Domnul Abel Rosnovski, a răspuns George.

— Am să văd dacă este acasă, domnule.

— Cred că era valetul lui Kane. S-a dus să-l aducă, i-a spus George lui Abel în timp ce-i pasa telefonul.

Abel a aşteptat bătând toba pe măsuţa de lângă pat.

— William Kane la aparat.

— Aici este Abel Rosnovski.

— Într-adevăr? Tonul lui William era de gheaţă. Şi de când anume ai pus la cale căsătoria fiicei tale cu fiul meu? Fără nici o îndoială atunci când n-ai reuşit să-mi ruinezi banca, nu?

— Nu fi idiot... Abel s-a abţinut cu efort. Vreau ca această căsătorie să nu aibă loc tot atât de mult ca şi tine. N-am încercat niciodată să-ţi iau fiul. N-am auzit decât astăzi de existenţa lui. Îmi iubesc fiica mai mult decât te urăsc pe tine şi nu vreau s-o pierd. Nu putem să ne vedem şi să găsim o soluţie?

— Nu, a răspuns Kane. Cândva, în trecut ţi-am pus aceeaşi întrebare, domnule Rosnovski, şi dumneata mi-ai spus foarte explicit unde şi când ai să mă vezi. Pot să aştept până atunci şi sper că dumneata vei fi primul acolo, nu eu.

— Ce rost are să ne râcâim acum pentru ce-a fost în trecut, Kane? Dacă ştii unde sunt, poate că îi putem opri. Şi tu doreşti asta. Sau eşti atât de mândru că stai deoparte şi priveşti cum fiul tău se-nsoară cu fiică-mea în loc să mă ajuţi...?

Telefonul s-a închis în momentul când a rostit cuvântul „să mă ajuţi”. Abel şi-a îngropat capul în mâini şi a plâns. George l-a luat şi l-a dus înapoi la hotelul Baron.

În noaptea aceea şi în ziua următoare Abel şi-a bătut capul în fel şi chip să găsească o cale de a da de urmele Florentynei. Chiar a sunat-o pe mama ei, care a recunoscut că Florentyna îi spusese despre Richard Kane.

— El pare un tip destul de drăguţ, a adăugat ea ca să-l întărâte.

— Ştii unde se află acum? a întrebat-o Abel nerăbdător.

— Da.

— Unde?

— Află singur.

Un alt telefon i s-a închis în nas.

Abel a dat anunţuri în ziare şi a cumpărat chiar un spaţiu la radio. A încercat să implice poliţia, dar ei nu puteau apela la celelalte secţii din ţară din moment ce ea avea peste douăzeci şi unu de ani. Din partea ei n-a venit nici un mesaj. În cele din urmă, el a trebuit să recunoască în sinea lui că, atunci când o va găsi, ea va fi fără nici o îndoială, măritată cu fiul lui Kane.

A recitit scrisoarea de multe ori şi a hotărât să nu încerce niciodată să-i facă vreun rău băiatului. Dar cu tatăl, asta era o cu totul altă poveste. El, Abel Rosnovski, îi căzuse în genunchi şi-l implorase, iar ticălosul nici măcar nu ascultase. Abel a jurat că, atunci când i se va ivi prilejul, va termina cu William Kane odată şi pentru totdeauna. George a început să se teamă de intensitate urii prietenului său.

— Să-ţi anulez plecarea în Europa? l-a întrebat el.

Abel uitase complet că trebuia s-o însoţească pe Florentyna în Europa la sfârşitul lunii când ea îşi va fi terminat cei doi ani la Bloomingdale. Ea trebuia să deschidă Baronul din Edinburgh şi Baronul din Cannes. Acum nici nu-i mai păsa cine va deschide şi ce, sau dacă, până la urmă, hotelurile se vor mai inaugura.

— Nu pot s-o anulez, a răspuns Abel. Trebuie să mă duc şi să deschid eu hotelurile, dar, George, cât sunt plecat, află-mi exact unde este Florentyna, dar fără să ajungă la urechile ei. Nu trebuie să creadă că o spionez; dacă află n-are să mi-o ierte niciodată. Cel mai sigur este să încerci la Zaphia, dar fii cu mare băgare de seamă pentru că ea o să vrea să profite de tot ce s-a

întâmplat. Este clar că i-a povestit Florentynei tot ce ştia despre Kane.

— Vrei ca Osborne să facă ceva cu acţiunile Kane?

— Nu, nimic deocamdată. Acum nu este momentul potrivit să termin cu Kane. Când o fac, vreau să fiu sigur că va fi definitiv. Să-l lăsăm pe Kane, deocamdată. Pot oricând să mă întorc la el. Acum concentrează-ţi toate forţele ca să o găseşti pe Florentyna.

George i-a promis lui Abel că o să afle până la întoarcerea lui.

*
* *

Abel a deschis Baronul din Edinburgh trei săptămâni mai târziu. Situat pe o colină, dominând Atena nordului, hotelul arăta de-a dreptul magnific. Întotdeauna lucrurile mărunte îl speriaseră cel mai mult pe Abel când deschidea un nou hotel şi mereu avea grijă să le verifice la sosire; un mic scurt-circuit la comutatorul electric provocat de mocheta sintetică; serviciul la cameră care nu funcţionează prompt; o somieră prea moale pentru cineva prea gras sau prea înalt. Presa a scos imediat în evidenţă faptul că fusese aşteptată Florentyna Rosnovski, fiica Baronului din Chicago, să îndeplinească ceremonia de deschidere. Una din rubricile de scandal din *The Sunday Express* a făcut aluzie la o dezbinare în familie şi relata că Abel nu fusese în verva şi exuberanţa lui obişnuită. Abel a negat neconvingător, spunând, aşa cum îl sfătuise agentul său pentru relaţii cu publicul, că trecuse de cincizeci de ani, vârstă la care trebuie să devii mai ponderat. Presa n-a putut fi convinsă, iar în ziua următoare *The Daily Miror* a tipărit o fotografie cu o placă de bronz descoperită la gunoi, pe care era gravat:

Edinburgh Baron
deschis de
Florentyna Rosnovski
17 octombrie 1957

Abel a luat avionul spre Cannes. Un alt hotel splendid, cu faţa orientată spre Mediterana, dar tot nu i-a ajutat să şi-o scoată pe Florentyna din minte. O altă placă aruncată la gunoi,

de data asta în franceză. Inaugurările au fost complet neinteresante fără ea.

Abel a început să se teamă că s-ar putea să-şi petreacă tot restul vieţii fără ca să-şi mai vadă vreodată fiica. Ca să-şi omoare singurătatea s-a culcat cu femei care l-au costat o avere şi cu altele la un preţ derizoriu. Nimic nu l-a ajutat. Singura persoană pe care a iubit-o cu adevărat aparţinea acum fiului lui William Kane. Franţa n-a mai prezentat nici un amuzament pentru el şi, imediat ce şi-a terminat afacerile, a luat avionul spre Bonn unde a definitivat tranzacţiile pentru terenul pe care va fi construit primul Baron din Germania. A ţinut permanent legătura cu George prin telefon, dar Florentyna tot nu fusese găsită şi aflase unele veşti despre Henry Osborne, care-l neliniştiseră.

— Din nou este înglodat în datorii la bookmakeri, i-a spus George.

— Ultima oară l-am avertizat că n-am să-i plătesc datoriile, a spus Abel. De când şi-a pierdut locul în Congres n-a fost de nici un folos nimănui. Cred că va trebui să mă ocup de această problemă când mă întorc.

— A început să facă ameninţări, a spus George.

— Nu este o noutate. Niciodată, în trecut, nu m-am temut de ele, a adăugat Abel. Spune-i că, indiferent ce vrea, va trebui să aştepte până la întoarcerea mea.

— Când crezi că ai să fii aici? l-a întrebat George.

— Peste trei săptămâni, cel mult patru. Vreau să caut nişte terenuri în Turcia şi Egipt. Hilton deja a început să construiască acolo, aşa că vreau să aflu de ce. Apropo, George, consilierii mi-au spus că n-ai să mai poţi lua legătura cu mine după ce ajung în Orientul Mijlociu. Nenorociţii aceia de arabi n-au catadicsit să-şi instaleze telefoane să comunice între ei, iar cu străinătatea nici atât, aşa că te las să dirijezi, ca de obicei până la întoarcerea mea.

Abel a petrecut peste trei săptămâni căutând terenuri pentru noile hoteluri în toate statele arabe. Consilierii lui locali erau din armată, majoritatea pretinzând că sunt prinţi, fiecare asigurându-l pe Abel că are o influenţă sigură asupra ministrului cheie, fiindu-i un prieten foarte apropiat, sau, mai bine zis, un văr mai îndepărtat. Totuşi, întotdeauna respectivul s-a dovedit a fi nu ministrul care dădea aprobările sau era un văr prea îndepărtat. Singura concluzie temeinică la care a ajuns Abel

după douăzeci şi trei de zile de praf, nisip, căldură şi apă gazoasă, nu whisky, a fost aceea că dacă previziunile consilierilor săi asupra rezervelor de petrol din Orientul Mijlociu erau corecte, statele din Golf vor avea nevoie de hoteluri multă vreme de acum încolo, iar grupul Baron trebuia să-şi facă planurile cu grijă dacă ţinea să nu scape acest teren. Prin numeroşii lui prinţi, Abel a reuşit să găsească o mulţime de terenuri pe care să construiască hoteluri, dar n-a avut vreme să descopere care dintre ei avea putere reală în faţa autorităţilor. El era împotriva mitei numai atunci când banii ajungeau pe mâini greşite. Cel puţin în America, Henry Osborne ştia întotdeauna care anume dintre oficialităţi trebuiau implicate. Abel a înfiinţat un mic birou în Bahrein, dar a ţinut să fie foarte clar înţeles de reprezentanţii săi locali că el era în căutarea unor terenuri în toată lumea arabă şi nu a unor prinţi său veri de miniştri.

A luat apoi avionul spre Istanbul, unde a găsit aproape imediat locul perfect pe care să construiască un hotel pe malul Bosforului, la numai o sută de iarzi de Ambasada Britanică. În timp ce contempla ultimul teren cumpărat, gândurile i s-au întors în trecut, la vremea când fusese pentru ultima oară aici. Şi-a încleştat pumnul pe încheietura mâinii drepte. Auzea din nou strigătele mulţimii, fiind cuprins de groază şi având senzaţia de leşin, deşi trecuseră mai bine de treizeci de ani de atunci.

Obosit de atâtea călătorii, Abel a luat avionul spre New York. În timpul zborului, care parcă nu se mai sfârşea, Abel n-a gândit la altceva decât la Florentyna, întrebându-se dacă George reuşise s-o găsească. Ca de obicei, George îl aştepta la ieşirea din vamă. Nu putea descifra nimic pe chipul lui.

— Care sunt veştile? l-a întrebat Abel pe când urca în Cadillac, iar şoferul punea valizele în portbagaj.

— Unele bune, altele proaste, a spus George apăsând un buton care-a pus în mişcare geamul ce separa şoferul de locurile din spate. Florentyna a păstrat tot timpul legătura cu mama sa. Locuieşte într-un mic apartament în San Francisco.

— S-a căsătorit? a întrebat Abel.

— Da, a spus George.

Câteva clipe nici unul n-a mai vorbit.

— Dar băiatul lui Kane? a întrebat Abel.

— A găsit o slujbă la o bancă. Se pare că multă lume i-a închis uşile în nas pentru că nu şi-a terminat cursurile post-universitare de la Harvard, iar tatăl lui a refuzat să-i dea

referinţe. Sunt foarte puţini cei care să se încumete să-i ofere o slujbă dacă, prin aceasta, pierd relaţiile de afaceri cu tatăl lui. În cele din urmă, a fost angajat casier la Bank of America, un post sub nivelul calificării sale.

— Şi Florentyna?

— Lucrează ca director adjunct într-un magazin de modă numit „Wayout Columbus" lângă parcul Golden Gate. Face tot felul de încercări să împrumute bani de la diverse bănci.

— De ce? Are necazuri? a întrebat Abel neliniştit.

— Nu, caută capital ca să-şi deschidă propriul ei magazin.

— Cât îi trebuie?

— Doar treizeci şi patru de mii de dolari pentru închirierea unei mici clădiri pe Nob Hill.

Abel s-a lăsat pe bancheta din spate, reflectând la ce-i spusese George, bătând darabana cu degetele-i boante pe geamul maşinii.

— George, ocupă-te ca ea să primească banii aceia. Fă ca tranzacţia să pară ca un împrumut obişnuit acordat de bancă şi ia toate măsurile să nu afle că eu sunt acel care o susţine. A continuat să bată cu degetele în geam. Asta trebuie să rămână numai între noi doi, George.

— Aşa cum zici tu, Abel.

— Şi ţine-mă la curent cu orice mişcare face, oricât ar fi de neînsemnată.

— Dar în privinţa lui?

— El nu mă interesează, a spus Abel. Şi acum, care sunt veştile proaste?

— Din nou avem necazuri cu Osborne. Se pare că datorează o mulţime de bani pretutindeni. Şi sunt aproape sigur că singura lui sursă de venit în momentul de faţă eşti tu. A început să facă ameninţări transparente precum că ai fi oferit mită pe vremea când puneai grupul pe picioare. Zice că păstrează toate acele documente din zilele când te-a întâlnit prima oară şi când ţi-a plătit în plus după incendiul de la vechiul Richmond din Chicago, iar acum dosarul lui este gros de un lat de palmă.

— Dimineaţă mă ocup de Henry, a spus Abel.

În restul drumului prin Manhattan, George l-a pus la curent pe Abel cu situaţia celorlalte hoteluri din grup care mergeau bine toate, cu excepţia confiscării Baronului din Lagos după o altă

lovitură de stat. Asta niciodată nu l-a înspăimântat pe Abel.

În dimineaţa următoare Abel l-a văzut pe Henry Osborne. Părea îmbătrânit şi obosit, iar faţa cândva netedă şi chipeşă, acum era brăzdată adânc de riduri. N-a pomenit nimic de dosarul gros de un lat de palmă.

— Am nevoie de ceva bani pentru că trec printr-o perioadă proastă, a spus Henry. Am avut ghinion.

— Din nou, Henry? La anii tăi ar trebui să ştii mai bine. Eşti născut să pierzi şi la cărţi, şi la femei. Cât îţi trebuie de data asta?

— Zece mii m-ar salva, a răspuns Henry.

— Zece mii, a repetat Abel. Ce gândeşti că sunt eu, mină de aur? Ultima oară ai vrut doar cinci mii.

— Este inflaţie, a spus Henry încercând să râdă.

— Asta este pentru ultima oară, mă înţelegi? a spus Abel scoţând carnetul de cecuri. O singură dată dacă mai vii să-mi ceri, Henry, şi te scot din consiliul de administraţie, din funcţia de director, şi rămâi fără nici o leţcaie.

— Abel, noi suntem prieteni. Jur că n-am să-ţi mai cer niciodată, îţi promit, absolut niciodată. Henry a luat o Romeo y Julliyta din cutia de ţigări, cu umidificator de pe masă, din faţa lui Abel şi a aprins-o. Mulţumesc, Abel, n-o să regreţi niciodată hotărârea pe care ai luat-o.

Henry a plecat pufăind din trabuc, dând nas în nas cu George care tocmai intra în birou. George a aşteptat să se închidă uşa.

— Cum a fost cu Henry?

— Am cedat pentru ultima oară, a spus Abel. Nu ştiu de ce – dar m-a costat zece mii.

— Dumnezeule, mă simt de parcă aş fi fratele fiului risipitor, a spus George. Pentru că el o să vină din nou. Pot să pun pariu cu tine.

— Mai bine nu, a zis Abel; pentru că voi termina definitiv cu el. Indiferent ce-a făcut pentru mine în trecut, acum suntem chit. Ce veşti mai ai de la Florentyna?

— Florentyna este bine, dar tu ai avut dreptate în privinţa Zaphiei: merge în fiecare lună ca să-i vadă.

— Afurisită femeie!

— Şi doamna Kane a fost pe la ei de câteva ori, a adăugat George.

— Şi Kane?

— Deloc.

— Acesta e singurul lucru pe care îl avem în comun, a spus Abel.

— Am făcut un aranjament pentru ea la Crocker National Bank din San Francisco, a continuat George. Cam acum o săptămână a solicitat un împrumut de acolo. Acordul va apărea ca o tranzacţie obişnuită pentru împrumuturi, fără favoruri speciale. De fapt, ei îi cer o dobândă cu jumătate de procent mai mare, aşa că nu va fi pentru ea nici un motiv de suspiciune. Ceea ce nu va şti ea niciodată este că împrumutul este garantat de tine.

— Mulţumesc, George, asta-i perfect. Pun pariu cu tine pe zece dolari că ea o să-şi achite împrumutul în doi ani şi n-o să mai ceară niciodată altul. George, ţine-mă la curent cu ce face, absolut totul.

35

În timp ce studia raportul trimestrial al lui Thaddeus Cohen, William se simţea edificat asupra tuturor problemelor, numai un singur lucru îl îngrijora. De ce Abel Rosnovski nu făcea nici o mişcare în privinţa acţiunilor de la banca Lester? William n-avea cum să nu-şi amintească faptul că el încă poseda şase procente din capitalul băncii şi cu încă două procente în plus putea invoca articolul şapte din regulamentul intern al băncii Lester. Îi venea greu să creadă că Rosnovski încă se temea de legile S.E.C., mai cu seamă că Eisenhower se instalase la Casa Albă pentru al doilea mandat şi nu manifestase nici un interes până acum în a continua investigaţiile iniţiale.

William a fost încântat când a citit că Henry Osborne avea din nou probleme financiare şi că Rosnovski continua să-l scoată din încurcături. William se întreba pentru câtă vreme o va mai face şi cu ce îl avea Henry pe Rosnovski la mână. Să aibă, oare, suficiente probleme ale lui proprii, încât să-l fi lăsat în pace pe William Kane? Raportul lui Cohen evidenţia progrese la cele opt hoteluri pe care Rosnovski le construia în lume. Singur Baronul din Londra mergea în pierdere, iar cel din Lagos nu funcţiona; dar altfel, Rosnovski devenea din ce în ce mai puternic. William a recitit notiţa tăiată din *The Sunday Express* care menţiona că Florentyna Rosnovski nu luase parte la deschiderea Baronului din Edinburgh şi gândurile i s-au îndreptat spre fiul său. Apoi a încuiat dosarul cu raportul lui Cohen în safe, convins că nu era nimic important în el care să-l îngrijoreze. Şoferul l-a dus acasă cu maşina.

William a regretat că şi-a ieşit din fire faţă de Richard. Deşi n-o voia pe fata lui Rosnovski, îi părea rău că îi întorsese spatele unicului său fiu într-un mod atât de irevocabil. Kate pledase în numele lui Richard şi avusese o lungă şi amarnică ceartă cu William – lucru rar întâlnit în căsnicia lor – fără a ajunge la nici un rezultat. Kate a încercat orice tactică, de la vorbele blânde până la lacrimi, dar nimic nu părea să-l clintească pe William din hotărârea lui. Şi Virginiei şi lui Lucy le era dor de fratele lor.

— Nu va mai fi nimeni care să aibă un punct de vedere critic în privinţa picturilor mele, s-a plâns Virginia.

— Adică dur vrei să spui? a întrebat-o Kate.

Virginia a încercat să zâmbească.

Lucy obişnuia să se încuie în baie, să dea drumul la robinet şi să-i scrie în taină scrisori lui Richard, care niciodată n-a putut afla de ce ele întotdeauna păreau jilave. Nimeni nu îndrăznea să pronunţe numele lui Richard în casă, în faţa lui William.

El a încercat să petreacă mai mult timp la bancă, lucrând ore în şir cu speranţa că l-ar putea ajuta. Dar n-a fost de nici un folos. Banca din nou avea nevoie de energia lui exact în momentul când el simţea că-i trebuie mai multă odihnă. Numise încă şase noi vicepreşedinţi, sperând că-i vor mai lua din sarcinile care apăreau pe umerii lui. Dar s-a dovedit a fi contrariu. Ei însemnau mai multă muncă, mai multe decizii pentru el de luat, iar cel mai bun dintre ei, Jake Thomas, deja părea un viitor candidat pentru postul lui William de preşedinte, dacă Richard nu renunţa la fata lui Rosnovski. Deşi profiturile băncii continuau să crească în fiecare an, William s-a trezit că nu mai era interesat în a face bani de dragul banilor. Probabil că acum şi el se confrunta cu aceeaşi problemă cu care se confruntase şi Charles Lester; nu mai avea cui să lase averea şi preşedinţia băncii, din moment ce-l îndepărtase pe Richard din viaţa lui şi îşi modificase testamentul.

*
* *

În anul când îşi sărbătoreau nunta de argint, William a hotărât să petreacă o lungă vacanţă cu Kate şi cu fetele în Europa în speranţa că va putea să şi-l scoată din gând pe Richard. Au zburat la Londra cu un Boeing 707 şi au stat la Ritz. Hotelul le-a adus în minte multe amintiri fericite despre prima călătorie a lui William cu Kate în Europa. Au făcut o excursie sentimentală la Oxford şi le-au arătat fetelor colegiile şi apoi au mers la Stratford-on-Avon să vadă *Richard al treilea* cu Laurence Olivier. Toţi doreau ca regele să fi avut un alt nume.

Plecând de la Stratford s-au oprit la biserica din Henley-on-Thames unde se căsătoriseră William şi Kate. Ar fi stat din nou la Bell Inn, dar iarăşi era o singură cameră liberă. În drum spre Londra, William şi Kate s-au contrazis dacă numele reverendului care-i cununase fusese Dukesbury sau Tukesbury.

Când s-au apropiat de Ritz tot nu reuşiseră să ajungă la o concluzie mulţumitoare. Cu un sigur lucru au fost de acord: noul acoperiş al bisericii parohiale se deteriorase mult.

William a sărutat-o cu tandreţe pe Kate când s-au urcat în pat în seara aceea.

— A fost cea mai bună investiţie de cinci sute de lire pe care am făcut-o vreodată, a spus el.

După ce au văzut fiecare loc din Anglia pe care orice turist american care se respectă ar trebui să-l viziteze, dar mulţi n-o fac, au luat avionul spre Italia. La Roma, când au serbat ziua de naştere a Virginiei, fetele au băut prea mult vin italian prost şi noaptea le-a fost rău, în schimb, William a mâncat prea multe paste şi s-a îngrăşat cu şapte livre. Toţi ar fi fost mult mai fericiţi dacă ar fi putut aborda subiectul tabu – Richard. În noaptea aceea, Virginia a plâns, iar Kate a încercat s-o consoleze.

— De ce nu-i spune cineva tatei că unele lucruri sunt mai importante decât mândria? întreba mereu Virginia.

Kate nu avea nici un răspuns.

Când s-au întors la New York, William era odihnit şi ardea de nerăbdare să se întoarcă la bancă şi să se cufunde iarăşi în muncă. În şapte zile a slăbit cu şapte livre.

Pe măsură ce lunile treceau, simţea că lucrurile intrau în rutina obişnuită, care, însă, a dispărut când Virginia l-a anunţat că avea de gând să se căsătorească cu un student de la University of Virginia Law School. Vestea a fost un adevărat şoc pentru William.

— Dar ea nu este încă destul de mare, a spus el.

— Virginia are douăzeci şi doi de ani, i-a spus Kate. Ea nu mai este un copil, William. Ce-ai zice dacă ai ajunge bunic? a adăugat ea regretând vorbele imediat ce i-au ieşit din gură.

— Ce vrei să spui? a întrebat-o William îngrozit. Virginia este gravidă, nu-i aşa?

— Doamne, Dumnezeule, nu, a spus Kate şi apoi pe un ton foarte blând a adăugat de parcă abia ar fi aflat: Richard şi Florentyna au un copil.

— De unde ştii?

— Richard mi-a scris, a răspuns Kate. William, n-a venit timpul ca să-l ierţi?

— Niciodată, a răspuns William şi a ieşit furios din casă.

Kate a oftat îngrijorată: el nici măcar nu întrebase dacă copilul era băiat sau fată.

*
* *

Nunta Virginiei a avut loc anul următor la biserica Trinity din Boston într-o frumoasă după amiază de primăvară, pe la sfârşitul lui martie. William a fost întru totul de acord cu David Telford, tânărul avocat pe care-l alesese Virginia spre a-şi petrece viaţa alături de el.

Virginia dorise ca Richard să fie cavaler de onoare şi Kate îl implorase pe William să-l invite, dar a refuzat cu încăpăţânare. El a vrut să spună „da”, dar ştia că Richard nu va accepta în ruptul capului să vină fără fata lui Rosnovski. În ziua nunţii, Richard a trimis un cadou şi o telegramă sorei lui. William n-a permis ca telegrama să fie citită la petrecerea ce a urmat cununiei religioase.

Partea a V-a

36

Abel stătea singur în biroul său de la etajul patruzeci şi doi în hotelul Baron din New York, aşteptându-l pe cel care trebuia să strângă donaţiile pentru campania lui Kennedy. Omul deja întârziase douăzeci de minute. Când a intrat secretara, Abel bătea nervos darabana cu degetele pe masă.

— Domnul Vincent Hogan a sosit.

— Pofteşte, domnule Hogan, a spus el şi l-a bătut pe umăr pe tânărul chipeş. Ce mai faci?

— Bine, domnule Rosnovski. Îmi pare rău că am întârziat puţin, a spus el cu un vădit accent bostonian.

— Nici n-am observat, a spus Abel. Doreşti să bei ceva, domnule Hogan?

— Nu, mulţumesc, domnule Rosnovski. Încerc să nu beau când trebuie să văd atâţia oameni într-o singură zi.

— Ai perfectă dreptate. Sper că nu te deranjează dacă eu iau un pahar, a spus Abel. Astăzi nu mi-am planificat să văd prea mulţi oameni.

Hogan a râs ca un om care ştia că astăzi era ziua când trebuia să asculte glumele celor pe care-i vizita. Abel şi-a turnat un pahar de whisky.

— Ei bine, cu ce-ţi pot fi de folos, domnule Hogan?

— Domnule Rosnovski, noi sperăm că partidul poate din nou conta pe sprijinul dumneavoastră.

— După cum ştii, domnule Hogan, eu întotdeauna am fost un democrat, l-am sprijinit pe Franklin D. Roosevelt, Harry Truman şi Adlai Stevenson, deşi n-am înţeles niciodată de ce Adlai jumătate din timp şi-l irosea vorbind.

Amândoi bărbaţii s-au prefăcut a râde.

— De asemenea, mi-am ajutat vechiul prieten din Chicago, Dick Daley şi l-am sprijinit pe tânărul Ed Muskie – ştii, fiul emigrantului polonez – demult în '54, în campania de guvernator al statului Maine.

— Nimeni nu tăgăduieşte, domnule Rosnovski, că aţi fost un susţinător loial al partidului în trecut, a spus Vincent Hogan pe un ton care arăta că timpul pentru discuţiile de convenienţă

se terminase. De asemenea, ştim că democraţii, printre care fostul congresman Osborne, v-au acordat favoruri substanţiale în schimb. Nu cred că este necesar să intru în detalii pentru acel mic incident neplăcut.

— Astea s-au întâmplat cu mult timp în urmă, a spus Abel.

— Sunt de acord, a zis domnul Hogan şi, deşi mai toţi multimilionarii nu ies basma curată dacă le scormoneşti afacerile cu atenţie, dumneavoastră veţi fi primul care veţi recunoaşte că va trebui să fim extrem de atenţi. Candidatul, sper că veţi înţelege, nu-şi poate permite să-şi asume nici un risc personal cu atât de puţin înaintea alegerilor. În acest stadiu al campaniei electorale, lui Nixon i-ar pica tocmai bine un scandal.

— Noi ne înţelegem unul pe celălalt foarte clar, domnule Hogan. Acum spune-mi cam la cât te aştepţi de la mine pentru campania electorală?

— Am nevoie de ultimul bănuţ. Nixon strânge fonduri din toată ţara şi cursa pentru Casa Albă este foarte strânsă pentru omul nostru.

— Ei bine, am să-l sprijin pe Kennedy, a spus Abel, dacă şi el mă ajută pe mine. Este simplu ca bună ziua.

— Va fi încântat să vă sprijine, domnule Rosnovski. Noi cu toţii ne dăm seama că sunteţi un stâlp al comunităţii poloneze şi senatorul Kennedy personal este conştient de poziţia curajoasă pe care aţi adoptat-o în folosul conaţionalilor dumneavoastră care încă se mai află în lagăre de muncă, dincolo de Cortina de Fier, ca să nu mai vorbim despre meritele pe care le-aţi avut în timpul războiului. Am fost autorizat să vă comunic că deja candidatul nostru a fost de acord să deschidă noul dumneavoastră hotel din Los Angeles în timpul turneului său electoral.

— Vestea este foarte bună, a spus Abel.

— Candidatul, de asemenea, cunoaşte foarte bine dorinţa dumneavoastră de a se acorda Poloniei clauza naţiunii celei mai favorizate în comerţul cu Statele Unite.

— Pentru serviciile pe care le-am adus în timpul ultimului război o meritäm, a spus Abel şi a făcut o scurtă pauză. Ce este cu cealaltă mică problemă? a întrebat el.

— Senatorul Kennedy, în momentul de faţă, examinează opinia americanilor de origine poloneză şi nu am întâlnit nici o obiecţie. Bineînţeles, el nu poate ajunge la o decizie finală decât

după ce este ales.

— Normal. Două sute cincizeci de mii de dolari l-ar ajuta să ia acea hotărâre? a întrebat Abel.

Vincent Hogan n-a răspuns.

— Atunci rămâne aşa: două sute cincizeci de mii de dolari, a spus Abel. Până la sfârşitul săptămânii banii vor ajunge la comitetul pentru strângerea fondurilor, domnule Hogan. Aveţi cuvântul meu.

Afacerea se încheiase şi târgul fusese pecetluit. Abel s-a ridicat.

— Vă rog să-i transmiteţi senatorului Kennedy cele mai bune urări din partea mea şi adăugaţi că, bineînţeles, sper că va fi viitorul preşedinte al Statelor Unite. Întotdeauna l-am detestat pe Richard Nixon pentru modul deplorabil în care a fost tratată Helen Gahagan Douglas şi, în orice caz, am motivele mele personale de a nu-l vrea pe Henry Cabot Lodge ca vicepreşedinte.

— Voi fi încântat să-i transmit mesajul dumneavoastră, a spus domnul Hogan şi vă mulţumesc pentru sprijinul continuu pe care îl acordaţi partidului democrat şi, în special, candidatului.

Bostonianul i-a întins mâna. Abel a strâns-o.

— Păstrăm legătura, domnule Hogan. Nu mă despart de acei bani fără a nu mă aştepta la o recompensă pentru investiţia mea.

— Vă înţeleg perfect, i-a răspuns Vincent Hogan.

Abel l-a condus pe musafirul său până la lift şi s-a întors zâmbind în birou. Degetele i-au început din nou să bată darabana pe masă. Secretara a reapărut.

— Roagă-l pe domnul Novak să vină aici, a spus Abel.

George a apărut din biroul său câteva clipe mai târziu.

— Cred că am reuşit, George.

— Felicitări, Abel. Sunt încântat. Dacă ajunge Kennedy preşedinte, atunci unul din cele mai arzătoare visuri ale tale se va împlini. Ce mândră va fi Florentyna de tine!

Abel a zâmbit când i-a auzit numele.

— Ştii ce-a mai pus la cale drăcuşorul ăla de fată? a întrebat el râzând. Ai văzut *The Los Angeles Times* din ultima săptămână, George?

George a aprobat printr-o înclinare a capului şi i-a dat lui Abel un exemplar din ziar. Unul din articole era încercuit cu cerneală roşie. George l-a citit cu voce tare.

— „Florentyna Kane deschide cel de al treilea magazin în Los Angeles. Deja are două în San Francisco şi speră ca până la sfârşitul anului să mai deschidă un altul la San Diego. Magazinele „Florentyna”, aşa după cum sunt cunoscute, devin pe zi ce trece pentru California ceea ce Balenciaga este pentru Paris.

George a râs în timp ce punea ziarul pe masă.

— Ea însăşi pesemne că a scris acel anunţ, a spus Abel. Nu pot să cred că ea n-o să deschidă un magazin „Florentyna” în New York. Pun pariu că o să reuşească în cinci sau cel mult zece ani. Te mai încumeţi la un pariu, George?

— Nu l-am făcut nici pe primul, dacă îţi aminteşti, Abel, altfel deja aş fi pierdut zece dolari.

Abel şi-a înălţat privirile şi a întrebat cu o voce nesigură:

— Crezi că ea o să vină să-l vadă pe senatorul Kennedy deschizând noul Baron din Los Angeles, George? Crezi că ar fi posibil?

— Nu, dacă nu va fi invitat şi băiatul lui Kane.

— Niciodată, a spus Abel. Băiatul Kane nu reprezintă nimic. Ţi-am citit cu atenţie ultimul raport, George. El a părăsit Bank of America să lucreze cu Florentyna; nici n-a fost în stare măcar să-şi ţină o slujbă bună, a trebuit să se agaţe de succesul ei.

— Citeşti numai ce-ţi convine, Abel. Ştii foarte bine că nu aşa s-a întâmplat. Eu am fost foarte clar în privinţa circumstanţelor. Băiatul Kane se ocupă de partea financiară, iar Florentyna conduce magazinele şi se dovedeşte a fi genul de parteneriat ideal. Nu uita că o bancă importantă i-a oferit lui Kane şansa de a conduce o sucursală europeană, dar Florentyna l-a rugat să vină alături de ea când n-a mai putut să se ocupe singură de partea financiară. Abel, trebuie să recunoşti că mariajul lor este un succes. Ştiu că pentru tine aşa ceva este greu de digerat, dar de ce nu cobori de pe calul unde te-ai cocoţat şi să cunoşti băiatul?

— Tu eşti cel mai bun prieten al meu, George. Nimeni pe lume n-ar îndrăzni să-mi vorbească astfel. Aşa că tu ştii mai bine decât oricine de ce nu pot coborî şi n-am s-o fac până ce ticălosul acela de Kane nu-mi arată că vrea să ne întâlnim la jumătatea drumului, dar până atunci, cât trăieşte el, eu n-am să mă mai ploconesc în faţa lui, ca el să jubileze de bucurie.

— Dar dacă tu mori primul, Abel? Aveţi exact aceeaşi

vârstă.

— Atunci am pierdut şi Florentyna moşteneşte totul.

— Dar mi-ai zis că nu-i laşi nimic. Ai de gând să-ţi schimbi testamentul în favoarea nepotului?

— N-am putut s-o fac, George. Când a venit timpul să semnez documentul, pur şi simplu, n-am putut. Ce naiba o să facă nepotul ăla al nostru, pentru că, până la urmă, el o să moştenească amândouă averile?

Abel şi-a scos portmoneul din buzunarul interior de la haină, a căutat printre numeroasele fotografii vechi ale Florentynei şi a ales una nouă, a nepotului său, pe care i-a dat-o lui George.

— Arată bine băieţelul, a spus George.

— Bineînţeles, a zis Abel. Este leit maică-sa.

George a râs.

— Nu cedezi niciodată, nu-i aşa, Abel?

— Cum crezi că-l cheamă?

— Cum adică? a spus George. Îi ştii foarte bine numele.

— Vreau să spun, tu ce crezi, cum îi zic ei, de fapt?

— De unde vrei să ştiu? s-a burzuluit George.

— Află, i-a spus Abel. Pentru mine contează.

— Şi cum vrei s-o fac? a întrebat George. Să pun pe cineva să-i urmărească atunci când îl plimbă cu căruţul prin Golden Gate Park? Tu ai lăsat instrucţiuni clare că Florentyna nu trebuie să afle că te interesezi de ea sau de băiatul lui Kane.

— Asta îmi aduce aminte că mai am o mică poliţă de plătit lui taică-său, a spus Abel.

— Ce ai de gând să faci în privinţa acţiunilor Lester? l-a întrebat George. Pentru că în ultimul timp Peter Parfitt pare mai interesat în a-şi vinde cele două procente, iar eu unul nu i-aş încredinţa lui Henry negocierile. Dacă se ocupă de vânzare cei doi, sigur ai să fii tras în piept.

— Nu face nimic. Oricât de mult îl urăsc pe Kane, nu vreau alte neplăceri cu el până nu ştiu dacă Kennedy a câştigat alegerile. Aşa că, pentru moment, las toate lucrurile să zacă. Dacă Kennedy pierde, voi cumpăra cele două procente ale lui Parfitt şi voi pune în aplicare planul pe care deja l-am discutat. Şi nu-ţi face griji în privinţa lui Henry; deja am hotărât să nu se mai ocupe de dosarul lui Kane. De acum încolo mă voi ocupa eu personal şi nimeni altul.

— Sunt îngrijorat, totuşi, Abel. Ştiu că el este dator la

jumătate din bookmaker-ii din Chicago şi n-aş fi surprins dacă şi-ar face apariţia în New York în orice clipă.

— Henry nu va veni aici. Ultima oară când l-am văzut i-am spus-o foarte răspicat că n-o să mai pupe nici o leţcaie de la mine. Dacă începe iar cu cerşitul, nu va face decât să-şi piardă locul din consiliul de administraţie şi cu asta singura lui sursă de venit.

— Asta mă îngrijorează şi mai mult, a spus George. Dacă se duce la Kane pentru bani?

— Imposibil, George. Henry este singurul om în viaţă care-l urăşte pe Kane mai mult decât mine şi nu fără temei.

— Cum poţi să fii atât de sigur de asta?

— Mama lui Kane a fost a doua soţie a lui Henry, a spus Abel şi tânărul William, în vârsta de numai şaisprezece ani, i-a dat cu şutul şi l-a scos din propria lui casă.

— Doamne, Dumnezeule, cum ai aflat asta?

— Nu există ceva care să nu ştiu despre William Kane, a spus Abel. Sau despre Henry. Absolut nimic – începând cu faptul că amândoi am apărut pe lume în aceeaşi zi. Şi pun rămăşag pe piciorul meu zdravăn că şi el ştie absolut totul despre mine, aşa că trebuie să fim foarte atenţi, dar în privinţa lui Henry nu ai de ce te teme de ameninţările lui. Ar muri mai degrabă decât să recunoască două lucruri şi anume că numele lui adevărat este Vittorio Togna şi că, pe vremuri, a făcut închisoare.

— Doamne Sfinte!... Henry are vreo idee că tu ştii toate astea?

— Nu, habar n-are. De ani le-am ţinut doar pentru mine pornind de la convingerea că, dacă cineva te-ar putea ameninţa la un moment dat, trebuie să ai ceva pregătit cu care să-l contracarezi. Niciodată n-am avut încredere în Henry chiar din ziua în care a venit cu ideea să tragă pe sfoară societatea la care lucra, Great Western Casualty, deşi eu sunt primul care recunosc că, în trecut, el mi-a fost foarte folositor şi sunt convins că pe viitor nu-mi va mai produce alte neplăceri, pentru că, dacă-l las fără salariul de director, ajunge sigur muritor de foame. Aşa că să-l uităm pe Henry şi să fim ceva mai pozitivi. După ultimele date pe care le ai, când va fi gata Baronul din Los Angeles?

— Pe la mijlocul lui septembrie, a răspuns George.

— Perfect. Asta va fi cu şase săptămâni înainte de alegeri. Când Kennedy va inaugura acel hotel, ştirile vor apărea pe prima

pagină în toate ziarele din America.

37

Când William s-a întors la New York după conferinţa bancherilor din Washington, a găsit un mesaj care-i cerea să ia imediat legătura cu Thaddeus Cohen. Nu mai vorbise cu Cohen de o bună bucată de vreme, pentru că Abel Rosnovski nu-i mai provocase nici o neplăcere de la acea convorbire telefonică nedusă până la capăt, din ajunul căsătoriei lui Richard cu Florentyna, petrecută în urmă cu vreo trei ani. Rapoartele trimestriale arătau că Rosnovski nici nu încerca să cumpere, nici să vândă din acţiunile băncii Lester. În orice caz, William l-a sunat pe Thaddeus Cohen imediat şi oarecum neliniştit. Avocatul i-a spus lui William că dăduse peste nişte informaţii despre care n-ar vrea să discute la telefon. William l-a rugat să vină la bancă cât poate de repede.

Thaddeus Cohen a sosit patruzeci de minute mai târziu. William l-a ascultat tăcut şi foarte atent.

După ce Cohen şi-a terminat dezvăluirile, William a spus:

— Tatăl tău niciodată n-ar fi aprobat asemenea metode clandestine.

— Nici al tău, a răspuns Thaddeus Cohen, dar ei n-au fost nevoiţi să aibă de-a face cu oameni de genul lui Abel Rosnovski.

— Ce te face să crezi că planul n-o să dea greş?

— Gândeşte-te la cazul Bernard Goldfine şi Sherman Adams unde n-a fost vorba decât de nişte note de hotel în valoare de o mie şase sute patruzeci şi doi de dolari şi o haină de vicună, dar care i-au dat atâta bătaie de cap preşedintelui când Adams a fost acuzat de tratament preferenţial în funcţia pe care o avea pe lângă preşedinte. Noi ştim că domnul Rosnovski ţinteşte mult mai sus. De aceea va fi mai uşor de doborât.

— Şah-mat. Cât o să mă coste?

— Douăzeci şi cinci de mii de dolari, dar s-ar putea să reuşesc s-o scot şi la mai puţin.

— Cum poţi să fii sigur că Rosnovski n-o să-şi dea seama că eu personal sunt implicat?

— Voi folosi ca intermediar o a treia persoană, care nici măcar nu-ţi ştie numele.

— Şi, dacă reuşeşti, ce-mi recomanzi să fac apoi?

— Vei trimite toate detaliile la biroul senatorului John

Kennedy şi-ţi garantez că s-a zis cu toate planurile ambiţioase ale lui Abel Rosnovski odată pentru totdeauna pentru că, în momentul în care credibilitatea lui este zdruncinată, el nu va fi o forţă de temut şi nu va mai avea curajul să invoce articolul şapte din regulamentul de funcţionare al băncii – chiar dacă va deţine opt procente la banca Lester.

— Poate – dacă Kennedy iese preşedinte, a spus William. Dar ce se întâmplă dacă câştigă Nixon? În sondajele de opinie el este în frunte, iar eu categoric pe el îl sprijin. Poţi, într-adevăr, să te gândeşti că America va trimite vreodată un romano-catolic la Casa Albă? Eu unul nu pot, dar, pe de altă parte, recunosc că o investiţie de douăzeci şi cinci de mii este destul de mică pentru ca Abel Rosnovski să fie terminat odată şi pentru totdeauna şi banca să nu-mi mai fie ameninţată în viitor.

— Dacă Kennedy devine preşedinte...

William a deschis sertarul biroului, a scos un carnet de cecuri pe care scria „cont personal” şi a scris cifrele: doi, cinci, zero, zero, zero.

38

Precizarea lui Abel că inaugurarea hotelului Baron de către Kennedy va ocupa întreaga pagină întâi a tuturor ziarelor s-a dovedit a nu fi întru totul exactă. Deşi candidatul la preşedinţie a deschis, într-adevăr hotelul, el trebuise în aceeaşi zi să apară în multe alte locuri în Los Angeles şi să se confrunte cu Nixon într-o dezbatere televizată în seara următoare. În orice caz, deschiderea celui mai nou Baron a fost relatată destul de pe larg în presa locală şi Vincent Hogan l-a asigurat pe Abel, în particular, că cealaltă mică problemă stătea în atenţia lui Kennedy. Magazinul Florentynei nu se găsea decât la câteva sute de iarzi de hotel, dar tatăl şi fiica nu s-au întâlnit.

*
* *

După ce s-au ţinut alegerile în Illinois şi John F. Kennedy părea a fi sigur cel de al treizeci şi cincilea preşedinte al Statelor Unite, Abel a celebrat evenimentul la cartierul general al Partidului Democrat din Times Square. Nu s-a întors acasă decât pe la cinci dimineaţa.

— Drace, am o mulţime de sărbătorit, i-a spus lui George. Voi fi viitorul...

A adormit înainte de a-şi termina fraza. George a zâmbit, l-a dus în pat şi a plecat.

*
* *

William a urmărit rezultatul alegerilor în linişte, în biroul său de pe East Sixty-eighth Street. După ce sondajele pentru Illinois au fost confirmate, abia la ora zece dimineaţa (William niciodată nu avusese încredere în primarul Daley) Walter Cronkite a declarat alegerile terminate, iar William a ridicat receptorul şi a format numărul de acasă al lui Thaddeus Cohen.

Tot ce a spus a fost:

— Cei douăzeci şi cinci de mii s-au dovedit a fi o investiţie înţeleaptă, Thaddeus. Acum să ne asigurăm că nu va fi nici o

lună de miere pentru domnul Rosnovski. Dar nu întreprindem nimic până ce el nu-şi face călătoria în Turcia.

William a pus telefonul în furcă şi s-a dus în dormitor. Era dezamăgit că Richard Nixon fusese înfrânt de Kennedy şi că vărul său mai îndepărtat, Henry Cabot Lodge, nu va fi vicepreşedinte.

*
* *

Când Abel a primit invitaţia pentru recepţia de inaugurare a preşedintelui Kennedy la Washington, n-ar fi vrut să împartă această onoare decât cu o singură persoană. A discutat problema cu George şi a trebuit să recunoască faptul că Florentyna nu va accepta niciodată să-l însoţească dacă nu va primi toate asigurările că duşmănia dintre el şi tatăl lui Richard încetase. Aşa că a ştiut că va trebui să meargă singur.

Pentru a participa la ceremonia de la Washington, Abel a trebuit să-şi amâne cu câteva zile călătoria în Europa şi Orientul Mijlociu. Nu-şi putea permite să piardă o inaugurare prezidenţială, pe când deschiderea Baronului din Istanbul era uşor s-o amâne cu câteva zile.

Special pentru această ocazie Abel şi-a comandat un costum bleumarin, cu o linie clasică şi a făcut o rezervare pentru apartamentul prezidenţial de la Baronul din Washington. A urmărit cu plăcere discursul inaugural al tânărului preşedinte, plin de speranţe şi de promisiuni pentru viitor.

„O nouă generaţie de americani, născuţi în această ţară – Abel se considera a intra şi el în această categorie, cu o mică dispensă – formaţi în război – Abel corespundea în mod cert – disciplinaţi de o pace grea şi amară – din nou Abel se includea şi pe sine printre ei. Întrebaţi nu ce poate face ţara pentru voi. Întrebaţi-vă ce puteţi face voi pentru ea.”

Mulţimea l-a ovaţionat şi toţi au ignorat zăpada care nu reuşise să atenueze impactul produs de discursul briliant al lui John F. Kennedy.

Abel s-a întors la Baronul din Washington într-o stare de euforie. A făcut un duş înainte de a se îmbrăca pentru dineu în frac şi cravată albă, comandate special pentru această ocazie. Când şi-a admirat silueta în oglindă, Abel a trebuit să recunoască în sinea lui că nu era ultimul cuvânt în materie de eleganţă

vestimentară. Croitorul lui făcuse tot ce putuse şi nu s-a plâns că în ultimii trei ani îi croise trei costume de seară, unul mai larg decât precedentul. Florentyna l-ar fi dojenit pentru acei centimetri nenecesari, cum obişnuia ea să-i numească şi, de dragul ei, ar fi încercat să scape de ei. De ce gândurile lui se întorceau întotdeauna la Florentyna? Şi-a verificat medaliile. Prima era a veteranilor polonezi de război, a doua pentru serviciile aduse în deşertul Africii şi în Europa, apoi urmau medaliile pentru serviciu ireproşabil în materie de „cuţit şi furculiţă", cum le numea el.

În seara aceea la Washington s-au ţinut patru baluri inaugurale, iar pe invitaţia lui Abel scria D.C. Armoury. Locul lui se afla la masa democraţilor polonezi din New York şi Chicago. Ei aveau o mulţime de evenimente de sărbătorit. Edmund Muskie era în Senat şi alţi zece democraţi polonezi nou aleşi, la republicani. Abel a petrecut o seară fericită alături de doi vechi prieteni care, ca şi el, erau membri ai Congresului american. Amândoi s-au interesat de Florentyna.

Dineul a fost întrerupt de intrarea lui John F. Kennedy şi a frumoasei lui soţii, Jacqueline. Ei au stat cam cincisprezece minute, au discutat cu câţiva invitaţi aleşi cu grijă şi apoi au plecat. Abel, deşi n-a vorbit cu preşedintele, în ciuda faptului că şi-a părăsit masa şi s-a aşezat strategic în calea lui, a reuşit, totuşi, să schimbe câteva vorbe cu Vincent Hogan care făcea parte din suita lui Kennedy.

— Domnule Rosnovski, ce fericită întâmplare să ne întâlnim aici!

Abel ar fi dorit să-i explice băiatului că în ceea ce-l privea, nimic nu se petrecea la întâmplare, dar nu era nici timpul, nici locul pentru explicaţii. Hogan l-a luat pe Abel de braţ şi l-a condus rapid în dosul unei masive coloane de marmură.

— Nu pot să vă spun prea multe acum, domnule Rosnovski, pentru că trebuie să stau lipit de preşedinte, dar cred că foarte curând vă puteţi aştepta la o chemare din partea noastră. Bineînţeles, în momentul de faţă preşedintele are o mulţime de numiri în funcţii de făcut.

— Fireşte, a spus Abel.

— Dar eu sper, a continuat Vincent Hogan, că în cazul dumneavoastră totul va fi confirmat la sfârşitul lui martie sau la începutul lui aprilie. Îmi permiteţi să fiu primul care vă felicită,

domnule Rosnovski? Sunt convins că-l veţi sluji pe preşedinte foarte bine.

Abel l-a urmărit pe Vincent Hogan cum, pur şi simplu, a alergat ca să prindă din urmă persoanele care-l însoţeau pe Kennedy şi care deja urcau în şirul de limuzine ce aşteptau cu uşile deschise.

— Pari foarte încântat de tine însuţi, i-a spus unul din prietenii polonezi lui Abel când s-a întors la masă şi s-a aşezat ca să atace un cotlet tare, care într-un restaurant Baron nu s-ar fi servit. Te-a invitat Kennedy să fii noul lui secretar de stat?

Au râs cu toţii.

— Nu încă, a spus Abel. Dar mi-a spus, totuşi, că apartamentele de la Casa Albă nu sunt de clasa celor din hotelurile Baron.

În ziua următoare, după ce a trecut pe la capela poloneză din National Shrine, Abel a luat avionul spre New York. S-a gândit din nou la Florentyna. În aeroportul Washington National era un adevărat haos şi Abel a ajuns la Baronul din New York cu o întârziere de trei ore. George a fost invitat la cină şi, când Abel a comandat un Dom Perignon, a ştiut că totul mersese bine.

— În seara asta sărbătorim, a spus Abel. L-am văzut pe Hogan la recepţie şi numirea mea va fi confirmată în următoarele câteva săptămâni. Anunţul oficial va fi făcut curând după întoarcerea mea din Orientul Mijlociu.

— Felicitări, Abel. Nu cunosc pe nimeni care să merite această onoare mai mult decât tine.

— Mulţumesc, George. Te pot asigura că răsplata ta nu va veni în ceruri, pentru că, atunci când totul va fi oficial te vor numi preşedinte al grupului Baron pe perioada cât eu voi lipsi.

George a mai băut un pahar de şampanie. Deja goliseră jumătate din sticlă.

— Cât timp crezi că vei lipsi de data asta, Abel?

— Doar trei săptămâni. Vreau să verific dacă arabii aceia nu mai fură, apoi mă duc în Turcia să deschid Istanbul Baron. Cred că mai întâi mă voi opri la Londra şi Paris.

George a mai turnat şampanie.

*
* *

Abel a trebuit să stea trei zile în plus la Londra faţă de

cum îşi programase spre a da de cap unor probleme ale hotelului pentru care directorul nu găsea alt vinovat decât sindicatele britanice. Baronul din Londra s-a dovedit a fi unul din puţinele eşecuri ale lui Abel şi partea proastă era că nu izbutea să descopere de ce hotelul lucra mereu în pierdere. S-ar fi gândit să-l închidă, dar grupul Baron trebuia să fie prezent în capitala Angliei, aşa că din nou a concediat directorul şi a numit altul.

În schimb, Baronul din Paris era de un contrast izbitor. Hotelul fusese unul din cele mai bune din Europa şi cândva Abel recunoscuse în faţa Florentynei că acesta era preferatul lui. Abel a găsit totul foarte bine organizat în bulevardul Raspail şi a petrecut doar două zile la Paris înainte de a zbura spre Orientul Mijlociu.

În statele din Golful Persic, Abel avea cinci terenuri, dar construcţiile începuseră doar la Baronul din Riad. Dacă ar fi fost mai tânăr, Abel ar fi stat în Orientul Mijlociu câţiva ani şi, categoric, ar fi dat de cap problemelor arabe. Dar el nu putea suporta nisipul şi nici faptul că nu era niciodată sigur dacă este permis sau nu să comande un whisky. S-a gândit că pesemne îmbătrânise, pentru că nu-i mai suporta nici pe băştinaşi. A lăsat pe unul dintre tinerii săi vicepreşedinţi pe care l-a avertizat că nu i se va permite să se întoarcă printre „necredincioşii” din America, decât atunci când va dovedi că munca lui a dat roade printre „cei sfinţi şi binecuvântaţi” din Orientul Mijlociu.

Bietul vicepreşedinte a rămas în cel mai bogat iad de pe lume şi Abel a luat avionul spre Turcia.

*
* *

În ultimii câţiva ani Abel vizitase Turcia de mai multe ori ca să urmărească cum mergeau lucrările la hotelul Baron din Istanbul. Pentru Abel totdeauna Constantinopolul aşa cum îşi amintea el numele oraşului, va însemna ceva cu totul special. Aştepta cu nerăbdare deschiderea Baronului în ţara pe care o părăsise pentru a începe o nouă viaţă în America.

În timp ce-şi despacheta lucrurile într-un alt apartament prezidenţial, Abel a găsit cincisprezece invitaţii care aşteptau răspunsul. Întotdeauna înaintea deschiderii unui hotel soseau numeroase invitaţii; o pleiadă de amatori de a mânca şi bea pe

gratis îşi făcea apariţia ca prin farmec, dornică să nu piardă nici o recepţie de inaugurare. De data aceasta, totuşi, două invitaţii au fost o surpriză plăcută pentru Abel şi veneau de la nişte oameni care, în mod cert, nu puteau fi categorisiţi printre cei ce se dădeau în vânt după gratuităţi: aceştia erau ambasadorii Americii şi Marii Britanii. Invitaţia la Ambasada Britanică îl tenta în mod special, mai, cu seamă că nu mai fusese în interiorul clădirii de aproape patruzeci de ani.

*
* *

În seara acea Abel a fost invitat la dineul oferit de Sir Bernard Burrows, ambasadorul Majestăţii Sale Britanice în Turcia. Spre surpriza lui, a fost plasat pe locul din dreapta soţiei ambasadorului, un privilegiu de care Abel nu se bucurase în nici o altă ambasadă până atunci. După terminarea mesei, el a observat ciudatul obicei englezesc ca doamnele să părăsească încăperea, lăsându-i pe domni singuri să-şi fumeze trabucurile şi să bea porto sau brandy. Abel a fost invitat să se alăture ambasadorului american, Fletcher Warren, în biroul lui Bernard. Sir Bernard îl tachina pe ambasadorul american pentru că i-a permis să-l invite pe Baronul din Chicago la dineu înaintea lui.

— Britanicii întotdeauna au fost o naţie ce şi-a ţinut nasul pe sus, a spus ambasadorul american, aprinzându-şi un trabuc cubanez.

— Eu nu spun decât un lucru despre americani, i-a replicat Sir Bernard: Nici măcar nu-şi dau seama când sunt înfrânţi.

Abel asculta tachinările celor doi diplomaţi, întrebându-se de ce fusese inclus într-o companie atât de aleasă. Sir Bernard i-a oferit lui Abel un porto de o calitate cu totul deosebită, iar ambasadorul american a ridicat paharul.

— Pentru Abel Rosnovski, a spus el.

A înălţat paharul şi Sir Bernard.

— Înţeleg că urmează felicitările, a spus el.

Abel s-a înroşit la faţă şi a privit precipitat spre Fletcher Warren, sperând într-un ajutor.

— Să dau drumul pisicii din sacoşă, Fletcher? a întrebat Sir Bernard întorcându-se spre ambasadorul american. Bătrâne, tu mi-ai spus că numirea este îndeobşte cunoscută.

— Destul de cunoscută, a spus Fletcher Warren. Britanicii

niciodată nu pot ţine un secret mult timp.

— Din cauza asta v-a trebuit vouă al dracului de multă vreme ca să descoperiţi că suntem în război cu nemţii? i-a răspuns Sir Bernard.

— Şi apoi ne-am mişcat ca să asigurăm victoria, nu?

— Şi gloria, a spus Sir Bernard.

Ambasadorul american a râs.

— Mi s-a spus că anunţul oficial va fi făcut în următoarele câteva zile.

Amândoi bărbaţii s-au uitat la Abel care a rămas tăcut.

— Ei bine, pot să fiu primul care vă felicită. Excelenţa Voastră? a spus Sir Bernard. Vă doresc fericire în noua dumneavoastră funcţie.

Abel s-a îmbujorat auzind pronunţată cu voce tare formula de adresare pe care o rostise în şoaptă atât de des în faţa oglinzii de bărbierit în timpul ultimelor câteva luni.

— Ştii, va trebui să te obişnuieşti să fii numit Excelenţa Voastră, a continuat ambasadorul britanic. Şi cu o mulţime de alte lucruri mult mai rele decât acesta, în special toate acele blestemate obligaţii de serviciu la care va trebui să iei parte una după alta. Dacă acum ai probleme cu greutatea, asta este nimic în comparaţie cu ceea ce vei avea când îţi va expira termenul de acreditare. Poţi, totuşi, să fii recunoscător războiului rece. Este singurul lucru care ar putea să-ţi ferească viaţa socială de excese.

Ambasadorul american a zâmbit.

— Foarte bine, Abel, şi pot să adaug urările mele pentru un şir neîntrerupt de succese? Când ai fost ultima oară în Polonia? l-a întrebat el.

— Nu m-am întors acasă decât o singură dată, pentru o scurtă vizită, în urmă cu câţiva ani, a spus Abel. De atunci întotdeauna am vrut să mai revin, dar n-am mai reuşit.

— Ei bine, ai să te întorci în triumf, a spus Fletcher Warren. Cunoşti ambasada noastră din Varşovia?

— Nu, a recunoscut Abel.

— Nu este o clădire rea, a spus Sir Bernard. Dar hrana este îngrozitoare. Sper că ai să faci ceva în legătură cu asta, domnule Rosnovski. Mă tem că singura soluţie va fi să construiţi un Baron în Varşovia. Ca ambasador, aceasta este lucrul la care s-ar aştepta cel mai puţin de la dumneata.

Abel a fost într-o stare euforică, a râs şi a gustat glumele anemice ale lui Sir Bernard. A băut ceva mai mult porto ca de obicei şi s-a simţit la largul său printre ceilalţi invitaţi. Abia aştepta să se întoarcă în America şi să-i spună Florentynei veştile, acum că numirea părea oficială. Ea va fi atât de mândră de el. A hotărât pe loc că, întors la New York, se va duce direct la San Francisco şi se va împăca cu ea. Era tot ce-şi dorise de-a lungul atâtor ani şi acum avea un pretext. Va face un efort ca să-l placă pe băiatul ăla al lui Kane. Trebuie să se obişnuiască să nu-i mai spună „băiatul ăla al lui Kane”. Care era numele lui – Richard? Da, Richard. Abel a simţit brusc o mare uşurare pentru că a luat această hotărâre.

După ce cei trei bărbaţi s-au reîntors în sala principală de recepţii, Abel i-a făcut un uşor semn ambasadorului britanic.

— Ar trebui să plec, Excelenţa Voastră.

— Te întorci la Baron, a spus Sir Bernard. Permite-mi să te însoţesc până la maşină, dragul meu.

Soţia ambasadorului şi-a luat rămas bun de la el la uşă.

— Noapte bună, doamna Burrows şi vă mulţumesc pentru seara de neuitat.

Ea a zâmbit.

— Ştiu că n-ar trebui să fiu la curent, domnule Rosnovski, dar multe felicitări pentru numire. Trebuie să fii atât de mândru să te întorci pe pământul unde te-ai născut, ca ambasador al patriei adoptive.

— Sunt, într-adevăr, i-a răspuns Abel simplu.

Sir Bernard a coborât cu el treptele de marmoră ale Ambasadei Britanice, însoţindu-l până la maşina care-l aştepta. Şoferul a deschis uşa.

— Noapte bună, domnule Rosnovski, a spus Sir Bernard, şi mult noroc în Varşovia. Apropo, sper că ţi-a plăcut prima masă în Ambasada Britanică.

— De fapt, a doua, Sir Bernard.

— Ai mai fost aici, bătrâne? Când am verificat în cartea de oaspeţi nu ţi-am întâlnit numele.

— Nu, a spus Abel. Ultima oară când am luat masa la Ambasada Britanică, am mâncat în bucătărie. Cred că acolo nu ţin o carte de oaspeţi, dar pentru mine a fost cea mai bună masă după foarte mulţi ani.

Abel a zâmbit în timp ce urca pe bancheta din spate a maşinii. L-a văzut pe Sir Bernard că nu ştia dacă să-l creadă sau

nu. Maşina a pornit spre hotelul Baron şi Abel a început să bată cu degetele darabana în fereastră şi să fredoneze în surdină. Ar fi dorit să se întoarcă în America a doua zi dimineaţă, dar nu putea contramanda invitaţia la masă, făcută de Fletcher Warren la Ambasada Americană, pentru seara următoare. „Este unul din lucrurile cu care un viitor ambasador trebuie să se obişnuiască, bătrâne", parcă îl şi auzea pe Sir Bernard spunând.

Cina la Ambasada Americană s-a dovedit a fi deosebit de agreabilă. Abel a fost convins să istorisească oaspeţilor adunaţi cum a ajuns să mănânce în bucătăria Ambasadei Britanice. În timp ce povestea toţi se uitau la el plini de admiraţie. Nu era sigur dacă mulţi dăduseră crezare întâmplării din piaţă, când era să-şi piardă mâna, dar toţi i-au admirat brăţara de argint şi în seara aceea toată lumea i s-a adresat cu „Excelenţa Voastră".

*
* *

Ziua următoare, Abel pleca la New York, aşa că s-a sculat devreme. A zburat cu un DC 8 până la Belgrad unde au făcut o escală de şaisprezece ore, avionul trebuind verificat, ceva nu era în ordine la trenul de aterizare, aşa li s-a spus. A stat în sala de aşteptare a aeroportului şi a băut cafea iugoslavă, greu de digerat. Contrastul dintre ambasada britanică şi snack barul dintr-o ţară condusă de comunişti n-a trecut întru totul neobservat de Abel. În cele din urmă, avionul a decolat, ca din nou să facă o escală prelungită în Amsterdam. De data asta a trebuit să schimbe avionul.

Când, în cele din urmă, a ajuns la Idlewild, Abel se găsea la capătul unei călătorii de treizeci şi şase de ore. Era atât de obosit că abia mergea. După ce a depăşit zona vamală, s-a trezit dintr-o dată înconjurat de ziarişti şi aparatele de fotografiat şi blitzurile au început să ţăcăne. Imediat a zâmbit. Pesemne că anunţul s-a făcut, şi-a zis în sinea lui. Acum este oficial. A stat pe cât a putut drept şi a păşit rar şi cu demnitate, ascunzându-şi şchiopătatul. George nu se vedea nicăieri, nu erau decât fotoreporterii care se înghionteau unul în celălalt neceremonios, dornic fiecare să-i iasă poza cât mai bine.

Apoi l-a văzut pe George, stând dincolo de mulţime şi arătând ca o epavă. Inima lui Abel a tresărit când, după ce a

trecut bariera de la vamă, un jurnalist, nici vorbă să-l întrebe cum se simţea în postura de prim polonez american, numit ambasador în Varşovia, ci a strigat:

— Aveţi vreun răspuns la acuzări?

Aparatele de fotografiat ţăcăneau şi întrebările veneau din toate părţile.

— Sunt acuzaţiile adevărate, domnule Rosnovski?

— Cu cât l-aţi plătit, de fapt, pe congresmanul Osborne?

— Negaţi acuzaţiile?

— V-aţi întors în America spre a apărea în faţa tribunalului?

Notau răspunsurile lui Abel, deşi el n-a scos o vorbă.

— Scoate-mă de aici, a strigat el peste capetele mulţimii.

George şi-a făcut loc cu coatele şi a reuşit să ajungă la Abel, apoi şi-a croit iar drum în sens invers şi l-a băgat pe Abel în Cadillac-ul care aştepta. Abel s-a aşezat pe banchetă şi şi-a lăsat capul în mâini, iar aparatele de fotografiat continuau să ţăcăne. George i-a strigat şoferului să plece.

— La hotel, domnule? a întrebat şoferul.

— Nu, la apartamentul domnişoarei Florentyna, în Fifty-seventh Street.

— De ce? a spus Abel.

— Pentru că presa mişună prin tot Baronul.

— Nu înţeleg, a spus Abel. În Istanbul m-au tratat ca şi cum numirea mea ca ambasador era deja certă şi când mă întorc acasă aflu că sunt un criminal. Ce dracu' se petrece, George?

— Vrei să auzi totul de la mine, sau aştepţi până îţi vezi avocatul? l-a întrebat George.

— Pe cine ai ales să mă reprezinte? s-a interesat Abel.

— H. Trafford Jilks, cel mai bun avocat al apărării din America.

— Şi cel mai scump.

— Nu cred că este cazul să te gândeşti la bani în condiţiile de faţă, Abel.

— Ai dreptate, George. Iartă-mă. Unde este avocatul?

— L-am lăsat la tribunal, dar a spus că va veni la apartament imediat ce termină.

— Nu pot să aştept atâta, George. Pentru numele lui Dumnezeu zi-mi despre ce este vorba. Începe cu ce este mai rău.

George a tras adânc aer în piept.

— S-a emis un mandat de arestare pentru tine, a spus el.

— Care dracu' este acuzaţia?

— Mituirea funcţionarilor guvernamentali.

— Niciodată în viaţa mea n-am tratat direct cu nici un funcţionar guvernamental, a protestat Abel.

— Ştiu, dar se pare că Henry Osborne a tratat tot timpul şi, se pare, că totul s-a făcut în numele tău sau în folosul tău.

— O, Dumnezeule, a spus Abel. N-ar fi trebuit niciodată să apelez la acel om. Am lăsat ca ura noastră comună faţă de Kane să-mi întunece judecata. Dar încă îmi vine foarte greu să cred că Henry ar fi dezvăluit toate murdăriile pentru că s-ar fi implicat în primul rând pe sine însuşi.

— Dar Henry a dispărut, a spus George. Iar toate datoriile lui, brusc, şi misterios au fost lichidate.

— William Kane, a spus Abel rostind cele două cuvinte ca un şuierat.

— N-am găsit nimic care să ducă în direcţia aceea, a spus George. Nu există absolut nici o dovadă el ar fi implicat cât de cât.

— Cine are nevoie de dovezi? Spune-mi cum au ajuns autorităţile în posesia acelor date.

— Se pare că un pachet anonim, conţinând un dosar, a fost trimis direct Departamentului Justiţiei în Washington.

— Pus la poştă în New York, fără nici o îndoială, a spus Abel.

— Nu. În Chicago.

Abel a rămas tăcut câteva minute.

— Nu se poate să fie Henry cel care le-a trimis dovezile, a spus el în cele din urmă. N-are nici un sens.

— Cum poţi să fii atât de sigur? a întrebat George.

— Pentru că tu ai spus că toate datoriile lui au fost achitate, iar departamentul Justiţiei n-ar fi plătit acei bani decât dacă ar fi crezut că-l vor prinde pe Al Capone. Henry trebuia să fi vândut dosarul cuiva. Dar cui? De un lucru putem să fim siguri, că niciodată n-ar fi dat o informaţie direct lui Kane.

— Direct? a spus George.

— Direct, a repetat Abel. Probabil că nu l-a vândut direct. Kane ar fi putut aranja ca un intermediar să se ocupe de toată afacerea, dacă deja ştia că Henry era înglobat în datorii şi bookmakerii îl ameninţau.

— Este posibil să fie aşa, Abel, şi, categoric, n-ar fi fost nevoie de un detectiv excelent ca să descopere problemele financiare ale lui Henry. Ele erau cunoscute oricui frecventa barurile din Chicago, aşa că nu sări atât de iute la concluzii. Să vedem ce spune avocatul.

Cadillac-ul s-a oprit în faţa fostei locuinţe a Florentynei pe care Abel o păstrase şi o ţinuse curată-lună în speranţa că fiica lui într-o zi se va întoarce. George a deschis uşa şi, când au păşit înăuntru, l-au găsit pe H. Trafford Jilks. După ce s-au aşezat cu toţii în fotolii, George i-a turnat lui Abel un pahar mare de whisky. L-a băut dintr-o înghiţitură şi i-a dat paharul gol lui George ca să i-l umple din nou.

— Spune-mi ce este mai rău, domnule Jilks. Să terminăm întâi cu asta.

— Îmi pare rău, domnule Rosnovski, a început el. Domnul Novak mi-a spus despre Varşovia.

— Acum asta s-a terminat, aşa că trebuie dat uitării şi apelativul „Excelenţa Voastră”. Puteţi fi siguri că, dacă Vincent Hogan a fost întrebat, nici măcar n-a auzit de numele meu. Haide, domnule Jilks, ce acuzaţii mi se aduc?

— Sunt şaptesprezece acuzaţii de mită şi corupţie a funcţionarilor guvernamentali din paisprezece state. Am aranjat cu Departamentul de Justiţie să fiţi arestat aici mâine dimineaţă şi nu vor avea nici o obiecţie asupra eliberării pe cauţiune.

— Foarte nostim, a spus Abel, dar ce se întâmplă dacă pot dovedi acele acuzaţii?

— O, ei trebuie să probeze temeinicia acelor acuzaţii, a spus H. Trafford Jilks pe un ton plat, dar atâta vreme cât Henry Osborne stă ascuns, va fi foarte dificil să ţi le pună toate dumitale în cârcă. Dar va trebui să vă obişnuiţi, domnule Rosnovski, să trăiţi cu ideea că deja cel mai mare rău s-a făcut, indiferent dacă veţi fi condamnat sau nu.

— De asta îmi dau şi eu foarte bine seama, a spus Abel, ochii oprindu-i-se pe o poză de-a lui de pe prima pagină din *The Daily News*. Aşa că, domnule Jilks, te rog să-mi afli cine dracu' a cumpărat acel dosar de la Henry Osborne. Pune să lucreze la acest caz câţi oameni ai nevoie. Nu-mi pasă cât costă. Dar află-mi, şi te rog să-mi afli repede, pentru că, dacă se dovedeşte a fi William Kane, am de gând să termin cu acel om odată şi pentru totdeauna.

— Să nu intri în alte buclucuri mai mari decât în cele care

eşti deja, a spus H. Trafford Jilks.

— Nu-ţi face griji, a spus Abel. Când voi termina cu Kane totul va fi legal şi deasupra oricărei învinuiri.

— Acum ascultaţi-mă cu atenţie, domnule Rosnovski. Pentru moment uitaţi de William Kane şi începeţi să vă preocupaţi de procesul care bate la uşă, dacă nu vreţi să petreceţi următorii zece ani în puşcărie. În seara asta nu putem face mai mult, aşa că duceţi-vă la culcare şi dormiţi puţin. Între timp, eu am să formulez o declaraţie de presă prin care am să neg acuzaţiile şi am să spun că avem o explicaţie în detaliu care vă va exonera complet.

— O aveţi? a întrebat George plin de speranţă.

— Nu, a spus Jilks, dar voi mai câştiga ceva timp, ca să mă gândesc. Când domnul Rosnovski va parcurge tot dosarul acela de nume, nu va fi pentru mine o surpriză să descopăr că n-a avut nici un contact cu nici unul dintre ei. Este posibil ca Henry Osborne să fi acţionat întotdeauna ca intermediar fără a-l fi informat complet pe domnul Rosnovski. Atunci sarcina mea va fi să dovedesc că Osborne şi-a depăşit autoritatea în calitatea ce o avea de director al grupului. Deci, domnule Rosnovski, verificaţi cu atenţie dacă v-aţi întâlnit cu vreunul dintre cei menţionaţi în acel dosar şi, pentru numele lui Dumnezeu, spuneţi-mi, pentru că puteţi fi sigur că Departamentul de Justiţie îi va chema pe toţi să depună mărturie împotriva noastră. Dar să lăsăm noaptea asta să treacă şi să începem cu grijile de mâine încolo. Veţi merge acum la culcare şi să vă odihniţi cât de cât. După această călătorie trebuie să fiţi extenuat. Ne vedem mâine dimineaţă la prima oră.

*
* *

Abel a fost arestat cu discreţie în apartamentul fiicei lui, la ora opt treizeci a.m. şi a fost condus de un poliţist la Tribunalul Districtului de Sud din New York. Vitrinele magazinelor, decorate strălucitor de ziua Sfântului Valentin, i-au sporit lui Abel sentimentul de singurătate. Jilks sperase că aranjamentele lui au fost atât de discrete încât presa nu le va lua urma, dar, când Abel a ajuns la tribunal, din nou a fost asaltat de ziarişti. A intrat în anticamera sălii de şedinţe flancat de George în faţă şi de

domnul Jilks în spate. Au luat loc în tăcere şi au aşteptat să fie strigat cazul lor.

Când au fost chemaţi înăuntru ascultarea actului de acuzare a durat doar câteva minute şi s-a produs o ciudată slăbire a tensiunii. Grefierul a citit acuzaţiile, H. Trafford Jilks a răspuns „Nevinovat” la fiecare dintre ele, în numele clientului său, şi a cerut eliberarea pe cauţiune. Reprezentantul guvernului, aşa cum se convenise, n-a făcut nici o obiecţie. Jilks i-a cerut judecătorului Prescott cel puţin trei luni ca să pregătească apărarea. Judecătorul a fixat ziua procesului pentru 17 mai şi a trecut impasibil la următorul caz.

Abel a fost din nou liber, liber ca să facă faţă presei şi numeroaselor blitzuri. Maşina îi aştepta chiar în capul scărilor cu portiera deschisă. Motorul deja mergea şi şoferul lui Abel a trebuit să facă câteva slalomuri foarte îndemânatice ca să scape de reporterii foarte hotărâţi să-şi continue relatările. El nu s-a îndreptat spre apartamentul din East Fifty-seventh Street până nu a fost sigur că scăpase de toţi ziariştii. În timpul întregii urmăriri, Abel n-a scos nici o vorbă. Când au ajuns la fosta locuinţă a Florentynei s-a întors spre George şi i-a pus mâna pe umăr.

— Acum ascultă-mă, George, tu va trebui să conduci grupul cel puţin trei luni cât eu îmi pregătesc apărarea cu domnul Jilks. Să sperăm că nu va trebui să-l conduci singur şi după aceea, a spus Abel încercând să râdă.

— Bineînţeles că nu, Abel. Domnul Jilks o să te scoată din toată încurcătura asta, ai să vezi. George şi-a ridicat servieta şi l-a atins pe Abel pe braţ. Capul sus, a spus el şi a plecat.

— Nu ştiu ce m-aş face fără George, i-a spus Abel avocatului în timp ce se aşezau pe fotolii în camera din faţă. În urmă cu aproape patruzeci de ani, am venit aici cu acelaşi vapor şi de atunci am trecut prin al dracului de multe împreună. Acum se pare că ne-aşteaptă lucruri şi mai rele, aşa că să încercăm să le descurcăm, domnule Jilks. Ai vreo veste despre Henry Osborne?

— Nu, dar şase oameni sunt în căutarea lui şi am înţeles că Departamentul de Justiţie are pe puţin alţi şase, aşa că putem fi destul de siguri că-l vom găsi, dar ar fi bine să dăm noi mai întâi de el.

— Dar persoana căreia i-a vândut Osborne dosarul? l-a întrebat Abel.

— Am câţiva oameni de încredere în Chicago care se ocupă de acest lucru.

— Bun, a spus Abel. Acum să vedem ce este cu şirul acela de nume pe care mi le-ai lăsat aseară.

Trafford Jilks a început prin a citi actul de acuzare şi apoi s-a oprit asupra fiecărui punct, discutându-l în amănunţime cu Abel.

După aproape trei săptămâni de întâlniri zilnice, când Jilks s-a convins, în cele din urmă, că nu mai era nimic altceva ce Abel ar fi putut să-i spună, şi-a lăsat clientul să se odihnească. În cele trei săptămâni, nici oamenii lui Trafford Jilks, nici cei de la Departamentul de Justiţie n-au dat de nici un fir care să ducă la ascunzătoarea lui Henry Osborne. Oamenii lui Jilks n-au reuşit să găsească nici persoana căreia Henry îi vânduse informaţiile şi au început să se întrebe dacă presupunerile lui Abel erau corecte.

Cu cât procesul se apropia, Abel se gândea tot mai serios că ar fi posibil să ajungă la închisoare. Acum avea cincizeci şi unu de ani şi-i era teamă şi ruşine de perspectiva de a petrece ultimii câţiva ani din viaţă în acelaşi mod în care şi-i petrecuse pe primii. Aşa cum subliniase, H. Trafford Jilks, dacă guvernul putea să-şi dovedească acuzaţiile, în dosarele lui Osborne se aflau suficiente date care să-l trimită în închisoare pe o perioadă bună de timp. Situaţia grea în care se afla i se părea lui Abel nedreaptă şi-l înfuria. Infracţiunile pe care Henry Osborne le comisese în numele său existau într-adevăr, dar ele nu constituiau o excepţie; Abel se îndoia că se putea pune pe picioare o afacere dacă nu aveai un cheag sau dacă nu recurgeai la fapte, care în dosarul lui Trafford Jilks, erau etichetate drept mită. S-a gândit cu obidă în suflet la faţa calmă, senină a tânărului William Kane căruia îi dădea mâna să stea imperturbabil în biroul său din Boston, apărat de o grămadă de bani moşteniţi ale căror origini, probabil, deloc onorabile erau îngropate în siguranţă sub câteva generaţii de respectabilitate. Atunci a scris Florentyna o scrisoare caldă în care îi spunea lui Abel că încă îl iubea şi-l respecta şi credea în nevinovăţia lui. În plic erau şi câteva fotografii ale fiului ei.

Cu trei zile înainte de proces, Departamentul de Justiţie l-a găsit pe Henry Osborne în New Orleans. Fără nici o îndoială că l-ar fi scăpat definitiv, dacă nu se întâmpla să apară într-un spital, cu fractură la ambele picioare. Un poliţist zelos descoperise că

Henry fusese cotonogit pentru datorii neplătite la jocurile de noroc. Celor din New Orleans nu le plăceau asemenea practici. Poliţistul a mers pe firul întâmplărilor şi după ce spitalul i-a pus lui Osborne picioarele în ghips, Departamentul de Justiţie l-a trimis într-un cărucior cu un avion aparţinând companiei Eastern Airlines la New York.

Ziua următoare Henry Osborne a fost acuzat de fraudă cu premeditare şi i s-a refuzat eliberarea pe cauţiune. H. Trafford Jilks a cerut permisiunea să-i pună întrebări. Curtea a fost de acord, dar Jilks n-a obţinut nimic care să-l satisfacă. Era evident că Osborne deja făcuse înţelegerea cu reprezentanţii guvernului, promiţând să depună mărturie împotriva lui Abel ca să obţină, în schimb, reducerea pedepsei sale.

— Fără îndoială, domnul Osborne va găsi acuzaţiile împotriva lui surprinzător de minore, a comentat avocatul sec.

— Deci, ăsta-i jocul lui, a spus Abel. Pe mine mă bagă la pârnaie şi el scapă. Acum n-o să mai aflăm niciodată cui i-a vândut blestematul ăla de dosar.

— Nu, vă înşelaţi, domnule Rosnovski, acesta a fost singurul lucru în legătură cu care el a vrut să vorbească, i-a răspuns Jilks. A spus că n-a fost William Kane. Sub nici o formă nu i-ar fi vândut dosarul lui Kane. Un bărbat din Chicago, cu numele de Harry Smith, i-a plătit lui Osborne bani peşin şi, bineînţeles, Harry Smith s-a dovedit a fi un nume fals, pentru că sunt zeci de Harry Smith în Chicago şi nici unul n-a corespuns descrierii.

— Găseşte-l, a spus, Abel. Şi găseşte-l înainte de a începe procesul.

— Noi deja ne concentrăm asupra acestui lucru, a spus Jilks. Dacă omul este încă în Chicago, într-o săptămână dăm de el. Osborne a mai spus că aşa-numitul Smith l-a asigurat că voia dosarul pentru scopuri personale. El n-avea nici o intenţie să dezvăluie conţinutul nici unui organ oficial.

— Atunci de ce i-au trebuit toate acele detalii lui „Smith”? a întrebat Abel.

— Concluzia ar fi şantajul. De aceea Henry Osborne a dispărut, ca să vă evite. Dacă vă gândiţi bine, domnule Rosnovski, s-ar putea ca el să spună adevărul. La urma urmelor, dezvăluirile sunt extrem de periculoase pentru el şi, pesemne, a fost la fel de nenorocit ca şi dumneavoastră când a aflat că dosarul se află în mâinile Departamentului de Justiţie. Nu este de

mirare că a hotărât să se facă nevăzut şi să depună mărturie în favoarea statului când, în cele din urmă, a fost prins.

— Ştii că singurul motiv pentru care l-am folosit pe omul ăsta a fost acela că îl ura pe William Kane tot atât de mult ca şi mine şi acum Kane ne-a înfundat pe amândoi, a spus Abel.

— Nu există nici o dovadă că domnul Kane a fost implicat în vreun fel, a spus Jilks.

— Eu nu am nevoie de dovezi.

Procesul a fost amânat la cererea guvernului. Ei au invocat că aveau nevoie de mai mult timp ca să-l chestioneze pe Henry Osborne, înainte de a-şi prezenta cazul, dat fiind că acum el era principalul lor martor. Trafford Jilks a ridicat vehement obiecţii şi a informat completul de judecată că sănătatea clientului său, care nu mai era în floarea vârstei, se deteriora sub stresul unei false acuzaţii. Pledoaria nu l-a convins pe judecătorul Prescott, care a fost de acord cu cererea guvernului şi a amânat procesul peste patru săptămâni.

Luna s-a scurs anevoie pentru Abel şi cu două zile înainte de proces se resemnase cu gândul de a fi găsit vinovat şi condamnat la o lungă detenţie. Apoi oamenii lui H. Trafford Jilks l-au găsit în Chicago pe bărbatul cu numele de Harry Smith. Acesta s-a dovedit a fi un detectiv local, care folosise un nume fals, sub instrucţiunile precise ale clientului său, o firmă de avocaţi din New York. L-a costat pe Jilks o mie de dolari şi alte douăzeci şi patru de ore pentru ca Harry Smith să dezvăluie că firma implicată era Cohen, Cohen şi Yablons.

— Avocatul lui Kane, a replicat Abel imediat ce i s-a spus.

— Sunteţi sigur? l-a întrebat Jilks. Aş fi crezut, din tot ceea ce ştiu despre William Kane, că el va fi ultima persoană care să facă apel la o firmă evreiască.

— Cu ani în urmă, când am cumpărat hotelurile de la banca lui Kane, o parte din hârtii au fost întocmite de un bărbat pe care-l chema Thomas Cohen. Din anumite motive, banca a folosit doi avocaţi pentru tranzacţie.

— Ce vrei să fac în legătură cu asta? l-a întrebat George pe Abel.

— Nimic, a spus Trafford Jilks. Nu vreau şi alte necazuri înainte de proces. Mă înţelegeţi, domnule Rosnovski?

— Da, domnule, a spus Abel. Am să mă ocup de Kane după terminarea procesului. Acum domnule Jilks, ia aminte la ce-

ţi spun şi ascultă-mă cu atenţie. Trebuie să te întorci imediat la Osborne şi să-i spui că dosarul a fost vândut de către Harry Smith lui William Kane şi că acesta a folosit conţinutul să se răzbune pe amândoi şi te rog să accentuezi „pe amândoi”. Te asigur că atunci când Osborne o să audă asta n-o să mai deschidă gura în boxa acuzaţilor, indiferent ce promisiuni îi vor face cei de la Departamentul de Justiţie. Henry Osborne este singurul om care-l urăşte pe Kane mai mult decât îl urăsc eu.

— Voi face aşa cum doriţi, a spus Jilks, care se vedea clar că nu era convins, dar trebuie să vă previn, domnule Rosnovski, că el dă toată vina numai asupra dumneavoastră şi că până acum nu ne-a fost câtuşi de puţin de folos.

— Domnule Jilks, ai cuvântul meu că atitudinea lui se va schimba imediat ce va afla că este implicat Kane.

H. Trafford Jilks a obţinut permisiunea de a sta zece minute de vorbă cu Henry Osborne, în celula lui, în noaptea aceea, înainte de a se duce acasă. Osborne a ascultat, dar n-a spus nimic. Jilks era sigur că veştile lui n-au făcut nici o impresie asupra martorului-vedetă al guvernului şi a hotărât să aştepte până a doua zi dimineaţa şi apoi să-i spună lui Abel Rosnovski. A preferat ca clientul lui să se odihnească bine înainte de procesul care începea a doua zi dimineaţă.

*
* *

Cu patru ceasuri înainte de proces gardianul ce-i aducea micul dejun lui Henry Osborne l-a găsit spânzurat în celula lui. Folosise o cravată Harvard.

*
* *

Procesul a început fără ca reprezentanţii guvernului să-şi prezinte martorul şi au cerut o nouă amânare. După ce a ascultat încă o pledoarie vehementă a lui H. Trafford Jilks despre starea sănătăţii clientului său, judecătorul Prescott le-a refuzat cererea. Publicul a urmărit cuvânt cu cuvânt „Procesul Baronului din Chicago” la televizor şi în ziare. Spre oroarea lui Abel, Zaphia se afla la galeria pentru public, părând să se bucure de fiecare clipă neplăcută pentru el. După nouă zile cât a rămas procesul pe rol,

acuzarea a ştiut că, oricum, cazul lor nu prea stătea în picioare şi s-a oferit să cadă la înţelegere cu H. Trafford Jilks. În timpul unei pauze, Jilks i-a sugerat lui Abel oferta lor.

— Ei îşi vor retrage principalele acuzaţii de mită dacă vă veţi recunoaşte vinovat în privinţa a două delicte minore, de încercare de a influenţa un oficial al guvernului.

— Care crezi că-mi sunt şansele dacă refuz?

— Îndoielnice.

— Şi dacă sunt condamnat, la cât s-ar ridica?

— Judecătorul Prescott este foarte sever. Sentinţa nu va fi nici măcar cu o zi mai mică de şase ani.

— Şi dacă mă învoiesc cu târgul propus şi-mi recunosc vinovăţia pentru cele două acuzaţii minore, ce se va întâmpla?

— O amendă substanţială. M-ar surprinde să mai fie şi altceva în plus, a spus Jilks.

— O să-mi recunosc vinovăţia, atunci. Să terminăm odată cu porcăria asta.

Avocaţii guvernului l-au informat pe judecător că renunţă la cincisprezece din capetele de acuzare împotriva lui Abel Rosnovski. H. Trafford Jilks s-a ridicat şi a spus juraţilor că, clientul său îşi recunoaşte vinovăţia în privinţa celor două acuzaţii minore care au mai rămas. Juriul s-a retras, iar judecătorul Prescott a fost foarte dur cu Abel în concluziile sale, amintindu-i că dreptul de a face afaceri nu include şi dreptul de a mitui oficialităţile publice. Mita era un delict şi gravitatea lui era şi mai mare când era comis de un bărbat inteligent şi competent care nu trebuie să se preteze la asemenea lucruri josnice. În alte ţări, a adăugat judecătorul cu un subînţeles uşor de descifrat, făcându-l pe Abel să se simtă din nou ca un emigrant abia venit, mita poate fi modul obişnuit de a-ţi procura cele necesare vieţii zilnice, dar acesta nu era cazul Statelor Unite ale Americii. Judecătorul Prescott i-a dat şase luni de închisoare cu suspendare şi o amendă de douăzeci şi cinci de mii de dolari plus cheltuielile de judecată.

George l-a dus pe Abel la Baron şi au stat în apartamentul de la etajul patruzeci şi doi bând whisky mai bine de o oră fără să scoată o vorbă, după care Abel a spus:

— George, vreau să iei legătura cu Peter Parfitt şi să-i plăteşti un milion de dolari, cât a cerut, pentru cele două procente de la banca Lester, pentru că imediat ce o să am în

mână cele opt procente, am de gând să invoc articolul şapte din regulamentul lor intern şi să-l lichidez pe Kane în propriul lui consiliu de administraţie.

George a încuviinţat trist printr-o înclinare a capului.

*
* *

Câteva zile mai târziu, Departamentul de Stat a anunţat că Poloniei i s-a acordat clauza naţiunii celei mai favorizate şi următorul ambasador american la Varşovia va fi John Moors Cabot.

39

Într-o seară geroasă de februarie, William s-a aşezat comod în fotoliu şi a început să citească din nou raportul lui Thaddeus Cohen. Henry Osborne îi furnizase toate informaţiile de care avea nevoie pentru a-l termina pe Abel Rosnovski, îşi luase cei cincizeci şi cinci de mii de dolari şi se făcuse nevăzut. Foarte în stilul lui, a reflectat William în timp ce punea copia dosarului lui Rosnovski, care-şi meritase banii, înapoi în safe. Originalul fusese trimis Departamentului de Justiţie din Washington cu câteva zile mai înainte, de către Thaddeus Cohen.

Când Abel Rosnovski se întorsese din Turcia şi fusese arestat, William se aşteptase ca el să se răzbune, să scoată imediat toate acţiunile Interstate pe piaţă. De data asta William era pregătit. Deja îşi prevenise agentul de bursă că s-ar putea ca acţiunile Interstate să iasă brusc pe piaţă într-un număr foarte mare. Instrucţiunile lui erau clare, trebuiau cumpărate pe loc încât preţul să nu cadă. Era pregătit să pună banii din capitalul său personal, ca o măsură pe termen scurt, ca să evite orice neplăcere pentru bancă. William, de asemenea, trimisese o circulară tuturor acţionarilor de la Lester, rugându-i să nu vândă nici o acţiune Interstate fără a-l consulta.

Cum săptămânile au trecut şi Abel Rosnovski n-a făcut nici o mişcare, William a început să creadă că Thaddeus Cohen a avut dreptate când a spus că urmele nu vor duce până la el. În mod sigur Rosnovski dădea toată vina pe Henry.

Thaddeus Cohen era sigur că mărturia lui Osborne îl va aduce pe Abel Rosnovski după gratii pentru o foarte lungă perioadă de timp, ceea ce îl va opri să mai aibă posibilitatea de a invoca articolul şapte şi să fie o ameninţare pentru bancă sau pentru William Kane. William mai spera că verdictul îl va face şi pe Richard să-i vină mintea la cap şi să se întoarcă acasă. Cu siguranţă aceste ultime dezvăluiri despre acea familie nu puteau decât să-l determine pe Richard să o deteste pe fata lui Rosnovski şi să-şi dea seama că tatăl lui avusese tot timpul dreptate.

William l-ar fi întâmpinat pe Richard cu braţele deschise dacă s-ar fi întors. Erau câteva locuri vacante în consiliul de

administraţie al băncii Lester după pensionarea lui Tony Simmons şi moartea lui Ted Leach. Richard va trebui să se întoarcă la New York, înainte ca William să împlinească şaizeci şi cinci de ani, ceea ce se va întâmpla peste zece ani, altfel va fi pentru prima oară într-un secol, când un Kane nu face parte din consiliul de administraţie al băncii. Din raportul lui Cohen aflase că Richard făcuse câteva preluări strălucite de magazine pentru Florentyna. Dar, bineînţeles, şansa de a deveni viitorul preşedinte al băncii Lester ar însemna cu mult mai mult pentru Richard decât să trăiască alături de fata lui Rosnovski.

Un alt lucru care îl speria pe William era că nu se mai sinchisea atât de mult de calitatea noilor directori care lucrau la bancă. Jake Thomas, noul vicepreşedinte, era favoritul firmei pentru postul de preşedinte. Îşi făcuse el studiile la Princeton şi le absolvise strălucit, dar era superficial, prea superficial, gândea William şi mult prea ambiţios, ceea ce nu era deloc potrivit pentru viitorul preşedinte al băncii Lester. Va trebui să reziste până la şaizeci şi cinci de ani şi să încerce să-l convingă pe Richard să vină la bancă, până atunci William era prea conştient că soţia lui l-ar fi vrut pe Richard acasă în orice condiţii, dar pe măsură ce treceau anii, lui îi venise tot mai greu să facă loc unei judecăţi mai drepte. Slavă cerului că mariajul Virginiei mergea bine şi acum era gravidă. Dacă Richard refuza să se întoarcă acasă şi să renunţe la fata lui Rosnovski, putea să-i lase totul Virginiei – numai dacă îi dăruia un nepot.

Când a avut primul atac de cord, William se afla în biroul său, la bancă. N-a fost foarte grav. Doctorii i-au spus că trebuie să se odihnească puţin şi va mai trăi încă douăzeci de ani. El i-a spus doctorului, care era un alt tânăr strălucit (cât de mult îi lipsea Andrew MacKenzie!) că nu dorea decât să supravieţuiască zece ani ca să-şi ducă până la capăt mandatul de preşedinte al băncii.

În cele câteva săptămâni cât a stat acasă în convalescenţă, William, fără tragere de inimă, i-a lăsat lui Jake Thomas mână liberă în luarea deciziilor, dar imediat ce s-a întors şi-a reluat rapid poziţia de preşedinte de teamă că Thomas ar fi putut să-şi asume o prea mare autoritate în absenţa lui. Din când în când, Kate îşi lua inima în dinţi şi-l ruga s-o lase să ia legătura cu Richard, dar William rămânea încăpăţânat, spunându-i: „Băiatul ştie că poate veni acasă oricând doreşte. Tot ceea ce trebuie să facă este să pună capăt relaţiei cu fata aceea

intrigantă.”

În ziua în care Henry Osborne s-a sinucis, William a avut cea de a doua criză cardiacă. Kate a stat lângă patul lui toată noaptea, de teamă să nu moară, dar procesul lui Abel Rosnovski l-a ţinut în viaţă. William a urmărit procesul zilnic, cu religiozitate şi a ştiut că sinuciderea lui Osborne nu făcea decât să-l pună pe Rosnovski într-o poziţie mult mai solidă. Când, în cele din urmă, Rosnovski s-a ales doar cu şase luni cu suspendare şi cu o amendă de douăzeci şi cinci de mii de dolari, uşurimea pedepsei n-a venit ca o surpriză pentru William. Nu era greu de imaginat că guvernul trebuie să fi căzut la o înţelegere cu avocatul excepţional al lui Rosnovski.

William, totuşi, a fost surprins când s-a simţit vinovat şi oarecum uşurat că Abel n-a fost trimis în închisoare.

După ce procesul s-a terminat, pe William nu l-a mai interesat dacă Rosnovski iese cu acţiunile Interstate Airways pe piaţă ca să producă un dumping. El, oricum, era pregătit. Dar nu s-a întâmplat nimic şi cu cât săptămânile treceau, William a început să-şi piardă interesul în privinţa Baronului din Chicago şi nu se putea gândi decât la Richard, pe care acum dorea cu disperare să-l vadă. „Vârsta înaintată şi teama de moarte produc schimbări neaşteptate în inima omului”, citise el cândva. Într-o dimineaţă de septembrie i-a spus lui Kate ce dorea. Ea nu l-a întrebat de ce se răzgândise; era suficient pentru ea că William îşi exprimase dorinţa de a-şi vedea unicul său fiu.

— Am să-l sun pe Richard în San Francisco imediat şi am să-i invit pe amândoi, i-a spus ea şi a fost încântată când a văzut că acel cuvânt „amândoi” n-a părut să-l şocheze pe soţul ei.

— Asta o să fie bine, a spus William încet. Te rog să-i transmiţi lui Richard că vreau să-l mai văd înainte de a muri.

— Dragul meu, nu spune prostii. Doctorul a zis că, dacă te menajezi, ai să mai trăieşti încă douăzeci de ani.

— Nu vreau decât să ajung până la vârsta pensionării din funcţia de preşedinte al băncii şi să-l văd pe Richard luându-mi locul în consiliul de administraţie. Atât îmi ajunge. De ce nu iei din nou avionul până la ocean şi să-i vorbeşti lui Richard despre dorinţa mea, Kate?

— Ce vrei să spui cu „din nou”? l-a întrebat Kate.

— Draga mea, ştiu că te-ai dus de nenumărate ori la San Francisco. În ultimii câţiva ani, ori de câte ori eu făceam câte o

călătorie de afaceri, tu întotdeauna îţi găseai o scuză ca să-ţi vizitezi mama, dar, după ce ea a murit anul trecut, pretextele tale au devenit foarte neconsistente. Suntem căsătoriţi de douăzeci şi opt de ani şi cred că îţi cunosc toate obiceiurile draga mea, eşti tot atât de drăguţă ca în ziua în care te-am cunoscut, dar cred, totuşi, că la vârsta de cincizeci şi patru de ani este puţin probabil să ai un iubit. Aşa că n-a fost prea greu pentru mine să-mi dau seama că-l vizitezi pe Richard.

— Da, l-am văzut, a spus Kate. De ce până acum n-ai spus nimic că ştiai?

— În adâncul inimii eram bucuros, a spus William. Îmi displăcea gândul ca el să piardă contactul cu noi amândoi. Ce mai face?

— Amândoi sunt bine şi acum ai şi o nepoată şi un nepot.

— O nepoată şi un nepot, a repetat William.

— Da, şi o cheamă Annabel, a spus Kate.

— Şi pe nepotul meu? a întrebat William pentru prima oară.

Când Kate i-a spus numele, el a zâmbit. Nu era minciună decât pe jumătate.

— Bine, a spus William. Te duci cu avionul la San Francisco şi vezi ce se poate face. Spune-i că-l iubesc.

Cândva, auzise un alt bătrân spunând aceste vorbe când era pe punctul de a-şi pierde fiul.

În noaptea aceea Kate a fost atât de mulţumită cum nu mai fusese de ani de zile. L-a sunat pe Richard să-i spună că va lua avionul spre ei şi că le aduce veşti bune.

După trei săptămâni, Kate s-a reîntors la New York şi William a fost încântat când a auzit că Richard şi Florentyna puteau să-i viziteze la sfârşitul lui noiembrie, aceasta fiind pentru prima oară când plecau împreună din San Francisco. Kate a venit cu o mulţime de veşti, despre succesul de care se bucurau amândoi, despre tânărul William Kane, care semăna leit cu bunicu-său, şi cât de nerăbdători erau să se întoarcă în New York.

William a ascultat atent şi şi-a dat seama că era fericit şi împăcat cu sine însuşi. A început să se teamă că, dacă Richard nu se întorcea acasă curând, n-avea s-o mai facă niciodată şi apoi preşedinţia băncii va cădea direct în poala lui Thomas.

*

* *

În lunea următoare, William s-a întors la bancă într-o foarte bună dispoziţie, după o absenţă îndelungată, în care se refăcuse în urma celei de a doua crize cardiace şi acum simţea că are pentru ce trăi.

„Trebuie s-o lăsaţi ceva mai domol” îi spusese tânărul şi inteligentul doctor, dar el era hotărât să ia din nou frâiele în mână, în calitatea sa de preşedinte al băncii şi să pregătească drumul pentru unicul său fiu. Când a sosit la bancă a fost întâmpinat de portar, care i-a spus că Jake Thomas îl căuta şi îl sunase chiar acasă, mai devreme. William i-a mulţumit celui mai în vârstă angajat al băncii, singura persoană care lucra la Lester de mai mulţi ani decât însuşi preşedintele.

— Nimic nu este atât de important încât să nu poată aştepta.

— Nu, domnule preşedinte.

William s-a îndreptat în pas domol spre biroul preşedintelui. Când a deschis uşa a găsit trei din directorii săi deja în şedinţă, iar Jake Thomas stătea bine înţepenit în scaunul preşedintelui.

— Am lipsit atât de mult că nu mai sunt preşedintele consiliului de administraţie? a întrebat William râzând.

— Nu, bineînţeles că eşti. Bine ai venit, William, i-a spus Jake Thomas, ridicându-se rapid de pe scaun.

William nu se putuse obişnui ca Jake Thomas să-i spună pe numele mic. Cei din noua generaţie erau toţi mult prea familiari. Ei abia dacă se cunoşteau de câţiva ani şi Thomas nu împlinise nici patruzeci de ani.

— Care-i problema? a întrebat el.

— Abel Rosnovski, a răspuns Jake Thomas cu o expresie de nepătruns pe chip.

William a simţit că i se face rău din capul pieptului şi s-a aşezat pe cel mai apropiat scaun.

— Ce vrea de data asta? a întrebat el neliniştit. N-are de gând să mă lase să-mi sfârşesc zilele în pace?

Jake Thomas s-a ridicat şi s-a îndreptat spre William.

— Intenţionează să invoce articolul şapte şi să convoace o adunare a consiliului de administraţie, având ca unic scop îndepărtarea ta din funcţia de preşedinte.

— Nu poate. Nu are procentul de opt la sută necesar şi regulamentul de funcţionare a băncii prevede clar că preşedintele băncii trebuie informat imediat despre orice persoană din afară care intră în posesia a opt procente din capital.

— El zice că va avea opt procente până mâine dimineaţă.

— Nu, nu, a spus William. Eu am verificat în permanenţă tot capitalul. Nimeni nu i-ar vinde lui Rosnovski. Nimeni.

— Peter Parfitt, a spus Jake Thomas.

— Nu, a răspuns, William zâmbind triumfător. Eu i-am cumpărat acţiunile în urmă cu un an printr-o terţă persoană.

Jake Thomas a părut şocat şi nimeni n-a vorbit o vreme. Pentru prima oară William şi-a dat seama cât de mult îşi dorea Thomas să devină noul preşedinte al băncii Lester.

— Ei bine, a spus Jake Thomas, noi trebuie să avem în consideraţie faptul că el pretinde că va avea cele opt procente până mâine, ceea ce îi va da dreptul să aleagă trei directori în consiliul de administraţie şi să blocheze orice decizie majoră pentru următoarele trei luni. Este exact articolul pe care l-ai încorporat în regulamentul de funcţionare al băncii spre a-ţi apăra pe termen lung poziţia. El, de asemenea, intenţionează să-şi anunţe hotărârea în toate publicaţiile din ţară. Ca o măsură de precauţie, el ameninţă că va face o preluare inversă pentru Lester, folosindu-se de grupul Baron dacă întâmpină vreo împotrivire. A spus foarte clar că nu există decât un singur mod de a renunţa la întregul plan.

— Ce anume? a întrebat William.

— Să-ţi dai demisia din funcţia de preşedinte al băncii, a răspuns Jake Thomas.

— Asta-i şantaj, a spus William aproape strigând.

— Poate, dar dacă până luni la prânz nu-ţi dai demisia, el intenţionează să anunţe hotărârile sale tuturor acţionarilor. Deja a reţinut spaţiu în patruzeci de ziare şi reviste.

— Omul a înnebunit, a spus William.

Şi-a scos batista din buzunar şi şi-a tamponat fruntea.

— Asta nu-i tot ce-a spus, a continuat Jake Thomas. De asemenea, a cerut ca nici un Kane să nu te înlocuiască în consiliul de administraţie în următorii zece ani, iar demisia ta bruscă să nu apară în presă ca datorându-se unor motive de sănătate.

I-a înmânat lui William un document lung ce purta antetul

grupului Baron.

— Nebun, a repetat William după ce a aruncat o privire rapidă asupra scrisorii.

— În orice caz, am convocat o întrunire a consiliului de administraţie pentru mâine, la ora zece, a spus Jake Thomas. Cred că atunci vom discuta în detaliu cererile lui, William.

Cei trei directori au părăsit biroul lui William şi nimeni nu l-a mai vizitat în decursul zilei. El a încercat să ia legătura cu câţiva dintre ceilalţi directori, dar n-a reuşit să găsească decât unul sau doi şi a avut sentimentul că nu este sigur de sprijinul lor. Şi-a dat seama că va fi foarte pe muchie de cuţit la întrunirea de a doua zi, dar atâta vreme cât nimeni nu deţinea opt procente era în siguranţă şi a început să-şi pregătească strategia pentru a-şi păstra controlul asupra propriului său consiliu de administraţie. A verificat lista acţionarilor: din câte îi cunoştea, nici unul nu avea de gând să-şi vândă partea sa de capital. A râs în sinea lui. Abel Rosnovski dăduse greş cu lovitura lui. S-a dus acasă devreme în seara aceea, i-a spus lui Kate să contramandeze vizita şi apoi s-a retras în biroul său spre a medita asupra tacticii pe care o va folosi ca să-l înfrângă pe Abel Rosnovski, pentru ultima oară. Nu s-a dus la culcare decât la ora trei dimineaţa, dar în minte îi era limpede ce avea de făcut. Jake Thomas trebuia scos din consiliul de administraţie pentru ca Richard să-i poată lua locul.

A doua zi dimineaţa William a sosit cu mult înaintea orei la care era fixată întrunirea consiliului de administraţie şi a aşteptat în biroul său, parcurgându-şi notiţele încă o dată şi fiind sigur de victorie. Era convins că planul lui luase în consideraţie toate elementele. La zece fără cinci l-a sunt secretara.

— Un domn Rosnovski vă caută la telefon, a spus ea.

— Poftim? a spus Williams.

— Domnul Rosnovski.

— Domnul Rosnovski! William a repetat numele fără să-i vină a crede. Fă-mi legătura, a spus el cu un tremur în glas.

— Da, domnule.

— Domnule Kane?

Era acelaşi vag accent străin pe care William nu-l putea uita.

— Da. De data asta ce doriţi?

— Conform regulamentului băncii trebuie să te informez

că acum deţin opt procente din acţiunile Lester şi am de gând să invoc articolul şapte dacă până luni la prânz cererile mele nu sunt împlinite.

— Cum ai obţinut ultimele două procente? a bâlbâit William.

Telefonul s-a închis. William a cercetat rapid lista acţionarilor, încercând să-şi dea seama cine îl trădase. El încă mai tremura când telefonul a sunat din nou.

— Şedinţa este pe punctul de a începe, domnule preşedinte.

Când bătea de ora zece, William a intrat în sala de consiliu. Aruncându-şi privirea în încăpere, brusc şi-a dat seama pe cât de puţini din directorii tineri îi cunoştea bine. Ultima oară când avusese de dat o bătălie în aceeaşi sală, nu cunoscuse pe nici unul dintre directori şi câştigase. A zâmbit în sinea lui, fiind încrezător că încă îl putea înfrânge pe Abel Rosnovski şi s-a ridicat în picioare spre a se adresa consiliului de administraţie.

— Domnilor, această adunare a fost convocată pentru că banca a primit o cerere din partea lui Abel Rosnovski, de la grupul Baron, un fost condamnat care are tupeul să mă ameninţe direct şi anume că va folosi cele opt procente pe care le deţine la banca Lester ca să ne pună piedici, şi dacă această tactică nu-i va reuşi, va încerca o preluare inversă, în cazul în care nu-mi dau demisia, fără nici o explicaţie, din funcţia de preşedinte. Ştiţi cu toţii că nu mai am decât nouă ani până la pensie şi, dacă ar trebui să plec înainte, demisia mea ar fi interpretată total greşit în lumea financiară.

William şi-a aruncat ochii asupra notelor şi a hotărât să scoată asul din mânecă.

— Domnilor, doresc ca toate acţiunile pe care le deţin şi alte zece milioane dolari din capitalul meu personal să fie la dispoziţia băncii ca să poată contracara orice măsură pe care o ia Rosnovski. Sper, domnilor, că în aceste condiţii pot conta pe întregul dumneavoastră sprijin în confruntarea pe care o am cu Abel Rosnovski. Sunt sigur că nu veţi ceda la un şantaj murdar.

În cameră se aşternuse o linişte mormântală. William era sigur că bătălia era câştigată, dar peste câteva clipe, Jake Thomas l-a întrebat dacă accepta să răspundă consiliului de administraţie la unele chestiuni privind relaţiile lui cu Abel Rosnovski. Cererea l-a luat pe William prin surprindere, dar a fost de acord, fără nici o ezitare. Jake

— Aceasta vendetă între tine şi Abel Rosnovski, a spus Jake Thomak, continuă de peste treizeci de ani. Crezi că dacă urmăm planul tău, acesta va fi sfârşitul?

— Ce altceva gândeşti că mai poate face omul acela? Ce altceva? s-a bâlbâit William rotindu-şi privirile prin încăpere căutând sprijinul celorlalţi.

— Nu putem fi siguri până n-o face, dar cu cele opt procente pe care le deţine are puteri egale cu ale noastre, a spus noul secretar al consiliului, care lui William nu-i plăcea pentru că vorbea prea mult. Şi cu toţii ştim că nici unul din voi doi, se pare, nu puteţi renunţa la această veche duşmănie. Deşi ai oferit zece milioane pentru a proteja poziţia noastră financiară, dacă Rosnovski ar continua să ne forţeze deciziile, să aranjeze preluări fără nici un beneficiu în favoarea băncii, în mod cert s-ar crea panică. Banca şi companiile ei subsidiare, faţă de care noi avem o datorie în calitatea noastră de directori, în cea mai fericită situaţie ar fi într-o situaţie jenantă, iar în cea mai proastă, s-ar putea să fie până la urmă un colaps.

— Nu, nu, a spus William. Cu suportul financiar pe care-l ofer, îi putem contracara orice mişcare.

— Hotărârea pe care trebuie s-o luăm astăzi, a continuat secretarul, este dacă există circumstanţe care să determine acest consiliu de administraţie să dorească să-i facă faţă domnului Rosnovski. S-ar putea să ne angajăm într-o cursă pe termen lung şi pe care s-o pierdem.

— Nu, din moment ce eu acopăr totul din capitalul meu personal, a spus William.

— Aceasta ai putea s-o faci, a spus Jake Thomas, dar nu intră în discuţie numai banca; pentru bancă se ridică probleme mult mai mari. Acum, că Rosnovski are posibilitatea să invoce articolul şapte, el poate să ne joace când şi cum vrea. Banca nu va mai putea face nimic altceva decât să încerce să anticipeze fiecare mişcare a lui Rosnovski.

Jake Thomas a aşteptat ca efectul spuselor sale să se sedimenteze. William a rămas tăcut. Apoi Thomas şi-a îndreptat privirile spre William şi a continuat:

— Acum, domnule preşedinte, pot să-ţi pun o întrebare foarte serioasă şi foarte personală, care ne îngrijorează pe toţi cei adunaţi în jurul acestei mese şi sper că atunci când ne vei răspunde, vei fi foarte cinstit cu noi, indiferent cât de neplăcut ar

fi pentru dumneata.

William şi-a înălţat privirile întrebându-se despre ce putea fi vorba. Ce puseseră la cale pe la spatele lui? Cine dracu' se credea Jake Thomas că este? William a simţit că pierdea iniţiativa.

— Am să răspund la tot ceea ce doreşte consiliul de administraţie, a spus William. Nu am a mă teme de nimic şi de nimeni, a spus el privind direct spre Jake Thomas.

— Mulţumesc, a spus Jake Thomas. Domnule preşedinte, ai fost în vreun fel amestecat în trimiterea dosarului la Departamentul de Justiţie din Washington, care a provocat arestarea lui Abel Rosnovski şi acuzarea lui de fraudă, când în acelaşi timp ştiai că deţine o bună parte din acţiunile băncii?

— El ţi-a spus asta? a întrebat William.

— Da, el susţine că dumneata ai declanşat arestarea lui.

William a rămas tăcut câteva clipe, cântărindu-şi răspunsul şi şi-a coborât privirile peste notiţe, dar ele nu l-au ajutat. Nu se gândise la posibilitatea unei asemenea întrebări, dar nici nu minţise niciodată în cei peste douăzeci şi trei de ani consiliul de administraţie şi nu putea să înceapă acum.

— Da, eu am făcut-o, a spus el în tăcerea care se aşternuse în sală. Informaţia mi-a căzut în mână şi am considerat că nu-mi făceam decât datoria de a o transmite Departamentului de Justiţie.

— Cum a ajuns informaţia în mâinile dumitale?

William n-a răspuns.

— Cred că noi toţi cunoaştem răspunsul la această întrebare, domnule preşedinte, a spus Jake Thomas. Ba, mai mult, dumneata ai încunoştiinţat autorităţile, fără a informa consiliul de administraţie despre acţiunea dumitale, punându-ne astfel pe toţi în primejdie. Ai periclitat reputaţia noastră, carierele noastre, tot ce reprezintă aceasta bancă, pentru o vendetă personală.

— Dar Rosnovski încerca să mă ruineze, a spus William fiind conştient că acum striga.

— Deci ca să-l distrugi pe el ai riscat stabilitatea şi reputaţia băncii.

— Este banca mea, a spus William.

— Nu este, i-a răspuns Jake Thomas. Ai opt la sută din capital, aşa cum are şi domnul Rosnovski şi în momentul de faţă eşti preşedintele şi guvernatorul băncii Lester, dar banca nu este

a dumitale ca s-o foloseşti după bunul plac, fără a-i consulta pe ceilalţi directori.

— Atunci va trebui să cer consiliului un vot de încredere, a spus William. Deci, vă rog să mă sprijiniţi împotriva lui Abel Rosnovski.

— Acesta nu este ceea ce se cheamă un vot de încredere, a intervenit secretarul. Votul va fi dacă dumneata eşti omul potrivit care să conducă această bancă în împrejurările de faţă. Nu vă daţi seama de acest lucru, domnule preşedinte?

— Aşa să fie, a spus William. Acest consiliu trebuie să decidă dacă doreşte să-mi închei cariera acum în dizgraţie, după aproape un sfert de veac în slujba băncii sau să capitulez în faţa unui fost condamnat.

Jake Thomas a făcut un semn cu capul spre secretarul consiliului şi buletinele de vot au fost pasate fiecărui membru. William a avut impresia că totul fusese hotărât înainte de adunare. Şi-a plimbat privirile peste cei douăzeci şi nouă de oameni strânşi în jurul mesei. Pe mulţi dintre ei îi alesese el însuşi, dar pe alţii nu-i cunoştea prea bine. Cândva auzise că un mic grup format din directori tineri sprijineau pe faţă Partidul Democrat şi pe John Kennedy. Unii dintre ei se uitau la el; alţii nu. Cu siguranţă îl vor sprijini; n-au să-l lase pe Rosnovski să-l înfrângă. Nu acum. De-aş putea să-mi termin mandatul ca preşedinte, şi-a zis în gând, apoi o să mă retrag liniştit, fără tevatură, dar nu în acest mod.

I-a urmărit pe membrii consiliului cum au înapoiat buletinele de vot secretarului. Acesta le deschidea încet, în cameră era linişte şi toţi ochii erau îndreptaţi spre secretar care nota meticulos pe o foaie de hârtie, da-urile şi nu-urile, pe două coloane. William a văzut că una dintre coloane era mult mai lungă decât cealaltă, dar vederea slabă nu i-a permis să descifreze care ce era. Nu putea să accepte că venise ziua când se va vota în propriul său consiliu de administraţie pentru a se alege între el şi Abel Rosnovski.

Secretarul a spus ceva. Lui William nu i-a venit să creadă ce a auzit. Cu şaptesprezece voturi la douăsprezece pierduse întrecerea consiliului de administraţie. A reuşit să se ridice. Abel Rosnovski îl învinsese în bătălia finală. Nimeni n-a vorbit când William a părăsit încăperea. S-a reîntors în biroul preşedintelui şi şi-a luat haina, oprindu-se doar ca să mai privească pentru

ultima oară portretul lui Charles Lester, apoi a plecat cu paşi rari de-a lungul coridorului către intrarea principală. Portarul i-a spus:

— Suntem încântaţi că v-aţi reîntors, domnule preşedinte. Mâine vă vedem din nou.

William şi-a dat seama că n-o să-l mai vadă niciodată. S-a răsucit pe călcâie şi a strâns mâna omului care-l condusese spre sala consiliului de administraţie în urmă cu douăzeci şi trei de ani.

Portarul, foarte surprins, a spus: „Noapte bună” şi l-a privit pentru ultima oară pe William cum a urcat în maşină şi s-a aşezat pe bancheta din spate.

Şoferul l-a dus acasă şi când a ajuns pe East Sixty-eight Street lui William i s-a făcut rău pe treptele din faţă. Şoferul şi Kate l-au dus în casă. Kate l-a văzut plângând şi l-a îmbrăţişat.

— Ce este, William? Ce s-a întâmplat?

— Am fost dat afară din propria mea bancă, a spus lăcrimând. Propriul meu consiliu de administraţie nu mai are încredere în mine. Când s-a supus la vot, l-au sprijinit pe Abel Rosnovski.

Kate a reuşit să-l ducă în pat şi a stat lângă el toată noaptea. El n-a mai scos nici un cuvânt. Nici n-a dormit.

*
* *

Notiţa din *The Wall Street Journal*, din dimineaţa zilei de luni, spunea simplu: „William Lowell Kane, preşedintele şi guvernatorul băncii Lester şi-a dat demisia după adunarea de ieri a consiliului de administraţie”.

Nu s-a menţionat nici boală şi nici o altă explicaţie pentru brusca lui plecare. N-a fost nici o aluzie că fiul lui îi va lua locul în consiliul de administraţie. William ştia că zvonurile vor circula cu viteză prin Wall Street şi că se va presupune ceea ce era mai rău. A rămas în pat singur, fără să-i mai pese câtuşi de puţin de această lume.

*
* *

Abel a citit anunţul despre demisia lui William Kane în *The Wall Street Journal* în aceeaşi zi. A ridicat receptorul, a format

numărul băncii Lester şi a cerut să vorbească cu noul preşedinte. Câteva secunde mai târziu Jake Thomas a apărut la celălalt capăt al firului.

— Bună ziua, domnule Rosnovski.

— Bună ziua, domnule Thomas. Te-am sunat ca să-ţi confirm că voi vinde în dimineaţa asta băncii toate acţiunile Interstate Airways la preţul pieţei, iar cele opt procente de la banca Lester ţi le voi da dumitale personal la preţul de două milioane dolari.

— Mulţumesc, domnule Rosnovski. Sunteţi foarte generos.

— Nu este nevoie să-mi mulţumeşti, domnule preşedinte, nu este nimic în plus faţă de ce am convenit când mi-ai vândut cele două procente de la Lester, a spus Abel Rosnovski.

Partea a VII-a

40

Abel a fost surprins când a văzut ce mici satisfacţii i-a adus triumful final.

George a încercat să-l convingă să meargă la Varşovia să caute un teren pentru noul Baron, dar Abel n-a vrut. Cu cât îmbătrânea se temea să nu moară în străinătate să n-o mai vadă pe Florentyna. Luni în şir nu l-au mai interesat câtuşi de puţin activităţile grupului. După ce John F. Kennedy a fost asasinat, în 22 noiembrie 1963, Abel a devenit şi mai deprimat şi se temea pentru viitorul Americii. În cele din urmă, George l-a convins că excursia în străinătate nu-i putea face nici un rău şi că ar fi posibil ca la întoarcere să ia lucrurile mai uşor.

Abel s-a dus la Varşovia unde a obţinut de la înalte autorităţi de stat acordul să construiască primul Baron din lumea comunistă. Varşovienii au fost impresionaţi de cât de bine cunoştea limba, iar el a fost mândru că o lua înaintea firmelor Intercontinental şi Holiday Inns dincolo de Cortina de Fier. Gândurile, totuşi, nu-i dădeau pace, iar când Lyndon Johnson l-a numit pe John Gronowsky ca prim ambasador de origine poloneză în Varşovia, vestea l-a lăsat indiferent. Dar acum nimic nu mai părea să-i aducă vreo mulţumire. Îl învinsese pe Kane, dar îşi pierduse propria fiică şi se întreba dacă şi rivalul lui simţea acelaşi lucru în legătură cu fiul său. De la Varşovia a plecat în lumea largă stând în hotelurile sale şi urmărind construcţia celor noi. A deschis primul Baron în Cape Town în Africa de Sud, apoi a luat avionul înapoi spre Germania ca să inaugureze altul în Düsseldorf.

Următoarele şase luni, Abel le-a petrecut în Baronul său favorit din Paris, rătăcind pe străzi în cursul zilei şi mergând seara la operă cu speranţa că îi vor reveni în minte amintiri fericite din vremurile petrecute aici cu Florentyna. În cele din urmă, a părăsit Parisul şi s-a reîntors în America, după lungul său exil. Când a coborât scara avionului Air France 707 pe aeroportul internaţional Kennedy, adus de spate şi cu pălăria neagră ce-i acoperea chelia, nimeni nu l-a recunoscut. George, ca de obicei, l-a pus la curent cu noutăţile despre grup. Pe măsură ce tinerii şi

zeloşii săi directori executivi îşi croiau drum în toată lumea, profiturile păreau să fie tot mai mari. Avea şaptezeci şi două de hoteluri în care lucrau douăzeci şi două de mii de persoane. Abel părea că nu ascultă. Nu-l interesau decât veştile despre Florentyna.

— Ea este bine şi o să vină la New York, la începutul anului viitor, a spus George.

— De ce? a întrebat Abel, trezindu-i-se brusc curiozitatea.

— Deschide unul din magazinele sale pe Fifth Avenue.

— Fifth Avenue?

— Cel de-al unsprezecelea magazin Florentyna, a spus George.

— Ai văzut-o?

— Da, a recunoscut George.

— Este bine, este fericită?

— Amândoi o duc foarte bine şi sunt fericiţi şi plini de succes. Abel, ar trebui să fii foarte mândru de ei. Nepotul tău este un băiat straşnic, iar nepoata este frumoasă, exact chipul Florentynei la vârsta ei.

— O să vină să mă vadă? a întrebat Abel.

— Vrei să-l cunoşti şi pe soţul ei?

— Nu, George. Cât trăieşte tatăl lui n-am să-l accept niciodată pe băiatul ăla.

— Şi dacă mori tu primul?

— Nu trebuie să crezi tot ce este scris în Biblie.

Drumul până la hotel Abel şi George l-au parcurs în tăcere şi în seara aceea Abel a cinat singur în camera lui.

În următoarele şase luni n-a mai părăsit apartamentul de la etajul patruzeci şi doi.

41

Când Florentyna Kane a deschis noul său boutique pe Fifth Avenue, în martie 1967, tot New York-ul părea prezent acolo cu excepţia lui William Kane şi Abel Rosnovski.

Kate şi Lucy îl lăsaseră pe William în pat bodogănind şi ele au plecat la inaugurarea magazinului Florentynei.

George l-a părăsit pe Abel, care a rămas singur în apartamentul său şi s-a grăbit să nu întârzie la acelaşi eveniment. A încercat să-l convingă pe Abel să meargă cu el. Abel a mârâit că fiica lui deschisese zece magazine fără el, aşa că încă unul nu mai conta. George i-a spus că este un bătrân nebun şi încăpăţânat şi a plecat singur spre Fifth Avenue. Când a ajuns la magazin, un boutique modern, superb, cu covoare groase şi mobilă suedeză – ceea ce îi amintea de felul în care obişnuia Abel să facă lucrurile – a găsit-o pe Florentyna îmbrăcată într-o rochie lungă, albastră, cu acel deja faimos „F” brodat pe gulerul înalt. I-a oferit lui George un pahar de şampanie şi l-a prezentat lui Kate şi Lucy Kane, care discutau cu Zaphia. Kate şi Lucy erau foarte vesele şi George a fost surprins când ele au întrebat de Abel Rosnovski.

— I-am spus că este un bătrân nebun şi încăpăţânat dacă nu ia parte la o petrecere atât de reuşită. Domnul Kane este aici?

George a fost încântat de bucuria cu care a primit întrebarea Kate Kane.

*
* *

William încă mârâia furios, ceva despre Jonhson şi Vietnam, a împăturit ziarul *The New York Times* pe care-l avea în mână şi apoi s-a dat jos din pat. A început să se îmbrace încet şi când a fost gata a rămas cu ochii pironiţi în oglindă asupra propriului chip. Arăta ca un bancher. S-a încruntat. Cum altfel ar fi putut să arate? Şi-a pus un palton negru şi vechea pălărie Homburg, şi-a luat bastonul negru, cu mâner de argint, cel pe care i-l lăsase Rupert Cork-Smith şi a reuşit să ajungă în stradă. Era pentru prima oară când ieşea singur din casă, după mai bine de trei ani de la atacul acela de cord foarte serios. Slujnica a fost

surprinsă când l-a văzut plecând neînsoţit.

Era o seară de primăvară neobişnuit de caldă, dar lui William i se părea rece după ce stătuse în casă atâta vreme. I-a trebuit mult ca să ajungă pe Fifth Avenue şi când, în cele din urmă a sosit, era adunată atâta mulţime în faţa magazinului Florentyna încât a simţit că n-avea puteri ca să-şi croiască drum prin ea. Stătea pe marginea trotuarului, urmărind oamenii cum se distrau. Tineri fericiţi şi veseli îşi făceau loc cu coatele ca să intre în frumosul magazin Florentyna. Câteva fete erau îmbrăcate în noile fuste mini aduse de la Londra. Ce va mai fi în continuare? şi-a zis William şi apoi l-a văzut pe fiul său vorbind cu Kate. Se făcuse un bărbat atât de bine – înalt, sigur pe el, relaxat, avea un aer de autoritate ce-i amintea lui William de propriul lui tată. Dar în agitaţia şi continua mişcare nu putea distinge care era Florentyna. A stat acolo aproape o oră, bucurându-se de ceea ce vedea şi regretând anii irosiţi cu încăpăţânarea lui stupidă.

Vântul începuse să sufle pe Fifth Avenue. El uitase cât era de rece acel vânt de martie. Şi-a ridicat gulerul. Trebuia să meargă acasă, pentru că în seara aceea vor veni cu toţii la cină şi el voia să-i întâmpine pentru prima oară pe Florentyna şi pe nepoţi. Nepotul său şi mica Annabel, precum şi tatăl lor, prea iubitul lui fiu. Îi povestise lui Kate ce nebun fusese şi îi ceruse iertare. Tot ce-şi amintea că-i spusese era: „Te voi iubi întotdeauna.” Florentyna îi scrisese o scrisoare atât de generoasă. Fusese atât de înţelegătoare în privinţa trecutului. Ea îşi încheiase scrisoarea cu „Abia aştept să vă văd”.

Trebuie să meargă acasă. Kate se va supăra dacă va afla că fusese singur afară pe vântul ăsta rece. Dar trebuia să vadă deschiderea magazinului şi, în orice caz, în noaptea asta avea să fie cu ei. Acum era nevoit să plece, îi lăsa pe ei să se bucure de inaugurare. Ei o să-i povestească totul la cină. N-o să le spună că fusese acolo, acesta va rămâne întotdeauna secretul său.

S-a răsucit pe călcâie ca să pornească spre casă şi a văzut un bătrân stând la câţiva iarzi mai departe, îmbrăcat într-un palton negru, cu o pălărie îndesată în cap şi cu un fular la gât. Şi lui îi era frig. Nu era o noapte pentru oameni în vârstă şi-a zis în sinea lui William în timp ce se îndrepta spre el. Apoi i-a văzut brăţara de argint la încheietura mâinii, chiar deasupra manşetei de la cămaşă. Într-o strălucire şi-a amintit totul pentru prima

oară. Mai întâi fusese Plaza, apoi Boston şi acum Fifth Avenue. Omul s-a întors şi a început să vină spre el. Pesemne că şi el se afla acolo de multă vreme pentru că faţa i se înroşise de vânt. S-a uitat la William cu ochii aceia albaştri, de neconfundat. Nu-i mai despărţeau acum decât câţiva iarzi. Când s-au apropiat, William şi-a ridicat pălăria spre bătrân. El i-a răspuns la salut şi fiecare şi-a continuat drumul fără să-şi spună o vorbă.

Trebuie să ajung acasă înaintea lor, şi-a zis în sinea lui William. Bucuria de a-l fi văzut pe Richard şi cei doi nepoţi făcea ca acum totul să aibă din nou valoare. Trebuie s-o cunoască pe Florentyna, să-i ceară iertare şi era convins că ea va înţelege ceea ce el abia acum începea să discearnă. Toţi îi spuseseră că era o fată extraordinară.

Când a ajuns pe East Sixty-eight Street şi-a căutat cheile în buzunar şi a deschis uşa din faţă. I-a spus slujnicei să aprindă toate luminile, să facă focul ca ei să se simtă bine primiţi. El era foarte mulţumit şi foarte, foarte obosit.

— Trage perdelele şi aprinde lumânările pe masa din sufragerie, a spus el. Avem atât de multe de sărbătorit.

William abia aştepta întoarcerea lor! S-a aşezat în vechiul fotoliu de piele, de culoarea vişinii, lângă focul care strălucea şi s-a gândit fericit la seara ce-l aştepta, înconjurat de nepoţi şi toţi acei ani cât îi lipsiseră. Când spusese oare micul lui nepot pentru prima oară „trei?” Acum avea şanse să îngroape trecutul şi să câştige iertare pentru viitor. Camera era atât de plăcută şi caldă după vântul acela rece de afară, dar drumul, oricum, meritase.

Câteva minute mai târziu s-a auzit zarvă jos şi slujnica a venit să-i spună lui William că sosise fiul lui. Era în hol, cu mama lui, cu soţia şi cu cei doi copii atât de drăguţi, pe care slujnica îi vedea pentru prima oară. Apoi ea a fugit ca să se asigure că masa era pregătită. Domnul Kane dorea ca totul să fie perfect în acea seară.

Richard a intrat în cameră însoţit de Florentyna. Ea era atât de radioasă!

— Tată, a spus el, aş dori să-mi cunoşti soţia.

William Lowell Kane s-ar fi întors să-i întâmpine, dar nu mai putea. Era mort.

42

Abel a pus plicul pe noptieră. Încă nu se îmbrăcase. Acum rareori se ridica din pat înainte de prânz. A încercat să-şi ia tava cu micul dejun de pe genunchi şi s-o pună pe covor. Mişcarea cerea prea multă dexteritate pentru trupul lui înţepenit şi sfârşea inevitabil prin a-i scăpa din mână, cu zgomot. Şi astăzi a fost la fel. Nu-i mai păsa. A luat din nou plicul şi a citit nota care-l însoţea pentru a doua oară.

„Am fost însărcinaţi de răposatul Curtis Fenton, fost director la Continental Trust Bank din La Salle Street Chicago să vă trimitem scrisoarea alăturată când anumite evenimente se vor fi petrecut. Vă rog să confirmaţi primirea la adresa menţionată pe plic”.

— Să-i ia dracu de avocaţi, a spus Abel şi a deschis scrisoarea.

Dragă domnule Rosnovski,

Această scrisoare a fost în păstrare la avocaţii mei până astăzi din motive ce vi se vor dezvălui după ce o veţi citi.

Când în 1951 v-aţi retras toate conturile de la Continental Trust, după douăzeci de ani câţi aţi fost clientul băncii, bineînţeles, am fost foarte nefericit şi preocupat. Îngrijorarea mea nu era atât legată de faptul că pierdeam unul dintre cei mai importanţi clienţi ai băncii, deşi acest lucru mă întrista, ci pentru că eraţi convins că mă comportasem într-un mod neonorabil. Ceea ce nu ştiaţi, la acea vreme, era că eu aveam instrucţiuni precise de la cel care v-a finanţat ca să nu vă dezvălui anumite fapte.

Când m-aţi vizitat prima oară la bancă în 1929, mi-aţi cerut sprijin financiar ca să lichidaţi datoria rămasă de la domnul Davis Leroy spre a putea intra în posesia hotelurilor care pe atunci formau grupul Richmond. N-am reuşit să găsesc pe nimeni să vă finanţeze, deşi eu însumi am abordat câţiva bancheri de vârf. Am pus un interes cu totul special în această problemă pentru că eram convins că aveţi un fler deosebit în cariera pe care v-aţi ales-o. Odată cu trecerea timpului am avut o mare satisfacţie când am văzut că nu m-am înşelat. Pot să adaug că, într-un fel, mă simţeam vinovat pentru că vă

sfătuisem să cumpăraţi douăzeci şi cinci de procente din grupul Richmond de la clienta mea, domnişoara Amy Leroy, dat fiind că nu ştiam cu ce probleme financiare se confrunta domnul Leroy pe atunci. M-am abătut de la subiect.

N-am reuşit să găsesc un susţinător pentru dumneavoastră şi, în dimineaţa zilei aceleia de luni, când aţi venit la mine, eu îmi pierdusem toate speranţele. Mă întreb dacă vă amintiţi acea zi. Doar cu treizeci de minute înainte de ora pe care v-o fixasem, am primit un telefon de la un bancher care dorea să pună toţi banii necesari pentru că, asemeni mie, avea o mare încredere în dumneavoastră. Singura lui stipulaţie era, aşa cum v-am avertizat la vremea respectivă, că ţinea să rămână necunoscut, pentru că s-ar fi putut ivi un conflict între interesele lui profesionale şi cele personale. Termenii pe care îi propunea, permiţându-vă ca, în cele din urmă, să aveţi control deplin asupra grupului Richmond, i-am considerat atunci extrem de generoşi, iar dumneavoastră, pe bună dreptate aţi profitat de ei. Într-adevăr, susţinătorul dumneavoastră a fost încântat când, datorită priceperii ce vă caracterizează aţi reuşit să vă achitaţi împrumutul acordat.

După 1951 am pierdut contactul cu amândoi, dar, după ce m-am retras la pensie, am citit în ziare o poveste tristă referitoare la susţinătorul şi binefăcătorul dumneavoastră, ceea ce m-a îndemnat să vă scriu această scrisoare spre a vă fi înmânată în cazul în care mor înaintea fiecăruia dintre dumneavoastră.

Scriu nu ca să-mi dovedesc bunele intenţii în această afacere, ci ca să nu mai continuaţi să trăiţi cu impresia că susţinătorul şi binefăcătorul dumneavoastră a fost domnul David Maxton de la hotelul Stevens. Domnul Maxton v-a admirat foarte mult, dar numai atât. Domnul care a făcut posibil grupul Baron prin previziunea şi generozitatea sa personală a fost William Lowell Kane, preşedintele băncii Lester din New York.

L-am rugat pe domnul Kane să vă spună despre implicarea sa personală, dar a refuzat să încalce o clauză testamentară care stipula că nici un beneficiar nu trebuie să cunoască investiţiile care s-au făcut din capitalul familiei. După ce v-aţi plătit împrumutul, el a aflat despre implicarea personală a lui Henry Osborne în grupul Baron şi a devenit mai categoric cerând expres să nu vi se aducă niciodată la cunoştinţă.

Am lăsat instrucţiuni ca această scrisoare să fie distrusă

dacă muriţi înaintea domnului Kane. În acest caz el va primi o scrisoare referitoare la faptul că nu aţi avut absolut nici o cunoştinţă despre generozitatea sa.

Indiferent care dintre dumneavoastră veţi primi scrisoarea de la mine, ţin să vă mărturisesc că a fost un privilegiu pentru mine să vă slujesc pe amândoi.

Ca întotdeauna, al
dumneavoastră
credincios slujitor,
Curtis Fenton

Apel a ridicat telefonul de pe noptieră.

— Caută-mi-l pe George a spus el. Trebuie să mă îmbrac.

43

La funeraliile lui William Lowell Kane a participat multă lume. Kate era înconjurată de o parte de Richard şi Florentyna, iar de cealaltă, de Virginia şi Lucy. Bunica Kane ar fi fost de acord cu felul în care s-a desfăşurat ceremonialul funebru. Trei senatori, cinci congresmeni, doi episcopi, majoritatea preşedinţilor băncilor mari şi un reporter de la *The Wall Street Journal* erau cu toţii acolo. De asemenea, au fost prezenţi Jake Thomas şi toţi directorii din consiliul de administraţie al băncii Lester, cu capetele plecate, rugându-se unui Dumnezeu în care William nu crezuse niciodată cu adevărat.

Nimeni n-a băgat de seamă doi domni în vârstă ce stăteau ceva mai în spate, şi ei cu capetele plecate, dar părând a nu face parte din grupul principal. Ei veniseră cu câteva minute mai târziu decât ceilalţi şi au plecat imediat ce s-a terminat slujba religioasă. Florentyna a avut impresia că a recunoscut şchiopătatul bătrânului mai scund, care se îndepărta în grabă. I-a spus lui Richard. Lui Kate nu i-au mărturisit suspiciunea lor.

Câteva zile mai târziu, bătrânul mai înalt dintre cei doi s-a dus s-o vadă pe Florentyna la magazinul de pe Fifth Avenue. Auzise că ea se va întoarce la San Francisco şi venise să-i ceară ajutorul. Ea l-a ascultat atent şi a fost bucuroasă de acord cu cererea lui.

A doua zi după-amiază, Richard şi Florentyna Kane au sosit la hotelul Baron. George Novak se afla acolo ca să-i conducă la etajul patruzeci şi doi. După zece ani, Florentyna cu greu şi-a recunoscut tatăl în bătrânelul ce stătea în vârful patului tot fără perne, cu ochelarii căzuţi pe nas, dar care zâmbea neîncrezător. Au vorbit despre zile mai fericite, amândoi au râs puţin şi au plâns mult.

— Richard, trebuie să ne ierţi, a spus Abel. Polonezii sunt sentimentali.

— Ştiu, copiii mei sunt pe jumătate polonezi, a spus Richard.

Mai târziu au luat cina împreună servind un savuros grătar de viţel, „tocmai potrivit pentru întoarcerea fiicei rătăcitoare”, a spus Abel.

Au discutat despre viitor şi despre cum vedea el progresul

grupului.

— Ar trebui să avem boutique-uri Florentyna în fiecare hotel, a spus el.

Ea a râs şi a fost de acord.

Abel i-a vorbit apoi lui Richard despre tristeţea lui în legătură cu tatăl acestuia, povestind cu lux de amănunte greşelile pe care le făcuse atâţia ani şi cum nu-i trecuse niciodată prin minte, nici măcar pentru o clipă, că el era binefăcătorul său şi ce n-ar fi dat ca să-i poată mulţumi cel puţin o dată.

— El ar fi înţeles, a spus Richard.

— Ştii, noi ne-am întâlnit în ziua în care el a murit, a spus Abel.

Florentyna şi Richard s-au uitat la el cu ochii mari, surprinşi.

— O, da, a spus Abel. Am trecut unul pe lângă altul pe Fifth Avenue. Venise ca să vadă deschiderea magazinului tău. M-a salutat ridicându-şi pălăria. Asta a fost destul, chiar destul.

Abel a avut o singură rugăminte către Florentyna, ca ea şi Richard să-l însoţească în călătoria spre Varşovia peste nouă luni pentru deschiderea ultimului Baron.

— Poţi să-ţi imaginezi, a spus el emoţionat din nou şi bătând cu degetele darabana pe măsuţa de lângă pat, Baronul din Varşovia! Acum exista un hotel care ar putea fi deschis doar de preşedintele grupului Baron.

*
* *

În timpul următoarelor luni familia Kane l-a vizitat pe Abel cu regularitate, iar Florentyna a devenit din nou foarte apropiată de tatăl său. Abel a ajuns să-l admire pe Richard şi bunul lui simţ care tempera toate ambiţiile fiicei sale. Îşi adora nepotul. Iar mica Annabel era... era cu totul altceva. Rareori fusese mai fericit Abel în viaţa lui şi a început să facă planuri pentru întoarcerea sa triumfală în Polonia ca să deschidă Baronul din Varşovia.

*
* *

Preşedintele grupului Baron a inaugurat Baronul din Varşovia cu şase luni mai târziu decât fusese planificat iniţial. Contractele în construcţii s-au derulat cu întârziere în Varşovia, aşa cum se întâmpla în orice parte a lumii.

În primul ei discurs, ca preşedinte al grupului, Florentyna le-a spus invitaţilor că mândria ce i-o provoca superbul hotel era adumbrită de tristeţe, pentru că răposatul ei tată n-a mai putut fi prezent să inaugureze el însuşi Baronul din Varşovia.

Abel i-a lăsat prin testament Florentynei totul, cu excepţia unui singur mic dar pe care îl descria astfel: „O brăţară de argint, masivă, gravată, o piesă rară, însă de o valoare necunoscută şi purtând inscripţia Abel Rosnovski”.

Beneficiarul era nepotul său, William Abel Kane.

„Captivează cititorul de la prima până la ultima pagină”.
JOHN BARKHAM REVIEWS

„JEFFREY ARCHER are un dar înnăscut pentru stilul narativ”.
SUSAN HOWACTH

CAIN şi ABEL

Un roman epic despre putere, glorie, ambiţie şi răzbunare.

"Cu romanul CAIN ŞI ABEL, Jeffrey Archer se plasează în topul primilor zece scriitori din lume."

THE LOS ANGELES TIMES

"W.L. Kane şi Abel Rosnovski - doi oameni fundamental deosebiţi, ale căror destine sînt umbrite de obsesia de a se distruge unul pe celălalt.
Unul, milionar din Boston, celălalt un emigrant polonez sărac, născuţi în aceeaşi zi a anului 1906, în colţuri opuse ale lumii, ajung în protipendada societăţii americane a secolului 20.
Traversînd o perioadă de 60 de ani, romanul CAIN ŞI ABEL este o poveste captivantă despre doi oameni de afaceri puternici şi neîndurători, a căror ultimă confruntare zguduie lumea financiară şi propriile lor vieţi."

"Dacă Premiul Nobel s-ar acorda pentru arta povestirii, Jeffrey Archer l-ar primi cu certitudine."
NEWCASTLE EVENING CHRONICLE

Vivaldi

ISBN 973-9139-23X Preţ: 1200 lei